K.A
2718

Eerste Deel der Brieven en Papieren [illegible]

N:o 1

Copia

Secreete Resolutien

I Batavia 1755.

15 October 1754 aan de XVII:ne

15 D:o D:o „ „ kamer.

N:o 4

Copia
Secreete Resolutien

Register der brieven en Papieren
Van Batavia overgekomen

1755

Eerste Deel

Per 't Schip Straalen

N:o 1 tot 5.	Register der Papieren
6 „ 30	Origineele generale Missive door den Gouverneur Generaal ende Raden van Indien aan de Vergadering van 17e in dato 15 October 1754
31 „ 32 fo.	— D:to — D:to van als even aan de kamer Amsterdam in dato als Boven
33 „ 88	Secreete resolutien genomen in Raden van Indien zedert 13 Maart tot 21 September 1754
89 „ 91	Copia berigt van den raad Extraordinair Jeremias van Riemsdyk, toucherende het betellen van den handel op Liphaa den 13 Aug:s 1754 ingedient; de dato 16 July 1754
92 „ 102	— D:o — D:o van den raad Extraordinair Swaarte croon en Chastelyn den 6 October 1705 in Raden van Indien overgegeven wegens de doemalige bezending na het zuydland ofte Nova Hollandia
103 „ 106	— D:o — D:o van 't Japans opperhooft Boelen en dispensier vermeulen, wegens het gedrag van het gewesene opperhooft van den handel in dat ryk de Anno 1751 Abraham van Suchtelen 't laast vermeld ter resolutie van den 27 Sept jo leeden gedateert 21 Juny 1754
107 tot 111	Twee origineele Specificatien of Schriftelyke demonstratien van den visitateur Generaal wegens de bepaalde voordeelen op de vaart & handel so tusschen Souratta ~~en Mocha geprocheerd~~ ~~16 Aug. 1754~~ gedateert 30 Aug:s 1754. Ten China, 5e Schips Ryburg in den Jare 1751 & 1752, als tusschen Souratta & Mocha gedreeven zedert 1746/7

N:o 4

Copia
Secreete Resolutien

112 , 118 Project van een directie vaart & handel op Mocha door den gewesen en Larga zeeman opgemaakt en ter verg: van den 14 May passato ingedient; gedateert 26 April 1754.

119 , 120 Copia berigt van de opperkooplieden des Casteels gedateert 19 Junij passo aantonende wanneer en voor wat kamer er Mecrap uyt Nederland gezonden is.

121 , 128 Origineel berigt van den boekhouder Generaal aanwyzende waar uyt de 56 tonn: Veragtering van s'Comp: Staat de anno 1749/50 haar oorspronk heeft, gedateert 24 Juny 1754.

129 , 137 ƒ: Copia Requeste van den Schipper Nicolaas Pietersz nevens dies bylagen gepresenteert in Rade van India den 11 July jl. leeden wegens de bij hem patriase generale brief van den 12 October 1753 opgelegde belasting

138 , 140 Een grosse van de verklaringen, door drie Armeenders op den 29te 7ber passe voor den eerste gesw: Clercq ter generale Secretarie Jacobus Craan en getuygen gepasseert, wegens de onwettige vaart uyt de west van India op Manilha

141 , 242 Een bondel houdende t aanmerkelyke wegens t van 1751 af onwettig door de Engelse gepasseert werdende Natter sedert October 1752 voorgevallen.

243 tot 245 Aanwyzing van het manquerende op de voldoening der geld Eysschen uyt Nederland de Ao. 1753.

246 , 268 Copia berigt en Tekening nevens daartoe gehorende bylagen concernerende de nalatenschap van den in Ao 1740 tot de Engelse overgelopenen Sourats Directeur Pr L Rhoonsen, soianig als dezelve in voldoening der resolutie van den 29 Aug: Passato door de aanwesende oud Sourats Directeur Schreuder en Pecock geformeert en by een gebragt, mitsgaders den 1 October daar aan zyn ingedient.

269 , 270 Extract bericht van een Baas van de wapenkamer C: S wegens gesprongene loopen voor zo verre de praesidiale kamer Amsterdam betreft.

271 , 272 Notitie van de Officiers, Passagiers, en gecondemneerdens item van de verloste militairen &ca. op Brenger dezes t Schip Stralen

273 , 283 ƒ: Staat rekening op de Bataviase Negotie boeken de Anno 1752/3

284 , 286 Maandelyke Restanten van de grote geld kamer van den Jare 1753/4

287 , 289 Verbeterde formeele Liquidatie op t Stuk van Lethouwen uyt Indien voor Ao 1754

290 , 298 Rapport van den Generaale opneem in s'Comp: grote geldkamer onder Ulto. aug: 1754

299 ƒ: , 300 Samentrekking van de Contanten in- en verkoop van en aan vreemde Handelaars en Ao 1753/4

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

301 tot 306 Generaal rendement van de Verkogte beschadigde koopmanschappen in A° 175$\frac{3}{4}$.

307 " 308 Generaal rendement van verkogte onbeschadigde koopmanschappen in A° 175$\frac{3}{4}$.

309 " 322 f. formeele Staat rekening getrokken op de Generaale Indische Negotie boeken de A° 17$\frac{50}{51}$

323 " 337 formeele Staat rekening getrokken op de Generale Indische negotieboeken de A° 17$\frac{51}{52}$.

338 " 396 Zeventien Stuks consumptie rekeningen van de Schepen Gidenburg Ruytevelt, Maryenbosch, keukenhoff Buytenborg Luxemburg de Princes van orange, Leyden, Pasgeld, de Hercules, Visvliet, Nieuw Nieuwerkerk, de Erfprins voorburg Jerusalem, Huygenwaart en de Jager met de daarop gevallene besluyten.

Pr. 't Schip Keukenhoff

397 " 398 Register der Papieren

399 " 404 Orgineele Missive van den Gouverneur Generaal ende raden van India aan de kamer Amsterdam in dato 29 October 1754

405 " 414 Notitie der officiers passagiers en gecondemneerdens item verloste militairen op de retourschepen keukenhoff lattendyke, de Hoop rotterdam en Pylsweert

415 Extract uyt de Generale resolutien ~~des~~ des Casteels Batavia genomen op den 7e May j. l. leden, toucherende den met keukenhoff overkomende banneling Jean de Pi.

416 Verklaring van den Commandeur Outjes op keukenhoff wegens 't genot voor de Thuys reyse.

417 Verklaring Concernerende 't Tuym

418 " 440 Een Missive en annexe bylagen van de gereformeerde kerkenraad aan de vergadering van 17en de dato 21 October 1754 rolleerende principaalyk over een verschil tusschen den gereformeerde en Luthersche kerkenraad wegens het doopen van een in onegt ~~kind~~ geteelt kind

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

301 tot 306 Generaal rendement van de verkogte beschadigde koopmanschappen in A° 1753/4.

307 " 308 Generaal rendement van verkogte onbeschadigde ko[illegible] manschappen in A° 1753/4.

309 " 322 ff. formeele staat rekening getrokken op de Genera[illegible] Indische Negotie boeken de A° 17 50/51

323 " 337 formeele staat rekening getrokken op de Generale Indische negotieboeken de A° 17 51/52.

338 " 396 Zeventien stuks consumptie rekeningen van de schepen Giesenburg Ruyteveld, Maryenbosch, keukenhoff Buy[illegible] Luxemburg de Princes van orange, Leyden, Pasgeld, de Hercules, Vis Vliet, Nieuw Nieuwerkerk, de Erfprinsi[illegible] burg Jerusalem Huygenwaart en de Jager met de opgevallene beskuyten.

Pr 't Schip Keukenhoff

397 398 Register der Papieren

399 " 404 Origineele Missive van den Gouverneur Generaal en raden van India aan de kamer Amsterdam in dato 29 October 1754

405 " 414 Notitie der officiers passagiers en gecondemneerdens [illegible] verloste militairen op de retourschepen keuken[illegible] lattendyke, de hoop rotterdam en Pylsweert

415 Extract uyt de Generale resolutien des Casteels Bata[illegible] genomen op den 7e May jl. leden, toucherende de[illegible] met keukenhoff overkomende banneling Jean Pi.

416 Verklaring van den Commandeur Outjes op keukenhoff wegens 't genot voor de Thuys reyse.

417 Verklaring Concernerende [illegible] Tuym

[illegible]18 " 440 Een Missive en annexe bylagen van de gereformeerde kerkenraad aan de vergadering van 17en de dato 21 October 1754 roerende principaalyk over een verschil tusschen den gereformeerde en Lutersche kerkenraad wegens het doopen van een in onegt ~~kind~~ geteelt kind

No. 4

Copia
Secreete Resolutien

301 tot 306 Generaal rendement van de Verkogte beschadigde koopmanschappen in Ao 1753/4.

307 " 308 Generaal rendement van verkogte onbeschadigde koopmanschappen in Ao 1753/4.

309 " 322 formeele staat rekening getrokken op de Generale Indische Negotie boeken de Ao 1750/51

323 " 337 formeele Staat rekening getrokken op de Generale Indische negotieboeken de Ao 1751/52.

338 " 396 Zeventien Stuks Consumptie rekeningen van de Schepen Giesenburg Ruyteveld, Maryenbosch, keukenhoff Buy[...] Luxemburg de Princes van orange, Leyden, Pasgeld, de Hercules, Visvliet, Nieuw Nieuwerkerk, de Erfprins[...] burg Jerusalem Huygenwaart en de Jager met de opgevallene besluyten.

Pr. 't Schip Keukenhoff

397 " 398 Register der Papieren

399 " 404 Origineele Missive van den Gouverneur Generaal en raden van India aan de kamer Amsterdam in dato 29 October 1754

405 " 414 Notitie der officiers passagiers en gecondemneerdens [...] verloste militairen op de retourschepen keuken[hoff] lattendyke, de Hoop rotterdam en Pylsweert

415 Extract uyt de Generale resolutien des Casteels Bata[via] genomen op den 7e May jl. leden, toucherende de met keukenhoff overkomende banneling Jean Pi[...]

416 Verklaring van den Commandeur Outjes op keukenhoff wegens 't genot voor de 't huys reyse.

417 Verklaring Concernerende t Tuym

418 " 440 Een Missive en annexe bylagen van de gereformeerde kerkenraad aan de vergadering van 17en de dato 21 October 1754 rouleerende principaalyk over een verschil tusschen den gereformeerde en Lutersche kerkenraad wegens het doopen van een in onegt ~~kind~~ geteelt kind

N° 4

Copia

Secreete Resolutien

N:o 4

Copia
Secrete Resolutien

1

Register der Papieren,

Amsterdam
Anno 1759.

hierinde versonden per het voor af vertrekkende Retour Schip Straalen over Enkhuysen, aan d'Edele Agtbare Heeren Bewindhebberen van de generale Nederlandsche Oost-Indische Compagnie, ter praesidiale kamer Amsterdam, teweeten:

No. 1. originele generale Missive van haar Ed:le den Gouverneur Generaal en de Raden van India, aan d'Edele Hoog Agtbare Heeren Bewindhebberen ter Vergadering van Seventienen gecommitteert, gedateert desen 15:e october A:o 1759. —

2. originele Missive van als even aan de Edele Agtb: Heeren Bewindhebberen ter presidiale kamer in Amsterdam almede van huydigen datum —

3. Copia authenticque generale Resolutien des Casteels Batavia, genomen in Rade van India sedert het begin deses jaars tot ult:o der apart

Jongst.

N[o] 4

Copia
[illegible]

insgelijks gepasseerde maand September

N[o] 4. Copia Secreete Resolutien alsmede van deeze gemelde maar Edicten sedert tot zijn gepasseerde jaar tot den 24. September genomen

" 5. Copia afgaand Indiaas Brief-Boek, bevattende alle Brieven &c., dewelke in den voorsz. omtrek van negen maanden door deze Regeering na de respective Indische quartieren zijn verzonden.
apart

" 6. Copia afgaande secreete Brieven sedert 8. Janu
apart
arij tot heeden.

" 6½. Copia Dagregister des Casteels Batavia
apart
van het gepasseerde Jaar 1753.

" 7. Copia Secreete missive door den Commandeur Stelinga te Padang onder dato 20. april 1754. aan deze Regeering geschreven dog voor geen dat aangeteekende by Bataviase generale missive van den 8. october 1753. in 't voorgaan jaar 1754. derwaarts naar Nederland verzonden.

On 't anno ... voor ... Sumatra's Westcust gebragt en bij ... Commandements Brief boek van dat Commandement inge- boeken.

N[o] 8.

N[o] 8. Eenige Brieven van de voorleden Eerste... der ... Resident ... in voldoening van het verzogt bij Bataviase generale missive van den 19 maart 1754. derwaarts van Nederland overgezonden.
apart

" 9. Copia Berigt van een door Raad Extraordinaris van Riemsdijk betreffende het ... van den handel op Siphara den 13. aug[t] 1754. ingediend.

" 10. Copia Bevinding van de ... Raden Colne ... Swaardecroon en Castelijn, den 6 october anno 1705. in Rade van Indiën overgegeven, wegens de ... ige bevinding aan het Zuyd-land ofte Nova Hollandia

" 11. Copia Berigt van het Japans Opperhoofd Boelen en ... Vermeulen, wegens het gedrag van het gewezene Opperhoofd van den handel in dat Rijk de anno 1754. Abraham van Suchtelen, 't welk ... ten Resolutie

N:o 4

Copia
Secreete Resolutien

N:o 12. twee originele Specificatien of twee Staaten, bij de Resolutie vanden 27. Febr: passado gedemonstreerd, van den Dijstand ten generale wegens de voordeelen op de vaart handel so tusschen Bengala en China behaald, als tusschen Bengala en Mocha, gepresenteerd in Rade van India den 16. aug: 1759.

13. Project van een directe vaart handel op Mocha, door den gewesen Cargo Leeman opgemaakt en ter vergadering vanden 19. mey passado ingedient.

14. Copia Berigt vande opperhoofden des Casteels gedateerd 19. junij passado, aantoonende wanneer en voor wat kamer de Mocca uijt Nederland gesonden is.

15. origineel Berigt vanden Boekhouder generaal, aantoonende waar uijt de 56. conn. verrekening van Ninf. staat de anno 1749/50. haren oorsprong heeft ingekomen ter sessie vanden 27. junij deses jaars.

N:o 16.

3

N:o 16. Copia Request vanden Schipper Nicolaas Pieterse nevens des bijlagen gepresenteerd in Rade van India den 17. julij, te Leiden wegens te doen bij de generale Brief van den 12. october 1758. opgelegde bestelling.

17. Een geschrift van de verklaringen, door vier gemeenteleden op den 29. october passado voor den welken als bij ten generale secretarije Jacobus Johannes Craan en getuigen afgelegd, wegens de mislukte reise uijt de west van India op Manilha.

18. Een Bundel houdende 't aanmerkingen op 't van 1754. ook onwettig door de Engelschen gepossideerd wordende Natien bedent october 1752 voorgevallen.

19. Aanwijsing van het ontbrekende in de voldoening der geëijschte Effecten uijt Nederland de A:o 1752 en 1759.

Di van 1752 niet al, alsook deselve bij geschrift ingegeeven

20. Copia Berigt en Rekening nevens daar toe gehoorende bijlagen, concernerende

No. 4

Copia
Secreete Resolutien

De nalatenschap vanden in Ao 1779 uit 's Engelschen ingeloopenen Fiscaals Directeur W. L. Schooren, sodanig als deselve in voldoening een Resolutie vanden 24 Aug. pass. door d' inmiddels ondervolgende oud Fiscaals Directeuren Schooren en Pecock geformeert en by eengebragt, midsg. een verbaal daar aan zyn ingedient.

apart — No. 21. Vyf Turksche passen vande Schepen Knapenhof, Duijnenburg, de Hagaris, Wimmenum en Pallas, waar van de drie eerste alhier opgelegt, het vierde in een gevegt tegens de Angrias Rovers gebrongen en het laatste, een Calpetty verongelukt zyn.

22. Extract Berigt van den Raad vande Wapenkamer etc. tegens gedbrongene Lysten voor de Zeventhiende presidiale kamer Amsterdam betreft.

No. 23.

apart — No. 23. Een naamboekje van Komps. gequalificeerde en mindere Dienaren en Burgers.

apart — 24. Lyste van Edelinge Persoonen, als gepermitteerd zyn, tolletkastjes naar Vaderland te versenden.

25. Notitie van Officiers, Opzigters, en geconden, mitsgaders item van de verschillende Militairen etc. op Bengalen etc. 't Schip Thalea.

26. Batavias Negotie groot Boek,
27. Batavias Negotie Journaal } Ao 1783.

28. Staat Rekening op de voorz. Boeken

29. Maandelyks Rekeningen vande grote geldkamer de anno 1783.

30. Verbeterde Generale Liquidatie op 't Stuk van Retouren uyt Indien voor 1784.

31. Extract van den generalen opneem van Komps. groote geldkamer onder ult. Aug. 1784.

32. Samentrekking vanden Contanten in en verkoop van en aan Vreemde Handelaars in Ao 1783.

(1803)

Copia
Secreete Resolutien

N° 33. Generaal Rendement van verkogte bedragen koopmanschappen in 1750.

34. generaal Rendement van verkogte onbedragen koopmanschappen in 1750.

pakhuys — 35. generalen Eysch uyt Nederland ten behoeve van Indien, voor 1756.

[illegible] { 36. Lange factuure
37. korte factuure } van 't geladene in Malen van Enkhuysen.

38. Een stel generale Indische negotie boeken anno 1750. bestaande in een journaal en grootboek.

39. een stel generale Indische negotie boeken van 1752. almede bestaande in een journaal en grootboek.

40. twee formeele Staat Rekeningen op de voorm: Boeken.

41. drie Journaalse negotie Boeken vande jaren 1739, 1742 en 1743. waar in de Rekening van den gedeserteerden en voorm[illegible] [illegible] Directeur [illegible], [illegible] is gehouden, werdende

quarto

volgens.

5

volgens Resolutie van den 22. der gepasseerde maand ingesonden.

N° 42. [illegible] [illegible] [illegible] Rekeningen van de Schepen [illegible], [illegible] [illegible], Marienbosch, [illegible], Buytenzorg, [illegible] de Prinses van Orange van Amsterdam; Leyden, [illegible] de Hercules, [illegible] en [illegible] van Zeeland; — de [illegible] en [illegible] van Delft, [illegible] van Rotterdam, [illegible] van Hoorn en [illegible] van Enkhuysen met de daar op gevallene [illegible]

soldy — 43. Registers der vorigende Soldy boeken en quotisatien voor de ses respective kameren.

Batavia in 't Casteel den 15 october 1751.

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] het [illegible] in Rade van India op den 22. aug. [illegible] [illegible] het [illegible] uyt Nederland ontfangen [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] de overige originele papieren, by het [illegible] [illegible], van [illegible] [illegible], [illegible] en [illegible] met het [illegible] copyen [illegible] [illegible].

N° 1

Copia
Secrete Resolutien

N:o 4

Copia
Secreete Resolutien

No: 1.

Origineele

Generale Missive

Geschreeven door haar Edle,
lens den Gouverneur Generaal
ende Raden van India

Tot
Batavia

Aan de Edele Hoog Agtbare
Heeren Seventhienen in t

Patria

Gedateerd den 15 October 1754.

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

Patria

Aan d' Edele Hoog Agtbare Heeren
Bewindhebberen ter Vergadering
van Seventienen gecommitteert de
Generale Neerlandsche geoctroijeerde
Oost Indische Compagnie represen-
teerende ter presidiale kamer

Tot
Amsterdam

Wel Edele Hoog Agtb.
Wijse Voorzienige en
Seer Generuse Heeren!

Deeze Zare ten deele bij gebreke van Occasie
... [illegible] ... van ... [illegible]

het

N.o 4

Copia
Secreete Resolutien

het geene nog niet gemelde hebbende UwelEd.
Hoog Agtb. te onderrigten zullen wij deeze in
gevolge met het daar toe alsoo voorheen
[illegible] Stralen laten dienen ter [illegible]
rescriptie Uwe Wel Edele Hoog Agtb. [illegible]
geëerde missives datis 8 en 12 october [illegible]
de vrijheid nemende dezelve tot beeter kunn
schap over te wijzen na de daar voorgehouden
Besoignes den 7, 14, 17, 24, 28 en 31 may 27
Junij 2 en 11 Julij 12, 13, 16 aug. 3 7ber 8, 8ber
en Secreete van 27 Julij en 15 Aug.

Amboon

Het meeder gemaatigde den draad haarer
Brieven volgende en dus eerst spreekende
van de betaling der Nagulen in Amboon
is ter Besoigne van 24 mey in conside
ratie gekomen dat men tans van daar

Geene

[illegible]

7

geene [illegible] [illegible] tenderden [illegible] man
[illegible], dat
de [illegible] faalde
[illegible] en men bijvoegt
geene [illegible] heeft [illegible] in de
[illegible] 't Regt
[illegible] Diemen mede
niets onbehoorlijks toelaat en gevolgelijk
goedgevonden [illegible] mande so te laten
[illegible] men ten uijtkeeren altoos [illegible]
alle goede wegen die [illegible] vermogen voor comm
[illegible] te [illegible] al was 't [illegible]
wing als het bewijs tot correctie of [illegible]
[illegible].

Banda

[illegible]

De verzorging der [illegible] [illegible]
te Banda zal men nader aanleeden

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

en het aankweeken van Heesters op de Bu
deze Eilanden met rijs deszelfs aanvullen en
[illegible] hebbende reeds A° pass° 50 Cor-
[margin: [illegible]] vaen en 100 vaatens [illegible] gezonden
zullen dit jaar weder gelijke quantiteit
volgen, wanneer men ook nader onderzoek
[margin: en noten planta-gie [illegible] te doen] zal laten doen na de voorgegeeve Noten planta-
sie op 't Eiland Goram waar van eg-
ter volgens Berigt van den gewesen Gou-
verneur de kleine [illegible] te ontdekken
geweest is

[margin: Banjer] Na de Ispoor te Banjermassing
[margin: 777625 lb peper ingekogt.] vallende heeft de Comp° dit jaar 777625 lb
met eene Chineese Jonk die er bygeval
maar geweest is 337500 lb gehad volgens
de Residents advijsen en is bevoorens

verleden

[illegible] alleen [illegible] twee [illegible]
bij de Comp° te doen komen echter [illegible]
op de [illegible] van den [illegible] tot
Resolutie van den 9 Julij pass° twee Jonken
[margin: [illegible]] voor 't aanstaande Jaar geaccordeert heeft
om den Banjerees die bevoorens eene zeek
en opene vaart had, niet te [illegible]
over eene inwoning aldaar te doen sugten
zullende dit zo niet wel te geven en te
bepalen vervolgens schiedinge na [illegible]
gelegentheijt en [illegible] gedrag.

[margin: [illegible]] Het Zuijdland aan de zuijd oosten
van Timor niet ver daar van daan
[margin: [illegible]] legt word van Timor en Macasser
wel eens bevaren dog geeft [illegible]
niets als Tripangs zijnde gebrocken

[illegible]

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

en het aankweeken van Noten voor deze Eylanden met vrijdom aanmerkt[?] farniseeren hebbende reeds 11 pa. 50 ... jaaren en 100 vaatjens beemaarts gezonden
Zullen dit Jaar weder gelijke quantiteit volgen, wanneer men ook na derhandt zal laten doen na de voorgegeven Noten plantagie op 't Eyland Goram waar van ter volgen Berigt van den geweesen ... der Kerk niets te ontdekken gewest is

Banjer — Van de Pepe te Banjermassing vallende heeft de Comp. dit Jaar 1770 ... met eene Chineese Jonk die er bygevaren maar geweest is 337500 ℔ gehad volgens des Residents Schrijven en is ...

veorlaan

Margin notes (left page): Vereenvoudigen[?] — in Noten planta gie orders[?] ... te ... — 776625 ℔ peper ingekogt.

veroteren altoos ... twee ... bij de Comp: te ... komen alleen ... op de ... inlandsche vanden ... Resolutie vanden 9 Juni pass. twee Jonken voor 't aanstaande Jaar gecontracteert heeft om den Banjereese die bevorens eene Zeik en opene vrije vaart had niet te ... over eene inwooning albaar te doen zugten Zullende dit zo niet wat te geven en te bepalen vervolgens Schicken na ... gelegentheijt en hun gedrag.

Timor — Het Zuerland aat in 't Zuid Oosten van Timor niet ver daar van ... legt werd van Timor en Macassar wel eene bevaren dog eischt eenes ... nuts als Tripange zijnde geroeyde ...

Onderrichte

Margin notes (right page): twee Jonken toe ... — 't Zuid Eyland ... kennen.

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

kraalrusch en wax; de rapporten van de Com-
bezending in anno 1765, werden UWel
Edele Hoog Agtb. thans andermaal ge-
suppediteerd, en zal van Macassar en Timor
nader berigt gevonden werden; terwyl bij
ons besluit van 13. aug. te vinden is het
berigt van den Raad Extraordinair Van
De handel op Lissabo zal continueeren
Riemsdyk, ter aantooning dat het verbod
van handel op de Portugese plaats Lissabo
nadelig voor de Comp. zoude wesen en
alleen verzogt is met inzigt van
particulier interest.

Siam
Dat d' Eliphants tanden in Siam tot
40½ Stuyvers 't pond betaald worden is er
de reden van de waarheid, dat zulks moet
Prys der Eliphants tanden
verstaan worden van de eerste zoort

Dat

dat is van 118 stuk het welke dan na
den gebruyk albaar sodanig daalt dat die
van 29½ het stuk te bekomen zyn tot
32½ Stuyvers 't en dus is het te ver-
staan dat de Moorse traffiquanten die
te Souratta tegen 33 Stuyvers verkopen ik
daar nog mede uytkomen. De 8 pCt. Aug-
China
Wissel nadelig
mentatie die de Comp. op 't wissel geld in
China geeft werd door de hooge interessen
dubbeld ingehaald tegen dat men van
Batavia geld na derwaarts kan zenden
en favoriseert den goud handel, en buyten
dat zoude niemand ligt geld tellen om
te voordeliger uitwegen die daar veele
aan handen zyn; dat de thin met voordeel
te verkopen tot bevinden 14. 6. 4. 61. 5.

't Pic

No 4

Copia
Secrete Resolutien

't Picol verkogt wierd, wanneer
dit te Siam voor thailen 15 de baar werd
ingekogt komt uyt 't vrachie van geringe
en geld dewijl de Cantonse thail 88 Stuyvers
de Siamse 160 Stuyvers en de Japanse
40 Stuyvers gerekend werd en 't Chinase Picol
122½ ℔ maar de Siamse baar 351 ℔
weegt zulx 't Chinase Picol maar komt
te kosten 11.12 dog stijgert wel tot 18.
thail of 19:17. dat nog ... voor 't verdere dat den Chinasen Handel
betreft, refereert men zig tot 't Berigt
van 26 april het gemeen van 21. mey
onder Chinese Instructie waar bij wij
hopen alles ten genoegen gerefereerd te heb
ben ... Heeren voortaan

in

in China overblijven.

China en Sourätta

Wegens den handel tusschen China
en Souratta heeft den Visitateur Generaal
een specifique opgave gedaan waar
bij aangetoont werd dat op dezelve
een Stuyver voordeel behaalt is van
f 136350 : 1 : 8 waarvan genoteerd ter Resolutie
van 16 Aug.s —

Japan

De Japanse restant schuld van thailen
5823. 5. 8. 7. 3. is 't volgende jaar voldaan
en het afgetrokken door de Japanders
voor 't langer verblijf van 't Opperhoofd
van Suchtelen, ten eerste hun niet te im-
puteeren nog ook de behandeling der
a sanderes tot bendeeling van 's Comp.s
negotie, volgens 't Berigt der Japanse
bekendens.

Marginalia: ... van thin — ... 136350 — ... en ingekomen — berigten omtrent China — ... niet ... van ... te wijten.

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

Bovendien die dit jaar hier aan handen ge-
weest zijn gemeld ter Resolutie van 2 Octob.
hoewel desselfs totmagtig en verm-
trouwende gedrag ons egter niet veel geno-
egen gegeven heeft, en daarom na d'eerste
togt van die commissie ontslagen is; waarbij
men 't om voorzegde reden zal laten. —

Malacca en Cochin — Om voortekomen dat Comp.s schepen met particuliere goederen werden verpakt, heeft men circulair aan alle Indische Comptoiren gelast ingevalle dusdanige overheden sprakeloos maken van de opgepakte goederen in te nemen de factuuren der zelve gen die daarom met in aparte Comptoiren te zien en ze daar uijt inzonderheid genoeg voor Comp.s goederen bekend. Van

Comp.s schepen niet te steken

werden de overheden het nadeel uit de Comp. daar voor lijt te avim vergoeden vide Resolu-
- tie van 28 May —

Sumatras West Cust — Wij zijn met UWel Edele Hoog Agtb. van gevoelen geweest dat de besetting der Engelse te Natter al voorlende hebbe moeten te keer gegaan werden, en terwijl dat niet op zijn tijd geschied was, eenige Heeren afgegeven en tot bereiking van harte nog maar genoeg avende waren bij de vrees die is zoo flaauw bij der hand genomen dat tegen alle verseekeringen van 't Engelse Ministerie de zaak nog in den sel. van staat is. egter leven wij in hoope dat den nieuwen Commandeur Van der Hir. zulx ook daar ontrent medeen genoegen
— toebrengen.

Natter door de Engelse met tegen gegaan

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

te brengen zal op de ordres die wij herhaling meer vorige afgegevene aan hem op gedragen hebben, wij copie bij den anderen gebragt ter Secreete Resolutie van 15 Aug.o en ons aparte Brief dermaat van den 22 daar aan volgende waar ter ook nog gehooren de aangekomen Brieven van fort St. George te Madras en Marlborg te Bankoeloe met denzelven antwoorden waar onder die van 't Superieure ministerie te St. George moderaat genoeg is om iets [illegible] tiks te verwagten ingevolle 't zullen onder vonden dat Nelten 't welke alleen tot particulier gewin der Bankoeloe dienaren strekt tot een [illegible] tastpal van hunne compt. [illegible] zij [illegible] uitgevonden

op

op niet laten houden om die man onder kanjgaande [illegible] in een aparte Brief over al 't [illegible] de voorgenoemde Deductie van 5 Xber 1752 hij reeds bij de UwelEdele Hoog Agtb. [illegible] [illegible] Nelten zullen bekomen [illegible] de nodige [illegible] om daar over in Engeland te [illegible] en reparatie te eyschen. --

[illegible] dientwegen

Het [illegible] der Padangse bediende ter verlenging van het vrije [illegible] ter vaart en handel aldaar heeft men na UwelEdele Hoog Agtb. intentie maar voor een jaar verlengt [illegible] niet ondienstig agten en een vrije vaart Comp.s belangens zeer zoude onbekwaam [illegible]

het [illegible] tot [illegible]

breken

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

breeder geannexeert ter Resolutie van 11 Julij

Benoemde

De expresse na Bengalen geschreeven ten opsigte van 't Indische munt meede op gegeeven alloij van de courante Silver geldens, UWelEdele Hoog Agtb: ter ampliatie voor de aanmaking van den provisioneel beschreeven op te neemen die egter de munt bedienden bewogen heeft haare onkunde bloot te leggen, tessens veroorloofende om een Essayeur welke ook ten eersten derwaarts geschikt is om by 't muntwerk tot onse nader ordre te continu- eeren hopende het selve van vrugt zal wesen.

Een Essayeur na munt gezonden.

De gerequireerde Notitien wegens den handel der Europeese Natien zullen UWelEdele Hoog Agtb: uyt geheel India

Van den handel der Europeese Natien

na

na haare begeerte toekomen.

De bestorting der Lywaat pakken met Coffij is om desselfs broeying zo wel periculeus als 't met de thee nadeelig bevonden is, behalven dat men geen onder Coffij heeft als van twee jaren derhalven is de lading der Bengaalse schepen gere- gúleert op 100'000 ℔ hout, 200'000 ℔ Salpeter, 200'000 ℔ Coffij, en daar op de pakken met 100000 ℔ peper besteed vide Resolutie van 2 Julij mede in te neemen gelast de peper te verenden aan boord te doen brengen of aal men den Pakhuijsmeesters nevens de overheden verantwoordelijk zal houden voor de ongeconditioneerde kost koming in Nederland.

Lading der Bengaalsche schepen gereguleerd

By Resolutie van 20e. Maij wierden UWEdele

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

het geld voor Bengale na Batavia te senden

Edele Hoog Agtb: gesuppediteert de redenen
waarom het niet raadzaam is het geld voor
Bengale uitstaande na Ceylon te senden
onder anderen omdat de Moussons de precise
versendinge niet permitteert en zal dan
ook best wesen het geene niet direct [illegible]
word na deese hoofdplaats te laten overkomen
volgens de oude gewoonte alwaar 't niet
lang stil leggen blijft.

De Lijnbaan niet te herbouwen

't Het afschaffen vande Lijnbaan in Ben,
gale is geschiet om dat alles wat de,
selve uytleverde zeer duur te staan
kwam en boven dien so Zijldoek
als touw werken, van een slegte deugd
bevonden wierd, gelijk van oudts bekent
is, zodat het veel beter voor den

dienst

dienst vande Comp:e uijtkomen zal inge,
valle UwEdele Hoog Agtb: het nodige
uijt Nederland gelieven te laten voldoen
schoon buijten die Lijnbaan, egter Cayer
touwen en het verdere benodigde te krijgen
is tegen matige prijs.

Choromandel

Mazulipatnam te restabileeren

De orders welke wij na Choromandel
gegeven hebben om Mazulipatnam
niet te restabileeren buijten even tack
hebben meest in 't oog om overeenkomstig
UwEdele Hoog Agtb: goedvinden geen
oorlog maar menagieus aan te leggen, de
Comp:e met dien de Mooren te laten nodi,
gen en bij die gelegentheid voordeliger
beringen te maken als men tot nog toe
gehad heeft speciaal om alle verpligtingen

ontrent

N° 4

Copia
Secrete Resolutien

ontrent de dalbves munt, waer uyt de Re,
genten een deel tegen vrij minder prijs als
de cours was, opgelegen te genieten te doen or
nanden egter hebben w ter Secrete Resolutie
van 27 july besloten aan u we Edele
Hoog Agtb: onder omdaar weder de vlagg
op te hysen en vermogen te voldoen met
na Comandel bij aparte missive te ordon
neren eene der bij gelegene Residenten pu,
bliecq tot opperhoofd van Mazulipatnam
te benoemen en te gelyk eene der twee te
Mazulipatnam vestl. Residenten tot
Secunde, en tusschen het fransse mini,
sterie te Pondecherry mede ordre
tot het restabileeren dier plaatse kom,
misse te geven, met versoek hetselve

sonder

en de vlag ... ten,
waeijen

sonder tegenspraak te laten voortgaan ter,
wijl den Secunde teffens zal werden gesonden,
neevens de Vlag te laten waeyen, en afte wag,
ten de feijtelykheden, welke de Fransen
mogten willen ondernemen mits bondig
protesterende over alle geweld, nadeel, hoon
en smaad, zo zij de stoutheid hebben
daar toe over te gaan, en zal in anderen ge,
valle het opperhoofd met 20° militairen
volgen om den handel te openen; de
rode kleden weder van nabij inte zame,
len en door den verkoop op te leggen het
geene dat Comptoir eertijds bevoordeelde
dog anders egter nu sonder meer kosten
van belang gegaudeert werd in den
voordeeren verkoop te Jaggernaikpoeram

en

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

en ook wat te Palliacatta

Ingevolge uw Edele Hoog Agtb. goed
„vinden, is den 7. en 31.e meij besluijt genomi
het Japans Staaf koper door geheel India
op ƒ 90 — de 100 lb te houden de fijne Caneel
op ƒ 4 het lb de Nöten of rompen op 56 stb
't lb dog voor al vrij geld, en de Peper om
de West van India op ƒ 44 - de 100 lb, —

prijs gekoper Caneel peper en Noten

de dalder munt geregleert

wijders de dalders munt op Cormandel
sodanig gereguleert dat de 100 lb koper
met ƒ 90: zullen afwegen en werd door
afgekeurd koper verstaan, die staven welke
in het doorkappen tot stukken de swaarte van
een dalder hebbende, aan stukkens in gen
door dat te hard en onnodig zijn, 't geen
egter tegen de ordinaire prijs onder het

het breeskoper word afgekeurt

andere

andere verkogt werd, hebbende die bena;
„ming geen betrekking op thin en Lood.

Het Cartel ter uijtwisseling van weder,
„zijdse Deserteurs met de Fransen ter cust
Cormandel, heeft men gelaat te vernieu
„wen, alschoon de Fransse Ministers
meenen blijven in geeven op de uijtzonde;
„ring der officieren van vendrig opwaarts
en is door een ongeluckig begrip van den
in 1751 pro interim beschrijver van Bengale
in stede van de voorsz: uijtwisseling noot;
„zakelijk en dienstig te stellen derwaart ge;
„schreven dat zulx onnodig en ondien;
„stig geoordeelt wierde het welk bij resumptie
de attentie niet ontslipt zijnde, nu
jongst bij nadere Brief van den 30: decer

het Cartel omtrent het zelve vernieuwd

immediate

N° 4

Copia
Secrete Resolutien

imande vordereffent is met dezelve te
gelaaten 't deanig als nog te stryken van
Resolutien van 31. meij en 2. July. —

Souratta

oorzaak van de slechte verkoop der Zijde

De Zyde in Souratta den 31. October
1749 met 30½ per C.t of f 62701 — verlies
verkogt, is door de Bengaalse ministers
op een ontfangen prijs courant van Sou,
ratta, en 't door ons geëxamineerde bij
Brief van den 9. Aug.s 1746 om een
gesorteerd cargasoen van goederen uijt Ben,
gale na Souratta te zenden van belang
en ingekogt en de twee volgende jaaren der
waart gezonden terwijl daar op den ontfang
duur en slegt bevonden volgens de daarom
opgemaakte bevindingen en 't schrijven van
Souratta indieningen dat de Brief van 29.

Mey

Mey 1748 het hoogste bod al 20 per C.t beneden
de aanteekening liep, hoewel zulx ook deels
toe te schrijven was aan een overmatigen aan,
voer van 555000 lb door andere handelaars
en 't welke de prijs soo wel als de dengd door 't
blyven leggen in 's Comp.s pakhuijsen te Sou,
ratta dezelve bevindens tot 't welke van
den Directeur Schreuder bij Resolutie
van 28. October 1749 heeft doen besluijten
tot voorsz. verkoop om nog ingevolge de z.e te
gemoet zagen over al 't welke de Bengaal,
se bedienden verantwoording afgevorderd
zijnde hebben z.e bij Brieve van 8. Septem,
ber 1752 daar aan seer flaauw voldaan
terwijl zulx onder de besoigne het
oog van den beschryver apparent

ontslipt

bestering

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

ontslipt endus sonder besluijt gebleven endaar om, vals nu bij Resolutie van 2 Julij de Bengaalse ministers provisioneel de vergoeding van dit verlies opgelegt maar op Z: met haar Verantwoording wel wat meer ernst zullen maken en na welkers ontfang men daarop en het ge„vordert Berigt vande Oud Directeurs Schreuder en Broek een formeel besluijt zullen nemen.

Vaart van China na Souratta cessert

De vaart van China naar Souratta is zeker g'abandonneert. en na Mallabaar en Cormandel bevolen het daarheenen te dragen dat voor de 100: R^{ds} Cabessa porye zuijker 18 bedingen werden en ander na zaate 't welk d': Souralfs prijs

De Zuyker te Cochin op 18: de 100 R^{ds} te houden

prijs te naby zal komen om op die grove waar een voijagie goed te maken.

Vaart der Sweeden

De vaart der Sweeden naar Souratta is reeds genoteert bij de brieven uijt de directie van 9 8ber:, 15 Xber: 1750 en 31. april 1751. maar inzonderheid zullen uw: Edele Hoog. Agtb: bij missive van 16 Xber 1753 ontwaren de aankomst van een Schip van 150 voeten vol geladen met ijzer, koper, Lood Eliphants tanden Couchenilje, menij, Equipagie en andere goederen, welker Cargas voor gaven jaarlijx in die vaarwegen te zullen wederkomen, ter regt vaardiging onser gedane Eisschen van deselve Coopmanschappen welke wij nog seer weijnig ontfangen hebben.

De

N.o 4

Copia
Secrete Resolutien

Souratse schoenen zullen over Ceylon gaan.

De Souratse schoenen zullen voortaan alle over Ceylon na Nederland verzonden werden e.z.v. de ordre ontrent t verzenden der Jonghen tegen de Moventijd nederen aangedrongen zoals dit in eenige vorige articulen te zien is ter Resolutie van 31. Mey.

Ten Sessie van 16.e Aug.s ingekomen zynde een Schriftelyke demonstratie van den Visitateur Generaal betreffende de vaarthandel tusschen Souratta en China en een nopens de vaart handel tusschen

Mochase vaart van Souratta

Souratta en Mocha, is verstaan UW.e Edele Hoog Agtb. onder t oog te brengen dat den handel tusschen Souratta en Mocha als een Separate Negotie moet werden

werden geconsidereert die geen gemeenschap heeft met de vaart van Batavia na Souratta nog eenige derzelver Coopmans Schappen overneemt, en na d'opinie dezer Regeering niet geabandonneert dient te werden om niet te spreeken van het wezentlyk voordeel, bywyzens overgewaagde specificatie tot een bedragen van ·11128.- voor ieder reijs die mede geen relatie heeft tot de afge

D.e van Batavia

schafte vaart van Batavia na Mocha, welke ontregen een Carga, zeeman opgegeven heeft een presumtief voordeel van ·18926.- indien de route over Bengale genomen wierd, 't welk wij ter Resolutie van 14.e mey hebben verstaan desen te doen vervallen ter UW.e Edele

Hoog

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

Hoog Agtb: Specialie

Suratse oost. cost De Suratse geregtigheden zyn bij 't ver

drag van anno 1746 overgenomen in den

staat als s'altoos geweest waren, en daar

van aanstonds vernietigd de tolpoorten te

lande waarts, wijders in 't jaar 1748. de

tolpoorten omtrent de Zeeplaatsen bij de

Sabandaryen gevoegd, mitsgaders de bazaar

geregtigheden te lande vernietigd, egter op

den ontfang uwer Edele Hoog Agtb.

missive di Suratse [illegible] en geen

wat meer tot verligting van den

Suratse bequamelyk konnen worden en

Zulx inbegrepende bij missive van 13 Julij

daar op den 3 Xber tot besluyt gebragt,

[illegible] dat alle de tolpoorten of hekken den

weg

30

weg tot de Zeeplaatsen gehouden worden,

welker Sabandaryen gevonden worden aan

achat Sara in te trekken en vergenomen

mitsgaders voortaan geen andere tolbaar

te laten heffen aan allen der Sulah be in

en uytvoer, te meer om dat een [illegible]

door van vele buyten 't oog geplegt wordende

knevelaryen en [illegible] en bereids bijvoorde,

geene tot geneezing van de schade

welke de Comp. daar by zal komen te duiden

niet als aan laastgem. tot zal willen toe

geven welke dan voort vervolg gestelt is

vermindering der Zee tol op vier en twintig guldens de kist

amfioen, voor inkomsten ten hondert op

de Westerse Zeewaaren, vijftien Ps.° en

de Oosterse en gelyke vijftien bij uijtvoer

van

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

van Java gemelde Rijst na
Batavia van 1 à 16 het laast en
vervolgens eenige gedeelten [illegible] te
en alle werden bij [illegible] opgeven bij [illegible]
[illegible] en [illegible] te zien te [illegible]
Resolutie [illegible] op afgegeven Brief
bij welke wel eenen te vinden is
ons en de daar bij vermelde [illegible]
genomen besluit onde bevestigde Rijst
per [illegible] van ieder plaats over [illegible]
vrijen opkoop van Rijst gepermitt.
te laten verdeelen om door de Regenten
in Comp.s Pakhuijsen geleverd te worden
waar te [illegible] van Hollandsche
Dubbeltjes zal worden voor Rijst [illegible]
[illegible] aan den landman [illegible]
[illegible] te worden [illegible] mag en
[illegible]

[illegible] bij Leverantie van de helft en het
[illegible] beide [illegible] bij de geheele [illegible]
[illegible] der Leverantie nog [illegible] te [illegible]
[illegible] het gemelde en het [illegible]
[illegible] zal den inkoop van
vrij [illegible] aan een der [illegible] te
worden, wanneer dan inkoopen zal behagen
[illegible] den Regent [illegible] voor den Rijst
Leverantie aan de Comp.
voor [illegible] gelijk of na de gelegenheid
der plaatse [illegible] en op minder Quantiteit
Rijst in Comp.s Pakhuijsen bezorgt werde,
tegen de [illegible] gewoone prijs van Rds 24 —
't Last en het geene er boven de bepaalde
quantiteit geprijseert werd tot Rds 30 à 36 —
't last; alle welke schikking [illegible] zoo
[illegible] als den inzaam van
Rijst

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

ove te Cheribon

Rijst over gemeen gemaakt zijn over Cheribon, zodanig dat de Zeetol aldaar egaal zal staan met t welder dat dit Gouvernement van Java van de Rijst de hijft van de Compe werden, ermeentgen de daar gewoone betaalt wordende prijsen; maar dewijl al de rijst ingekogt en betaalt word met d'Hollandse munt; voort Hollandia die buyten dezte Celebes eindaan, hier zeer gemist zijn, zodanig dat thans daar van weinig onder de Batavise gemeente te vinden zijn, moeten wij UwelEdele Hoog Agtb. ernstig versoeken onse Eysschen daar van sonder afkorting te voldoen, om niet verlegen te raken te meer dewijl

't

Hollandia duijttjes benodigd

Batavia

Meerrap van Amsterdam ontfangen

Door Commissarissen en Raden van India den Ed. Compagnie afgelegt

't payement nog voordeliger is geweest als d'Duiten.

De rest maar is na UwelEdele Hoog Agtb. begeerte weder na dat mere gezelt, ingevolge in de twee recepissen al hiervoren bijgevoegd, ende Meerrap is van de Kamer Amsterdam in A° 1751 op onsen Eysch ontfangen, volgens bewijs aan Opperkooplieden ingediend ter sittinge van 27 Juny.

De heeren van de Hoge Indiase Regeringe hebben ter voldoening aan UwelEdele Hoog Agtb. requisit den Ed. Compagnie geprosteerd dat voortaan hare employen in Raad van India niet anders opte gerem belofte zullen

na

N:o 4

Copia
Secreete Resolutien

ne inhoude van het gewoon formulier naa
rende aantekening te vinden is ter
resolutie van 17.e Mey. –

Ter morgen sessie van 31 mey zyn
tot het opstellen van een Reglement
tot het beswaeren der pagt gecommit
teert de Raden ordinair … d'Heeren
vande Parra en vande Velde
en leesen uw:e Edele Hoog Aghtb: daar
van by de Decembers Brief … gewegen
verslag te doen

Het stellen van een teken op de
ducaten geschiet alleen omtrent de
wigtige Nederlandse gekante ducaton
die à f 6.12 gangbaar te maken zoo
te Batavia als in de Oost daar
mey

(Marge: Reglement op de verpagting dier handen — waarom de ducat: ten geteekent.)

men te zie … deselve heeft
te weten de ducatons als enig
tige soorten voor de West van India
alwaar deselve by 't gewigt verkogt
worden en gemunts als een munt
gangbaar zyn; werdende ter uwer Ede
le Hoog Agtb: speciaalijk twee gestem
pelde voor Amsterdam en één voor
Zeeland overgezonden, zynde de gang
baar verklaring geschied den 13.e Decem
ber anno pass:

Den 27 Juny is in Rade van India
ingediend het bewijs van den
boekhouder Generaal ter aantooninge
waar in de 56. ton: Gouds, welke in 't
boekjaar 17 49/50 zyn afgeschreven ten
Opzigten van

(Marge: notitie der afgesz: 56 ton:)

N° 1

Copia
Secreete Resolutien

[illegible] en in de Oude Persiaanse Schuld
buyten het geen den Koning debet bevot
[illegible] A° 1787 gaad af te boeken dat de
Basifs [illegible] — Bekindens Opbloos verzuijmt hebben
en verder zal geordonneert worden.

Den Curator Adultes noemd den Boedel
De boedel van de heer Valkenier Z:r werd gerit — van de Heer Valkenier Z:r benevens
de Crediteuren en Provisien van de gemag-
tigden over en heeft te gesequestreerde
goederen reets vijf honderden van den
Secretaris van den Raad van Justitie
ontfangen en gerendeerent en staat
in het korte de generale staat weeg-
in te dienen terwijl den Raad van Jus-
het proces is verder opgevat — titie op ontfang uwer Edel Hoog
Agtb: ordre de criminele zaak verder

heeft

[illegible] voor den Bailjiuw
apparent tot de komst van den g'eligeerden
water fiskaal Teekman.

Ingevolge uwel Edele Hoog Agtb:
bieren werden afgegeven — ordre zullen de bieren op magt direct
gelaten werden ter dispositie der gemagtigden
soo dezelve eenigsints vigileeren; en is
Schipper Nicolaas Pietersz: be-
Schipper Pietersz: belast — last voor f 600.19 — Schoon 't ons
voorkomt dat desselfs schuld eeniglijk
bestaat in een al te groote vertrouwend-
heid blijkens zijne demonstratie ter
zitting van 11 Julij ingediend, en
[illegible] overgaande.

Journalen van Zeelanden Amsterdam [illegible] — De [illegible] heeft [illegible]
[illegible] overhandigt maar

Den gepretendeerden eersten Dag van Decembers niet uijt een gevaat b.. geven die voor Leijden en Sommer aan de toen praesidiale [Zeeland] Kamer geen gepraesteert zijnde het volgende daar ater na benevens geschiet gelijk uw voorheen ter gevolg namen.

Zeylaas ordres

De ampliatie der Zeylaas ordres mede gaande bij vertaaldinge is behoorlijk geschiet en ter besluijt van 12 Augustus ordre gestelt dat alle d° ordres vers komen in handen vande Luijtenants en Stuurlieden om zig daar na te konnen reguleeren.

vertrek dag der Retourscheepen

De vertrek dag der retour Scheepen uijt Bengale heeft men op den 6 December

verschoven

verschoven tot tusschen 1 en 15 Januarij in ruijm Zee als wanneer niet te vroeg vande Kust zullen komen; en is het vertrek vande eerste Chinase Schepen gestelt tusschen 5 en 15 November van waar UWelEdele Hoog Agtb: dit Jaar vier Scheepen te wagten hebben waartoe n° getreeden zijn uijt hoofde er van Batavia genoegsaam geen thee op mogt gaan, waar van een ander maal te toege.

en uyt China te mogen

Delft twee Schepen van 150 voeten met fijne en grove thee, Zijde Stoffen enz.; en een Schip van 150 voeten met ordinaire thee; Zeeland een van 150 voeten met fijne en grove thee, Stoffen, etc.; en een van 136 voeten met gemeene

thee

No. 4

Copia
Secreete Resolutien

thee: en van gelyke de Kamer Delft
een Beren, omstandig verhandelt ter
secrete besluyten van 24. en 31. Maij

Dewijl het sloff van Spanjen met
kragt continueert zal 't van tijd werden
dat men ons gaven mede voortbrengt
en hebben dienaangaande een notitie doen
formeeren van al de scheepen welke
uyt de West van Indie sedert 't jaar
1740 te Manilha g'admitteert zijn
tegen het 5. art: van 't munsters trac,
taat, dewijl het geen iemand verbooden
is veel minder toestaan mag aan een
ander, zo er in eenig verbod schijn van
opregtheid zal blyven, gevallen de reeds
ingewonne verklaringen hiervooren

Marginal note: vrede vaart op Manilha

en

en zullen verder in december met volgende
jaar de voorgaande en nog nadere bewij
zen waar van wij denken te verdelen nog
den: het ceseeren der Spaanse dolentien;
het strenge verbieden van alle vreemde
vaart op Manilha en het daar door aan
wakkeren der verflaauwden handel op
Batavia.

Margin: 26

Hier mede de beantwoording uwer
Edele Hoog Agtb: ontfangene brieven
ten einde gebragt zijnde zullen wij nog
eindelijk bijvoegen het remarquabele voorge
vallen te Java meest bestaande in eene
onderhandeling met Mancoebomie
welke door het personeel ontmoeten
van den nieuwen Gouverneur Hartingh

Marginal note: onderhandeling met Mancoebomie en Java

oo

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

Soo men gemeldt is dat zelfs een zijner
vande Ommes bij zig heeft en met ons leg-
gen den mede Rebel Mans Saïd of
Mancoenagara geconjungeert is, verzoekt
de Mancoeboemie om de helft der Java
binnen Landen onder den Titul van Soeso-
hoenang of Sulthan te mogen beheerschen
het welk W: hem zelfs g'accordeert hebben
met dat onderscheid dat W: hem de Oo-
toegewesen hebben en niet de Mattaram
Cabboerij Banjoemaas waar van
UwEdele Hoog Agtb: verzogt werden
de Reden en omstandigh. te vragen bij onse
Brieven na Java van 26 Xber en 9e
deser mitsgaders aankomende vandaar
van 17 September alle secreet in

Resolutie

de westelijke Landen gieert

over de 1200 inlanders afgedankt

Resolutie van 24 do. ondertusschen is men
bedagt geweest de westelijke Landen voor de
Stroopende Partijen van Mas Saïd te
dekken maar in zoo wel gereussiert hebben
dat bij eiken uitval met verlies heeft
moeten te rug keeren niet jegenstaande
successive over de 1200 Inlanders afge-
dankt zijn zo om de weinige dienst
die men van haar als men de weinige
braave uijtsondert voorgaans heeft als
de groote en ondragelijke kosten welke
Java dragen moet en niet langer uijt
te houden zijn. Wenschende den Hemel
onse goede voornemens wil zegenen
en dat 't UwelEdele Hoog Agtb: —
gunstig behagen mag een welgevallen
te nemen

Copia
Secreete Resolutien

No 4

40

te nemen in onse verrigtingen —

Het schip Straalen zeylde thans
voor af met dezen brieve en onsen
gewonen Eysch voor Indien, waar van
als seer matig ingestelt, de volle
Eysch van 65 ton voldoening verzoeken en indien vermaa-
king, naar 65 tonnen aan goud en
zilver eyschen dog het zal niet alleen
genoeg zyn dat UwEdele Hoog
Agtb. zulx beslüyten maar ider kunn-
dient in 't hand daar aan prompt te
beantwoorden waarover de kneie tellen
van kragten hebben gelyk UwEdele Hoog
Agtb. des believende kunnen bragen bij
daar van geformeerde en desen versellende
aanwysing d' Anno 1782 en 1783

Deze

Retour schepen Deezen jaar zijn tot 18 toue schepen
opgevoelend
Van China voor Amsterdam
Amstelveen
Tulpenburg
Admiraal de Ruyter
van Bengale voor Amsterdam
Spaanderswoud
Slotekamp
Direct van Batavia
Keukenhoff met retto daeren aparent
Buytenzorg in Sambay
van Ceylon
Akerdyk
Zuijderburg en
Een der daar van handen zijn de

van

N:o 4

Copia
Secreete Resolutien

Van China voor Zeeland
Rhoon
Baarsande
van Bengale
De Sneek
van Batavia
Cattendijke, en
Een van Ceylon
Voor Delft
Overschie van China en
De Sloop Direct
voor Rotterdam
Noord Nieuwland en
Rotterdam direct
voor Hoorn

Pylswaarde

Pylswaarde en
De Getrouwigheid direct
Voor Enkhuijzen
Woltsburg van Bengale en
Straalen brengen deze
te zamen drie en twintig schepen

Corong van Straalen
Ondertusschen bestaat de Lading van
Straalen in
12500 lb Nagelen
23394 " Nooten
250 balen Caneel
68 Sockels Foelij
Wijders peper, Coffy, Zuyker en diverse
mindere articulen en zal de geheele
verzending

N° 4

Copia
Secreete Resolutien

voordering van speceryen be-
staan in:

R. tour van speceryen van Batavia 200000. ℔ Nagelen
300000. ℔ Nooten
1000. sockels Foely en
verder kleene kamers
1000. balen Caneel.

Hier mede afbreekende bly-
ven wy na verbidding van compe
belangen en de duurbare Perso-
nen van UWel Ed: Hoog
Agtb: in Godes veylige hoede

met

50

met 't meeste respect

Wel Edele Hoog Agtb: wyse,
voorsienige en seer generuese
Heeren!

UWel Edele Hoog Agtb: Onderdanige
en Getrouwe Dienaren.
De Gouverneur Generaal ende
Raden van India.

Batavia in 't
van UWel Edele
Agtb: aen 15
... A° 1751.

J. C. Mossel
... Hollenpp
J. V. D. Waeijen
... Spar.
... Balel
... Riemsdijk
... Hoogeman

Copia
Secreete Resolutien

No. 4

[illegible] van specerijen be-
staan in:

Ter voorsiening van Batavia — 200000. lb Nagelen
300000. lb Nooten
1000. Sockels foelij en
voor de kleene kamers
1000. balen Caneel.

Hier mede afbreekende blij-
ven wij na verbidding van Gods
zegen ende duurbare Persoo-
nen van Uwel Ed: Hoog
Agtb: in Godes veilige hoede
met

met t'meeste respect

Wel Edele Hoog Agtb wijse,
voorsienige en seer genereuse
Heeren!

Uwel Edele Hoog Agtb Onderdanige
en Getrouwe Dienaren
De Gouverneur Generaal ende
Raden van India.

Batavia in 't Casteel van Uw Edele Hoog Agtb. den 15e October Ao. 1754

J. Mossel.
[illegible]
[illegible]
S. V. D. Waeijen.
[illegible]
D. v. d. [illegible]
[illegible]
H. V. Bakel
[illegible] Riemsdijk
L. Hooreman
P. V. [illegible]

P.S.
[illegible]

Nagesien
Sterm

Copia
Secreete Resolutien

No. 1

ze zouden wy ons [illegible] verpligt [illegible] deeze [illegible]
niet nalaten hierby te voegen, dat [illegible]
de Lieden van [illegible], in de [illegible]
meer [illegible] andere [illegible], die nog niet [illegible]
[illegible] Zoodanig [illegible] hebben moeten [illegible]
[illegible] die deeze noodig hebben, ten [illegible] dat [illegible]
[illegible] voldoening [illegible] zyn,
[illegible] de [illegible] van het [illegible]
[illegible], voor als nog niet [illegible]
wy ons in een groot embaras bevinden, en [illegible] zulx
U WelEd: Hoog Agtb: eerbiedig verzoeken om het [illegible]
ten spoedigste te willen voorsien, met alle het [illegible]
daar [illegible], en het vervolgens daar [illegible] te
dirigeeren dat men hier [illegible] met [illegible]
[illegible] en dit om de drie [illegible]
[illegible] daar [illegible] worden [illegible]
[illegible] dat ze het [illegible] dat [illegible]
met [illegible] te verongelukken, zulx ten
[illegible] gesupplieerd worden.

N:o 1

Copia

Secrete Resolutien

Copia
Secreete Resolutien

97

Amsterdam. No: 2.

Aan de Edele Agtbare Heeren Bewindhebberen van de Generale Nederlandsche geoctroyeerde Oost Indische Compagnie ter Praesidiale Camer, aldaar.

Edele Agtbare Wijse, Voorsienige en zeer Genereuse Heeren!

Van de ses Retour Schepen het Kerkhoff, Cattendijk, Rotterdam, de Hoop, Zeylstroom en Woerden.

den 11e Augustus in Rade van
India aangelegt, vertrekt thans ten
getale tot voor Enkhuysen ge
destineerde Schip Stralen, beladen
met Peper, Coffy, Catoen, gem.
specerijen Suyker en wel naar
ter bedrage van f 413179 : 17 : –
en handiger te zien bij de ingeslo
tene korte en lange facturen,
staande de overige Schepen in 't
kort te volgen, waarmee wij te
moogen dienen. Uw Edele
Agtb. [illegible] gehoorsaam met Ed.
[illegible] Uw Edele Cater gedestineerde
Schip [illegible] [illegible] van [illegible]
[illegible] en [illegible] de 27e
[illegible] [illegible] ons [illegible]
en Staat van Uw Edele
Agtb.

Copia
Secreete Resolutien

No 4

Agtb.e bezorgers in India aan
onsen thans afgaande generalen
Brief aan de Hoog Edele
Heeren Seventienen ge
rigt bijgevoegt, waar bij nog
gevoegt zijn de generale
Boeken en Staat Recq.e
van 17 51. en 17 52. als
ook de Bataviasche
Negotie Boeken van
17 52. en verdere negotie
en andere Papieren,
als het nevens gaande
Register aanwyst.
Eindig waar mede [illegible]
Besluytende in
[illegible] Eerbied

[illegible] Elgiers.

verblijven

Edele, Agtbare, Wijse, [...]
voorsienige Heer generaal [...]

Uw Edele Agtb. ootmoedige
en zeer gehoorsame Dienaren

Batavia in 't
Casteel den 15:
october 1759.

J. Mossel

J. V. S. v. Gollenesse

[illegible]

J. F. L. Waeijen

P. A. v. d. Parra

[illegible]

J. W. Spar.

H. v. Bakel

L. Hooreman

W. v. Riemsdijk

J. V. S. Hoe

N:o 4

Copia
Secreete Resolutien
des
Casteels Batavia
genomen
in Rade van India
sedert
Primo Januarij
tot
den 26:e Sept: incl:
1754.

ao: 1754.

Register op de Secreete Resolutien.

den 13:e Maart

	pag:
communicatie wegens 't retour van den Turks Priester Ibrahim ne, vens twee Sendelingen van Mancoeboemie	1.
gedaan rapport aan Syn Edelheid	—
resumtie van eenige Resolutien nopens de Javase troubelen genomen	3.
bedenking over de slegte gesteldheid van Java	—
en 't onvermogen van den Soesoehoenang	—
mitsg:s dat de Comp: volkomen gewettigd is, omtrend de troons Successie tedisponeeren	4
poincten van consideratie deswegen	—
opinie van Syn Edelheid ter bewerking van de vreede	—
propositie van Syn Edelheid deswegen	5.
d' heer Directeur generaal persisteerd bij syn voorig advijs	—
d' heeren vander Waeyen en van der Spar conformeeren sig met 't advijs van Syn Edelheid	7.
someede d' heer Hooreman	—
advijs van d' heer van den Velde	—
van Rheden, de Nijs en van Basel	—
Sentiment van d' heer van der Parra	8.
besluijt om door voorsz Priester E. S. te laten sondeeren wat eijgentlijk de in, tentie van Mancoeboemie sij	—
en door 't afstaan der Souverainiteid van een of meer provintien de vreede niet kunnende bewerken	10.
van hem sonder den titul van Kroonprins te defereeren de Survivance van de Keijserlijke troon	11.
onder seekere bepaling	—
dog hiervan geen verhaest gebruijk te maken	—
den 19:e Maart	—
Resumtie der relasen van den boekhouder Molenaar E. S. wegens den toe, stand van 't verlaten Comptoir Jambij	12.
dies oorsaak beschreven	—
consideratien van Syn Edelheid tot maintenue van 's Comps: geledeert fatsoen en besorging van Satisfactie	—
met de noodsaakelijkheid om 't Comptoir te repossedeeren	14.
en om ten dien eijnde een bemand Vaartuig na Palembang tesenden	—
met den Sergeant Gerrits om nevens den Resident van der Werp te treeden tot eene preparatoire onderhandeling met den Jambijse Vorst	15.
en te onderstaan of hij genegen is de Comp: satisfactie tegeven op dese vier con, ditien	—

pag:

besluyt om zig met de voorsz: propositie te conformeeren en tot de expeditie t'employeeren 't Jagt de Proserpina . . . . 16.
en na depeche van dat krieltje twee Scheepen en eenige Vaartuygen te equipeeren . . . . —
mitsgaders daarmede na Palembang te transporteeren 600. Koppen . . . 17.
item de gebroeders van den Jambijse Vorst . . . . —
den Coopman van der Werpen Capitain Claasz: in die Commissie te employeeren . . . . —
en hun beide te voorsien van een Instructie . . . . —
mitsgs: ook het nodige voortesz: omtrend d'electie van een Sulthan bij vacature van den troon . . . . 19.
de Commissianten sodra de Expeditie is ter uytvoer gebragt met 't esquader na Malacca telaten seylen . . . . —
om des mogelijk Radja Alam een gevoelige neep tegeven . . . . 20.
communicatie wegens het ontfangene secreet schrijvens van Samarang —
lecture van 't selve, als mede van de gewisselde brieven tussen Mansoeboemie en den Turksen Priester . . . . —
item twee van gem: Pangerang aan Zijn Edelheid . . . . —
met eenige andere door Maas Said aan d' heer van Hohendorf . . . . —
dies hoofdsakelijken inhoud besz: . . . . 21.
Zijn Edelheid in overweging gevende of men op de propositie van Mansoeboemie eenige verandering soude maken omtrend 't besluyt van 15e: deser . . . . 22.
So verklaarde d' heer Directeur generaal te persisteeren bij sijn voorig advijs 23.
sooók de heeren van der Waeyen etc: . . . . —
Schriftelijk advijs van d' heer vander Parra . . . . —
nadere explicatie van sekere woorden daarbij vervat . . . . —
d' heer Hooreman persisteerd mede bij sijn voorig advijs . . . . 25.
nader advijs van d' heer van den Velde . . . . —
conformatie met de resolutoire aanteekening van den 15e: deser . . . . 26.
de voorsz: brieven van Mansoeboemie door Zijn Edelheid telaten beantwoorden en hoedanig . . . . 27. —

den 30. Maart

rondvrage aan de gesamentlijke presente heeren om de Engelse Chialoup de Hervatting illico van de rheede tedoen vertrecken . . . . 28.
met interdictie van ooyt weder tekomen . . . . —
en om sekeren Roomsen geestelijken aan boord van 't frans Schip Le Fleury tedoen vertrecken . . . . —
om niet weder aan de wal tekomen . . . . —
met bedeeling van 't ylings vertrek van voorsz: Chialoup, dog dat deselve kort daaraan wegens lekkagie terug gekeert was . . . . 29.
en dat den Sabandhaar gesegd hadde dat gem: Bisschop met permissie van Zijn Edelheid aan de wal was gekomen . . . . —

pag:

versoek aan de heeren Leden zig tedeclareeren of men ged: Chialoup: sal doen examineeren . . . . 29.
en indien waarlijk so geconstitueerd is het ten desen genomene besluyt buyten executie telaten . . . . —
mitsgs: of men op 't voorsz van den Sabandhaar soude resilieeren van 't nopens dien Bisschop genomen besluyt . . . . —
advijs op het voorsz voorstel van de heeren van der Waeyen en van der Parra 30.
van der Spar en Hooreman . . . . —
van den Velde . . . . —
en de Nijs . . . . 31.
d' heer Directeur generaal conformeerd zig met dat van de heer van der Parra . . . . 32.
Surcheance van 't geresolveerde nopens 't vertrek van 't Engels vaartg: —
dog het g'arresteerde omtrend den Bisschop telaten executeeren . . . . —
en 't franse Schip Le Fleury sodra gereed zij illico telaten vertrecken . . —

den 2e: April

rapport wegens de slegte gesteldheid van d' Engelse Chialoup de Hervatting 33.
besluyt om bij 't dienwegens g'arresteerde te persisteeren . . . . . . —
dog 's Comps: wegen geen assistentie te bewijsen, maar dies reparatie te beslendrigen . . . . —
mitsgs: den Engelsen Capt: Burman t' insinueeren tot dies spoedige voortgang . . . . —
communicatie wanneer het franse Schip Le Fleury tot vertrek in staat is . . . . —

den 4e: April

rondsending van sekeer Request voor en van wegens den Fransen Bisschop gepresenteerd . . . . 34.
dies inhoud . . . . —
besluyt ter ontsegging van 't versoek en den voorsz: geestelijke illico naar boord telaten vertrecken . . . . —
met interdictie om weder aan de wal tekomen . . . . 35.
schriftelijk advijs van d' heer de Nijs . . . . —

den 30e: April

resumtie van een secreete Javase brief, behelsende 't retour van den Turksen Priester en Sendelingen van Mansoeboemie . . . . . . 36.
met een brief en geschenken voor Zijn Edelheid . . . . —
item een kort verhaal van desselfs wedervaren . . . . —
lecture van de brief door Mansoeboemie aan Zijn Edelheid gerigt . . 37.
aanmerking over dies inhoud . . . . 38.
propositie van Zijn Edelheid of men in desen tot een nader besluyt treeden soude . . . . —
besluyt om bij 't gearresteerde op den 15e: maart te persisteeren . . . . —
en sulx den Gouverneur Hartingh aantesz: . . . . —

pag:

met last de gesanten in antwoord 't nevenstaande toetevoegen . . . . 39.
van Syn E. berigt te vorderen wat landen Mancoeboemie en Mancoe
Nagara ieder besitten . . . . —
mitsg.s wie eygentlyk Soeria Coesoema wesen mag, en of er apparentie
is Maas Said daar Mancoeboemie tedoen onderbrengen . . . . . 40.
besoigne over 't Dagregister van Syn Edelheids voyagie naar en van Java
item de daartoe gehorende Consideratien . . . . —
insertie van 't laaste schrifture . . . . 41.
bedenkingover 't daarby ternedergestelde nopens 't leggen van forten te
Oenarang en Pomardien . . . . 52.
item in de Cadoe en Mattaram . . . . —
besluyt om dien aangaande door den Gouverneur Hartingh met dies Regen,
ten telaten consuleeren . . . . 53.
en nopens de drie laaste te verneemen of sy genegen souden wesen sulx op
eigen kosten tedoen . . . . 54.
dispositie op de voorsz: aanteekeningen . . . . —
insertie van deselve . . . . —
conformatie met Syn Edelheids daarby ter nedergestelde Verrigtingen 64.
mitsg.s de Volvoering nopens de fortificatie werken den Gouverneur
nader aantebeveelen . . . . —
met last ter afdanking van de helft der Javaanse troupen . . . . . . —
en die genegen syn herwaarts tekomen, telaten aanseggen, dat men haar
een of meer stukken lands sal afstaan . . . . —
mitsg.s van de overblyvende Oosterlingen nieuwe Compagnien te formeeren 65.
item van de uytgekomene en verwagt werdende Militairen 3. à 400. man
na Samarang tesenden . . . . —
door den Gouverneur Hartingh telaten herwaarts senden een distincte
reecq: van 't genot door en 't ten laste gebragte van den Soesoe-
hoenang en wat denselven nog debet of credit staat . . . . . —
met qualificatie om indien den vorst by voorige reecq: verkeerdelyk belast
en dus syn reecq: niet seer hoog ten nadeele mogte gesloten wesen
met eenige gelden te assisteeren . . . . 66.
bevestiging van eenige inlandse Regenten onder de verhoogde titüls . . . —

den 21.e May

besoigne over den jongsten Patriasen eysch uyt China met opsigt tot
de considerable petitie van Thee, Zyde en Zyde Stoffen . . . . 68.
besluyt tot het afsteeken van nog 5. ton schats en het benoemen van nog
een vyfde retour bodem . . . . 69.
den Directeur de Wend E. S. tegelasten het aanbesteeden van de gevorderde
Zyde, Zyde stoffen en Porceleynen voor 5. scheepen . . . . . 70.
en het bespreeken der gerequireerde drie soorten fyne Thee . . . . —
hoe te handelen omtrend 't versenden der scheepsen en het toedeelen der Ladingen
aan de resp: Kamers . . . . 71.
conformatie met dienwegens geformeerde Instructie . . . . . —

den 30. May

den g'eligeerd Malax Gouverneur Dekker op Jamby en passant te
laten aangieren om te verneemen na den toestand van Saken aldaar 71.
en de Commissianten naar vereysch met raad en daad t'assisteeren . . . 72.
communicatie wegens de vermindering van den thin insaam te Malacca —
besluyt om door d.e Decker by syn arrivement ten eersten ondersoek te
laten doen hoe het gelegen sy . . . . —
ten eynde van den waren toedragt dese regeering kennisse te geven . . . . 73.

den 31.e May

besluyt om voor dit jaar ses retour scheepen over China te employeeren . . —
en tot den inkoop der lading van 't sesde nog drie ton silver aftesteeken . . . 74.
mitsg.s den Directeur E. S. daarvan kennisse tegeven . . . . . . —
met last haar uytterste vermogen aantewenden tot de vollading van alle
die kielen . . . . —
den sesden bodem naar Amsterdam te projecteeren . . . . . . —
hoedanig de drie voor Amsterdam en 't eene voor Zeeland tebeladen . . . —
en wanneer tedepescheeren . . . . —
approbatie van 't secreet briefje dienwegens . . . . —

den 27.e Juny

verklaring der heeren XVII. over 't voorgevallene in ao: 1757. te Masulipatnam —
derselver principaal oogmerk hieromtrend . . . . 75.
en begeerte . . . . —
Syn Edelheid geeft de Vergadering in overweging hoedanig 't selve op het best
voegelykste en reputatiende ter executie teleggen soude wesen . . . . —
Sustineerende d'aanstelling van een Opperhoofd noodsakelyk . . . . . 76.
en dragt daartoe voor den Onderkoopman Ter Kinderen . . . . . —
mitsg.s een Secunde uyt een der Posthouders 77
breedvoerig raisonnement darover . . . . 78.
besluyt sig met 't voorstel van Syn Edelheid ten vollen te conformeeren —
en sulx den Cormandels Gouverneur E. S. in mandatis tegeven . . . —
mitsg.s aan hun het beramen van verdere dienstige maatregulen gedefereerd
telaten . . . . —
met ordre van spoedig berigt . . . . —
de Ministers tegelasten om by restabileering van Masulipatnam
't omtrend de munt te dirigeeren na 't g'ordonneerde ten opsigte
van Jaggernaykpoeram en Bimilipatnam . . . . . .
en ten aspecte van 't munten der Dabboesen na 't besluyt van den 31.e May 79.
communicatie wegens 't verm: by laast ontf: brieven van Java
nopens eenige krygs toerustingen . . . . —
Sustenue van Syn Edelheid daaromtrend . . . . —
besluyt sig met 't sentiment van Syn Edelheid te conformeeren . . . 80.
en den Gouverneur Hartingh tegelasten 't opontbod der Madureesen
te contramandeeren . . . . —
mitsg.s den Landbouw op 't yverigste tedoen voortsetten . . . . . —
met byvoeging der intentie omtrend de rebellen . . . . 81.

pag:

Sentimenten van d' heeren van der Parra en van den Velde . . . . 81.
nader advijs van haar Eds: omtrend de beantwoording van Mansoeboe,
mies brief . . . . —
contrarie besluijt der overige heeren . . . . . . —
op 't versoek van den regent van Banjoemaas om tot opper Regent
van eenige Landen benoemd te werden een dilaijeerend antwoord
te geven . . . . —
en ten dien opsigte te remarqueeren als hiernevens . . . . 82.
t' approbeeren 't gehouden gedrag van den Gouverneur omtrend de afs
gewesene voorslag van Mansoeboemie tot 't houden van een
abouchement . . . . —
den Majoor Feber met abgesz gagie herwaarts te doen komen . . . . 83.
den Gouverneur te gelasten in 't aanstaande voorjaar vroegtijdig te
berigten de wesentlijke staat der Saken daar ter kuste . . . . 84.
den 1e: Julij
Sentiment van den Gouverneur Hartingh om 't omtrend de forten in
de Baggaleen, Cadoe en Matarm te laten so als thans is . . . . —
aanmerking hierover . . . . 85.
denselven te gelasten om met betrekking tot voorsz forten d' inclinatie
der Regenten te volgen . . . . —
den voorstel van gem: Gouverneur om Cadierij te kegten . . . . . —
en een der Soonen van den Madureesap Sidaijoe of Toebang te plaatsen
t' approbeeren . . . . —
op de gerugten dat eenige Inlanders en Chineesen de vijanden met be,
nodigtheeden gerieven daartegen de nodige ordre te stellen . . . . 86.
en desnoods bij billetten t' interdiceeren . . . . . . —
de gemaakte Schikkingen omtrend 't afdanken der Javaanse inboor,
lingen . . . . —
bij 't geresolveerde op den 27e: Junij omtrend dese Cust te persisteeren 87.
den 13e: augs:
besoigne over seker relaas wegens het gepasseerde te Natter met de Engelsen, 's Compas
prerogativen aldaar en hoe die geviolaard zijn geworden . . . . . —
besluijt om alsnog te persisteeren bij de vorige verleende ordres ten desen opsigte . . . 91.
en de afg: en aank: Commandeurs aantesz de wel g' intentionaarde Nattaresen
en haar hooft maar te laten begaan . . . . . . —
met qualificatie om den wettigen regent te assisteeren . . . . 92.
en te tragten het daarheen te dirigeeren, dat denselven hersteld en d' Engelsen
van daar geweert mogen werden . . . . —
voorts d' oude Contracten te renoveeren . . . . —
mitsgs: 't voorsz relaas na Nederland te senden . . . . . . —
onder remarques als in text . . . . —
den 24e Sept:
Zijn Edelheid produceert een partic: missive van den Javas Gouverneur Hartingh
aan welm: Zijn Edelheid gerigt . . . . 93.
dies inhoud beschreeven . . . . —
reflectie op het gehouden gedrag van den Gouverneur met betrekking tot het
senden van Gecommitteerdens aan Mansoeboemie . . . . 95.

pag

bedenkingen en voorstel van Zijn Edelheid over dese gewigtige affaire . . 95.
den Gouverneur Hartingh eenige andere elucidatie te geven van de in,
tentie deser regering met betrekking tot de voorsz articulen . . . 99.
advijsen van de heeren den Directeur Generaal . . . . —
en van den Velde . . . . 100.
besluijt om gem: Hartingh de volgende poincten in mandatis te geven . . . —
1.) om de landen reets onder de bekeering van Mansoeboemie zijnde als een
Leen aan hem af te staan . . . . —
2.) om indien hij met den titul van Sulthan niet te vreeden mogte zijn
hem met die van Soesoehoenang over 't Javas oosterrijk te vereeren
3.) om hem dit Oosterdeel af te staan als een Soort van Leen Landen te strek,
ken van de successie op zijne kinderen, ten ware daarop bleef
staan . . . . 101.
4.) eenige articulen t' ontwerpen en den Gouverneur toe te senden
om zig daarna in de onderhandeling soveel mogelijk te regu,
leeren . . . . —
met verdere ordre als in den Text . . . . —
den Gouverneur te gelasten om van 't voorgevallene bij gelegentheid
aan den presenten Soesoehoenang kennisse te geven . . . . . 102.
mitsgs: te laten nagaan hoe het gesteld is met de translatie van
Mansoeboemies brief met opsigt tot den titul van
Soesoehoenang . . . . —
en den Translateur die op eige prive bekend gesteld hebbende
daarover ernstig te reprimendeeren . . . . 103.

1.)

Copia
Secreete Resolutien
des
Casteels Batavia,
genomen in Rade van
India sedert den 15.e
Maart tot den 24. Sept: incl:
ao: 1754.

Vrijdag Voordemiddag den 15.e Maart 1754. absent den heer Raad ordinair van der Parra, mits indispositie

Na het aflopen der gewoone Saken, bij gemeene Resolutie van heden vermeld, door den heere Gouverneur generaal aan de Vergadering gecommuniceerd sijnde, dat den Turxs priester genaamd Said Ibrahim, waarvan gesproken is geworden bij secreet besluijt deser Regering op den 21.e febr: 1753. genomen met en benevens twee Sendelingen van Mansoeboemie van Java terug gekomen, mitsgaders aan welm: Sijn Edelheid van rapport gediend, dat dadelijk na sijn aankomst ter gemd Oust getragd hadde omrig van de op hem genome Commissie na behooren te quijten, dog dat het hem niet mogelijk geweest sijnde, den welgemelden Pangerang Mancoeboemie in persoon te spreeken en bij die occasie

communicatie wegens het retour van den Turxs priester Ibrahim nevens twee Sendelingen van Mansoeboemie

gedaan rapport aan Sijn Edelheid

te

1.)

Copia
Secreete Resolutien
des
Casteels Batavia,
genomen in Rade van India sedert den 15:e Maart tot den 24. Sept: incl: ao: 1754.

Vrydag voordemiddag den 15:e Maart 1754. absent den heer Raad ordinair Van der Parra, mits indispositie

communicatie wegens het retour van den Turxs priester Ibrahim nevens twee Sendelingen van Mancoeboemie

Na het afloopen der gewoone Saken, by gemeene Resolutie van heden vermeld, door den heere Gouverneur generaal aan de Vergadering gecommuniceert synde, dat den Turxs priester genaamd Said Ibrahim, waarvan gesproken is geworden by secreet besluyt deser Regeering op den 21:e febr: 1753. genomen met en benevens twee Sendelingen van Mancoeboemie van Java terug gekomen, mitsgaders aan welm: Syn Edelheid een rapport gedaan rapport aan Syn Edelheid gediend, dat dadelyk na syn aankomst ter gemd Cust getragd hadde omvig van de op hem genome Commissie na behooren te quyten, dog dat het hem niet mogelyk geweest synde, den welbekenden Pangerang Mancoeboemie in persoon te spreeken en by die occasie

te

te sondeeren of hy niet geneygd was, om nasoveel omswer,
vend en uytgestaane ongemakken de hand te leenen tot het uyt
vinden van de middelen en weegen, langs en door welke de dif,
ferenten tussen de Comp. en hem souden kunnen weggenomen
ten minsten een deure g'opend werden, tot de onderhandeling over
eene solang gewenschte als haognadige herstelling van de rust op
Java's Noord oostkust, egter by weege van Correspondentie het
hem aanbevolene ter executie gesteld, en aan eenige dog maar
weynige overture van syn sentiment had bekomen, na het geen
door gem. Priester was aangetoond by de met dien Pangerang
gewisselde brieven, die in presentie van welgem: Syn Edelheid
mondeling by gebrek van een Translateur in de Javaanse taal
waarvan men al sedert de maand Oct: 1752. of na 't vertrek
van den Onderkoopman Van der Teugt na 't patria, is gede,
stitut geweest, gebrekkig getranslateerd synde, egter uyt dies
teneur genoegsaam aftenemen was, dat dien Pangerang niet
minder dan de Comp. aspireerde na een eynde van alle de trot,
serende troubelen, waardoor het nu veele jaren agter den
anderen geteysterde Java eenmaal soude kunnen adem halen
en een so kostbaren als verderffelyken oorlog cesseren; want
dat hy ten bewyse van de opregtigheid syner intentie positive
verseekering gedaan hadde, om geduurende de onderhandeling buyten
alle vyandelyke actien te blyven, het geen ook door hem stiptelyk
tot dus verre nagekomen was, dat hy boven dien als een door,
slaande blyk van syne begeerte om sig eenmaal uyt alle moeyelyk,
heden gereed te sien, aan meergem. Syn Edelheid door den ged: priester
E. S. gesonden had een Missive, benevens een kris met goud beslag nevens
vier paarden; dat wyders welm: Syn Edelheid wel getragt hadde
uyt den voorm. Priester en Cendelingen een volkomen narigt
en adverture te krygen nopens het ware oogmerk van veel ge,
waagden Mansoeboemie, en welke Conditie hy begeerde te bedingen
om te dienen tot een basis en fundament van eene preliminaire
onderhandeling, dog dat in desen vrugtelooze pagingen had aange,
wend, want dat die Menschen, het sy dat se het waare buyt van den
rebelleerenden Pangerang ignoreerden, of dat se sig met dessein
gecacheteerd hielden, sig in seer mysterieuse termen expliceerden
waaruyt men egter eenigsints afneemen konde, dat hy van syne
voorige pretensie op de keyserlyke Croon van Java nog niet
gedesisteerd scheen te wesen; van 't welk welm: Syn Edelheid
noodig g'oordeelt hadde dese Vergadering ten spoedigsten
kennisse tegeven; Somede dat den saakelyken inhoud van

Man=

Mancoeboemies brief, volgens voorsz. Secretarisse vertol,
king bestond in betuygingen van welmeentheid en onderwerping,
benevens diverse klagten over de Vervolging door d'onse hem
aangedaan werdende, en dat hy de Saak geheel en al aan hoog,
gem: Syn Edelheid en den Priester voorn: overgaf.

Waarop ter ordre van welgem. heere Gouverneur Generaal opgeslagen en geresumeerd synde de secreete Resolutien deser Regeering nopens de Javase troubelen successive geno, resumtie van eenige resol: nopens de Javase troubelen genomen
mens en speciaal die van den 6.e July 1752. en 5.e Juny
1753. volgens welk eerst geciteerde besluyt, uyt hoofde van de
toenmalige omstandigheeden onder het besoigneeren over de Con,
ditien, die men de malcontente en om die reden tot rebellie
overgeslagene Princen soude doen aanbieden of toestaan, wanneer
deselve eens te rade magten werden de Wapenen neder te leggen,
als toen goedgevonden wierd, daaromtrend geen bepaling te ma,
ken, maar aan den heer Gouverneur van Hohendorf gedefe,
reerd te laten, daaromtrend wat tegeven en te neemen, naar de
omstandigheid van tyd en saaken; onder remarque egter, dat
men de Souverainiteid in eenig gewest of over een of meer pro,
vintien van Java, als het convenabelste expedient oordeelde te
syn; Dog waarop by gedagte tweede Resolutie van den 5.e Juny
do. pass: ter occasie, dat den almede dog al bevorens de syde
der Misnoegden gekosen hebbenden Pangerang Maas Said of
Aria Mansoenagara, waarover in 't breede by dat besluyt
gesprooken werd, g'inclineerd scheen, sig met de Comp. te ver,
soenen en waaromtrend de onderhandelingen reets werkelyk
aanvang genomen hadden, nader verstaan is, om dien Pangerang
onder sekere ter dier Resolutie te boek geslagen Conditien tot
kroonprins te verklaaren, dog welke negotiatie, blykens het
secreet schryvens van d'heer van Hohendorf, de dato 8.e augs.
daaraan van geen succes geweest, en mits dien het in desen op,
sigte g'arresteerde van self vervallen synde, So wierd vervol,
gens door welgem. Syn Edelheid de Vergadering in bedenking gege,
ven, dat nademaal den oorlog tegens de uytgewekene en mis, bedenking over de slegte gesteldheid van Java
noegde Prinsen nu al een reeks van jaren agter den anderen
wel met vigeur was gaande gehouden, dog met so weynig succes
voortgeset, dat men althans den Staat van Saken in haar eygene
en wesentlyke gedaante beschouwende, verre van apparentie
te hebben de malcontente Princen, door overmagt van Wapenen

te=

te constringeeren, om zig aan de Comp.e te submitteeren, wel genoodsaakt was te moeten bekennen, geen veld op den vyand te hebben gewonnen, terwyl gedurende den loop van desen oorlog onmetelyke Sommen hebben moeten werden g'expendeert, en veel bloeds gespild is, om niet te spreeken, dat het kostelyke Java door oneyndige marches, plunderingen, stroperyen en andere verwoestingen op den oever van eene totale ruine gebragt, en ten deele in een wildernis verandert is, of het om die redenen geen tyd was, recours te neemen tot andere maatreguien; te meer dewyl den presenten Soesoehoenang ten eenemaal buyten staat zynde zig selfs te mainctineeren, over sulx niet alleen onvermogend is de Comp.e met de minste magt te assisteeren, maar boven dien zyn ontsag en luyster by syne onderdanen verlooren hebbende niet anders dan als een fantome der Keyserlyke waardigheid konde werden geconsidereerd.

onvermogen van den Soesoehoenang

Rememoreerende welm: Syn Edelheid de Vergadering al verder, dat de Comp.a sulke considerabele schatten tot zyn behoud hadde uytgeschoten, dat schoon genoomen, de saken al eens tegens verwagting op zyn voordeeligst quamen uyt te vallen, hy egter met de geheele Souverainiteid en het besit ▬ van Java aan de Comp.e opgedragen, haar egter niet schadeloos zoude kunnen stellen; dat men derhalven zo om die reden, als ter saxe de Comp.e: by sekere Acte obligatoir van den 14.e dec: 1749. toen hy op den Keyserlyken troon geplaatst is, in steede van zyn overleden Vader het regt aan zig geresen, veerd hebbende, om na deselfs overlyden een Prins na haar keuse en welgevallen tot Soesoehoenang te verkiesen, consequentelyk volkomen gewettigd is, omtrend de successie sodanige schikking te maken, als na bevinding van den toestand der saaken voor de rust van Java en sekerheid der Inwoonderen dienstig soude werden geoordeelt; waarby nog als een point van consideratie konde werden gevoegd, dat nademaal den gem. Kroonprins Boeminata door synen overgang tot den vyand, ipso jure zyn regt tot de kroon verlooren heeft, mitsg.s den tegenwoordigen Keyser sonder mannelyke Erfgenamen is, men dien volgende sonder verkorting van imands regt of billyke redenen van misnoegen tegeven, tot een successeur benoemen mag, dengeenen die dese Regeering daartoe sal uytkiesen.

mitsg.s dat de Comp.e volkomen gewettigd is, omtrend de troons successie te disponeeren

pointen van consideratie dedwegen

Dat

5.)

Dat om alle de voorsz redenen welm: Syn Edelheid van opinie was, dewyl de saken zig thans eeniger maten gunstig begonden te vertoonen, sodanig dat het niet vreemd soude wesen den vreede door het een of ander middel wierd bewerkt, men ook als nu wat diende toetegeven om eenmaal uyt een oorlog te raken, waarvan het evenement seker onseker soude wesen, want dat Mansoeboemie met en benevens synen schoonsoon Maas Said of Mandoenagara van de Zuydelyke bovenlanden en de voornaamste districten van Java meester zynde, ja sig bereets den titul van Soesoehoenang omtrend op denselven tyd dat den presenten Keyser te Soeracarta wierd gehuldigt, aangematigd hebbende, niet alleen de magt heeft zig op den gewaanden throon te mainctineeren, maar boven dien 't geen de ondervinding te meermalen heeft aangetoond, om gedurige Invasien tedoen in de noordelyke benedenlanden, deselve te ruïneeren swaard verwoestende, en in een gedurige wapenkreet houdende, sonder dat men in staat geweest is, hem uyt de woeste bergen, daar hy gewoonlyk zyn verblyf houd, te verneslelen, alhoewel de Comp.e aan die bovenlanden seer weynig gelegen is, als zy maar in de possessie blyft van de beneden landen, die genoegsaam alleen de producten van deselve uytleveren en al het overige dog, 't zy de bovenlanden in handen van vrienden of vyanden zyn, na de stranden moet werden afgebragd, en dus van selfs in onse handen komt.

opinie van Syn Edelheid ter bewerking van de vreede

Waaromme welm: Syn Edelheid niet vreemd betuygde te wesen dat men, gemerkt den waaren toestand van saken, soals die hier boven beschreeven is, nu niet behoorde te temporiseeren, maar wel eens een proef soude mogen neemen, om door 't Cannaal van den in aanvang deses gewaagden Priester en Gesandelingen, sonder zig voor als nog direct met Mansoeboemie te engageeren, hem eens nader te laten ondertasten, wat hy effective in zyn schild voerd en of hy niet gebragt zoude kunnen werden, om direct aan dese regeering propositie tedoen van zyne inclinatie, om een eynde aan den so voor de Comp.e als voor hem fatalen oorlog te maken, tessens klaarder opening gevende van syn waar oogmerk, en op wat voorwaarden hy in onderhandeling soude willen treeden, verkennende Syn Edelheid nog daarenboven van d'uyterste noodsaakelykheid te wesen, om by wege van voorsigt eenig besluyt in desen te neemen, waarna men zig by dit voorval dan wel in andere zig opdoende gelegentheeden, die men niet voorsien kan, soude kunnen reguleeren, met byvoeging dat

propositie van Syn Edelheid dedwegen

welm:

welm: Syn Edelheid insonderheid dese propositie deed, met dit Spetiaal oogmerk, om indien er gedurende deselfs aanwesen op Samarang eenige gelegentheid mogt voorkomen, waardoor de onderhandeling met Mansoeboemie met hoope van succes konde werden aangebonden, alsdan in staat te wesen, conform d'intentie deser Regeering op solide gronden te werk te gaan, tegelyk voordragende, of men 't bereets ter voorsz: Resolutie van den 26e: July 1752. geproponeerde middel, namentlyk het afstaan van de Souverainiteid in eenig gewest of over een of meer provintiën van Java met betrekking tot Mansoeboemie niet soude extendeeren na mate der meerdere landen, die hy thans besit; of men wyders sulx vrugteloos bevindende en geen andere ressource overig synde, geen resolutie diende te neemen, om Mansoeboemie als de voornaamste en tot nog de meest vermogenste van die beyde uytgeweekene Prinsen schynende, en die, synde de broeder van den laast overl: Soesoehoenang, schoon buyten egt, by een gemeene Vrouw geteeld, egter onder de Princen van den bloede geteld werd, ook om syne personeele qualiteyten onder den Inlander seer g'estimeerd, mitsgaders nog nader aan den Soesoehoenang geparenteerd is, dan syn schoonsoon den voorn: Pangerang Mancoenagara, alsoo dese een soon is van den op Ceylon overledene Pangerang Aria Mancoenagara, die mede een half broeder was van den laast overl: Keyser, de survivance te geeven om by afleyvigheid van den thans regeerende Soesoehoenang den Javasen throon te beklimmen; sodanig egter dat hy geduurende het leven van den presenten Ryksvorst in vreede soude blyven besitten, de landen waarvan hy sig reets meester gemaakt heeft, nogthans sonder den tituul van Kroonprins, aangesien hy dog uyt hoofde syner bekende afkeerigheid of kleynagting absoluut onafhankelyk sal willen wesen van den presenten Keyser, die hy ook soude moeten laten in de vreedige possessie van syne nog onderhoorige landen, sonder ooyt op Soeracarta te verschynen, wyders de Contracten besweerende en Maas Said tot zig doende komen, of t'onder brengende, somede de Comp: latende in het vreedig besit der aan de Zee gelegene ~~Provintien~~ districten of provintiën, alle het welke welm: Syn Edelheid geconsidereerd de presente Conjunctuure van Saken oordeelde te weesen, het salutairste expedient, en wel, komen overeenkomstig met de belangen der Comp: voor het overige nog declareerende dat Syn Edelheid van het in desen te neemene besluyt niet een gebruyk meende te maken, dan

wanneer

wanneer ondervonden wierd, dat de Vreede met den Pangerang Mancoeboemie op geen favorabeler conditien soude kunnen werden getroffen.

En hierop de gesamentlyke Heeren Leeden deser Vergadering door den heere Gouverneur Generaal afgevraagd synde, derselver Sentiment ontdeckt alleen desen:

So verklaarde d'heer Directeur Generaal niet alleen ten vollen te persisteeren by Syn Eds: advys ter meerm: secreete Resolutie van den 5e: Juny des voorleden Jaars in synen omstande aangeteekend en toenmaals in een gelykstandig geval betrekking hebbende tot de benoeming van den Pangerang Maas Said voorm als Kroonprins van Java; maar ook van Sentiment te syn, dat 't neemen van dit preparatair besluyt wel konde uytgesteld blyven tot Syn Edelheids terugkomst van Java. wanneer het apparent was dat men op sekerder berigten soude kunnen disponeeren, tessens versoekende dat by Resolutie van desen datum mogte werden aangeteekend, dat Syn Ed: het opdragen van de Survivance aan voorsz Mancoeboemie tot den Javaase troon aanmerkte als een pernitieuse en gevaarlyke saak voor de Comp: dog dat wel wilde consenteeren in den afstand aan hem van een of meerder provintien op Java, mits datse niet syn van desulke, waardoor hy den Keyser te magtig soude werden.

d'heer Directeur Generaal persisteerd bij syn voorig advys

De heeren Raden ordinair Van der Waeyen en Van der Spar verklaarden daarentegen sig met het sentiment van welgem: Syn Edelheid volkomen te conformeeren, nadien men nu so lange vrugteloos geoorlogt, dog geene succesen gemaakt hebbende, ook geen apparentie synde, van met het Continueeren van den oorlog iets te sullen winnen, maar veel eer het gevaar lopen van nog eenige millioenen en sunden quyt te raken, sonder de minste mogelykheid om iets te profiteeren, dewyl de Comp reets 't wesentlyke of de strand regentschappen in besit heeft, dienvolgende oordeelden nodig te syn, vreede te maken, soals men best konde, en met 's Comps belang het meeste overeenquam. By welk advys den heer Raad extraordinair Hooreman sig ook quam te voegen, met byvoeging egter, dat Syn Ed: gaarne gesien hadde en als nog best oordeelde, dat voorm: Mancoeboemie bewogen wierde selfs uyt de Ryksgelyk versoek te doen tot behoud syner overwonne landen en 't geene verder begeerde.

d'heeren van der Waeyen en van der Spar conformeeren zig met 't sentiment van Syn Edelheid

somede d'heer Hooreman

De heer Van den Velde verklaarde voor syn aandeel van advys te weesen, dat nademaal er in een geruymen

advys van d'heer Van den Velde

tyd

tyd of sedert de maand Augs: pass: geen tyding van Java gekomen was, het raadsaamste ware, het sentiment van den heer van Hohendorf intewagten, en dat er niet alleen op dien Pangerang geen staat was te maken, maar dat het ook ten uyttersten disreputatieus ja! schandelyk voor de Comp: soude syn, hem tot Lonsouhoenang aantestellen, als reets geproscribeert synde.

van Sheden

De heer Van Shelden verklaarde sig voor het ge, voelen van Syn Edelheid, als mede d' heer van Basel,

de Nys en van basel

Dog de heer de Nys voor dat van den heer Directeur generaal.

Waarna ook uyt hoofde van de aangelegentheid deser Saak, ter ordre van Syn Edelheid, also de gesament, lyke heeren Leden na 't g'ordonneerde by resolutie der Hoog Ed: heeren Seventhienen de dato 2.e April 1742. over saken van die natuur en dat gewigt, stemmen moesten het advys van den heer Raad ordinair Van der Parra, als mits indispositie de vergadering niet hebbende kunnen bywoonen, door den eerste secretaris Romp opgehaald synde, wierd een door Syn Ed: aan gem: Secretaris daags daaraan ter hand gesteld schriftuur bevonden van desen inhoud:

sentiment van d' heer vander Parra

Door den Eerste Secretaris der Edele hoge Indiase Regeering d' heer Michiel Romp uyt ordre van Haar Eds: de hoge Indiase Regeering aan den ondergeteekende ordinaire raad, die mits indispositie, de op gisteren gehoudene ordinaire vergadering niet heeft kunnen bywoonen, te kennen gegeven synde, de gedaane communicatie door Syn Edelheid den heere Gouverneur Generaal aan de Vergadering nopens het erlangd mondeling berigt van seker, so den onder, geteekende best voorstaat, in het voorgaande voorjaar met voorkennisse der Edele Hoge Indiase regeering na Java vertrokken /: so gesegd wierd :/ voornaame priester ten aansien van de inclinatie van den sig als nog in allen deele vyandelyk gedragen hebbende

Prins

Prins Mansoeboemie, om onder eenige voorwaarde aan de hand te komen, voornamentlyk vermeld staande by een aan hem Priester door Mansoeboemie geschreven dog als nog ongetranslateerde, egter aan den heere Gouverneur Generaal gepresenteerden brief en Syn Edelheids daarby gedaane propositie, of men tot een preparatoir besluyt ter bereyk van de lang vrugteloos gewenschte vreede op Java niet soude vermogen overtegaan om aan Mansoeboemie, sonder den titul van Kroonprins te verleenen de survivance van de Keyserlyke troon en waardigheid, en hem gedurende het leven van den presenten titulaire Soesoehoenang in vreede te laten besitten en possideeren de Landen waarvan hy sig door het geweld der wapenen heeft meester gemaakt, So heeft den ondergeteekende d' eere daarop te dienen van dit schriftelyk advys:

Dat eerstelyk in aanmerking komt de onwe, tentheid waarinne de Edele hooge Indiasche regeering sig bevind ten regaarde van de wesentlyke en ware constitutie der saken op Javas Noord Oostcust, nadien sedert de maand Augs: 1753. geen 't minste berigt van daar Romps wegen ontfangen synde, men ook absolut on, mogelyk weeten kon hoedanig het met de vyandelyke Prinsen en hare magt gelegen legd, wat apparentie de selve tot verdere conquesten hebben, wat landen deselve door het scherp des Sweerds hebben doen bukken voor haar gesag, hoedanig de saken ten haren opsigte ten voor, of nadeele geschapen staan, en of men door 't oorlogs vuur dan wel andere middelen, die vreede bewerken en Java dus brengen soude kunnen uyt den jam, merlyken aanschouw, waarin de binnen landen sig bevinden, alwaar gepasseerde legers van beyde tyden doorgaans nagelaten hebben het bitterste gevoel voor den Landman.

Dat ten tweeden den ondergeteekende 't berigt van desen Priester niet sodanig voorkomt, dat men daaraan een volkomen geloof deferreeren kan of mag, nog ook niet aan den overhandigden brief

So

so gesegd werd van Mancoeboemie, dewyl hy zig
niet op Samarang, gelyk by Zyn aankomst aan den
heer van Hohendorf schynt g'addresseert, of eenige ken,
nisse van dese affaire gegeven tehebben, en dat aan
die brief geen Zegul van sekerheid kan gehangen werden.

Dat ten derden, dewyl by den door den heere
Gouverneur Generaal op den 7e: deser maand in Rade
van India geproduceerden brief van den Heer van
Hohendorf aan Zyn Edelheid in 't Particulier gesz:
behelsende Zyn Eds: Compl: wegen gedaan versoek,
om desselfs ontslag uyt 't Javas Gouvernement cons,
steerd, dat op het afgaan van die particuliere brief
ook 's Comps: Missive is afgegaan, den onderge,
tekende van advys is, dat men voor en al eer te
treeden tot eenige dispositie over Mansoeboemie
of wel eenige affairen van eenige Speculatie
Java concerneerende, diend afte wagten het
voorm: schryvens, als alle uuren te gemoed gesien
werdende, dan wel nadere en geloofbaarder be,
rigten dan die van gedagte Priester en dus lange
de Saken telaten in statu quo, nademalen den
ondergesz: vermeend, daar by wel een generaal ver,
slag van Saken te sullen doen werden gedaan, ne,
vens den voorstel der Middelen tot redres nodig
g'agt werdende /: onderstond :/ Batavia den
10. Maart 1754. /: was geteekent :/ L. A.
vander Parra

besluyt om door voorsz priester 6. S. telaten sondeeren wat eigentlyk d'intentie van Mansoeboemie Zy

En wierd dus bevonden, dat de pluraliteid van stem,
men zig daarheenen strekt, om in conformite van 't
g'adviseerde door den heere Gouverneur Generaal en
by forma van een preparatoir besluyt door 't Cannaal
van voorm: Priester en syne Zendelingen een nadere
preuve telaten neemen ter ontwaring wat eigentlyk
d'intentie van den Pangerang Mansoeboemie Zy, mitsg:s
of hy niet soude konnen gebragt werden om direct

aan

11.)

aan dese Regering propositien tedoen en opening van Zyn
oogmerk te geven op wat voet en welke voorwaarden hy de
wapenen soude willen nederleggen; alles met dien verstaande
om te strekken tot een rigtsnoer voor welm: Zyn Edelheid
ten einde zig daarna het Zy by dese gelegentheid dan wel iets
dergelyks op Java voorkomende, en insonderheid gedu,
rende Zyn Edelheids aanwesen tot Samarang, eeniger maten
te konnen weeten hoe verre hy soude mogen acheminneeren,
namentlyk in sulk een geval, dat 't evident quam teblyken, en
door 't afstaan der Souverainiteid van een of meer provintien
op Java aan voorsz Pangerang Mansoeboemie, na het g'ar,
resteerde by secreete Resolutie van den 6e: July 1752. de rust
en vreede niet konde bewerken, ofte te wege brengen, en also
min betere of favorabelder conditien tebedingen souden wesen,
dan aan voorsz Mancoeboemie, sonder den Titul van kroon
prins tedefereeren de survivance van den Keyserlyke troon
by 't afsterven van den presenten keyser, benevens een
Souveraine vreedige possessie vande Landen reets door hem be,
seten wordende, en onder Zyn magt Zynde; onder dese bepa,
ling nog thans dat den presenten Soesoehoenang soude moeten
werden gelaten in 't geruste besit van alle Zyne nog onderhoo,
rige landen, en sonder dat Mansoeboemie zig naar Soera,
karta soude mogen begeven, die voorts de contracten besweeren,
en Maas Said of Mansoenagara tot zig soude moeten doen
komen, om sig daar stil tehouden of 't onderbrengen, de Comp:
latende 't vreedig besit harer Zee provintien; terwyl na het
geadviseerde door Zyn Edelheid van dit besluyt geen overhaast
gebruyk gemaakt, nog het vooren staande hem aangeboden
sal werden, maar 't selve alleen sal dienen om by voorval,
lende gelegentheid te kunnen weeten tot hoe verre men des
noods soude kunnen treeden, omtrend het respondeeren
haerer eysschen, indien het daartoe komen mogt, 't sy hier
of op Java. /: Onderstond :/ Batavia in 't Castteel
dato voorsz: /: was geteekend :/ J. Mossel, J. V. S. van
Gollenesse, J. van der Waeyen, J. van der Spar, L.
Hooreman, P. van den Velde, D. van Rheden, A.
de Nys, H. van Basel, M. Romp Leorts:

en door 't afstaan der Souverainiteid van een of meer Provintien de Vreede niet kunnende bewerken!

aan hem sonder den titul van kroonprins te deferreeren de survivance vande keyserlyke troon

onder sekere bepaling

dog hiervan geen ver, haast gebruyk te maken

Dingsdag

Dingsdag voordemiddag den 19.^e Maart
1754. absent de heeren Raden ordinair en
Extraordinair Van der Parra en Hoore,
man, mits indispositie

resumtie der relasen van den boekhouder Mole, naar B. S. wegens den toestand van't verlaten Comptoir Jambij

Gesproken zynde over den presenten toestand van het
g'abandonneerde Comptoir te Jamby, en gerefmeerd we,
sende de relasen van den boekhouder Christiaan Molenaar
en Sergeant Jacob Gerrits, beyde daar bescheiden geweest,
so wierd belangende de primitive oorsaak der g'exteerde
onlusten, daaruyt gesien dat den gewesen Resident Johannes

diesoorsaak bestr

Aalders, vermeld bij gemeene Resolutie van den 7.^e deses met
den Koning in verschil geraakt was over seeceren daar geseten
inlands koopman Kiay Demang Miskien, welke door den
Koning ongetwyffeld om baatsugtige redenen en oogmerken
opg'eyscht, dog als zynde een onderhoorige van de Comp.^e
door den Resident in zyne protectie was genomen, maar
op de nadere urgeances van den Pangerang Widjaja Man
Coenagara, zynde de schoonsoon van den Koning, die ook
met veel waarschynelijkheid voor de bewegende oorsaak
der Jambyse troubelen werd gehouden, tot een strydig gedrag ten
opsigte van voorsz. Miskien was overgegaan, en met dien Pan,
gerang een so genaamd Contract gesloten, mitsg.^s sig daarbij
verpligt soude hebben, om voorsz. Koopman Miskien in de
ysers herwaarts te sullen senden; maar welke Conventie naauw,
lyks drie of vier dagen daarna door den resident in stukken
gescheurt en dus op een brutale en niet min smadelyke wyse
verbroken was; waardoor 't smeulend vuur van oneenig,
heid eerst begost fuyt te scheppen, en kort daaraan in een
volle vlam uyt te berslen, bij gelegentheid dat den meerm. Re,
sident seeceren Arabischen Priester en Onderhoorige der
Comp.^e in arrest hadde doen neemen, om redenen door dese
op het aan hem gedaan versoek, niet alleen geweygerd was
zyn kruyd en geschut te leenen, maar boven dien sode
gevingten willen, diverse arrogantien en oneerbiedigheden

aan

aan den Resident betoond hadde; dog welke onvoor,
sigtige stap in die netelige omstandigheden van dat gevolg
was geweest, dat voorn: Pangerang Natta, nogmaals aan,
soek hebbende laten doen om de executie van het evengewaagde
Contract, of liever tot overgave van meerm. Miskien en larga,
tie van den Priester, sie so men segt bij de Jambyneesen in een
bysondere veneratie is, en in sonderheid om die reden wat geme,
nageerd hadde behooren te werden, dog een weygerend antwoord
bekomen hebbende, op den 27.^e Jan: deses Jaars tot die extremi,
teid getreeden was, om 's Comp.^s Loge eerst aan de zyde van 's
Comp.^s: onderhoorige en kort daaraan uyt den Dalm, met Canon te doen be,
schieten, met welke munt de bediendens of liever den resident
de parthy des Konings wel hadde beginnen te betaalen, dog
sonder eenig notabel effect op den Dalm, die te ver van 's Comp.^s
Loge staande, door ons geschut, als veel ligter dan dat des Konings
wesende, en de swaarste slegts vier pond ysers schietende, niet be,
reykt, mitsg.^s dit alleen gebruykt konde werden ter defensie
tegen 's Comp.^s onderhoorige of sogenaamde Pantjenangers, dog
sulx ook alleen maar tot den volgende dag, wanneer den Resi,
dent wel verre van tot het uyterste gebragt te syn, door een
panique vrees bevangen sig dien eygensten avond op de daar
toen aanhanden zynde barcq de Leeuw geretireerd hadde,
den naasten morgen daaraan gevolgd werdende van de verdere
Bediendens en Gemeenen, die den resident een echappade heb,
bende sien maken, niet te bewegen waren geweest tot een langer
verblyf, maar sig almede op het gesegde vaartuyg begeven
hadden, en sodanig over Palembang hier gekomen zyn, met
agterlating van alle 's Comp.^s effecten, ja selfs sonder het geschut
te vernagelen, offschoon door den Boekhouder Molenaar
voorm: aan den Resident een en andermaal de noodsaakelyk,
heid van dien was voorgehouden; terwyl eenlyk in die van,
sise retraite geborgen was een somma van f 7433. aan rand
Spaans en f 1869: 5: —. aan goud, af te samen f 9302: 5: —.
blykende dan uyt allen desen dat onverminderd de van ouds
bekende wispeltuurigheid der Jambyneesen en dat den Koning
al eenige jaren herwaarts swanger schynt te hebben gegaan
met pernicieuse ontwerpen, dog apparent door zyne onmagt tot
dus verre wederhouden is geweest, tot eenige dadelykheid te
treden, men egter uyt het gantsche beloop van saken so bij

schrijf,

schriftelyke als mondelinge berigten op een doorslaande
wyse bespeurd, dat den gem: Resident Aalders, die zig sedert
eenigen tyd herwaarts zeer in den drank verlopen en door
die debauche onbequaam gemaakt heeft, tot een moderate
handeling omtrend den Koning en zyne Ministers, 't geen nogthans
een point van noodsaakelykheid is in den ommegang met inlandse
Vorsten, met reden moet aangesien worden niet alleen voor
de primitive oorsaak der laatst g'eclateerde onlusten, maar
boven dien aan hem alleen g'attribueerd de considerabele schade
welke de Comp: is toegebragt door zyne overhaaste en schan,
delyke retraite, also het tot een onwedersprekelyk bewys strekt
van syne lafhertigheid en quaad beleyd, dat hy d'eerste geweest is
die zig op de barcq heeft geretireerd, terwyl d'andere 's daags
daaraan gevolgt zynde, minder uyt noodsaakelykheid, dan dat
het gemeen hun hoofd hebbende zien echappeeren, niet te bewegen
waren geweest hunnen post langer te defendeeren.

consideratien van zyn Edelheid tot mainteneeren van 's Comps: geledeert fatsoen en besorging van satisfactie

Welk fataal geval dan invoegen voorsz: g'exteerd
zynde, so wierd daar den heere Gouverneur Generaal de
heeren Leden in consideratie gegeven, wat middelen men
soude dienen in 't werk te stellen, om 's Comps: in desen, so
grotelyk geledeert fatsoen te maintineeren, en haar eene
hoognodige satisfactie te besorgen, also dese Saak, sonder
eene eclatante reparatie blyvende, van seer pernitieuse
gevolgen zoude kunnen zyn, met betrekking tot de inlandse
Vorsten, die misschien het Exempel van den Jambyse Koning
wel eens soude willen navolgen en de hoorens opsteeken,

met de noodsaakelykheid om 't Comptoir te repossideeren

terwyl welgem: Zyn Edelheid het insgelyks van geen mindere
aangelegentheid oordeelde te syn om het Comptoir te Jamby
te repossideeren, aangesien by 't contrarie van dien het soude
kunnen gebeuren, dat eene der vreemde natien van een lust
wierd bekroopen om daar te nestelen, 't geen door de nabyhe,
heid van Palembang niet anders dan van seer schadelyke
consequentien soude moeten zyn, omtrend den thin en
peper handel etc: schoon 't wel te denken zy dat den Pa,
lembangsen Koning zulx gaarne soude sien gebeuren, ten
eynde dus gereede occasie te hebben een groot gedeelte van
gedagte koopmansz: in vreemde handen te doen vervallen,
dog dat welgem: Zyn Edelheid wel wenschte een middel
te hebben kunnen uytdenken, om op een min kostbare

wyse

wyse, dan eene oorlogs Expeditie, het voorgesteld oogmerk
in desen te bereyken, also wat keer de zaken ook magten neemen
t'evident was, dat de Comp: de kosten dragen en alles en heel
verliessoude zyn, aangesien den Koning van Jamby absolut
onmagtig is de Comp: immer te dedomageeren, 't geene afte,
neem is uyt zyne tot nog toe onbetaalde schuld aan de Comp:
ter somma van f 9740: 10: 8. met byvoeging dat hooggem:
Zyn Edelheid over dit Sujet zyne gedagten hebbende laten gaan
het niet onmogelyk agte om sonder tot middelen en wegen
van ernst te treeden, de Comp: eene volkomene satisfactie
te besorgen, ten welken zynde veelm: Zyn Edelheid Suppi,
neerde er geen gereeder middel te vinden ware, dan sonder
uytstel of sodra de thans kenterende mousson zulx permitteerd
naar Palembang een vaartuyg te senden, buyten de Zeevarende
bemand met 23. gemeene soldaten, en gecommandeerd door
een Corporaal en een Sergeant, waartoe den hier boven
verm: Jacob Gerrits, als een kundig man omtrend de saken
van Jamby, boven dien by den Koning seer wel bekend, soude
dienen te werden g'employeerd, en by die occasie een secreet
brief gesonden aan den eersten resident aldaar Jacob
Alexander van der Werp, die uyt hoofde van zynen veel,
jaarigen ommegang met den Inlander en een moderaat hu,
meur de apparentien voor zig heeft van een bequaam In,
strument te weesen, tot een preparatoire onderhandeling
met den Jambyse Vorst, mitsgaders hem daarby in mandatis te
geven op sulke een wyse als hy raadsaam sal oordeelen en met den
presenten ~~toest~~ toestand van saken aldaar sal overeenkomen
te onderstaan, of den Jambyse Vorst, de gevolgen van zyne
vyandelyke bedryven met bedaarden gemoede wat diepper
insiende, niet tot nagedagten komen en de Comp: behoor,
lyke satisfactie geven wilde, op dese vier preliminaire
conditien, als:

en om ten dien eynde een bemand vaartuyg na Palembang te senden

met den Sergeant Gerrits om neven den resident vander Werp te treeden tot eene preparatoire onderhandeling met den Jambyse Vorst

en te onderstaan of hy genegen is de Comp: satisfactie te geven op dese vier conditien

Eerstelyk, dat den Koning genegen zynde in sub
missie te komen, sig sal moeten verbinden ten spoedigsten
in persoon over te komen, om by dese regeering pardon te
versoeken over zyne begane vyandelyke actien tegen de
Comp: dan wel sulx door een plegtig gesantschap in zynen
naame te laten uytvoeren.

Ten tweeden, dat hy zig sal moeten verpligten

de

de Schade die de Comp: door hem is toegebragt, te
vergoeden en haar te herstellen in alle hare prerogativen
en possessien, al was het schoon dat 't point van dedomagement
niet dan pro forma daar wierd ingelascht.

Ten derden, dat hij bij 't renoveeren der oude ordre
sal aanneemen aan de Comp: over te geven Zijn swaar geschut
van 12. tot 18. ℔. bals en

Laastelijk of ten vierden, dat bij het vernieuwen
der Contracten geroijeerd sal werden 't derde articul van 't
jongste Contract in ao 1721. met den toen regeerende Sultan
Astra Ingalaga geslooten, waarbij den Koning aan sig heeft
gereserveerd het aanstellen van Koopliede na zijn welgevallen,
om 's Comps negotie goederen te verkopen en welk prerogatief
in zyne segnelen geconsidereerd strijdig is, met het belang
der Comp: en in Cas van renovatie met gratie kan werden
geaboleerd.

besluijt om sig met de voorsz propositie te conformeeren en tot de expeditie te emploijeeren het Jagt de Proserpina

Waarover gedelibereerd zijnde is goedgevonden
en verstaan sig met de voorsz propositie van den
heere Gouverneur Generaal volkomen te conformeeren, mitsgaders
alle hetselve ten eersten ter executie te doen stellen,
tot die expeditie emploijeerende 't jagt de Proserpina
nadat 't selve voor 6. maanden geprovideert, en na behoren
gemonteerd sal wesen, waarvan sig egter den meerm:
Resident van der Werp in de besending naar Jambij dan
wel des geraden vindende van een ander inlands vaartuijg
sal mogen bedienen, zijnde wyders op den verderen voorstel
van welm: zijn Edelheid, dat namentlijk, offschoon er
eenige apparentien waren den Jambijsen Koning het hoofd
in den schoot sal leggen, men egter daarop so seer niet diende
te cijfferen, en den tijd laten doorslipen sonder eenige preparatie
te maken, tot een vigoureuse attaque, indien
den Koning Samtijds bij zyne opiniatriteid bleef persevereren
waar van 't berigt niet wel so spoedig kan werden tegemoet
gesien ten eynde alsdan mits de verlopene mousson nog
tijd te hebben een oorlogs Esquader naar Jambij te senden,
nog goedgevonden na de depesche van 't voorm: Jagt de

en na de depesche van dat Kieltje twee scheepen en eenige vaartuijgen t'equiperen

Pro

Proserpina dadelijk de nodige ordres te expedieeren om
twee bequaame scheepen en soveel meer mindere vaartuijgen
te veervaardigen, en in diervoegen met ammonitie van oorlog
te doen voorsien als men sal oordeelen tot een entreprise van
die natuur vereijscht te werden, mitsgs daarmede sonder het
antwoord van Vander Werp af te wagten naar Palembang te
doen transporteeren ses hondert koppen primo plano bestaande
in twee hondert Europeese Soldaten en 400.
inlandsche, welk detachement men formidabel genoeg meend
te sijn om de onderneeming tegen den Jambijsen Koning te doen
reussceren, 's Comps: gekrenkte agting te repareeren en haar te
besorgen een eclatante satisfactie; werdende het teffens niet
ondienstig g'oordeelt met het Esquader derwaarts te laten
overgaan de sig hier bevindende gebroeders en aan den Koning
geparenteerde Radeens Beukam en Sobat, item den hier boven
gemaagden koopman Miskien, die alle op dien Vorst gestoord
zijnde, apparent bequaame Instrumenten sullen wesen, om
als nodig ten zynen nadeele te Jambij een aanhang te maken.

mitsgs daarmede na Palembang te transporteeren 600. koppen

item de gebroeders van de Jambijse Koning

En is al verder verstaan, niet alleen als eerste per,
soon in dese Commissie te emplaijeeren den veelm: koopman
en eerste Resident te Palembang Vander Werp
mitsgs hem tot tweede Commissiant toe te voegen den Capitain
onder d'Infanterie Jan Christoffel Claasz, welken laastg:
gedurende den loop der Expeditie, den rang sal moeten
cedeeren aan den eerstged: Commissiant, maar ook hun
beijde van een ample Instructie tot hun observantie en
narigt te voorsien en daarbij te ordonneeren, dat den
eersten Commissiant, conform het geen hem vooraf met
de Proserpina tot deselfs preadvertentie staat te werden
aangeschreven, so dra het Esquader voor de Palembangse
revier komt te verschijnen, onmiddelijk eene der scheepen
sal moeten dechargeeren van de troupes, die daarop
sullen werden bevonden, deselve doende overgaan op den
anderen bodem of vaartuijgen, en alsdan dien kiel sekerheidshalven
te laten blijven in de rivier van Palembang,
vervolgens met de overige vloot sonder het minste tijd
versuijm voortseijlende naar de rivier van Jambij, deselve
sowel als die van Andragirij dadelijk in diervoegen doende

'den Coopman Vander Werp t'emploijeeren tot eerste in de Commissie en tot tweede Capit: Klaasz

en hun beide te voorsien van een Instructie

besetten

beſetten, dat ër geen inlandſe vaartuijgen konnen ont,
ſlippen, nadien hetſoude kunnen gebeüren dat den Koning,
verneemende de Comp:e het harnas aangegespt heeft om re,
vengie te neemen, en bedugt ſijnde om ſig naarde boven
landen te retireeren, ter Laze de inlanders aldaar, ſo de
gerugten willen, grotelijx door hem gekneveld en dus
met reden ſeer verbittard ſijn; de parthij koos om met magt
van vaartuijgen ſig een weg na de Zee te baanen en een
dangereus Zeerover te worden, 't geen een point is van ſoveel
belang, dat daaromtrend de Commiſſianten speciaal de naauwste
toeſigt ſal werden aanbevolen; en wijders gelast aanstonds een
begin te maken om de Soldaten in kleene vaartuijgen over te
ſcheepen met de nodige ammonitie, proviſie en 't geen ër verder
vereijſcht werd, ten eijnde alsdan met de meeste voortvarentheid
de revier opgeworpen of geſchept te werden, na 's Konings
dalm, dat gebouw de facto doende beſetten en vigoureus te atta,
queeren, om den Koning ſo hij tegen verwagting nardiesse genoeg
magt hebben, ſig daarin opteſluijten en 's Comps: krijgsmagt
onder de oogen teſien, ware 't mogelijk, in handen te krijgen,
mitsg:s dus den oorlog ſpoedig te determineeren; nadien het
de intentie deſer regeering niet is om lange te oorlogen in
een land ſo ongeſond als Jambij en waaraan de Comp:e veel geld
verspillen ſoude, nemaar om alles met ſo veel spoed uijt te voeren
als de omſtandigheeden eenigſints ſullen permitteeren; maar
bij aldien den Koning, ent geen wel het naaste tedenken is, voor
de komst onſer troupen de wijk genomen hadde, alsdan den
voorsz: Dalm, met alles wat bevonden ſal werden hem toete
behooren, totaal te ruineeren, en daarna de terug reijs na
de ſcheepen aanteneemen; latende in 's Comps: Loge, ſo die
niet geruineerd is 20. Europeeſe en 60. Inlanders, ſo mede
plan van alle het nodige uijt de ſcheepen, het ſij van am,
monitie of proviande, voorſien weſende, dog ſo de loge
afgebranden in ſulk een ſtaat wierd bevonden, dat ër geen ge,
bruijk meer van te maken ſij, dat alsdan door de land,
kundige perſoonen onderſoek ſal moeten gedaan werden, of ër
daaromtrend geen defenſiver en geſonder plaats te vinden ſij,
om daar een nieuwe Loge te extrueeren, al was het den dalm
ſelfs, die alsdan ongeſchonden ſoude moeten blijven, ten
eijnde dat gebouw des mogelijk ſijnde te approprieeren tot

een

19.

een Loge in welk geval men egter al het daarin gevon,
den werdende geſchut, 't ſij ijſere of metaale, bequaam of on,
bequaam, boven de 2. ℔ bals ſchietende herwaarts ſal
ſenden.

Voorts nog geſproken ſijnde over de mogelijkheid mitsg:s *oor het nodige* dat bij deſe occaſie den Jambijſen troon ſoude kunnen va, *voorteſien omtrend d'electie* ceeren, het ſij den tegenwoordigen Koning in onſe handen *van een Sulthan bij vacature* *van den troon*
raakte of ſig door de vlugt ſalveerde, dan wel in een actie 't
leven verloor, en of men in dat geval niet ſoude moeten voorſien
in de electie van een Sulthan, mitsg:s hierop in conſideratie
genomen ſijnde, datſchoon de Comp:e ſig in vroegere dagen
ſeer weijnig bemoeijd heeft met de ſucceſſie der Jambijſe Ko,
ningen, waarvan een Exempel te vinden is bij Reſolutie deſer
Regering van den 12:e ~~maart~~ Septbr: 1719. omtrend de aanstel,
ling van den ten dien tijde ſig hier bevindenden Radeen
Astra Widjaja onder den naam van Sulthan Astra
Ingalaga, enſchoon de Heeren Meesters bij Miſſive van
30:e Sept: 1689: ſustineeren, dat de Comp:e het regt niet
competeerd om iemand tot de Jambijſe troon benoemen en dat
het alſo min met haar interest quadreerd ſig in diergelijke ſaken
te mesleeren, ſo wierd egter bij deſe regeering geoordeeld, dat de
omstandigheeden van den voorigen en tegenwoordigen tijd met
dkanderen grotelijks verſchillen, nadien men thans genoeg,
ſaam in een openbaaren oorlog met den preſenten Koning ge,
komen ſijnde, overſulx gewettigd is en min ſchroomagtiger ſtaat
kunde als eertijds te gebruijken, en bij vacature een anderen en
wel geſinde Prins uijt Koninglijken bloede op den Troon teſtellen, te meer
dewijl onſe Sossesie te Jambij de Comp:e jaarlijx nog al een ſommetje komt
tekosten, gevolgelijx alleen uijt politique inſigten geconſerveerd word,
en het dus ſeer veel verſchild met welk een Koning men tedoen heeft,
mitsg:s uijt dien hoofde verstaan de bovengenoemde Commiſſianten
omtrent deſen aangaande het nodige bij Instructie voorteſchrijven.

Laastelijk is nog goedgevonden en verstaan de Commiſſian, *de Commiſſianten ſodra*
en tegeladen om ſodra de Jambijſe expeditie haar beslag ſal hebben *d'expeditie ten uijtvoer ge*
gekregen, 't geen men ſig voorſteld dat haastelijk kan werden uijtgevoerd *bragt met het esquader na*
met het oorlogs Esquader naar Malacca voortteſeijlen, om in de *Malacca telaten ſeijlen*
Straat aldaar aan de Inlandſche Vorsten een Vertooning tedoen
van het vermogen der Comp:e en daardoor deſelve wat meer respect
t'inspireeren, als deſelve ſchijnen tehebben, mitsgaders teffens om

den

om des mogelyk radja alam een gevoelige neep tegeven

den bekende Radja Alam, die daaromstreeks met Syne
vloot swerft, en 't vaar Water onveylig maakt, optesoeken, en
des mogelyk een wakkere neep toetebrengen, dan wel ten synen
opsigte sodanig te ~~disponeeren~~ werk tegaan, als de Malakse
Ministers, die men by d' eerste occasie derwaarts 't nodige sal
aanschryven, sullen raadsaam oordeelen, in allen gevalle de
Commissianten recommandeerende om de Saken daarheen
te dirigeeren, dat alles voor de maand Aug.s: ter executie is
gebragt, om de herwaarts reyse te kunnen aanneemen, en van
alle het gepasseerde, gedurende de Commissie dese regeering ver,
slag doende by een Dagregister en Commissoriaal Rapport.

communicatie wegens het ontf: secreet schryvens van Samarang

Wyders door den heere Gouverneur Generaal tot een
vervolg van het op den 15.e deser nopens de Saken
van Java geresolveerde ter vergadering gecommuni,
niceerd wesende, dat eyndelyk op gisteren door
eenige over den Landweg geretourneerde Officieren
der Militie na lang sukkelens uyt hoofde der inpracti,
cabele wegen, was aangebragt het lang tegemoet ges
siene secreet Schryvens van den Heere Gouverneur
van Hohendorf, gedateerd Samarang den 10.e febr:
laastl: waarvan het duplicaat, nevens de gemeene be,
rigten der Ministers aldaar, mede eerst op voorl: Zatur,
dag over Zee, dus ook seer laat ontfangen was, mitsg.s,

lecture van 't selve en mede van de gewisselde brieven tusschen Mansoeboemie en den Turkschen priester

gelesen synde den Inhoud, so daarvan als van de daarnevens
ontfangene Translaten der gewisselde brieven tussen den re,
belligen Pangerang Mansoeboemie en den Turksen Priester
Said Ibrahim, laast vermeld by secreete Resolutie van den
15.e pass: item twee andere door ged: Pangerang aan welm:

item twee van gem: Pangerang aan Syn Edelheid

Syn Edelheid dog by na van denselfden inhoud gesz; met
eenige andere door den bekenden Maas Said of Pangerang

met eenige andere door Maas Said aan d' heer van Hohendorf

Mancoenagara gerigt aan den heer Gouverneur Van
Hohendorf voorm: met de rescriptien op deselve, en eyndelyk
het antwoord der Balyse Koningen op de aan hun in den
voorleden jaare van hier gesondene brieven, na het g'ar,
resteerde ter secreete Resolutie van den 16. febr: ao pass:

So

So wierd met relatie tot den presenten toestand op Java daaruyt

dies hoofdsakelyken inhoud best

hoofdsakelyk gesien, dat alhoewel de Soon van Mansoeboemie
uyt het Madiunse Land, waarvan hem de possessie door Syn Vader
was opgedragen, door Mansoenagara weder verjaagd en hierop
gevolgd was niet alleen een groot misnoegen, maar selfs een open,
bare rupture tussen die Pangerangs, en welke daarop in 't Land
van Pranaraga tot een bloedig treffen gekomen waren, in welke
actie buyten den Pangerang Aria Mankoekoesoema ruym
hondert man gesneuveld synde aan de Zyde van Mansoeboemie
was dese tot de noodsaakelykheid gebragt geworden, sig met Syne
verslagene benden door een overhaaste vlugt te redden in 't Land
van Soecowaty; dog dat onverminderd die gepasseerde feytelyk,
heeden egter den tyd sedert hadde doen sien, dat die Twee rebellen,
mogelyk van agteren overdenkende, dat hunne vyandschap ab,
solut stydende was met hun belang, de parthy gekosen hadden
hunne geschillen byteleggen, en tot een Soort van assosiatie te
komen, mitsg.s dus de hoop om uyt hunne verdeeltheid eenig
voordeel te trekken, geheel hadden doen verdwynen, gelyk sulx
mede naderen in ommestaande beschreeven staat by sekere
nevens ged: Missive herwaarts gesondene relasen van eenige
Soldaten, die door den Vyand gevangen genomen, dog sedert oc,
casie gekreegen hadden te echappeeren, en weder tot ons
overtekomen; dat voorts, conform het prealabel geadvi,
seerde door den heer Gouverneur van Hohendorf by
secreetschryvens van den 8.e augs: ao pass: hetten over,
vloede bleek, den ged: Mansoenagara, de Comp: om den
thuyn leydde, ja als 't waare bespotte met Syne pretense
voorwendsels van sig te willen submitteeren; want dat
hy niet alleen dagelyks vyandelyke actien pleegde, maar ook
opentlyk in Syn legger verklaard hadde, sig nooyt met de
Comp: te willen versoenen; terwyl hy ondertussen dikwyls
brieven schreef en presenten sond aan den heer van Hohen,
dorf, waaruyt men geen andere preuves hebbende, soude
moeten opmaken dat hy een der trouwste adherenten der
Comp: en seer wel g'intentioneerd was, mits dien geen 't
minste verschil met deselve hadde; dat al verder by geciteerde
secreete brief buyten het reets hier boven gesegde niets by,
sonders rakende den persoon van Mansoeboemie werd ge,
noteerd gevonden, dan alleen een aanmerking van den heer
van Hohendorf, dat dien Pangerang hem by Syn brieven
in den hoogsten graat denigreerde over de behandelingen

ten

ten Sijnen opsigte gehouden, dog welke dolcantie so
weijnig schijnd van waarheid heeft, als men 't regt der wapenen
insiet, als het ten opsigte der Rebellen gehoudene gedrag
door den Heer Gouverneur van Hohendorf onberispelijk schijnt
te wesen; dat ook ten opsigte der propositie van Mancoe,
boemie bij evenged: sijn schrijvens, waarvan als nu een goede
vertaling van Samarang overgekomen is, gevolgelijk de ge,
brekkige vertaling der ontfangene brief met den Turksen Priester
waarvan den favorinten tenenr g'enarreerd werd gevonden
bij secreete Resolutie van den 15.e deser, als overeenstemmend
sijnde, onnodig maakt, het evident genoeg komt te blijken, dat hij
wars geworden sijnde van sijn rusteloos omswerven, en ook
so 'er staat op desselfs woorden te maken sij, medelijden met
het verwoeste Java gekregen hebbende, hertelijk wenschte dat
er een eijnde aan de vijandschap mag werden gemaakt, onder
protestatie dat sijn voorneemens geensints is, de Contracten
te verbreeken, nog eenige verandering te maken, maar ter Con,
trarie wenschte de saken en den toestand van Java opdien voet
hersteld te sien, sodanig als deselve ten tijde van sijn Grootvader
geconstitueerd waren; versoekende tot een nader bewijs van
sijn opregt oogmerk sijn Edelheid om desselfs adjude en dat
dese Compagnie met Java geliefde te hebben; terwijl hij alle sijne
belangen, verhoging of vernedering van staat in desselfs handen
en die van den Turksen priester stellende, handen en voeten,
gelijk men segd, los quam te geven.

Sijn Edelheid in overweging gevende of men op de pro, positie van Mansoeboemie eenige verandering soude maken omtrend 't besluijt van 15.e deser

Waarop door den heere Gouverneur Generaal
de Vergadering in overweging gegeven sijnde, dat na,
demaal den Pangerang Mancoeboemie, so 't
schijnd openhertig verklaard, na den vreede te reijk halsen,
sonder in de gesegde brieven te spreeken, of de minste mentie
te maken van sijne pretensien op de Keijserlijke Kroon; schoon
hij daarentegen, blijkens de titulatuure die hij sig in het
hoofd van de brieven, so aan sijn Edelheid als den Turksen
Priester geeft, namentlijk van Soesoehoenang of Sulthan
van Mattaram, schijnt te willen denoteeren, dat hem dien
titul als een onbetwistbaar prerogatief wettelijk compe,
teerd, en als of hij reets in die waardigheid erkend was; of men
als nu, de occasie caspteerende, om op sijne propositie en
versoek door den Turksen Priester, sig op een gevoeglijke wijse
eeniger maten met hem te engageeren, eenige Verandering soude

maken

maken omtrend het secreet geresolveerde op den 15.e laastl:

So verklaarde den heer Directeur Generaal volkomen te
persisteeren bij het diendage door sijn Edele g'adviseerde, het
welke mede gedaan wierd door de heeren van der Waeijen, van
der Spar, van de Velde, van Rheden, de Nijs en van
Basel, voegende d'heer van de Velde daarvoor ampliatie
van sijn advijs bij, dat alvorens ten desen nadere besluijten te ne,
mens Sijn Ed: vermeende, dat de saken namentlijk Mansoe,
boemies oogmerk duijdelijker moest blijken; waarop door sijn
Edelheid mede verklaard sijnde sig aan 't geresolveerde ter laaste
Sessie te houden; So is verstaan sulx in desen te noteeren; en ins,
gelijks dat de absente heeren vander Parra en Horeman door den
eersten Secretaris deser Regeering Romp hun sentiment in
desen afgevraagd wesende, daarop door den eerstgen: in scriptis
het volgende is geadviseerd:

So verklaarde d'heer directeur generaal te persisteeren bij sijn vorig advis

So ook d'heeren van der Waeijen etc:

Schriftelijk advijs van d'heer vander Parra

Den ondergeteekende ordinaire Raad is op de nadere gedane
vrage van den Eersten Secretaris der Edele hooge
Indiase Regeering d' heer Michiel Romp nopens 't
gearesteerde op den 15. deser maand met relatie tot den
Prins Mansoeboemie van advis, dat terwijl men nu niet
alleen van Samarang bekomen heeft, de brieven door den,
selven aan den bij den ondergeteekendens advis van
den 16. Courant verm: Priester genoemd werdende
Bappa Sarief Basaar, maar ook twee brieven
genoegsaam van eenen Inhoud aan den heere Gouver,
neur Generaal door meerm: Mancoeboemie geschr:
waarbij hij te kennen geeft, dat sijne vreese voor den h.r
Hohendorf hem du langs wederhouden hadde, sig
aan welgem: Sijn Edelheid te addresseeren, en men
daaruijt genoegsaam afneemen kan, dat hij so wel het
gevoel en de onsekerheid van de uijtkomste des oorlogs,
moede, en in alle waarschijnelijkheid door sijne se,
paratie van Mas Said onvermogens sijnde, de
Oorlogs Onkosten langer goed te maken, sig tragt ge,
vestigt te sien in een staat van meerder sekerheid, dan
waarinne hij verkeerd, sonder dat hij egter eenige Voor,
stel of versoek doed, dan alleen met nadruk insteert,

op

op de herstelling van de rust op Java, onder bijvoe-
ging, dat hij nooijt intentie gehad hadde de Contracten te bree-
ken, maar integendeel de Saken gaarne herstelt soude sien
als deselve geweest waren ten tijde van sijnen Grootvader,
en sig Soesoehoenang Mattaram in den hoofde sijner brieven
aan Sijn Hoog Edelheid titulerende, alles in 't sig selfs trag-
tedoen erkennen, even als of hij ware een bij ons aangeno-
men Keijser van de Mattarm, men in dese netelige omstandig-
heid van Saken, waarinne Maas Said na den tenuer
der papieren wel de meeste magt op sijn zijde en boven des
ook heeft soveel verseckeringe van vriendschap en hulpe van
onse zijde Mancoeboemie moet tragten te diverteeren,
om 't sij bij 't aanwesen van den heere Gouverneur
Generaal op Samarang dan wel na 't vertrek van d' heer
Hohendorf van daar, nadien sijn Ed: presentie aldaar
bij hem nog wat bekommering baaren soude kunnen,
tegeven nader blijk van sijne volkomene affectie tot de
Comp:e en waar voorneemen, om de wapens tegens haar
Edele eens vooral nedertelegggen en dat sulx sal wesen
geschiet, men ook vervolgens tot bevordering van de lang
gewenschte en so seer nutte ruste van Java aan hem onder
sijn bestier soude kunnen laten een gedeelte der Mattarm
maar niet in 't geheel en dat onder sodanigen titul, als
welgem: Sijn Edelheid, van nabij de Saken beschouwende
sulde mogen dienstig oordeelen, mits hij onder solemneele
eede sig verbinde tot onderhouding van een ware vriendschap
dat aan Maas Said almede voor sijn leven en verder niet
dient te werden afgestaan een gedeelte van dat Landschap
waarinne hij sig reets vast gemaakt en in besit heeft onder
den Titul van Prins Regent, na dat hij sijne troupes afs-
gedankt en 't volk tot den Landbouw harerweegs sal hebben
laten gaan, almede alvorens afleggende den eed van getrouwig-
heid en onderdanigheid.
Dat men hierinne niet kunnende reusseeren uijt aan-
merking hij verre van sijn gegeven woord te houden, jongst
sekerlijk door sijn volk in het gesigt van Soeracarta eene
geheele negorije in de assche heeft laten leggen, dog naderhand
op de ongebondentheid sijner troupen geschoven heeft, met de
uijtterste rigeur hem moet tragten aan te tasten en vernielen
en waartoe wanneer men de Saken met Mansoeboemie
op een sekeren voet heeft gebragt, mogelijk wel occasie wesen

sal

sal: dat men den presenten Soesoehoenang, schoon wesent-
lijk niet het minste in consideratie komt, alle dese nadige veran-
deringen soude kunnen doen tekennen geven, egter niet eerder
dan wanneer men sulx raadsaam oordeelt, met aantoninge van 't nut
dat voor hem selfs hoe ongeloofelijk sulx ook schijnen mag, daarinne
legt opgesloten: dat men sonder langer uijtstel, sig diend meester te
maken van den Rijxbestierder Pringalaija, nadien het overloopen
van sijn schoonsoon Soero di rodjo na den Prins Mansoeboemie
en desselfs versoek, om sig na de Mattarm van het Soeracartas
hof te retireeren, allesints bedenkelijk voorkomt, buijten dat de
adversie van den Soesoehoenang niet alleen in een volkomen haat
schijnt geconverteerd te sijn, maar hij ook bij een brief aan den heer
Hohendorf rondborstig segd Pringalaija bij sijne komste aan 't
Hof te sullen laten om het leven brengen, uijt welke Constitutie
van Saken den ondergeteekende vermeent, niet anders te sullen
kunnen gebaren werden, dan verdere nadeelige gevolgen,
ongereekent, dat de hoedanigheeden van desen Pringalaija
overbekent sijn, dat men sig niet soude behoeven te beklagen,
indien hij al eens van 't Javas tonneel 't sij op de een of andere
wijse quam te verhuijsen; boven des vermeend den onderge-
teekende, dat den verm: Priester Sarief behoorde te werden
gedisponeert, al ware het onder toesegging van een Sommetje
gelds, om na Java terug te keeren, ten eijnde in de verdere on-
derhandeling met Mansoeboemie g'employeert te werden, alsoo
hij veronderstelt dat het Crediet van desen Priester de saak wel
sal kunnen bevorderen. /: onderstond :/ Batavia den
20:e maart 1754. /: was geteekend :/ P. A. van der Parra

hebbende sijn Ed: ter ordre van den heere Gouverneur Ge-
neraal, door den voorn: Eersten Secretaris deser Ver-
gadering nader afgevraagd sijnde, om explicatie der in
het voorsz advis g'insludeerde woorden, dat men namente-
lijk ook vervolgens, tot bevordering van de lang ge-
wenschte en so seer nutte ruste van Java aan hem,
/: te weeten Mancoeboemie :/ soude kunnen laten een ge-
deelte van de Mattarm, maar niet in 't geheel, daarop
verklaard, door die woorden te verstaan, een of wel twee
Landschappen in die landen, welke de Mattarm genoemd
worden of het Landschap Coeoowatty en een ander dat men
best oordeelen sal, terwijl verder betreffende het sentiment
van d' heer Hooreman in desen aanteekening werd gehouden

nadere explicatie van seeker woorden daarbij vervat

d' heer Hooreman persisteerd mede bij sijn vooring advijs

dat Zijn Ed: mede persisteerde bij sijn gegeven advijs op den 15:e
laastl:

nader advijs van d' heer van den Velde

Voorts daar den heer Van den Velde nog ter vergadering
geproduceert zijnde seker schriftelijk advijs, dienende tot amplia,
tie of explicatie van Zijn Ed: op den 15: deser maand over den
toestand van Java mondelijk verklaarde sentiment; sodanig
het verbotenus ter nedergesteld is bij de reets geproduceerde en
om gelesen te warden, strand in vergadering gebragte resolu,
toire aanteekening van het ten dien dage g'arresteerde, met
versoek dat ged: schriftuur bij die resolutie voor deselfs advis moste
werden g'insereerd; So is, geconsidereerd zijnde, dat Zijn Ed:
ter gem: sessie niet overhaast zijnde geworden om deselfs gevoelen
te verklaaren, mits g'z dienvolgende ook met en benevens de
andere present geweest zijnde Heeren Leden zig genoegsaam
schijnd g'expliceerd te hebben, sonder dat het nodig, ende wesen door
de insertie van dat geschrift een alteratie in die resolutie te
maken, verstaan niet te condescendeeren in Zijn Ed: instantie
maar wel op deselfs nader versoek dat papier bij dese reso,
lutie te insereeren, luijdende hetselve aldus:

Dewijl men in geen seven maanden eenig berigt nopend
den critique toestand, waarin zig Java als nog bevind,
heeft gekreegen, niet jegenstaande men bereets twee en een
halve maand geleden aan onse resp: heeren Meesters in 't
Patria geschreven heeft, dat alle oogenblikken de brief van
daar verwagt wierd; so sustineer ik gants niet ondienstig
te wesen, dat alvorens men ten principale over so een
important propositie finaal disponeerde, men be,
hoorde g'informeert te weesen, niet alleen wat er
intussen sedert het laaste schrijvens tot redres en
demping van die onrusten door den heer Van Hohendorf ge,
daan en werkstellig gemaakt is, en wat er door onse krijgs
magt, item so een aansienlijk getal Madureesen is uijtgevoerd
geworden, maar ook tevens wat expedienten of middelen
tot redres er overig zijn, om eens een gewenscht eynde te sien
van een oorlog die bereeds over de seven jaren heeft geduurd
en d'E: Comp:e jaarlijks eenige tonnen gouds komt te
staan:
Ook dunkt mij dat het gantsch niet met de voorsigtigheid
en staats maximes soude overeenkomen, dat men omtrend een
saak van so veel gewigtigheid en aangelegentheid, so een

groot

groot geloof soude defereeren aan een vreemdeling, van
wiens trouwe en eerlijke behandeling men geen de minste
verseekering heeft, veel min dat men zig daarop volko,
men met gerustheid soude kunnen betrouwen en ver,
laten, dierhalven oordeel ik, dat aan een man, die van
geen behoorlijke credentialen is voorsien, so veel credit
kan of mag werden gedefereerd, dat men daarop tot so
een eclatante resolutie gerustelijk soude kunnen overgaan
alschoon men posedeerde, dat er in dese conjuncture van
tijden geen ander expedient op uijt te denken wat. Ja
selfs vermeen ik dat dese regeering schoon alle de gesz,
lens van voor gem: sendeling met de waarheid konden
werden overeengebragt, nooijt ofte ooijt enig gehoor
diende te geven aan pretensien van diergelijke aart,
maar wel integendeel om middelen uijt te denken hoe da,
nig men zig van desen trotse en verwaanden rebel best,
moegelijk kan ontslaan, sij door aanbieding van een
aansienlijk caracter of promesse van een gelijken graad.

En hierop gelesen zijnde de resolutoire aanteekening, waarvan
hier boven gewag gemaakt is, mitsgaders door de Verga,
dering verklaard wesende, dat die notul in effecte behelsde
het geresolveerde op den 15:e pass: en zig daarmede te con,
formeeren, so is verstaan, sulx in desen te noteeren en na
na gewoonte die aanteekening tot een resolutie te doen
extendeeren.

conformatie met de resolutoire aanteekening van den 15: deser

Laastelijk is op de vrage van den heere Gouverneur
Generaal goedgevonden en verstaan, niet alleen door
welm: Zijn Edelheid te laten beantwoorden de hier
boven gementioneerde brieven van Mangkoebomie
en daarbij vel quasi genoegen te toonen over de
ouverture door hem gegeven, dog sonder hem een anderen
titul dan die van Pangerang toe te voegen, maar ook
de van dien Pangerang ontfangene geschenken, ver,
meld bij veel geciteerde secreete Resolutie van den
15: laastl: particulier te laten recompenseeren.

de voorsz: brieven van Mangkoebomie door Zijn Edelheid te laten beantwoorden en hoedanig

|: onderstond :| Batavia in 't Casteel dato voorsz:
|: was geteekend :| J. Mossel, J. V. S. van Gollenesse

J. van der Waeijen, J. van der Spar, P. van den Velde, D. van Rheden, A. de Nijs, H. van Basel, M. Romp, secrets:

Saturdag den 30.e maart ao 1754.

absent den heere Gouverneur Generaal, en de heeren Raden extraordinair van Rheden en van Basel; zijnde op reijs naar Java

Den p.s tweeden secretaris deser regeering Jan Willem Hazebroek, op ordre van den heere Directeur generaal bij de presente heeren Leden rondgesonden zijnde, ten eijnde bij weege van advijs haar Eds: sentiment aftevragen, omtrend twee poincten waarover ter sessie van gisteren, zijnde den 29.e deser gebesoigneerd en een besluijt genomen is, met oogmerk om deselve bij gemeene resolutie bekend tedoen stellen, dog die zijn Edele als nu oordeelde dat gevoegelijker secreet soude kunnen werden behandelt, daarin bestaande:

rondvrage van de presente heeren om de Engelse Chial: de Hervatting illico van de rheede tedoen vertrecken

Eerstelijk om de Engelsche Chaloupe de Hervatting genaamd, welke in den voorl. Jaare door den tegenswoordig sig hier weder ter rheede bevindenden Capitain van 't Engelsschip de Prins Jaats in name Surman, ter deser plaats ingebragt, en als nu sonder Pas of Zeebrief weder ter deser rheede verscheenen is, gecommandeerd werdende door een stuurman genaamd James Sutherland, en van welk vaartuijg men op laatstl: woensdag, conform het geresolveerde op den 28.e deser door de bedienden der Justitie heeft doen ligten 7 van dese hoofdplaats gedeserteerde Comp.s: dienaren, in name Jan Hopkens, opper timmerman, Hendrik de Zeeuw, quartiermeester, Jacobus Hermans, Constapelsmaat, Jan Michiel Rijkman, metselaar, Jacob Jansz matroos en Jacobus Dapslaar, jong matroos, sonder eenig dilaij van de rheede tedoen vertrecken, met interdictie om oijt weder op dese rheede te verschijnen.

met interdictie van ooijt weder tekomen

Ten tweeden om den hier aan de wal in een huijs even buijten de Nieuwpoorts logeerenden Roomschen

en om seekeren roomsen geestelijken aan boord van 't fransschip le fleurij tedoen vertrecken

geestelijken, die na het aangeteekende bij besluijt van den 19.e febr: laastl: sig adscribeerde den titul van Bisschop van Eucarpie in name Edme Bennetat, dog thans gedeguiseerd is onder den naam van eersten Lieutenant van het mitsgaders hier ter rheede g'ankerd leggende en deser dagen van Cochim China geärriveerde Fransche schip le Fleurij, op fundament en in nacoming van 't even geciteerde besluijt tedoen aansegge, sig binnen 24. uuren na boord van laastgen.d kiel tebegeven, en niet weder aan de wal komen op straffe van in sulk geval, als een Contraventeur der ordres deser regeering in de boeijen geset te worden.

om niet weder aan de wal tekomen op pene

Met communicatie dat zijn Edele na het scheijden der op gisteren gehoudene vergadering aanstonds was bekend gemaakt dat den stuurman der Engelsche Chaloupe, seekerlijk uijt beduchting voor 't regtmatig ressentiment deser regeering over 't debaucheeren van ons volk, sig hals over kop klaar gemaakt hebbende, van de rheede gezeijld, dog kort daaraan terug gekeert was, uijt hoofde van een swaare leckagie, mitsg.s uijt dien hoofde binnen de rivier gesleept was; dat wijders zijn Edele den Sabandhaar van Chaneel hebbende bij sig doen komen om hem ordre tegeven, den gesegden Roomschen geestelijken of Bisschop het besluijt deser regeering te annuntieeren, deser Bediende hem hadde weten tesegge, dat dien man met permissie van zijn hoogEdelheid aan de wal was gekomen.

met bedeeling van 't ijlings vertrek van voorsz Chial, dog dat deselve kort daaraan wegens leckagie terug gekeert was

en dat den Sabandhaar gesegd hadde dat gem. bisschop met permissie van zijn Edel. Heid aan de wal was gekomen

Dat oversulx zijn Edele de heeren Leden versogt sig te declareeren, of men nopens het eerste poinct, betreffende de terug gekeerde Chialoupe niet kon goedvinden, deselve door expresse en kundige gecommitteerdens tedoen examineeren en bevindende dat vaartuijg waarlijk indiervoegen slegt geconditioneerd tesijn, dat het niet sonder merkelijk gevaar van tesinken de rheede kan verlaten, of men dan het gisteren ten desen opsigte genomen besluijt niet buijten executie wilde laten, tot dat deselve gerepareerd soude wesen.

versoek aan de heeren Leden sig tedeclareeren of men ged: Chial: sal doen examineeren

en indien waarlijk so geconditioneerd is het ten desen genomene besluijt buijten executie te laten

Dat voorts ten aansien van het tweede poinct zijn Edele de heeren in bedenking hiet geven, of men geconsidereerd zijnde, dat volgens het aannemelijk berigt van den Sabandhaar den Roomsen geestelijken met voorkennisse en consent van den heere Gouverneur Generaal was aan de wal gekomen, en daar zijn verblijf hield, of men om die reden wilde resilieeren van het

mitsg.s of men op 't voorsz. van den Sabandhaar wilde resilieeren van het nopens dien bisschop genomen besluijt

ontrend dien Man genomen besluyt, dan wel daarby persistee-
ren.

Advijs op het voorstel van de Heeren van der Waeyen

So wierd daarop door d' heer Raad ordinair van der
Waayen verklaard, dat Zyn Ed: resitieerde van beyde de gere-
solveerde Pointen, ten opsigte van 't eerste, om dat het een
onmenschelyke daad soude wesen dat vaartuyg in sulk een langes
reuse constitutie, als gesegd ward, dat 't is, tedoen vertrekken,
maar dat men hetselve, waarlyk so lek bevonden werdende
na gedaane reparatie moest doen van hier seylen: en nopens
het tweede, dat vermits dien persoon door Zyn Hoog Edelheid per-
missie was gegeven aan de wal te komen, het een indiscreete
daad soude zyn, hem op een wyse, conform het geresolveerde, te
doen vertrekken.

vander Parra

De heer van der Parra verklaarde zig met het boven-
staande advys, het vaartuyg betreffende, te conformeeren met
byvoeging dat Zyn Ed: sustineerde, men den gesagvoerenden
Stuurman behoorde in militair arrest te neemen tot zyn de-
part toe, met interdictie om ooyt weder hier te komen; maar
ten reguarde van het tweede articul, declareerde Zyn Ed:
dat men dien pretensen Lieutenant of Bisschop nog desendag
moest naar boord doen gaan en te laten aanseggen, zig te wagten
om weder een voet aan de wal te setten; dat men daarenboven
den Capitain van 't Fransche schip voornoemd moest laten aan-
kundigen, dat hy er ook soude moeten caveeren, indien door
hem geen ordre wierd gesteld dat dien geestelyke binnen scheeps
boord bleef; want dat Zyn Ed: het niet onmogelyk agte
den Sabandhaar voorm: Zyn Hoog Edelheid qualyk verstaan
mogt hebben, nademaal nog onlangs op de propositie van
Zyn Edelheid geresolveerd was, dien Bisschop niet aan de wal
te permitteeren, al was het schoon dat door hem daartoe
wierd versoek gedaan.

vander Spar en Hooreman

De heeren van der Spar en Hooreman confor-
meerden zig met het advys van d' heer van der Waeyen

van den Velde

De heer van de Velde adviseerde in scriptis, ver-
botenus dus luydende:

Omtrend het eerste lid conformeere ik mij met de pro-
positie door den weled: heer Directeur gedaan, en
nopens het tweede persisteere ik by de twee reets ge-
nomene besluyten, ten aansien van dien Bisschop,

als

als gefundeerd zynde op de positive ordres van de
heeren Majores, dewyl het niet denkelyk is, dat den
heere Gouverneur Generaal diergelyke importante
ordres aan den eersten Sabandhaar Maniel apart
soude geven, buyten mede weeten van den Directeur
generaal, die gedurende d' absentie van Zyn Hoog
Edelheid het hoofd bestier der saken staan en toebe-
trouwd, te meer nog daar die ordres regtdraats
strydig is tegen het eerste besluyt in presentie van
gem: Zyn Hoog Edelheid ten reguarde van dien bisschop
by deser Regeering genomen.

De heer de Nys adviseerde insgelyks in scriptis, woordelyk en de Nys
dus luydende:

Op de gedaane propositie door den weled: heer Directeur
generaal in scriptis door den secretaris der hooge
Regeering Hazebroek mij vertoond, concerneerende
het terugkeeren van 't vaartuyg, waarop ses Deserteurs
door den advocaat fiscaal agterhaald zyn, onder
voorwendsel van swaare lekkagie aan 't selve soude
wesen, en alsdan ter vertimmering hier permitteeren
te blyven, in tegenstellinge van 't op gisteren genomen
besluyt in Rade van India; so is den ondergetekende
van advys, dat schoon men na den aard der Liefde ge-
houden is in sodanige gelegentheeden een iegelyk te
moeten helpen, egter dengeenen die dat vaartuyg
commandeert, zig niet ontsien heeft de aan hem en
de zyne bewesene weldaaden alhier genoten tot erkente-
nis de E: Comp: van de so hoognodige Manss:, op een
manier, die in Europa met de dood gestraft werd,
te ontrieven, om dat vaartuyg aanstonds verder zyn
reyse doen voortsetten, en by 't genomene besluyt op
gisteren te persisteeren. En op de vrage van het ver-
blyf der bekende Roomsen Bisschops, 't welk dien
Geestelyken, so hy segd, op ordre van Zyn Hoog Edel-
heid den heere Gouverneur Generaal te deser hoofd
plaats is doende, door die bisschop die (: ni fallor :)
op den 19: febr: jongstl: aan welgem: Zyn Edelheid
hadde doen versoeken alhier aan de wal te mogen
komen, 't welk door Zyn Hoog Edelheid de Vergadering

voor

voorgedragen en goedgevonden is desselfs versoek te ontseggen, met interdictie van zig aan de wal te mogen begeven, en dien geestelyke zig niet ontsiende, so als hy segd, op ordre van hooggem: Syn Edelheid zig alhier te bevinden en opgisteren in Rade van India geresolveert zynde dat dien Bisschop binnen 24. uuren zig aan boord van 't alhier ter rheede leggende fransche schip sal hebben te begeven, So is een ondergeteekende van advys, om hem ten spoedigste te doen apprehendeeren en als een overtreeder der bevelen der hooge overigheid in hegtenis te setten, om met de terugkomst van Syn Hoog Edelheid nader daarover te delibereeren /: onderstond :/ Batavia den 30.e maart 1754. /: was geteekent :/ A. de Nys.

d' heer Directeur generaal conformeert zig met dat van d' heer van der Parra

De heer Directeur generaal verklaarde van advys te wesen als d' heer Van der Parra en zig daarmede te conformeeren.

surcheance van 't geresolveerde nopens het vertrek van 't Engels vaartuig

So is by pluraliteit niet alleen verstaan omtrend het vertrek van 't lek gewordene Engels vaartuyg het ten dien opsigte geresolveerde te surcheeren tot na dies examinatie en reparatie, maar ook om den fransen bisschop, conform het ten synen opsigte g'arresteerde als nog te laten executeeren.

dog 't g'arresteerde omtrend den bisschop te laten executeeren

en 't france schip Le Fleury 's dra gereed zyn illico te laten vertrekken

En wyders unanimiter goedgevonden de overheden van 't bovengenoemde france schip Le Fleuri positive te doen afvragen, tegens wat dag sy in staat meenden te wesen van hier te vertrekken, en sulx door hun gedeclareerd synde, dien kiel ook op den selven dag, sonder eenig uytstel de rheede te doen quitteeren /: onderstond :/ Batavia in 't Casteel dato voorsz: /: was geteekend :/ J. V. S. van Gollenesse, J. van der Waeyen, P. A. van der Parra, J. van der Spar, L. Hooreman, P. van den Velde, A. de Nys, J. W. Hazebroek secret.s

Dingsdag

Dingsdag den 2.e April a.o: 1754.

33.

absent den heere Gouverneur Generaal met de heeren Raden Extraordinair van Rheden en Van Basel, synde op reys naar Java, mitsgaders d' heer Raad Extraordinair Hooreman.

rapport wegens de slegte gesteldheid van d' Engelsche chialoup de Hervatting

In overeenkomst van 't geresolveerde op den 30.e der gepasseerde maand door de expres tendien eynde gecommitteerde schippers in de Betouw en Kronenburg de engelsche chialoup: de Hervatting genaamd, gevisiteerd en derwegens ingedient zynde een schriftelyke rapport, so wierd by lecture van dat papier ontwaard, dat effective de lekkagie en slegte constitutie van dat vaartuyg sodanig is, hetselve niet soude kunnen van hier vertrekken, sonder aan het uyterste gevaar g'exponeerd te wesen, en uyt dien hoofde verstaan by het ten

besluyt om by 't dierwegens g'arresteerde te persisteeren

evengem. dage geresolveerde als nu te persisteeren, sodanig egter dat men niet alleen aan den Stuurman, die daar het gesag opvoerd geen de minste assistentie 's Compag.s wegen sal bewysen, maar hem ook te laten waarschuwen, met de reparatie de uyterste spoed te maken, om ten allereersten te kunnen vertrekken; mitsg.s boven dien den op het mede alhier ter rheede leggende Engelsch schip Prins Jaats commandeerenden Capitain Burman, door welke in den voorleden jare dat vaartuyg hier ingekogt en het dus niet buyten apparentie is, dat hy als nog eenige betrekking tot die chialoup sal hebben, te doen insinueeren, dat dese regeering van hem verwagt, hy ordre sal stellen tot een spoedige voortgang der voorsz. reparatie en tegelyk een tyd bepaale, wanneer die chialoup van hier sal kunnen vertrekken.

dog 's Compag.s wegen geen assistentie te bewyssen, maar met dies reparatie de uyterste spoed te maken

mitsg.s den Eng.s Capt. Burman t' insinueeren tot dies spoedige voortgang

communicatie wanneer het france schip Le Fleury tot vertrek in staat is

Den heere Directeur generaal verder kennisse gegeven hebbende, dat Syn Edele de overheden van 't france schip Le Fleuri breeder vermeld by secreete Resolutie van den 30.e maart pass: hebbende doen afvragen, wanneer zy in staat souden wesen, van hier te vertrekken, daarop ten antwoord bekomen hadde, dat tegen den 10.e of uyterlyk den 15.e deser maand in staat souden wesen, onder seyl tegaan,

So

Zo is goedgevonden en verstaan sulx in desen te noteeren
/: onderstond :/ Batavia in 't Casteel dato voorsz
/: geteekent :/ J. V. S. van Gollenesse, J. van den
Waeyen, L. A. van der Parra, J. van den
Spar, L. van den Velde, A. de Nys, J. W.
Hazebroek Secrets:

Donderdag den 4.e April 1754.

Voordemiddag

ronsending van seker requeest voor en van wegen den franse Bisschop gepresenteerd

De heer Directeur generaal den Eerste gesworne Clercq
Craan bijde verdere presente heeren Leden rond gesonden
hebbende met seker requesty door de Supercargas van 't alhier
ter rheede leggende france schip Le fleuri, laast vermeld
ter secreete Resol: van den 2.e deser in name Jacques de
Rabec en Louis Aubert de Moyere aan de hoge Indiase
Regeering gedediceert, en in substantie behelsende:

dies inhoud

Dat dewijl door den Sabandhaar aan hun was gecom,
municeerd geworden, dat dese regeering hadde gelieven goed
te vinden, den france Bisschop van Cochim China
Edme Bennetat, die om de vervolging der Christenen
in dat rijk genoodsaakt soude sijn geweest, zig als Passagier
binnen boord van den voorn: bodem te begeeven, en
zig thans als een Leek aan de wal bevind, sonder dus
verre de allerminste kenteekenen van sijn waardigheid
nog in kleeding nog in oeffening van zijn godsdienst te
hebben gegeven, te doen ordonneeren zig wederom na boord
te begeven, zij supp.ten hun verpligt vonden te ver,
soeken, dat bij aldien men niet konde goedvinden
den gem: bisschop, uit sijne onpasselijkheid, langer aan
de wal te laten verblijven, sij Cargas alsdan tot hare
decharge mogten werden gemunieerd met een schrifte,
lijke ordre daar omtrend etc: ten eynde daarover
het nodige te besluyten;

besluyt ter ontsegging van 't versoek en den voorsz geestelijke illico naar boord te laten vertrecken

So is bij meenderheid van stemmen niet alleen verstaan

het

het voorsz versoek finaal te ontseggen; maar ook dien Geeste,
lijken de novo te laten aansegen, om zig ten eersten en sonder eenige
verdere tardance na boord te begeven, met interdictie, om weder
aan de wal te komen, sub pene van bij contraventie in de
boeyen gesetet te werden, conform het bereeds geresolveerde op den 30.e
maart pass: hebbende d' heer Raad Extraordinair de Nys alleen
in scriptis g'adviseerd verbotenus dus luydende:

met interdictie om weder aan de wal te komen

schriftelijke adwijs van d' heer de Nys

Alschoon den ondergeteekende bij sijn gegeven adwijs op den
30.e maart jongst: omtrend den Roomschen Bisschop, volgens de
hooggerespecteerde bevelen der Edele Groot Agtb: Heeren en
Meesters en volgens zijne gehoudenisse dien geestelijken als een
pernicieus Subject aangemerkt heeft, en doenmaals om redenen
dat deselve niet alleen strijdig tegens de Resol: deser regeering van den
19.e febr: jongst: maar wel voornamentlijk sijn verblijf alhier
aan land komt te funderen, op de daar toe verkreegene per,
missie van Sijn Edelheid den heere Gouverneur Generaal, zig
thans op 't onverwagtste een requeest het vertoonen, waarin de
Cargas van 't Franse Comp.s schip Le fleuri in name de Rabec
en de la Mogere, zig niet ontsiende den gem: Bisschop genaamt
Edme Bennetat in sijn caracter deser regeering voortedragen,
en van deselve te versoeken, dat bij Edme Bennetat, die om de
vervolging der Christenen in dat rijk genoodsaakt is geworden,
'tselve te verlaten en als Passagier met dien bodem hier g'arri,
veerd, en 't sedert 18. dagen als een Leek zig aan de wal bevind,
met verder versoek, dat hij tot reconvalescatie langer alhier
mag verblijven, dog bij weygering een Extract uyt de Resol:
of schriftelijke ordre deser regeering tot hunne decharge mogte
obtineeren, so is den ondergeteekende thans van adwijs, gelijk
bij 't voorige van den 30.e maart, om hem Edme Bennetat
die nu als een paapse bisschop bekend is, nog te desen dag in
's Comps: boeyen te doen brengen, om tegens deselve verder te wer,
den geprocedeert, als de ordres van onse Hoog Ed: Groot
Agtb: heeren Principalen komen te dicteeren, dewijl het
voor de ware gereformeerde godsdienst seer nadeelig en boven
dien voor den Inlander, die zig aan het uyterlijke komt
in te laten, wel van groote gevolgen soude kunnen sijn,
dat ook het voorn: franse schip binnen 24. uuren
zig sal hebben te begeven uyt het gebied deser Nederl: Oost
Indische Comp.e en dewijl het langdurige verblijf van dit
franse Comps: schip buyten eenige kennisse van den onder,
geteekende is, so versoekt hij dat tot sijne decharge, wanneer
in der tijd eenige verantwoording mogte komen te ont,

staan

staan, dat tselve ter eerste Resolutie mag werden g'in,
sereerd /: onderstond:/ Batavia den 4.e apr: 1754.
/: was geteekend :/ A. de Nys.
Batavia in 't Casteel dato voorsz: /: was
geteekent :/ J. V. S. van Gollenesse, J. van der Waeyen
P. A. van der Parra, J. van der Spar, L.
Hooreman, P. van den Velde, A. de Nys, J.
W. Hazebroek Secrts:

Maandag den 30.e April 1754.

Voordemiddag extraordinaire Vergadering

resumtie van een secrete Javase brief behelsende 't retour van den turksen Priester en sendelingen van Mansoeboene

Geresumeerd synde een secreete missive van den Javas
Gouverneur Nicolaas Hartingh sub dato 18.e deser
aan dese Regeering gerigt behelsende niet alleen de te
rugkomst tot Samarang van den bewusten Turksen
Priester, reets vermeld bij secreete Resolutie van den 31.e
Febr: des voorl: en 15.e maart deses jaars, nevens drie
Sendelingen van den Pangerang Mancoeboemie in
name Tommagong Radeen Soeria Nagara, Ingebey

met een brief en geschenken voor Syn Edelheid

dono Wiredja en Ingebey Sieno Soetro, mede bren,
gende een brief van denselven nevens een Piek en
vier paarden tot present voor den heere Gouverneur
generaal, als van gedagten synde, welgem: Syn Edel,
heid op Samarang nog te sullen aantreffen, maar ook

item een kort verhaal van desselfs wedervaren

een kort verhaal van desselfs wedervaren, so bij syn
aankomst, als vertoef in het Leger van den Pan,
gerang hier in bestaande, dat dien Priester heel vrien,
delyk en selfs met eenige eerteekenen tot Sieno vier
uurtjes van Böyalalie gelegen, door Mansoeboemie,
wiens magt aldaar, na syne opgave, bestaan soude
in nog wel 1500. koppen, waaronder 200. gewapend
met Snaphanen, was gereciptieerd, en dat dien Pan,

gerang

gerang, na voorafgegane discoursen, welke genoeg,
saam de geheele nagt souda geduurt hebben, nu en dan
eens onder uytting, dat syne voorvaders immers gants
Java hadden bestierd, aan dien Priester verklaard hadde
dat hy egter als nu genegen was, mits dat de Comp: hem den
titul gaf van Sulthan Mattarm, den welbekenden Maas
Said of Mansoenagara met behulp van ons uytteroeyen
de stranden vreedig en in eygendom aan de Comp: te laten,
en vervolgens uyt de bovenlanden te doen leveren, al wat
mogelyk is, ook wel mogte lyden, den presenten Soesoe,
hoenang tot Solo, genoteerende Soerakarta bleef en door de
Comp: het sy uyt de stranden of bovenlanden toegevoegd wierd
een billyk bestaan, alle het welke hy Pangerang met so,
lemneele eede aan gem: Priester soude belooft hebben te
sullen nakomen, teffens promitteerende van zig nog nader
te sullen declareeren, also van gedagten was een byeenkomst
te houden met syne broeders en wel in sonderheid met den
tot Cadieri gecampeerd leggende Aria Singo Sarie, die
thans getrouwd soude weesen, met een dogter van Wiera
Nagara tot Chalang, na welk besluyt, hy Priester niet had
konnen wagten, van gedagten synde, weder over eenige
dagen derwaarts te keeren, hebbende den Gouverneur Harting
by dien brief als en passant aangetoond dat gem: Sendelingen, die
hy voorneemens was, onder een geleyde briefje weder thuyswaarts
te depecheeren, en ophoudelyk, ja! telkens hun heer den titul
van Soesoehoenang onder hun gesprek toegevoegd, en betuygd had,
den, dat denselven alles aan den grooten Priester, waarvoor
sy ook nog al, na de Javaanse wyse, so in het gaan als sitten eer,
bied betoonden, hadde opgedragen, terwyl hy Gouverneur
intussen op hope van d' approbatie deser regeering gem:
Pangerang met een briefje nader soude sommeeren en ten goede
fente encourageeren, om dus /: was 't mogelyk :/ al meer en
te vorderen en onder des heeren Zeegen, dog eens op eene
eenigsints reputatieuse wyse, stilstand te krygen, teffens ver,
soek doende, dat nadien hy zig nog al wat goeds ten regaarde
van dien Prins voorspelde, of ten minsten een verdere ver,
wydering tussen hem en Maas Said, die zig in het Socawat,
tische stil hield, het overshulp deser Regeering behagen mogte, hem
eenige nadere positive ordres te verleenen;
waarop

lecture van de brief door Mansoeboemie aan Syn Edelheid gerigt

ook nog lecture genomen wierd van het translaat der Javaanse
missive door voorsz: Mancoeboemie aan welgem: Syn Edelheid
gerigt, en aan 't hoofd van dewelke hy zig is titulerende
Soesoehoenang Calipatoelaana Senopatty Ingalaga Abdul
Rachman Sahadien Panatagama, die syne residentie is
houdende in de Mattarm Adiningrat; en kortelyk be,

helsd

held, den ontfangst eener missive van Zyn Edelheid hem door vader Touan Sahid Sarif basaar /: daarmede denoteerende den voorengewaagde priester :/ ter hand gesteld, en syne dankzegging voor de opregte genegentheid voor syn persoon en 't groote medelyden welke Syn Edelheid over de jammerlyke toestand van Java was hebbende, met betuyging, dat nu geen de minste wantrouw had, en zig gerust gesteld vind, mitsg:s in geenen deele in gebreeke soude blyven om desselfs ordres en begeertens in alle behoorlykheid so veel mogelyk natekomen, zig teffens beklagende over de handel wyse van de Comp:e en hoe deselve op Java te werk gegaan hadde, dog dat syne zaak en gantsche begeerte aan den grooten Priester voormeld opgedragen had, met een ernstig versoek, indien Syn Edelheid hem waarlyk genegen mogte wesen, 't ware mogelyk, of niet, dat Soeria Coesoema om het leven mogte gebragt werden, vermits door desselfs toedoen eygentlyk het land van Java in sulk een verdestrueerden toestand gebragt was.

aanmerking over dies inhoud

Over al het welke dan in 't breede gediscoureerden teffens in aanmerking genomen zynde, dat alhoewel den gem: Pangerang Mancoeboemie, schoon hy zig bereets, even als of hy reets al volkomen erkend was den titul van Soesoehoenang by dien brief toeeygend, egter zig nog niet finaal verklaard, wat syne intentie zy, ook het daaromtrend nog niet zig selven niet eens schynt te weesen, en derhalven syne pretensie van 't Mattaramse Ryk, mitsgaders de concessie, quasi om den presenten Soesoehoenang buyten 't besit van eenig Land of inkomsten te laten met andersaantemerken is, als een preludium van sodanige Poincten, al hy vervolgens sal tragten te bedingen, te meer nadien hy selfs volgens het voorenaangehaalde beloofd heeft, zig nader te sullen declareeren, na de gehoudene byeenkomst met de by hem zynde, dan wel hem aanklevende Prinçen.

propositie van Syn Edelheid of men in desen tot een nader besluyt treeden soude

En hierop door den heere Gouverneur Generaal in omvraage gebragt zynde, of men ten opsigte van dese affaire tot eenig nader besluyt treeden, dan wel voor als nog soude blyven, by het bereets met betrekking tot allen desen beslotene en vermelde by de secreete Resolutaire etanteekeningen van den 15:e maart deses Jaars.

besluyt om by het gearresteerde op den 15:e maart te persisteeren

en sulx den Gouverneur Hartingh aanteschr:

So is met unanime stemmen verstaan, by 't voorts gearresteerde ter opgem: sessie te persisteeren, speciaal met betrecking tot den Pangerang Mansoeboemie, en dien volgende den Gouverneur Hartingh, aan wien welgem: Syn Edelheid betuygde, by desselfs aanwesen op Samarang een authentiq Extract daarvan ter hand gesteld te hebben, om zig by dien,

gelyke

gelyke en andere voorvallende zaken gelegentheden, daar na te kunnen rigten, by een secreete missive aanteschr: dat men het daarby geresolveerde uyt hoofde van de voorwaards geallegueerde redenen, ten opsigte van den meerm: Mancoeboemie toerykende oordeelt te wesen, om te kunnen dienen in de conferentien, welke hy met de afgesondene van den Pangerang mogte komen te houden, en hem teffens toe te schikken Copia van de hier voorm: gem: brief door gem: Pangerang Mansoebaemie aan welgem: Syn Edelheid gerigt, of ook somtyds daarvan eenig gebruyk konde werden gemaakt, mitsg:s daarenboven gem: E. Harting aanteschr: dat de gesanten, als in antwoord derselve wel mogen toegevoegd werden, dat de Comp:e in alle opregtigheid het bloed en de familie der voorige Keysers heeft gesouteneerd, sonder beooging van voordeel, dewyl de stranden in verre na de gedragene ongelden niet goedmaken, en dat dierhalven al het geene er voorgevallen is, g'imputeerd moet werden aan die geene, welke de wettige heerschappy hebben tragten te vernietigen, dog dat nu men zig met elkanderen wil tragten te vereenigen tot herstelling der solang vrugteloos gewenschte rust en vreede, het thans ondienstig soude wesen, te ondersoeken, wien de schuld heeft van al het quaad dat Java overgekomen is, en nu de noodsaakelykheid maar vereyscht voort vervolg middelen te beramen, waardoor 't selve weder in rust en vreede geraken, mitsgaders gelukkig werden kan, en waarin men door gesantsch: en brief wisselingen met beleyd getracteerd, mitschien wel soude kunnen reusseeren.

met last de gesanten in antwoord 't nevenstaande toetevoegen

Voorts ook nog in overweging genomen wesende, de onsekerheid, waarinne men als nog verkeert, ten aansien van de landen en volken welke Mansoeboemie, so wel als Mansoenagara ieder afsonderlyk onder hare magt hebben, als waaruyt men eenigermaten soude kunnen opmaken, hoe verre haar vermogen strekt, en wien van haar beide het voordeeligst daaromtrend gesteld is, mitsgaders of den eerstgem: in cas men in eenige onderhandeling met denselven gram te treeden, wel in staat soude wesen om tegens den laastgem: te kunnen bestaan, nadien men sedert verneemt dat Chaas Said in verscheyde rencontres d'overhand behouden hebbende, dit mischien de reden wel soude kunnen uytmaken, dat Mansoeboemie siende, dat hy tegens Chaas Said niet langer opkan, zig tot de Comp:e keerde, 't welk niet alleen een bysondere reflectie meriteerd, maar waarenboven ook nog al vry nadenkkelyk voorkomt desselfs versoek by synen voorm: brief met betrecking tot seeckeren Soeria Coesoema, nadien de daarby gevoegde periode, dat door desselfs toedoen het Land van Java in sulk een verdestrueerden toestand gebragt was, als seer applicabel op Mansoenagara zynde, byna

van Syn E. berigt te vorderen wat landen Mancoeboemie en Mansoenagara ieder besitten

soude

souden doen veronderstellen; dat desen, die in der daad na 't verbreeken van de vriendschap met Mancoeboemie, zyn titul door denselven ontnomen en een anderen naam, volgens het re= laas van den gevangen geweest zynde en teruggekomene Onder Chirurgyn Marchal, te weeten die van Radeen Wira Goesoema gegeven is, wel denselven Soria Goesoema mogte zyn, waarvan hy so hertelyk in dien brief spreekt; So is om in allen deesen eens volkomen g'informeerd te wesen ver= staan, den Gouverneur Hartingh te gelasten, om by eerste gelegentheid en so na doenlyk sal weesen, dese regeering te berigten, wat landen en districten sowel Mansoeboemie als Mansoenagara ieder affsonderlyk thans besitten en onder hunne magt hebben, mitsgaders wien eygentlyk den voorsz: Soeria Goesoema wesen mag, en of er apparentie is, om met een matige bystand Maas Said door Mansoeboemie tedoen t'onderbrengen en in handen te krygen. /: onder stond :/ Batavia in 't Casteel dato voorsz: /: was geteekend :/ J. Mossel, J. V. S. van Gollenesse, J. van der Waeyen, P. A. van der Parra, J. van der Spar, L. Hooreman, J. van den Velde, J. A. van Hohendorf, D. van Rheden, A. de Hüys H. van Basel, M. Romp Secrts:

mitsgaders, wie eygentlyk Soeria Goesoema wesen mag en of er apparentie is Maas Said door Mansoeboemie tedoen onderbrengen

Maandag den 20:e may 1754. Voorde= middag, absent den heer Eerste raad en Directeur generaal, nevens den heer Raad Extraordinair van Basel, eerstgem: zyn Ed: mits indispositie en laastgem: in functie als Commissaris by 't stempelen der goude Ducaten.

besoigne over 't Dag register van zyn Edelheids voyagie naar en van Java item de daartoe gehorende consideratien

Over de gesamentlyke heeren Leden ter resumtie rond geweest en door den heere Gouverneur Generaal thans binnen gebragt zynde de gehoudene aanteeke= ningen van welgem: zyn Edelheid gedurende desselfs jongst gedane reyse naar Javas oosthoek sedert den 22:e Maart, dat met het Jagt de Nederlandsche Maagd van hier na Samarang vertrocken is, tot den 22:e april, dat met hetselve Jagt van daar

over

over Pacalongang en Tagal, in geselschap van d'heeren Raden Extraordinair Baron van Hohendorf, van Rheden en van Basel, item den eerste Secretaris Romp tedeser hoofd plaats reverteerde, teffens daarnevens overleggende seker schrif= tuur door zyn Edelheid ontworpen, behelsende niet alleen een korte schets van de gebeurtenissen op Javas Oosthoek sedert onse komst in dese gewesten mitsgaders de genealogie en het voorgevallene gedurende de regeering der successive keyseren, item derselver gevoerde oorlogen, so tegens als met en benevens de Comp: maar ook een kort detail van de voorvallen en troubelen sedert den jaare 1741. verseld van zyn Edelheids considera= tien nopens de presente gesteldheid van saken daar ter Custe, alle 't welke zyn Edelheid verklaarde nodig g'agt te hebben ten papiere te brengen, om een waar denkbeeld te kunnen formeeren van de reele toestand van Java, sowel den ouden als presen= ten tyd betreffende, zynde het voorsz: schriftuur van den volgende inhoud:

Om een denkbeeld van Java tehebben, diend men op te klimmen tot d'eerste tyd onser komst in India. | insertie van 't laaste schriftuur

Wanneer eenen Mahummet Sultan Mataram het Mat= tarams gebied of de provintie van dien naam beheerde, nevens eenige byggelege Landen en al wat daar bewesten legd tot Jaccatra toe, gelyk men moet opmaken uyt de oorlogen in ao 1628. en 1629. tegen de stad Batavia gevoerd, dog welke principaal door gebrek van voedsel voor syne armee g'eyndigt zyn, zynen successeur Soesoe= hoenang Ingalaga, die ao 1645. ten troon steeg, begreep 't anders maakte te sen brief verbond met de Comp:, ten kosten van den versoeken, behaalde syne overwinnin= gen aan de andere zyde en bragt geheel Java na 't Oosten onder sig, zynde te vooren in veele vorstendoms men verdeelt geweest.

Anno 1670. succedeerde den Soesoehoenang gemeen= lyk gen:d Tagalwangi, omdat in ao 1676. voor de Madureesen vlugtende, te Wangi boven Tagal overleed.

Ondertussen was ingevolge 't Contract van ao 1646.

de

de heer Speelman met hulptroupen en den Celebese Vorst Raja Palacka met 4000. man na Soerabaya getrocken, die den rebel wel vandaar verjaegt maar niet konde verhinderen, dat derselven als voorsz. 't hof des Soesoehoenangs innam, egter kreeg de Comp. voor die bijstand de exclusive handel en toesegging van de onkosten uijt de buijt en zeetol te neemen.

Anno 1678. verkreeg zijn soon Depattij Anum of Amansoerat Comps. hulpe tot het keijser rijk, vereerde daarna Samarang aan de Comp., mits den vorst de zeetol behield, en duurde desen Soerabaijse oorlog tot anno 1681.

Werdende twee jaren daaraan weder levendig gemaakt door eenen Soerapattij, een Balijse slaaf, die onder de Inlandse troupen bij de Comp. wel gedient had dog beledigt wierd door een der Europeese officieren en daarna vlugtede en een minjon van den vorst wierd, met welkes toestemming apparent Comps. ambassadeur d' heer Tak en de zijne aan 't hoff vermoorde in 't jaar 1686. zo dat men weijnig danx had van desen prins, en so bleef alles in een wantrouwen van beijde zijden continueeren, totdat keijser Amansoerat ao 1703. overleed, zijnde de historie van zijn leeftijd bij uijtstek met gruwelen beset, die bij zijne nasaten niet veel beterden.

Depattij Anum tot rijksopvolger verklaard, verbeelde men een vijand van de Comp. te weesen, en wierd daarom Prins ~~Keijser~~ Poeger een volgende zoon van de overledene, als Sassoehoenang gedespicieerd, ten dien eijnde ao 1704. een goed aantal volk na Java gesonden en onder dit favenr ao 1705. voor de Comp. bedongen half Madure, de houtbosschen en drijen opkoop van rijst tegen marktprijs, mitsgrs. de schuld der gedrage onkosten in de vorige oorlogen begroot op 30. ton florijnen ligt geld, voor 800. lasten rijst 's jaars, gedurende 25. jaren geremitteerd.

't welk als voldaan was op omtrend een en een half

half millioen gereekent kon werden.

Wijders duurde desen oorlog tot 't jaar 1708. en koste ruijm 20. ton florijnen ligt of Indias geld, eijndigde met de submissie van Depattij Anum, die de hooge regeering tegen de pardonbrief van den veldheer na Ceylon sande.

De Soerabaijse regent verdagt geraakt in voorsz. oorlog wierd ter ordre van den vorst vermoord en zijne twee broeders daarin geplaatst, welke bij de Comp. aanhielden om van de jaarlijkse opstagt bij te hoof bevrijd te wesen, dog sulx wierd niet alleen afgeslagen, maar men konde in ao 1718. bij de meerderheid in de Indiase regeering goedvinden, om op 't versoek van den vorst een formeele oorlog tegen deselve aan te vangen, schoon apparent is, dat den Soesoehoenang soowel in 't oage heeft gehad de Comp. wat te brouilleeren en werk te verschaffen, als de regenten te vernederen, gelijk zijne weijnige assistentie wel deed sien.

Ondertussen wierd dit ernst en levig, vooral terwijl in dese troebelen den vorst ao 1719. overleed en desselfs soon Amansoerat de tweede succedeerde, dog zijne broeders Balitar en Poerbaya hem 't rijk betwistteden tot in ao 1722. dat de heer Dubbeldekop eerst den jongen Soerepattij en wijders alle de prinsen rebellen tot rij (?) lokte.

Dog door 't relegeeren van Soerepattij zijn zijne broeders tot nog in 't Malangse rebellerende, en voegen zig bij alle gelegentheeden bij de quaadwilligen, schoon anders sedert eenige jaren selfs werkvolk aan Sassoehoenang geven.

Amansoerat in ao 1726. sterrende liet het rijk aan zijn soon den Soesoehoenang Pacoeboeana, oud 16. jaren, die eerst in ao 1733. een volkomen eijnde kreeg aan alle de onlusten, die nog al swevende gehangen hadden, principaal in den Oosthoek.

Hierop wierd d' heer commissaris Cöijet aan 't hof gesonden om te bedingen de vergoedingen der oorlogs kosten van ao 1718. tot 1723. lopende bij de twee milioen nevens andere agterstallen.

Waarop geconditioneerd wierd den debet van 145487. Spaanse pesos 's jaars met 10000. te voldoen, en wijders voor agterstal van rijst (: tot seven ton :) en oorlogs kosten, 1000. lasten rijst 's jaars gedurende 50. jaren, dat op drie milioen ligt geld stelle.

Hierop

(Hierop quam 't ongelukkig jaar 1741. wanneer de
Chineesen van voor Batavia verdreeven na Java afsakten
en dien Soesoehoenang op hare zyde kreegen, door de be,
lofte van alle Comps. Comptoiren tesullen overmeesteren,
met maar weynig hulpe, en waarop een algemeene oorlog
langs geheel Java tegen de Nederlanders aangevangen wierd,
mitsg: Rembang, item Comps: vesting te Cartasoera veroverd
en de besettelingen onmenselyk behandelt, die zig egter
in veelen hadden schuldig gemaakt.
Wyders volgde 't blocqueeren van Tagal, Samarang,
Japara, Soerabaya en Passeroeang.
's Comps: wapenen triumpheerden te Samarang, waar
door aldaar opening quam, de Javanen ziende dat de
Chineesen schroumeerden, separeerden zig.
De Keyser gaf de schuld aan den in India gebooren gew
Commandant der vesting van Velsen.
Japara en Tagal sloegen de vyanden af, den Soesoe,
hoenang versogd weder een Lyfwagt van de Comps
Capitain van Hohendorf wierd in Commissie na 't hof
gesonden, na dat den Vorst belooft had alle oorlogs
actien tedoen cesseeren, als vooren vriendelyk te leven
en de Chineesen tesullen uytroeyen, met last om daarop
aantedringen.
(Waarop eyndelyk mandaat verleende om de Chineesen
te verdelgen, die tussen Damak en Joana de baas bleven
speelen.
Eenige Javanen spanden met de Chineesen samen en wier,
pen den Soon van Pangerang Toppoesono gent: Maas
Grendi tot Soesoehoenang op. Synde desen Toppoesono,
als de publicque vriend van van Velsen even voor 't
veroveren der Cartasoerase Vesting door ordre van
den Soesoehoenang vermoord en was broeder van den
Vorst en na Ceylon gebannen geweest.
Den Ryksbestierder quam daarop af om de Chi,
neesen van Damak opteslaan, dog bleef b'oosten
Samarang viermaanden leggen, quasi om hoog
water.

Den

Den Vorst dus bevreest raakende voor Maas Grendi ende
Chineesen, insteerde kragtig om hulp troupen, waarin men
condescendeerde, nits een nieuw verbond teekende; onder 45.
tussen besetten de Chineesen de weg tussen Samarang en 't hof
en de Ryksbestierder wierd aan 't hof opgeroepen, dog te
Samarang komende, in arrest genomen op versoek van den
Vorst, by welke gelegentheid Pangerang Mancoeboemie
en andere te Samarang overquamen en daar verbleven,
besolliciteerende desen Pangerang eerst zyne onderhouds landen
Soecowattie, en na de vlugt van den Soesoehoenang, den troon
van Java, waartoe hy sedert voorgaf hem hoope gegeven
te wesen.

Op nader aanhouden wierd den Keyser 800. Europeesen
toegesegd, maar een verciered verraad deed een contrarie besluyt
te Samarang neemen.

En daarop wierden de Chineesen meester van de wegen
en eyndelyk van des Soesoehoenangs hof met alle deselfs kostelykheeden, vlugtende den Keyser met zyn soon, zynde den
tegenwoordigen Vorst, en Capitain van Hohendorf met zyne
byhebbende geselschap van agt Europeesen, ontquam in de
Provintie Pranaraga, trouwde des regents dogter en
zond van Hohendorf na Soerabaya, die daar belegop 's
Vorsten ordre deed opbreeken en na Samarang gong, terwyl
Comps: wapenen b'oosten en bewesten voorspoedig veld
wonnen, en was de Maduresen regent, quasi ter Comps:
hulpe op Java overgekomen, neemende eenige provin,
tien in besit en selfs 't Hof, na dat den Keyser gevlugt was.

Den Soesoehoenang ondersteund met de Pranaragase
en Madioense volkeren quam weder na 't hof, eenige Ma,
dureesen voegden zig by hem, en slaan 't leger van Maas
Grendi, dog beletten den Vorst 't hof te betrekken, pre,
tendeerende hunnen Prins selfs tot Soesoehoenang verheven
te werden.
Capitain van Hohendorf wierd daarop met 600. man
na boven gesonden, en den Veld Overste Steinmets de,
clareerde mede tesullen gaan, wykende de Madureesen
van 't hof op de aankomst deser troupen, alduss plaats la,
tende aan den Vorst om daarvan besit te neemen, die daarop
ongequalificeerd door den Veld Overste als Soesoehoenang
weder voorgesteld wierd.

Capitain

Capitain van Hohendorff verstrooÿt daarop successive 't leger van Maas Grendi en der Chinasen en deed sÿ na 't Oosten vlugten.
Martapoera bevorens Regent van Grobogang vermeesterd 'tselve en Pangerang Boeminata en Singa Sarie en Danoepaÿa verlaten 't hof, terwÿl Maas Saïd en andere al bÿ de vlugt van den Vorst elders geweesen waren, en van verre 't spel bleven aansien.
Anno 1743. vond de hoge Regeering te Batavia goed met desen Soesoehoenang een nieuw verbond aan te gaan, dat ontworpen wierd en met de komst van Zÿn Edelheid Baron van Imhof voltooÿt.
Waarbÿ den Vorst afstaat 't eÿland Madure, den oosthoek van Java, Soerabaya, Rembang, Japara, Samarangse Sabandharÿen of Zee tollen. Alle de andere Sabandharÿen tot onderhoud van 't Guarnisoen. Belooft drie ton agterstalligte voldoen. Werd 24. ton vrÿ gescholden en neemt aan, daarvoor 's jaars 5000. Coÿangs rÿst te leveren à 10. Rds.
En in de Landreÿse van Zÿn Edelheid Baron van Imhof aº: 1746. wierd nader afstand gedaan van alle de Sabandharÿen voor al het agterstal.
De Strandprovintien 's jaars voor 5000. Spaans
de tholhecken „ 9000. „
en de hofbedienden 's jaarlijx toegesegd 6000. „
waarop aº: 1749. bÿ 't sterven van dien Vorst 't rÿk van Java aan de Comp: opdroeg, die 't weder aan sÿn soon ter beheering uÿtgaf sonder de gewone titul.
Uÿt het voorsegde blijkt dat de Onkosten tot aº: 1705. begroot wierden op ligt geld . . . . . . ton 30.
tot aº: 1733. weder . . . . „ 20.
tot aº: 1743. belopen de onkosten wel . . . „ 30.
tot aº 1750. mag men wel weder stellen . . . „ 20.
dus 100. ton
ligt of 80. ton hollands geld
Daarentegen zÿn de voordeelen:
De rÿst van 't Contract van aº: 1705. tot 1733. so ver ingekomen . . . . 3. ton
bÿ de vrÿen opkoop van rÿst stelle bevoordeelt 12. ton.
van aº: 1733. is so weÿnig voldaan in rÿst, dat

de

de andere agterstallen naauwelÿx opwegen;
van aº 1743. en 1746. de afgestaane Sabandharÿen met eenige vrÿheeden op 4. ton hollands geld, gereekent tegen 10. ten honderd, dat ik stelle in India een redelyke begrooting van de waarde van eenig inkomen te wesen, maakt 40. ton holls.
De rÿst gereekent op 5000. lasten, die men thans tegens 10. Rds: 't last koopt, en wel à 20. mag gesteld werden, bevoordeelt 's jaars 120000. ƒ hollands, waarvan tot 10: ten hondert stelle 12. ton, en dus tesamen 67. ton swaar of holls geld.
Sodat de oorlogs onkosten sedert den Soesoehoenang aangevangen beloopen 80. ton en al de bedongen voordeelen maar 67. ton, sulx de Comp daar nog 13. ton bÿ inschiet, boven de gewone lasten van 't gouvernement, die mede al op 4. ton en meer lopen.
Schoon 't ook waar, dat dit Gouvernement wel 500. kisten amphioen slÿt en dus wel 4. ton winst daardoor toebrengende, nog al soude konnen geschat werden in voor- en nadeelen van den voorigen tÿd meer dan egaal te komen, al rekt men de ongelden uÿt tot 't lopende jaar 1754.
Dog de ongelden in den presenten tÿd mag men niet veel minder stellen als 8. tonnen holls geld 's jaars gewoon of ongewoon tesamen, sonder dat er nu iets meer overschiet, waaruÿt derselver vergoedinge te vinden.
Ondertussen blÿft 't land beroerd door de rebellie van Mangkoeboemie en Maas Saïd nevens mindere Javanen.
De oorspronk van deselaasten rebellie moet men zeeker in de verwÿdering van 't hof, toen den Vorst vlugte en de wanagting, welke deszelfs onvoorsigtig en wispeltuurig lafbedrÿf hem bÿ een ieder verwekte. 't welk desen Prins in de Mattaramse Ooster gebergtens deede ophouden, min en meer uÿtvallen in die provintie doende, tot dat aº: 1746. den Soesoehoenang aan den Gouverneur generaal van Imhof te kennen gaf het trots gedrag van Pangerang Mangkoeboemie, en dat om de woorden van dat Dagregister te houden, eens so veel huÿsgesinnen aanhielde, als hem volgens zÿne geboorte competeerden, waarover Zÿn Edelheid gedurende de maaltÿd, soals Mangkoeboemie agter den Vorst op de grond neersat, hem aansprak, de onbillÿkheid voorhielde en aanseÿde, dat hÿ zig moeste contenteeren met het geene hem na zÿn rang competeerde, waarop 't sÿ dien Prins dat vermuÿst niet heeft konnen verdraagen, of dat zig verbeelde te kort gedaan te werden, na zÿnen waan hiervooren aangeroerd, den

nagt

magt daarop verkrijgde, en vervolgens met Maas Said
samen spande, gevende sijne dogter aan denselven ten huwelijk.
Hierop wierd de rebellie sterker, trok meer princen na zig,
terwijl men op Batavia dagte, dat sulx wel als van selfs in
duijgen soude vallen, of dat men 't ten minsten in die hope
konde aansien, om 't land eens adem te laten scheppen, als
werdende ordinair door Comps: troupen ruijm soveel
ontrust, als door de rebellien.
Waarentegen egter 't tegendeel bleek, invoegen Mancoeboemi
verstaande dat den Soesoehoenang op sterven lag, zig in ao
1749. omtrend terselver tijd als den presenten Vorst op
Soerakarta als Soesoehoenang sucedeerde, zig in 't
Mattaramse mede dus liet proclameeren.
Waarna men van Comps: Zijde meerder ernst gebruijkt
heeft en doorgaans Meester te veld geweest is, behalven in 't
geval van den onberaden marsch van Majoor de
Clerk in 't baggaleens, wanneer Ritmeester van Bijle
zeld zig met de houssaren apart hield, sonder 't Corps te
assisteeren; wijders de invasie van Pacalongan
toen denselve Ritmeester het bijna sonder slag den vijand
ten prooij liet, dog waarvan de omstandigheeden meer
bekent dan bewijsbaar schijne geweest te zijn.
Egter heeft men nu en dan eens ondervonden dat alle
passagien niet te sluijten, en dat de regentijd, wanneer de
wegen voor onse Troupen inaccessibel zijn, zaar niet
belet zig hier en derwaarts te wenden, mitsg.s dat
hare vlugt in bossen en bergen haar steets voor ons volk
beveijligd, sonder dat daar middelen tegen te appliceeren
sijn, gelijk dat de voorigen tijd heeft geleerd, wanneer
nooijt eenigen Prins in bergen of bossen overwonnen
en in persoon in handen gevallen is, en dat toen men
de magt van den Keijser bij zig had en auxilairagaerde
daar den presenten al gaande weg van alle volk ontb
bloot, qualijk soveel tot zijn dienst heeft als het hoff
vereijscht.
schoon egter de Wester Gouvernements ons volk met hare
Manap ten dienste en hulpe zijn, specïaal so als het thans
is dat men van Damak Zuijdop tot aan de Zuijd Zee
en al wat daar bewesten legd, door onse besettingen

beveijligd

beveijligd en er de rebellen uijthoud.
Die tegenwoordig daarentegen het meesterschap oeffenen in
de landen daar Oosten gelegen tot aan Cadirie, uijtgesonderd
Comps: Strandregentsch en 't daarbij gelegene of over de landen
van Soerakarta voor een gedeelte van Badoewang, Prana,
raga, Badiril en Madioen.
Maar wie der twee Rebellen daar meester is, kan men niet
wel decideeren, dewijl deselve sedert verleeden jaar vermijdert
geraakt over de onderhandelinge van Maas Said /: alias:/
Mansoenagara, met den Gouverneur van Hohendorf, en
sedert dat vuur in helderen vlam gevlogen door 't affetten
bij Mansoeboemie van de Regenten, die Maas Said bij veros
vering van Pranaraga daarin gesteld hadde, elkander al seer
met ernst hebben aangetasten, terwijl nu beijde sedert een jaar
de Comp ongemoeijt laten en aansoeken.
De Saken van Java zijn dus na mij voorkomt van fas
vorabeler aanschouw geworden. Want schoon men niet
voorseggen kan wat de rebellen verder sullen tenteeren, of
zij beijde dan wel een van hen sal overkomen, dan wel tegen
den anderen blijven ageeren, dat lang duuren kan, dewijl
dan d'een en dan d'ander klop krijgt. So is 't egter dus wel
aante sien, terwijl Maas Said selfs 200. Man onder de ordre
van Majoor Feber gesteld heeft. En buijten dat komt mij de
Oost voor sonder swarigheid te wesen met een goede besetting.
Toeban verseekert een Madureesen den nieuwen Gouv,
verneur is deswegen door mij g'instrueerd, opdat daardoor
met eenen 't binnen Landschap Djipan verseekert kan
wesen van onse of 't Vorsten Zijde.
Martapoera onder 't jaar 1742. voorm: legt meest
stil in 't Grobogangse, en sal apparent niet veel bewe,
ging maken tegen 't Rembangse en Damakse, om de Militie
die daarop post vat, en dat hij niet meer kan wenschen, als
daar stil gelaten te werden.
het Samarangse kan zig beschermen ook 't Pacalon,
gangse, Tagalse, Banjoemaase, Baggaleense en de
Mattaram en Cadol mede, met de presente besetting. Ten
minste de principaalste plaatsen sullen dus bewaard werden.
En is te besien of de rest de Comp so veel waard is, dat sij
zig in meerder onkosten steeke, en met legers 't land be,
derve.

De

De Regent van de Baggaleen heeft reets door een afgekomen Officier doen versoeken, in steede van de pre-sente besetting groot 300. man Europeese en Inlanders de helfte te mogen hebben, met permissie om ten zynen koste een fort te Senarang te maken, daar ons volk soude inleggen, en een retraite zyn voor de vrouwen, kinderen en goederen der eerste en mindere Regenten, als wanneer het baggaleense volk, so hy seyde, met geruste herten aan den landbouw soude gaan.
Die van Banjoemaas was niet ongeneegen een fort insgelyks, nevens te Pamardin te extrueeren.
Somede dan in de Cadoe en Mataram de tegenwoordige posten ook wat versterken, en de Regenten dan met rust aan den arbeid der landen konden gaan, kreeg den Soesoehoe-nang ook nog wat onderhoud uyt zyn ryk, en ik ben niet ongeneegen dat het daartoe te brengen is, als onse Commandanten te velde in toom gehouden worden na behooren.

Nu komt 't op de grootste vrage aan: wat nu in dese tyd te doen.

Die voor den oorlog zyn, konnen seggen
1.) dat de rebellen konnen versoenen 2.) dat deselve of eene derselver buyten des den Soesoehoenang te magtig konnen werden, en in een tyd dat men sig ontwapend had de Comp: gevoelig kwetsen 3.) dat Comp: provintien open leggen 4.) dat 't regt en de eer van de Comp: hulpe eyscht 5.) en dat men 't nu redelyk vermogend zynde, eyndelyk sowel salte boven komen als in voorige tyden.
Andere daarentegen konnen staande houden, dat
1.) de versoening niet te verwagten is, als men op Java met eenig overleg te werk gaat 2.) dat indien een der rebellen den Vorst te magtig wierd, men dan maar in 't selve geval konde wesen als voor de rebellie, dewyl de rebel dan van gedrag en belang verandert, zyne rebellie actien nalaat, en dus niet meer als rebel agerd, maar uyt kragte van 't Contract Vorst zynde wesen, zyn land welvaart besorgen.
En de krygsluy nu in so veele jaren door de oorlogen gedres-seerd, dat ambagt verlaten en verleeren.
Dat buyten des den Madureese tot een tegenbalans konde ver-strekken, welke in de swakheid van Java al wat te sterk is.

Behalven

Behalven dat de rebellen by 't erlangen van ruste ap-parent innerlyk oneens sullen werden buyten ons bemoeyen.
3.) Dat Comp: provintien thans door forten redelyk gedekt zyn, om niet verrast te worden en met met af-danking van de Inlanders de Europeesen nog verdeelt behoorde te laten, die dan met de strand Javanen nog al tegen-stand konnen bieden, voor al als de kleene provintien onder de groote als ingelyft wierden. En dat een rof geschieden kan, selfs als er formidabele legers te veld zyn 4.) het regt eyscht volgens het Contract van ao 1746. hulpe ten kosten van den versoeker: die is niet alleen verleend, maar mil-lioenen verspild, sonder dat den Vorst eenig volk te veld bragt of brengen kan, en sonder dat hy vermogens is om iets te betaalen op so groote en accresseerende schuld. Dewyl zyn genot van 20000. Spaanse en misschien soveel die de boven-landen konnen opbrengen, van weynig aanmerking zyn en Comp: staat ten desen Eylande niet kannen verbeteren.
Dat de grootste Vorsten wel eens aan de Rebellen het oor hebben willen leenen.
Dat ons gedrag op Mallabaar in den oorlog van 't jaar 1740. ook tot inschikkelykheid genoodsaakt heeft.
Dat men selfs op den 2e July 1757. een besending aan den Bantamsen rebel Kel Tappa in 't oog had.
Dus in 't geval van Java verder dan ergens regt en eer opgehouden.
5.) dat ons vermogen in den oorlog door meer dan ordinaire sterfte en veele andere gevallen verswakt, en men met 't afdanken van 3000. Inlanders wel 3. ton 's jaars bespaard, terwyl de Europeesen die 't meeste gewigte aan de saak geven, egter aldaar konnen post houden.
Dat het buyten des niet mogelyk schynd een eynde van saken te maken, door den oorlog, om de schuylhoeken die de rebellen in bossen en bergen hebben, en de experientie sulx aantoond, terwyl men in oude tyden met een groote Javase magt versterkt was, en egter geen rebellen van belang meester geworden is, als in hunne, so zy waanden, veylige retraites.
Bey de gevoelens schynen daarin over een te komen dat de verdeeling van Java, mits den Soesoehoenang der magtigste blyve, wel kan ingeschikt werden

En

En geen wonder, want de verdeeling zyn de grondfesten, waarop de Maatschappy van den beginne gebouwt leeft, en die altyd gehandhaaft zyn.

De tweedragt der Indianen heeft ons voet gegeven anders ware 't onmogelyk geweest, ons te mainte- neeren. De verdeeling van Java's Keyser Ryk in tween is buyten dit van gewigt om secour te wesen, in de Cheribonse en Bataviase landen. En 't voordeel is uyt verdeelde ryken meer te wagten, also ieder aan 't werk moet, willen zy amphioen en uytlandsche cieraden en kleederen hebben.

Bedenking over het daarby ter neder gestelde nopens het leggen van forten te Oenarang en Pamardeen

Na welkers resumtie door Zyn Edelheid in consideratie gegeven zynde, het bij gedugte schrifs- tuur ter neder gestelde met betrekking tot het leggen van een fort te Oenarang en een dito te Pamardin, tot welk eerste de Regenten van 't Landschap Bagalen verzoek gedaan hadden, wanneer als dan, in steede van de aldaar zynde presente bezetting van 300 man so Europeesen als Inlanders, maar de helft zoude be- nodigt hebben, aanneemende 't selve op eyge kosten te zullen extrueeren, terwyl zy die van Banjoe- maas tot de opregting van het laaste al mede gants niet vreemd getoond hadden, en welk een en ander so wel als de versterking van de presente posten in de Caddol en de Mattarm ofte het leggen

Item in de Caddol en Mattarm

van diergelyke forten in die districten en op de ge- quaamde plaatsen, en die het gesandste g'oordeelt werden zoude, Zyn Edelheid vermeende in desen tyd noodsaakelyk te wesen, so om de vyanden, die dan ginds en dan herwaarts swerven, mitsg[ader]s 't eenelyk toe leggen op de verderving der landen en 't vermeesteren der negaryen wat beter in den teugel tehouden, als om de ingesetenen gelegentheid te verschaffen, om

met

met rust aan den arbeyd te gaan, en hare landen te beploe- gen, mitsgaders in cas van nood een veylige retraite te kunnen hebben, en te prevenieeren dat de vyanden haar niet op het onverwagtste komen te overvallen, tessens te kennen gevende dat te Pamardin voornamentlyk bequaame gelegentheid zoude wesen, tot het extrueeren van sodanig eene sterkte als van die situatie zynde, dat met 50. man en 't verdere benodigde voorsien in staat wesen zoude een geheel leger te kunnen af te weeren, om in synen mars tegen te houden, also al het geen so wel uyt de Mattarm als de Baggaleense Landen naar beneden moet komen, aldaar noodsaakelyk door een enge berg weg diend te passeren, en dat alhoewel het seker is, dat sulke forten met 's Comp[agnie]s Militie so Europeesen als Inlanders beset en met het vereyschte geschut, wapenen en verdere ammunitie van oorlog zoude moeten voorsien werden, waardoor de kosten en lasten van dit Gouvernement zoude vermeerderen, egter dit alles nog in geen vergelyking komen zoude, met hetgeene onse thans op Java verspreyde magt en op diverse plaatse uytgestelde detachementen wel komen te kosten, dat ook daarenboven de ondervinding te meer- malen en voornamentlyk gedurende den presenten oorlog heeft doen sien, de vreese die de vyanden steeds voor onse forten en besettingen getoond, en dat ook geensints de hardiesse gehad hebben, eenige onser posten, hoe gering ook te attaqueeren, ook het den aard der Inlander niet is, om eenige besettingen aan tetasten, en nog veel minder zig daarop te houden, sose al eens by verrassing als andersints vandeselve weeten meester te werden, en waardoor den ook tessens vervalt de swarig- heid, die men anders zoude kunnen voortbrengen, dat het leggen van diergelyke vestingwerken landwaart in by over- rompeling als anders, meer nadeelig, dan voordeelig zoude wesen, alwaarom me Zyn Edelheid verklaarde van gedagten te zyn noodsaakelyk te wesen, dat men ten opsigte van dit alles quam vorderen de consideratien van den presenten Gouverneur Hartingh, te meer nadien men niet weeten kan het succes der onderhandelingen met den Pange- rang Mancoeboemie, en men altoos by d'een of andere gelegentheid daarvan gebruyk zoude kunnen maken, ten meesten voordeele van d'E. Comp[agni]e en ten beste van 't Land van Java; So is na ryp[e] deliberatie ingevolge den voorstel van welgem[elde] Zyn Edelheid goedgevonden en verstaan alvorens daaromtrend tot een finaal besluyt

Besluyt om dienaan- gaande door den Gouverneur Hartingh met die regenten te laten consuleeren

te

53.

te treeden, den Gouverneur Hartingh bij secreete brief dierwegens te onderhouden en denselven te gelasten om ten aansien van de opregting dier forten als eene in de Baggaleen omtrend Oenarang en ter plaatse Pomardin in het Banjoemaase, eene in de Sadoe en eene in de Mattaram met dies regenten te aansbleeren en ten opsigte van de drie laasten te vernemen, of zij genegen zoude wesen aldaar dergelijke sterktens op eijgen kosten te erigeeren, mitsg.s hoe groot die drende te vallen, item hoeveel volk, geschut en verdere ammunitie ider derselve benodigen zoude, alsmede welke plaatsen in de drie laastgem. districten daartoe 't bequaamste en 't beste gesitueerd souden wesen, dog wel voornamentlijk agt te geven, dat ook tevens de gesondste plaatsen en terreinen daartoe uijtgekosen en voorgedragen werden, en ondertussen met het eerste in 't Baggaleens maar te laten werk beginnen.

en nopens de drie laatste te vernemen of zij genegen souden wesen sulx op eijgen kosten te doen

Vervolgens ~~tot~~ ter dispositie getreeden zijnde, over de voorm. geciteerde gehoudene aanteekeningen so van het voorgevallene gedurende zijn Edelheids reijse naar en van Samarang, als hetgeene zijn Edelheid bij deszelfs aanweesen tot Samarang, Paccalongang en Tagal verrigt en in 't werk is gesteld geworden, zijnde van den volgende inhoud:

dispositie op de voorm. aanteekeningen

insertie van deselve

Dagelijkse Aanteekening van het voorgevallene op de reijse van den Gouverneur Generaal Jacob Mossel na Samarang in Anno 1754.

Nadat den Gouverneur Generaal ter sessie van den 19.e maart zijne vertrekdag en geselschap bepaald hadde, nevens de onvermijdelijke weijnige ceremonie bij zijn vertrek en terugkomst, is denselven op Vrijdag den 22.e maart 's morgens te 7. uuren uijt 't Casteel

vertrokken

vertrokken; neemende aldaar of buijten de thuijn poort afscheid van de heeren der hoge Regeering, welke nevens diverse hoge gequalificeerdens hem d'eere aandeeden te begeleijden; terwijl de vorige laaste dagen zijn Edelheid een voorspoedige reijse waren komen toewenschen. Gekomen zijnde op 't Jagt de Nederlandse Maagd en de vlag onder de wimpel bijgemaakt, salueerde 't Commando schip ter rheede met 21. schooten en wierd met gelijk resalut g'antwoord, waarop ten eersten onder zeijl gaande, salueerde 't Casteel met 21. schooten en wierd van 't Jagt met gelijke bedankt, gaande daarna de eerste gequalificeerdens, welke tot dus verre mede gekomen waren terug na land onder salut, om dat alle ceremonieel g'excuseert was, blijvende tot geselschap op de reijse aan boord van 't Jagt de heeren Raden extraordinair Dithard van Rheeden en Huijbert van Basel, Malax Gouverneur M.r Willem Decker, secretaris Michiel Romp, Commandeur ter zee en Equipagie meester Gert Roseboom en eenige andere. Dog geen lijfwagt om dat 't Jagt te bekrompen was voor so veel omslag. Verzellende in deze reijse 't schip Uttendijke, 't Jagtje de Vligende Visch en 't kopjagt. Op de middag waren met een labber landlugtje tot bij Alkmaar gevardert, alswanneer de zee wind westelijk doorquam, waarmede 's avonds omtrend sonnen ondergang de hoek van Sedarij in 't Z.Z.O.t kreegen en dus voortzeijlden tot 's nagts ten 2. uuren, wanneer door tegenwind moesten ankeren bevinden 's morgens de hoek van Sedarij west en de berg Cheribon Z.O.½ Z. wesende dus ver uijt de wal geraakt door dien 't rif van Sedarij aan de westkant drooger bevonden af te loopen, als in de kaart bekend stond, als zijnde wel 4. mijl N.W.t van Sedarij maar 8. vaam water en so is ook de oosthoek van de Crawangse vlak aflopende hebbende 1½. mijl van de wal maar 5. à 6. vadem water. Daar egter geen vuijligheeden leggen, anders is de generale regel van voorsigtigheid langs de Javase wal tussen de 8. en 14. vadem water te loopen, especiaal daar dragtens leggen die alle hier binnen of buijten zijn. En was 't schip en kleen vaartuijg gelijk al van den beginne so ook 's morgens ver agter uijt, en het Jagt dus voor een goed zeijlder te agten, wesende buijten dat een goed zeeschip.
Den 23.e gongen op de middag onder zeijl, kreegen namiddags een buij uijt de wal en hielden vervolgens een landelijke wind, sodat den 24.e 's morgens de berg Cheribon uijt 't zuijden hadden, zeijlende tussen de hoek van Indramajoe en de Boompjes Eijlanden door, de wal naast, alwaar de diepste van 19. vadem water bevonden, wesende dien dag 't schip Uttendijke agter uijt buijten 't gesigt geraakt en onse Cours O.Z.O.t vervolgd over de diepte van 20. vadem water

wat;

wat min en meer, hebbende den 25.e maart smorgens
de berg Cheribon in 't WZWt. de berg Tagal in 't ZtW de
twee Gebroeders ZOt. wat oostelyker, de berg van Sama,
rang OZO½Z. de hoek van Pamalang in 't ZOtZ ende
hoek van Kaliwonga in 't OtZ. en doorgaans landelyke
winden, dog dien Middag westelyke, waarmede den 26.
smiddags ten 12.e uuren ter rheede van Samarang ar,
riveerden, werdende by 't ankeren en aan de wal komen
gesalueerd en ingehaald na het voorbeeld van ao 1746.
waarvan ende depeche van 't schip Jerusalem kennisse
gaf aan de heeren Leden der hoge Indiase Regeering te
Batavia.
Den 27.e Maart gingen de Vestingwerken besien en den
28. en 29.e een tour buyten de Stad doen, wyders be,
sigtigden de godshuysen.
Den 30.e wierden de inlandse Comps in ordre gebragt, het
getal der officieren bepaalt en die vacant aangesteld waren
so Europeese als Inlandse in vacerende plaatsen de
actens toegestaan, mitsgs Capitain Tallong met 50. Man
na Batavia gelargeerd, ter occasie dat 't de uytgewekene
regenten der Oosterstranden derwaarts gesonden wierden
also er eenige Suspitie op hem gevallen was van corre,
spondentie met de rebellen gehouden en buyten des de
Javase Inlanders wel wyders eenige aflossing en vers
Volk van Batavia vereysschen, also veeltyds uyt Javanen
gecompleteerd geworden zyn. Tenselvendage quam 't schip
Rhoon, waarop den g'eligeert Gouverneur d'heer Ni,
colaas Harting was, ankersetten, en dewyl zyn E. mits
het aanweesen van den Gouverneur Generaal niet konde
gerecipieerd werden na den gebruyke in ordinaire gevalle,
en egter voor het oog van den Inlander niet veel vermin,
dering van uytterlykheid mogt plaats hebben, is het Ceremo,
nieel dusdanig geschiet, dat 't salut by 't ankeren met 4. schooten
minder van de stad beantwoord wierde, wyders door de
Raadsleeden en hare Vrouwen aan boord verwelkomt
en so na land begeleyd, onder de wapenen geschaart vin,
dende de borger Cavallery en Infantery, de Inlandse
Militairen en andere Inlanders met gewoon Speeltuyg

en

en vaanen, maar van d' Europeese Militie alleen 't
kleen Batailjon, werdende by aankomst in het Gouverne,
ment met drie descharges uyt de Musquetten en 15. Canon
schooten begroet, met intentie om dit bepaald Ceremonieel
na 't vertrek van den Gouverneur Generaal by des Gou,
verneurs terugkomst in zyn Gouvernement te laten com,
pleteeren.
Sondags den 31.e Maart woonde men de godsdienst
by onder de bediening van Do. Crwemmelaar, met met yver
en vrugt zyne talenten ten nutte deser gemeente aan,
leyde.
Den 1.e April tournoyden de regenten en chantrils ter
passeebaan, 't welk uyt de Koepel in des Gouverneurs thuyn
besigtigden. En ging seker Priester met een brief van den
Gouverneur Generaal in antwoord der van Mansoeboenie
te Batavia ontfangene Missive na denselven ingevolge de
genome Resolutie der hoge Regeering voor zyn Edelheids
vertrek.
Den 2.e wierd by den Gouverneur generaal en de byzynde
drie heeren Raden van India van Hohendorf, van Rheden
en van Basel gereformeert het door den Ingenieur Chandre
geformeerd plan ter sluyting van de Stad Samarang aan de
Noord en oostzyde, om te dienen in steede van een ravelyn
by 't Laboratorium, en dat omtrend met gelyke kosten
also den Ingenieur voor 185. roeden muur en twee kekken
in deselve, buyten 't hout, door de Comp te leveren en
van geen groot belang, niet meer dan 8800. Rds: gesteld
had, en dewyle men van de volslage noodsakelykheid
door oculaire inspectie overtuygd was, besloot men dat
werk daarvoor aan den burger Ritmeester Christoffels
aan te besteeden, gelyk hy ook gewillig aannam daar voor
alles hegt en sterk te besorgen, daaronder begreepen een
stomp ravelyn, welk toereykende bevonden wierd tot be,
quaame defensie.
Japaras fortificatie bevorens gecalculeerd op Rds 36216.
en om de grootheid dier kosten door de hoge Indiase regee,
ring afgekeurd, met ordre een onkostbaarder plan te
maken, had den Gouverneur Generaal sulx door voorm:
Ingenieur doen ontwerpen, formeerende een driehoek met

Edrie

drie punten op den berg en op de oude fondamenten
der Portugeesen ten deele hebbende een omtrek van 120.
roeden muur, 't welke met de wal, gragt, ophaalbrug
pakhuys, kruythuys en wooning gegist was op Rd: 11500.
waar voor of wat meer en min men besloot hetselve te
laten aanbesteeden.
Rembang bij Bataviase brief van 17.e april 1753. gelast
met twee Bastions aan de landsijde te versterken,
vond men goed mede ten eersten te laten aanbesteeden, zijnde
de calculatie groot Rds: 3930. daaronder gereekend een
kruythuys in een derselve.
En Joana en Damak te laten versterken met 4. halve
steene punten, welke voor ieder dier plaatsen, nevens
kruythuys en opslaal brug gecalculeerd wierd op 5500.
Rds: en alle spoed vereyschen, om nog in de aanstaande
droogen tijd voltooyd te raken.
Wyders wierd den Japaras Ingebey Cromo Widjojo, wiens
vader daar bevorens Depatty was, en welke nu met den
Tammegong Japara het regentschap bediende, toege-
voegd den titul van Tommogong, met de naam van zijn
vader Tjetra Soema, mitsg.s voor Samarang tot derde
Lieutenant der Chineesen om 't toeneemend getal, aange-
steld den presenten Sabandhaar of pagter der Zeethol Tan
I-ang, die den dienst waargenomen heeft voor sijn vader,
op wiens naam de pagt loopt.
Den 5.e April quam de Soesoehoenang Pacoeboeana
de derde op Oenarang, alleen medebrengende de Keyse-
rinne nevens een kleyn gevolg, waarop de heeren Gou-
verneurs en den Raad hem tegemoet gingen en van
Patjerongam begeleyden na sijn Logies te Patjesberg
even en in dier voegen met canon schooten gesalueerd
als dat in a.o 1746. plaats gehad heeft, gelijk mede bij de
ontmoetingen en visites en daarom in desen de herha-
ling nagelaten werd.
Den 6.e april quam Zijn Majesteid met de Keyserinne
den Gouverneur Generaal een besoek geven te 10. uuren
's morgens en wierde ten 11.e uuren weder terug ge-

con:

conduiseerd, terwijl bij komst en vertrek onder de charges der
Musquetterij de Raden 't schip Rhoon 21. en 19. schooten deeden.
Denselven middag leyde den Gouverneur Generaal met d' heeren
Raden en een tamelijk geselschap de contravisite af, en nodigde
hare Majesteiten tegen 's middags daaraan ter maaltijd.
Den 7.e april verscheen den Soesoehoenang met de Keyserinne op de
middag in 't gouvernement onder de gewoone inhaling en eer be-
wijsingen, en versogten na een weynig geseeten te hebben, den Gouverneur
Generaal apart te spreeken, 't welk g'accepteerd zijnde was zijn
instantie, dat de Comp.e de rebellen spoedig mogte doen uytroeyen of
tot submissie brengen; van zijn Rijksbestierder Pringalaya ontslagen
te wesen; Wary wary een kleen Landschapje boven Tagal tot zijn
grootmoeders onderhoud geschikt geweest zijnde, onder hem te stellen; zijn
schoon moeder getrouwt met Indronoto aan het hof te mogen
hebben; en den Mantrie Marta Widjaja tot tweede Regent van
Bagaleen te mogen aanstellen: Op het eerste wierd zijn Majesteid
't nodige gediend, onder andere dat de Comp.e daartoe, sedert eenige jaren
meer bloed en geld verspild had dan ooyt, en egter niet ophielde daaraan
met magt te werken; dat de saak van den Rijksbestierder thans niet konde
afgedaan werden, soo om dat de saak der rebellen in crisis stonde, als
dat geen successeur daartoe wiste voorte draegen, welke daarmede
gedient ware; Warie Warie wierde niet alleen toegesegd, indien
't bevonden soude wesen werden, geen Zee plaats te weesen, maar ook na
de afspraak met de presente heeren Raden aan zijn Majesteid overgela-
ten om ordre te stellen ter bekeering van gelijke Dowarie Torsona
en Tanpoeran naast aan de Caddoe gelegen, dog waarin de
Batangers sig gemelleerd hadden ten onregte, soowel om dat den
verstorve Luyster van 't Javase rijk daar 't Contract de a.o 1743.
en 1746. te naame bepaald, wel eenige herleeving nodig geagt wierd,
als dat 't nu meer dan tijd is ingevolge de gedagten van de hoge
Indiase regeering tesien bij Instructie voor d' heer Commissaris Sojes
dato 31.e may d' a.o 1733. van geene Landen voor de Comp.e meer te
spreeken, om den Javaan geen denkbeeld te geven, dat men het rijk
al gaande weg meend in te slokken, met welke vreese zij al beswangert
gongen, wanneer d' heer Speelman in a.o 1677. het Soerabayse ver-
meesterde, waardoor alle onse aanhang meest voor een tijd afviel,
en waartoe zij nu te meer reden souden hebben na dat de Comp.e
bij d' Acte van Afstand d' a.o 1746. van alle de strand regentsch.n meester
geworden is, waaraan de Maatschappij dog soveel heeft als of se het geheel
Landbesat, dewijl alle de vrugten tot haar moeten afkomen, behalven dat
men zig nog al hatelijker soude maken in d' oogen van den Landaard
die daarom onder anderen ook den voorigen Keyser met veragting aan-
gesien heeft, derhalven sal 't ook misschien best wesen Java dat in a.o 1749
als in bestier aan den presenten vorst gegeven is, voortaan als een Leen

gelijk:

gelijk Bantam te considereeren en hereditair als de tegenwoordige troubelen gecesseert en de saken daarna geschikt sijn, also den tegenwoordigen Soesoehoenang ouD 21. jaren nog sonder mannelijk oir is, wesende sijn versoek om sijn schoonmoeder aan hare keuse en daartoe volkomen vrijheid te laten, als de Comp: indifferent sijnde. Maar d'aanstelling van een tweede Regent in 't Baggaleens oordeelde men thans nog dienstig, dewijl den presenten regent al eenigen tijd nevens ons volk het spits der vijanden daar heeft moeten afbijten en zig wel gedragen heeft, weshalven alleen 't Wierasabas regentschap met toestemming van den Soesoehoenang opgedragen wierd aan de Mantrie te Sourabaya genaamt Ongo Drieja, die in de vlugt van den voorigen Keyser en desen als Prins hem bijgebleven was. Wyders ter tafel getreden, de singuliere Conditien met eerschooten verseld en te vijf uuren opgestaan, naam de Soesoehoenang en de Keyserin over half sel afscheijd om 's morgens daaraan te vertrekken.

's avonds ten 7. uuren ontfieng den Gouverneur antwoord op de gedane neete aan den rebellerende Prins Mangkoenagara van des generaals overkomste, nevens een vaandel, geel sommereel en seven inlandse granadiers mutsen op 't volk van Mangkoeboemie verovend om aan de Generaal gepresenteerd te werden, waarop daags daaraan geantwoord wierd

Alswanneer ook 't gewoon uytgeleyde is gedaan aan den Soesoehoenang en Gemalinne, bij welke gelegentheid sijn Majesteid het reets gedaan versoek om geld herhaalde, verklarende noodsakelijk een verstrekking van tien duysend Spaans te benodigen, dan dewijle de geheele toegeleyde jaarlijkse recognitie maar 25000. beloopt en reets meer dan een jaar vooruyt genoten had, is al vorens daarop te disponeeren van Soerakartas resident berigt gevordert om wat reden hij so diep in de beurs getast is, schoon reets ten deele gebleeken was daaronder eenige abusive belastingen te sorteeren.

Den 9.e april wierd een brief van Mangkoeboemie ontfangen, besz. aan d'heer Gouverneur van Hohendorf, wyders ordre gesteld ter verpagting van d'eylanden Crimon Java in huur voor 15. of 20. jaren, na de ingestelde Conditien om te laten aflopen tegens 600. Rds: 's jaars, item verkoop van de gebouwen op 't Eyland Nesse welke thans tot de fortificatie en huysing op de berg te Sajoura te pas kunnen komen, voorts om de schaarsheid van Rijst en Zout te Samarang, van welk eerste al een quantiteid ter leen was genomen tot de successive verstrekkingen, gepermitteerd d'uyt de Oost aangebragte 270. Lasten aante houden en daarvan een gedeelte tot gerief van de gemeente bij de kleene maat te laten verkopen tot omtrend 80 ƒ 't last en de 80. Lasten Zout van Rembang te verkopen tegen gelijke ƒ 80. 't last, dewijl beyde te Batavia wel te ontbeeren sijn.

Den 11.e april geschiede 's namiddags de publicque overgave van 't Gouvernement door den afgaande Gouverneur J. A. Baron van Hohendorf en de voorstelling van d'aankomende

Gouverneur

Gouverneur Nicolaas Hartingh,

Den 13.e april 's morgens met den dag vertrok men van Samarang onder 't selve honeur als bij de komste, na 't genoteerde bij 't Dagregister van sijn Edelheid van Imhoff van ao 1746. en wierd den Gouverneur Hartingh bij 't vertrek van 't jagt met 11. schooten begroet, terwijl met een oostelijke wind voortseylden en 's avonds ten seven uuren ter rheede Pacalongang 't anker lieten vallen.

Den 14.e 's morgens met 't aanbreeken van den dag gingen aan de wal en besigtigden 't nieuwe fort, dat wel aangelegd bevonden en door welke rugge steun den Regent zig capabel agte dese plaatse tegens allen aanval der rebellen te beschermen, ten welken eynde ook ordre gegeven wierd dat die van de naast geleye plaatse Batang en Wiradesij in cas van onraad onder deselfs ordres sonde staan, om so met vereende magt dese drie Provintien te defendeeren, waartoe ook dienen konde 40. Sumbawareese soldaten, die op haar versoek uyt den dienst ontslagen, haar daar ter nedergeset hadden om zig met visen t'erneeren en zig verbonden hadden altoos paraat te wesen ter assistentie, het welk wel op meer plaatsen langs Java maste gepracticeerd werden, om wat verligting in d'extraswaare inlandsche maandgelden te bekomen.

Sekere Zee plaats Oejeramie gelegen tussen Pacalongang en Wiradesij, bevorens geschikt geweest sijnde tot onderhoud van de Keyserinne moeder, en na 't afstaan der Zee Provintiën in ao 1746. mede onder deselve geslagen en aan Pacalongang verbleven, tot d'invasie in ao 1752. dog nu tussen volgens berigt van den posthouder Burghaard altoos aan Chineesen verhuurt geweest, ge... voor 't invasie aan Wiradesie g'accrocheerd, met soo een slegt succes, dat in steede van d'anders gewoone aan de Comp: geleverde 400. Lasten rijst geen 80. Lasten in 't voorleden jaar hadde opgebragt, versogd den Pacalongangsen pagter Tan Tjanko onder zig in huur te mogen hebben voor 600. Lasten rijst 's jaars tegens de gewoone prijs van 10. Rds: 't last, of Coyangs, welkent wegen met de regenten van Pacalongang en Wiradesij gesproken, betuygden den eersten daar niet tegen te hebben en den anderen dat onvermogent was sodanige leverantie te doen als waartoe een Chinees in staat was, so om dat 't volk aldaar reets van veele jaren aan haar bestier gewoon, zig beter daaronder schikte, als dat de Rijst of Padij velden van dat district haar water moesten ontfangen, uyt een toegedamde rivier, welke 's jaars veele kosten vereyschte en meest bij Oejelamie moesten gedragen werden, waartoe sijn vermogen te kort schoot, welk alles in dier voegen bij den boekhouder Burghart b'aamt wesende, is bij den Gouverneur Generaal en bijsijnde drie Raden goedgevonden die plaats aan voorm. Chinees voor dit jaar en de gewoone pagttijd van de volgende drie jaren af te staan, tegens 200. Lasten rijst voor niet en 400. ditos tegen de gewoone prijs, hoedanig men

vernam

vernam dat voor desen Laddel konnen opbrengen en waar
voor men 't ook met dito Chinees eens werd: Wijders wierden de
Regenten ondervraagt na de plaats Warie Warij, waarom den
Soesoehoenang versogt had, dog geen van haar was sulks kundig, sodat
dit Landschapje meer namen moet hebben, en nader te Tagal
staat gevraagd te werden. Tegens Sons ondergang quam men weder
aan 't Jagt en gongen tegen seven uuren onder Zeil, komende
den 13.e april 's middags ten 1. uuren voor Tagal ten anker
alwaar onder gewone Ceremonien aan Landstapten, bedankende
'tComptoir met 17. Schoten en vonden de plaats in goede ordre
ten meerendeele met een muur omsingeld, de pakhuysen des,
gelijks, en dus de voorgestelde fortificatie der Logie onnodig,
als er maar eenige weynige Verbeteringen en twee puntjes aan
't fortresje met steen omtrocken wierden, waartoe men derhalven
ordre liet, werdende de stads wal door d'ingesetenen bekostigd:
men vond hier bij den Resident Falk, die bevorens op Japara ges
legen had een Plan van 't fundament der Portugeese Vesting op
de berg niet accoord met dat d' Ingenieur Mandre te Sa,
marang overgelegd had, en diens derhalve die Versterking niet
voort tegaan, voor dat daaromtrent 't nodig berigt sal wesen
bekomen. Den Resident Falk was even seer als de Pac,
calongangse Posthouder voor 't verpagten van Oeijelamie
aan Tan Tjanko, verklarende dat de Leverantie van rijst
te Pamalang daardoor mede soude toenemen, ter oorsake
de Dam anders niet tijdig voorsien wierd.
Wijders vernam men dat Warie Warij agter Batan
lag en onder Banjoemaas sorteerd, Sulp den Soesoehoenang
daarover na welbehagen kan disponeeren. De
Tjatjas en Salangers gelden waren hier meest voldaan en
beloofden de Regenten 't mangneerende in 't kort te sullen
opbrengen. Veertig Inlanders van 100. in de troubles alhier
van Cheribon ontboden, nog overig, wesende d'andere sedert
sive weggelopen, wierden als maar Cheribonse Javanen en
dus van weynig dienst sijnde, met toestemming der heeren
Raden afgedankt, dewijl se buyten dese te missen waren, nadien
de Regent van Tagal aannam met behulp van Brebes en
Pamalang de regentschappen des noods te beschermen, wes,
halven Brebes en Pamalang aangesegd wierden sig in alle
gevallen van aangelegentheid na sijn raad en ordre te ges
dragen, wesende d'eerste plaats onder sijn broeder en d'andere
onder een Jongeling genaamt Maas Badjak, die wat lei,
ding van nooden heeft, sijnde de reets gedaane toedeeling van 't
volk van den g'ausugeerden en sedert in de gevangenis overleden

Regent

Regent Wire Nagara onder Raxa Nagara met de natuur
der Saak overeenkomende, en het versoek der beijde Regenten om
dit sotelaten en de Daggesoerders, waarvan maar een onder
hoofd overig en d'andere voort vlugtig testellen onder den Ingabeij
Sastra Nagara, om die nevens sijn Volk onder den tituul van
Tommogong tebestieren, na aller genoegen en bij den Residentseer
g'applaudeert en daarom daarin door den Gouverneur Generaal
en presente Raden geconsenteerd met recommandatie om egter
de Pepattijs of eerste ministers van Brebes en Pamalang al,
tijd, desmogelijk, te neemen uijt d'ingeboorene in deselve pro,
vintie van d'aansienelijkste, die tot sulke ampten gebruijkt
werden. Den Regent van Banjoemaas scheen op Sama,
rang verbleven tesijn, in steede van ons na de ordre te volgen,
waardoor van vrijbleven t' antwoorden op 't daar en passant
gedaan versoek, om van onder den Soesoehoenang en onder de
Comp.e gesteld tewerden, schoon sulp bij provisie wel als ondienstig
mag aangemerkt werden, om het geene voorwaarts aangeroerd is
dese regent is thans met Sedok en Gowong, waarbij Pomanden
en Roma ook wel onder sijn opsigt mogen komen, magtig een
sterke parthij te keer tegaan, en heeft geen Comp.s besetting in
sijn land, dog moet ook buyten dselve niets geverged werden, als op
expresse ordre van den heer Gouverneur op Samarang, en dat
eenlijk om wigtige oorsaken, als wanneer dit pesser rijke land
wel goede Leverantien aan Tagal doen sal, dog 't welk een visite
van den Tagals resident van noden heeft, als nu wat verwildert sijnde,
wanneer denselven ook het Baggaleens sal moeten opneemen, om daar
na en na 't gedrag onser troupen te verneemen, gelijk dat voorl:
jaar g'ordonneert was, dog nog niet heeft konnen geschieden en dus
eerstdaags staat voortgang te neemen, want dat een besetting van
109. Europeesen en 175. Inlanders so veel assistentie soude benodigen
dat daarmede 14000. huysgesinnen, waarop Baggaleen gereekend
werd, soude g'occupeert wesen is naauwlijks tedenken, schoon er
ook ongeregelheden mogten onderlopen, waartegen den Resident
gelast wierd goede ordre testellen, en spetiaal d' Inlanders in Comp.s
dienst, die over baldadigheid mogten aangeklaagd werden, na Tagal
aftebrengen. Makende het Tagalse nu nevens Banjoemaas en
Baggaleen de voormuur der Cheribonse en Westelijker Landen,
en sijn daarom van te meer Consideratie.
Laastelijk wierd den Chinees Tan Tjanko als Capitain sijner
Natie te Paccalongang bevestigd, om na dat desen de hoge
Indiasche Regeering sal wesen gepresenteerd en Haar Hoog Eds:
sig met de besluyten sullen hebben geconformeert, daarvan nevens
andere acte tebekomen, en daarna de reijse na Batavia aangeno,
men op den 17.e april tegens den avond, passeerende den 19.e dito
met den dag de hoek van Indramaijoe en quamen den 20.e
in 't gesigt van de Crawangse hoek, als wanneer een paal

staande

staande Z. weste wind moesten overleggen na Zee, vorderende daarmede tot bij de Zuyder wagter en weder overleggende tot benoorden 't eyland Edam.
Den 21e. april laveerden over en weder en quamen dus 's avonds te 9. uuren ter rheede Batavia ten anker, na dat in 't passeeren van 't Engelsche Comps. schip Prins Eduart met 21. schooten gesalueerd waren, welke den
22e. 's morgens equaal beantwoorde, salueerende 't Casteel na sonnenopgang nevens 't Commandoschip den Gouverneur Generaal met 21. schooten, die van 't Jagt gereciproceert wierden.
wijders deden de Sogen: Portugeese Scheepen 13. en mindere schooten, waarvoor met 13. bedankt wierd, en na de wal roeyende wierd 't Casteel wederals vooren gelost, gelijk mede met de Komst van de Gouverneur Generaal in 't Gouvernement; waarna d' heer van Hohendorf, die in 't Jagt mede overgekomen was, op d'ordinaire wijse wierd gereciproceerd. waarmede de Ceremonie eyndigde, werdende vervolgens gelesen d'ontfangene papieren met 't Amsterdams schip Giessenburg. :onderstond :/ Batavia den 22e. april 1754. /: was geteekend :/ J. Mossel

conformatie met Syn Edelheids daarbij ter neder gestelde verrigtingen

Soo wierd na dat de pointen van aanmerking daarbij vervat de novo gelesen en door Syn Edelheid telkens in omvrage gebragt waren, goedgevonden en verstaan, sig met alle desselfs verrigtingen en naar tijds en saaks omstandigheid gestelde ordres volkomen te conformeren,

mitsgs. de volvoering nopens de fortificatie werken den Gouverneur nader aan te beveelen

mitsgs. de volvoering van al het daarbij ter neder gestelde, so nopens de fortificatie werken te Samarang als die te Japara, Rembang, Damak, Joana en Tagal met het geene al verder daar ter executie sal moeten gelegt werden den Gouverneur Hartingh nader aante beveelen, mitsgs.

met last ter afdanking van de helft der Javaanse troupen

denselven op de verdere gedane propositie van welgem. Syn Edelheid te gelasten, omme de helft of wel voor so verre d' op Java en principaal te Samarang leggende inlandse troupen met aldaar geborene Javanen vervuld syn, af te danken en de geene die genegen syn sig herwaarts te begeven, te permitteeren na dese hoofdplaats te vertrekken, met aanseggíng aan d' Officieren, dat in allen gevalle inclineerden

en die genegen syn herwaarts te komen te laten aansEggen, dat men haar een of meer stukken lands sal afstaan

sig alhier ter neder te setten, men haar en haar volk tot derselver woonplaats en onderhoud, mits daaromme versoek doende, afstaan sal eene of meer stukken lands na hare benodigtheid uyt de van Crawang nog ledig leggende landen, naast aan die van den Javaans Capitain Soeta Wangsa, dog dit alles met d' uyterste voorsigtigheid werkstellig te maken, en van d' alsdan aldaar overblijvende reele Oosterlingen, nieuwe Compn: onder de bequaamste en best te vertrouwen synde Officieren te formeeren, also het seer noodsakelijk scheen te syn, dat daar omtrend eene reformatie wierde gemaakt, nadien er blijken genoeg gevonden waren, dat op d' aldaar synde inlandse troupen, waar onder sig een groot gedeelte Javaanse inboorlingen bevonden die successive tot accompleteering van 't manqueerende getal daar ondergetrocken waren, de beste staat niet te maken en dit ook de reden was, dat Syn Edelheid den Balijs Capitain Tolong vermeld bij Resolutie van den 29e. april jongstl: met een gedeelte van syn Compagnie herwaarts hadde gesonden; dog omme door dese schikking en afdanking dan wel herwaarts sending van dat volk onder den argwanigen Inlander geen nadenkelijkheid te verwekken en denselven veel eer in 't denkbeeld te brengen, dat men meer als ooyt voornemens is den oorlog met ernst en vigeur voort te setten, is op den verdere gedane voorstel van den heere Gouverneur Generaal verstaan, van d' uyt het Vaderland met de jongst g'arriveerde Scheepen aangekomene Militairen en die per de reets in Straat Sunda synde bodems nog verwagt werden 300. à 400. Man na Samarang te senden, nadien dezelve wel gemist kunnen werden, en het Guarnisoen alhier thans genoegsaam compleet is.

mitsgs. van de overblijvende Oosterlingen nieuwe Compagnien te formeeren

item van de uytgekomene en nog verwagt werdende Militairen 3. à 400. Man na Samarang te senden

Te deser gelegentheid door welgem. Syn Edelheid ook nog voorgedragen synde, het bij voorsz Dagregister onder dato 8e. april ter nedergestelde versoek van den Soesoehoenang, ter erlanging van eenige Contanten, als verklaard hebbende noodsaakelijk een verstrekking van 10000. Spaanse quam te benodigen, tessens de vergadering te kennen gevende, dat alhoewel Syn Edelheid te dier tijd, uyt hoofde den Vorst volgens een toen overgegevene reecq: nog rijkelijk ten agteren stond, daarop niet gedisponeerd maar den Soerakartas Resident Breton reden gevordert had, waarom so diep in Compes: bevorse getast was, schoon reets ten deele bleek daaronder eenige abusive belastingen resideerde, egter bij nadere Examinatie van die reecq en na aftrekking van sodanige posten, die na Syn Edelheids gedagten seer oneygen ten laste van Syn Hoogheid gebragt waren, voor so verre het uytterlijk scheen bevonden had dat den Soesoehoenang in steede van een considerable Somma van ƒ 581493 : 18 : 8. schuldig te

door den Gouverneur Hartingh te laten herwaarts senden een distincte reecq van het genot door en het ten laste gebragte van den Soesoehoenang en wat denselven nog debet of credit staat

Syn E

zyn, niet alleen weynig ten agteren stond, maar selfs van de gewoone jaarlykse recognitie penn: bedragende 25000. Spaans maar 8000. Sp: Realen voortaan, staande jaar genoten hadde, gelyk sulx nog nader bleek by eene herwaarts overgesondene reecq: dog dewelke als maar in generale posten bestaande, sonder d'allerminste extensie van saakelykheden te behelsen, niet voldoende g'oordeelt werdende om daarop eenige dispositie te neemen, so is, ingevolge de propositie van Zyn Edelheid verstaan den Gouverneur Hartingh te gelasten van met den eersten te laten formeeren en vervolgens herwaarts te senden, een distincte reecq: van het genot door en het ten laste gebragte van den soesoehoenang post voor post, nevens een duydelyke aanwysing van het geene denselven nog reel debet of credit staat, met qualificatie, om ingevalle hy Gouverneur na 't opnaken derselve bevinden mogte, dat dien vorst by vorige reecq: qualyk of verkeerdelyk belast, en door syne reecq niet seer hoog ten nadeele mogte gesloten wesen, denselve in sulken gevalle met eenige gelden, na dat sulx nodig oordeelen sal, t'assisteeren, om het volgende jaar weder effen te wesen.

met qualificatie om indien den vorst by voorige reecq verkeerdelyk belast en door zyn reecq: niet seer hoog ten nadeele mogte gesloten wesen, met eenige gelden te assisteeren

Laastelyk door den heere Gouverneur Generaal geproduceert zynde een Lyst van sodanige Regenten van Java, als reets in die qualiteiden successive p: aangesteld zyn, en uyt hoofde van de goede getuygenissen wegens hare Conduiten en beheering dienen bevestigd en met de daarnevens versogte tituls gehonoreerd te werden als:

bevestiging van eenige inlandse regenten onder de versogte tituls

Rongo Adij Mangasa p: Regent van Batang onder den titul en naam van Tommogong Adij Nagara in plaatse van den tot de rebellen overgelopene Tommogong Tjacra djaya

Ingabeij Maas Baadjack p: Regent van Pamalang onder den titul en naam van Tjacra Nagara in plaatse van zynen tot de rebellen overgelopen broeder van dieselfde naam

Tommogong Raxa Nagara p: eerste regent van Tagal in plaatse van de tot de rebellen overgelopen Tommogong Wira Nagara

Ingabeij

Ingabeij Sastra Nagara p: tweede Regent van Tagal onder den titul en naam van Tommogong Sastra Nagara, in plaatse van bovengem: Tomogong Raxa Nagara

Ingabeij Soema Diwangsa p: regent van Brebes onder den titul en naam van Tammogong Soura Laya in plaatse van den tot de rebellen overgelopen Radeen Batavie

Ingebeij Soema diwirja p: regent van Caliwoengo onder den titul en naam van Tommogong Soema diwirja in plaatse van desselfs vader Adij Mangala, die tot Regent van Batang aangesteld is.

Ingebeij Carta Nagara p: regent van Samoengang onder den titul en naam van Tommogong Carta Nagara, in steede van Ingebeij Ongobdijo die door de Rebellen is afgemaakt.

Mantrie Ongo Drieja, Regent van Wira Saba

Ingebeij Crono Widjoya, tweede regent van Japara met den titul en naam van Tammogong Tjietra Soema in plaats van zynen overleden broeder en vader.

Sois verstaan, alle deselve in hare voorsz Regentsz, so ver nog niet geschied is, niet alleen als sodanig te bevestigen maar ook deselve toe te voegen, de door haar versogte tituls en over sulx daarvan de nodige actens te laten expedieeren.

|: onderstand :| Batavia in 't Casteel dato voorsz

|: was geteekend :| J. Mossel, J. van der Waeyen, P. A. van der Parra, J. van der Spar, L. Hooreman, P. van den Velde, J. A. van Hohendorf, D. van Rheden, A. de Nys, J. van Riemsdyk, M. Romp secrets

Dingsdag

Dingsdag den 21e. may aō: 1754.

Voordemiddag, ordinaire Vergadering, alle
present.

Besoigne over den jongsten Patriasen eysch uyt China met opsigt tot de considerable petitie van fyne thee, Zyde en Zyde stoffen

Door den heere Gouverneur Generaal de Vergadering te
kennen gegeven zynde, dat Zyn Edelheid den jongst ont=
fangenen Patriasen Eysch uyt China voor den jaare
1755. met aandagt geresumeerd en onder anderen gere=
flecteerd hebbende, op de daarby gedaan werdende con=
siderable petitie van fyne Thee, Zyde en Zyde Stoffen
als bestaande vooreerst den Eysch van Thee, buyten
de Bohea, in de volgende fyne Soorten, als

160000. ℔.	Chiansen	}	gecalculeerd voor een scheeps lading
220000. „	Congo		
30000. „	Peckoe		
20000. „	Heysanten		
25000. „	groene		

die van de Zyde in 20000. ℔. eerste en tweede Soort,
en van de Zyde Stoffen in 10200. ps. overzulx in overwe=
ging had genomen, dat vermits die petitie, voornamentlyk
tot betrekking van de drie eerstgem: fyne Soorten van
Thee, by vergelyking van de drie voorige Eysschen een dub=
belde quantiteid uytmakende, soowel als de Zyde en Zyde
Stoffen, voor vier scheepen gerekend, een considerabel retour
sal geven, en buyten des vermits van hier in dit jaar geen
Thee op vragt sal werden gesonden, de noodsaakelykheid schynt
te vereysschen dat men overzulx de quantiteid van de grove
Soorten van Thee uyt China directs na mate van hetgeene
jaarlyks van hier op vragt versonden is, vermeerderende, die=
halven een ruymer ontset van Contanten, dan de belofde
tien tonnen sal dienen afgestoken en teffens getreeden te
werden tot den aanleg van ten minsten nog een retour bodem,
Dog dat Zyn Edelheid teffens overwegende, hoe door het maken
van eenige beweging daaromtrend en het projecteeren van
een of meer bodems, buyten de reets aangelegde vier stuks,
d'alhier aanwesende Engelschen, die binnen korten mede
naar dat Ryk staan te vertrecken tot het dryven van haren
handel, dit verneemende hare saken daarna schikkende, en
by een vroeger komst in China hun voordeel daarmede doen,

ja |

ja selfs al haar vermogen in 't werk stellen souden, om de
Comp: in 't bereiken van haar oogmerk te dwarsboomen, dan
wel hun eigen belang te behartigen, en dit ook de reden uyt=
maakt dat welgem: Zyn Edelheid tot als nog Zyn sentiments
niet te kennen gegeven, en dus ook gesupercedeert hadde het
een en ander onder 't oog van de Vergadering te brengen, ten
eynde derselver gevoelen dierwegens in te neemen, dog dat nu
het schip Rhoon, waarmede den g'eligeert Directeur de Wendt
overging, in gereedheid lag, om op morgen of ten laatsten over=
morgen de reyse t'onderneemen, raadsaam g'oordeelt hadde
sulx als nu voorte dragen, ten eynde gem: Directeur de Wendt
by een nadere secrete instructie het nodige te kunnen gelasten,
teffens nog proponeerde, dat nadien uyt den ruymen eysch, prin=
cipaal van de drie eerstgem: fyne Soorten van Thee genoegsaam
op te maken was, dat deselve in Nederland seer getrocken moet zyn,
of men overzulx niet diende te treeden tot een besluyt om den Di=
recteur en Supercarga in den aanstaanden handel in se=
crete aante beveelen, van ten eersten by hare komst in China
sig van alle de fyne Soorten van Thee na de bepaling by voorsz:
eysch meester te maken, en onder hun te slaan, voornamentlyk
de Soorten van Chansan Congoe en Peckoe, so is hierover
in 't breede gediscoureerd zynde, vooreerst uyt aanmerking dat
so min als het te provenieerene van den Verkoop der goederen
en de nog daarenboven te versendene 10. ton aan Contanten
suffisieerende sal zyn tot den inkoop van het gevorderde by den
Patriasen en Indiasen Eysch en het ook also min mogelyk is
dat de ~~reets~~ vier reets geprojecteerde scheepen Amstelveen
Rhoon, de Liefde en Overschie nog de voor China aanhanden
zynde gewilde koopmansz van Thin, peper etc: nog het gewoone
retour souden kunnen vervoeren, goedgevonden en verstaan,
niet alleen boven de g'arresteerde tien ton nog vyf gelyke
tonnen schats van hier af te steeken, maar ook nog een vyfde
retour bodem (: in 't vervolg te benoemen :) over China te
projecteeren, zynde selfs eenige heeren Leden van gedagten, dat
men wel tot den aanleg van een sesde bodem mogte treeden, te
meer nadien de gesamentlyke heeren Leden betuygden met Zyn
Edelheid van Concept te zyn, dat vermits men volkomen ver=
seekert is, dat er in dit jaar geen of weynig Thee op vragt van
hier na Nederland sal versonden werden, daar de heeren Meesters
niet ophebben kunnen verdagt wesen, het ten hoogsten noodsaake=
lyk ware, de quantiteiden van de grove Soorten van Thee

Besluyt tot het af= steeken van nog 5. ton schats en het benoemen van nog een vyfde retour bodem

direct

direct uyt China te vermeerderen, na rato van het geene van hier jaarlyks successive op vragt versonden is, en by een gemaakte overslag sedert den jaare 1743/4. tot 1752/3. ofte in tien jaren jaarlyks door malkanderen ge= reekend, een aansienelyke quantiteid van ruym veertien maal hondertduysend ponden of drie scheeps ladingen heeft bedragen, want dat offschoon de heeren Meesters sowel by haren brief van den 27: Sept: 1737. als den Eysch van retouren uyt China voor den Jaare 1753. het getal der retour scheepen direct uyt China hebben gelieven testellen op vier stuks, sulks nog thans niet is includeerende een verbod, om wanneer de noodsakelykheid het vereyscht, geen meerder scheepen van daar te laten repatrieeren, dewyl by den Indiasen Eysch of de generale Petitie van Nederland uyt India sulx onder 't articul van Thee geheel aan dese Regeering gelaten werd, en de presente gesteldheid van saken in Europa, mitsgs: de meenigte der scheepen, die van di= verse Natien naar China uytgerust werden, ook het belang vande Comp: ten hoogsten vordert niet alleen dat men deselve omtrend den Thee handel geen open veld laat, maar ook dat men ter contrarie hun daarin sowel als in alle andere saken het mercantile betreffende soveel mogelyk tragt te verkloeken, alsoo het seker is, dat indien de Comp: geen Thee tot Canton inkoopt, deselve tog door andere natien sal ingekogt en naar Europa vervoerd, mitsgs: dese daardoor al verder g'animeert werden, daar weder

[den Directeur de Wendt C. S. tegelasten, het aanbe= steden vande gevorderde Zyde, Zyde stoffen en porcelynen voor 5. scheepen] ten handel te komen. Dierhalven is op de gedane omvrage van den heere Gouverneur Generaal verstaan den Directeur de Wendt en Eerste Carga Armenault by een secreete nadere Instructie in mandatis te geven en te gelasten, om niet alleen ter compleete voldoening van de gevorderde Zyde en Zyde stoffen, deselve na hunne aan= komst tot Canton al met den eersten ten civielsten pryse nevens de benodigde quantiteid porcelainen

[en het bespreeken der ge= requireerde drie soorten fyne thee] voor 5. scheepen aantebesteeden, maar ook verdagt te wesen immediaat voordat iemand van dies gewildheid kennisse krygt de gerequireerde soorten van fyne Thee te be= spreeken, voornamentlyk in de soorten Chauson, Congoe

en

en Pecko en sig voor 't overige teregten na den haar mede gegeve Eysch en d'ordres by d'instructie tot derselver narigt en ob= servantie voorgesz: mitsgs: nog daarenboven in agt te neemen dat [hoe te handelen omtrend] van de thans geprojecteerde vyf scheepen, die voor de Kamer Am= [het versenden der scheepen] sterdam, Een voor Zeeland en Een voor Delft versonden, ook dat [en het toedeelen der ladingen aan de resp: Kamers] in een voor Amsterdam en een voor Zeeland de fyne Thee afgeladen werde, na het dierwegens aangesz: by den Eysch, en laastelyk haar tegelasten in de versending van het retour dese proportie te houden dat de Kamer Amsterdam Agtien, die van Zeeland agt en die van Delft ses tonnen toebedeelt werde.

Waarna geresumeerd werdende de teffens door welgem: Syn [conformatie met de] Edelheid opgemaakte secreete Instructie voor den Directeur en [dierwegens geformeerde In= structie] Eersten Carga in den aanstaanden handel tot Canton de vooren= staande ordres vervattende; Zo is verstaan zig daarmede te conformeeren en by het opschrift derselve tedoen bekend stellen, dat niet eerder sal mogen g'opend werden dan in 't gesigt van de Chinese Wal /: onderstond: /Batavia in 't Casteel dato voorsz: /:was geteekend: / J. Mossel, J. V. S. van Gollenesse, J. van der Waeyen, L. A. van der Parra, J. van der Spar, L. Hooreman, P. van den Velde, J. A. van Hohendorf, D. van Rheden, A. de Nys, H. van Basel, J. van Riemsdyk, M. Romp secr:

Donderdag den 30e. May anno 1754.

Voordemiddag, Extraordinaire Vergadering, ten half elf uuren naar kerktyd, absent den heer eerste Raad en Directeur Generaal van Gollenesse, mits indispositie

Naar het aflopen van het gewoone jaarlykse ceremonieel schee= [den g'eligeerd Malak] penen deser Stad betreffende en vermeld by gemeene Resolutie van [Gouverneur Dekker op Jamby] heden, door den heere Gouverneur Generaal de Vergadering voor= [en passant telaten aangieren] gedragen zynde of men, vermits d'onseekerheid waarinne men [om te verneemen na den] verkeerd met betrekking tot de saken van Jamby, waarvan d'om= [toestand van saken aldaar] standigheeden en genomene Maatregulen tot het weder recouppereeren van dat Comptoir in 't breede vermeld staan by secreete Resolutie van den 19: maart pass: dog van welkers uytslag so min, als wegens de presente toestand, waarin men zig daar bevind tot als nog geene berigten syn ingekomen, niet behoorde te treeden tot een besluyt om den g'eligeert Malak ~~heer~~ Gouverneur Mr. Willem

Dekker

Decker, die thans met 't schip Woitkensdorp op zyn vertrek
staat en seer gemakkelyk, ja selfs buyten eenig versuym en
passant aldaar soude kunnen aangieren, by een secreet briefje
in mandatis te geven, omme by aldien wind en weir sulx eenigsints
permitteeren, voor de rivier van Jamby het anker te laten
vallen, ten eynde te verneemen na den toestand der saken aldaar
en by bevinding, dat onse commissianten in hun oogmerk als nog
niet mogten wesen gereusseert, hun na vermogen met raad en
daad t'assisteeren, en op dat Syn E. nopens het by dese Regeering
gedisponeerde ten aansien der Jambyse saken volkomen kundschap
bekomen mogte, hem een afschrift van de secreete Instructie
voor de commissianten beraamd ter hand te stellen, en voor het ver,
dere te gelasten, om dese regeering, ten opsigt zyner bevinding
by een aparte missive derwegens t'adverteeren. So is na over,
weging van het nodige verstaan uyt ten desen belange met Syn
Edelheids voorstel ten vollen te conformeeren en dienvolgende
het een en ander te laten effect sorteeren.

en de commissianten naar vereysch met raad en daad t'assisteeren

Vervolgens door welgem: Syn Edelheid de Vergadering
te kennen gegeven Synde, hoe tot uytterste bevreemding ont,
waard hadde, dat den thin insaam tot Malacca 't voorleden
Jaar seer was komen te verminderen, en dat na 't genoteerde
by jongst ontfangene brief der ministers van den 25:e maart
passato aldaar in een rondjaar niet meer ingesameld waren
dan 339857. lb. daar egter in voorige Jaren ~~wel~~ was inge,
komen een quantiteid van 450780. lb. waardoor men niet
dan te veele redenen heeft om te suspecteeren, dat de wagten
in dit opsigt buyten 't spoor loopen, en men daar sontyds ver,
keerde wegen inslaat, dierhalven proponeerde of men gem:
Gouverneur Decker, die t'eenemaal als onsydig kan werden
aangemerkt, niet diende te qualificeeren, om ten dien opsi,
gte en wegens de gesteldheid van den thin handel een naauw,
keurige rechergie te doen en te laten ondersoeken, wat d'eigent,
lyke oorsaak is van derselver vergtering; So is hierover
gedelibereerd synde uyt aanmerking dat de voorjarige Ins
amen en de jongste Leverantie van dat product een alte
merkelyke verschil uyt maakt, om dien aangaande geen onder
soek te doen, goed gevonden en verstaan Syn Edelheids voorstel
ten vollen te amplecteeren, en over sulks gem: E. Dekker by
aparte missive in mandatis te geven om na syne aankomst te
Malacca al met den eersten een naauwkeurig ondersoek en
enqueste te doen, hoedanig het omtrent dit voor de Comp: so im,
portante ~~Articul~~ en hoofdsakelyke articul van negotie

communicatie wegens de vermindering van den thin insaam te Malacca

besluyt om door d'E. Dekker by syn arrivement ten eersten ondersoek te laten doen hoe het gelegen zy

op

op Malacca gelegen zy, en by bevinding, dat de Bedien,
dens met postpositie van haren eed en pligt aan strafbare kon,
kelaryen magten hebben schuldig gemaakt, of dat andersints daar
omtrent niet na behooren gehandelt is, nopens den waren
toedragt der saake in dit reguard, by een aparte missive en
belegde bewysen dese Regeering de vereyschte kennisse te geven.

ten eynde van den waren toedragt dese regeering ken,nisse te geven

/: Onderstond :/ Batavia in 't Casteel dato voorsz /: was
geteekend :/ J. Mossel, J. van der Waeyen, L. A. van der
Parra, J. van der Spar, L. Hooreman, P. van
den Velde, J. A. van Hohendorf, D. van Rheden, H.
de Nys, H. van Basel, J. van Riemsdyk, M. Ramps
Secrets:

Vrydag den 31:e May ao: 1754.

Voordemiddag ordinaire vergadering, absent
den heer eerste Raad en Directeur Generaal
mits indispositie

Gedesaken by gemeene Resolutie van hedigen datum vervat, a[f]
geloopen en door den heere Gouverneur Generaal de vergadering
voorgedragen Synde, of men niet behoorde te treeden tot den
aanleg van een sesde retour bodem van een der kleene Chartres
over China, gelyk secreet onder de gehoudene Besoigne over de
saken met betrekking tot den aanstaande handel in dat Ryk,
na het genoteerde by secreete Resolutie van den 21:e deser door
eenige heeren Leden was g'adviseerd geworden, nadien Syn Edel,
heid nader overwogen hebbende, of het noodsakelyk ware
een sesde bodem te projecteeren, na ryp overleg en uyt cons,
sideratie dat de presente omstandigheid van saken in Eu,
ropa, item dat het accresseeren van de directe vaart van
daar op China grootelyks vereyschte, dat men 's Comp: belangen
behertigende, om de vreemde Natien in dien handel so veel mogel,
lyk tegen te gaan en te dwarsbomen, sulx bevonden hadde onver,
mydelyk ja ten hoogsten noodsakelyk te wesen, ten vervoer van
de grove soorten van Thee in een proportioneele quantiteid
van het geene anders op vragt van hier jaarlyks versonden is
te meer om dat men s'alle ses kan volsteeken met in China
gewilde Koopmansch:, tessens voorstellende om in sulk een geval
buyten de ter sessie van den 29:e maart jongstl: g'arresteerde
10. tonnen en de by voorm: secreete Resolutie van den 21:e may
pass: nader verm: vyf tonnen, nog drie tonnen schats van hier
ten dien eynde af te steeken; So is hierover in 't breede gedelibe,
reerd synde goedgevonden en verstaan den voorstel van Syn

besluyt om voor dit jaar ses retour schepen over China te employeeren

Edelheid

Edelheid t'ampleceteeren en dienvolgende voor dit jaar ses
retour bodems over China t'employeeren, mitsgs: tot den
inkoop der lading van 't seade of laaste schip buyten het reets
geprojecteerde nog drie tonnen schats aan silver van hier te
zending voorts den Directeur en Cargas in den aanstaande
handel van dit een en ander bij secreete missive kennisse te
geven, en daarnevens te gelasten, om niet alleen haar uyterste
vermogen aantewenden, en als luyden van eere te vigileeren
voor de vollading van alle de ses scheepen, maar ook den
voorm: nog te benoemen seaden bodem voor de Kamer Ams
sterdam te projecteeren, g'onderlaagd met porcelyn en
volladen met thee Bohea uyt het jongste gewasch, en daar
entegen de fyne soorten van thee met de zyde stoffen in de
twee Amsterdamse groote en het Zeeuwse schip ieder in een
derde partie afteladen, om so veel minder risico t'ondergaan,
als mede om ten aansien van den tyd der depeche t'observeeren
de gestelde ordre deser regeering, en dus dan ook het derde Am
sterdamse scheepje niet voor, maar onder ult: dec: nevens
de drie overige retour bodems van de Wampohse rheede
tedepecheeren.

en tot den inkoop der lading van het seade nog drie ton silver aftezenden

mitsgs: den Directeur c. s. daarvan kennisse te geven

met last haar uyterste vermogen aantewenden tot de vollading van alle die kielen

den seaden bodem voor Amsterdam te projecteeren

hoedanig de drie voor Amstd: en 't eene voor Zeel: te beladen

en wanneer te depecheeren

approbatie van't secreet briefje dierwegens

En hierop geresumeerd zynde 't geen dierwegens door den heer Raad
ordinair van der Parra, als beschryver van China, staande
de vergadering geconcipieerd secreet briefje aan den Directeur en
Cargas voormeld, het voorsz: besluyt vervattende; Is 't verstaan
hetselve t'approbeeren. |: onderstond :| Batavia in 't Casteel
datc voorsz: |: was geteekent :| J. Mossel, J. van der Parra,
P. A. van der Parra, J. van der Spar, L. Hooreman, J. van der Waeyen
den Velde, J. A. van Rohendorf, D. van Rheden, A. de Nys
H. van Basel, J. van Riemsdyk, M. Romp Secrets:

Donderdag den 27. Juny 1754.

Voordemiddag, Extraordinaire Vergadering.

verklaring der heeren XVII: over 't voorgevallene in 1757. te Masulipatnam

Aangesien de HoogEdele Heeren Seventienen by derselver ge
nerale missive van den 8. oct: des voorl: jaars onder de
materie van Cormandel, buyten en behalven een breedvoerige
dissertatie over het voorgevallene in den jaare 1757. te Masu
lipatnam, mitsgs: de door de France natie sowel aan onse van
daar geweekene bediendens, als de te dier plaats verblevene twee
assistenten, als posthouders aangedane hoon, smaat en kleynagting
zig in dier voegen komen te verklaren; dat alhoewel haar Ed:

Hoog

HoogAgtb: de door dese Regeering gemaakte schikkingen en
verdere verleende ordres so ten opsigte van Noorder Cormandel
in het algemeen als Masulipatnam in 't byzonder, zig laten wel
gevallen, egter deselve onaangesien voor zig gelieven te behouden
om nadat de Franzen die districten souden ontruymt hebben
of wel andere schikkingen daaromtrend gemaakt sullen wesen
Masulipatnam weder als vooren te restabileeren, sonder
egter g'intentioneerd te zyn, om die plaats weder te maken tot
een opperhoofdyschap over de Noord en dus hieruyt sowel, als
het geene verder by de periode die saak betreffende werd geno
teerd gevonden ten vollen optemaken is, derselver principaalst
oogmerk te zyn om de Franzen in desen geen gewonnen spel te ge
ven, maar om soveel mogelyk was t'effectueeren dat de Maat
schappye behoorlyke satisfactie quame te erlangen, van alle
d'enorme behandelingen haar aldaar aangedaan, en waartoe ook
in Nederland door welm: heeren Superioren de nodige remonstratien
gedaan zyn aan onse Hooge Souverainen, ten eynde derselver bil
lyke doleantien over d'ondragelyke vexatien der Francen aan 't
Hof van Vrankryk te doen, sonder dat dierwegens tot dien tyd toe eenig
antwoord bekomen was, begeerende haar Ed: HoogAgtb: dat
buyten des en vermits het niet genoegsame men eenlyk twee Sen
niten als posthouders hielde in 's Comps: Logie te Masulipatnam
al met den eersten een meerder getal Seniten en ook eenige
militairen aldaar quam te plaatsen, en dat in 't generaal alles
in dier voegen gedirigeerd werde, ten eynde de Francen blyken konde
dat onse intentie was, aldaar te blyven huysvesten, teffens ge
lastende door onse bediendens 's Comps: vlagge weder te laten op
heyssen, sonder zig door dreygementen van die natie te laten
intimideeren, maar veel liever aftewagten so het haar ge
lusten magte dat se dieselve wegnamen, om in sulken gevalle
daartegens de nodige protesten te doen, so zy te swak magten
zyn, of om andere redenen niet prudent souden oordeelen zig daar
tegens te stellen en hen sulks te beletten.

derselver principaal oogmerk hieromtrend

en begeerte

Zyn Edelheid geeft de vergadering in overweging hoedanig 't selve op het best voegelykste en reputatieuste ter executie te leggen soude wesen

Dit alles nu door den heere Gouverneur Generaal de Ver
gadering voorgedragen en teffens in overweging gegeven zynde op
wat wyse en in welker voegen het een en ander op de beste en
meest voor de Comp: reputatieuse wyse ter executie te leggen
soude wesen, nadien Zyn Edelheid veronderstelde dat indien de
Francen daar nog geseten magten zyn, sulks so gemakkelyk niet
toegaan soude, en dat offschoon wel alseen goede saak konde
aangemerkt werden hetgeene de jongst alhier aangewesene En
gelschen Zyn Edelheid gecommuniceerd hadden, wegens seere over
eenkomst tussen d'Engelse en France natien, waarvan reets

in

in Concept gebragt Contract behelsde dat alle Inlandse Saken
wierden gesteld in dienselven staat, soals voor den aanvang der
troubelen geweest zijn, en dat selfs d' Engelschen aangedrongen
hadden dat Mazulipatnam weder gesteld wierde onder den
voorigen Landheer, waardoor aan d' onse gelegentheid gegeven
soude zijn, om zig in 't besit van alle onse voorige privilegien
ter dier plaatse te herstellen, het nogthans daaromtrend almede
anders konde uytgevallen zijn, alsoo sekere vroeger op het tapijt
geweest zijnde onderhandeling tussen die beyde natien, waarvan
selfs d' Engelse nieuws papieren quamen mentie te maken, blij-
kens een overgelegd Extract uyt deselve, conform hetwelke men
in Engeland reets in de maand Nov: d' ao pass: gedivulgeert hadde
het sluyten van een Contract tussen deselve met diverse voorwaar-
dens aan wederskanten toegestaan, volgens de berigten weder
omverre gestoten, mitsg:s in dies plaatse het vooren aangehaalde
gemaakt soude wesen, en het dus uyt dien hoofde sowel, als om meer
andere redenen geensints met de voorsigtigheid overeenquam het
daarop te laten aankomen, maar veel eerder raadsaam ware, de
nodige middelen te beramen, ten eynde aan het oogmerk der
heeren Meesters te voldoen, op dusdanigen wijse, dat aan d' eene
kant soveel mogelijk 's Comps: respect en derselver voorregten
gemainctineerd, mitsg:s de France Natie overtuygd wierde dat
de Comp: geensints voorneemens is haar gewonnen spel te geven,
door Mazulipatnam in 't geheel te laten varen en aan d' andere
kant de saken daarhenen te dirigeeren, dat 's Comps reputatie, in
gevalle de Francen zig tegens de restabileering van dat Comptoir
stellen mogten, geensints eenig verder groot nadeel soude komen
te lyden, en dat nadien het insigt der heeren Meesters eenlijk daar
heenen strekte, om dat Comptoir weder als bevorens te herstellen,
sonder 't selve weder te maken tot een Opperhoofdijschap over de
Noord, Zyn Edelheid ook van gedagten was, dat men het daar
omtrend niet te groot aanleggen en vooraf ontwaaren moeste
hoe die van de France natie zig daaromtrend in 't eerste aan-
gedragen souden, sodra zij de tyding daarvan quamen te erlangen,
Sustineerende d' aanstelling van een opperhoofd nood, saakelijk
dat dierhalven Zyn Edelheid sustineerde het beste en secuurste
middel van sulks ruggbaar te maken wesen soude de publicque
aanstelling van een Opperhoofd, alsmede van een tweede van Mazu-
lipatnam en dat overzulx den Gouverneur en Secunde bij een se-
crete Missive behoorde gelast te werden daartoe al met den
eersten te treeden, als kunnende het opperhoofd eene van de nas-
bij gelegene Residenten, die zij daartoe het bequaamste oordeelen
mogten verkoren werden, en waartoe 't Opperhoofd te Porto
endragt daartoe voor den Onderkoopman Ter Kinderen
novo Ter Kinderen, welkers dienst intussen wel door den Se-

cunde Verschuylenburg kan waargenomen werden, Zyn
Edelheid wel het convenabelste toescheen, tegelijk eene der twee
Penisten als Posthouders te Mazulipatnam verbleven tot
mitsg:s een Secunde uyt een der Posthouders
Secunde benoemde en intussen het France Ministerie te Pon-
dichery van het besluyt en d' ordre onser heeren Meesters tot 't
restabileeren van Mazulipatnam blotelijks kennisse gevende,
onder een ernstig versoek van aan hunne daar zijnde Dienaa-
ren te willen gelasten om in dat herstel, sonder eenige tegen-
spraak te laten voortgaan, terwijl ook den nieuw aangestelden
Secunde aldaar soude moeten werden g'ordonneert, om 's Comps
vlag weder op te heyschen en te laten waeyen, sonder zig het minst
of meest te bekreunen aan de dreygementen die de Francen mogten
komen te doen, en veel liever af te wagten al het geene zij door
feytelijkheden mogten ondernemen, mits dat denselven in
sulken gevalle en dat het die natie mogte gelusten 's Comps vlag
selfs weg te nemen, daartegens op de bondigste en kragtigste
wijse protesteerende in geschrifte, en so ook tegens alle geweld,
nadeel, hoon en smaat, welke haar of liever de Comp: verder
mogte aangedaan of toegebragt werden, vermeenende wel gem:
Zyn Edelheid, dat het niet raadsaam ware, het opperhoofd dat
verkoren mogte werden eerder derwaarts te laten vertrekken,
dan tot men sien soude waarheenen de saken zig schicken
wilden, en hoe de Francen zig in dien gevalle gedragen
souden, en dat overzulx denselven solange in zyn post konde
blyven tot de Ministers oordeelen zyn aanwesen op Mazuli-
patnam dienstig te zyn, wijl de Comp: door denselven aan eenig
gevaar van mishandeling te exponeeren maar des te meer in
haar fatsoen geledeert en ten uytersten gekrenkt soude wer-
den, indien de Francen, welke al te meermalen daarvan
blyken gegeven hebben, denselven somtyds eenige hoon of smaat
aandoen mogten, dat vrij grooter eclat en meerdere veragte-
ring bij den Inlander voor onse Natie te weg brengen soude, als
wanneer sulks een subject van mindere rang quam t' onder-
gaan, dog dat wanneer de Saken zig in dier voegen schikten
dat de Ministers oordeelden hij met eenige gerustheid derwaarts
konde vertrekken, men alsdan buyten de Koopluyden, Volk
etc: welke tegens dien tyd door den Secunde soude moeten
ontboden werden, met nog een à twee penisten, om immers
dadelijk na de komst van 't opperhoofd de negotie etc: te
kunnen voortsetten, denselven konde doen conjungeeren
door 24. Militairen so ten dienste van 't Comptoir, als om
ook eenig agting bij den Inlander t' inspireeren, sonder

vooreerst eenige verderen omslag te maken of het getal der
Dienaren buyten de voorsz: te extendeeren, nadien men in 't
vervolg sulx geraden vindende daaromtrend andere schik,
kingen konde maken ——— .

breedvoerig raisonnement daarover

Over alle het welke dan in 't breede geraisonneerd en teffens
in aanmerking genomen zynde, dat voor so verre de
saken alhier beschouwt kunnen werden, men niet wel in
staat is, om voor als nog andere maatregulen ter bereiking
van 't bedoelde oogmerk der heeren Meesters te beramen, dan
de geene welke door welgem: Syn Edelheid, volgens het voor,
waarts genoteerde, zyn geproponeerd, dewyl het onse heeren
Superioren, na het dese regeering voorkomt, eenelyk te doen
is, om door het restabileeren van Masulipatnam daar de
onse, haar Edele regt te soutineeren en daardoor eenige satis,
factie te erlangen, dan wel by 't contrarie en indien de fran,
cen sig met opentlyke feytelykheden daartegens mogten aan,
kanten, te meerder en suffisanter redenen te hebben, om der
selver reets gedane billyke doleantien met meerder kragt en
aandrang nader te kunnen aanbinden, ter erlanging van een
regtmatige satisfactie in Europa, en dierhalven geconsi,
dereerd wesende, dat de saken op den door Syn Edelheid voor
gestelden voet behandelt werdende, hoe die ook mogen uytval,
len, men sonder veel gevaar te lopen van verdere declin om,
trend 's Comps: reputatie aan de wesentlyke intentie onser
heeren Principaalen sal komen te voldoen; Cis is niet una,

besluyt sig met 't voorstel van Syn Edelheid ten vollen te conformeeren

nime stemmen goedgevonden en verstaan sig met de gedane
voorstellen van welgem: Syn Edelheid ten vollen te confor,
meeren en dienvolgende het een en ander den Gouverneur en

en sulx den Cormandelse Gouverneur & Sa in mandatis tegeven

Secunde van Cormandel by een secreete Missive in mandatis
tegeven, mitsg:s nog bovendien aan hun beyde gedefereert

mitsg:s aan hun het beramen van verdere dienstige maat regulen gedefereert telaten

telaten, het beramen van sodanige maatregulen als sy van
naby oordeelen sullen dienstig te wesen ter faciliteering
van dat werk, en ter voldoening aan de g'eerde ~~ordre~~ intentie onser
hooge Principaalen, met ordre om dese regeering ten spoe,

met ordre van spoedig berigt

digsten te berigten, hoe de saken aldaar gesteld syn en wat
succes van het een en ander apparent sy te wagten.

de ministers te gelasten om by restabileering van Masulipatnam 't omtrend de munt g'ordonneerde te dirigeeren na 't g'ordonneerde ten opsigte van Jaggernaykpo: en Bimil:

Laastelyk is ook nog met betrekking tot de Munt
verstaan, de voorsz: Ministers by secreete Missive te ge,
lasten, by restabileering van Masulipatnam het daar,

omtrend

79.

omtrend sodanig te dirigeeren als ten opsigte van die te
Jaggernaykpoeram en Bimilipatnam by brief deser
regeering van den 9:e Juny pass: uyt kragte van 't g'arresteer,
de onder de gehoudene besoigne over dese munte op den 6:e May

en ten opsigte van 't munten der Dabboesen na 't besluyt van den 31:e May

bevorens is aangesz: en sig omtrend 't munten der Dabboesen
insgelyks te reguleeren na het besluyt deser Tafel van den
31:e dierselve maand, sonder den tegent daarin telaten par,
ticipeeren, op dat de Comp: by deselve f 90. de 100. ℔. er,
lange.

Waar na door den heere Gouverneur Generaal gepro,
duceerd wesende de notulen getrokken uyt d'ontfangene secreete
Missives van den Gouverneur en Directeur van Javas oosthoek
De: Nicolaas Hartingh, de datis 16:e May en 12:e Juny pass:

communicatie wegens 't vermeld by de laast ontf: brieven van Java nopens eenige krygs toerustingen

ten eynde over eenige poincten van aanbelang by deselve ver,
vat tedisponeeren en aanvankelyk door welgem: Syn Edelheid
tekennen gegeven zynde, hoe by laastgem: Missive mentie gemaakt
werdende van eenige krygs toerustingen, mits het gedane opont,
bod door gem: Gouverneur van 2000. Maduresen 530. Suma,
nappers en 325. Samacassande, om op d'eerste ordre uyt den
oosthoek te kunnen marcheeren, waardoor soude moeten ver,
onderstelt werden, dat den gem: Gouverneur voornemens was
de saken door den oorlog te willen decideeren, sulx nogthans
geensints overeenstemmend vand nog met de tot nog toe gaande
gehoudene onderhandelingen met de twee hoofd rebellen Mansoe,
boemie en Mas Said, waarvan by opgem: advysen en d'overge,
komene copias wegens de met die beyde Pangerangs gehoudene
briefwisselingen in het breede werd mentie gemaakt, nog met de
jongst afgesondene ordre deser regeering by secreete Missive van
den 31:e May pass: als behelsende om alles in een bequame defens,
sivenstaat testellen, en ondertussen d'onderdaten eenige hoogno,
dige rust tedoen genieten, sonder dat by gem: Missives door den
Gouverneur eenige redenen g'oppert werden, welke tegens die
ordre komen testryden, also het daarby vermelde, rakende de tal,
meryen en teffens voorgewend werdende exceptien so door
Mansoeboemie als Mas Said niet alleen met betrekking tot het
geven van eene finale verklaring, nopens derselver reele
intentie en wat se eygentlyk begeeren, maar ook ten opsigte
van eenige onderlinge byeenkomst tussen gem: Gouverneur

sustenue van Syn Edelheid daaromtrend

en den eerstgem: na Syn Edelheids sustenue geen saken van
dat gewigt waren, dat men het daarom al ten eersten op een
anderen boeg soude dienen te wenden, en de middelen van den
oorlog gebruyken, daar er misschien nog apparentie is om op
een paisibeler wyse de vreede tesullen bevorderen, terwyl

ook

ook soveel swarigheid niet was te maken in de betragting der rebellen, om de saken maar dralende te houden, alsoo eenige vaan den stilstand haren staat niet verbeteren, maar veel eer uyt het tussen haar voorgevallene in vroegere dagen te conjectureeren was, deet de ruste wel eenig verschil onder hen die d'onrust nu soo seer gewoon zyn, verweeken sal, en waardoor wy aan onse zyde ten minsten dat voordeel souden hebben, dat de geprojecteerde barrieres in goeden staat gebragt, den oegst gerustelyk ingesameld en de nodige proviantplaatsen voor 't vervolg aangelegd konden werden, ook het Landvolk eenige adem quamen te scheppen, mits dat men nogthans goede ordre stelde, tegens alle vyandelyke tentames, nadien men genoeg in staat was, om wanneer eenige invasien quamen te doen, deselve daarin tegen te gaan, hoewel Zyn Edelheid ook tevens betuygde dat desselfs intentie ook daarheenen strekte, om ingevalle de rebellen, bij door toedoen van den bekenden turksen Priester, die nu na Sourabaya stond overtegaan, om na syne beloften aan Chanseboemie, ordres van Macca tehalen, of wel andersints tot geen inkeer mogten komen, en in hare weygering van zig tot een billyke onderhandeling ter herstelling van de ruste van Java bleven continueeren, alsdan tegens toekomende jaar bytyds de nodige maatregulen te beramen, om de Rebellen door de wapenen tot vreediger gedagten, ja selfs deselfs geheel t'onder te brengen, alsoo de tyd thans te verre verlopen was, om daartoe het nodige in gereedheid te brengen, ansche nog wel een maand verlopen soude eer men de Madureesche Tranz en die der nabuurige Regentsz in den oosthoek aan het marcheeren kreeg, waardoor niet anders te verwagten soude wesen als 't invallen van den regentyd eer er iets van belang soude uytgevoerd wesen, dog dat men daartoe tredende dan ook den oorlog in diervoegen met ernst en vigeur diende voort te setten en sodanige middelen in 't werk te stellen dat daarvan, onder des Heeren zegen iets grootste wagten konden zyn.

besluyt zig met 't sentiment van Zyn Edelheid te conformeeren

Alle het welke door den heere Gouverneur Generaal de Vergadering in overweging gegeven, en na verscheyde dienwegens over en weder gevoerde discoursen de sentimenten der gesamentlyke heeren Leden daarop afgevraagd zynde; Soo is bij pluraliteid van stemmen goedgevonden en verstaan zig met het sentiment van welgem. Zyn Edelheid ten opsigte van allen desen te conformeeren, en dien volgende den Gouverneur Hartingh bij secreete Missive te gelasten, om illico na den ontfangst deser ordre act b'voegd opontbood der Madureesen en verdere Eylanders in den oosthoek te contramandeeren en dies Regenten op het constigste t'injungeeren, om met alle man aan den Landbouw tegaan, mitsgs. deselve ook over geheel Java op 't yverigste te laten voortsetten, met dese byvoeging nogthans dat dese regeering geensints van intentie is, de

en den Gouverneur Hartingh te gelasten 't opontbod der Madureesen te contramandeeren

mitsgrs. den landbouw op 't yverigste te doen voortsetten

rebellen

rebellen iets toetegeven, of eenige kleynigheeden van haarte verdragen, want dat sy in sulcken gevalle niet alleen defensief sullen moeten ageeren, maar ook alles in 't werk stellen, 't welke haar 't meeste afbreuk doen en het onse best sal kunnen beveyligen, waartoe men oordeelde dat Wira nata en de verdere, volgens het genoteerde bij missive van den 16e. May pass: tot den Keyser overgekomene Tommogong Dipo diredja, nevens syne broeders in namen Rannae Patty, Jawie Koeno, Katta Wonan, Jawi Kotti en Soeri dirono en die verders, volgens gegevene apparentie, zig sullen onderwerpen, te pade kunnen komen, indien men oordeelen mogte dat op deselve eenige staat konde gemaakt werden, en oversulx den voorn. Gouverneur dienwegens het nodige bij secreete brief aantesz., synde d'heer raad ordinair Van der Parra van gevoelen, dat men den Gouverneur Hartingh diende aftevragen of er nog geen occasie soude zyn om dit jaar den veldtogt te beginnen, en de Rebellen een gevoelige neep te geven, alsoo van gedagten was er thans geen apparentie waren om op den presenten voet den vreede te sullen bewerken, en men dien volgende hoe eer hoe beter de rebellen met de wapenen diende te constringeeren tot het aanneemen van billyke voorwaarden ter herstelling van de ruste op dit so lang getroubleerde eyland, nadien men maar telkens met vrugtelose beloftens en voorgesogte exceptien wierde om den thuyn geleyd en het onverantwoordelyk was, onse daar zynde Militie, die de Comp. nog al vry wat kostende, nog byna een geheel Jaar buyten actie te houden, te meer nadien uyt het translaat van seeckeren brief door meergem. Chanseboemie aan den heere Gouverneur Generaal geschr. en ter deser Vergadering gerescumeerd, ten vollen quam te blyken, hy niet van intentie was vreede te maken, sonder voor Keyser van Java erkend te werden, onder een seer indifferente betuyging 't hem om 't even was of daarop een goed dan wel een quaad antwoord quam te volgen; bij welk sentiment zig ook gevoegd heeft d'heer Raad Extraordinair Van den Velde, wesende de gem: twee heeren nog boven dien van gedagten dat even geciteerde brief, als verscheyde onhebbelyke en lederende expressien behelsende, niet door Zyn Edelheid selfs maar door den Gouverneur Hartingh uyt desselfs name op eene wyse met 's Comps. respect overeenkomende, behoorde te werden beantwoord, dog daarentegen bij de overige heeren Leden op de gedane omvrage besloten wierd van welgem. Zyn Edelheid de rescriptie derselver gedefereert te laten, en wel spetiaal om denselven gerust te stellen, ingevalle genegen mogte wesen aftekomen en met den Gouverneur t'abouchéeren.

met byvoeging der intentie omtrent de rebellen

Sentimenten van d'heer Van der Parra en van den Velde

nader advys van Haar Eds: omtrent de beantwoording van Chanseboemies brief

contrarie besluyt der overige heeren

Wyders in aanmerking genomen zynde de door den Gouverneur Hartingh bij desselfs voorwaarts gemelde Missive van den 16e. May passt: voorgedragene instantie van den regent van Banjoemaas Tommogong Juda Nagara, dat niet alleen on

op 't versoek van den regent van Banjoemaas om tot opper regent van eenige Landen benoemd te werden een dilayeerend antwoord te geven

af

afhanxelyk van den Soesoehoenang gesteld, maar ook benoemd magte
werden tot Opper Regent ~~over~~ de Landen van Roma, Pamardien,
Dayloer, Ledoq, Siebebeek en Warro Warie, onder den Tertitul
van Radeen Tommagong, alsoo volgens opgave van den Gouverneur
Zyne Soons en broeders in de voorsz: plaatsen alle in het gesag waren,
en hy daarover reets als hoofd regeerde, mitsg:s belooft hadde aande
Comp:e een aansienelyke quantiteid producten, nevens d'ordinaire
Tjatjasgelden ter Somma van Rds: 3400. of ƒ 8400. jaarlyks te
sullen opbrengen, als wanneer denselven, s doende magtig genoeg souden
wesen, om de gemeene magt der rebellen te kunnen afweeren en uyt
Zyne Landen houden; So is offschoon den voorsz: Gouverneur dat
versoek op een nadrukkelyke wyse met desselfs voorschryvens ifse,
cundeerende, en, sulks als een voordeelige en gewenschte saak komt
aantemerken, waardoor de West namentlyk Cheribon ende Preanger
Landen, als door een suffisante ringmuur gedekt souden wesen, en
het andersints ook veel voeten in d'aarde soude hebben, hem tot
Zyne voorige hoffsche pligt tebrengen, egter verstaan opdat ver,
soek een dilayeerend antwoord tegeven, nadien het tegens de billyk,
heid stryden en het geensints met 's Comps: belangens overeenkomen
soude, den Keyser in een nog grooter declin tebrengen, als hy is, door
die Landen van onder zyn bestier weg teneemen, en oversulx by 't afste,
gaane secreet schryvens aan den Gouverneur Hartingh ten dien
opsigte te remarqueeren, dat d'agting voor den Soesoehoenang veel
soude kunnen vermeerdert werden van onse zyde, metdien voorts
So d'authoriteid telaten over Zyne onderhorige Regenten, en dat al wat
men daaromtrend nodig oordeelen sal alleen by wyse van versoek soude
Sdienen voorgedragen te werden, om daardoor te meerder ontsag by
Zyne onderdanen te weege tebrengen, en sulx wel spetiaal tedoen plaats
hebben, omtrend het aanleggen der Landposten en ook het voorenstaande
versoek vanden Regent van Banjoemaas alsomen sulks in dat geval
wel wil toestaan, nadien het de Comp: niet tedoen is om meer land op
Java tehebben en zig als sodanig gehaat te maken, mits dat evengem:
Regent de Revenuen van syn land en van Warro Warie aan 't hof
sal moeten opbrengen, en so mede d'andere Regenten, na gelegentheid
van tyd en saken, sonder dat men zig thans behoeft te bekommeren
of hy naderhand weder tot de hoffsche pligt sal te brengen wesen.

en ten dien opsigte te re,
marqueeren als hiernevens

Voorts is verstaan t' approbeeren 't gehouden gedrag van den
Gouverneur Hartingh met betrekking tot de door Mansoeboemie
gedanen, dog door hem afgewesenen voorslag, na het vermelde by
des eerstgem: brief van den 16.e May pass: ten eynde met denselven
een abouchement tehouden op seker dorpje Walayo gelegen by Simo
in een valeije circa 5. uuren van Boejalalie, mits eenlyk

t' approbeeren 't gehouden
gedrag van den Gouverneur
omtrend de afgewesene voor,
slag van Mansoeboemie tot 't
houden van een abouchement

maar

S.3.

maar tien Man mede brengende en wel sorge drage, dat er geen
volk in d'agterhoede bevonden wierd, also Mansoeboemie daarop
soude laten passen ende daarop weder gedane propositie door den
Gouverneur aan den Pangerang, om den hoogen Priester, die anders
er ook geen sin in had, nevens twee gequalificeerde Dienaren en 200.
Militairen derwaarts tesenden, en ingevalle hy dan nog wat na Tinker
wilde afsakken, den Gouverneur zig aldan in persoon daarmede soude
laten vinden, ten fine op so een honorable wyse een mondgesprek met elkan,
deren tehouden, sonder dat dit laatste by denselven was g'accepteerd geworden,
nadien het eerstgem: niet alleen seer nadenkelyk is, maar ook in 't geheel
niet met 's Comps: reputatie overeenkomende soude wesen, en uyt de
gedane weygering van Mansoeboemie om op de door den Gouverneur
geproponeerde wyse, met denselven t' abouchoeren, ten vollen consteerd
Zyn wantrouwen omtrend de Comp: en dat Zyn betragting tot de erlan,
ging van de rust en vreede in Java na so groot niet schynt, als desselfs
genegentheid om Zyn eygen belang te bevorderen.

By meerem aparte Missive van den Gouverneur Hartingh de
Dato 12.e Juny gebleeken Zynde, dat den in de Mattaram militeerende
Majoor Feber van daar was opontboden om op Samarang wegens
Zyne geruchte slegte huyshouding ~~aan dat Samarang~~ om dien oird, reken,
schap en verantwoording tedoen; So is, uyt hoofde dit alreede ver,
scheyde moeyelykheeden so door het aanhooren van klagten en het in,
winnen van verklaringen als anders veroorsaken sal, sonder dat
Sdaar mogelyk iets mede sal werden uytgeregt, ter saake van de bekende
agterhoudentheid van den Inlander, van wien men selden van onder,
regt werden, nopens de wesentlyke gesteldheid der saken, oversulx voor
Sdiensliger g'oordeelt en dienvolgende verstaan den gem: Majoor Feber
met afgeeg: gagie na dese hoofdplaats telaten opkomen, nadat ordentlyk
verantwoording sal hebben gedaan van de traindgelden, ammonitie
etc: welke ten Zynen laste lopen magten, met aanschryving nogthans
dat hy Feber des niettemin, alvorens Zyn vertrek sal moeten res,
titueeren het geene hy den Inlander op een onwettige wyse opgelegd
en na zig magte genomen hebben, en daarenboven deselve, omtrend
alle wettige pretensien, diese jegens hem hebben magten, behoorlyk
satisfaceerende.

Laastelyk is als een sequeele van het voorwaarts g'arresteerde
op de propositie van den heere Gouverneur Generaal verstaan
den Gouverneur Hartingh tegelasten, om in 't aanstaande voorjaar
dese regering vroegtydig te berigten van den wesentlyken staat
der saken daar ter custe, alsmede aangaande de Krygs operatien,
die men na d'omstandigheid en toestand derselve magte nodig agten,
mitsg:s om onder een aantooning van 't aanhanden zynde volk, ook
te melden, welke Manag toereykend g'oordeelt werd, met andre nogthans

den Majoor Feber met afgeeg:
gagie herwaarts tedoen komen

om

den Gouverneur tegelasten in 't aanstaande voorjaar vroegtydig teberigten de wesentlyke staat der saken daar ter Custe

om daaromtrend onse strandregenten, soveel mogelyk, te verschonen, en sorge tedragen dat ten opsigte van de Battoors, die er wel dienen te wesen, dog waaromtrend al veeltyds excessen begaan werden, door d'alte groote vryheid, die men d'Officieren toelaat, behoorlyke ordre gesteld en sowel in dat cas, als in de cantonnementen alle onbehoorlykheden geweert werden. /: onderstond :/ Batavia in 't Casteel dato voorsz. /: was geteekent :/ J. Mossel J. V. S. van Hollenesse, J. vander Waeyen, L. A. vanden Larra, J. van der Spar, L. Hooreman, S. vanden Velde, J. A. van Hohendorf, D. van Rheden, A. de Nys, H. van Basel, M. Romp secrets.

Maandag den 1.e July ao 1754.

Voordemiddag, Extraordinaire Vergadering, absent d'heer Raad ordinair Vander Spar, mits indispositie

Sentiment van den Gouverneur Hartingh omtrent de forten in de Baggaleen Cadoe en Mataram selaten so als thans is

Onder het resumeeren van eene op gisteren ontfangene secreete missive van den Java's Gouverneur DE. Nicolaas Hartingh, gedateerd Samarang den 24.e Juny pass: tot antwoord streckende op het schryvens deser Regeering aan denselven vanden 31.e May bevorens, gebleeken synde, hoe gem. Gouverneur van syne consideratien over de by evengem. missive hem voorgehoudene poincten dienende, na een breedvoerige beschryving der thans op Java uytgesette cantonnementen, item derselver sterkte en gelegentheid so in de Baggaleen en de Cadoe als de Mattaram, onder anderen ook met betrekking tot het aanleggen van forten in voorm. districten van gevoelen is, dat vermits de thans opgeregte aarde werken ter plaatse alwaar onse militie sig in diverse campementen verdeeld bevind, alle van een behoorlyke defensie, mitsg.s hegt en sterk syn, item op goede plaatsen gelegen en so compendieus kunnen gemaakt werden, als men selfs begeerde en daarentegen het extrueeren van steene forten, so door gebrek vande nodige materialen, als anderszints een werk van langen duur wesen en veel commotien en bewegingen onder den inlander te wege brengen soude, buyten en behalven dat na het hem voorquam de Regenten van de Mattaram, waarin Prambanang en Madjasem legt, daartoe juyst de grootste inclinatie niet toonden, en selfs die van de Baggaleen aarselde, offschoon bevorens daartoe selve propositie gedaan hadden, en meermaals onderwonden was, dat wel iets voorstelden, 't geen juyst hare ware

intentie

intentie niet mede bragt, waardoor ook in 't gemeen het hinkende paard agter aan volgde, het uyt dien hoofde dienstiger soude wesen dat men, met opsigt tot de presente gesteldheid van saken het daaromtrend quam te laten op den tegenswoordigen voet, sonder tot het maken van eenige werken van steen te treeden, te meer, nadien door de verafgelegentheid dier plaatsen van onse hoofd of strandregentsz. deselve dagelyks door de vyanden soude kunnen afgesneden werden.

Waarop in aanmerking genomen synde, hoe men over dit onderwerp na het aangeteekende by secreete Resol. van den 20.e May laatsl: besoigneerende, wel voornamentlyk ten doelwit gehad heeft, om door het maken van die forten te preveniëeren alle nadeelige aanslagen der vyanden en d'Ingesetenen daardoor gelegentheid te verschaffen, om met rust aan den arbeid tegaan, mitsg.s om in cas van nood een veylige retraite tehebben, sonder dat men egter vastelyk bepaald heeft, dat deselve juyst van steen soude moeten g'extrueerd werden, en dierhalven geconsidereerd wesende, dat indien maar aan het wesentlyke oogmerk voldaan werd, het om 't even is, of die posten van steen dan wel van aarde syn, en het ten dien opsigte vry beter sal wesen, sig daaromtrend teschikken na d'inclinatie der regenten, dan deselve tegens haar sinnelykheid iets opteleggen, 't welk sy dog niet spoedig nakomen souden; So is verstaan den Gouverneur Hartingh by secreete brief aanteschr. om met betrekking tot het maken van voorsz. forten aan de gem. Regenten de keuze telaten, of se deselve van steen opbouwen willen, dan van aarde laten en dus derselver inclinatie geheelyk te volgen.

aanmerking hierover

denselven tegelasten om met betrekking tot voorsz. forten d'inclinatie der regenten te volgen

Vervolgens by voorm: aparte missive door gem. Gouverneur Hartingh, ter gelegentheid dat van eenige krygstoerustingen komt te spreeken, als mede van sekere marsroute /: by cas van ageering :/ nyst den oosthoek tot suyvering van Cadieri, Pranaraga en Madion ook nog tekennen gegeven synde, dat volgens syne sustenue Djapan en Wira Saba also van Cadiery aan het Sourabaysche gehegt synde, een sufficante ringmuur geven, en waardoor alle verstandhouding met het Malangse gespuys soude werden abgesneden, als mede dat eene der soonen vanden Madureesen regent by vacature op Sidayoe of Toebang geplaatst werdende, om het land van Djapan c. s. dat weergaloos en voor heen considerable ryst gevende district voor alle invasien tedekken, dus den oosthoek, die niet genoeg in 't oog konde werden gehouden, menschelyker wyse gesproken, ten vollen geseckreerd soude syn. Want offschoon men in desen opsigte daar wel tegens konde inbrengen, dat de Madurees op Java schadelyk was, egter dit ook by ondervinding te meermalen is komen te blyken, dat denselven al dikwyls van groten dienst, ja selfs noodsakelyk is geweest en waartegens Sourabaya met sig,

den voorstel van gem. Gouverneur om Cadiery aan Sourabaya tehegten

en een der soonen van den Madureesen regent op Sidayoe of Toebang teplaatsen, t'approbeeren

waarop

manap, wanneer maar in staat wierden gehouden, daar een goed hoofd in den oosthoek wel voor sorgen konde, genoeg sterkte tot een tegenwigt; So is hierover gelibereerd zijnde, uyt hoofde dat het voorgestelde ten dien opsigte seer overeenkomstig wierd bevonden met het so nuttige als nodige evenwigt dat er op Java onder de voornaamste Landregenten diend in agt genomen te werden, en dit ook den Madureesgrootelijx animeeren sal om de Comp:e te getrouwer aan te kleven, goedgevonden en verstaan de propositie van gem:e Gouverneur Harting t'ampleteeren, om in der tijd en so zig daartegens geene wettige redenen mogten opdoen van deselve gebruyk te maken.

op de geruchten dat eenige Inlanders en Chineesen de vijanden met benodigtheeden gerieven daartegen de nodige ordre te doen stellen

Voorts in aanmerking genomen zijnde, dat na de geruchten willen verscheyde onser onderhoorige uyt d' Inlanders en Chineesen aldaar zig niet souden ontzien uyt een verfoeyelijke baatzugt de vijanden te gerieven met benodigtheeden, waardoor zy in staat wierden gesteld om het des te langer tegens d'onse te kunnen uythouden; So is, tot tegengang van dierg elijke onvergeefelijke en schadelijke gedoentens verstaan den Gouverneur Hartingh te gelasten, de nodige ordre te stellen, dat geene inlanders of Chineesen na de rebellen kunnen passeeren, en sulx diensstig agtende bij billetten in de Chineese en Javaanse talen op het scherpste t'interdiceeren, op sodanige pene als hij selfs nodig oordeelen sal, daartegens te stellen.

en des noods bij billetten te interdiceeren

de gemaakte schikkingen omtrend 't afdanken der Javaase inboorlingen

Wyders bij voorsz: Missive ontwaard zijnde, de door den Gouverneur Hartingh gemaakte schikkingen, omtrend het afdanken der onder d' Oosterschen Militairen zig al langsamer, hand g'incorporeerde Javaanse inboorlingen, mitsg:s de ongenegentheid der laastgem:e om zig naar dese hoofdplaats te begeven, en waaronder zig ook bevinden de meeste manschap van den reets bij gemeene resol: van den 29:e april jongstl: vermelden Capitain Tollong, die offschoon quasi vero zig seer genegen toonde tot de terug reyse egter aldaar om redenen stond aangehouden te werden; So is verstaan desselfs behandeling in desen te approbeeren en aan te schrijven om ten opsigte van dat volk verder sodanig te werk te gaan, als na gelegentheid van saken het dienstigste sal oordeelen, sonder te forceeren na dese hoofdplaats te komen, als z' daartoe niet genegen zijn.

Laastelijk

Laastelijk door den heere Gouverneur Generaal in omvrage gebragt zijnde: of men uyt hoofde van den ontfangst dezer nadere berigten, rakende den staat van Javas oosthoek en het geene verders bij voorsz: secreete Missive vervat stond ook eenige verandering zoude dienen te maken, omtrend het jongst g'arresteerde ter sessie van den 27:e Juny met betrekking tot dese Custe, dan wel of men daarbij soude blijven persisteeren; So is verstaan zig met het laaste Lid deser propositie te conformeeren |: onderstond :/ Batavia in 't Casteel dato voorsz: |: was geteekend :/ J. Mossel, J.V.S. van Gollenesse, J. van der Waeyen, L.A. van der Parra, L. Hooreman, P. van den Velde, J.A. van Lohendorff, D. van Rheden, A. de Nys, H. van Basel, J. van Riemsdyk, M. Romp secrets:

bij 't geresolveerde op den 27. Juny omtrend dese Cust te persisteeren

Donderdag den 15:e Augs: 1754.

Voordemiddag, Extraordinaire Vergadering
absent den heer Eerste Raad en Directeur generaal en den heer Raad Extraordinair
Van den Velde, uyts indispositie

besoigne over seker relaas wegens het gepasseerde te Natter met d' Engelschen Comps: prerogativen aldaar en hoe die geviolleerd zijn geworden

Onder de heeren Leden ter resumptie rond geweest en door den heere Gouverneur Generaal thans binnen gebragt zijnde, een daar den g'eligeerd Commandeur van Sumatras westkust, Thymon Pieter van Herzelle, benevens den Onderkoopman en gedesigneerd Padangs tweede Administrateur Johan Fredrik Landsius opgesteld relaas, behelsende eerstelijk het gepasseerde te Natter met relatie tot d'invasie der Engelsen in dat district, als te dier tijd aldaar ter Custe beschijden geweest zijnde; ten tweeden, wat prerogativen de Comp:e daar heeft; ten derden hoe de g'useert en ten vierden of laastelijk hoe verre die geviolleert zijn geworden, met adstructie van diverse bijlagen tot opheldering en verificatie hunner opgavens en stellingen alles in conformite van het haar ten dien opsigte g'injungeerde bij gemeene Resolutie van den 28:e maij jongstl: en de sulks vergelegentheid van de ten dien dage gehoudene Besoigne over de poincten van rescriptie op d' uyt Nederland ontfangene generale Missives van den 8. en 12:e oct: 1753. mitsg:s wel speciaal met betrekking tot het door de heeren Meesters bij eerstgem:e brief, onder de Materie van Sumatras westkust betuygd misnoegen over het violeeren van 's Comps: possessien en authoriteid in het noorder deel dier Custe door die van d' Engelse natie etc: mitsg:s de verdere gemaakte remarques door Haar Ed: hoog Agtb: hoe en op wat wijse men ten desen opsigte had dienen te werk te

gaan

gaan, werdende sowel bij dat relaas als bij 't nagaan der retro-
acta van alle 't geene met relatie tot die affaire betrekking heeft, be-
vonden hoe in ao 1757. ofte met den aanvang dier troubelen, na 't
vermelde bij brief der ministers van den 31e. dec: van datselve jaar
de goede gemeente te Natter, wegens de groote wanordres, die aldaar
door eenige quaadmeenende aangeregt wierden, grotelijks verlan-
gende, dat de Comp.e hun wilde beschermen, door het extrueeren van
een fort tegens het geweld der vreemde volkeren, men volgens haar
naderschrijvens van den 15e. april 1757. de Nattereesen den toevoer van
levensmiddelen had begonnen aftesnijden, om de quaadwillige tot
obedientie tebrengen, sluitende de rivier met onse vaartuijgen,
dog met een verkeerd effect, en wijl men niet in staat was, andere
dwang middelen te gebruijken, wierd den broeder van den Maning
cabosen Keijser aan de welgezinde gesonden, versoekende de mi-
nisters bij missive van den 14e. May daaraan, buijten de benodigde
ammonitie van oorlog, en behalven de g'eijschte 100. Europeesen
nog 200. Bougineesen, om te beter in staat te sijn d'Engelschen van
daar tehouden, en een noodsaakelijk redres onder den verwilderden
Inlander, 't welke volgens haar seggen niet anders dan door een goede
magt geschieden konde, te maken, waarop men, conform het aangeop:
bij brief deser regeering van den 3e. Sept: 1757. d'extructie van een
post aldaar, om de vaste lasten van de hand wijsende, derwaarts
100. Man gesonden, dog daar en tegen ons ongenoegen betuijgt heeft
over het sluijten der Natterse rivier. hebbende 't gevolg doen sien dat
dese Regeering hier over ten regten hun misnoegen getoond heeft,
dewijl offschoon de slegte executie wel ten deele oorsaak geweest sij
van den quaden uijtslag na 't aangeteekende bij 't relaas van voorm:
Herzeele 6. S. de saak ook niet sodanig aangelegd is geworden,
om een goed succes daarvan te wagten, dewijl de Inlander te mis-
trouwend gemaakt sijnde, het niet heeft durven wagen, om op de
vaartuijgen tekomen en sig te submitteeren, sijnde sulx selfs van
so een contrarie effect geweest, dat de quaadwillige ten eersten na 't
vertrek van onse vaartuijgen, d'Engelschen hebben ingeroepen,
uijt vreese voor een nog harder besoek, nemende dus die natie
na 't genoteerde bij der ministers advijsen van den 3e. Nov: des-
selven jaars 1757. possessie, door het extrueeren van een fortje en pagger
aldaar, waarop bij schrijvens van hier sub dato 7e. Sept: 1752. ge-
volgd is het betoond misnoegen deser regeering, datse, eer 't so verre
gekomen was, geene precautien daartegens genomen hebben, en dat
de middelen omtrend de gedane expeditie en 't sluijten der Natterse rivier
met veel te veel drift, mitsg.s buijten voorkennisse deser regeering
g'appliceerd en te werk gesteld sijn, om van goed succes tehebben kunnen
wesen, en waarenboven men haar bij schrijvens van hier de dato
10e. oct: daaraan gelast heeft, alle vaart op Natter te verhinderen,

schoon

schoon met Engelse passen voorsien, indien na bekoomen was g'obs-
serveert geworden die plaats voor die natie gantsch onnut soude hebben
gemaakt, dog sulx van geen gevolg geweest sijnde heeft dese regeering
niet goedgevonden sterker drang middelen ter verhuijsing der Engelsen
van Natter tegebruijken, om reden de heeren meesters op de gedane vrage
deser regeering bij missive na Nederland van den 31e. dec: 1747. om ordre
en hoe sig tegedragen, ten opsigte van de door den Koning van Bantam, ter
gelegentheid van d' in dat jaar afgelegde commissie door den presente heere
Gouverneur Generaal in qualiteid als Commissaris van wegen dese Rege-
ring aan 't hof, aan welgem: Sijn Edelheid met veel empressement ge-
dane instantie, om d'Engelschen van Bansahoeloe tehelpen verdrijven,
als considerabel doleerende over 't nadeel, dat hij bij dat etablissement het
welke die natie vervolgens nog tot Lampong Cilleboe en tot bij de
vlacke hoek g'extendeert hebben, leed, teffens de Comp.e sommerende om de
hulpe te presteeren, die bij de contracten aan 't Bantamse hof Rijk beloofd
is, sig bij Patriase missive van den 11e. oct: 1749 eerst onder de materie
van Sumatras westkust en vervolgens bij die van Bantam in dier
voegen hebben gelieven tedeclareeren, dat een voorstel van die natuur
als door dien Vorst is gedaan geworden, Haar Ed: hoog Agtb: niet hadde be-
hooren in bedenking te sijn gegeven, dewijl ér redenen genoeg aan de hand waren
om den Vorst, de ongevoegelijkheid van sijne propositie aantetonen, al
was het maar alleen met hem tedoen sien, wat de Comp.e tewagten soude
hebben, van sijn obligatie en verband tot restitutie dier kosten, die
daartoe souden dienen aangewend te werden, daar hij declareerde niet
in staat te wesen sijn oude schuld, groot maar 30000. Sps: realen
te kunnen afleggen, teffens onder d'eerstgem: materie van de westkust, daar
bij voegende de niet doenlijkheid, om sig van dat schadelijk etablissement
der Engelsen op redelijke conditien met die van hare Comp.e in Europa
aantegaan, tekunnen ontdoen en dus veel liever dese regeering wilde qua-
lificeeren, tot sodanigen contractatie alhier met het opperhoofd van de
Engelse Comp.e in de Indien, wanneer sulx op billijke en convenable
conditien geschieden konde, dog tot het welke sig alsomin eenige gelegent-
heid heeft opgedaan, als ér apparentie sij, dat iets diergelijks voor eerst
sal te voren komen, hebbende vervolgens de Padangse bedienden
in antwoord op 't hier vooren g'allegueerde bij aftegaane brief van
den 10e. oct: 1752. bij letteren van den 10e. febr: 1753. sig verge-
noegd met tesseggen, datse vermeenden sowel door mercantile middelen
als door de geordonneerde bekruijssing etc: de Engelsen so veel werks
te verschaffen, datse gedurende het hangen deser saken op een verse-
kerde possessie weijnig te roemen souden hebben, met verdere tekennen
geving, dat sekeren Bagunda Maha Radja Lello, die bij haar
voorig schrijvens van den 26e. Nov: 1757. besz is tesijn d'eenige
overgeblevene successeur in regte descendente linie van sijn over-
grootvader Radja Indra Lontkan, welke in vroegere tijden als
wettig vorst van Natter geregeert en ao 1693. met de Comp.e: Con-

tracten

89.

tracten aangegaan heeft, reets met hare voorkennis in beweging
was, om aldaar de gemoederen te winnen en de Saken op een
goeden voet tebrengen, ook daarin g'assisteerd te werden door zijn
grootvader van moeder zyde met name Radja Goenong, die de
Nattersse bovenlanden sowel, als 't graatste aandeel in dies goud
ryke mynen onder syne directie hebbende, zig de parthy van
desen synen verdreevenen naneef seer gnam aantetrekken, dog
waarop niets gevolgd en waarby het ook sedert gebleven is, blykens
nadere van daar ontfangene aparte missive van den 10e apr:
d'anno pass: schoon men egter op de daarvan gegevene hope de
ministers gelast hadde, dien regent onder de hand t'assisteeren
en waaromtrend seer in 't oog loopt, dat evengem regent na 't
genoteerde bij voorsz aparte brief, den Commandeur van
Idsinga aangesproken hebbende, om naar Natter tegaan, hem
door denselven eenlyk twee vaartuygen, die buyten des als
kruyssers g'employeert wierden, syn toegelegd, dog de verdere
versogte hulpe geweygert, onder voorwendsel van zig tegens
alle vyanden van binnen en aan de Landkant selve temoeten
precautioneeren, en dat de Comp: zig nooyt aan eenige deser
kust volkeren, daartoe verbonden hadde, met dese nog aan,
merkelyke, dog in dit geval in 't geheel niet te passe komende
adhortatie aan denselven, ~~ten eynde~~ om de goede vriendschap tussen
de Comp: en de Engelse natie in aanmerking te neemen en dat de
opregting van hunne tegenswoordige post in syne negorye, niet
als van onse vyanden, maar door de misleyding der misnoegden
etc: ondernomen was; werdende voor het overige bij aparte brief
van den 13e april deses Jaars eenlyk melding gemaakt, wegens de
twist onder de wederzydsche parthyen te Natter, en dat in Cas
van noodsaakelykheid den voorsz wettige Regent, assisteeren soude
uyt alle het welke dan ten vollen consteerd dat men van hier geen,
sints nagelaten heeft, sodanige middelen in 't werk testellen, als
men aanhanden heeft gehad, en met betrekking tot het weeren
der Engelsen uyt het Noorder gedeelte dier Custe, mitsg: tot voor,
koming harer posessie neeming in het district van Natter, het
beste en met de toenmalige omstandigheeden het meest convenie,
rende g'oordeelt syn, schoon ook aan d'andere kant, de Saak
wel ingesien synde, dieselve middelen, welke men g'appliceerd
heeft, om de quaadwilligen te onderwerpen, de wesentlyke oorsaaken
moeten gesteld werden tesyn, waardoor de Nattersen zig onder
een anders bescherming hebben begeven, als kunnende niet dan aan
de ontydig en met al te veel drift ondernomene, mitsg: qualyk
ter uytvoer gebragte expeditie, en het besetten der Nattersche

rivier

91.

rivier gereekend werden, de reele oorsaak tesyn geweest
van de inroeping der Engelschen, dewelke zig van die gelegent,
heid bediend hebben, terwyl onse bedienden tot Padang, als gelyk
men segd, met de handen over malkanderen sittende, geene andere
maatregulen tegens die invasie genomen hebben, als door het af,
senden van protesten, na dat de Saak reets haar beslag ~~genomen~~
erlangd, en de Engelschen daar posessie genomen hadden, so wat
uytterlyke figuuren te maken, daar sy vry beter souden gedaan
hebben, de Saak met meerder ernst te tracteeren, omtrend de
Engelschen, en des noods door de wapenen het regt van de Maats,
schappy staande tehouden, nadien de ondervinding te meermalen
heeft doen sien, dat sulks omtrend den Inlander in verre na van
dat effect niet is, en het mogelyk in selven voegen, als met die van
Natter gaan soude, ingevalle men de verdere Regenten tedier
Custe met force dwingen wilde de met hare voorouders ge,
maakte Contracten in allen deele natekomen, en dierhalven
bij dese regeering g'~~ord~~onneert oordeelt wesende, dat de sagtste
weg met betrekking tot den inlander ingeslagen werdende, ook
de veyligste is, en men daarentegen omtrend gem: onse Compe,
titeuren geene middelen onbesogt moet laten, om deselve uyt
haare onwettige besitting te weeren; So is na ryppe
overweging van al het geen tot dese affaire eenige applicatie
heeft, goedgevonden en verstaan, niet alleen als nog te persistee,
ren bij de voorige tot dus verre ten desen opsigte verleende
ordres, so bij gemeene als aparte afgegaane brieven deser
Regeering, maar ook de afgaanden en aankomende Com,
mandeurs van Idsinga en van Herzelle bij secreete missive
aantesz: om niet alleen de tot de Comp: wel g'intentioneerde
Nattersen en haar hoofd, den van de onwettig het gesag ges
usurpeerd hebbende Regenten gesecludeerden en zig nog te
Padang, ter erlanging van hulpe, onthoudende wettigen of
geregtigden Nattersen regent Bagindo Maha Radja
Lello, maar telaten begaan, mits sorge dragende, dat van
dese kant de tegenparthy, of de aanhangers van voorm:
usurpateurs, van buyten, te weeten, van de Zeekant, niet
werde ondersteund en gesterkt door den toevloed van meer
Atchinders, en diergelyke schuym van volk, die het met de
quaade g'intentioneerde houden, mitsg: intresthalven, haar
uytterste kragten te werk stellen, om hem voor altoos uyt
syn wettig regentschap te secludeeren, onder betuyging van 't
ernstig misnoegen deser regeering, over het traineeren der hulpe
en adjude aan denselven, na de ten dien eynde verleende quali,
ficatie in den gepasseerden jaare, ter uytvoering van syn ~~onder~~ voor,

neemen

Besluyt om als nog te per,
sisteeren bij de voorige
verleende ordres ten desen
opsigte

en de afg: en aank: Com,
mandeurs aantesz: de wel
g'intentioneerde Nattersen
en haar hoofd maar telaten
begaan

neemen, om sig door onderstand sijner Vrienden en aanhan,
gelingen weder in het wettig gesag van sijn regentschap te her,
stellen en te maintineeren; mitsg:s boven dien den aan,
komende Commandant van Herzeele, tot nader ordre en
goedvinden te qualificeeren, om niet alleen dien wettigen Regent

met qualificatie om den wettigen regent met raad en daad te assisteeren

so veel doenlijk met raad en daad te assisteeren, maar ook te
tragten, so door het middel van spendatien, als daar denselven
des benodigt, tot een matige somma met geld te ondersteunen,
het daar heenen te dirigeeren, dat aan 't oogmerk deser regeering
voldaan, denselven in sijn wettig regt en gesag hersteld en de En,
gelschen van daar geweert mogen werden; mits nogthans omtrend
dit alles de nodige en vereijschte precautie gebruijke, om altoos
in staat te kunnen wesen, sig van desselfs gedrag in desen ten
genoegen te konnen verantwoorden; Voorts denselven

en te tragten het daarheen te dirigeeren, denselven in sijn wettig gesag hersteld en de Engelschen van daar geweirt mogen werden

tegelasten, om de oude en bijna in vergetelheid geraakte
exclusive Contracten en onderhandelingen van wegen de Comp:e
met de Inlandse vorsten, Regenten en Volkeren, so in de Zuijder
als nabij en verre gelegene Noorderdistricten aangegaan
en gesloten, te laten renoveeren, niet in generale termen
maar articulatim, voor so verre thans niet gereekend
kunnen werden, vervallen te wesen, met overwijsing tot alle
de vorige verbonden en Conventien, mitsg:s bijvoeging van
alles wat na de presente tijds omstandigheid en bij weege van
voorsigt, ter bekragtiging en vastelling van 's Comps: regten
en prerogativen, item het verkreegen, mitsg:s dus lange geuseerde
dominium eminens op die landen en aanqeesten vereijscht
werd, sijnde met betrekking tot dit alles ook nog verstaan

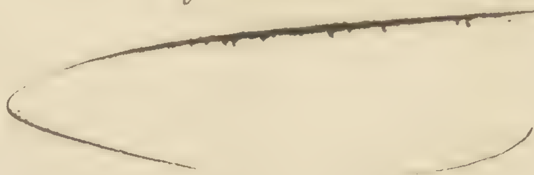
voorts d'oude Contracten te renoveeren

mitsg:s 't voorsz relaas en bijlagen na Nederland te senden

het voorsz relaas van ged: van Herzeele en Landsluijs
met de daarnevens overgelegde en daartoe relatief sijnde
bijlagen, de heeren Meesters ter g'eerde speculatie en elucij,
datie nopens den toestand deser saak, toetesohikken, onder dese
eerbiedige aantooning, dat men Natter so seer niet rekenen kan
een wettige en ongeturbeerde possessie van de Comp:e te sijn,
gelijk sulx bij Haar Ed: Hoog Agtb:s g'eerde Missive van den
6:e Oct: de ao pass: begreepen schijnt te wesen, deels alsoo
blijkens Contract van den jaare 1693. met de wettige regenten
van Natter aangegaan, deselve sig wel onder de bescherming
van de Comp:e hebben begeven, dog des niet te min onder de ge,

onder remarques als in text

hoorsaamheid

hoorsaamheid van den Chaningcabosen Koning den Radja
Dillier tot Baros, hunnen wettigen Landheer, gelijk sij
hem daarbij noemen, gebleven sijn en ten anderen, om dat
die Volkeren sig veeltijds onafhankelijk of weinig om de
Comp:e gevende, gedragen, mitsg:s al van oude tijden af hun
district tot een refugium voor Atchinders en andere
sluijkhandelaars gemaakt hebben, waarmede de Comp:e
bij Continuatie seer veel moeijte gehad heeft, en dat dierhalven
ons voornaamste regt bestaat in een exclusiven handel
volgens den inhoud der Contracten /: onderstond :/
Batavia in 't Casteel dato voorsz :/: geteekend :/
J. Mossel, J. van der Waeijen, J:n A. van der Parra
J. van der Spar, L. Hooreman, J. A. van Hohendorff
D. van Rheden, A. de Nijs, H. van Basel, J. van
Riemsdijk, M. Romp, Secret:s

Dingsdag den 24:e Sept: 1754.

Voordemiddag, ordinaire vergadering, absent d' heer
eerste Raad en Directeur generaal, mitsg:s den heer
Raad Extraordinair van den Velde, beide mits
indispositie

Naar het aflesen der Saken bij gemeene Resolutie van heden
vervat, door den heere Gouverneur Generaal ter vergadering
geproduceert sijnde, een particuliere Missive door den Javas
Gouverneur en Directeur Do. Nicolaas Hartingh, aan welgem:
Sijn Edelheid gerigt, van den deser maand, sijnde d' invul,
ling der Dagteekening g' omitteerd, behelsende niet alleen de
terugkomst op den 9:e deser van eene, door hem, volgens het
gementioneerde bij sijn apart Schrijvens van den 16:e Augs
en 3:e Sept: bevorens, aan Pangerang Mancoeboemie afgesondene gecommitteerdens, namentlijk den Capitain mili,
tair Christiaan Donkel, maar ook het succes dier be,
sending, volgens des laastgem: overgenomen relaas, mitsg:s

Sijn Edelheid produceert een particuliere Missive van den Javas Gouverneur Hartingh aan Sijn Edelheid gerigt

dies inhoud beschreven

de 5

de receptie nevens dien terug gekomene Commissaris
van een aansienelyke gesantschap van gem. Pangerang met
een missive van denselven, aan meergem. Gouverneur Hartingh
gerigt, en almede in affschrift overgesonden; na welkers resumtie
quam te consteeren, dat gem. Pangerang zig niet alleen aan
voorsz. Gecommitteerdens by monde, maar ook in geschrifte
by evengeciteerde brief aan den Gouverneur gedeclareerd, en
verschiedener wyse te kennen gegeven hadde, zyne pretensie om
de helft van Java onder zyn besit en bestier te hebben, met versoek
omme met den Gouverneur, doch met een kleen geselschap van
wederskanten, t'abouchéeren, ten eynde zig nader dier,
wegens te verklaaren, onderstellende; dat ten dien eynde met
alleen bereets sekere negory met name Padagayan, gelegen
tussen Grobogan en Damak hadde laten in gereedheid brengen,
maar ook by zig gehouden had den eersten Commissaris Breton
nevens den ouden tolk Bappa Bastam, terwyl ook alverder
uyt het voorm: particulier schryvens van den Gouverneur
quam te blyken, dat hy desen voorstel tot een byeenkomst
g'amplecteerd hebbende, oversulx van gedagten was, eerstdaags de reyse derwaarts t'ondernemen, nadien hem uyt alle
omstandigheeden toescheen, gem: Pangerang het nu suyver en
opregt meende, als hebbende niet alleen zyne sendelingen
beleeft en honet onthaald en geregaleerd, maar ook onder
eenige vriendelyke uytingen en raisonnementen betuygd
met den Pangerang Chaas Said of Mansoenagara, schoon
daartoe reets tweemalen aangesogd, niet te doen te willen hebben
en daarentegen genegen te zyn, na het gehoudene mond gesprek
met den Gouverneur, zig met d'onse te conjungeeren, seggende
den Gouverneur wyders niet te hebben kunnen afsyn van
dese groote saak cito kennisse te geven aan welgem. Zyn Edelheid, dettend daarby op 't nadrukkelykste versoek doende, om met
eenige ordres gesterkt te mogen werden, nadien het hem toescheen, dat met wat te geven en te neemen het onder des heeren
Zeegen nu de regte tyd soude wesen, om het door den oorlog
uytgeputte Java op een honnette en gepermitteerde wyse
de Vreede te schenken en de Comp. van eenige millioenen Oorlogs
kosten nog te excuseeren, mitsgs. dat dese occasie niet diende
te werden voorbygegaan, also hy intussen wel in agt soude neemen, om het uyterste te bedingen en het te draayen en te wenden

so

so favorabel als het doenelyk soude wesen, volgens eed
en pligt, verder allegueerende dat den Chadiwreesen regent
erkennelyk zynde en by goede tracteering van de saak
er wel voor instaan willende, ten minsten voor hem Gouverneur alles deed, wat mogelyk was, saer grote gedagten van
die onderhandeling, ja! geheel Java het oog daarop hadde;

Eer wierd alvorens over dit alles ter deliberatie wierd getreden, gereflecteerd, dat alhoewel op het gehoudene gedrag
van den Gouverneur Hartingh, met betrecking tot het
senden van Gecommitteerdens naar Mansoeboemie en het
amplecteeren, der door denselven voorgeslagene byeenkomst
mitsgs. zyn voorneemen om de reyse derwaarts t'ondernemen, niets te seggen valt, en alle zyne verrigtingen ten dien
opsigte volkomen g'approbeert werden, hy egter, door het
niet bedeelen van dese gewigtige tyding, direct aan dese Regeering, misgetast, mitsgs. oversulx verstaan denselven by
affgegane schryvens sulx voor te houden;

reflectie op het gehouden gedrag van den Gouverneur met betrecking tot het senden van Gecommitteerdens aan Mansoeboemie

Waarna over dese gewigtige affaire ter deliberatie
getreeden, mitsgs. door den heere Gouverneur Generaal de
Vergadering in overweging gegeven zynde, de volgende bedenkingen en voorstellen, te weeten:

Dat, nadien het Zyn Edelheid toescheen, er thans goede apparentie was om de saken met gem. Pangerang Mansoeboemie
te vereffenen, het ook ten hoogsten vereyschte om den Gouverneur Hartingh, na zyn versoek, eenige ordres te verleenen, waarna hy zig by dese onderhandeling rigten konde,
nadien met deselve te vragen en te geven, mitsgs. het over
en wederschryven de tyd maar verlopen soude, sonder mogelyk
iets van belang uyt te regten, want dat dese occasie eens voorby zynde, men wel vast veronderstellen mogte, dat alle
apparentie tot het treffen van eenige vreede ofte accommodement uyt, en men in sulken gevalle weder genoodsaakt
wesen soude, tot den oorlog te treeden, die misschien bloediger
als ooyt te voren, en op even so wisselvallige hope gevoerd
sal moeten worden, met verspilling van veel bloed en immense kosten en schatten, en waartoe alweder een considerabel magt ontset van Chasta: schoon men daarvan
geensints ruym voorsien is, ten hoogsten benodigt soude
wesen. also het seer apparent is, dat den Pangerang Mancoeboemie alsdan zig wel haast met Chaas Said versoenen, en
hunne troupes met elkanderen conjungeeren, mitsgaders

bedenkingen en voorstel van Zyn Edelheid over dese gewigtige affaire

den

den oorlog weder op sodanigen voet voeren souden, als nu
reets eenige jaren agter den anderen gedaan hebben, met
onse troupen door continueele heen en weder marschen
aftematten, en de gelegentheid waartenemen, om nu en dan
eenige derselve te verrasschen en aftemaken, sonder eenig
sints eene decisive actie te derven wagen, ja, al ware het,
datse van elkanderen gesepareerd, en uytterlijk in onmin
bleven, sij egter den een den anderen niet veel schade toe,
brengen, veel minder verdelgen sullen, nadien men genoegsaam
ondervonden heeft, en nog dagelijks siet, dat sij geduurende hunne
presente verwydering elkanderen niet sterk aantasten, ook
alle de actien die sij tot nog toe met den anderen gehad hebben,
mitsg.s het ook geensints tedenken sij, dat sij malkander souden
tragten te vernielen, sonder eenige hoope tehebben of eenig
ander doelwit, alsom in hunne presente omstandigheden te
blijven.
Dat het dierhalven een goede saak soude wesen, indien
men Mansoeboemie op onse Zijde kreeg, al waare het dat
men het met Maas Said nog vooreerst niet eens wierde,
also uyt alle omstandigheeden komt te blijken, dat den laasten
g'intentioneerd is, om sig met de Comp.e te bevreedigen, waar
van de jongste actie, die na 't genoteerde bij serreete Missive
de dato 3.e deser, met Capitain Steenmulder in de Mattaram
voorgevallen is, een versen klaar bewijs uytlevert, en waaruyt
ten vollen consteerd, dat op alle syne beloften en successive
brieven aan den Gouverneur, vol van verseekering van
vriendschap en vertrouwen op de Comp.e mitsg.s genegent,
heid om de rust van Java te bevorderen, geen de minste
staat te maken sij, en waarentegen Mansoeboemie, vol,
gens sijne belofte geduurende d'onderhandeling en selve,
sedert dat die met den bewusten Turksen priester een
aanvang genomen heeft, mitsg.s nu bij dese gelegentheid synen
ernst tond, om sig met de Comp.e te bevreedigen, als deste
wenschelijker soude wesen, also den presenten Soesoehoe,
nang daar door de handen wat vrij krijgen, en sig
tebeter in sijne authoriteid vestigen, ook sulks seker,
lijk een grooter credieten aansien bij syne onderho,
rige te wege brengen soude, nadien het eene bekende saak
is, dat hij sig thans in geen de minste staat bevind, om
sijn gesag te maintineeren, en nog also min apparen,
tie heeft, om de Rebellen te sullen bedwingen, mitsg.s

dien

dien volgende de last van alles op de Comp.e blijft, sonder de
minste apparentie van daarvan in lange tijd ontslagen te
raken, ten ware men met het met de rebellen of wel eene
derselve op eenige betamelijke conditien eens wierd, en waar
toe na Sijn Edelheids Sustenue thans de tijd, als van den he,
schikt, geensints verwaarloost, maar integendeel waarge,
nomen moeste werden.
Dat wel waar was, dat de pretensie van Mansoeboemie om
Soesoehoenang van half Java te wesen, als een saak moeste
werden aangemerkt, die al vrij wat inhadde, dog dat men
sonder groote schatten en bloed te verspillen, en dat nog op
een sekere hoope van een gewenscht succes en sonder de minste
verwagting van ooyt de kosten van sulk eenen duuren oorlog
vergoed te krijgen, hem dien titul, die bij hem reets sedert den
jare 1750. en dus genoegsaam solang als den presenten Keyser,
niet alleen gevoerd, maar ook g'exerceerd heeft, en waarvan hij
niet ligt soude te dissuadeeren wesen, niet sal kunnen ontnee,
men, te meer, wijl hij volgens de berigten niet alleen door sijne
overheerde en onderhoorige regenten en andere Javase groten
maar ook selve door Mansoenagara of Maas Said daarvoor
erkend en ingehuldigt is, en men daarbij soude mogen vast
stellen, dat schoon hij bij overlijding of bedwinging door de wapenen
om daarvan aftestaan, er egter altoos een geduurige pretens
sie dienaangaande gemaakt soude werden, schoon door eene van
sijne kinderen dan wel naastbestaande, die dog steets aanhang
souden hebben, 't welke alweder seer veel moeyte en brouillerien
te wege brengen, mitsg.s mogelijk den oorlog bij continuatie
duurende houden soude.
Dat egter nu de vraage voornamentlijk was en bleef in
wat voegen men denselven diende aan de hand te komen, en
op wat wijse men de saak dirigeeren moeste, om hem op s'
Comps Zijde te krijgen, wat dat de stelling, te weeten, dat
een rebel niet te betrouwen is, niets om 't lijf heeft, wijl de
verdeeltheid Mansoeboemie werk genoeg verschaffen, en
hij ook nog al vrij wat testellen sal hebben om de Pan,
gerangs en verdere onder hem sorteerende Javase
groten in obedientie tebrengen, mitsg.s uyt dien hoofde
wel genoodsaakt sal wesen, de Comp.e te vriend tehouden, als
genoeg ondervinden sullende, hoe nodig derselver protectie
hem sij, so wel met betrekking tot Maas Said, als andere
Javase groten.

Dat

zas vermits de saken sig nu eeniger maten ten goeden
tot zyn te schikken, en er apparentie was, om het met Man,
soeboemie eens te worden, ~~niet~~ met betrekking tot syne voorig
pretensie om Meester van half Java te wesen, na syn Edel,
heids gedagten konde persisteeren, by de voorige Resol: deser
tafel ten dienste opsigte genomen, en principaal by die
van den 15e maart pass: nog nader op den 19e dierselve maand
bevestigd; daarop uytkomende, om de landen door hem over,
heerd en onder syn en der verdere rebellen magt en bestier
synde, aan hem te laten, als een Leen van de Comp: te weten
Madion, Pranaraga en de kleendere Provintien van
de Mantjanagaras of Oosterse landen, gelegen be'oosten
Soeracarta, in welken opsigte den Gouverneur Har,
tingh geensints de handen teseer gebonden, maar daaren,
tegen gequalificeerd diende te werden, daaromtrend
wat te geven en te neemen, also de saken somtyds daarheenen
souden kunnen geschikt werden, dat het eene land genoegsaam
voor het andere konde genomen en aan Mansoeboemie af,
gestaan werden om een regelmatige Limietscheyding zyner
onderhorige Landen te maken, gesepareerd van die van de
Comp: en den presenten Keyser en wel principaal de Compies
stranden in volle sekerheid te stellen.
Dat wyders noodsaakelyk scheen den Gouverneur Hartingh
te qualificeeren, om wanneer hy absolut op den titul van
Soesoehoenang mogte blyven staan gelyk wel apparent was en
in eenen deele ziggenegen toonde, die van Sulthan, welke men hem
eerst behoorde aantebieden, t'accepteeren, deselve dan in soverre
matigen moeste, dat hem den titul van Soesoehoenang van 't ooster
Javase ryk wierde toegevoegd, mits hy de Contracten besweeren
en als bilove Maas Laid t'ondertebrengen, ook de Comp: in 't
vredig besit haarer zee provintien, alsmede den presenten Soe,
soenang in zyne onderhoorige landen late, en daartoe al syn
magt, des versogd werdende aanwende, mits zig plegtig ver,
binde, alle de producten des lands aan de Comp: te leveren, tegens
de vastgestelde pryssen.
Dat daarenboven den Gouverneur konde aangeseyd werden
om dit Oosterdeel van Java aan gem: Pangerang af te staan,
als een leen van de Comp: omtrend en in dier voegen als de voor,
saten van den presenten Soesoehoenang Java beseten hebben,
mits na den gebruyke, hommagie doende door Sendelingen
na zyne inhuldiging, sonder nogthans te spreeken van eenige
successie op syne kinderen of erfgenamen, ten ware 't absolut

begeerde

begeerde en de onderhandeling daarom wilde afbreeken.
Dat men na de Sustenue van Syn Edelheid t'eerder tot
een Resol: behoorde te treeden, wyl er buyten den Madureesen
de stranden weynig regentsz waren, die het wel meenden, en het
daarenboven seer noodsaakelyk was, om op dese wyse, ware 't
mogelyk, Java eens tot ruste te brengen, ten eynde de Comp:
de handen ook eens wat ruymer kreeg, te meer also na het
Syn Edelheids opinie op character niet altewel gesteld stond,
en te duchten was dat Graim Tello, aldaar somtyds eenig quaad
speel bouwen soude, door den minderjarigen Koning van
Goa zynen kleenzoon.
Dit alles nu by de gesamentlyke heeren Leden in naauwkeurige
overweging genomen, mitsg: na verscheyde over en weder gevoerde
discoursen, met betrekking tot dese gewigtige saak, unanim nodigen
dienstig geoordeelt synde den Gouverneur Hartingh door het ver,
leenen van de nodige ordres, met betrekking tot de voorenaange,
haalde en meer andere articulen van aanbelang, dat men denkt
nodig te weesen tot syn narigt te moeten dienen eenige nadere elucie,
datie te geven van d'intentie deser regeering, ten eynde hem dus
in staat te stellen, om dese onderhandeling met succes voort te setten, en zig
van dese goede gelegentheid ten meesten voordeele van de Comp: te
bedienen, omme dus, ware het mogelyk, een eynde te maken aan de
solange getrotteerd hebbende troubelen en oorlogen op Javas Noord
Oostkust, tot ruine en bederf van Landen en volkeren, mitsg: ten
opsigte van allen desen door de secretarissen deser regeering, ter
ordre van den heere Gouverneur Generaal ook opgehaald wesende
d'advysen van den heer Directeur Generaal en den heer Raad extra,
ordinair Van den Velde, als mits indispositie ter deser Vergadering
niet verscheenen synde, so heeft den heer Directeur Generaal zig
in volgender voegen verklaart, namentlyk:

den Gouverneur Hartingh eenige nadere elucidatie te geven van d'intentie deser regeering met betrecking tot de voorsz: articulen

Dat Syn Edele van advys was, dat ofschoon de vreede een
gewenschte saak is, het egter niet raadsaam zy den Gouver,
neur Hartingh sulke ruyme ordres te geven, dewyl of,
schoon Syn E: verseekerd is, dat hy niet nalaten zal, syn
uytterste best te doen om de saken so veel mogelyk tot een
goed eynde te brengen, het egter gebeuren konde, dat hy
somtyds om den vreede te bewerken, te verre gaan en moge,
lyk meer der aan Mansoeboemie afstaan soude, als wel
behoorde, dat dierhalven alles bepaald en hy met absolute

advysen van d'heeren den Directeur Generaal

ordres

ordres diende voorsien te werden, om te kunnen weeten
tot hoe verre hy gaan mag, terwyl afschoon het seker is
dat men in de presente tyds omstandigheid niet al te veel
op geringheden sien moeste, en liever wat diende toe te
geven, het egter noodsaakelyk ware Mansoeboemie door't
afstaan van so veele Landen en voorname districten
niet matiger te maken, dan den presenten Keyser selfs,
want dat, als hy buyten Madion, Pranaraga etc: ook
nog Baddoe, Soecowatty en de Mattarm in besit bleef
houden, hy genoegsaamen volkomen meester van Java wesen
en den presenten Soesoehoenang de wetten in allen opsigte
stellen soude, daarverder byvoegende, dat ook niet sien
konde, wat nu de Comp. uyt dese te makene vreede sal kunnen
treeken, terwyl Maas Said, een schrandere man en oorlogs
kundig synde, met syne troupen in het veld bleef, en er
dus mogelyk niets by gewonnen soude werden, mitsgs.
de Comp. genoodsaakt wesen soude den oorlog te moeten
blyven continueeren.

en van den Velde — Dog daarentegen de heer van den Velde gedeclareerd hebbende
sig met de hierbevoorens g'allegueerde aanmerkingen en propo-
sitien met betrekking tot dese gewigtige affaire gedaan te con-
formeeren; So wierd overzulx met genoegsaam eenparige stemmen
besloten, om ingevolge de Voorstellen van welgem. Syn Edelheid
den Gouverneur Hartingh in mandatis tegen de volgende
poincten, als:

besluyt den gem. Hartingh de volgende poincten in mandatis tegeven — Eerstelyk, dat hy ten opsigte van de pretensie van den
Pangerang Mansoeboemie om de helft van Java onder syn
bestier en beheering te hebben, gequalificeerd werd, om inge-
volge het g'arresteerde aan dese tafel op den 15e. Maart dezes

1.) om de Landen reets onder de beheering van Mansoeboemie synde als een leen aan hem aftestaan — Jaars, in 't breede vermeld by secreete resol: van dien datum
waarvan aan hem, by het jongste aanwesen van den
heere Gouverneur Generaal te Samarang, extract, voor
so verre sulx tot syn narigt kan strekken, ter hand gesteld
is, de Landen reets onder syne en der verdere Rebellen
magt en beheering synde, aan gem. Pangerang Mansoeboemie
als een Leen van de Comp. aftestaan, namentlyk Madion
en Pranaraga, met de kleendere Provintien van de
Mantjanagarese of Oosterse landen, b'oosten Soeracarta
gelegen, met verdere qualificatie, om daaromtrend wat
tegeven en te neemen, wyl somtyds de saken daarheenen

sanden

den kunnen gedirigeerd werden, dat het eene land ge-
voegelyk voor het andere konde genomen en aan hem afgestaan
werden, om een regelmatige limietscheyding der Landen, die
hem onderhoorig sullen werden, te maken, gesepareerd van
die van den Soesoehoenang en wel principaal om 's Comps.
stranden en al wat daaronder sorteerd in volkomen veylig-
heiden sekerheid te stellen, sodanig dat dese Limiet of grens-
scheiding in dier voegen werd geschikt, dat dien Pangerang
alleen Landen in besit krygd, die in het oostergedeelte van
Java leggen, en dat hy Gouverneur over sulx in allen gevalle
voornamentlyk daarop agt geven moeste, dat de strandlanden
door de Comp. beseten werdende en onder deselve sorteerende
volkomen en geheel aan de Maatschappy gereserveerd blyven.

2.) om indien hy met den titul van Sulthan niet te vreeden mogte syn hem met die van Soesoehoenang van verovert Java's oosterryk te vereeren — Ten tweeden, dat nadien het niet seer apparent is, dat gem.
Pangerang sig sal laten diverteeren van de bereids sedert ao.
1750. door hem gevoerde titul van Soesoehoenang, en ook niet
sal laten te vreeden stellen, met die van Sulthan, den Gouver-
neur te qualificeeren, om indien hy tot het accepteeren van
laastgem. titul, welke hem eerst sal moeten werden aange-
boden, niet mogte te persuadeeren syn en absolut op d'eerst
genoemde staan bleef, in sulk een geval en dat het niet anders
wesen kan, hem alsdan met den titul van Soesoehoenang
van het Java's oosterryk, uyt naam van dese Regee-
ring te vereeren, mits de contracten beswerende, en nijse
tove Maas Said t'onder te brengen, ook de Comp. in het
vreedig besit harer Zee Provintien, als mede den presen-
ten Soesoehoenang in syne onderhorige Landen late, en daar
toe al syn magt, als versogd werdende, aanwende, mitsgs.
sig plegtig verbinde, alle de Producten des Lands aan de
Comp. te leveren, tegens de vastgestelde pryssen.

3.) om hem dit Oosterdeel afte staan als een soort van Leen sonder teff rekenen van de Successie op syne kinderen ten waare daarop bleef staan — Ten derden den Gouverneur Hartingh met be-
trekking tot dit Sujet, aantesz. dat de intentie deser Regering
is, dit Oosterdeel van Java aan gem. Pangerang aftestaan
als een Soort van Contrefo so en in diervoegen, als de
Voorsaten van den presenten Soesoehoenang Java beseten hebben
sonder nogthans te spreeken van het regt van Successie op
syne Kinderen of erfgenamen, also men hem daarmede nog
lange kan ophouden en paayen, dog so Mansoeboemie daarop
vast mogte blyven staan, als dan te consenteeren in de Successie
van syne wettige erven, ingevalle sig omtrend de Comp.
wel komen te gedragen.

4.) eenige articulen t'ontwerpen en den Gouverneur toetesenden om sig daarna in de onderhandeling soveel mogelyk te reguleeren — Ten vierden tot meerdere en nadere elucidatie van
den Gouverneur, om te kunnen weeten d'eygentlyke intentie

deser

deser regeering ten opsigte van dese en verscheyde andere
poincten eenige articulen contractsgewyse t'ontwerpen,
eenigsints gerigt na dat van den Jaare 1743. met den
laast overl: Soesoehoenang aangegaan, het welke door den
heere Gouverneur Generaal op sig wierde genomen in
gereedheid te brengen, om aan hem Gouverneur toege,
sonden Zynde zig daarna by d'onderhandeling met
voorm: Pangerang soveel mogelyk te reguleeren, met

met verdere ordre als in den text

ordre aan denselven, om so hulp in allen deele niet geschie,
den kan, het ten minsten daarheenen te dirigeeren, dat
aan het principaalste van diés inhoud voldaan werde,
dog voor 't overige aan desselfs overleg en ervarentheid
gedefereerd te laten, om soodanige saken als gedurende de
Conferentie en Contractatie met dien Pangerang mogte
voorvallen, die men hier alle onmogelyk voorsien
kan, op de beste wyse en het meest met 's Comps: intrest
en reputatie overeenkomende, te schikken en te regu,
leeren, in dier voegen dat hy het sal kunnen verant,
woorden, gelyk onder anderen met betrekking tot de
Lyfwagt, Residentie plaats, aansoek om amnestie voor de
by hem zig onthoudende en van de Comp: en den pres,
senten Soesoehoenang g'aufugeerde Regenten, en wat
dies meer zy, mits ook den Gouverneur sal moeten
aandringen, dat gem: Pangerang Mansoeboemie zig
verbinde, om na dat het Contract gesloten en hy tot
Soesoehoenang of Sulthan van 't Javas ooster Ryst sal
uytgeroepen en ingehuldigd wesen, tot betuyging van
Zyn eerbieden dankbaarheid aan de Comp: door Sendelingen
aan dese regeering de gebruykelyke hommagie te doen
afleggen, in navolging der voorige Exempelen.

den Gouverneur te gelasten om van 't voorgevallene by gelegentheid aan den presenten Soesoehoenang kennisse tegeven

Ter deser gelegentheid is ook nog verstaan den Gouverneur Har,
tingh tegelasten, om by bequaame gelegentheid en wanneer hy
het gevoegelykst oordeelen sal, van het voorgevallene kennisse
tegeven, onder voorhouding, dat het alles geschied om Java eens
uyt desselfs naren toestand te redden, en de nu sedert eenige Jaren
ten kosten van goed en bloed; dog met geen of weynig succes ge,
voerde oorlogen tedoen ophouden, mitsg:s dat kostelyke land
en desen Vorst eene so seer gewenschte, als hoognodige rust en
vreede tebesorgen.

mitsg:s telaten nagaan hoe 't gesteld is met de translatie van Mansoeboemies brief met opsigt tot den titul van Soesoehoenang

Laastelyk ook nog gerefleceerd en tessens dese regeering al
vry speculatief te vooren gekomen Zynde, dat daar in 't hoofd
van het Translaat, der in begunne deser gem: jongste Missive
van voorsz: Mansoeboemie aan den Gouverneur Hartingh
gerigt, den Titul van Soesoehoenang gebruykt werd, gelyk hy

ook

ook by alle Zyne successive brieven sedert een geruymen tyd
gedaan heeft, hy egter by den inhoud derselve geene andere
dan die van Pangerang zig aanmatigd, en dat nog wel
tot vier diverse malen toe, waardoor men in twyffel gebragt
werd, of dit laaste mogelyk niet wel als een teeken van bes,
scheydentheid aan Zyne kant aantemerken zy; So is ver,
staan den meerm: Gouverneur Hartingh tegelasten, eens te
laten nagaan, hoe het eygentlyk daarmede gesteld is, en in
gevalle den Translateur gemelde titul op zyn eigen authori,
teid bekend gesteld heeft, hem daarover ernstig te reprimendeeren
onder een serieuse waarschouwing van zig in 't vervolg daar
voor sorgvuldig te wagten en geene andere woorden, termen
of tituls by het oversetten der brieven intevoeren, als by de
origineele Javase bekend staan.

en den Translateur die 't op eige privé bekend gesteld hebbende daarover ernstig te reprimendeeren

Batavia in 't Casteel dato voorsz :/: was
geteekend :/ J. Mossel . . . J. van der Waeyen
P. A. van der Parra, J. van der Spar, L. Hooreman
- - - - J. A. van Hohendorf, D. van Rheden
A. de Nys, H. van Basel, J. van Riemsdyk, M.
Romp secrets

opgeleesen
Johan Christiaan Cranach
gesw: Clercq

nagesien
P. G. Vandervoort
gesw: Clerk:

No: 12.

Specificatie of Rendement

van zodanige voordeelen als de Comp: naar afgeeck van alle Posten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vrijburg in A° 1751 en 1752 behaalt heeft, met aanwijsing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook [illegible] laders, wat [illegible] gelden als [illegible] m bij des [illegible] plaats [illegible]

Schip Vrijburg 11 November als.

Aan zijn Edelheijd den Hoog Edelen Groot agtb: Heere

Jacob Mossel

Gouverneur Generaal

benevens

De Wel Edele Heeren

Raden van Nederlands India,

Hoog Edele Groot Agtb: Heeren en Wel Edele Heeren!

Den Ondergetekende Raad Extract ordinair by Extract notul van den 21e may pass door uw Hoog Edelens onderhoorige synde, het ondersoek op het behalen van den handel te deser hoofdplaats op Sipina, zo veel opbriengen zoude als de Comp aan uitgaande regten, bij het Executeeren van zulken project zoude komen te missen, en zulx uijthoofde de heeren meestens na het geconsonneerde bij der Hoog Edelens laatste Generale missive van den 8. October 1753, [illegible] te zijn Ter heeft hy ter eere van voldoening van

[illegible]

No:12.

Specificatie of Renement van sodanige voordeelen als 't Comp: naar afreek van alle soorten op de Voyagie in Sten China en Sou. ratta per 't Schip Vryburg in Ao. 1751 en 1752 be. haalt heeft, met aanwysing wat koopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook ... gelden als ... by des ... laat ...

Schip Vryburg
11 November
... als. —

dat besluijt, voor af te melden dat, nadien deese ordre wel ten principaalen oorspronkelyk is uijt den voorstel door het thans overledene Timoor opper hoofd van der Burg, bij schryvens dier be. woordens vanden 20 September 1751. aan deese Re. geering gedaan, hier in bestaande: —

dat indien het haar Hoog Edelen behagen mogte te beletten, dat de Portugeesen, welke jaarlyks met het van Macao, naar Liphao vertrekkende schip Batavia, aandoen, aldaar door de ingesetenen geene gelden of gedeeltens credit wierden gegeven, hij zig verbeelde, dat Liphao binnen korten gants vervallen, de handel whaaren in onse handen komen, en self de vaart van dat arme volk wel haast cesseeren souden, hebbende deselve dit Jaar een quantiteyt van 300 vaten araq ... considerable partij lywaten aangevoerd, tot een ongelooflyk nadeel van dit Comptoir. —

Hier op nu door uw hoog Edelens by de afgegane resciptie op den 31. december van dat selve Jaar 1751. ten antwoord gedient zynde het volgende. —

Dit een en ander kunnen wij ons niet vast verbeelden, dat soo veel zal op brengen als men anders door het maken van een diergelyke verandering omtrent de uijtgaande regten al hier vreest, dat de Maatschappy aan

schade

90

schade sal moeten ondergaan, en daarom heeft men Ue voorstel hieromtrent niet konnen volgen. —

Soo schynt het den ondergetekende onder correctie van 't wijser oordeel van uw hoog Edelens, toe, dat haar Edele hoog agtbaarens van dit laaste (namentlyk hoe veel de Compe. aan regten verliesen soude, indien men die vaart van hier op Liphao quam te verbieden) eene accurate opgaave begeeren.

Hoe seer nu den ondergetekende alle mogelyke moeijte heeft aangewend, om te bevroeden, hoe veel eygentlyk die regten successive na den anderen bedragen hebben, heeft hij egter sulx niet konnen nagaan, soo uijt hoofde de boeken der Pagters vande boom, na gedane afrekening met hunne mede geïnteresseerdens uijt de wereld werden gehol. pen of 't soek raken, als om de wille dat men niet dan op een seer gebrekkelyke wijze op 't Comptoir vanden Sabandhaar kan aangetekent vinden; het geene de na den anderen van hier na Liphao vertrokkene maccaose scheepen vervoerd en verteld hebben, egter heeft hij na veel soekens ontwaart, dat de in Ao. 1743. naderwaarts vertrokkene Chialoup Na. Sra. d'Empsano, groot 80 lasten, en met 30 koppen bemand bij aankomst vertrokt heeft Rds. 539: dog dat den selven sonder voor uijtvoer te betalen op den 29: Juny van dat selve Jaar naar Timor vertrokken

is.

No:12.

Specificatie of Rendement

van sodanige voordeelen als d'Comp: naar aftrek van alle lasten op de Voyagie tusschen China en Batavia per 't Schip Vrijburg in Aº 1751 en 1752 behaalt heeft, met aanwijsing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook ... aders, wat ... gelden als ... em bij des ... Plaats ... y 2.

Schip Vrijburg ... 11 November ... als.

470:4:–
977:9:–
070:17:–
01:17:–
657:13:–
030:3:–
:–:
5068:3:–
506:11:–
681:11:–
451:5:–
066:11:8
144:7:8
96:9:8
610:9:–
025:15:–
672:4:–
3119:0:8
735:11:–
383:17:6
25 ... :17:8

... gelijk mede in Aº 1741. het portugeese Scheepje genaamd Nª Sª de Guia, groot 100 lasten en 10 koppen, ... van inroer aangenegtigheyd Rd. 780½ betaald heeft, dog geen uytvoer, en waar en boven aanden ondergetekende nog opgegeven is, dat den Portugees Capitain Corea in Aº passato wegens inkomende regten Rd. 3598:– zoude betaald hebben, sonder dat den uytvoer heeft konnen werden bedeelt en soo mede in dit Jaar Rd. 1570:– van inroer en Rd. 60. wegens het uytvoeren van 10 ! bier pypen araeq betaald geworden.

Voor den ondergeteekende zig buyten staat bevind, omtrent dit alles eenige nadere of betere opgaven te kunnen doen, schoon hij egter na diverse ingenomene berigten soo veel heeft te weten gekomen, dat het pro-hibeeren, van die vaart wesentlyk tot nadeel van de Comp: ende Colonie soude komen te strekken, deels, nadien het verbod om van hier op Timor te vaaren, de macaoers hier van daan zoude weeren om na elders haar fortuyn te soeken, waar door de inkomsten van de boom nog al een merkelyke somme sonden diminueeren gelyk dat blykt, aan het voorthoude door voorsz: Capn. Corea in den gepasseerden Jaare tot een naam waardig bedragen van ruym Rd. 3500:– terwyl men aan den anderen kant ook missen sonde diverse benodigtheeden, die alhier anders niet wel souden te krygen wesen hebbende den ondergetekende ook nog verstaan, dat er genoegsaam geen voorbeel, ... zyn dat men de maccaose Portugeesen eenige

Contanten

Contanten op Credit verstrekt ofte eenige Goederen of lywaten ten verkoop mede gegeven heeft. veel minder, dat haren vervoer in sodanige quantiteyd araeq bestaan zoude hebben als het voorwaarts gem: overledene Timors opperhooft van der Burg by zyn geallegueerden brief heeft opgegeven, alsoo het hoogste, dat zy van hier hebben mede genomen in 50 a 60 pypen araeq en eenige lywaten item andere geringhe-den van geen byzonder belang sonde bestaan hebben al waar omme den ondergetekende niet sonder rede, ... verwondert dat die opgifte wegens den aanbreng der Portugeesen van 300 vaten araeq en een Considerable quantiteyd lywaten soo wel als desselfs gedanen voorstel, tot het verbieden van de vaart van hier op Liphao etc van die selve valuer zullen zyn geweest als veele andere die er sedert eenige Jaren by de Timorse papieren geronden worden, buyten en behalven, dat zyn project na het genotuleerde onder de gehoudene besoigne over deese saak ter Sessie van den 29: december 1751. als eene nieuwigheyd aangemerkt, en over uyt dien hoofde gearresteerd is geworden om daar toe niet te treeden soo lange de apparentien zig niet favorabler in Zeekerder vertoonden, dewyl het al mee aan

een

eens gebeurt was, dat de saken door gemelde
van der Burg als zeeker en voordelig voorge,
steld maar als men tot de proef van nam, op
niets uytquamen. —

Waar mede verhopen aan het zeer g: eert
besluyt van UW: hoog Edelens te zullen
hebben voldaan, neem ik de vryheyd my met
alle hoog agting te noemen. (: onderstond:)
Hoog Edele Groot agtbaren Heere, en
wel Edele Heeren! (: lager:) UW: Hoog
Edelens onderdanigen en Getrouwen die,
naar (: was geteekent:) J: van Rumsdyk
(: in margine:) Batavia den 16 July
Anno 1751. —

[illegible]

No: 12.

Specificatie of Rendement van
zodanige voordeelen als 't Comp: naar afreek van
alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Sou,
ratta per 't Schip Vrijburg in A° 1751 en 1752 be,
haalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van
het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook
[illegible] ingaders, wat
... gelden als
... m by des
... Plaats
... yk. —

... Schip Vryburg
... 11 November
... als. —
... nst

470:4:-
977:9:-
070:17:-
84:17:-
657:13:-
030:3:-
:-:
5068:3:
506:11:-
681:11:
451:5:-
006:11:8
144:7:8
96:9:8
640:9:-
025:15:-
672:6:
2119:0:8
735:12:
383:17:8
383:17:8

No: 12.

Specificatie off Rendement van sodanige voordeelen als d'Comp: naar afrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vrijburg in Ao 1751 en 1752 betaalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook ... gelden als ... bij des ... Plaats ... lijk.

Schip Vrijburg ... 11 November ... als.

470:4:-
977:9:-
070:17:-
01:17:-
657:13:-
5030:3:-
:-:
5060:3:-
506:11:-
681:11:-
451:5:-
:-:
006:11:8
144:7:8
96:9:8
610:9:-
025:15:-
672:6:-
2116:6:8
735:17:-
383:17:8
385:17:8

V Zaken Storm

No: 10.

Behoort tot de overgekomen brieven en papieren van Batavia 1755 I deel

Bevinding in Geschrifte van het geene ondekt en noteerens waardig bevonden is, op de voyagie van het Fluytken, Vossenbosch, de Chaloup D'Wayer, ende D'patsjalling, Nova Hollandia, door de Hooge Regering van India, Anno 1705 van Batavia over Timor, na Hollandia Nova voorm: gedepecheerd, Sodanig sulx uyt de schriftelyke Journalen, als het mondeling Relaas der Geretourneerde officieren is te zamen gebragt, en bij een gestelt, door de Raden Extra ordinaris Hendrik Swaardecroon, en

en Cornelis Chastelijn, ten deen zynde gecommitteerd omme te dienen tot Rapport, aan Sijn Ed:t den Heere Gouverneur Generaal Joan van Hoorn, ende Heeren Raden van India.

Hoog Ed: Gestr: en Ed:e agtbare Heer en Heeren

Alvoorens de verhandeling van het geene ons Onderget: in opgem: voyagie van opmerking te voren is gekomen sal het mogelijk niet ondienstig weesen eenige premissen te laten voor afgaan die tot opheldering van deeze materie sullen kunnen dienen ten principalen bestaande in een kort recit, dat boven gem: fluytken ende 2 vaartuygen naar volgens

de

No: 12.

Specificatie of Rendement

van soodanige voordeelen als 't Comp: naar affreck van alle lasten op de voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vryburg in A.o 1751 en 1752 bevaart heeft, met aanwysing wat coopmanschappen van het eene comptoir na het andere vervoerd, als ook … … gaderes, wat … gelden als … em by des … Plaats … y L.

de Instructie aan haar luyden door UEd: agtb: Sub dato 20 January deses lopende Jaars in handigd op den 23 derzelver maand uyt Batavias rheede haar Anker geligt en onder zyl gegaan zynde, onderwegen op Javas Oostkust tot Rembang verkomen hebben hoe de chialoup de Doriados die in plaatse van Wayer andersints tot deese voyagie was geprojecteert, verongelukt zynde de scheeps vrienden egter haar voyagie na Timor, en van daar na Hollandia Nova hebben vervoorderd, arriveerende op 12 febr: voor Cobang op Timor, alwaer zy 20 dagen of tot den 2:e Maart door quaad weer vertoeft hebbende, een maand daar aan, of op 2 April de N: W: hoek van van Diemens Land door haar ontdekt, ende bezeylt geworden is sonder iets merkelyks op deese voyagie tot so verre geremarqueerd te hebben dan dat wel 50 a 60 mylen vlak Z. en N. van dien hoek is grond gesmeten, en ook tot aan

die

Schip Vryburg
11 November
als
nst
…470:4:- ×
…977:9:- ×
…070:17:-
84:17:-
…657:13:- ×
…030:3:- ×
…068:3: ×
506:11:-
681:11:- ××
451:5:- ××
006:11:8 ××
144:7:8 ××
96:9:8
610:9:-
825:15:- ××
672:4:
3119:9:8
735:12:
383:17:8
…38…:17:8

No:12. Specificatie of Rendement van eenige voordeelen als 't Comp: naar aftrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Jou, ratta per 't Schip Vryburg in a° 1751 en 1752 be- haalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook

die Cust Continueels behond: van 50 tot 20
en minder vademen waters boven en behal,
ven dat ook onderwegen in dat overstheken
van Timor de Compassen vande fluijt
Vossenbosch op 6 maart door den donder
en blixem Sodanig aangedaan en geraakt
zyn geworden deselve met de Noorder Lelij
regt na het Zuyden quamen te wysen, en
in dat Postuur ook alhier zyn aan en
overgebragt.

Op gem: hoek van, van diemens Land
dan zijnde ondekt hebben de onsen besig
geweest vanden 2:e april voorm: tot 12:
Julij daar aan volgende, om de Wal in bog,
ten Spruijten Eylanden Rivieren &c:
na vermogen te visiteeren na volgens het
geene aan haar was geordonneerd maar
door gebrek van genoegsame verversing
op zoo langduurige reysen quamen veel
menschen aan boord met swaare Siektens
als koortsen felle hooft en oogen pijn
item voornamentlyk door Water Sugt
in te storten, en ook te sterven, invoegen

Zy

zij op 12 Julij voorm: genood saekt wierden
resolutie te neemen tot retour en haare
Coers na Banda te Stellen edog is nie,
mand van haar daar binnen geraakt
dan alleen de Patsjalling alsoo de fluijt
Vossenbosch ende Chialoup Wayer door Seer
swaar weer en magteloosheid van volk
dat Gouvernement voor by en haren Coers
na Maccasser moesten laten voortstaen
gelyk dat UEd: agtb: uyt de papieren van
Banda als Maccasser voorm: mitsgaders
door de komste alhier vande Chialoup
Wayer reets bekent ende gebleeken is
van gelyken, hoe dat op meergem: fluijt
den Schipper Opper en Onder Stuurman
met de meeste onder officieren en mattroo
sen reeds zyn uytgestorven en overleden
waar van alhier de onvolmaakte Journalen
alleen zynde overgekomen en de nieuwe
kaarten door besorging vanden Schipper
Marten Van Delft Zalg: op or,
dre gemaakt tot Maccasser abusi,
velyk aangehouden, Zoo en Zal men

nu

nu soo verstaanelyk niet wel konnen spreeken dan by alduen voorn. kaarten ne, vens deesen gevoegd waren of nog binnen korten wilden overkomen also daar inne veel nieuwe namen zullen worden gevonden die onmogelyk in het kleyn bestek van sommige kaarten konnen bekent wesen en volgens welke de onse in bovengem. tyd niet meer hebben konnen vesiteeren dan een neerland van omtrent 60 myllen langs de Wal Oost en West, makende by gevolge maar een seer kleyn gedeelte van den groten inbogt die haar des mogelyk zyn de gecommandeerd was rond te zeylen en na te speuren:

De dagelyks coursen winden, stromen, dieptens, veren, peyling, miswysingen en diergelyke observatien singulierlyk aan de kunst der Stuurlieden dependeerende zyn te vinden bij de vooren aangetoge Journalen en zullen hier worden gepasseerd als niet dienende tot het oogmerk

der Bevindinge waar toe ons desen is aanbevoolen compendieuselyk by een te trekken des wy ons daar aan tot zoo verre sullen gedragen en principalyk aan het dag register van den schipper Maarten van Delft op vossenbosch en dat van den onder Stuurman Andries Roseboom op de chialoup Wayer hoewel die van den Gesaghebber op de patsjalling Pieter Frederiks van Hamburgh als die der Stuurlieden op vossenbosch al meede niet en zyn te verwaarloosen maar egter ook geen meer ligt aan de zaken zullen konnen geven dan de twee Journalen soo even gesiteert als verhandelende een en het selve.

Buyten de meergem. Journalen, zyn ook overgekomen eenige verklaringen Resolutien en diergelyke papieren raakende het verliezen van ankers, touwen, zeylen, veranderingen van coursen &ca na de

No:12. Specificatie of Rendement van soodanige voordeelen als d' Comp: naar afreek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vryburg in Ao. 1751 en 1752 behaalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook ... ingadeerd, wat ... gelden als ... hem by des ... Plaats ... lyk.

... Schip Vryburg ... 11 November ... als.

...nst

...5470:4:-
...6977:9:-
...2078:17:-
...84:17:-
...7657:13:-
...5030:3:-
...6068:3:-
...506:11:-
...681:11:-
...451:5:-
...086:11:8
...144:7:8
...96:9:8
...610:9:-
...025:15:-
...672:4:
...3119:9:8
...735:12:-
...303:17:8
...303:17:8

112

107

No:12./ Specificatie of Rendement van

seeckenige voordeelen als 't Comp: naar afftrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vrijburg in A.o 1751 en 1752 bezaalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook

[illegible] ... gaders, wat ... gelden als ... hem bij des ... Plaats ... li, 2.

... Schip Vrijburg ... 11 November ... als. — ... nst

de Scheeps manier op Vossenbosch gecon-chieert maar ook deese konnen al meede geen Elucidatie ter materie noodwendig submi-nistreren egter mag men ook niet voorbij gaan, gewag te maken van twee Schrift-tuurkens door den Gesaghebber op de Pat-sjalling, geformeert, en op het Bandas Register met de Lett. D:E: gequoteert concernerende in het korte de Coursen na-men en distantien der plaatsen welke in deese Voyagie beloopen als ook de stroomen die daar inne geobserveerd geworden zijn en met believen van UEd.s Agtb. nevens het voorengem.t Journaal van den Schipper op Vossenbosch en den Gezaghebber van Wayer na het Vaderland souden konnen werden gesonden boven en behalven de meer geciteerde nieuwe Kaarten wanneer deselve van Macasser hier overkoomen want de Kaartjes van de Patsjalling, niet zijnde na de behoorlyke peiling distantie en meer andere requisiten gemaakt Zul-len het nodige ligt niet konnen geven.

Des

96

Des nu voortgaende met het Sommire der Voyagie Zoo valt te weten dat d'onse al van den beginne der ondeckinge van Van Diemens Land langs Strand op deese en geene plaatsen tekens van menschen als rook en dergelyke vernomen hebbe.

Den Eersten inbogt binnen de Noord hoek van het gem: Land door de onse ge-visiteerd Zynde en met de naam van Roosebooms bay g'intituleert loopt Oost en Spruijt sig met verscheyde Spruyten aan weder zyden land waard in; is ontbloot van Soet water en voor die tijd wierden daar geen menschen maar wel eenige tekens ver-nomen, die in het weder uijt Zylen van deese bay wierde gesien maar zij liepen op 't Zigt van de onse met de kinderen en hon-den die zij bij zig hadden van 't Strand of Londer ter Spraake te willen komen: Het Land is hier laag en de hoeken Oost en West waard van deese bay kree-gen den naam van de Casuaris en Vankens

hoek

5470:4:– ×
6977:9:– ×
2078:17:–
84:17:–
7657:19:– ×
5030:3:– ×
:–:
6068:3:– ×
506:11:–
684:11:– ××
451:5:– ××
:–:
1006:11:8 ××
144:7:8 ××
96:9:8
640:9:–
2025:15:– ××
672:4:–
3449:9:8
4735:17:–
383:17:8
36:17:8

hoek behalven nog twee uytstekende
punten die sig voor deese bay aende
westzyde als Eylanden vertoonen waer van
het eene de Goede Hoop en het andere het
Kuyle Eyland genaamd van gelyken op
het eerst gemelde enig drinkwater dog
brak en in weynig quantiteid gevonden wierd.

Tusschen deese twee Eylanden off uyt
hoeken zijn op den 23e April eenige Inlan,
ders vande onse ontmoet die sig wel niet ver,
tweerden maar evenwel met malkanderen
na een hoogte liepen, en met allerhande
actien en gesten de onse van land wilden
doen gaan, want niemand haar verstaan
konde en geenerhande slag van taal die
nade aantekening van schipper Harten
van Delft, bij haar wat na het Hala,
baars schynd te sweemen, dog het welke in't
minste niet kan apparent wesen: De cou,
leur en statuur van deese menschen schynt
na de beschryving wel het meeste over een te
komen met de Indianen van het oosten

dog

dog zij loopen gantsch moeder naackt son,
der eenige schaamte van ouderdom of sexe
die byde door de onse van dato voorm. tot de
uure van haar vertrek zyn gesien en ontmoet,
uytgenomen dat alleen de vrouwen die kinderen
bij sig hadden de plaatsen van haare schamel
heid met eenige bladeren of diergelyk qua
men te bedekken; maar deese vooren eerst
aangetoogde Inlanders met malkanderen
niet sterker zynde dan 11 à 15 man vrene,
mende dat de onse door haare Grimmassen,
gebeerden buygingen van lighaam geschreeu,
wen vertooningen van haare houte assa,
gayen en handknippels &a. niet konde be
woogen werden om van land te wyken had,
den de onvoorsigtigheyt eenige van gem. assa,
gayen of liever scherp geslepen stokken
na de onse te werpen om haar daar mede
te quetsen en intimideeren welke daar
op met een enkeld snaphaan een van haare
principalen of die sulx scheen te wesen,
door een kogel quetsende de rest op de
loop sig begaff zynde zeer snel en

van

No:12. Specificatie of Rendement van
soodanige voordeelen als 't Comp: naar affteek van
alle Zaken op de Voyagie tusschen China en Sou,
ratta per 't Schip Vrijburg in A.o 1751 en 1752 be,
haalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van
het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook
...gaders, wat
...gelden als
...dem bij des
... Plaats
...lyk. ~

... Schip Vrijburg
... 11 November
... als. —
...nst

5470:4:- ×
6977:9:- ×
2078:17:-
84:17:-
7657:13:- ×
5030:3:- ×
:-:
6068:3: ×
506:11:-
684:11:- ××
454:5:- ××
:-:-
1006:11:8 ××
144:7:8 ××
96:9:8
610:9:-
2825:15:- ××
672:4:
3119:9:8
735:12:-
303:17:8
303:17:8

No:12./ **Specificatie of Rendement** van
serianige voorteelen als 't Comp: naar aftrek van
alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Jou,
ratta per 't Schip Vrijburg in A° 1751 en 1752 be,
haalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van
het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook
[illegible] gadeers, wat
[illegible] gelden als
[illegible] bij des
[illegible] Plaats
[illegible] lijk. —

van een wel gemaakt postuur, dog de Wyv
Zijn lang in schraal met Zeer wyde mond
en nauwe Oogen, het haar van beyde is gekro
als dat van de inwoonders in de papoesse Eyla
,,den, en een geele of roode smeering met Schildpa
vet geprepareerd scheynd haar Cieraad, maar
den aard van dit volk is ruyd en vol van ve
raad als bleek op 't laatste wanneer de onse
op haar vertrek. Haan de 2 mattroosen door
8 Inlanders overvallen en gequest wierden,
met hoope van haar kleederen te Zullen be
magtigen en sulx nadat zij al weken lang
met de onse hadden omgegaan gegeten en
gedronken, aanboord geweest, met verwonde
,,ring alles bezien hadden, beschonken waren
en integendeel zij ook ons volk met visch
en krabben geregaleerd hadden, behalven
dat ook haren bosen inborst quam te
blyken in den geene die inden beginne door
de onse was gequest, en hier voor genoteerd,
want desen met Linnen door de onse ver
bonden en geholpen zijnde, na vermogen
rukte het Linnen aanstuk en wierp

alles

alles aen een kant, hoewel zij ander Spa,
Lywaat, messen, Coralen, en sulke snuys
serije seer gretig scheenen, maar ook niets
besitten, het welke na eenige waarde ge
lykt, en hebben nog yzer, nog iets, dat na
mineraal Erts of metaal gelykt, want
een steen die geslepen is, spelt voor haar
byl, woonen nog in huysen nog in hutten, en
geneeren sig met visschen door harpoenen
van hout, als ook met kleine netten, en
varen in Zee met schuytjes uyt basten
van bomen gemaakt, die in sig selven
zo zwak zijn datse door dwars Lontjes
moeten werden geschoord, om niet tot
malkanderen toe te buygen, Sommige
van haar hadden Lyk teekens als of ze
gekuurven of gesneeden waren geweest,
dewelke zy (: soo het de onse toescheen :)
als een soort van Cieraadje gebruykten: Zij
eten zeer weynig en matiglyk, waardoor
zij geduurig even vaardig en agie Over,
,,den gevonden, ook scheynen zij
t eenemaal sig met haren vooren aan,

gehaalden,

[illegible] Schip Vrijburg
[illegible] 11 November
[illegible] als. —
[illegible] nst

5470:4:- ×
6977:9:- ×
2070:17:-
81:17:-
7657:13:- ×
5030:3:- ×
—:-:
6060:3:- ×
506:11:-
681:11:- ××
1451:5:- ××
—:-:-
1086:11:8 ××
144:7:8 ××
96:9:8
610:9:-
2025:15:- ××
672:4:-
3119:9:8
1735:12:-
383:17:8
1383:17:8

No:12. Specificatie of Rendement van soodanige voordeelen als d' Comp: naar afrek van alle Zaken op de Voyagie tusschen China en Jou, ratta per 't Schip Vryburg in Aº 1751 en 1752 be, Zaalt heeft, met aanwysing wat koopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook … Inkoopen … ilgadeas, wat … n gelden als … dem by des … Plaats … lijk. —

… Schip Vryburg … 11 November … als. … nst

5470:4:- ×
6977:9:- ×
2878:17:-
81:17:-
7657:13:- ×
5030:3:- ×
:-:
6068:3: ×
586:11:-
681:11:- ××
1451:5:- ××
:-:
1006:11:8 ××
144:7:8 ××
96:9:8
610:9:-
2825:15:- ××
672:4:-
3119:9:8
735:12:
383:17:8
1383:17:8

gehaalden visch vangst te behelpen, en daar by ook eenige Worteltkens en aard gewassen te gebruy, ken, maar geen gevogelte of andere gedierte, te des wonds hoewel die daar in overvloed op verscheyde plaatsen door d' onze zyn ontmoet, maar de inlanders scheenen daar geen werk van te maken, die den gesaghebber van de Chialoups Wayer, eens wel 2 mylen land waard in ten getalle van omtrent 500 men schen, Zoo vrouwen, als kinderen, volgens zyn aantekening sub dato 14 Juny ontmoet, en ook eens by nagt haar leeden gespo, neerd heeft, wanneer zy by deese en geene kreu, pel bossen aan nagt vuuren by malkan deren Zaten, dog niets by haar ontmoet, t welk na waardye gelykt; Seggende met seer veel gemak een Stuk twee a drie mans per Zoonen die dagelyx by hem aanboord quamen, sonde hebben konnen mede voeren, en naar Batavia overbren, gen, maar den schipper van Vossenbosch, die Juist volgens de letter van de Instructie Sulx met volkomen Zin van dat volk

of

of niet met een Soort van geweld het selve wilde volbragt hebben, heeft hem daar in belet, dog sonder bedrogh, wyl niemand haar taal verstaan konde, was sulx niet te doen, en dus dany zyn Ze in haar Land gebleeren.

Het voorn: Land is doorgaans laag en gantsch niet bergagtigh, uyt genoomen een klock heuvel die sig op Sommige verheden als duynbergen vertoonde, en op 25 may in het Journaal van den Schip. per gedecifereert wierd; de grond scheynd vrugtbaar, indien dezelve wierd gecultiveerd, Zynde aan de Zee kant doorgaans met Sand of duynagtige Streeken omtrokken, maar nergens zyn eenige no, tabele bomen, en veel min die aromatiq scheenen, of met Speceryen Gemeenschap hadden vernomen.

De tweede Inbogt na Vosseboomsbay hier voor besz:; tusschen de tygers

on

No:12.

Specificatie of Rencement

van seeckere voordeelen als 't Comp: naar affect van alle Saaken op de Voyagie tusschen China en Sou,ratta per 't Schip Vryburg in A° 1751 en 1752 be,taalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook

---

en wolvenhoek; door de onse Gevisiteert ver, toond sig als een wyde rivier dog Sout, en wyl daar niets van opmerking is ontmoet, sal men daar van alleen het Journaal van den Schipper op 12:° May laten Spre, ken, zynde in dat van den gesaghebber op de Chialoup Wayer bekent met de naam van Besjes rivier. ——

Den derden inham door de onse ge, visiteert is ray wyt, wiens oostelykste hoek den naam van Kaymans, en de westelykste punt den naam van Oranjes hoek, is gegeven: D'ebbe en vloet loopt hier seer fel, en de patsjalling is wel 8 a 10 myjlen daar binnen gevest, sonder nog eenig verandering van Sout water te hebben vernomen, ook bleven de gronden, en het gesigt het selve, invoegen door de onse gesupponeerd werd, dat desen inham volkomen doorloopt tot aan de Zuyd Zyde van nieuw holland, en

niet

---

niet alleen deese maar ook meer andere soo b'oosten als bewesten den hoek van den nu Land, invoegen daar uyt sou de voegen het gemelde Zuydland voor een groot gedeelte in Eylanden moet bestaan en het welke ook niet onapparent sonde kon nen worden geschat, indien men insiet dat het gem: land aan de Zuyd Zyde met ontel, bare Eylanden voor aan in Zee is beslagen, en omcingelt wanneer men reekend van den hoek genaamd de Leeuwin of het Land van de Leeuwin A° 1722 aangedaan tot aan het land van nuyts A° 1627. ondekt zynde hoewel men het een en ander liever aan verstandiger geogra, phie en wyser oordeel bevoolen sal laten blyven, immers deese gissingen zyn ook niet onwaarschynelyk uyt de Woeste en barbarische Zeden als het boosaardigen natuurel van boven gem: Inlanders, ter zake de Wereld doorgaans soo gro te defecten veel meer in Inwoonders van Eylanden, dan in die van de Vaste

Custe

No:12.

Specificatie of Rendement van sodanige voordeelen als 't Comp: naar afftrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Java, ratta per 't Schip Vryburg in Ao 1751 en 1752 be. Zaalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook [illegible] gaderas, wat [illegible] gelden als [illegible] dem by des [illegible] Plaats [illegible] lijk. ——

[illegible] Schip Vryburg [illegible] 11 November [illegible] als. ——
[illegible] nst

5470:9:- ×
6977:9:- ×
2070:17:-
81:17:-
7657:13:- ×
5030:3:- ×
:-:-
6068:3: ×
506:11:-
681:11:- ××
1451:5:- ××
:-:-
1006:11:8 ××
144:7:8 ××
96:9:8
610:9:-
1825:15: ××
672:4:-
3119:9:8
1735:12:-
1303:17:8
1303:17:8

Casten heeft geremarqueerd, dog het zy daar mede hoe het wil, men zal maar alleen bij vervolg verder noteeren dat de patsjalling door voorengem: felle Stroomen en holwater niet verder d'onse voortvaaren maar genootsaackt was na Vossenbosch te rug te keeren, hebbende alvoorens bin-nen desen boesem een Eyland van 5: myl in 't rond gevonden, daar zeer goed drink water en ook een tyger ondekt is, als mede parthye Sneppen op een ander Eyland aan de mond van desen voor, tost gelegen, waer van op 18:e en 19:e may bij het Journaal van de Chialoup Wagen breeder word gewaagd, van gelyken dat het ook hier ontrent vrij komt begonde te worden. ——

D'vierde inbogt na de vooren staande de doorde onse gevisiteert en genaamd van Delfs baaij loopt op 5 à 6 mijlen land waard te niet, en is daar van niet veel meer te noteeren, van deselfde

Strekking

Strekking en Diepten, die by de Journalen en Caarten sullen bekent staen, van gelyken dat deese aan de eene zyde in den ingank Justenburgh en aan d'andere zyde by de oude kaarten met de naam van Haaras Land bekent is, alwaar de inwoonders zoo dom waren, dat zy met 3 kleene Schuytjes de patsjalling zoo als die ten anker lag na land wilde boegseeren maar siende dat zy niet advanceerden, wilden sulx aanvangen met de boeij van het voorm anker, dog dit alsoo weynig van effect zynde, begaven zy sig weer na land; ende onse bleeven dagelyx besig met visschen te vangen, die hier abondant, dog niet magtig waren de toenemende Siekte, tens binnen boord te stuyten.

De vyfde of Laatsten inbogt dan die door d'onse nog al oostwaard aan wierd gevisiteert, word aan de eene zyde gemaakt door den hoek van Fonton, en aan de andere kant door den hoek van Calle-morre-al mede namen zynde

Welke

No:12.

Specificatie of Rendement van

soodanige voordeelen als d'Comp: naar afreek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vryburg in Ao 1751 en 1752 be-haalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook ... gaders, wat ... gelden als ... dem by des ... Plaats ... lyk. —

Welke de onse daar aan hebben gegeven, hoewel de laatst gem: punt eer een Eyland dan een hoek mag worden genaamd, alsoo den inham daar agter omloopt, en wederom in Zee komt uyt te vallen, even als ook voor den hoek van Lontom een Eylandje werd gevonden door de onse het Schildpads Eyland geheeten; Zynde van deese visite of plaats niet merkelyk te noteeren dan alleen dat daar by maneschyn des nagts een ontelbare meenigte van Swarte vogels soo groot als duyven, de Patsjalling hollandia Novo zyn gepasseerd welkers Stroom wel een half uur lang continueerde en begonden de Inlanders hier Sodanig aan de onse te gewennen, dat zy haar huyselyk drink water Slaen, en dragen, dog egter naderhand haren ruylen inborst niet konden verbergen, als voren reeds is aangeweesen: deesen laatsten inbogt is by de onse genaamd Vossenbosch bay en heeft voor den hoek van Calimoor een

een kleyn Eyland, waer op alleen een enkelde boom staat, en daar aan kenbaer is; mitsgaders wy dusdanig int korte vermeynen aangewesen te hebben hoedanig het met den aanvang bevinding uytkomste en retour van deese voyagie voor soo verre dat heeft konnen werden nagevorst gelegen zy, des hier meede sullen Eyndigen en reverentelyk verblyven.

/: onderstond:/ Hoog Ed: Gestrenge en Ed: Agtb: Heer en Heeren /: lager:/ Ued: Agtb: ootmoedige en Onderdanige Dienaren /: was getekent:/ H: Zwaardecroon en C: Chastelyn /: in margine:/ Batavia int Casteel den 6 Xber anno 1705. —

Accordeert

[signature]

No:12.

Specificatie of Rendement van

sodanige voordeelen als 't Comp: naar affreik van alle Patten op de Voyagie tusschen China en Sou-ratta per 't Schip Vrijburg in A°. 1751 en 1752 be-haalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook ... ingadeers, wat ... gelden als ... hem by des ... Plaats ... lijk.

... Schip Vrijburg ... 11 November ... als.

...inst

5670:4:- x

6977:9:- x
2070:17:-
81:17:-
7657:13:- x
5030:3:- x

:-:-
6068:3:- x

506:11:-
681:11:- xx
1451:5:- xx
:-:
1006:11:8 xx
144:7:8 xx

96:9:8

610:9:-

2825:15:- xx
672:4:
3449:0:8

1735:12:-

383:17:8
1305:17:8

112

Dagesien
Storm

24e meij 1754

103

No: 11./

Aan Zijn Edelheid
Den Hoog Edele Groot
Agtb: Gestrenge Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal,
Benevens
De wel Edele Heeren Raden
van Nederlands India.

Hoog Edele Groot Agtbare
Gestrenge Heer en Wel Edele Heeren!

Bij Extract Resolutie van uw Hoog Edelhedens in dato 24e Maij Jl: Leden, de onder-getekenden geordonneerd Zynde te dienen van een opregt en ten eenemalen met de Waarheid overeenstemment

107

No: 12./

Specificatie of Rendement van zodanige voordeelen als 't Comp: naar aftrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vrijburg in Ao. 1751 en 1752 behaalt heeft, met aanwysing wat Koopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook ... gaderen, wat ... gelden als ... hem bij des Plaats ... lijk.

... 't Schip Vrijburg
... 11 November
... als.
... inst

5470:4:- x
6977:9:- x
2078:17:-
84:17:-
7657:13:- x
5030:3:- x
:-:
6068:3: x
506:11:-
684:11:- xx
1451:5:- xx
:-:
1086:11:8 xx
144:7:8 xx
96:9:8
610:9:-
2025:15:- xx
672:6:
3149:9:8
4735:12:-
383:17:8
1383:17:8

No: 12. Specificatie of Rendement van sodanige voordeelen als d'E Comp: naar aftrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Sou, ratta per 't Schip Vryburg in Aº 1751 en 1752 be, haald heeft, met aanwyzing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook

overeenstemmend Berigt, ter eersten nopens de oorsaak van de uijtgestaane kwalen en be- -vensen in d'Comp.s handel ten Comptoire Japan, onder het bestier van 't gewesen Opperhoofd D'E: Abraham van Suchtelen in den Jaare 1751, en ten anderen of gem.e van Suchtelen daar toe eenige aanleiding mogte hebben gegeven, ter welkers voldoening wij dan met de vereijste eerbied op het eerste poinct reverentelijk noteeren.

Dat de te dier tijd ons aangedaane Quellings en mishandelingen, Zoo nopens d'Comp.s handel als Personeel, alleen Zijn afgevloeijd, uijthoofden men, op de Expres, se begeerte van den toenmaligen Nan, gasackijsen hoofd Regent en Gewelde, naar de heer Matzura Cawatzij no Camij Samma, niet heeft durven

of willen overgaan tot eene Schriftelijke verbintenis, omme voortaan, altoos af te sien van eenige Versoeken, Soo om vermeerdering van koper vervoer, als verhoging van prijsen op de Jaarlijx aanbrengende koopmansz. ten Hove ofte elders te doen, aangesien Zulx buijten Expres Consent van uw: Hoog Edelheedens onmogelijk mogte ofte konde geschieden, en welke persuasie bevorens niet konde werden voorsien te Zullen voor, komen; dat dit de reden alleen uijtmaakt Consteerd volkomen, nadien dat haar d'Comp.s handel, dog niet heeft konnen gestorten werden, indien de Nangasackijse Regen, ten, eijndelijk niet waren te vreeden gestelt, met een Verseeker schrift van de Zijde der bedienden, ten principale, onder anderen inhoudende, dat men op haare Expresse en absolute begeerte van Zodanig een Ver, Sekering

e Schip Vryburg
n 11 November
als.

5470:4:-
6977:9:-
2078:17:-
84:17:-
7657:13:-
5030:3:-
6068:3:-
506:11:-
684:11:-
1451:5:-
1006:11:8
144:7:8
96:9:8
610:9:-
2825:15:-
672:4:-
3149:9:8
1735:18:
383:17:8
1385:17:8

Seekering voor het vervolg te kunnen geven, alles soude aanwenden, ten einde daar op van uw hoog Edelhedens een gunstig mandement te mogen erlangen, welk een en ander nog nader komt te blyken, bij afgaande Japans Missive en bylagen van den Jare 1751, waar aan wij voor 't overige d'Eere hebben ons eerbiedig te gedragen. —

Wat het tweede point betreft, na: mentlijk, of het gewesen opperhoofd d'Hr: Van Suchtelen daar toe eenige oorsaak mogte hebben gegeven, soo moeten wij tot Justificatie van den selven seggen, dat of schoon de Conversatie met de Japanse kregelige en seer trotse Natie genoeg= saam (: om soo te spreken:) van der Jeugt af aangeschijnt te willen zyn ge= leerd en aangekweekt, hij egter voor soo verre ons bewust is geen de minste reden

of oorsaak tot het voorverhaalde heeft gegeven, alsoo wij met waarheid kunnen betuygen dat niemand die despotique behandeling der Japanse regenten ten dien tyd soude kunnen syn ont= dooken, ten waare hij sig gewillig tegens het gedrag van een trouw en vigilant dienaar, die nooyt s' Meesters Intrest uyt 't oog verliest, had de laten disponeeren, tot der afgaave van een sodanig door haar gere= queerend verseker Schrift, als hier voren gemeld is, en of schoon 's Comp:s handel in die tyd niet dan met de uytdenkelykste moey= lykheden is verseld geweest, soo heeft men nogtans by uytkomst gesien, dat alles buyten eenig nadeel van de Comp: is afgelo= pen, want of schoon by het vertrek van den E: Van Suchtelen aldaar onder de Japanders is gebleven een schuld ter be= hoeve van d' Comp: groot ƒ 6669: 8 — 3:

Zoo

No: 12.

Specificatie of Rendement van sodanige voordeelen als 't Comp: naar aftrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vrijburg in A:o 1751 en 1752 be= haalt heeft, met [illegible]nwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook [illegible] [illegible]lgaders, wat [illegible] [illegible]n gelden als [illegible]oem by des [illegible] Plaats [illegible]lyk. — —

[illegible]t Schip Vrijburg [illegible]n 11 November — als. —
[illegible] inst

15470: 4: – x
76977: 9: – x
2878: 17: –
81: 17: –
7657: 13: – x
15030: 3: – x
–: –
6068: 3: x
506: 11: –
681: 11: – xx
1451: 5: – xx
–: –
1086: 11: 8 xx
144: 7: 8 xx
96: 9: 8
610: 9: –
2025: 15: – xx
672: 4:
3119: 0: 8
1735: 12: –
383: 17: 8
161385: 17: 8

Zoo heeft men by vervolg gesien, dat Zy dat montant gewillig op de toenmalige aanstaande Hofreys ongelden met het opperhoofd den E. Van Homoed, behoorlyk hebben verrec,kent, nogthans na aftrek van Sodanige ₰ 725:2:5:-: ofte 120 % rescont: als Zy op de onbillykste en geweldaadigste wysen boven het ordinaire Montant der Hofreys ongel,den hebben ingehouden. —

En Wat de Straale betaalde advancen op de aangebragte en verhandelde Coopmanschappen in dat Jaar betreft, Zulx heeft ten princi,paale tot oorsaak het afsetten van een Considerable Partey verlies en Seer Weynig Winst gevende Coopmanschappen, t geen in een land, gelyk Japan daar men onder een bepaalde prijs negotieeren moet, een Seer nadeelige Vertooning uytmaakt, ze,fererende ons hier omtrent voor het overige

in

in alle Submissie aan het gedaane Verslag in dat Jaar door het geeit.^e opperhoofd den E. Van Suchtelen en den eerst getekende. —

Hiermede verhopen wy aan de Seer g'eerde Intentie van uw Hoog Edel Edens te hebben voldaan, en neemen de vryheyd ons met een Ootmoedigst respect te onderteekenen. (:onderstond:) Hoog Edele Groot Agtb: Gestr: Heere en Wel Edele Heeren, (:lager:) Uw Hoog Edel Edens Onderdanige Dienaren. (:Was Geteekent:) D.^d Boelen en D.^t Vermeulen. (:in margine:) Batavia den 21.^e Juny ao 1751. —

Accordeert

[signature] Haan

No: 12. —

Specificatie of Rencement van Sodanige voordeelen als t' Comp: naar aftrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vrybung in A.o 1751 en 1752 be,taalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook ... gaders, wat ... gelden als ... bem by des ... Plaats ... lyk. —

... t Schip Vrybung ... n 11 November ... als. —

... inst

15470:4:- x
76977:9:- x
2070:17:-
81:17:-
7657:13:- x
15030:3:- x
:-:
6060:3: x
506:11:-
681:11:- xx
1451:5:- xx
1006:11:8 xx
144:7:8 xx
96:9:8
610:9:-
2025:15:- xx
672:4:
3119:9:8
1735:12:
383:17:8
16 383:17:8

nagezien

A. Vandervoort

2e ?

No: 12.

Specificatie of Rendement van

Sodanige voordeelen als d'Comp: naar aftrek van alle Lasten op de Voyagie tusschen China en Souratta per 't Schip Vryburg in Aº 1751 en 1752 behaalt heeft, met aanwysing wat Coopmanschappen van het eene Comptoir na het andere vervoerd, als ook dies Incoops, en Verkoops Pryzen mitsgaders, wat daar op gewonnen of verlooren is, soo in gelden als Per Centos, als meede wat per gemelde bodem by des Zelfs Retour uyt China voor de Hoofd Plaats Batavia is aangebragt Namentlijk. ——

Van Batavia op China aangebragt P:r 't Schip Vryburg

de volgende Coopmansz: aldaar bevonden en omgezet den 11 November aº 1751 als by yder zoort Specifice te beoogen is — als. —

	aanbreng		Incoop	Vercoop	Verlies	P:r C:to	Winst
Nieuwe ronde Realen P:s	100000	320000:-:-					
op levarantie van goud etc: afgelangt dien volgens op en Incoop werden ver offerts							
Peper Sw: gelarpte band: lb	238647	33470:5:-					
geralliteerde 2 p:Cto voor pillagie	4773	669:8:-					
blyft lb	233874	— en —	32800:17:-	78271:1:-		138%	45470:4:- x
Tin Bancas ... lb	400000	132600:-:-					
geralliid: 1/8 p:Cto minwigt	500	165:12:8					
blyft lb	399500	— en —	132434:7:8	209411:16:8		58%	76977:9: x
Lood in Zeugen waar gevoegt 140 lb overwigt lb	50510	— en —	4370:9:4	7257:6:8		65 3/4	2878:17:-
Sandel hout Mallab: lb	28579	— " —	9353:8:-	9435:5:-		7/8	81:17:-
Noten muscaten mid:re	2940	— " —	601:8:8	8259:1:8		1273 1/4	7657:13:- x
Garioffel Nagulen	3272	— " —	1334:19:8	16365:2:8		1125%	15030:3:- x
Peper Ceylons	265346	26591:9:-					
voor 1 3/4 p:r cento minwigt	4623	654:4:-					
blyft lb	260723	— en —	26137:5:-	25284:16:-	852:9:-	3 1/4	:-:
Katoen Souratts waar onder lb overwigt lb	30759	— " —	8707:13:-	15575:16:-		70%	6868:3: x
Katjoeck Souratts waar voor 1/8 p:Cto overwigt of 12 lb	2012	1100:7:-					
geralliid: 15 p:Cto van de opleiden	302	166:2:-					
blyft lb	1710	— en —	942:5:-	1520:16:-		62 1/4	506:11:-
Lakenen in Zoort @	2919	— " —	12391:18:8	13073:9:8		5 1/2	681:11:- xx
Ras de marocco	3606 3/4	— " —	3976:-:8	5427:5:8		36 1/2	1451:5:- xx
Laken Rassen	1169 1/2	— " —	3165:9:8	2282:6:8	883:3:-	28	—:-:-
Polemitten	2115 1/2	— " —	3548:-:8	4634:12:-		30 5/8	1086:11:8 xx
Perpetuanen	499	— " —	12834:5:-	12970:12:8		1%	144:7:8 xx
Gaaloot waar onder overwigt of 171 lb	2307	— " —	235:6:4	331:15:8		41	96:9:8
Campher Baros lb	100	2583:12:-					
voor 5 p:Cto minwigt	5	129:5:-					
blyft lb	95	— en —	2454:7:-	3064:16:-		24 7/8	610:9:-
Bly Smalt of blaauwsel met 10 1/2 lb overwigt lb	407 1/2	— " —	1675:15:-	4501:10:-		168%	2825:15:- xx
Cinamomi	40	— " —	396:11:8	1068:15:8		169 1/2	672:4:-
Somma			257368:6:8	418752:4:-	1735:12:-		163119:9:8
Van den Incoop van den Vercoop soo meede het verlies van de Winst afgetrocken				257368:6:8			1735:12:
Bevind blykt dat op den Handel is gewonnen een Somma van				161383:17:8		62 3/4 p:Cto	161383:17:8
Transporteeren							161383:17:8

Per Transport . . . ƒ161303:17:8

T'Geladene in 't Schip Vryburg en op China aangebragte heeft te Saamen bedragen met de Contanten ƒ 578953:0:

de Provizie Penn: op de Ingekogte Coopmansch:	ƒ394120:–: @	2 p:Cto	ƒ7882:11:–
" " " op Specerijen	24624:4:–	5 "	1231:4:–
" " " op Contanten	320,000:–:–	½ "	1600:–:–
't halve meetloon van 't Schip tt 1747:9:5:2 of			7691:–:–
Addeert			18404:15:–

Van den anderen gesubtraheert soo blijft voor de Winsten op China behaalt . . . ƒ142979:2:

Deesen bodem den 4 November 1751 van China vertreckende is ultimo 9ber op Mallacca g'arriveert, ontscheepende Sodanige goederen en goud als hier Navolgende te beoogen zyn Namentlyk.

	aanbreng		Incoop	Vercoop	Verlies	P:Cto	Winst	
Goud {Schuitjes 75 / Schuitjes 27}	mq: 152:2:2½		ƒ49170:2:– en tot Negapatnam by vermunting getaalt	ƒ51445:7:–		4%	ƒ2275:5:–	
armozyne Rolle	25	ƒ577:10:–						
waar van op Reets van Sterk:	3	69:6:–						
rest Rolle	22	en	ƒ508:4:–	646:16:–		27½ p:Cto	ƒ138:12:–	ƒ2413:17:
diverse Porcelynen p:s	1407		ƒ479:8:8					

Aangaande de boven geciteerde Porcelynen, word Jaarlyks nu een minder van een meerder egter telkens maar geringe quantiteyt van dat aardewerk geeyst en geEmployeert tot Tafel Servies Soo ten lande, ten hoofd en onderhorige Comptoiren; als te water op de Scheepen en kleyne Vaartuygen aldaar, veronderstelt men dat dit articul geen winst affwerpt, en schoon ook Somtyds een Partytje dat als overschot vercogt word, Soo kan egter het geringe Winstje daar van Naauwlyks evenaaren het verlies dat alvoorens de verstrecking door 't breeken en anderssints gedragen word

Deesen bodem den 6 Xber: van Mallacca vertrocken en primo January 1752 op Ceylon gearriveert en de onder volgende goederen aldaar aff gescheept te weeten.

	aanbreng		Incoop	Vercoop in 't Patria volgens rendement	Verlies	P:Cto	Winst	
Steer annys	lb 6655¼	ƒ1506:2:–						
daar off voor minwigt	199¼	31:4:8						
Rest lb	6456½	en	ƒ1474:17:8	ƒ11460:6:–		677 p:Cto		ƒ9985:8:
diverse Porcelynen p:s	7305		2451:10:–					

belangende de Porcelynen op Sodanige maniere als bereets onder 't articul van Mallacca vermeld.

Den 9 January van Ceylon vertrocken en op Cochim g'arriveert den 30 January vertrokke vervolgens na Souratta en aldaar gearriveert den 14 Maart 1752 alwaar de goederen direct van China meede genomen, en aldaar volgens de boeken vercogt zyn te weeten.

	Aanbreng		Incoop	Vercoop naar affirexo van 1 p:Cto maar caandy	Verlies	P:Cto	Winst
Spiaulter	lb 434875	ƒ94502:5:8					
daar van 2½ p:Cto koningstol lb 9995⅞ ƒ2174:–:8							
't gerallied: minwigt 542 117:17:0	10537⅞	2291:18:–					
blyft lb	424337⅛	en	ƒ92290:7:8	ƒ138544:1:–		50 ¹⁄₁₀	ƒ46253:13:8
Alluin	lb 190265¾	13391:13:–					
gaat aff 2½ p:Cto koningstol lb 4094⅞ 345:8:8							
't gerallied minwigt 2206 161:6:8	7100⅞	506:15:–					
rest lb	191005:	en	ƒ13484:18:–	ƒ16431:10:–		21%	2946:12:–
Aral	lb 2970¾	1510:4:–					
moet aff voor 2½ p:Cto koningstol lb 74 ƒ37:10:8							
't gerallied: minwigt 20 10:3:–	94:	47:13:8					
blyft lb	2886¾	en	ƒ1462:10:8	ƒ1984:10:8		35¾	522:–:–
Transporteeren			ƒ107237:16:–	ƒ156960:1:8			ƒ49722:5:8 / ƒ155378:8:

	aanbreng		Incoop	Vercoop	Verlies	P:Cto	Winst
Per Transport			ƒ107237:16:–	ƒ156960:1:8			ƒ49722:5:8 / ƒ155378:8:–
Suyker Poeder	lb 153142	ƒ22309:2:8					
de traleere de 2½ p:Cto koningstol lb 3753⅞ ƒ546:17:–							
't gerallied: minwigt 2906 435:–:–	6739⅞	981:17:–					
rest lb	146402⅛	en	ƒ21327:5:8	ƒ26030:15:8		22 p:Cto	4703:10:–
Suyker Candy	lb 49256	9364:11:8					
Substraheere 2½ p:Cto koningstol lb 1195⅝ ƒ227:4:8							
't gerallied: minwigt 923¼ 175:11:8	2118⅝	402:16:–					
rest lb	47137⅜	en	8961:15:8	11659:10:8		30 ¹⁄₁₀	2697:15:–
damasten dubb: gebloemde p:s	50	2070:4:–					
aff voor 't Sondene na Batavia p:s 3 ƒ124:4:–							
koningstol 1¼ 51:15:–							
de tot geschenk afgelangde 3 124:4:–	7¼	300:3:–					
blyft p:s	42¾	en	1770:1:–	2491:7:–		40¾	721:6:–
Coffy kopjes in Soort p:s	131449	5361:16:–					
daar van koningstol p: 3120 ƒ127:4:–							
't gerallied: minwigt 6572 267:19:–	9692	395:3:–					
rest p:s	121757:	en	4966:13:–	9545:4:–		92%	4578:11:–
Water kommen p:ren	9830	2710:15:8					
daar aff s'koningstol p:ren 233 ƒ64:0:8							
't gerallied: minwigt 492 136:1:–	725:	200:9:8					
blyft p:ren	9105:	en	2510:6:–	4125:3:–		63¾	1606:17:–
Beekertjes p:	7000	175:6:8					
daar van aff koningstol p: 166 ƒ4:3:–							
't gerallied: minwigt 359 8:15:8	516	12:18:8					
rest p:	6484:	en	162:8:–	190:10:–		17¼	28:2:–
Holle Schotels p:	2729	771:19:–					
daar van koningstol p: 65 ƒ10:7:8							
't gerallied op den aanbreng 136 38:9:8	201	56:17:–					
blyft p:	2528:	en	715:2:–	1231:17:8		72¼	516:15:8
groote Spoelkommen p:	6691	2460:15:8					
daar van de traleere s'koningstol p: 159 ƒ50:14:8							
't gerallied gerende op den aanbreng 334 123:7:–	493:	182:1:8					
rest p:	6198:	en	2286:14:–	4056:0:8		77¾	1769:14:8
Radix China	lb 3920	463:14:8					
s'koningstol lb 91½ ƒ10:16:8							
't minwigt off gerel. 't deerde 156¾ 10:11:–							
incoops in cassa betaalde wegens Geatsief minwigt 105¼ 12:9:–							
't verstrekte aan de medicinaal winkel 15 1:15:8	368½	43:12:–					
rest lb	3551½	en	420:2:8	165:8:8	254:14:–	60⅝	–:–
Somma			ƒ150366:3:8	ƒ216456:6:–	254:14:–		ƒ66344:16:8
den Incoop van den Vercoop Soo mede het verlies van de Winsten affgetrocken				ƒ150366:3:8			254:14:–
Soo blyft voor de zuyvere Winsten				ƒ66090:2:8		45 ⁹⁄₁₆ p:Cto	ƒ66090:2:8

de aangebragte en Vercogte Coopmanschappen van China tot Souratta hebben bedragen ƒ155708:7:8

Waar van Subtraheere de Scheeps meetloonen en geschenk aan den Hoppo off Hofman, den 15 July 1751 kort na de aankomst deeser bodem van Batavia op China tt 3495:9:4 off ƒ15382:– daar van is onder anderen onkosten tot ƒ16723:1:8 bereets de helft vide Journaal Pag: 14 ten Lasten van diverse op China, voor Souratta, en mallabaar, genegotieerde goederen verdeeld dien volgende men bij deesen nog maar heeft ten nexen te stellen het bedragen van . . . ƒ7691:–:–

Scheeps Equipagie, wegens het Successive te mallacca Ceylon Cochim en Souratta aan deeser bodem verstrekt . . . 8893:6:– | 16584:6:–

Dus blyft nog voor de Zuyvere Winsten op Souratta behaald . . . ƒ49505:16:8

Transporteeren . . . ƒ204884:4:8

Pr. Transport ... ƒ204880:4:8

Van Zouratta andermaal over Mallacca na Canton in China vertrocken en aldaar ge arriveert den 27 July 1752 en de volgende Coopmanschappen op China overgegeeven en omgezet als —

	quantiteyt		Incoop	Vercoop	Verlies	Pr. Cto.	Winst
Cattoen	℔ 345000	63039:3:-					
daar bij voor 2½ pCt. provisie van den inkoop		2305:0:8	65424:11:0	95417:3:-		45¾	29992:11:8
Olibanum	℔ 35416	5195:16:8					
2½ pCt. provisie van den inkoop		197:3:8	5393:-:-	7886:10:8		46¼	2493:10:8
Gom Mirra	℔ 6299	7370:8:8					
2½ pCt. provisie van den inkoop		175:7:-	7553:15:8	7013:15:-	540:-:8	7⅙	:-:
Koebebaar	℔ 69½	2569:2:-					
2½ pCt. provisie van den inkoop		71:15:8	2640:17:8	2870:15:8		8¾	229:18:-
Tin Mallacs in Zoort	℔ 256772	83726:14:-					
daar af aan minwigt		102¾	33:10:-				
	rest ℔ 256669¼	83693:4:-					
komt bij voor 2½ pCt. provisie van den inkoop		3226:14:-	86919:18:-	129067:19:-		48½	42148:1:-
Somma			167932:2:8	242256:11:-	540:-:8		74064:9:-
den Incoop van den Vercoop en het Verlies van de winst afgetrocken				167932:2:8			540:-:8
Soo Resteert voor de Winsten				74324:8:8	en Pr. Cto.	44½	74324:8:8

De aangebragte Coopmanschappen van Mallacca en Zouratta bedragen ƒ167909:4:-

Waar van afgerekent het geene bij de terug komst deser bodem is in China al verder voor 't Calre meetloon en ontlossen betaald ƒ8965:5:8
ordinaire ongelden ... ƒ110:-:-
Scheeps ongelden ... ƒ5103:5:- ... ƒ14250:10:8

dus blijft nog voor de Winsten ƒ60065:10:-

Vertrekt den 14 February 1753 van China en arriveert ter Reede Batavia ultimo Maart daar aan volgende ontschepende de naar gespecificeerde goederen en Coopmanschappen bestaande in

Goud bij gewigt realen 6775 4205/8000 Stellemg 752:6:13:10⅝ Real. 6775½ ... ƒ242415:15:-
Rariteyten voor 1 pr. verrekijker pr. Tulpenburg van Cochim China ontfangen ... ƒ57:13:8
damasten goude en Silvere Hollands pr. 't Schip Tulpenburg van Cochim China beschadigt aldaar aangebragt ... Pees 1 ... ƒ432:-:-
Satynen Chineese ... 300 ... ƒ11552:19:-
damasten d°. ... 100 ... ƒ3670:6:-
Roll armozijnen d°. ... 400 ... ƒ9612:16:-
Pelangen d°. ... 1000 ... ƒ9286:5:-
Allijn witte d°. ... ℔ 100041 ... ƒ6166:2:-
Indigo Javaas pr. Tulpenburg van Cochim China aldaar ontfangen ... 82¾ ... ƒ129:1:-

Porcelynen Chineese ƒ761:1:8 in 9 kassen te weten voor amboina 1 Cas ... ƒ90:10:-

301 Pr. in Zoorten Kosten ... Banda 1 d°. ... 90:10:-
301 d°. ... Ternaten 1 d°. ... 90:10:-
301 d°. ... Maccassar 1 d°. ... 90:10:-
301 d°. ... Cormandel 1 d°. ... 90:10:-
301 d°. ... bengalen 2 d°. ... 218:11:8
540 d°. ... Padang 1 d°. ... 45:-:-
149 d°. ... Samron 1 d°. ... 45:-:-
149 d°.
2351 Cs. Kosten ... 761:1:8

Transporteeren ƒ284083:17:- ... ƒ264950:2:8

Pr. Transport ... ƒ284083:17:- ... ƒ264950:2:8

Radix China op 't Porcelyn gestuwt ... ℔ 396¼ ... ƒ32:3:-
Spiaulter ... 200000 ... ƒ40343:10:-
Zyde Rume Chineese ... 502¼ ... ƒ3677:10:-
goederen diverse voor 49 Ponden mindens ... ƒ4392:19:-
Nankings Linnen ... Ps. 1020 ... ƒ1633:12:-
d' Negotie Paarluyken voor 1 pr. Zilver Cachet ... ƒ -:-
d' kleene Winkel ƒ8645:12:8 Namendlyk
120 ℔ Rood, 127½ „ witt, 120 „ blaauw — Naaijgaaren ... ƒ554:8:- ; ongelden ... ƒ22:4:- ... 576:12:-
12532 Stuk diverse Porcelynen kosten met alle ongelden ... 5776:5:8
50 pCt. meubel damasten als vooren ... 2292:15:- ... 8645:12:8
d' medicinale Winkel ƒ632:13:8 te weeten
2000 ℔ Radix China ... 143:13:8
49 „ d°. Lwitter ... 42:5:-
49/10 „ mindens ... 422:8:-
ongelden ... 24:7:- ... 632:13:8
't ambagts quartier voor 1 pr. brantspuyt ... 48:7:-
de goederen op Batavia afgescheept, en vervolgens versonden sijnde, moet men ook considereeren nog een Tamelyk winsje hebben afgeworpen en bysonder het goud bedraagende te Zamen ƒ343490:4:-

De versondene goederen en Coopmanschappen beneevens de daar op gereekende Winsten in 22⅖ maanden, monteeren een Somma van ... ƒ264950:2:8
Waar van Subtraheere de risico van de Zee à 7 pCto. dezelve gereekent op de derwaarts gesondene, mitsgaders, op Mallacca en Souratta ingenoomene goederen Coopmanschappen, en Contanten ten bedragen van ƒ950836:-:- ... ƒ66558:9:-
Als dan Resteert er voor de Rume Winsten ... ƒ198391:13:8

De toerusting en Equipagie van 't Schip derwaarts gedepescheert stellende de reyse beneevens den tyd en gedunrt heeft 22⅖ maanden zynde dien bodem bemant geweest met 112 coppen naar Luyd der monster Rolle, hebben bestaan en aan maand gelden genoten. als

	pr. maand	
1 Coopman 2de Cargad.	40:-:-	882:13:5
1 onderd°. 7°. d°. d°.	40:-:-	882:13:5
1 — d°. 8°. d°. d°.	40:-:-	882:13:5
1 Fiscaal	24:-:-	529:12:-
1 boekhouder	30:-:-	662:-:-
1 — d°.	30:-:-	662:-:-
1 Captein	100:-:-	2206:13:5
1 Luytenant ter Zee	48:-:-	1059:4:-
2 Cadets	10:-:-	441:6:10
1 Siekentrooster	24:-:-	529:12:-
1 opperstuurman	32:-:-	706:2:10
1 onder — d°.	29:-:-	639:10:10
2 derdewaaks	26:-:-	1147:9:5
1 opper meester	32:-:-	706:2:10
1 onder d°.	24:-:-	528:12:-
1 derde d°.	14:-:-	308:18:10
1 bootsman	22:-:-	485:9:5
1 — d°. maat	14:-:-	308:18:10
1 Schieman	20:-:-	441:6:10
1 — d°. maat	14:-:-	308:18:10
1 Constabel	22:-:-	485:9:5
3 — d°. maats	14:-:-	926:16:-
1 botelier	20:-:-	441:6:10
1 — d°. maat	13:-:-	286:17:5
1 Cock	20:-:-	441:6:10
1 Cks. maat	12:-:-	264:16:-
1 Timmerman	20:-:-	441:6:10
1 Trompetter	16:-:-	353:1:5
1 onder zeylemaker	14:-:-	308:18:10
1 Cuyper	16:-:-	353:1:5
1 Scheeps Corporaal	14:-:-	308:18:10
2 quartier meesters	14:-:-	617:17:5
6 boschieters	12:-:-	1588:16:-
12 d°.	11:-:-	2912:15:15
5 d°.	10:-:-	1103:6:10
9 matroosen	9:-:-	1787:7:15
12 d°.	8:-:-	2118:8:-
6 d°.	7:-:-	926:16:-
2 Jongens	5:-:-	220:13:5

89 coppen Europeesen hebben te saamen gewonnen ... ƒ30208:4:6

Moorse Zeevaarenden
1 Zarang W. pr. maand ƒ21:15:- ... ƒ479:9:-
1 Tandel d°. ... 16:17:8 ... ƒ372:2:8
21 matroosen ... 7:10:- ... ƒ3475:8:- ... 4326:19:8

112 coppen als boven hebben te zamen gaagie gewonnen ... ƒ34535:3:14

Transporteeren ƒ34535:3:14 ... ƒ198391:13:8

Per Transport . ƒ 36535:3:14 . . . ƒ 190391:13:0

de verdere Equipagie Provisie, en andere Scheeps be-
„nodigtheeden, hebben volgens opgave der adminis„
„trateurs in voormelde tijd ten behoeven van dien
bodem naar derwaarts is vertrocken beloopen . . ƒ 20151:8:0

de toerusting bedraagt . . ƒ 56686:12:6

Boven de Equipagie en verdere Scheepsbenodigtheeden
Soude moeten volgens de verondering der bodem stellende
dat dies toetakeling d'E Comp: komt te kosten ƒ100,000:-:-
en daar van gebruijk kan hebben 25 Jaaren 't zo zoude
de 22 4/5 Maanden uijtmaaken . . . . . . Stelle ƒ 7355:-:- 62041:12:

Van den anderen gesubtraheert werdende t'oont aan dat d'
E Comp: na deese bereekening op gemelde voijagie nog zuijver
heeft geprofiteerd een Somma van . . . . . . ƒ 136350:1:

Batavia in 't Casteel den 30: Aug.s 1754.

J.S. Holender

Specificatie van Sodanige voordeelen als d' E. Comp:e naar afftrek van alle Lasten op de Voija, gie van Zouratta na Mocla, soo op de Vragt Goe, deren als Verroerde Coopmanschappen behaalt heeft, aanvang neemende met 't boek jaar 1746/7 te weeten

A:o 1746/7

aan P:r 't Schip d' Waakzaamheijt na Mocla versonden tot het vullen der hoeken en gatten tusschen de Ingenomene vragt goederen, als.

Doty Ruwe

6000 P:s kostende Incoops . . . . ƒ 20444:19:8

en verkogt tot . . . . ƒ 25120:8:–

Waar van afgetrocken werd voor Praauw en Coelij Loon enz:a . . . . ƒ 75:5:8

9½ P:r C:to als voor Provisie 5 voor tol 3 en voor Maaklaardij ½ P:r C:to op ƒ 25120:8 . . . . ƒ 2386:9:–

ƒ 2461:14:8 — 22658:13:8

dus zuyver voor den Verkoop . . . . ƒ

dien volgende daar op gewonnen 10 53/64 p:r C:to of ½ en in gelden . . . . ƒ 2213:14:–

Cattoen

32356 ℔ kostende inkoops . . . . ƒ 6939:9:–

en verkogt tot . . . . ƒ 12198:3:–

Van dewelke getrakteert were voor Emballa, gie praauw en Coelij loonen enz:a . . ƒ 308:12:8

9½ P:r C:to als voor Provisie 5 voor tol 3 en voor Maaklaardij ½ p:r C:to op ƒ 12198:3:– . ƒ 1158:17:–

1467:9:8

blijft zuyver voor den Verkoop . . ƒ 10730:13:8

Over Zulx hier opgewonnen 53 29/32 p:r C:to dan wel in gelden . . . . ƒ 3791:4:8

dus op gedagte doty en Cattoen geprofiteerd 24 59/64 p:r C:to of . . . . ƒ 6004:18:8

Vragt Gelden

aan Wegens het ontfangene van diverse Coopliedens voor de vragt goederen in 't Schip de Waakzaamheyd voor Mocla affgeladen . . . ƒ 20533:10:8

P:r Mamet Blaij Jaffer Blaij bora as Coopman wegens de aan hem op gedragene Commissie in Mocla over de Vragt van 813340⅝ ℔ Coffij boonen tot 2 ⅓ de 345 ℔ die hij bora conform Contract van den 16 Februarij Pass:to bij te zug komt uyt Mocla aan d' E. Comp: goed ge, daan heeft . . . . ƒ 1060:8:16:–

der Wegens het ontfangene van diverse Coopliedens voor d' vragt van Zoodanige goude en Zilvere Spetien item goud werk en Paarlen als er uyt Mocla p:r 't Schip de Waakzaamheyt aangebragt zijn . . . . ƒ 10031:13:–

20640:9:

Waar van afftrekke het bekostigde soo voor anker grond aldaar ter Reede, als benodigtheden, van 't Schipende Schepelin . 5336:19:

Het door Mamet Blaij Jaffer Blaij bora as Coopman ten goede gebragte, voor de vrije uytvoer van 600 Balen Coffij boonen, 't welke door hem bora in Mocla besollicitert en verkregen is . . . . ƒ 2511:–:–

Wegens gedaane Spendatien, in 't Laten Nasoeken en opslaan der boeken, bij den Iman, voor Comp: voorzegt, wegens de vrije uytvoerem, 600 balen Coffij boonen, 't welk zedert eenige Jaaren buyten gebruyk en in 't vergeet boek scheen geraakt te weesen, 't zelfs van agter 237 of . . . . ƒ 741:–:–

1800:– — 15303:10:–

Transporteeren ƒ 51641:19:–

Specificatie van Sodanige voordeelen als d' E Comp.e naar afftrek van alle Lasten op de Voija, gie van Zouratta na Mocha, Soo op de Vragt Goe, deren als Verroerde Coopmanschapen betaalt heeft, aanvang neemende met 't boekjaar 1746/7 te Weeten

A.o 1746/7

1747 6 Maart P.r 't Schip d' Waakzaamheijt na Mocha versonden tot het vullen der hoeken en gatten tusschen de Ingenomene vragt goederen, als. —

Doty Ruwe

6000 P.s kostende Incoops- - - - - - - - ƒ 20444:9:8
en verkogt tot - - - - - - ƒ 25120:8/-
Waar van afgetrocken werd voor Praauw en Coelij Loon ents.- - - - ƒ 75:5:8
4 9½ P.r C.to als voor Provisie 5 voor tol 3 en voor Maaklaardij ½ P.r C.to op ƒ25120:8 - - - - ƒ 2386:9:-
ƒ 2461:14:8
dus zuyver voor den Verkoop- - - - ƒ 22658:13:8
dien volgende daar op gewonnen 10 53/64 p.r C.to 1/2 en in gelden - - - - ƒ 2213:14:-

Cattoen

32356 ℔ kostende inkoops- - - - - - - - ƒ 6939:9:-
en verkogt tot - - - - - - ƒ 12198:3/-
Van dewelke getrokkeert werd voor Emballa, gie praauw en Coelij loonen ents.- - ƒ 308:12:8
9½ P.r C.to als voor Provisie 5 voor tol 3 en voor Maaklaardij ½ p.r C.to op ƒ 12198:3:- - ƒ 1158:17:-
ƒ 1467:9:8
blijft zuyver voor den Verkoop - - ƒ 10730:13:8
Over zulx heer opgewonnen 53 29/32 p.r C.to dan wel in gelden - - - ƒ 3791:4:8
dus op gedagte doty en Cattoen geprofiteerd 24 59/64 p.r C.to off - - - - ƒ 6004:18:8

Vragt Gelden

1747 ult.o maart Wegens het ontfangene van diverse Coopluyden voor de Vragt goederen in 't Schip de Waakzaamheyd voor Mocha affgeladen - - ƒ 20533:10:8
d.o 27 7ber Mamet Blaij Jaffer Blaij boraas Coopman wegens de aan hem opgedragene Commissie in Mocha over de Vragt van 843340 ℔ Coffij boonen tot 2 1/3 de 365 ℔ die hij bora conform Contract van den 10 Februarij Pass.to bij te rug komst uyt Mocha aan d E Comp: goed gedaan heeft - - - - - - - - - ƒ 1060 8:16:-
ult.o 8ber Wegens het ontfangene van diverse Coopluyden voor d' vragt van Sodanige goude en Zilvere Specien item goud werk en Paarlen als er uyt Mocha p.r 't Schip de Waakzaamheyt aangebragt zijn - - - - - - - - ƒ 10031:13:-
ƒ 20640:9:-
27 7ber Waar van afftrekke het bekostigde Soo voor anker grond aldaar ter Reede, als benodigtheden van 't Schippende Scheepeling ƒ 5336:19:- ƒ 15303:10:-
— — 5 Het door Mamet Blaij Jaffer Blaij boraas Coopman ten goede gebragte, voor de vrije uytvoer van 600 Balen Coffij boonen, 't welk door hem bora in Mocha gesollicitteert en verkregen is - - - - ƒ 2511:-:-
27 7ber Wegens gedaane Spendatien, in 't Laten, Nasoeken en opslaan der boeken, bij den Iman, voor s' Comp: voorregt, wegens de vrije uytvoer van 600 balen Coffij boonen, 't welk sedert eenige Jaaren buyten gebruyk en in 't vergeet boek scheen geraakt te weesen zie alles van agteren 237 off - - - - ƒ 711:-:- ƒ 1000:-:-

Transporteeren ƒ 51641:19:-

Per Transport - - - - ƒ51641:19:-

Voor het Geprofiteerde op 14010 $\frac{25}{32}$ pr: keijsers daalders gemengde off Spaanse realen bij omsettingen vermuntig - - - - ƒ 2733:14:8 +

dus in 't geheel geprofiteert - - ƒ 54375:13:8

A°: 174 $\frac{8}{9}$ geen handel

A°: 174 $\frac{9}{50}$

1750 5 April Per 't Schip West Cappel na Mocha versonden tot het vullen der hoeken en gaten tusschen de ingenomene vragt goederen

39577 ℔ Cattoen kost Incoops - - - - ƒ 8403:10:-

en Verkogt tot - - - - ƒ10136:10:-

Waar van afgetrocken werd 9½ pr. Cto als 3 voor tol ½ voor Makelaardij en 5 voor provisie - - - ƒ 962:11:8

Zoo resteert zuiver voor den koop ƒ 9173:18:8

over zulx hier op gewonnen - - ƒ 770:-:8

Vragt Gelden

ultmo April de groote Cassa over van diverse Coopliedeen in Contant ontfangen voor de afgeladene vragt goederen in 't Schip West Cappel voor Mocha - - - - ƒ 6508:6:-

26 7ber Rekening van Mochase Wisselbrieven voor 75 pr. Ct te zaamen groot ƒ28552:10 door diverse Coopliedeen getrocken om in Mocha betaalt te werden, voor de vragt van de met 't Schip West Cappel na derwaarts gesondene goederen welk montant in Mocha door de Capt: Luijtenant Willem Evren ontfangen is met Sp: realen 9517:40 off - - ƒ 28552:10:-

de ontfangene vragt na Mocha bedraagt ƒ35060:16:-

Waar van gedetraheerd werd

ultmo Aug: het afgegevene in de maand Jannuarij en Maart laastleeden voor de maand gelden en provisie van de turkse militairen en Inlandse Zeevaarende die in 's Comp: dienst aangenoomen zijn, om met het Schip West Cappel de reysen naar en van Mocha te doen - - - - ƒ 3355:10:-

Soo resteert nog voor de ontfangene vragt na Mocha - - ƒ 31705:6:-

ultmo 8ber Wegens het ontfangene van diverse Coopliedeen voor de vragt van soodanige Goude en Silvere Specitien item goud werken en Paarlen als er uijt Mocha pr. 't Schip West Cappel aangebragt zijn

2% ƒ5976 $\frac{19}{64}$ - ƒ 8964:9:-

Waar van getrocken werd

1750 26 7ber Voor de gedaane ongelden in Mocha als voor diverse ongelden bij het lossen van het Cattoen &ca. - - ƒ 992:11:-

onkosten van 't Schip en de Scheepelingen - - - ƒ 3685:3:-

ƒ 4677:14:-

ultmo 7ber over het betaalde aan den Soldij boekhouder Paulus Liprooth voor de te goed hebbende gagie van 36 Inlandse Zeevaarende die met opgem: bodem na Mocha geweest en bij hunne terug komst afgedankt zijn - - - - ƒ 1027:13:8

" 4 8ber over aan het het hoofd der Inlandsche militie Pieter Pompens ploonden Vol, daar voor 5/m: gagie van 21 Turkse militairen die de reijse na en van Mocha met boven geciteerde bodem gedaan hebben - - - - ƒ 1650:-:-

2677:13:8 — 7355:7:8 — 1609:1:8

Wegens het geprofiteerde bij omsetting van 10740 $\frac{27}{32}$ Stuk realen - - ƒ 1933:7:- +

dus in 't Geheel gewonnen - - - - ƒ 36017:15:-

A°: 175½

Vragt gelden

1752 ultmo maart de groote Cassa wegens het ontfangene van diverse Coopliedeen voor de berekende vragt op de afgeladene goederen in 't Schip 't Slot van Cappelle voor Mocha - - - - ƒ 14121:15:-

ultmo aug: Keijsers daalders gemengde of Spaanse realen over 't ontfangene te mocha op 45 Stuks wisselbrieven wegens de agterstaande vragt van de met 't Schip 't Slot van Cappelle door diverse Coopliedeen na mocha gesondene goederen - - - ƒ 17415:-:-

Zoo constteert dat de vragt na Mocha komt te bedraagen - - ƒ 31536:15:-

Transporteeren - - ƒ 31536:15 ƒ 90393:8:8

112

Per Transport - - ƒ 31536:15:- ƒ 90393:8:8

1752 ultmo maart Per 't Schip 't Slot van Cappelle na Mocha versonden om aldaar verkogt te werden als

1800 pr: moerabadij in 4 Packen
2400 " Cassedie " 8 — do.
190 " dotij van gwiessa " 1 — do.
1200 " — do. daboorij in Zoorad — do.
1260 " Longie denglie " 2 — do.
292 " messer in soort " 1 — do.
1725 ℔ Cattoenen gaaren " 10 — do.
10100 " Cattoen " 29 — do.
69000 " Rijst - - " 400 Sakken
62100 " tobacq - - " 150 pakken
110 Pd. dotij tot embalagie

Kosten incoops - - - - ƒ 31259:7:8

en verkogt naar aftrek van de ongelden tot - - - - ƒ 52204:17:-

dus hier opgewonnen 67 pr. Cto do. off - - - - ƒ 20945:9:8

ultmo aug: Rekening van Mochase Wisselbrieven voor 27 Stuks die alhier van diverse Coopliedeen genegotieert en in mocha met 26500 Stuks wigtige goude ducaten voldaan zijn gerekent 26½ ducaat voor 100 Ropias komt voor Rs. 100000: à ƒ150000:-:-

en volgens de cours alhier worde dezelve tegens Rs. 4 7/16 de wigtige ducaat ingeset

dus voor 26500 Stuks - - - ƒ 117593 ¾ - ƒ 176390:12:8

Soo blijkt dat hier op geprofiteert is - - - - ƒ 26390:12:8 +

" 1 8ber Mochase vragt gelden voor de verdiende vragt op de pr. 't Schip 't Slot van Cappelle van daar aangebragte Paarlen, goude en Zilvere Spetien &ca. - - - - ƒ 8388:15:8

" 4 augs Voor de winst bij omsetting van 21362 $\frac{2}{3}$ Stuks Sp: realen - - ƒ 3845:7:8

" " do. Wegens 1 hengst Paard door den gouverneur van Mocha aan d' E Comp: geschonken en getaxeert op - - - - ƒ 750:-:- +

Soo blijkt dat op de Coopmansch:, goude ducaten Spaanse realen, vragt gelden en Schenkagie gewonnen is - - - ƒ 60320:5:-

ultmo aug: Waar van gedetraheert werd de gevallene ongelden in mocha tot bedraagen - - - - ƒ 5543:4:-

54777:1:-

dus in 't geheel op deeze Voyagie geprofiteert - - - - ƒ 86313:16:-

A°: 175 $\frac{2}{3}$

Vragt Gelden

1753 ultmo April de groote Cassa wegens het ontfangene van diverse Coopliedeen voor de vragt van de met 't Schip de Liefde na Mocha versondene goederen - - ƒ 30000:-:-

— aug: over het ontfangene voor de vragt van de met even gemelde bodem van mocha aangebragten Paarlen goude en Silvere Spetien &ca. - - ƒ 7696:11:-

Zoo constteert dat de vragt na en van Mocha komt te bedragen - ƒ 37696:11:-

" 2 April pr. 't Schip de Liefde na Mocha versonden de ondervolgende Coopmansch: dewelke gedeeltelyk aldaar verkogt en gedeeltelyk weder te rugge gebragt zijn als

het verkogte aldaar bestaat in

4400 Pd. Cassedie in Zoort - - - ƒ 11047:16:8
3200 " messer " — do. - - - ƒ 4786:10:8
4000 " Longie denglie - - - ƒ 3525:14:8
1000 " moffanda - - - ƒ 3619:4:-
800 " bethilin Zoode - - - ƒ 1812:12:8
2340 " moerabadij - - - ƒ 4076:2:-

Kosten Incoops

bedraagt ƒ 28868:-:-

en verkogt na aftrek van de ongelden tot - - - ƒ 29655:3:8

dus hier opgewonnen 2¾ pr. Cto 15 do. off - - - - ƒ 787:3:8

Het van daar als onverkoopbaar terug gebragte mitsgaders door de leveranciers weder overgenoomen bestaat in

4160 pr: moerabadij - - - ƒ 7216:13:8
1500 " Cittzen kankema - - - ƒ 3328:12:-
1400 " dotij daboorij in Zoort - - - ƒ 6131:11:8
4657½ ℔ Cattoene garen in Zoort - - - ƒ 3272:7:
160 pr. dotij van gwiessa - - - ƒ 873:3:-
259 " — do. tot Emballagie - - - ƒ 777:-:-

Kosten Incoops

Tesamen ƒ 21599:13:-

Waar van afgetrocken werd 9½ pr. Cto als 5 voor provisie 2½ voor tol en 2 voor onkosten op Coopmansch: - - - ƒ 1778:11:-

dus even gen: goederen door de leveranciers overgenome zijn tot ƒ 19821:2:- +

Transporteeren - - ƒ 19821:2:- ƒ 38483:14:8 ƒ 176707:4:-

Per Transport . . . . ƒ 19021: 2: – ƒ 38403:14:8 ƒ 176707: 4:8

Voor de winst by Verkoop van 8090 11/16 p:s Spaanse realen naar aftrek
van de bevondene 1/4 p:Cto ondermigt en de afgelangde 2 1/2 p:Cto 's Konings tol tot . ƒ 502:13: –
Dus te zaamen voor de Winsten ƒ 38986: 7:8

Waar van gesubstraheert werd het volgende als de meede gegevene
geschenken voor de gouverneur ten bedraagen van . . . . ƒ 828: –: –
de bij Factuur à na derwaarts gereekende 9 p:Cto ongelden, als
5 voor Provisie 2 1/2 voor t tol 2 voor ont: op Coopmand: op de
goederen die in Mocha niet hebben kunnen verkogt worden en
weder te rug gebragt zijn tot . . . . ƒ 1770:11: –
de gedaane ongelde tot mocha in diverse gevallen . . . ƒ 5419:13:8 | 8026: 4:8 | ƒ 30960: 3: –

Zoo Resteert voor de zuyvere Winst . . . . ƒ 207667: 7:8

De na Mocha verzondene Coopmand: hebben bestaan als
in A:o 1746/7 Inkoops . . . . ƒ 27384: 8:8
" – " 1749/50 – d:o . . . . ƒ 8403:10: –
" – " 1751/2 – d:o . . . . ƒ 31259: 7:8
" – " 1752/3 – d:o . . . . ƒ 50467:13: –
teldt te Saamen . . . ƒ 117515: 7: –

Op Welke Somma nog moet werden bereekent en van de Winsten gesubtraheert
voor de gevaaren der Zee à 7 p:Cto uytmaakende . . . . ƒ 8226: 1:8
Zoo resteert nog voor de zuyvere Winsten . . . . ƒ 199441: 6: –

Als meede de Scheepen gedistineert van Sourätta na Mocha, stellende de reijse
benevens den tijd dat daar toe zyn geprojecteerd op maanden, Coppen en naar
Luyd der monster rollen hebben bestaan, en aan maand gelden genoten als. –

't Schip de Waakzaamheijt
van den 6 maart 1747 tot den 27 7ber: 1747 zynde maande 6/m 21/c Coppen 82: – ƒ 8033: 6: –

't Schip Westcappel
" – " 5 April 1750 tot den 26 7ber 1750 bedraagt " 5/m en 21/c . . ƒ 108: – ƒ 7390: 1: –

't Schip 't Slot van Capelle
" ult:mo maart 1752 tot den ultimo aug:s 1752 zynde maand: 5/m en . . . ƒ 92 – ƒ 6170: –: –

't Schip de Liefde
" – 2 April 1753 tot ultimo aug:s 1753 bedraagt " 4/m en 20/c . ƒ 91: – ƒ 5890: 8:13
Addeert te zaamen maanden 22/m en 10/c Coppen 373 – ƒ 27483:15:13

Behalven dit bovenstaande Soude motten volgens de vermindering
deer bodems, stellende dat dies Toetakeling d'E Comp: komt te
kosten ijder Schip ƒ 100,000: –: – en daar van gebruyk kan hebben
25 Jaaren, soo souden de boven geciteerde 22/m 10/c bedraagen stellen – ƒ 7444: 8:3
addeert te zaamen . . . . ƒ 34928: 4: –

Van den anderen gedetraheerd zijnde soo bloond aan dat op boven geciteerde
4 Scheepen nog resteert aan zuyvere Winsten . . . . ƒ 164513: 2: –

Komt door den anderen voor ijder Voyagie . . . . . . ƒ 41128: 5:8

Batavia in 't Casteel den 30. Augustus A:o 1754

J. J. Mohlender

Specificatie op de Voyagie van Souratta na Mocha, see op Vragt, als ver voerde Coopmanschappen p. diverse bodems.

No: 13.

Project voor den Handel van Mocha, ter geeerde ordre van Zijn Hoog Edelheijd, den wel Edelen groot agtbaren Heere

Jacob Mossel,

Gouverneur Generaal van Ned. India, door ... ondergetekenden opgemaakt ... thonende wat koopmanschappen, Prijsen en Winsten na aftrek van alle ongelden na deselfs gedagten de Anno 1755. in 't Rode Meir, omgeset en behaald zouden kunnen werden; als

Eijsch van Batavia voor Mocha

	Inkoop		Reeele winst. P. C.
520000: lb Poeder Zuijker in Soort, daar van			
460000: lb Cabessa, eerste Soort à rds. 4½ 't Pool, is	f 39744.–.–		
40000: lb Cabessa, tweede Soort à rds. 4¼ 't Pool is	3264.–		
20000: lb Bariga, eerste Soort à rds. 4 't Pool is	1536		
520000. lb Poeder Zuijker. kost	f 44544.–		
2 p. Cento Bataviase ongelden	f 890.18.	f 45434.18.–	
520000. lb Poeder Zuijker souden konnen werden verkogt voor f 19.12 de 100 lb: komt	f 101920.		
Waar af moet 11½ p. C. Mochase ongelden, als 3 p. C. Thol, 1½ Makelaar, a bij, 5 p. C. Provisie geld, en 2 p. C. ongelden op koopmansch: komt	f 11720.–	90200.–	
Over sulks suijver geprofiteert		f 44765.2.– of	98½ p.C.
Dat voordrage.			

	Inkoop		Reeele Winst	P: C°
Voor vo: dragt			f 44765. 2	
35000. ℔ Kandij Suijker à 28 R. 7¼ ℔ picol is	f 4872. –			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 97. 9	f 4969. 9.		
35000. ℔ Kandij Zuijker Souden kunnen werden verkogt voor f 27. de 100 ℔ is	f 9450. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	„ 1086. 15.	„ 8363. 5		
dus daar op Zuijver geprofiteert			f 3393. 16.	of 68¼ p:C°
100000. ℔ Peper à f 13. 15. de 100 ℔. komt	f 13750. –			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 275.	f 14025. –		
100000. ℔ Peper Zoude konnen werden verkogt voor f 38. de 100 ℔. is	f 38000. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	„ 4370.	„ 33630. –		
dus daar op Suijver geprofiteert			„ 19605. –	of 139¾ p:C°
250000. ℔ IJser lang plat à f 8. 7. 8¼ Cento is	f 20937. 10.			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 418: 15.	f 21356. 5. –		
250000. ℔: IJser Soude konnen werden verkogt voor f 17 de 100 ℔. komt	f 42500. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	„ 4887. 10.	„ 37612. 10		
dus daar op Zuijver geprofiteert			„ 16256. 5.	of 76½ p:C°
40000. ℔ Thin Bancas à f 32: 10 d' 100. ℔ is	f 13000. –			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 260.	f 13260. –		
40000. ℔ Thin Soude kunnen werden verkogt voor f 47. de 100. ℔. komt	f 18800. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	„ 2162.	„ 16638. –		
Waar op Zuijver geprofiteert werd			„ 3378. –	of 25 – p:C°
20000. ℔ Spiautter à f 20. 10 de 100. ℔ is	f 4100. –			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 82.	f 4182. –		
20000. ℔ Spiautter Souden konnen werden verkogt voor f 36: 13 de 100 ℔. is	f 7330. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	„ 842. 2.	„ 6487. 10		
dus daar op Zuijver geprofiteert			„ 2305. 18	of 55 – p:C°
7500. ℔ BenZuijn ord: witte kost	f 2859. 16.			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 57. 2	f 2911: 18. –		
7500. ℔ BenZuijn ord: witte Sonde konnen werden verkogt voor f 72. de 100 ℔: komt	f 5400. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	„ 621. –	„ 4779: –		
daar op Zuijver geprofiteert werd			„ 1867: 2	„ 64. – p:C°
Transporteere			f 91571. 3. –	

	Inkoop		Reeele winst	P: C°
P: Transport			f 91571 3. –	
13000 ℔ BenZuijn Swarte kost pro rato	f 2168: 14.			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 43: 6.	f 2212. –		
13000 ℔ BenZuijn Swarte Sonde konnen werden verkogt voor f 24. d' 100. ℔. is	f 3120. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	„ 358: 16.	„ 2761. 4.		
daar op Zuijver geprofiteert			f 549. 4	of 24½ p:C°
6000 ℔ wilde Canneel Timorse kost	f 363. –			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 7. 5	f 370. 5. –		
6000 ℔ wilde Canneel Sonde kunnen werden verkogt voor f 25 d' 100. ℔: komt	f 1500. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	„ 172. 10.	„ 1327. 10.		
dus daar op Suijver geprofiteert			„ 957. 5.	„ 259¾ p:C°
2000 ℔ Zandelhout Timorse à f 9. 12 ℔ picol is	f 153. 12. –			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 3. 2	„ 156. 14.		
2000 ℔ Zandelhout Sonde konnen werden verkogt voor f 16 d' 100. ℔ is	f 320. –			
11½ p: C° Mochase ongelden daar af	f 36: 16	„ 283. 4.		
Daar op Zuijver geprofiteert			126. 10	„ 80¾. p:C°
1000. ℔ Cardamom Ceijlonse à 3½ Stuijvers ℔ Pont komt	f 160. –			
voor Cassen &a:	„ 32.	f 192		
1000. ℔ Cardamom Soude konnen werden verkogt voor f 60. de 100. ℔. is	f 600. –			
voor 11½ p: C° Mochase ongelden daar af.	„ 69.	„ 531. –		
Waar op Zuijver geprofiteert werd			339. –	„ 176. – p:C°
15000. ℔ Sappanhout Bimas à f 2. 10 ℔ picol komt	f 300.			
2 p: C° Bataviase ongelden	„ 6	„ 306. –		
15000 ℔ Sappanhout Sonde kunnen werden verkogt voor f 7 de 100. ℔ is	f 1050. –			
Voor 11½ p: C° Mochase ongelden daar af.	f 120. 15. –	„ 929. 5		
dus daar op Suijver geprofiteert			„ 623. 5.	„ 203. – p:C°
Transporteere			f 94166. 7. –	

Inkoop — Reeele Winst — P:C:

P:r Transport — — — — — — f 94166. 7

500. ℔ Campher japans inkoop — — — f 216.12
2 p:C: Bataviase ongelden — — — 4. 6 f 220. 18
500. ℔ Campher Souden kunnen werden ver-
kogt voor f 104. de 100. ℔ is — — f 520. –
11½ p:C: Mochase ongelden daar af — — — 59.16. f 460. 4.
Daar op Zuijver geprofiteert werd — — — 239. 6. of 108 – 2/5

2000. ℔ Japans Coper à f 44. 't picol is — — — f 704. –
2 p:C: Bataviase ongelden — — — 14. 2 f 718. 2.
2000. ℔ Japans Coper Souden kunnen
werden verkogt voor f 120.
de 100. ℔ komt — — — — — — f 2400. –
voor 11½ p:C: Mochase ongelden daar af — — 276 — 2124. –
Daar op Zuijver geprofiteert — — — 1405. 18. 195½ 2/5

4000. ℔ Areek Ceijlonse à f 10. d' 100. ℔ is — — — f 400. –
2 p:C: Bataviase ongelden — — — 8. – f 408. –
4000. ℔ areek Souden kunnen werden ver-
kogt voor f 30. de 100. ℔ komt — — f 1200. –
voor 11½ p:C: Mochase ongelden daar af — — — 138. – 1062. –
Dus daar op Zuijver geprofiteert — — — 654. – 160¼ 2/5

8000. ℔ Garioffel Nagulen à 8. Stuijvers
't pond komt — — — — — — f 3200. –
2 p:C: Bataviase ongelden — — — 64. – f 3264. –
8000. ℔ Garioffel Nagulen Souden
kunnen werden verkogt voor
120. Stuijvers 't pond komt — — f 48000. –
voor 11½ p:C: mochase ongelden daar af 5520. – 42480.
Dus daar op Zuijver geprofiteert — — — 39216. – 1210½ 2/5

3000. ℔ Noten Muschaten à 4 Stuijvers
't pond komt — — — — — — f 600.
2 p:C: Bataviase ongelden — — 6 – f 606. –
3000. ℔ Noten Muschaten Souden
kunnen werden verkogt verkogt
voor 67. Stuijvers 't pont komt f 10050. –
voor 11½ p:C: Mochase ongelden daar af — — 1155. 15 8894. 5.
Daar op Zuijver geprofiteert — — — 8288. 5. 1367½ 2/5

Transporteere — — — — — f 143969. 16. –

Inkoop — Reeele Winst — P:C:

P:r Transport — — — — — — f 143969. 16. –

368000. ℔ of 120. Lasten Rijst
in Soort, daar van
245333⅓. ℔ of 80. Lasten
gemeene Rijst
à Rd:r 30. 't Last komt f 5760. –
122666⅔. ℔ of 40. Lasten witte
Tafel Rijst à Rd:r 40.
't Last komt — — — 3840. –
368000. ℔ of 120. Lasten Rijst
kost als boven — — f 9600.
2 p:C: Bataviase ongelden 192. – f 9792. –
245333⅓. ℔ Gemeene Rijst
Souden kunnen wer-
den verkogt voor f 6
de 100. ℔ komt — — — f 14719. 19.
122666⅔. ℔ witte Rijst Souden
kunnen werden ver-
kogt voor f 7: 16.
de 100. ℔ is — — — — f 9567. 18.
368000. ℔ Rijst verkogt
voor — — — — — — f 24287. 17.
voor 11½ p:C: Mochase ongel-
den daar af — — — 2793. – 21494. 17. –

Dus daar op Zuijver geprofiteert werd f 11702. 17. of 119½ 2/5

Zo dat Anno 175⁴⁄₅. op de Koopmanschappen van
Batavia die inkoops Souden komen te kosten
de Somma van f 124385: 9 na aftrek van alle
ongelden na gedagten nog aan Zuijvere winsten
Souden konnen werden behaald, een winst van — — — — f 155672: 13. of 125. ¼ p:C: Sch:

Dat Voordrage

Inkoop | Reeele Winst P:C:

P: Transport ---- f 155672.13.-

Van Nagapatnam

2400. p: halve of 1200. p: heele Guinees bruijn blauw eerste Soort, kost met de Nagapatnamse ongelden 't Corgie f 123.3 komt ---- f 14837.6
2400 p: halve Guinees bruijn blauw Souden kunnen worden verkogt voor f 174. 't Corgie komt f 20880.-
voor 11½ p:C: Morhase ongelden daar af 2401.4 | 18478.16.

Dus daar op Zuijver geprofiteert ---- f 3641.10 of 24½ p:C:

2400. p: Canarij Suvortons bruijn blauw lang 24 à 18. Cob: kost met de Nagapatnamse ongelden f 125.10 't Corgie komt ---- f 15060
2400. p: Canarij Suvortons bruijn blauw Souden verkogt kunnen worden voor f 186. 't Corgie is f 22320.-
voor 11½ p:C: mochase ongelden daar af ---- 2566.16. | 19753.4.

Daar op Zuijver geprofiteert ---- 4693.4 of 31.- p:C:

600. p: Guinees gemeen Ruw eerste Soort kost met de Nagapatnamse ongelden f 185.10 't Corgie is ---- 5565.-
600. p: Guinees ruw Souden kunnen worden verkogt voor f 270. 't Corgie komt f 8100.-
voor 11½ p:C: Morhase ongelden daar af 931.10 | 7168.10

Daar op Suijver geprofiteert ---- 1603.10 of 28¾ p:C:

400. p: Longies lang 4 Cob: ter preuve

Van Bengalen

800. p: Marcoelies wit lang 27 Cob: moet met de Bengaalse ongelden kosten 20 p: 55. of f 82.10 't Corgie komt ---- f 3300.-
800 p: Marcoelies Souden kunnen werden verkogt voor f 120. 't Corgie is ---- f 4800.-
voor 11½ p:C: mochase ongelden daar af ---- 552.- | 4248

Dus daar op Suijver geprofiteert ---- 948.- of 28½ Sch:

1600. p: Zaaijt Camoganij wit lang 45. à 47. Cob: tot Tulbande, moet met de Bengaalse ongelden kosten 20 p: 50. of f 75. 't Corgie is ---- f 6000
1600 p: Zaaijt Camoganij verkogt voor f 105. 't Corgie komt ---- f 8400.-
voor 11½ p:C: mochase ongelden daar af ---- 966.- | 7434.-

Daar op Zuijver geprofiteert ---- 1434.- of 23¾ p:C:

Transporteere ---- f 167992.17.-

115

Inkoop | Reeele Winst P:C:

P: Transport ---- f 167992.17.

600 p: Soesjes Zijde met Blauwe Streepen lang 27. à 28 Cob: moet met de Bengaalse ongelden komen te kosten 20 p: 106 of f 159 't Corgie is ---- f 4770.-
600 p: Soesjes verkogt voor f 240.- 't Corgie komt ---- f 7200.-
voor 11½ p:C: mochase ongelden daar af 828.- | 6372.-

Daar op Suijver geprofiteert ---- f 1602.- of 33½ p:C:

300. p: Soesjes Zijde met witte streepen lang 27. à 28 Cob: moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te kosten als 20 p: 106. of f 159. 't Corgie is ---- f 2385.-
300 p: Soesjes verkogt voor f 240. 't Corgie komt ---- f 3600.-
voor 11½ p:C: Morhase ongelden daar af ---- 414.- | 3186.-

Daar op Suijver geprofiteert ---- 801.- of 33½ p:C:

200. p: Soesjes in Soort lang 27 à 28. Cob:, dog daar onder geen geel moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te kosten als 20 p: 70. of f 105. 't Corgie f 1050.
200 p: Soesjes in Soort lang 27. à 28. Cob: verkogt voor f 168 't Corgie komt ---- f 1680.-
voor 11½ p:C: mochase ongelden daar af 193.4 | 1486.16.-

Daar op Suijver geprofiteert ---- f 436.16 of 41½ p:C:

1200. p: Sitermans Zaijen of Abdulla gaan in Soort met regte streepen, moet met de Bengaals ongelden niet hoger komen te kosten als 20 p: 42⅔ of f 64. 't Corgie komt ---- f 3840.
1200 p: Sitermans Zaijen verkogt voor f 90. 't Corgie is ---- f 5400.-
voor 11½ p:C: mochase ongelden daar af ---- 621. | 4779.-

Daar op Zuijver geprofiteert ---- f 939.- of 24½ Sch:

800. p: Tulbande de Balgarie wit lang 27 Cob: moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te kosten als 20 p: 25. of f 37.10 't Corgie komt ---- f 1500.-
800 p: Tulbande de Balgarie verkogt voor f 52.16. is ---- f 2162
voor 11½ p:C: Morhase ongelden daar af 248.12 | 1913.8.-

Daar op Suijver geprofiteert ---- 413.8 of 27½ p:C:

Transporteere ---- f 172185.1.-

Inkoop — Reele Winst — P. C.

P.r Transport ------ f 172185. 1 –

1000 pees Zanen Limbie witte Lang 27 à 28 Cob.s moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te kosten als rop.s 36 of f 54 't Corgie komt ---- f 2700.–
1000 p.s Zanen Limbie verkogt voor f 76. 16 't Corgie is -------- f 3880.–
voor 11½ p.s C.o Mochase ongelden daar af f 446 – | 3434.–

Dus daar op Suijver geprofiteert word --- f 734.– of 27½ p.C.

500 p.s Maldase Allegiassen Zijde met Streepen van een duijm breet lang 18. Cob: à rop.s 85 of f 127:10 't Corgie komt -------- f 3187.10.
500 p.s Maldase allegiassen Zijde verkogt voor f 182.8. 't Corgie komt ---- f 4560.–
voor 11½ p.s C.o mochase ongelden daar af f 524.8.– | f 4035.12.–

Daar op Suijver geprofiteert ------ f 848.2.– 26½ p.C.

400 p.s Mallemollen de manket Hijalie lang 38 à 40 en b.t 1½ Cob.s moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te koste als rop.s 112 of f 168 't Corgie is f 3360.–
400 p.s mallemollen Hijalie verkogt voor f 252 't Corgie komt ---- f 5040.–
voor 11½ p.s C.o mochase ongelden daar af f 579.12 | f 4460.8

Dus daar op Suijver geprofiteert word --- f 1100.8 – 32¾ p.C.

400 p.s Sicholaas lang 17 Cob: moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te kosten als rop.s 50. of f 75: 't Corgie is -------- f 1500.–
400 p.s Sicholaas verkogt voor f 103.4 – 't Corgie komt -------- f 2064.–
voor 11½ p.s C.o Mochase ongelden daar af f 237.7 | 1826.13

Dus daar op Suijver geprofiteert ---- 326.13 – 21¾ p.C.

1000 p.s Roemaals met rode en Blauwe streepen waar onder een weijnige Zijde moet met de Bengaalse ongelden maar kosten rop.s 30. of f 45 't Corgie komt f 2250.
1000 p.s Roemaals verkogt voor f 62.4 't Corgie komt -------- f 3120.–
voor 11½ p.s C.o Mochase ongelden daar af f 358.16. | 2761.4

Daar op Suijver geprofiteert ---- f 511.4 – 22¾ p.C.

Transporteere ---- f 175705.8

Inkoop — Reele winst — P. C.

P.r Transport -------- f 175705. 8.

1000 p.s Mochase doetjes lang 4 Cob:
1000 – d.o – d.o – 5 – } à rop.s 20. of f 30. de 40. p.s is f 1500.–
2000. p.s Mocha doetjes verkogt voor f 43.4 – de 40. p.s is -------- f 2160.
voor 11½ p.s C.o mochase ongelden daar af f 248.8 | f 1911.12.

Daar op Suijver geprofiteert ------ f 411.12 of 27¼ p.C.

200 p.s Cassas met goude hoofden lang 40. b.t 2¼ Cob: moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te koste als rop.s 120. of f 180. 't Corgie --- f 1800.–
200 p.s Cassas verkogt voor f 264 – 't Corgie is -------- f 2640.
voor 11½ p.s C.o mochase ongelden daar af f 303.12 | 2336.8

Dus daar op Suijver geprofiteert ---- f 536.8 – 29¾ –

200 p.s Baftas lang 36. en breet 2 Cob: moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te koste als rop.s 80. of f 120. 't Corgie komt ---- f 1200.
200 p.s Baftas verkogt voor f 160. 't Corgie is -------- f 1680.
voor 11½ p.s C.o mochase ongelden daar af f 193.4.– | f 1486.16.

Dus daar op Suijver geprofiteert ------ f 286.16 – 23¾ p.C.

300 p.s Baftas lang 24. b.t 2 Cob: moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te kosten als rop.s 50. of f 75. 't Corgie komt ------ f 1125
300 pees Baftas verkogt voor f 108 – 't Corgie is -------- f 1620.
voor 11½ p.s C.o Mochase ongelden daar af f 186.6 | f 1433.14

Daar op Suijver geprofiteert ------ f 308.14 – 27.– p.C.

200 p.s Guinees gemeen gebleekte moet met de Bengaalse ongelden niet hoger komen te koste als rop.s 120. of f 180 't Corgie is ------ f 1800–
200 p.s Guinees gemeen gebleekte verkogt voor f 250 't Corgie is ---- f 2500.–
voor 11½ p.s C.o Mochase ongelden daar af f 287.10 | f 2212.10

Daar op Suijver geprofiteert ------ f 412.10 – 22¾ p.C.

Transporteere ---- f 177661.8

Inkoop — Reele Winst Rd Cos

Dr Transport — — — f 177661.8

450. lb Ruwe Zijde eerste Soort moet met de
Bengaalse ongelden niet hoger komen te kosten
als rop.s 240. of f 360. de 100. lb komt — — — f 1620.
450. lb Ruwe Zijde verkogt voor f 552 de
100. lb komt — — — f 2484.–
voor 11½ p.Co mochase ongelden daar af .. 285.14 — 2198.6

Daar op Suijver geprofiteert — — — f 578.6. of 35½ p.Co

300. lb Ruwe Zijde tweede Soort moet met de Ben-
gaalse ongelden niet hoger komen te kos-
ten als Rop.s 240. of f 360. de 100 lb is — — f 1080.
300. lb Ruwe Zijde verkogt voor f 552 de 100.
lb komt — — — f 1656.–
voor 11½ p.Co mochase ongelden daar af .. 190.9 — 1465.11

Daar op Suijver geprofiteert — — — f 385.11.4 35½ p.Co

300. lb Ruwe Zijde derde Soort moet met de Ben-
gaalse ongelden niet hoger komen te kosten als
rop.s 180. of f 270. de 100. lb komt — — — f 810.–
300 lb Ruwe Zijde verkogt voor f 396 de
100. lb komt — — — f 1188.–
voor 11½ p.Co mochase ongelden daar af .. 136.12 — 1051.8

Daar op Zuijver geprofiteert — — — f 241.8.4 29¾ p.Co

300. lb Zijde fijne geverw rood moet met de Bengaal-
se ongelden niet hoger komen te kosten
als rop.s 70. of f 105. de 100. lb komt — — — f 315.–
300. lb Zijde geverw Rood verkogt voor f 156.
de 100. lb komt — — — f 468.–
voor 11½ p.Co mochase ongelden daar af .. 53.16.– — 414.4

Daar op Suijver geprofiteert word — — — f 99.4.4 31¼ p.Co

300 lb Zijde fijne geverw Geel moet met de Ben-
gaalse ongelden niet hoger komen te kosten
als rop.s 70. of f 105. de 100. lb komt — — — f 315.–
300. lb Zijde geverw geel verkogt voor f 156.
de 100 lb is — — — f 468.–
voor 11½ p.Co Mochase ongelden daar af .. 53.16 — 414.4

Daar op Suijver geprofiteert — — — f 99.4.4 31¼ p.Co

Transporteere — — — f 179065.1.–

17

Inkoop — Reele Winst Rd Cos

Dr Transport — — — f 179065.1

6000. lb Gedroogde Gember, moet met de Bengaalse
ongelden niet hoger komen te kosten als rop.s
5. de 100 pond komt — — — f 300.–
6000 Gedroogde Gember verkogt voor f 13.4.–
de 100. lb komt — — — f 792.–
voor 11½ p.Co mochase ongelden daar af .. 91.1 — 700.19.–

Daar op Zuijver geprofiteert — — — f 400.19 of 133¼ p.Co

500. lb Borax moet met de Bengaalse ongelden niet hoger
komen te kosten als f 31. de 100. lb komt — — — f 155.–
500. lb Borax verkogt voor f 60. de 100 lb
komt — — — f 300.–
voor 11½ p.Co Mochase ongelden daar af .. 34.10.– — 265.10.

Daar op Zuijver geprofiteert — — — f 110.10.4 70¾ p.Co

1000. lb Lak Loeliwa moet niet hoger komen te kosten
als Rop.s 8 of f 12. de 100. lb komt — — — f 120.–
1000. lb Lak Loeliwa verkogt voor f 30. de
100. lb komt — — — f 300.
voor 11½ p.Co Mochase ongelden daar af .. 34.10. — 265.10

Daar op Suijver geprofiteert — — — f 145.10.4 121.– Sch.s

30000. lb Poeder Zuijker witte moet met de Bengaalse
ongelden niet hoger komen te kosten als rop.s
4. of f 6. de 100 lb komt — — — f 1800.–
30000. lb Poeder Zuijker verkogt voor f 13.4. de
100. lb is — — — f 3960.
voor 11½ p.Co mochase ongelden daar af .. 455.8 — 3504.12.

Daar op Suijver geprofiteert — — — f 1704.12.4 94½ p.Co

Waar bij komt te blijken, dat de E. Compagnie
op de koopmanschappen van Batavia, Nagapatnam
en Bengalen, die 't Samen inkoops komen te kosten
eene Somma van f 209630:5.– na aftrek van alle
ongelden die de goederen onvermijdelijk ter Steede
Mocha onderworpen zijn, gelijk Uw Hoog
Edelheyd des behagende Zulks uyt 't hier annex zijnde
Rendement Sal komen beogen, ten minsten na gedagten nog
aan Suijvere winsten Soude kunnen behalen een
aanzienlijk Capitaal van — — — f 181426.12 of 86½ p.Co

Dat voordrage

Door Voordragt — — f 181426.12

Voorts deen Bodem nog meerder Goederen kunnende laden soo soude er nog eenige Duysent Ponden Poeder Zuyker, IJser en 1000 ℔ Nagulen bijgevoegt kunnen worden, dan wel in Bengalen goederen op vragt voor Cochin en Mocha ingeladen worden, dat wel het sekerste voordeel belooft, en waarmeede deen Bodem ult:mo November uyt de ganges sijn reise na Mocha voortsetten kon, en aldaar gearriveert zijnde dies inhebbende Lading ten spoedigsten te vernegotieeren, als dan op vragt penningen te wagten, waarmeede meermaals kiel in de maand van augustus van Mocha weder na Bengalen of Souratta soude kunnen vertrekken, voor welke Plaatsen wel 100000 Spaanse Realen of meer tegens 2½ p:r C:o voor dies overvoer te krijgen soude weesen dat een advans van Spaanse Realen 2500 is of — — — — — — — f 7500.—

Vervolgens van Souratta uit laatst vande maand october of int begin van November met vragt goederen de reyse te vervolgen naar Bengalen, daarmeede op geprofiteert of meer soude werden de Somma van 20000 Zilvere Ropias — — — — — 30000

So dat aan dit project stiptelijk voldaan werdende en alle koopmanschappen in hare Soorten goed, mitsgaders ten naasten bij voor de bekend gestelde inkoops prijsen te bekomen zijnde gedurende de tijd van 20 à 21 maanden met een groot Schip van 150 of ten minsten 140 voet, buyten 't geene dat bij verwisseling der Contanten nog gewonnen soude werden na aftrek van alle ongelden, na gedagten nog aan Suyvere winsten soude kunnen behaald werden een aanseinlijk Capitaal van — — — — — — f 218926.12 of 104¼ p:r C:o

Batavia den 26. April A:o 1754. (:was geteekend:) G: Zeeman

Accord:

Rendement ofte Aanwijsing der Zuyvere Winsten, die na gedagten op 's E Comp: Negotie goederen ter Steede Mocha anno 175⁴⁄₅ behaald soude kunnen worden, als

van Batavia

		Inkoop.	Verkoop.	alle ongelden	Reele winsten	Pr C:os
520000 ℔	Poeder Zuyker	f 45434.18	f 301920.—	f 11720.—	f 44765.2 of	98½ Zm
35000	kandij Zuyker	4969.9	9450.—	1086.15	3393.16	68¼ Zm
100000	Peeper	14025.—	38000.—	4370.—	19605.—	139¾ Zm
250000	IJser lang plat	21356.5	42500.—	4887.10	16256.5	76½ Zm
40000	Thin	13260.—	18800.—	2162.—	3378.—	25.— Zm
20000	Spiaulter	4182.—	7330.—	842.2	2305.18	55.— Zm
7500	Benzuyn ordinaire witte	2911.18	5400.—	621.—	1867.2	64.— Zm
13000	Benzuyn Zwarte	2212.—	3120.—	358.16	549.4	24½ Zm
6000	wilde Canneel Timorse	370.5	1500.—	172.10	957.5	259¾ Zm
4000	Zandelhout Timorse	156.14	320.—	36.16	126.10	80¾ Zm
3000	Cardamom Ceijlonse	192.—	600.—	69.—	339.—	176.— Zm
15000	Jappanhout Bimas	306.—	1050.—	120.15	623.5	203.— Zm
500	Campher Japans	220.18	520.—	59.16	239.6	108.— Zm
2000	Japans Coper	718.2	2400.—	276.—	1405.18	195½ Zm
4000	Areek Ceijlonse	408.—	1200.—	138.—	654.—	160¼ Zm
8000	Garioffel Nagulen	3264.—	48000.—	5520.—	39216.—	1201½ Zm
3000	Noten Muschaten	606.—	10050.—	1155.15	8288.5	1367½ Zm
368000	of 120 Lasten Rijst	9792.—	24287.17	2793.—	11702.17	119½ Zm
1395000 ℔	in Soort	f 124385.9	f 316447.17	f 36389.15	f 155672.13 of	125¼ p:r C:o Sch
	van Nagapatnam					
2400 p:s	Guinees bruyn Blauw	f 14037.6	f 20880.—	f 2401.4	f 3641.10 of	24½ Zm
2400	Canarij Sucortons bruyn blauw	15060.—	22320.—	2566.16	4693.4	31.— Zm
600	Guinees gemeen ruw	5565.—	8100.—	931.10	1603.10	28¾ Zm
400	Longies lang 7 Cobidos ter preuve					
	van Bengalen					
800	Marocolies wit lang 27 Cobidos	3300.—	4800.—	552.—	948.—	28½ Sch
1600	Zaait Camoganij wit lang 45 à 47 Cob:	6000.—	8400.—	966.—	1434.—	23¾ Zm
600	Soesjes Zijde met blauwe Streepen, lang 27 à 28 Cob:	4770.—	7200.—	828.—	1602.—	33½ Zm
300	Soesjes met witte Streepen	2385.—	3600.—	414.—	801.—	33½ Zm
200	Soesjes in Soort, dog daar onder geen geel l:g 27 à 28 Cob:	1050.—	1680.—	193.4	436.16	41½ Zm
1200	Sigtermans Zaijen of Abdulla gaan in Soort met regte Streepen	3840.—	5400.—	621.—	939.—	24½ Sch
800	Tulbande de Balgarie 27 Cob:	1500.—	2162.—	248.12	413.8	27½ Zm
1000	Samen Simbie lang 27 à 28 Cob:	2700.—	3880.—	446.—	734.—	27½ Zm
500	Maldase allegiassen, Zijde met Streepen, dan een duym breed	3187.10	4560.—	524.8	848.2	26½ Zm
400	Mallemollen de mamhet hijatie, lang 38 à 40 b:t 1½ Cob:	3360.—	5040.—	579.12	1100.8	32¾ Sch
400	Sickolaas lang 17 Cob:	1500.—	2064.—	237.7	326.13	21¾ Zm
1000	roemaals met rode en blauwe Streepen, waar onder een weynig Zijde	2250.—	3120.—	358.16	511.4	22¾ Sch
1000	Mocha doetjes lang 7 Cob: }	1500.—	2160.—	248.8	411.12	27¼ Zm
1000	d:o d:o 5 }					
200	Catjas met goude hoofden lang 40 b:t 2¼ Cob:	1800.—	2640.—	303.12	536.8	29¾ Zm
200	Baftas lang 36 b:t 2 Cob:	1200.—	1680.—	193.4	286.16	23¾ Zm
300	d:o 24 2	1125.—	1620.—	186.6	308.14	27.— Zm
200	Guinees gemeen gebleekt	1800.—	2500.—	287.10	412.10	22¾ Zm
450 ℔	ruwe Zijde eerste Soort	1620.—	2484.—	285.14	578.6	35½ Zm
300	d:o d:o tweede	1080.—	1656.—	190.9	385.11	35½ Zm
300	d:o d:o derde	810.—	1188.—	136.12	241.8	29¾ Zm
300	Zijde fijne geverw: Rood	315.—	468.—	53.16	99.4	31¼ Zm
300	d:o d:o d:o geel	315.—	468.—	53.16	99.4	31¼ Zm
6000	gedroogde Gember	300.—	792.—	91.1	400.19	133¼ Zm
500	Borax	155.—	300.—	34.10	110.10	70¾ Zm
1000	Lak Loeliwa	120.—	300.—	34.10	145.10	121.— Sch
30000	Poeder Suyker witte	1800.—	3960.—	455.8	1704.12	94½ Zm
	Sommeert	f 209630.5	f 441869.17	f 50813.—	f 181426.12 of	86½ Zm

Voor den overvoer van 100000 Spaanse realen of meer van Mocha na Souratta of Bengalen à 2½ p:r C:o komt — f 7500.—

Voor den overvoer van 1000 balen Cattoen of meer van Souratta na Bengalen à 20 rop: ieder Baal is — „ 30000.—

Komt aan behaalde Winsten na aftrek van alle Ongelden — — f 218926.12 of 104¼ p:r C:o Zm

No: 15.

Aan zijn Edelheyd
Den Hoog Edelen groot Agtbaaren Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal

beneevens ... Raaden van ... eeren

... Maij Jongstleeden ... bij dusen ... 1752 ... dewelke successive ... der Rekening ... gemeenschap met ... van 622207:14:8 ... als ... ton

No: 14.

Aan zijn Hoog Edelheyd
den Hoog Edelen Groot agtb: Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal
beneevens
de Wel Edele Heeren Raden
van Nederlands India

Hoog Edele Groot agtb: Wijdgebiedende
Heere en Wel Edele Heeren!

Bij Extract notulen vanden 31:e maij jongst, leeden hebben uw Hoog Edelheedens bevogt gelie, ven te vorderen van wie, bij wat gelegentheid en tegen wat prijs men hier aan zoo veel meekrap gekomen zij, om daar van eene seckere quantitijt naar de comptoiren te kunnen senden, zoodunt daar op tot eerbiedig antwoord: dat volgens de Pakhuijs-boeken in ao: 1751. den 13:e October p:r 't Schip De Eendragt van Amsterdam alhier aangebragt zijn 878 lb kostende te samen f 304:19.- of de 100 lb f 34:17.-

Wij

No: 15.

Aan zyn Edelheyd
Den Hoog Edelen groot Achtbaaren Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal

wy blyven met verschuldigde Eerbied. /: onderstond /
Hoog Edele Groot agtb: wydgebiedende Heer,
en Wel Edele Heeren. /: en daar onder /: Uw
Hoog Edelheedens Onderdanige Dienaren
/: was geteekent :/ C. L. Sinis en Chr. Dürksen
/: in margine :/ Batavia den 19: Juny Ao 1750. —

Accordeert
Haan

By de Ampliatie of naderen Eysch uyt Nederland voor Indien inden Jare 1750 / gedateerd den 18 maart 1749 :/ is g'Eyscht onder anderen

1000 ℔ Zegge eenduyzend Ponden Meekrap eerste Zoort de helfte gemalen ende helfte ongemalen

Waer op voldaan is per d' Eendragt den 13: October 1751 van amsterdam ... ℔ 878. —

daar van is versonden

1751.	in October	per Polaanen	na Malacca .... ℔	50. —	
„	„ ———„	„ ———„	„ Ceylon	50. —	
„	„ november	„ de Gustaaf Willem	„ Sonratta	50. —	
„	„ december	„ Lycoctlen	„ Mallabaar ...	50. —	
1752	„ maart	„ Elswoud	„ Samarang ...	50. —	
„	„ aprill	„ Wittrijk	„ ———„ ...	50. —	
„	„ ———„	„ Lis	„ Bantam ...	50. —	
„	„ ———„	„ De Standvastigheyd	„ Nagapatnam	50. —	
„	„ ———„	„ Hartenlust	„ Cheribon	50. —	
„	July	„ de beralligheyd	„ bengalen	200. —	
„	August:	„ „ Weexeld	„ Palembang ...	50. —	
		te Samen in 17 5½ Sonden	......		℔ 700 : —
		't Restant onder Pmo 7ber: 1752 is	......		℔ 178 : —
„	„ September	per vooland na Suratta versonden	......		178. —
„	16 November	Spaarenrijk van Nagapatnam te rugh ℔		42. —	
1753	in maart	de Orange Zaal na bengalen gesonden		42. —	
„	19 february	per Oostcappellen van Bantam te rugh ℔		50. —	
„	17 Juny	„ d' Admiraal de Ruyter van Suratta te rug	......	193¾ ℔	243¾
„	in Aug:	„ 't Slot van Cappellen na Ceylon gesonden	......		℔ 243¾

No: 28.

No: 15.

Aan zyn Edelheyd
Den Hoog Edelen groot Agtbaren Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal
Benevens
De wel Edele Heeren Raaden van

...ieeren

...Maij Jongstleeden,
...er, by desen
...e ik ... $\frac{19}{10}$
...0: Maart 1752.
... is uyt differente
...ir Vervolgens van
...n de Edelheyd et
... Namentlyk

...s deselve successive
...en der Reekening
...n gemeenschap met
...tum van, 622205:14:8

...1:, als
...eten

No: 28.

121

No: 15.

Aan zyn Edelheyd
Den Hoog Edelen groot Agtbaaren Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal

Der wel Edele Heeren Raaden van Indien

...ieren

...Maij jongstleeden
...er, bij dusen
...ich ƒ 17 $\frac{19}{10}$
...: Maart 1752.
... is uijt differente
...ir Vervolgens van
...m de koetheijd
... Namentlijk

...s deselve successive
...en der Rekening
...n gemeenschap met
...tum van ƒ 622205.7.14.8

...; als
...iten

den 27.e Juny A.o 1754.

Vergelen Batavier

No: 15.

Aan Zyn Edelheyd
Den Hoog Edelen groot Agtbaaren Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal
Beneevens
De wel Edele Heeren Raaden van
Neederlands India.

Hoog Edele groot Agtb:en Heere en wel Edele Heeren

Ter voldoening van uw Hoog Edelens Gerespecteerd besluijt van den 31.e Maij Jongstleeden, heeft den ondergeteekende p:s Boekhouder Generaal met veel Respect de Eer, by deesen te dienen van berigt, dat de Veragtering van Comp:s Staat hier te Lande in Ao 1749/50 dewelke volgens generale staat Rekening van geheel Indien gedateerd 10: Maart 1752. Een aanzienelyke Somma van f 5600091:2:– beloopt, oorspronkelyk is uyt different voorvallige en toevallige afschryvingen verliesen, ongelden &a, gelyk hier vervolgens van yder Comptoir in het bysonder werd aangeweesen, dog waar by om de kortheyd te betragten in alle Deelen aan 't Generaal Journaal werd gerefereerd Namentlyk

De Afschryvingen verliesen, ongelden, als Andersints sodanig als deselve successive by het Intrekken der temeldene Comptoiren, en Voyagien ten Lasten der Rekening van Voorvallige en Toevallige Voor- en nadeelige Parthyen, als geen gemeenschap met de eygenjarige ongelden hebbende, zyn geboekt, monteerd een Tantum van f 622205:14:8 daar van.

by Batavia f 62458:12:8 blykens Journaal Pag: 140 tot 144, als –
Wegens de uyt Cassa aan diverse Persoonen betaalde gelden te Weeten

Aan Andries drayer voor versamming van zyn aet leeraars	f	400 – –	
Arbydsloon van 972 Stuq kruijt vaatjes	"	334.16	
den Capitein ter zee Nicolaas de Beer tot voldoening van 't schatte ten behoeve van 't schip Buikestijn en daar op bescheyden Zeevarende gedrinkens de dies aan wesen in de Phelippines	"	3744 – –	
den Cap:n der Maccassaren Coupin Wallanda wegens huur van syn Chialoup ten dienste van de Comp:	"	4632 – –	
den Geweesen Balluuw deser Stede den heer Raad Extra ord:s M:r Dithard van Rheden tot vergoeding van Process ongelden, waar in Zyn Ed: by Sententie van den Agtb: Raad van Justitie de dato 22 Mey 1750 in cas van Appel tegens den onderkoopman Abraham david Caral, " leer Gecondemneert is	"	156 – –	
den Eerste Gesw: Clerq: ter Generaale Secretarij van Dell, sen, neevens den Guarnisoen Boekhouder Beikens voor Zegul en Expeditie geld van diverse acten, waar voor Een ijder voor hun aendeel naberoezen bij de Zoldij boeken Zyn belast	"	116 – –	9382:16 –

Transporteere 9382:16 –

Ziet

2

Pr Transport 9382.16-

Wegens 't gesaliceerd aan de administrateurs van Onrust en het Provisie magazyn tot een middel van bestaan 41942.16-
dit 't kostende van 188 stuks der Weggeloopenen als gestraften Lyfeygenen 11457. 9-
Verscheyde Rebuisen af- en terugschryvingen, Verbeeteringe van ten agteren gestaan hebbende Saldos als anderzints 1916. 6.8
diverse te Kost en Baatsen dengebragte Gruitweeken. &c.a 15345.16-
Wegens het bedragen der Coopmanschappen en Wes maar derselve by ontlading van de scheepen de Zeetalling en de Gerstelter te Kost en gebrooken als anderzints bevonden Zyn 489404. 1.8
het Bekostigde tot den opbouw en Toetakeling van diverse Jagten, Chialoupen, Barcquen en Schuiven 52162. 7.8 | 624511.12.8

By Padang ƒ 22978: 8: - Vide Journael Pag: 166 en 167 te weeten over verscheyde afschryvingen, en gedaane geschenken in a^o 77/48/49 1859.14.8
Over 't verongelukte bedragen van de Chialoup Eva Susanna 16084.12.8
Wegens de Bereekend C^{po} Provisie Prem: op Baros en Poelo Chinco in den Jaare 47/48/49 5034. 1- | 22978. 8-

By Palembang voor het min gereekende by factuur van 't Jagt de Lydsaamheyd op derzonderene Peper vid pag: 179. 60--

" Mallacca ƒ 2176.12. - uytwysens pag: 194 Waar van
Wegens Redres voor 1/3 deel de Winst rek. in a^o 77/48/49 abusivelyk te veel gebavanceert 1015. 1-
" afbetaald ongelden voor Comp: aandeel in de besending na Patapatan in a^o 47/48/49 581.14-
" afschryving voor 't geene den Inlandse Stuurman Gonsalvis beläst is, of veroorsaakte Schade aan de Comp: op syn voorjaarige Reijs na Batoebara 579.17- | 2176.12-

By Japan ƒ 8708: 1: - blykens Journaal pag: 249: en 250. als
Over de minder Valuatie van 826 7/8 St groote goude Cobangs die gesteld zyn op ƒ 24: - : - in steed van ƒ 24: 4: - yder 2646.--
" gevallen onder wegen op de in a^o 77/48/49 Per Resto verbleeven Bruyker en Japancoit 5575. 8.8
het Kostende van diverse Goederen en Gereedsch: tot gebruyk afgegeven 486.12.8 | 8708. 1-

By Maccassar ƒ 15845. 16.8 op pag: 249 en 250 ge Extendeert Namentlyk
Over de uyt Caspa gereembourseerde 6/m gagie aan den burger Samuel Carelse wegens het geleede in a^o 77/48/49 39.12-
" de verstrekte Extra Rantsoen aan een na Banda gedestineerd Sargeant, en van Provisien &c.a aan verscheyde Schepen 7208. 4.8
" Liquidatie van 't ten agteren gestaan hebbend Zaldo der Rekening van voorjaarige Lasten en ongelden 918.--
" Inkoop van Twee Chialoupen 7680.-- | 15845.16.8

By Amboina ƒ 5469: 15: - vid pag: 266. Te weeten
Wegens het verstrekte en Bekostigde tot den opbouw van de Pantchiallang de Postillion 407.13.8
" Liquidatie van 't ten agteren gestaan hebbend Zaldo der Rek: van voorjaarige Lasten, en ongelden 4785. 4.8
" Redres van de abusive gebrekte Provenue van Vijf Notenschappen 276.17- | 5469.15-

Per Transporteere 679750. 5.

3

122

Pr Transport 679750. 5-

By Banda ƒ 6340: 7: - omstandig op Pag: 304 en 305 beschreeven, als
Voor 't onbygen ten lasten van 't generaal gebrekte voordeel van de Inkomsten der keukens 511. 9-
" Verbetering der ten agteren staande Zaldos der Rek: van voorjaarige Winsten, en Lasten 4982.- 8
Over afschryvingen van diverse onbep: en te Kost aangebragte Goederen, nevens te te laag in Gelde afgeschreevene Goederen &c.a 846.17.8 | 6340.7-

" Mallabaar ƒ 41884: 16- uytwysens pag: 304: en 307 daer van
Wegens Verbetering van de ten agteren staande Rek: van voorjaarige Lasten en ongelden 32059.19.8
" het bekostigde tot den opbouw van een Chialoup voor Cormandel 9824.16.8 | 41884.16-

By Bengalen ƒ 271417: 13: - breedvoerig op Pag: 325: en 326 g'extendeert Namentlyk
Over Geleeden Banqueroet by het voor uyt verstrekken van penn: op Leverantie van Coopmansch: aan's Comp: makelaars Hirrikiasten, en Tortoram 1679: 11-
" 1/3 deel by uytsetting van Gelden in de Aurangs sedert het Vroonden maratttes, als het vlugten onstaan der Wevers aldaer &c Geraake 53877.13.8
" het montant van de betaald afgedwongene penn: aan de Moorse Regenten 154706.19.8
" Verbetering van de ten agteren staande Zaldos der rekeningen van ongelden op Coopmanschappen, Voorjaarige Lasten, en aparte Extra ordinaire ongelden 58670. 5.8
" afbetaalde voorjaarige maandgelden, aan de Erfgenamen van den der roga Gambiraaij voor 2 Jaaren 268.16-
" Gedaane Geschenken aan den Moorse Gouverneur en verdere grooten op Hougly wegens voorjaarige te goed behouden Scherkasie 2157.11-
" het kostende van diverse Wapenkamers Goederen op de Reys na Pattena met een Inlands vaartuyg verongelukt, nevens Liquidatie van verscheyde ten agteren staande Rekeningen door onEffene Penningen 40.13.8 | 271417.13-

By Zouratta ƒ 42511. 3.8 blykens Pag: 344 en 345 te weeten
Wegens verstrekte Geweyren aan een in Comp: dienst aangenomene Soldaet 22.15-
" Liquidatie van de ten agteren staande Zaldos der Rek: van den Souratsen oorlog, voorjaarige Lasten en ongelden onkosten op Coopmanschappen, ordinair Extra ordinaire en Chinade afbetaald en betaalde Soldyen 42488. 8.8 | 42511. 3.8

By Gamron eenlyk voor 1/3 deel de Rek: van onkosten op Koopmanschappen ten agteren is geraekt vide Journ: Pag: 351 9791.1.8

" Bassoura ƒ 18081. 12. 8. op Pag: 362. beschreeven, als
Voor 1/3 deel de Rek: van onkosten op Koopmansch: ten agteren heeft gestaen 7881.12.8
" het bekostigde tot den opbouw van Comp: Woning 10200.-- | 18081.12.8

By Siam eenlyk voor 2 Snaphaanen en een paer Pistoolen dewelke tot gebruyk in den dienst afgegeven zyn vid pag: 366. 26. 8.8

" de Voijagie na Canton ƒ 361318. 1. - vide Journael pag: 373 Waer van
wegens gedaane Geschenken aan den Priester Otakan 629.12.8
" het montant van 't Cargasoenen op de heen reyse verniste bodem Zeelandia 360688. 8.8 | 361318. 1-

Transporteere 1422303.18-

Per Transport . . . 1122303.13 -

By De Voijagie Tusschen Souratta en China Eenelijk

Voor de helfte van 't kostende van sodanige Combuijs gereedschappen en huijs meubelen als tot nodig gebruijk te Canton zijn ingekogt, blijkens pag: 377. . . 124.16.8

By Ceylon f 106455.-:- breedvoerig bij 't Journal op pag: 440. tot 443 g'extendeert daer van Wegens verevening van sodanige Caarieren als bij gedaenen opneem en Transporte, mitsgaders Confrontatie der boeken bevonden zijn . . . 104445. 4.8

" het aangereekend van Trinconomale na Colombo, etca de aldaer in Anno 17 48/49 in Comp. Cassa geteld penn: uijt den verkoop der goederen van 't overleden Batticaloas opperhoofd Mr Raymond Buijk tot vergoeding van 't geene de maatschappije competeerdt . . . 3874.- -

" het geremboureerde uijt cassa op gale aan den secretaris de Kaarkel in restitutie van 't geene door hem onder ulto aug. 1749 te veel is geteld uijt den verkoop der losse en vaste goederen der weduwe van den modeliaar Jan Alvis tot reconvaleering van 's Comp: geledene schaede wegens ingevoerde nelij . . . 412.6 -

Over Terugschrijving wegens 't geen ontijgentlijk na Tuticorijn is aangereekend van gecollecteerde penn: op Colombo tot den opbouw van een nieuwe gereformeerde Kerk op Tuticorijn het geen van daer weder na Colombo te rug aangereekend is . . . 3597. 4 -

" het uijt cassa geremboureerde aan de vermelde na Ceylon gerelegeerde Bantamse Pangerangs in restitutie van de door haer op Batavia agter gelaaten en verkogte goederen, als

Aan Pangerang Goesty . . . 87. 7. -

" " Abdul Nassir . . . 499.11 -

586.18 -

" afschrijving van diverse onbequaeme bevondene vuurwapenen en andere geweer . . . 165.- -

" 200 p. kiste duijgen aan den gewesen Gaals dispencier Jacob Sevier verstrekt in restitutie van 't door hem in Ao 17 48/49 geleend . . . 15.12.8

" De verstrekte contanten en rijst aan eenige duijkers die ter reede Colombo 12 ankers hebben opgevist . . . 72.12 -

Wegens Liquidatie van de ten agteren staande saldos der Reek: van voorjaarige winsten en verliesen, mitsgaders Lasten en ongelden nevens de agterstallige randsoenen . . . 76697.13.8

Wegens het verstrekte tot den opbouw van 't gesakte moolijswerk van den Berg Oenewatty, item 't vermaakte ijzer Pakhuijs tot een Equipagies wooning, en de verandered Paarde stal . . . 2261.9.8

" het bekostigde tot den opbouw en toetakeling van twee chialoupen . . . 8323.10.8

Over het te min ingenomene in Ao 17 48/49 by Coeking van Cannanore Factuur . . . 1.- -

" Soo veel op 3 Ceijlonse Wissels meerder albier uijt Cassa betaald, dan albaer geteld is . . . 2.9.8

106455.- -

Transporteere . . . 1128883.14.8

Per Transport . . . 1528883.14.8

By Samarang f 1249673.8.8 breedvoerig op pag: 430. en 431 extd:, te weeten.

Voor Soo veel den Soesoehoenang Paccoeboeana Ingevolge het 13 Art: des geslooten Contract de dato 18 meij 1746. tusschen zijn hoogheijd en den Heer raad Extra ord: van Nederlands India Hugo verijsel als commissaris tot den vreeden handel wegens de belooffde vergoeding soo in contanten als Rijst en van de successieve geduurende Lasten en ongelden in den voorigen oorlogs expeditie, quijt gescholden is . . . 1207912.16.8

Wegens het kostende van Cadjang olij &c. dewelke bij het steeken van brand door den Rebel Tassa Bassassap in de maand Maart 1750 op Sourabaya geconsumeert is . . . 2523.16.8

" Sodanige houtwerken &c. als er in den Jaare 1746 van Rembang na Japara versonden en op de hoofte van Poelo mandalique verongelukt zijn . . . 158. 2 -

Verevening van 't geen d' Reek: van voorjaarige Kostgelden en Randsoenen, mitsgaders garnisoens soldijen en inlandse dienaars maandgelden ten agteren heeft gestaan . . . 11172. 7.8

Over het betaelde uijt Cassa tot Samarang voor het optimmeren van de Pakhuijsen 't Kruijt huijs, en 't Laboratorium . . . 21654. 8 -

" Inkoop van den burger Andries swart van de chialoup de Noodhulp . . . 6000 - -

" het bedraagen van de te kort aangebragte foelij en diverse provisien tot Samarang . . . 250. 5 -

" Het kostende van 5 1/2 lb Catoen pitten als er tot de Cultuure van dat boom wol in 't Batavias district op den 29 Ober: 1749. is versonden . . . 1.18 -

1249673. 8.8

By Timor 470:17:8. vide Journael pag: 493. en 494. als

Over Het kostende van diverse consumable in tot geen handel dienende goederen, die tot gebruijk in den dienst van DE. Comp: afgegeeven en afgesz. zijn, omme agter de restanten binnens Linies bekent gestelt te werden . . . 443. 9 -

" de verstrekte benodigtheden tot Banda ten behoeve der schepelingen van 't scheepje de Galathea, dat bij de Timorse randt niet ontvolt deeralven geliquideert is . . . 27. 8.8

470.17.8

By Ternaten f 443029.14 distinktelijk op pag: 507. tot 511 g'extendeert, namentlijk Wegens het montant der Eygenjarige Lasten en ongelden in den Jaare 17 48/49 tot Ternaten gesupporteerd, dewelke door den laeten ontfangst der broeken in Ao 17 48/49 eerste zijn ingetrocken, daer van

Van Generale onkosten . . . 48420. 9.8

" ——— Landsoldijen . . . 76822. 7 -

" ——— Scheeps onkosten . . . 18209. - 8

" ——— Soldijen . . . 7656.16.8

" ——— maand gelden v: Inlandse dienaars . . . 2564. 5 -

" ——— Fortificatien . . . 1716.18 -

" ——— Intresten . . . 216.- -

" ——— Confiscatien . . . 116111.8

" ——— Schenkagien . . . 2127. 9 -

" Recognitie Penningen . . . 32827. 1 -

191721.18 -

Over De meerder verstrekte dan ontfangene geweeren in de wapenkamer geduurende den tijd van 12 Mx: . . . 1554.14 -

Transporteere 193276.12.- 5470'028 - 8.

Per Transport 193276:12 — 5779028 — 8

Over Liquidatie van de ter agterinstaande salden der Reek.s Van Voorjaarige lasten, en ongelden, mitsgaders Winsten en Velieczen — 32974. 1 —

" Verbeeving soo van 't verstrekte tot Mattasfar aan mondkost ten behoeve der geborgene Scheepelingen van 't gestrande schip d' Leeuwerik, als betaalde ongelden by versendinge na Batavia van de uijt dien kiel gesal[veerd] geld specien, vermits dit by de Ternaatse boeken niet wierd ontmoet — 2417. 5 —

Inkoop van twee nieuwe vaartuijgen ten dienste van de Post Oeby, en Comptoiretje Dodinga — 72. — —

" Redres van de onbijgen op Reek: van Europese Soldijen gecrediteerd partien uijt de nalatenschappen van verscheijde aldaar overleedene dienaaren — 352. 17 —

" Afbetaalde Begraffenis ongelden ten behoeve van twee overleedene militairen — 14. 8 —

Wijders over het bedragen van de met het Schip de Leeuwerik op den 2 maart 1748 na derwaarts versondene Cargasoen, als 't dien kiel ontrent 't Eyland Zaleyer gestrand is, Egter na aftrek van ƒ 40150: — 8 voor de Contanten Coopmanschappen en Ammonitie dewelke uijt dien Bodem gesalveert en aldaar ontfangen is — 213922:11 — 4130 29:14 —

Dus blijkt dat de afschrijvingen, verliesen, ongelden &ca. als voorengezegt te samen bedraagt een merkwaardige Somma van — 6222057: 14 8

De voordeelige Posten daar integen, dewelke by het Intrekken der Negotie Boeken van de volgende 19 Comptoiren ten Faveure der Rekeningen van Voorjaarige en Toevallige voor- en nadeelige Parthyen, als geen Gemeenschap met de eijgenjaarige Winsten hebbende, zijn Ingenoomen, belopen maar ƒ 563667:1:8 te weten

By Batavia ƒ 365565: 12: 8 omstandig in 't Journ.l op pag: 83 tot 87 uitgetrokken, als

Wegens verbeeving van 't geen gedurende den Cours der negotie Boeken, op vee- derhande Coopmanschappen als anderseints in Gelde te hoog is afgeschreeven na aftrek van ƒ 32074:5:8 wegens te Laage afschrijving — 284716. 9 8

het in Cassa betaalde door diverse persoonen Namentlijk door den directeur in Cargas van den handel tot Canton en China Gerardus Cluysenaar c.s. tot voldoening met 20 p.Ct advance van 301 p.s Swarte Sattijnen door haer in a.o 1749 aldaer ingekogte, doch als invendibel van Japan te rug ontfangen — 7941. 12 —

Door de Cargas van Eringum Handel Jacob Akersloot c.s. wegens by de negotie Boeken van 't boekjaer 1747/8 begaane Erreuren — 5308 8 —

" de Vendumeester Visscher voor de by vendutie verkogte Cadjang en boonen mitsg.s Waspenkenmers Goederen — 138.12 —

" de wed.e van den gewesen Padangs eerste administrateur Iserd van der Goeven tot voldoening van haar mans aandeel, in de te kort bevondene en mingelatte Goud met den voornoemden Sheeren Arendsdorf[illegible] — 2088 8 —

Transporteere 15477 — 284716. 9 4 — 6222057. 14

Per Transport 15477 — 284716: 9.4 — 6222057. 14 8

Door de Erfgenamen van den overleden Coopman en geweesen Commissaris van Siam Gerrit Fek tot voldoening van deszelfs ingeeijste door hem gevoerde Extra Persoonen — 50. 8 8

" den Groot Majoor de Wendt tot voldoening van dien ... geweiaert, door eenige Inlandse militairen te soek gebragt — 317. 4 —

" den ontfanger Generaal Haverman wegens ingesamelde pagt der Chineese Tophanen van den Jaare 1746 en 1748, nevens lima van het ontfangene ... in a.o 1749, mitsgaders recognitie penn.: van 3 ... fietten met 4: Scheepen in a.o 1746: uijt ... land aangebragt — 1860. — — — 20704: 12 8

Over soo veel op 3: Wissels van Surratta, Bengalen en Canton te dier Comptoiren minder uijt Cassa betaald dan albaer gesteld is — 217: 13 —

" het bedragen van een stuk scharlaken laken op den 19 december 1749 met den Bodem Schellag na Mallabaer versonden weesende afgeschreeven, dog door verkeerde afscheep van Cerkas, alhier in de Waterpoort gebleven, en ter verantwoording weder ingenoomen zijnde — 305: 2 —

" het montant van 28 stuks Compagnies Lijfeijgenen derselke zig sedert hebben gestelden in dit boekjaar weder opgevat zijn — 2352: — —

" 22 stuks Comp: Lijfeijgenen uijt de Jong geboorene als den ouderdom van 7: Jaaren bereijkt hebbende: mitsgaders tot den arbeid bequaam bevonden zijnde, met dies prijs waarde ingenoomen — 1212. — —

" het kostende van diverse Goederen derselke in de kleene winkel by 't doen van transport op en boven de restanten bevonden zijn — 4521: 7. 8

Over Redres voor soo veel in a.o 1748/9 op 2 Cassas, en 13: ponden specerijen aan de gesanten van Candia verstrekt te veel is afgeschreeven — 42: 12 —

" 60 ½ ℔ quiksilver in a.o 1748/9 wegens ½ p.Ct dan de administrateurs der Suijker pakhuijsen toegelegt te onregt gevalideert, dat nu weder ingenomen is — 131: 5. 8

" de prijs waarde van 657 ℔ Riemen Inlands door den Tomagong Angoediredja Bandoong zonder betaling op de Equipagie Werff — 262 16 —

" het bedragen van diverse verbeeverings, dewelke tot suijvering der Generaale boeken zijn gemaakt — 717: 3 —

" het kostende van 67 ½ ℔ oud koper en 327 pond oud metaal van diverse aangebragte onbequame Ammonitie Goederen in de Artillerij afgeslagen en ter verantwoording geboekt — 151: 16 —

" diverse ammonitie Goederen dewelke van Padang, Samarang, Rembang, als Eldaar Zonder Geld zom zijn aangebragt, en met dies waard ingenoomen — 5936. 5. 8

" Redres wegens te groote afschrijving by het verstrekken van 2 yzere Canons aen 't Schip Knabbendyk, door dien deselve te gens metaale zijn bereekend — 2373. — —

" 1048 kruijt vaatjes uijt de aangebragte oud en onbequame in 't quartier gerepareerd — 194: 12 8

Weg.s het besteeden tot het Reparaeren van 100000 Ponden Buskruijt, dewelke uijt verscheijde Schepen onbequaam zijn ontfangen — 15700 1 —

Transporteere 339604: 15.12 — 6222057. 14 8

Pr Transport ƒ 330604.15.12 — ƒ 6222057.14.8

Wegens 26 p:s onbequaame dreggen met de Scheepen de Ida en de Princes Carolina sonder geld Som genge-bragt, en by de Equipagie boeken met dies prys waarde ingenomen — 225.12.–

Verbetering van 't geene de Rekening van voorjaarige lasten en ongelden te vooren heeft gestaan — 25735.1.8 — 365565.12.4

By Padang ƒ 1435.3.– blykens Pag: 162 als
Over het montant der advancen by verkoop van diverse Coopmanschappen Perrisien en Vesoner tot Adjenkatja in ao 1749 betaald — 1433.19.8
,, Redres van 't te veel geneukende by Facteur Van Heeke Arendskerk na Batavia op de daar mede versondene Goud — 3.3.8 — 1435.1.–

By Bantam ƒ 26547.4.– uytwysens Journ: Pag: 173 Namentlyk
Over 4 Stuyvers advance op 25000: Realen van agten door de Koninginne Regentesse, in voldoening van der Kaom Schuld in Cassa geteld, en tegens 64 St: ider verantwoord — 5000.–.–
,, het Bedragen van diverse Juweelen Goud werken en Peeper door voorgemelde Koninginne Regentesse Sedert aan d'E: Compagnie gekomen — 21547.4.– — 26547.4.–

By Palembang ƒ 1104.10.– vide Journael pag: 178 te weeten
Wegens het alhier minder betaald op Wissel aan de amptenaren Scheltiejen dan albaer in Cassa geteld is — –.10.–
,, het betaald in Cassa door de gemagtigdens van den Weledelen onderkoopman en Hoofd desse Comptoir Job Pleser voor ontdekte Erreuren in de Palembangse Negotie boeken — 722.15.–
,, het Rendement van 2 vaartuygen derselve om dies afgevaarend tyd by venditie zyn verkogt — 380 — 1104.10.–

By Mallacca ƒ 4963.11.– vide Extentie op pag: 190 en 191 daer van
over het geprofiteerde by belasting op reeks van den gewesen dispensier de Pommerolle voor 21405¼ ℔ Ryst en ao 1747/48 te veel afgeschreven — 220.7.–
,, Liquidatie van de vooren gestaan hebbende Saldos der Rekeningen van voorjaarige Winsten, en verliesen, nevens ongelden op Coopmans Cassen, mitsg: van doodkisten — 4740.4.– — 4963.11.–

By Japan ƒ 7794.16.– in 't Journael op Pag: 200 vermelt als
Wegens Liquidatie van 't Saldo te vooren der Reek: van voorjaarige lasten en ongelden — 5351.4.8
,, het kostende van een Stuk Swart fluweel in Anno 1749 op den aanbreng p:r Geldermalsen albaer overbevonden, en dienmaals door ontdektenisse van dies prys niet ingenomen dat thans is geschiede — 402.3.–
,, Overwigt van 39059 Ponden Sappanhout by uytleevering op een quantiteyd van 134519 ℔ bevonden weesende — 2008.3.–
,, Remboursement van de betaalde 1/6 gedeelte voor ontdekte Erreuren in de negotie boeken en 't te hoog afgesch: ingeld by het Specificatie boek van ao 1748/9 — 30.5.8 — 7794.16.–

Transporteere ƒ 407410.14.4 ƒ 6222057.14.8

125

Pr Transport ƒ 407430.14.4 ƒ 6222057.14.8

By Cheribon Eenelyk voor soo veel op een Wissel aen diacon en alhier minder betaeld dan albaer in Cassa geteld is luyd Pag: 207 — –.–.8

Cabo de goede Hoop ƒ 1141.6.– te sien op Pag: 230 en 231 namentlyk
Voor de prysweerde van de Smaace Anker die in de Tafelbaay van de Retour Scheepen de Standvastigheyd en Schoonoord zyn blyven zitten, en weder opgevist weesende — 649.7.–
Over Liquidatie van 't geen de Reek: van voorjaarige lasten en ongelden te vooren heeft gestaan — 485.19.–
,, Soo veel de factuur van het schip Akerendam by Batavia hooger is verantwoord, wegens het te veel ongetelde — 6.–.– — 1141.6.–

By Maccassar ƒ 979.3.– luyd pag: 246 te weeten
Wegs: Liquidatie van de in advance gestaan hebbende Saldo der Reek: van voorjaarige Winsten en Verliesen — 113.10.–
,, het Rendement van een afgevaarene Chialoup en een Sloep, Schuyt, nevens diverse ammonitie Wapenkamers en Equipagie Goederen, als er uyt gemelde Schaloup de Pallas gelegt en by Publique venditie verkogt zyn — 664.3.–
,, die in Cassa geteld 1/m gagie door den burger Frans Velthoek by zyn vrywording, om volgens antwoord brief der Heeren by de Comp: te blyven staan — 96.–.–
,, verbetering van de te Amboina verkogte Chiampan en goederen van 8 Inlanders van 't Eyland Saleyer, nademael het montant daar van by de presente boeken niet is ontmoet — 105.4.– — 979.3.–

By Amboina ƒ 1599.13.8 op Pag: 264 beschreeven, waer van
Over Redres voor soo veel by verstrekking van Wagtkeersen en Cajapoets olij door quaad bezyden by 't Specificatie boek in geld te hoog is afgeschreeven — 1143.17.8
,, Liquidatie van de in advance staande Saldo der Reek: van voorjaarige Winsten en Verliesen — 429.10.–
,, advance op de ten Comptoire Boero afbetaelde voorjaarige goed bevondene Soldyen — 26.6.– — 1599.13.8

By Banda ƒ 20521.3.– ontstandig in 't Journael op Pag: 278 en 279 bekend gesteld, Namentlyk
Wegens de in Cassa getelde 1/m: Intrest penn: door verscheyde Perquiniers voor rds 40109:– Capitaal der onbekend weesen van Batavia onder haer tegens 5 pCto Renten in 't Jaar a: deposito staande — 4812.–.–
,, Liquidatie voor soo veel de van Batavia versondene 240 Coijangs Ryst met den Bodem 't Huys te Spyk in ao 1747/8 albaer hooger verantwoord, als van Batavia aangereekend is — 2400.–.–
,, het kostende van diverse Ammonitie, Wapenkamers en Equipagie Goederen, derselve in de provintie by gedaane Confrontatie meerder zyn bevonden, soo mede 't overwigt van 15 ponden gruys van Foely, nevens 't geen d'administrateurs meerder hebben verkogt dan volgens de boeken in weesen zyn — 13174.3.8
,, verbetering van 't geene 100 p:s Riemhouten Inlands in geld te hoog is afgesch: — 40.2.–
,, 7 Snaphaanen en 7 houwers, van verscheyde na het Hospitael ter Curering gesondene militairen in de Wapenkamer ontfangen — 63.10.8

Transporteere ƒ 20189.18.– ƒ 411130.17.4 ƒ 6222057.14.8

Pr. Transport 20129: 18 _ 441130. 17. 4 6222057. 14. 8

Wegens Liquidatie van het geene de Reekening van Voorjaarige Slands Inkomsten, over vergoeding van ontdeckte Erreuren in advance heeft gestaan soo mede van de Comptoiren Hollandia en Ierengie ... 31: 5 _ 20521: 3 _

By Mallabaar f 9570: _ 8 blykens Pag 298 en 299, als

Voor het gerembourseerd in s Comp. Cassa door differente persoonen, soo tot vergoeding van begaane Erreuren in de voorjaarige Boekjaeren, als voor een 't stuk geraakte Klok ... f 9330. 15 _

" Besondere Overwigt van 981 Ponden Catten bij uytleevering der laading van den Bodem Pasgeld in Ao 1747 uyt Souratta ... 228: 7. 8

" Soo veel de verstrekte deckens aan eenige Impotente die naaren op Cannanoor minder kosten, dan de genottens op Soldij Reekening zijn belast, nevens het minder betaald op een Wissel ... 18 _ 9570 _ 8

By Bengalen f 7493 _ vide Journael pag: 317: te weeten

Wegens Overschrijving van de meerdere waarde van 66 ankers wegende 17630 ℔ dewelke in dit boekjaar uyt de ganges zijn opgedolven, en successive tot 19/4 Stuyver 't ℔ verantwoord, na aftrek van de betaald ongelden Tot f 150: 15: _ ... 1392. 4. 8

Over het kostende van 5 leggers en 214 kannen arack, aan derselve uyt den scheeps voorraad van 't Schip Thuys te Marspad ten behoeve van het Retour Schip Buwerkerk zijn gelegt ... 577. 9 _

Verbetering voor soo veel in anno 1748/9 op 100 bossen verkelde bind Rottings van Hougly na Cassembazaar versonden, te min is aangeteekend ... 6 _

" Soo veel de Factuur van den Bodem Witsburg by de Bataviase Negotie boeken hooger verantwoord als bij het Hougly Journael afgeschreeven is, oorspronkelyk door den verscheyde aanteekeningen by inneming van dat gewaarst niet zijn geboekt ... 1946: 3. 8

" 't in Cassa gerembourseerd door 't Pattenas opperhoofd Jan Drabbe tot vergoeding van 16 ℔ zeep in Ao 1746: na Cassembazaar versonden, en aldaar te min bevonden, soo mede voor een fraaiste op d: diverse Wissels betaald ... 2539. 9. 8

" Het geene differente Reek: wegens onderscheydene gevallen in advance hebben gestaan, en geliquideert zijn ... 1043. 10. 8 7493 _

Transporteere 448715 _ 12 6222057. 14

Pr. Transport 448715 _ 12 6222057. 14. 8

By Souratta f 12086. 17. 8 breedvoerig op pag: 334 geliquideert, als

Wegens het geene de Reekening van Intressen door de nabetaling van diverse verongelukte koopmanschappen in advance gemaakt, en door de koopluyden in twee termynen in Cassa betaald is f ... 2145: 7 _

" Het kostende van diverse geneesmiddelen gedurende dit boekjaar op de Wasserkamer, van verscheyde gedeserteerde overledene, en na het Hospitaal gesondene militaire, meester ontfangen, dan ten behoeve van 't Guarnisoen als anderints uyt deselve verstrekt zyn ... 18. 3. 8

Liquidatie voor soo veel de Reekening van voorjaarige Winsten en Verliesen over verscheyde gevallen in advance gestaan heeft ... 10495. 3 _

" 't te laag aangereekende op kassen ter afpakking der goederen, nevens de hooger verantwoorde Rindement der aldaar verkogte panden, en wegens soo veel als er voor een Wissel Brief by de Bataviase Negotie boeken hoger ingenoomen als in Souratta uyt Cassa betaald is ... 28. 6 _ 12086. 17. 8

By Gamron f 1910: 18: 12 uytwysens pag: 351: Namentlyk

Over de waarde van 12 stx yzere Canons van 4 en 2 ponden bals, en diverse ammonitie goederen tot gebruyk aan de Wall uyt 't Jagt de Adriana gelegt, en ter verantwoording ingenoomen ... f 1280. _ _

" Verbetering van het bedraagen der verstrekte vracht aan twee na Souratta versondene hengst paarden door by Fattuur van Nieuwalcheren in Ao 1748 verstuurt is aanteekenen ... 103. 8 _

" Liquidatie van 't geen de Reekening van 't Soldij boek in advance heeft gestaan wegens meerdere belastingen op Soldij reekening van diverse persoonen, dan sij beeden ontvangen zijn ... 527. 10. 12 1910. 18. 12

By de voyagie na Canton, eenelyk voor soo veel de reekening van Onkosten in advance heeft gestaan, voortkomende door het meerder gevalideerde aan deselve: wegens aan gereekende ongelden op versonde Retouren na Nederland en Batavia, dan aldaar in de huyshouding geconsumeert is ... 5767. 11. 8

Ceylon f 31708: 18: 8 blykens pag: 128 tot 131: daer van

Wegens het montant van verscheyde goederen en noodwendigheden die navolgens den gedaanen opneem, en transporten by confrontatie der boekeny als anderints op differente Comptoiren overbevonden, en ter verantwoording ingenoomen zyn f 6112. 5 _

Transporteere 6112. 5 _ 168779. 10. 8 6222057. 14. 8

Per Transport (6442: 5 – (468779: 18. 8 (6222057: 18 8

Wegens verbetering van het gene soo by verstrekking als verzending na de Respective onderhoorige Comptoiren op veel der „ rande koopmanschappen &c in prijs te veel aangereekend is, na Restorneering van 't te min aangest: tot f 3595:18 „ — 5847. 2 –

„ 't kostende van 1060 p.s gooni zakken dewelke in ao 1749 met 50 lasten rijst van Trinconomale na Jaffanapatnam gesonden en niet aangereekend zijn — 427: 6 –

„ te dag Betaaling van de te veel goed gedaane provisie somme tot een middel van bestaan aen Comp. dienaaren toegelegd „ — 8616. 7 –

Over het geprofiteerd bij verkrijging der validatie van 2527 stuks goude Pagoden tot 1/9 st. op yder — 140. 11 –

„ het bedraagen van sodanige 3715 ponden Lood, en koopers Gooni met dies ongelden, als er mits gebrek aan ruimte uijt den bodem Stroomwijken gelegt, en ten voordeele van 't Comptoir Ceijlon ingenoomen, mitsgaders bij de Presente handelbladeren niet ontmoed zijn „ — 2343. 8. 8

Wegens in 't Boekjaar 17 46/47 op Colombo door den Predikant Johannes Phillippus Wetzelius in 's Comp: Cassa voor Reekening van den doenmaels geweesen Edelen Heer Raad Extra ordinair van Nederlands India Julius Valentyn Stein van Gollenesse ten Leengetelt 1400 Rds, en naderhand 't Generaal by Colombo negotie Journaal van dat Jaer onder pag. 801 gereel: meijgen daar voor is gecrediteerd in plaatse van de Reekening van gemelden Edelen Heer van Gollenesse daar voor te parraiseeren; soo is om die reden het bedraagen daar van dus lange op Ceijlons Nieuwe Reekening ter ontmoeting voortgedragen, en alleens in dier voegen Liquideeren met — 2640

Voor soo veel in anno 17 48/49 uijt Bengalen tweesints Ceylon aangereekend is, wegens het te min bereekende op 2500 p.s onder een quantiteijt van 25000 p.s met het Schip 't Hof van Delft versondene Lange gooni Zakken dat niet ontmoet en dier halven verbeterd is — 591. 5 –

„ 't bedraagen van 300 Paaras rijst uijt een sonder gelt som voortloopende Partij ten Comptoire Trinconomale van 't Schip Wildrijk ten behoeve der daar mede na Siam vertrokkene Candiase Gesanten verstrekt „ — 516. 11 –

„ 1 p.s pijl gewigt na dies Reparatie na Tuticorijn gesonden „ — 11. 8. 8

„ verbetering van 't geene de Reek: van voorjaarige Lasten en ongelden wegens onderscheijdene gevallen, en ten be „ taald Gagien, over de in 's Comp: Cassa gereembourseerde Soldijen van diverse Ambagts Gesellen en Jongens die by Particuliere g'arbeijd hebben in advance heeft gestaen — 6735: 19 –

„ de waarde van 7 stuks ankers ter Reede Colombo opgevist en ter verantwoording ingenoomen „ — 108. 3 –

Per Transporteere (31093. 9 – (468779. 18 8 (6222057. 18 8

Per Transport — 31093. 9 – (168770. 18. 8 (6222057

Over het kostende van een schuijt op Gale een 't Schip Stroomwijk gestelt — 98. 14 –

„ „ bedraagen van sodanige kisten, als op Gale uijt den overigen voorraad van den bodem Knapenhoff gelegt en anderssints ontfangen zijn — 163. 4 –

„ het meerder kostende van een halfaam kokus olij, dan een half aam Lijn olij in ao 1749 het een voor het ander, met de Eendragt op Trinconomale aangebragt — 16. 17. 8

„ 56/8 Paaras rijst bon de pagtens op Matura meerder geleevert en verantwoord — 22. 13 –

Door soo veel door Pieter Blankert en Hendrik Bushke wegens hun gagie conform Artikel brief by haer ontslag uijt den dienst in Cassa te Colombo hebben getelt, om 2 jaaren te bijvan staan — 264: – –

Over het gereembourseerde in Cassa te Jaffanapatnam door Hermanus Kemphoff tot vergoeding van 1 m: in 3 dagen Gagie die hij uijt de Winkel te veel heeft genooten — 33. – –

„ de prijs waarde van 2 slave Jongens die aan de Comp: zijn geschonken „ — 14. 6 –

„ verbetering wegens hoger ingenoomene Colombose factuur by Tuticorijn, ter te veel aangereekende ongelden op 01 p.s tijgervellen Propatria „ — 5. 16 – — 34708. 18. 8

By Samarang f 23756:16 – vide Journael Pag: 473 tot 475 ; te weeten

Wegens het gereimbourseerde in Cassa door den Coopman Falk tot vergoeding van op Batavia in minder zoort bevondene drie baalen Cattoene Gaaren — 86. – –

„ het kostende van 147100 Ponden rijst tot Paccalongang sonder geldsom ingenoomen, dog by versending na de gesteecade prijs aangereekend — 426. 12 –

Over zoo veel de factuuren, van diverse schepen by de Batavia „ se Negotie boeken, wegens daar in ontdekte misreekeningen te ligt verantwoord, als by Samarang afgest: is — 70. 4 –

„ de prijs waarde van 3048 p.s Jaty Planken te dier Eerste plaats op den aanbreng per de barcq: L.a M van Rembang over en buyten factuur ontfangen, en Samarang ten goede gebragt, dog by dies negotie boeken niet ingenoomen zynde, in dier voegen verbeterd is — 748. – –

„ soo veel op een Samarangse wisselbrief aen den Secretaris van Heemraden Pieter Grevink alhier minder uijt Cassa betaald is — – – 8

Wegens het opgeld a: 16 4/8 st. p.s Rds op Rds 1732/3 te Samarang voor Subsidie penn: in de maand aug.s 1749 ten behoeve van diverse aldaer aangekoomene militaire gestrekt — 138. 14. 8

„ het kostende van sodanige Coffijboonen als er op den 19 July 1749 van Qualladamak op Samarang ontfangen, dog by de Qualladamakse handelbl: niet ingenoomen zynde geliquideert is — 708. 17 –

„ d'in 't Presente boekjaer tot Samarang ontfangene agter „ stallige Hoofdgeld penn: van d'Jaaren 1746, 1747 : en 1748 — 11582. 4. 8

Over het geene by intrekking der Bandase negotie boeken 't Comp: tot Samarang ten goede gebragt is, wegens de op Souravaya en Rembang verstrekte provisien en wes meer, ten behoeve van 't na dat Gouvernement gedestineerd bodem 't Huijs te Foreest — 1839. 19. 8

Transporteere (16009. 12, 503188. 17 – (6222057

Transport	16009: 12 –	503403. 17 –	6222057. 14. 8
Over het geene de Residenten van Rembang, Tagal en Pacalongang op Zoldy reek: belast zyn voor de op Batavia too te kort ontfangen als met eenige vaartuygen verpleitte Goudtwerke	7747. 4 –	23756. 16 –	

By Ternaten, 36424: 8. 8. Bedraagt op Pag: 502 tot 504 bestz. als

Over het montand der suyvere advance deselve ten desen gouvernemente in Anno 1748/9 by verkoop van diverse coopmanschappen, provisien, en wes meer, mitsgaders by verstrekking van goed maenden betaald, en te bovengelegt zyn, na aftrek van f 7067: 18: – wegens verscheyde afschryvingen en betaald 5 P^r C^o provisie penningen tot een middel van bestaan voor de dienaaren	20799. 8. 8
„ het bedragen van sodanige contanten, provisien &^a als er in Anno 1748/9 en 1749/50 tot by transport, opneem, als andersints over bevonden en verantwoord zyn	3228. 6. 8
„ Liquidatie voor zoo veel by verstrekking en verzending van diverse coopmanschappen &^a in voorige Jaaren ingeldt te hoog is afgesz. na aftrek van f 183: 12: 8: voor de te laage afschryving	190. 5. 8
T beloop der pagten, tollen, & zwaren gerechtigheeden &^a die in Anno 1748/9 voor reekening van de Compagnie geollecteerd en ontfangen zyn	9951. 2 –
Voor soo veel de reekening van voorjaarige 's lands inkomsten in 1749/50 wegens ontfangene pagt penningen van rijst en padij voor anno 1748/9 in advance heeft gestaan	528. – –
Over de in A^o 1748/9 tot op Amboina als macassar verstrekte contanten, provisien, en wes meer ter beveree van de na Ternaten gedestineerd brigantijn de onverschrokkenheyd, en de pantjalang de Clara, dat by de boeken van gemelde comptoiren beneds op onkosten van kleine vaartuygen is afgesz:	235. 1 –
„ het rendement van de afgekeurde pantjalang de Vlas die by vendutie verkogt is, voor	763. 4 –
„ het kostende van sodanige geneesen als er in 2 boekjaeren op 's Comp: wapenkamer van verschey. de overleedene, en na het hospitaal ter genesing gesondene militairen, meerder ontfangen dan uyt deselve verstrekt zyn	656. 4 –
„ Liquidatie voor soo veel diverse onpligtelyke kosten by de Bandase boeken hoger bevond als by Ternaten in A^o 1748/9 afgesz.	31. 4 –

Transporteere	36382. 15. 8	327245. 13 –	6222057. 14. 8

Vlagesien

Transport (36382. 15. 8 | 327245. 13 – | 6222057. 14. 8

Wegens het belaste op Soldy reek. van den gezaghebber, van de brigantijn de onverschrokkenheyd, de Leeuw, over de op Macassar te kort uytgeleeverde wijn en arack	38. 13 –	36424. 8. 8	

De voordeelige posten bedraagen als gesegt te samen — 563667. 4. 8

van voormelde afschryvingen, verliesen &^a gesubstraheerd werdende, soo blijkt dat de voorjaarige en toevallige afschryvingen de voordeelige posten komen te surpasseeren — 5658390. 13 –

Waar van nog afgetrokken moet werden, soo veel de eigenjaarige winsten inkomsten en andere voordeelen, de gesupporteerde lasten en ongelden hebben gesurmonteerd, namentlyk

de winsten, inkomsten en andere voordeelen bedragen — 8699854. 12. 4

„ gesupporteerde lasten en ongelden monteeren daer en tegen maar — 8642352. 4. 4

Dus in 1749/50 door de gewoone voorvallen te vooren geraakt is dat van het meerder bedragen der voorjaarige afschryvingen werd gesubstraheerd — 57499. 4 –

Over suly consteert, dat de verachtering van 's Comp: staad hier te lande in den Jaare 1750 gelijk in den hoofde deses gemelde staadt, komt te beloopen, een aansienelyke somma van — f 5600891. 2

Waarmede verhoope aan de hoog geerde intentie van uw: hoog Edelens te hebben voldaan, soo neeme de vrijheyd my in alle eerbied met verschuldigde hoog agting te noemen —

Hoog Edele groot Agtbaren heere, en wel Edele heeren

Batavia in 't Casteel
den 21 May 1751

Uw hoog Edelens seer onderdanige en gehoorsame dienaar

Keller

Den 24 May 1751

24 July 1751

Berigt

Wegens de veragtering van 's Comp.s staat over geheel Indien in den Jaare 17 49/50

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden, namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van pr.o Sept. a:o 1752 tot ultimo aug.s a:o 1753 montereeren een Zomma van f 3679097:17:15 die

[illegible]

Selvren [illegible]

129

Copia

No: 16.

Aan Zyn Hoog Edelheyt
Den Hoog Edelen Groot agtb. Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal
mitsgaders
D' Wel Edele Heeren Raden van Nederlants India.

Hoog Edele Groot Agtb. Wydgebiedende Heeren Wel Edele Heeren!

Uwer Hoog Edele Groot agtb. seer needrige en Gehoorsaamste Dienaar Nicolaas Pieters, Schipper in den dienst der Comp:e neemt de vrijmoedigste eerbied te nemen, dat hij tot sijne ligtlooste bevreemdinge ontwaard heeft, hoe haar Edele Hoog agtb. de heeren Seventienen bij missive gelast hebben, des Supp.ts Soldij reeq: met f 600.19.–. Banco Valuatie te belasten, ende Sake om redenen by voorm: hoog g:eerde Missive bekend gestelt, dat hij Supp.t beneven een, onder hem op 's Comp:s Schip Spanderswoud beschreven geweesene,

mattroos

Berigt

No: 28.

mattroos Fabian de Mondidier quij bij
sijn aanwesen met voorn: Schip ter Reede
van Lorient in Vrankrijk, van den aldaar
woonagtigen heer Bernard La Freté, die
somma opgenomen en daar over een Wisselbrief
getrokken sonde hebben, op de heer Louis
Michiel, dog dat die wissel niet geaccepteerde
maar met protest te rugge gesonden was,
En dat haar Wel Edele hoog agtbaare, de heeren
Majores, niet gedogen konden, dat de heer
La Freté (: die sig desen aangaande bij
haar Edele Hoog agtbare schriftelijk hadde
beklaagt :) bij sulke eene gelegentheijt, daar
hij tot verhelpinge van s'Comp: beschadig-
-ten bodem sijne goede officien met seer veel
vlijt hadde aangewend, in dier voegen van eare
dienaren sonde opgeligt werden. —

Alsoo nu den Eerbiedigen Suppl.t aan dese
saak ten eenemaal onschuldig is, veel
minder van voorm: geld somma slegts
of s'Comp: direct of indirect genoten heeft,
en sig aan de andere sijde tot nu toe be-
-straft en ook tessens gevleijd heeft, als
een getrouw, ijverig en eerlijk dienaar der
Comp: bij sijne Gebiedens aangemerkt te
werden. Soo kunnen Uwe hoog Edele
Groot

130

Groot agtbare ligt eragten, hoe smertelijk
het den Suppl.t moet vallen, sig niet alleen,
met sulk eene aansienelijke geld somme
op sijne soldij reeq: belast, maar 't geen vrij
gevoeliger voor hem is, nog daar en boven bij
sijne heeren en meesters geboekt te sien,
als eenen knaap, die het niet eenen, wei-
-nig sig slegt gedragt, dom sijn scheeps
boord gesondenen mattroos, sonde toege-
-legd hebben, om voorm: Heer La Freté
door diergelijken slinxe wege voor sulke
somma op te ligten.

En dus sullen Uwe Hoog Edele
Groot agtb: het derselver getrouwsten en
ootmoedigsten dienaar, den Suppl.t in dese,
ten welken pardonneeren, dat hij tot de
vrijmoedigheijt heeft moeten besluijten Uwe
Hoog Edele Groot agtb: met desen ver-
-soeke te besigen, omme sig van deese on-
-verdiende belastinge en insonderheijt van
het daar uijt spruijtende verdagt, soo
nadeelig voor des Suppl.ts eer en goede
naam, voor dese Illustre Vergadering te
mogen ontlasten en suijveren, met aan
Uwe Hoog Edele Groot agtb: dese saak
in haare waare gedaante en omstan-
digheden

Berigt

No: 28.

digtelen open te leggen. -

Den Supp.t in desen, bij 't digtlopen
van 't Canaal door 't verlieden sijner Stengen
en 't breken van 't groote Ezelshoofd genood
saakt wesende, tot het verhelpen deser
scheeps gebreken den haven van Lorient
in Vrankrijk in te lopen, wierd door
den hier bevoorens gem.d Jo.n de
Mondotteguij van de gelegentheijt deser
plaatse en verdere hem dienstige omstandi
heden onderregt en alsoo hij Supp.t bevond,
dat desen Mondotteguij daar ter plaatse
ten vollen bekent was, en hem dus tot
vordering van 's Comp.s belangens aldaar
van veel nut konde zijn, besloot hij
den selven met sig aan wal te nemen.

Te Lorient aan land stappende
voerde desen Mondotteguij den Supp.t
bij den Heer Bernard La Fretté.
den welken desen Mondotteguij
met zulke tekenen van blijdschap
en broederlijke genegentheijt ontfingt
die eene voorgaande bijsondere vriend
schap te kennen gaven. —

En

131

En gelijk de heer La Fretté op de
dienthalven door dikwils gem.de Mondotteguij
gedane Instantie, sig tot vordering van
's Comp.s belangens iets gebruijken, so besorgde
hij sijnen nieuw aangekomenen vriend Mon
dotteguij met geld, kleederen, en verdere de
hoofdens sonder dat den Supp.t hem deser
aangaande een enkeld woord toegesproken,
veel minder daar toe aangemoedigt aan
alder minsten voor diergelijken verstot gein
tercedeert heeft, moetende den Supp.t in
tegendeel aan de Interesse van Mon
dotteguij naar waarheijt toeschrijven
dat de Heer La Fretté sijne goede officie
ten dienste van 's Comp.s boven met so
veel iever heeft willen interponeeren.

Het schip nu wederom in staat van
reis vorderinge gebragt zijnde, wierd den
Supp.t 2 daags voor zijn beraamd vertrek,
benevens de heer La Fretté en desen
de Mondotteguij, bij zijn Excellentie den
heer directeur der France Oost Indi
sche Comp.e op 't middags maal versogt,
alwaar door meer gem.e heer La Fretté
naar 't opbreken van de Tafel ter onder
teekening voorgelegt wierd eerst een

Wisselbrief.

Wisselbrief op de Kamer Amsterdam
wegens de voor de Comp: gedane kosten,
bij den Supp.t dan ook behoorlijk heeft
gesubscribeerd en dan een geschrift in
't fransch opgesteld, waarvan de heer
La Frete voorgaf, eene obligatie ten
laste van de kurs gem.. Mondoteguy te
zijn verzoekende den Supp.t die obligatie mede
te willen subscribeeren. —

Den Supp.t in desen weygerde sulx met
de heer La Frete te gemoet te voeren, dat
hy La Frete desen Mondoteguy uyt eygen
beweging sonder eenige tusschenkomste van
hem Supp.t gecrediteert hadde, waarop
de heer La Frete aan den Supp.t in desen
betuygde dat deese ondertekening geensints
tot strekken den Supp.t te verbinden
maar eenelijk voor een getuygenis, dat
Mondoteguy die schuld gemaakt hadde,
en den inhoud der obligatie deugdelijk aan
hem La Frete debiteerde.

Hoewel nu den Supp.t uyt de voor
gaande handelingen anders hier
La Frete geene andere als vriendelijke
denkbeelden van desselfs oprechtheyt en

Eerlykheyt

Eerlykheyt by sig konde formeeren; nogtans
mistroude hy desen handel wegens syne
onkunde in de fransche Taal voor soo verre dat
hy sig dit geschrifte alvoorens wilde laten
vertalen en hier toe van de synen niemand
om sig hebbende (behalven den Sergeant
Beekman, s: die den syne bedieningsaan-
-heyt in het vertolken reets bevorens
in saken de Comp: rakende hadde bewaren
weygeren, (en dus in deese particuliere
aangelegentheyt veel minder sonde willen
dienen) versogte hy Supp.t daar toe eenen
mede aanwesenden hamburger koopman
den welken dan ook het fransche opstelt
oversag, en den Supp.t daarop serieu-
selijk verseekerde, dat hy het selve gerust konde
tekenen alsoo hy Supp.t daar door tot niets
ter Wereld verpligt wierd, maar dat deese on-
dertekening van den heer La Frete ver-
sogt wierd, eenelyk om daar door de vrienden
van Mondoteguy te meer van de deugde-
lykheyt der schuld door de attestatie van
desselfs Capitain bevestigd, te overtuygen.

Hierdoor en door het vertrouwen, dat
den Supp.t op de heer La Frete wegens
desselfs genereuse behandelinge der

Comp:

Comp: met regt vermeende te kunnen
stellen, liet den Supp^t: sig bewegen het
hem voorgelegde fransche geschrifte, vol,
gens begeeren als getuyge te tekenen.

En dit is het geen uwe Hoog Edele
Groot Agtb: heer en Wel Edele Heeren,
dat den thans nedrigen Supp^t: in dese
Zaak misdaan heeft. Den Supp^t:
sal sig, omme het tot hier toe voorgebragte
te beschijnigen, niet behelpen met de voor
hem militeerende presumptie, naar
welke het zeer eenemaal onwaarschijne,
lijk is, dat hij als schipper, (: die, sonder
[illegible], vermeend bij sijne heeren
en meesters in Patria, bij uwe Hoog
Edele Groot Agtb: en bij alle die hem
kennen, voor een eerlyk man bekent
geweest te zijn :) met een mattroos
sonde te samen spannen om ijmand
in deeser tegen op te ligten, en daar toe mid
delen emploieeren in sig selfs soo
schandelijk als onbestendig, om dat
sij soo dra niet werkstellig gemaakt
konnen worden of aan 't ligt moeten
komen en soo dra niet aan 't ligt
komen; of de gevolgen van dien, ten
eenemaal

eenemaal van Eer en Credit berooven; veel
meer gebruykt den Supp^t: de eerbiedige
vrijheyt uwe Hoog Edele Groot agtbare
bessijden deesen ter gelievigen Speculatie
aan te bieden, sub L^ra A. eene verklaring
desen aangaande, aan den thans Supp^t: ver
leend van desselfs scheeps officieren en den
Eerw: Heer Johannes Appeldoorn
met hem als Predicant voor de Caab
uytgekomen; en sub L^ra B. eene
acte van meergem: Jacobus de Montbotquij
getekent.

Van dewelke onderhands verleende
documenten den Supp^t: moet aanmerken
dat hij tot het innemen van deselve bewo,
gen is, door het verstandige mistrouwen
van eenige sijner scheeps vrienden, dewel,
ke door hem omtrent voorgevallene bij dis,
cours verwittigd wesende, hem te kennen
gaven dat niet tegenstaande alle dese
voorverhaalde verseekeringen van sijde
der franscen, hier onder ligt een bedrog
konde verborgen leggen, en hem aan,
noopten, sig als nog soo veel als doene,
lijk was, daar tegens te willen praeca,
veeren. ——

Berigt

No: 28.

Korte vertooning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofde Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der negotie boeken onder ultimo Augustus 1758 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1e Sept. 1757 tot ultimo Augustus 1758 ... 3676097:17:15

Waar omtrent den Suppt: op Zee synde geen beter middelen wist Wederstellig te maken, als den Soo dikwerf genoemden de Mondotegui over deese Zaak in tegenwoordigheyt vande Cajuyt vrienden te ondervragen, over syne gedane declaratie derselver Attest, hier sub Lra A. annex te sybe hebben, en van Mondotegui selfs het handschrift Lra B. te requireeren.

Waar by den Eerbiedigen Suppt: als nu vertrouwt, dat deese documenten, hoewel ontbloot van uyterlyke Solemniteyten, egter sullen moeten strekken, de hier bevoorens verhaalde Zaaks omstandigheeden te bewaarheeden, en deeze hoog Edele gestr: Agtb: te overtuygen dat hy aan deese door de heer La Freté gesloten Penningen nooyt eenig deel gehad, en dus niets verdient heeft, met deselve belast, veel min der wegens het ligte dier Penningen ende de daarby gebruykte Snoode Pratyken als een mede pleger verdagt te houden. —

En

134

En gelijk hy vast vertrouwt dat haar Edele hoog Agtb: de heeren majores in Patria, by aldien deselven van deese Saaks omstandigheeden beboorlyk onderrigt geweest waren, nooit souden hebben besloten de Solvij reecq: des Suppts met die Penningen te doen belasten, maar wel dat hoog deselve door het eensydig en sub et ob-reptitie gedane spoek en voorbrengen van den heer La Freté by ontbrekinge van des Suppts remonstratie daar toe overgeraakt syn; 't zy dat de heer La Freté den ... Suppt onder den naam en schyn van getuyge, als mede schuldenaar of borge heeft doen teekenen, en door productie van Jovanig geteekent geschrift, haar hoog Edele geinduceert heeft; 't Zy dat de ondertekening wesentlyk by weege van getuygenis geschied wesende, de heer La Freté by zyn aanschryvens aan de Heeren Majores van deselve indistinctelyk als eene ondertekening gewag gemaakt heeft, sonder derselver natuur en opsigt behoorlyk bekent te stellen, en haar Edele hoog Agtb: de heeren seventhienen daardoor gemoveert syn, die ondertekening als eene

Schuld

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indize Compagnie ten Hoofd Comptoir Batavia ... ultimo Augustus 1753 ...

schuld bekentenis of borgtogt optevatten:
Tot luijsteid nij ook geensints of de hier
als nu onder het oog gebragte en bewesene
saake omstandigheden Sullen als nog
kragtig genoeg Zijn, hem Supp.t van dese
onverdiende belastinge te libereeren. —

Dienhalven keert den Eerbiedigen
Supp.t Sig tot uwe hoog Edele Groot agtb.
met ootmoedig Versoek, dat hoog deselve als representeerende hier te lande
de heeren Majores ende den Souvrain,
in aanmerkinge gelieven te nemen, de
voorangeraalde bewijsen van des Supp.t
notoire Onschuld in deese Zaak ende
oversulx denselven vande eem gebiedende
„de belastinge Sijner Soldij reekeninge
met ƒ 688: 19: — beneo: Valuatie te
ontheffen. —

Dan wel en Soo wanneer uwe hoog
Edele Groot agtb. hier toe niet gelieven
te besluiten, dat het als dan uwe hoog
Edele Groot agtb. gratieuselijk behagen,
dese des Supp.t belangens aan haare
Edele hoog agtb. de heeren Majores in
Patria bij missive voor te dragen. En

desselfs

135

desselfs onschuld met derselver hoog Vermogende
Voorspraak te begunstigen, inmiddels niet
dese belastinge niet voort te varen, maar
die te Surcheeren, tot dat haar hoog Edelens
in Patria, waar na toe den Supp.t thans
staat te Vertrekken, deese Sijne belangens
Sullen hebben gedijudiceert. —

Versoekende den Supp.t nog eerbiedig in
hoc casu, aan hem de origineele adjuncten
Van desen requeste Sub A en B naar dat
daar Van geVidimeerde affschriften genomen en desen bijgevoegt Sullen Sijn, We-
derom ter hand te laten ~~...~~ Stellen,
om Sig van deselve, naar gelegentheijt
van Zaken te mogen dienen. (onder-
stond) T Welk doende etc. —

Wij ondergeschreevene verklaaren ter re-
quisitie van den E.d Manhaften Schipper
Nicolaas Pieterz. die in dienst van de
Ed. Comp. (bevestigde op 't E. Comp:) Schip Spaandersweert na dat men
op de reede port Louis gearriveert was,
Waar op voornoemde Schipper Zig benevens
den Persoon Fabien Montodoguij na de
Wal begaf anders niemand hebbende die de
Franse Taal Zoo magtig was, als te laast.

genoemde

genoemde hebbende door hem mijn verslag ge-
daan, van ons noodtot en verzogt voor hem
voor reeq: van de Comp: al het geene tot Scheeps
behoefte nodig was, Soo heeft laastgenoemde
Fabsjen Montodeguij vermits wij in allen
deelen gesien hebben dat deselve over al bijsonder
tot de Stad Lorjon bekent Synde en van
wat familje deselve was Sig geaddresseert bij
de heer Lavrette dewelke voornoemde Fabsjen
Montodeguij Particulier kende als meede
Zijn familje tot Bayone hebbende Credit
voor deselve gehad voor nodige uijtrusting als
andersints tot een Somma van 1375: France
livers welke Somma wij verklaren dat de
Capt: geen deel nog genot van heeft ge-
had ook in geene deele porsie daarin willen
hebben, egter dat deselve geteekent heeft
is door versoek van de heer Lavreté ge-
schiet met uijtdrukking van deese woorde
dat de Capitein geen Zwaarigheijt had om
de obligatie te voldoen, maar dat het allenig
maar strekte tot getuijgenis vanden
Capitein dat voornoemde Fabsjen Montode-
guij Zulx van de heer Lavreté ontfangen
had, ende Capt: verseekerde hem nooijt voor
deese penningen aante spreeken wijders

Verklarende

verklaren wij dat voor Nicolaas Pietersz
schipper op boven gem: bodem een monsieur
Fabsjen Montodeguij versogt heeft,
om alle de ongeruste redenen voor te komen,
een obligatie ten laste van voornoemde
Fabsjen Montodeguij te passeeren
groot 1375: - france livers of ƒ 687: -
hollandse guldens en 5: stuijvers ten
behoeve van H: Nicolaas Pietersz
bij aldien voornoemde Pietersz ge-
noot saakt wierd om de voornoemde Som-
ma van 1375: franse Livers te betalen
als dan versoeken wij gesamentlijk dat
onse verklaring bij alle des Heeren regten
of regteren verkrijgende mag stand grijpen
benevens de obligatie van 1375: france Li-
vers welke in ons presentie vrijwillig door
hem Zelven geteekent opleggen en betalen
aan en ten behoeve van Nicolaas
Pietersz: of desselfs order of Erve
dit bovenstaande verklaren wij gezamentlijk
gelooft en bij gewoont te
hebben en des gerequireerd werdende
des noods Zijnde nader met Solem-

Neele

Berigt

No: 28.

Korte Rekening van een Staat en .... Compagnie ... ten Hoefse Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo Sept. A° 1752 tot ultimo Aug. A° 1753 monterende een Somma van ƒ 367.097:17:15 die

Selven nes de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

---

neele Eede te bevestigen. —

Aldus Verklaart In 't 's Comp.s Schip Spaanderswoud (: was geteekent :) D. V. Alphen. d: s: Z: boekhouder, Jan Schellinger, G. Pupke, opperm: E: F: Beekman, Sergeant, Hermanus de Vrij, Dirk Obergh en M. Pijlhart (: ter Zyde :) Ik Johannes Appeldoorn, getuyge uijt den mond van de Ee. Montodeguij gehoort te hebben, dese navolgende Verklaaringe. —

1. Dat de Capitain N.s Pietersen geen part of deel heeft aan Syne Schulden te Lorian gemaakt. —

2. Dat de onderteekeninge dier Schulden van den Capitain alleen geschiet is by Wijse van een getuygenisse, dat die Schulden waarlijk gemaakt waren. —

3. Dat hij Zyn persoon en goederen blootstelt voor den Capitain byaldien den Capitain door dien onderteekeningen eenige actie gemaakt wierden, en dan 't selve op hem en Syn goederen weder te kunnen verhalen. —

137

Ik ondergeschrevenen Jabsen Montondeguij bescheijden op 't 's Comp.s schip Spaanderswoud in dienst van den Wel Edele Heeren Bewindhebberen der Oost Indische Comp: staande op mijn vertrek, om met de voornoemde bodem naar Indien te varen, bekende wel en deugdelijk schuldig te wesen aan en ten behoeve van den Cap.n Nicolaas Pietersz: mede op voornoemde bodem bescheijden de somma van derthien hondert vijff en seventig france Livers, segge 1375: franse Livers, renuntieerende over sulx d' exceptie van onaangetelde gelden belovende dierhalven bovengenoemde Somma ter eerste aanmaaninge op Batavia of waar het mogte wesen wederom te zullen voldoen of leggen en betaalen zonder eenige exceptie met den intrest tegens 1/2 per Cento 's maands heden ingaande hier voor verbinde mijn persoon en goederen geen ter wereld uijtgesondert en in spe cie mijne maand Gagie by de Comp: stellende alles 't voorschreeve staat ter Judicatuure van alle 's Heeren regt en

Berigt

No: 28.

[illegible] Staat [illegible] Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia, Zoo als 't Selve by 't Sluyten der Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1 Sept. A°. 1752 tot ultimo Aug. A°. 1753 montreeren een Zomma van ƒ 367909. 17. 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen ofte Betaalde maandgelden aan 's Comps. Dienaren...

en regteren Zoo hier ta in deen als anderzints tot teeken der Waarheyt hebbe deese met myne gewoone hand tekening bekragtigde onderteekent. —

Op 's Ed. Comp. Schip Spanderswoudt

Ik ondergeschreeve Fabjen de Mondotegui verzekeren d'E. Heer Capitain Nicolaas Pietersz. dat genen dat zyn Ed. geteekent heeft, maar is geweest, dat ik ondergeschreevende 1375 — Livres frans geld vande Heer Bernard La Frété tot L'orient ontfangen heb; Zoo dat de heer Nicolaas Pietersz. maar tegenwoordig en getuygen daar van geweest is, en niet meerder./. Was Geteekent./. de Mondotegui. ——

Accordeert

[illegible]

Secretaris

24 July 1754

Berigt

Nagesien
J. Wijnkoort

den 11e: July

No: 28.

Korte verconing van een Staat der E: Oost Indise Compa: ten Hoofd Comptoire Batavia, soo als 't selve by 't sluyten der negen Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo 7ber a:o 1752 tot ultimo aug:s a:o 1753 monteeren een Zomma van ƒ 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekening in zyn afgeschreven te weten

Seleyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s dienaren trekkende

1301

No: 17.

Op heden den 29: September Anno 1754:
Compareerde voor mij Jacobus Johannes Craan, eerste gesw: Clercq ter Generale Secretarij te Batavia, ende naerte noeme getuygen, Alexander Jacob Jan van Ispahan Armeender alhier Domicilium hebbende, en t'hans geligeert Carga van der handel der E Comp: op Arrakan, Johannes Maniel almede van Ispahan en Johannes Gregorij van Madras, beide Armeenische Coopliede, tegenwoor, dig hy te deser plaatse ter handel bevindende, mij eerste gesw: Clercq ende getuygen bekend, zynde volgens opgave, d'eerste oud twee en veertig de tweede vyf endertig ende derde dertig Jare; dewelke ter Requisitie van Zijn Edelheyd, den Hoog Edele Heere Jacob Mossel, gouverneur Generael van Nederlands India, ider apart, het volgende hebben verklaard waer en waeragtig te wesen, te weten —

Den eerstgem: dat, ter gelegentheyd by attestant in den Jaare 1740. in Bengale aanwesende was, van daer nade Manilha vertrok een particulier Schip, beladen met Lywaten, waar van Reedert en Supercargo waren d'Engelschen Mr. Bolser en Mons:r Fendy, item den Armeender Syet Abro. Dat vervolgens by attestant in het volgende Jaar 1741. van Bassoura ter Custe Cormandel komende daar vernomen heeft dat in dat selfde Jaar van het Engels Comptoir Calcatta in Bengalen almede na Manilha gestevend was een andere bodem met Bengaalse Lywaten, gevoerd by eenen Alexander Carswar, doer te lande uyt Fransche ouders geboren, die ook voor Supercargo

Berigt

No: 28.

Korte vertooning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia ... alle 't Selve by 't Sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van 1 Sept A: 1752 tot ultimo Aug A: 1753 ... 3676097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de bepaalde maanden ... Contreckende

Supercargo van den Kiel bekend stond. Gelyk hy ook Zy kort daarop te Madras bevindende, aldaer daer een Engelsch oorlogschip heeft Zien opbrengen een particulier Schip met een Armeensche Vlag, Zynde Supercargo daerop een fransman van name Gergean en een Armeender genaamt Meloon Bektan, het welke door bovengem: Engelsche schip was genomen op Zyn terug reise uyt de Manilhas, werwaarts hetselve bevorens met Lywaten van Chandernagoor in Bengale ter negotie was aangeweest. Dat verders hy attestant in A: 1747 te Manilha Zynde, gehoord heeft dat 's Jaars bevorens aldaer ten handel was geweest een Deensche Chialoup, komende met Lywaten van Tranquebaar, waarvan de naamen der gezagvoerder en Supercargo hem attestant niet meer voorstaan. Dat hy attestant in A: 1749 in't fort St. David Zynde vandaer na Manilha heeft zien vertrekken een Engelsch schip, waarop Supercargo waren Mr. Bias en Derer nadat dien bodem bevorens op St. Thome zyn Lading, bestaande in Lywaten, had ingenomen, Seggende den attestant dat als onder anderen ook op dien bodem bevond sekeren Manilhas inwoonder Mr. Eldeswart genaamt. Dat hy attestant in A: 1750 te Madras Zynde, aldaer van Manilhas, ten handel gekomen een brigantyn, waerop Supercargo waren den Armeender Gregoir de Jacob, den Spanjaard Dn. Joan Trasgral en nog een Portugees, welkers naam hem door den tyd ontschoten is, waer van de tweede gem: een Manilhase Inwoonder was, en zy nog heden ten dage te dier plaetse souden bevinden. —

Dat

139

Dat hy Attestant in den Jaere 1751 van dezig toenmaals al hier bevonden hebbende Manilhas vaarders, heeft vernomen gehad dat 's Jaars bevorens ter dier plaetse van 't fort St. David was ten handel geweest sekeren Engelschman, genaamt Mr. Nicolaas, met een schip met Cust Lywaten, gelyk ook dat die selfde persoon sowel in 't Jaar daer aanvolgende, als nog nader in A: 1752 van Madras derwaerts was gevarigeert, invoegen hem ook hier van de voorgeciteerde Manilhase Marchandeurs voor Zeker is verhaald geworden dat in evengem: Jaar 1752 „ de fransche Cargo Mr. Labat „en het volgende 1753. tot twee diverse reysen van Pondichery met Cust Lywaten te Manilha was ten handel geweest, gelyk de attestant ook in A: 1753 op Madras Zynde vandaer na Manilha heeft Zien vertrekken seker Engelsman Mr. Guina genaamt, met een schip dat met allerhande Cust Lywaten geladen was —.

De tweede attestant verklaard, dat hy in den Jaere 1740 selfs met een schip, waerop Supercargo waeren den Armeender Pawlo Gatsik en Spanjaard Dn. Jeronimo Ga, van St. Thome met Cust Lywaten op Manilha is ten handel geweest, wanneer hy daar ook heeft gevonden den Franschen Supercarga Monsr. Crwo, Zynde even bevorens van Pondechery aldaer met een schip met Lywaten ten handel verschenen. Dat hy in A: 1742 ter Custe Cormandel Zynde, aldaar gehoord heeft dat den boven reetsgem: Supercarga Monsr. Labat uyt Bengale na Manilha was gestevend. Dat hy in A: 1743 selfs

vant:

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia ... by ... Boeken onder ultimo Augustus 1758 is bevonden Namentlyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van ... A° 1752 tot ultimo Augs. A° 1758 ... 3676097:17:15

Selvyen voor de betaalde maandgelden ...

---

daer St Thomé na Manilha vertrokken, met twee Schepen, St Catarina en St Charles genaamt, waer van op d'eene Gachik de Johannes, Inwoonder van Manilha, en op d'andere Marcel Joseph, beyde Armeenders, Supercargas waren. Dat hy op Manilha wesende, aldaer van Pondechery in Anno 1744 heeft sien aankomen een fransch Schip, waerop Supercarga was Mons.r Laville Bagué. Dat hy verders in Anno 1749 op Paliacatta zynde vernoomen heeft dat in dat selfde Jaar van 't fort St David na Manilha was vertrokken d'Engelsche Cargas Mr. Bios en Dereek, dat hy in het presente Jaar van den franschen Supercarga Mons.r Rabek hier ter plaetse heeft hooren verhalen, dat hy in den Jaar 1749 en 1751 van Pondechery tot twee diverse reysen op Manilha was te handel geweest.

Den derde Attestant verklaerd dat ten tyde hy in A° 1742, 1743 en 1744 zig te Madras bevond, successive- lyk na Manilha zyn vertrokken te weten: int eerstgem: Jaar een Schip genaamt Fatke Reymanie van Madras, met een pas nogthans van St Tomé, toebehoorende den Armeender en Supercarga van dien bodem Marcel Joseph; gelyk ook van Pondichery het Schip St Petrus onder de directie der fransche Supercarga Mons.r Laville Bagué en den armeensch dito Jacob de Gregory in het tweede gem: Jaar 1743 van Bengale (: soo als de attestant te Madras is berigt geworden :) een Schip, waer op Supercargas was Mons.r Labat; van Pondichery het Schip gen.t Mahomet Shah waerop Supercarga was

(110)

was Mons.r du Bois, zynde dese bodem op deselfs terugreyse uyt Manilha in Anno 1745, door de Engelschen genomen geworden van St Thomé het Portugeesch Scheepje St Catarina, toebehoorende de Capt. Andre Martin de Romos en Joh. Baptista de Lisboa, doch waer van Reeder en Supercarga was de Armeender Gachik de Johannes, reets bovengem:; item het fransch Scheepje St Charles, onder de directie van den Armeensche Supercarga Marcel Joseph; en in het derde gem: Jaar 1744 van Pondichery het fransch Schip Fati Shah, waerop Supercarga was Mons.r Laville Bagué. Dat hy in A° 1749 op Malacca present zynde na Manilha heeft sien passeren niet alleen een fransch Schip komende van Pondichery, dog waervan hem attestant geen verdere omstandigheden bekend was, maer ook een Engelsch dito Augusta genaamt van 't fort St David, waerop Supercargas waren Mr. Bios en Dereek, seggende dat het Cargasoen van deese soowel als van alle d'andere principael bestond in allerhande soorten van Lywaten —.

Hiermede eyndigde d'attestanten haere verklaringen respective, betuygende deselve, des noods, met solemneele Eede te sullen bekragtigen —.

Aldus gedaen en gepasseert ter Generale Secretary ten dage als in den hoofde deses gem: is, in presentie van Johan Christiaan Cranach en Paulus Godofredus vander Voort gesw: Clercquen, als getuygen.

De Minute deses is behoorlyk geteekend

'T welk Getuygd —

[signature] Secr.

3

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ... Batavia ... ultimo Augustus 1753 ...

van St. Thome na Manilha vertrocken met twee Scheepen
St. Catarina en St. Charles genaamt, waer van op d'eene
Chik de Johannes, Inwoonder van Manilha, en op d'
Marcel Joseph, beyde Armeniaense Supercargas ...
Dat hij op Manilha wesende, aldaer van Pondecherij
Anno 1744. heeft sien aankomen een fransch Schip, wa...
Supercarga was Mons.r Laville Bagué. Dat hij
in Anno 1749 op Paliacatta zynde vernoomen he...
in dat selfde Jaar van't fort St. David na Manill...
vertrocken d'Engelsche Cargas M.r Bios en Dereek ...
hij in het presente Jaer van den franschen Supercarg...
Mons.r Rabek, hier ter plaetse heeft hooren verha...
dat hij in den Jaar 1749. en 1751. van Pondecherij ...
twee diverse reysen op Manilha was te handel ge...

Des derde attestant verklaerd datten tyde
hij in A.o 1742, 1743. en 1744 zig te Madras bevond, succe...
lyk na Manilha dyn vertrocken te weten: int eerstge...
Jaar een Schip genaamt Fatke Reymanie van Ma...
met een pas nogt land van St. Tome, toebehoorende ...
Armeenier en Supercarga van dien, sodem Marcel ...
seph; gelyk ook van Pondicherij het Schip St. Petr...
onder de directie der fransche Supercarga M...
Laville Bagué en den Armeniaen dito Jacob de Gre...
in het tweede gem: Jaer 1743. van Bengale (soo als ...
attestant te Madras is berigt geworden) een Schip, ...
op Supercargas was Mons.r Labat; van Ponde...
het Schip gen.t Mahomet Shah waerop Supercarg...

3

140

was Mons.r du Bois, zynde desen bodem op desselfs terugreyse
uyt Manilha in Anno 1745, door de Engelschen genomen geworden;
van St. Thome het Portugeesch Scheepje St. Catarina, toe
behoorende de Capt. Andre Martin de Romos en Joh.s
Baptista de Lisboa, dog waer van Reeder en Supercarga was de
Armeenier Gaschik de Johannes, reets bovengem: item
het frans Scheepje St. Charles, onder de directie van den
Armeniaense Supercarga Marcel Joseph; en in het
derde gem: Jaar 1744. van Pondicherij het frans
Schip Fati Shah, waerop Supercarga was mons.r Laville
Bagué. Dat hij in A.o 1749. op Malacca present zynde
na Manilha heeft sien passeren, niet alleen een frans
Schip komende van Pondicherij, dog waervan hem attestant geen
verdere omstandigheden bekend was, maer ook een Engelsche
dito Augusta genaemt van't fort St. David, waerop Su-
percargas waren M.r Bios en Dereek, seggende dat het Cargua-
soen van deese soowel als van alle d' andere principael
bestond in allerhande soorten van lywaten —.

Hiermede eyndigde d'attestanten haere verklaringen res-
pective, betuygende deselve, des noods, met solemneele Eede te sullen be-
kragtigen —.

Aldus gedaen en gepasseert ter Generale Secretary ten dage als inden
hoofde deses gem: is, in presentie van Johan Christiaan Cranach
en Paulus Godofredus vander Voort gesw: Clercquen, als getuygen.

De Minute deses is behoorlyk geteekend

'T welk Getuygd —

[signature]
Secretaris

24 July 1751

Berigt

No: 28.

Korte vertooning van den Staat der E: Oost Indise Compa[illegible] ten Hoofd Comptoire Batavia, soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gevallen van 1e sept a° 1752 tot ultimo aug° a° 1753 montereeren een Somma van f 3679[illegible]97:17:15 die [illegible] Wel[illegible]

Selven [illegible]

9 – :9

12: 7: –

5: – :6

13:17:8

14:8:8

17:2: –

70:3:8

17:2:8

49:7: –

22:18:5

50:[illegible]

17:7: –

28:10:7

Nagesien
Ao: 1: 1: Spar.

No: 18.

Papieren
concerneerende het Aan,
merkelyke wegens 't van ao:
1751. of onwettig door de
Engelschen
gepossideerd werdende
Natter
op
Sumatras Westkust
sedert
October 1752. voor,
gevallen &c:

~~~~

Uyt het 1e. Batavias Briefbk
1755
~~~~

Berigt

No: 28.

[illegible] vertooning van een Staat der O. Oost Indise Comp. ten hoofd Comptoire Batavia, soo als 't selve by 't sluyten der [illegible] Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden. Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van [illegible] Sept. A°. 1752 tot ultimo Aug. A°. 1753 monteeren een somma van f 3679097:17:15 die ten lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comps. bedienden [illegible]

Register der Papieren

Concerneerende 't voorgevallen met de Engelschen op Sumatras West Cust en principaal tot Natter

Sedert den Jaare 1732 tot 1754.

	Pag.
Schriftelyk Berigt aan haar Hoog Edelens: den Gouvr: Generaal ende Raden van Indiae gedaan door Theymon Pieter van Bezeele en Johan Fredrik Landsius, als gewesene eerste administrateur van Sumatras W. Cust en fiscaal te Padang wegens het onwettige Etablissement der Engelsche te Natter gedateerd Batavia ... 1754	1
Extract uyt d'omstandige aantooning van de differentie sedert A°. 1718 ontstaan tusschen de Engelschen en Nederl. Oost Indische Comp: op de West Cust, geapprobeert in Rade van India den 29 September 1732	47
Contract en Articulen tusschen de Nederlandsche Oost Indische Comp. ende Ponghouloes tot Natter aangegaan op primo February 1693	29
Translaat Maleydsche Versoek Schrift geschreven door Bagenda Maha Radja Sello aan den Commandeur en Raad tot Padang	33
Translaat Maleydse Remonstratie opgedragen door Maha Radja Sello aan den	

[illegible]

No: 28.

Korte vertooning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gerekent van 1o Sept. ao 1752 tot ultimo Aug. ao 1753 ... 97:17:15 ...

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comps. ...

Berigt

Pag:

Commandeur en Raad tot Padang bevevens de Panglima ende twaalf Regenten aldaar ——— , 37.

Extract uyt het Journaal gehouden inde Chaloup Diva Susanna op de kruys togt de dato 20 december 1750 ——— , 41.

Stam Lyst van Bang inde Mala Radja Lello wettige Regent van Natter ——— , 46.

Articulen en verbond geslooten tusschen de Nederlandse Oost Ind. Comp: ende Regenten van Chinco de dato 14 maart 1672 ——— , 49.

Contract en Articulen tusschen de Nederlandsche Oost Indische Comp: ende Pong Loulous tot Bantalan aangegaan op den 29 Janu: 1693 ——— , 57

Extracten uyt de Brieven vanen na Sumatras West Cust sedert Ao. 1750 tot 1754 gesz. betreffende de affaires van Natter ——— , 65

Translaat Engelsche Missive door 't Ministerium in 't fort Marlbourg aan haer Hoog Edelens gesz. in dato 24 Mey 1752 ——— , 117.

——— Do. van en aan als voren ged: den 28 Mey 1752 , 125

Missive door haar Edl. den Gouverneur Genl. ende Raden van India aan de Engelsche Ministers uit fort Marbourg gesz. sub dato 10 october 1752 ——— , 129

——— Do. van als voren aan 't Engelsche Ministerium uit fort St. George gerigt en gedateerd 20 8ber 1752 ——— , 141.

Translaat Engelse Missive door 't Ministerium uit fort St. George aan den Heere Gouverneur Generael gesz. in dato 6 Janu: 1753 ——— , 145.

Pag:

Translaat Engelsche Missive door 't Ministerium uit fort Marlbourg aan haer Hoog Edelens de hooge Regeering te Batavia gesz. in dato 22: Janu: 1753 ——— , 149

——— Do. Engelsche Missive door de Ministers in 't fort St. George aan syn Edelheyd de Mossel gesz. en ged: 10 april 1753 ——— , 153

——— Do. Engelsche Missive door die uit fort Marlburg aan haar Hoog Eds. te Batavia gerigt in dato 14 april 1753. 157.

Missive door haar Edl. den Gouverneur Genl. ende Raden van India aan 't Engelse Ministerium te Bancahoeloe gesz. en ged: 30 Mey 1753 ——— , 161

——— Do. van als voren aan de Engelse Ministers te Madraspatnam gesz. in dato 2 Junij 1753 ——— , 169

Translaat Engelsche missive door de bediendn. te Bancahoelo aan de hooge Regeering te Batavia gerigt sub dato 25 Junij 1753 , 173

——— Do. Door die te Madraspatnam aan als voren ged: 16: 8ber 1753 ——— , 177

——— Do. Engelsche brief door de Commissarissen Walsch en Sybus te Bancahoelo gesz. aan als voren en ged: 14 febr: 1754 ——— , 185

——— Do. Engelsche Missive door 't Ministerium uit fort St. George aan haer Eds. den Gouverneur Generael ende Raden van India gesz. en dato 16 maart 1754 ——— , 191

——— Do. Engelsche Missive van en aan als voren gedateerd 12 april 1754 , 195

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compa[gnie] ten Hoofd Comptoire Batavia ... by 't Sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo Aug.s a.o 1753 ... 3679..97:17:15 ... ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreeven ... Soldyen ... de Bezolde maandgelden aan 's Comp.s ...

	Pag:
Copia Secrete Resolutie de dato 15 Aug.o 1754 betrekkende 't Etablissement der Engelschen op Natter en wat daar tegens is verrigt geworden	199
Copia Secrete Missive door haar Ed.s den Gouverneur Generaal ende raden van India aan de Comm.s en affg. Comman deur benevens den raad tot Padang gesz. in dato 22 Aug.o 1754	217
Missive door welgem: haar Ed.s aan 't Engelsche Ministerium uit fort St. george gesz. en gedateerd 30 7ber 1754	225
—— van als vooren aan de Commissarissen Walsh en Pybus te Bancaloe, toe gesz. gedateerd als voren	229

243

1.)

Eerbiedig Berigt gedaan en schriftelyk overgegeven aan Zyn Edelheid, Den Hoog Edele Groot Agtbare Gestr: Heer

Jacob Mossel

Gouverneur Generaal,

benevens

De wel Edele Heeren Raden van Nederlands India

door

Thymon Pieter van Herzeele en Johan Fredrik Lantzius, wel der eerste administrateur van Sumatras Westkust en fiskaal te Padang

wegens

Het Etablissement der Engelschen te Natter op gem: kust, ende even voor afgegane rebellie van het volk van die Negorije zoo tegens haar wettige Lands heer den Koning van Baros als tegens de Comp: met het geene daar toe relatie heeft.

Hoog Edele Wijdgebiedende Heeren!

De ondergetekendens bekomen hebbende Extract uijt de Notulen van 't geabsoigneerde en geresolveerde in Rade van India

Berigt

No: 28.

India op den 28 maij Jongstleden, waar by U hoog Edelen van hen gelieven te requireeren een omstandigen naauwkeurig relaas,
1 weegens het gepasseerde te Natter,
2. wat prerogativen de Comp: daar heeft,
3. hoe die g'exerceert, en
4. hoe verre dezelve zyn geviolleert geworden
Zo zullen zy ter schuldpligtige voldoening aan hun hoog Ed: g'eerde intentie beginnende met een eerbiedig circumstantieel narré van
Het gepasseerde te Natter int najaar 1750 en voorjaar 1751
De Commandeur Idsinga uit najaar 1750 van Indiaas hoofdplaatse tot Padang gearriveert zynde met twee groote hoeken en twee pantjallings wierd in Rade van Politie te Padang blykens de resol: der ministers van den 22 7ber: desselven jaars op zyn E: voorstel en ter bereyking van het oogmerk dat presumptivelyk met het zenden derselve was beoogt, namentlyk ter bekruyssing van s'Comp: districten, om de noordelyke na de daar van dagelyks inkomende verhaalen van inlanderen meer dan ooyt van sluykhandelaarsen selfs van zee schuymers besogt wierden, om zo al niet door dat middel bykans verstorvene negotie in den aanstaande handel tyd ofte de verwagte afkomst der berg volkeren, direct naar Padang te trekken, ten minsten door eene vertooning van magt de volkeren om ons oird niet tot stoutheijd in hunne illicienten handel te laten voortgaan en den inlander die voornamentlyk op Natter

het

het beste deel voor het geheel genomen:/ de Comp: niet onseenegen ofte haare opsigte niet qualijk g'intentioneerd was doog door den Atchinder tot den handel genoegsaam geforceert wierd, eenigsints t' ontheffen van hunne vrees voor die natie goedgevonden die kieltjes derwaerts te projecteeren met eene instructie onder andere Continueerende.
Dat eenige vaartuygen van inlanders ofte vreemde Europeesen aantreffende zonder een egte en behoorlyke pas, ofte die hunne pas ladingen niet /:volgens de ordre op den doenmaals voor een ieder opengestelden vrije vaart:/ te Padang of P:lo Chincoo vertholt hadden, de lading te visiteeren, ent zij opgebroken of niet, daar van een nette inventaris te maken en deselve vervolgens met goedheid naar Padang te laten komen ofte desnoods met dwang te zenden of op te brengen &c:
Dog wat baten goede en voorsigtige maat regulen als de Executie niet naar behooren geschied. Men ziet veeltijds, dat deselve dan niet alleen verydelt werden, maar dat selfs van een zeer strydige uytwerking zyn, als men daar mede beoogt hadde, gelyk in dit geval wel haast quam te blyken; want den geenen die men het Commando over de kruijssers had toevertrouwt, ging blykens Padang„se Resolutie van den 29 9ber: 1750 onder andere, buyten eeni„ge noodsakelykheid, ordre, ofte qualificatie eenige hosti„liteijten tegens de Nattareesen plegen, zo door het schieten met scherp op hunne negorijen als andersints 't geen de gemoedeten van de geene die nog in suspens waren van ons hielp verwijderen. —

Dit

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van primo Sept. a°. 1752 tot ultimo Aug. a°. 1753 vermonteeren een somma van 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen met de Betaalde maandgelden aan 's Comp. Loontreckende

Berigt

Dit gedoente gaf de geene die zig als hoofden en Regenten in Natter hadden opgeworpen, niet meer Zogten als een goed pretext om te komen tot de uytvoering van het dessein, dat zy misschien voor lange in hunne boesem gesmeed hadden, namentlyk om zig de gehoorsaamheit van het ryk van Baros ende Comp.e opentlyk 't onttrecken, en naar een ander beschermheer om te zien, schoone gelegentheit om quaad zaad te zaaijen, en de eerste stap te doen, met een by brief van doleantie aan den Commandeur en Raad te Padang te versoeken, om te mogen weeten, of dien overlast en diergelyke procedures meer door gem.d schipper op eijgen authoriteit gepleegt of hem in mandatis gegeven waren.

Hier op wierd goedgevonden aan deselve op het vriendelykste te doen weeten, dat contrarie de gedagten, welke sy daar van scheenen geformeert te hebben, het oogmerk was om door kruyssende vaartuygen hunne Negorijs zo wel als die van andere Comp.s bontgenooten en onderdanen van den overlast van swervende quaaddoenders 't ontlasten, dog hen teffens in zagte termen niet onbetuygt te laaten, dat het admitteeren van ongepermitteerde handelaars de oorsaak ofte aanleiding tot dit alles was, alhoewel men niet zoude nalaten de schuldigen aan eenig gepleegd geweld of misdryf aan of omtrend hun ofte haare ingesetenen naar verdienste te straffen.

Dog naardien men te dier tyd al bemerkte, hoe het land te Natter geschoren waren dat de qualyk g'intentioneerde dese occasie misschien zouden waarnemen om hunne boose aanslaagen te doen eclatteeren, vond men goed, ter vereydeling

van

van hun oogmerk en ter ontdecking van de waare geschapendheid van zaken, derw.ts te committeeren ende Cap.n Luyt.t militair Visboom, en doenmaligen fiscaal Claver.

Dese gecommitteerdens te Natter g'arriveert zynde vonden goed de schryvers van voorm: klagtbrieff op het vriendelykste aan boord te nodigen, om over het voorgevallene te samen 't abboucheeren; Maar die lieden zig de behandelingen van voormelde schipper herinnerende, als ook dat zy de Exclusive Contracten met de Comp.e groffelyk hadden gevioleerd, oordeelden voor zig niet geraden daar te verschynen en weigerden het selve niet alleen, maar sloegen teffens over tot openbare tekenen van rebellie en vyandschap, doende eenige bentingss: of batteryen aan de stranden opwerpen; weshalven de Gecommitteerdens geen kans ziende aldaar iets met vrugt uyt te voeren weder vertrokken, latende twee vaartuygen ter besetting van de mond van de rivier om haar alle toevoer van buyten af te snyden, welke insluyting men zo lang heeft gecontinueert als de goede mousson toeliet.

Maar toen de noord weste winden sterk begonden door te waeijen was men genoodsaakt die kieltjes thuys te roepen waar door de rebellen den weg tot uytheemsche Correspondentie open kregen, waar van zy zig zekerlyk uyt vrees van en so dra de winden weder zuyd oost liepen, eene onaangename visite van d'Comp: te krijgen om hen weegens hunne ongehoorsaamheit te kastyden, ten eersten bedienden, met het Engelse ministerium te Bancahoeloe aan te zoeken, om aldaar een poste te etrueeren: —

Desen

No: 28.

Berigt

Dese voorslag van in troubel water te visschen was insonderheid voor den particulieren handel van die Heeren te voordeeligen, derhalven te smakelijk om daaromtrent te hasiteren, 't zij uyt hoofde dat de geene die hen ingeroepen hadden de wettige regenten niet waren, of om dat zij zulx al zijnde geensints bevoegt waren naar eygen sinnelijkheid van meester te veranderen. Men volgde dan zijn appetyt; imponeerde de reden en billykheid eene diepe silentie, spande te samen met de qualyk g'intentieoneerden, die wel het onvermogenste in goed en have, maar het grootste in getal waren, en besonden in een parthy vagabonden en schuym van alle hunne naburen, sonden eene besetting naar Natter, liet er d'Engelse vlag waeyen en annunceerde het een en ander de Padangse ministers by een brief, waar in men quasi voorgaf t' oordeelen, dat de Nattareesen een vrij volk was, en dat het selve gevolgelijk zoude over een komen met d'ordres van de Engelsche Comp: om hare limiten t' extendeeren tot alle vrije plaatsen. —

Dus een rondiglijk en naar onse beste kennisse voldaan hebbende aan het eerste requisit van U Hoog Edelens zullen wij met haare g'eerde permissie nu overgaan ~~tot~~ het twede ofte

Het Regt en de Prerogativen welke de Comp: op Natter heeft.

Waar omtrend wij niet zullen repeteeren alles het geene reets is verhandelt by de omstandige aantooning van de

differente.

1 Bat: 1753 f° 111. differente zedert A°: 1748. ontstaan tusschen de Engelsche en Nederlandsche Oost Indische Comp: op de West Kust in U Hoog Edelens Illustre vergadering op den 29e: 7ber: 1752. g'approbeert maar van een Extract, zoo verre
f° 150. Natter betreft desen is bijgevoegd en in dorso gemerkt L.ra A: maar eenlijk zullen aanhalen het gene tot opheldering en meerder aandrang dienen kan, namentlijk.

155 Dat bij contract waar van wij d'eere hebben U Hoog Edelens een afschrift besijden dese onder L.ra B. te presenteeren, door den vendrig Sas C: S: op 6me febr: 1693. met de wettige Regenten van Natter Radja Inda Soutan en Nachoda Gilla dese laatste hen tot eigen securiteit en om zig t' ontdoen van het swaare juk ende knevelarijen der Atchinders onder de bescherminge en gehoorsaamheit van de Comp: hebben begeven, blykens het eerste Articul aldus luydende. —

Dat de /: Regenten :/ Ponghoulous en gemeente van 't landschap Natter, benevens haare onderhoorige negorijen, haar onder de beschherminge van D'E Comp: en gehoorsaamheit van de Minangcabose boven koningen mitsgaders Radja Dilleer tot haros hunne wettige landheer begeven, verklaren derhalven alle Atchinders en andere Comp: vijanden meede voor haare vijanden te houden.

Gelijk zy hen het 5e: Articul ook sub poene van arbitrale correctie onderwerpen de hen voorgeschrevene wetten van niet verder Zuydwaards als C.to Chinco en om de noord

tot

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van primo Sept. a.o 1752 tot ultimo Aug.s a.o 1753 ... 3679097:17:15

tot Chincol te navigeeren, en by het 6.e 7.e Articul die als
een Explicatie van het eerste zyn, zig verbinden, ordreste pare,
„ren, het welke dan de Quasi g'allegueerde vrij of onafhanke,
„lykheit des volks van Natter in:zook doet verdwynen
en aantoond dat de Comp.e het regt van Oppermagt op
eene indisputable wijse Competeerd.

Maar dit is de eeingste zuyl niet daar wy het selve
opbouwen, dewijl daar by nog komt het regt van eigendom,
door de Comp.e verkreegen, dewijl hunne Landheeren
de Koningen van Baros niet alleen menigmaalen door
magt van wapenen t'ondergebragt zyn maar ook
erkent hebben te wesen onderdanen van de Comp.e die
deselve aanstelt en afzet naar haar goeddunken, ge,
„lyk zulx onder andere gebleken is aan eenen Radja
Dilleer, die beide in ballingschap gesonden zyn.

Dit regt van de maatschappij werd ook in allen
„deele geadvoneerd en erkent door Bagindo Maharad,
„ja Lello, zijnde den geenen die alleen voor den wettigen
hooftregent of hooft pongul van Natter kan werden
gehouden, schoon Dato Bazaar en Radja Dharrat
het gebied gedurende zyne minderjarigheit hebben g'usur,
f. 157 . 158 „peert by twee door de Padangse ministers neevens hun,
„ne Advisen van den 15.e Maij 1753 overgesondene versoek
Schriften onder de bylagen daar te vinden en getekend L.a C en D.
en beide tendeerende om in het gesag aldaar gestelt te
werden buyten dewelke deese ook versteld een Extract uyt
f. 160. het Journaal van voorn.e gecommitt.s Visboom en Claver,

gemerkt

147/9.

gemerkt L.a E waar by onder anderen consteerd d'eigene be,
kentenis door den usurpateur van het hooftregentschap
weegens het regt van oppermagt van de maatschappij
gedaen, met te zeggen. –

Intusschen zullen wij gelegentheit zoeken by den Engelsman
op Bancahoeloe instantie te doen om onder billyke voor,
waarden possessie van ons district te komen neemen, en dus
te gelyk met derselver vrienden en bontgenooten, datshinders
desen handel meer en meer voort te zetten, en zo ons selven van onder
de heerschappij van de Comp.e onttreckende een onafhankelyk
gebied voeren.

Waar uyt alles wel onwedersprekelyk blykt dat zij ten vol,
„len overtuygt zyn geweest van het regt dat de Comp.e op hun
district heeft, en dat zij gevolgelijk ook met regt en billijk,
„heid Baginda Maha Radja Lello, aldaar desnoods
door middel van wapenen in het bewind kan stellen en den
wettige en wederspannige regenten doen delogeeren, te meer
vermits hy daar toe uyt hoofde van zijne geboorte de
naaste is, gelyk met een opslag van het oog kan gezien werden
162 by een geslagtboom hier neevens g'exhibeert en gemerkt
L.a F, maar de verdere vraage namentlijk:

Hoe verre de Comp.e haar Regt g'useert ofte ge,
exerceert en levendig gehouden heeft.

Kan ter goeder trouwe niet wel anderszints beantwoord
werden, als met te zeggen, dat die volkeren van Natter schoon
regtsweegen onderhoorig aan de maatschappij (voor het ryk van
Baros), egter zig zelfs veeltijds als onafhankelijk of weinig om de

nederlanders

nederlanders gevende gedragen hebben, van hunne Negorij van alle oude tyden af een refugium gemaakt hebbende voor de Atchinders en andere Sluijkhandelaars, also zy daar by beeter hunne reekening vonden, als by eene trouwe en punctueele observantie der Contracten, zonder dat men heeft kunnen geraden vinden het telkens met de deegen in de vuijst ofte door de extructie van een fort dat wel het beste en duurzaamste middel was tot hunnen pligt te houden, om de swaare kosten die het een en ander na zig sleept. —

Uijt al het voorenstaande dag klaar blijkende.

Hoe verre de Regten en Prerogativen van de maatschappij zowel door de Engelschen als de Nattareesen zyn geviolleerd,

Dat het vierde poinct uijtmaakt waar omtrend U.Wl. hoog Edelens berigt hebben gelieven te vorderen, namentlyk dat deese laaste den band van gehoorsaamheit buyten eenige wettige redenen, en selfs in een tijd dat men gecommitteerdens zond om hunne gravamina t'onder-soeken, ten einde deselve in zoverre verongelykt mogten weesen, eene billijke satisfactie te besorgen. Losgewrongen hebben zy door het opwerpen van battarijen opentlyk tot vijanden van hunne beschermheer verklarende, en dat de Engelschen schoon een en andermaal geinformeert van de verbintenisse welke die volkeren met de maatschappij aangegaan hadden; onder breedvoerige betoningen van de subordinatie van de Negorij Natter onder het Ryk van Baros hen me

ontrie,

100

11.

ontrien hebben zij in het midden van de vreede door verras-sing en openbaar geweld in possessie van eenen plaats te stel-len die een ander toebehoorde en aldaar d'Engelsche vlag t'arboreeren, schoon zij niet konden ignoreeren dat de geene die hen hadden ingeroepen, daar toe geen het minste regt hadden, en dat door den indrang van allerhande slag van vagabonden en swervers uyt de bygelegene volkeren alle goede ordre aldaar t'eenemaal was gesubverteerd, tot zo verre dat de Justitie zelfs niet meer wierd gehandhaaft maar een eyder vrijgelaten zijn eigen regter te weesen. De Heeren van Bancahoeloe, schoon zy sig alsnog op de negative retrancheeren, in hun gemoet moeten overtuygt weesen, dat alle Contracten door hen met de Nattareesen aan-gegaan zijn van nul en geener waarde, om dat geen onderdaan naar zyn eigen wille keure van meester als van kleed verwisselen, en niemand aan een ander het regt van een derde op zyn eigene besettingen overdragen kan, 't geen zo min eenige betoging vereischt als dat de Engelschen van diergelyke ondernemingen al van oude tyden af niet vies gevallen zijn, als onder anderen niet ontzien hebbende, zig in 't laast van de voo-rige eeuw meede meester te maken van Majutta schoon de hooft regenten dier plaatsen Sulthan Radja Mahumetihia en Radja Adil niet alleen A°:1667 den Eed van Getrouwigheid aan de Comp: hadden gepres-teerd maar selfs A°: 1680. hun gantsche Land van Majutta af tot aan Ayer Bangistoe aan de

Comp:

Berigt

No: 28.

... van den Staat der ... Generale ...
... Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie
Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van ... Sept.
a°. 1752 tot ultimo aug.s a°. 1753, monteeren een Zommaran ƒ 367,097:17:15 die
ten Lasten der volgende Rekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

---

Comp: in eigendom opgedragen gelyk Zulks onder andere te Zien is by de Beschryving van Sumatras westkust door.. Folio 160.—

Hier mede Zouden wij, als naar onse beste kennisse vol, daan hebbende aan UwHoog Ed: g'eerde intentie, in voegen als by het voorsz: Extract uyt de Notulen van den 28 may jongstl: is uytgedrukt kunnen besluyten, indien wij niet oordeelden wel te Zullen doen U Hoog Ed: nog by dese occasie, met relatie tot de differenten met de Engel,, schen, en

Het Regt van de Comp: op de Noorder districte int Generaal

Als daar zyn Chinkol Battahan, Surcam Sicoe Passeman, Ayer Bangis Priaman, en Oelakkan, te berigten dat die alle insgelyks het Atchins Juk afwerpende, Zig mede by Contract onder de gehoorsaam,, heit van de Comp.e hebben begeven, Zo als Zulx specicaal ten opsigte van de twee eerstgem.e Plaatsen komt te Consteeren

f:163 by Contracten van den 14e maart A°. 1672 en 29 Janu.y:
167 1693 dese onder L.a G en H. accompagneerende en het dus onbegrypelyk is dat de Heeren van Bancahoelo kunnen sustineeren op die Landen teegens het Comp: wil en Dank te mogen negotieeren en niet alleen passen daar op te verleenen, maar Zelfs te pretendeeren dat die door ons moeten werden gerespecteerd, en dus tacite gebillijkt dog waar over wij geene verdere reflectie Zullen maken, om Zouder dit schriftuur al te Zeer uyt te

breiden.

breiden nog met opsigt tot

Het Regt dat de Comp: heeft op de Eylanden langs de buyten Cust van Sumatra

Het welke onse Competiteuren naar alle apparentie mede weinig swarigheid Zouden maken, t'ondermeynen als Z'een Ablissement op deselve dienstig voor hunne belangen oordeelden, te noteeren, dat het selve wel is gefondeert op den afstand van het gebied over de stran,, den ende Gemelde Eylanden welke al van d'eerste tyden dat wij op dese Cust geseten Zyn, gedaan is het hooft van Maningcabo dit geen Cans Zag deselve naar behoren tegens de onderneemingen van het Rijk van Atchim te protegeeren, weshalven de Commang,, deurs dat gebied ook in oude tyden altoos hebben g'eacerseert onder den titul van Stedehouders van den Keiser van Maningcabo dog meer daar en boven ofte tot meerder securiteit in A°. 1669 separa,, te Contracten heeft aangegaan met de volkeren van Nias, Maros, Inako en P.lo Bato, die in den Jaare 1693 Zyn gerenoveert en waar by Zij de Comp: trouwe en Gehoorsaamheit hebben belooft, maar niet met die van de andere Eilanden, om dat niet dan van wilde Menschen werden bewoont die daar toe niet dan door geweld Zouden te bren,, gen geweest Zyn, en hun woord niet langer gehouden hebben als onse Gecommitteerdens gadesteert met gewapend volk aldaar present Zouden geweest Zijn.

Wij

Wij verhoopen dat u Hoog Edelens in dit ons Een
„voudig berigt genoegen zullen gelieven te neemen en hebben
d'Eere ons met de diepste eerbied te noemen /onderstond/
Hoog Edele Wydgebiedende Heeren! /lager/ UW
Hoog Edelens Zeer onderdanige en gehoorsame
Dienaren /was getekent:/ J.s C.r van Herzeele J. F. Lan
„Hius /in margine/ Batavia den A:o 1750

Accordeert

[signature]

No: 28.

Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van 1.ᵉⁿ 7ber A.º 1752 tot ultimo Aug.ˢ A.º 1753 montceren een Zommaran 3679097:17:15

ten Lasten der volgende Rekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.ˢ Loontrekkende

Berigt

150

17.

Extract uyt d'omstandige aanteekening van de differenten, sedert A.º 1740. ontstaan tussen d'Engelsche en Nederlandsche Oost Indische Comp: op de westkust g'approbeert in Rade van India den 29.ᵉ 7ber: 1752.

Vierde Hoofd Stuk Sprekende van het Etablissement der Engelschen op Natter

Na dat de ministers wegens de Nederlandsche Comp.ᵉ te Padang, blykens hunne advisen naar Batavia van den 15.ᵉ April en 2 9ber: 1751 en resolutien van 's daags bevoorens dese onder N.ᵒ: 57, 65, en 66, verslllende berigt bekomen hadden, dat de Nattareesen sonder eenig ontsag voor de doorgen.ᵈ: Maatschappij sedert den jaaren 1693 sonder interruptie g'exerceerde oppermagt, alle gehoorsaamheen, den subordinatie onder hunne wettige Landsheeren de Koninges en grooten van Baros, ja de wettige Regenten hunner Negorijen, afgeschut hebbende, een met de wederspannelinges heulende regent een missive aan de Heeren van Bancahoeloe afgesonden hadde met presentatie om hunne Negorije onder de bescherming van d'Engelsche Comp.ᵉ: te stellen, en dat daar op ten eersten, al daar drie Engelsche praauwen, of vaartuygen, geladen met lywaten, amfioen, en andere goederen versche, nen, en door het aldaar huysvestend geboefte ge, sterkt door een bastaard Zoon van den vorst van Pagger-reijong de Rivier binnen gehaald hadden

mitsg:

mitsg: dat de Engelse aldaar post gevat hebbende, be-
waren een fortje te extrueeren, en te wege gebragt had-
den, dat een der Padangse Coopliede, met zyn gonting
eenigen tijd als in versekering was aangehouden, en
daar na genoodsaakt te eersten van daar te vertreeken
Zo wierd dat suprenante nieuws bebestagt by een
p. 109 brief van de Heeren van Bandahvelos aan die van
Padang onder No. 64 te vinden en in substantie behel-
sende

A dat zij menigvuldige sollicitatien van de
inwoonders de Natter dat de een Etablisse-
ment om dien oord wilde neemen, oordeelende
dat het was een vrij volk, 't selve in overeen-
komst met d'ordres van d'Engelsche Comp: hadden
ingewilligt en een van haare dienaars ge-
sonden, wiens onthaal en eerste voorslagen
Zo aangenaam geweest waaren, dat hy d'Engelse vlag
aldaar opgeheist en possessie van die plaats genomen hadde, &

Dit wierd van de Zyden van de Nederlandsche Comp:
gesustineert, te weesen een voorbedagte onlydelyke en onreg-
vaardige usurpatie en hoe verre zij daar in is gefundeert
sal men seer gaarne aan de decisie van alle onpartijdi-
ge overlaten t'oordeelen uyt de argumenten tot bewijs
van dien van haare Zyde bygebragt en in substantie
hier op uytkomende

1. Dat de Nattareeden onderdanen zyn van den Koning
of 't rijk van Baros als zig zuydelijk tot Battahar 2½ mijl

verder

verder als Natter uytstreckende en dus geensints als vrije
volkeren kunnen en mogen geconsidereert werden, smen
gesvijge dat zij vermogens souden weesen, zeg wanneer het
hen luste t'ontslaan van alle eerbied en onderdanig-
heid aan hunne wettige Landsheeren, en het door deselve
aan de Nederlandsche Comp: verleende Dominium
eminens en dus ook teffens het regt van eygendom
dat de Comp: daar en boven op dit gedeelte van Suma-
tras west Cust door de wapenen verkreegen heeft te vernie-
tigen.

2. Dat de subordinatie van Natter aan het rijk en den Koning
van Baros blykt bij de schriftelyke submissie en het
Contract van vereeniging, dat omtrent die en andere
Zaaken door de Regenten en gemeente dier Negorije op den
155 1 Feb: 1693 getekend is conform d'extensie, die daar van ten
aansien van de Barosse Landen ook in de Contracten van
Baros gevonden werd.

3. Dat de ordres van de Honorable Engelse Comp: hier vooren
geallegueerde, en die de heeren van Bandahvelos by haar
f. 117. L: brief naar Batavia van den 21 Maij 1752. zeggen mede
te brengen, om haare Limiten te deser custe t'extendeeren
aan alle vrije plaatsen, niet kan gesustineerd werden;
t'includeeren, dat haare bedienden zig souden hebben
meester te maken van eens anders wettige possessie, of
schoon daar geene slotvattinge zyn, en over zulx ten desen
niet aplicabel is.

4. Dat gevolglyk van weder zyden volstrekt manqueerende

verlyshte

Berigt

No: 28.

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo Aug.s a.o 1753 ...

verlyschte qualiteite, om iets van die Natuur wettig te ondernemen.

5. Dat schoon de g'allegueerde ordre van de Honorable Engelsche Comp.: sulx wel uytdrukkelijk mede bragt de daad selfs daarom niet te minder friant en onregtvaardig met opzigt tot de Nederlandsche Natie wese, zouden

6. Dat de Pretense sterke versekeringe, der Nattareesen van met geene andere Natie, g'engageerd te zyn, waar toe de Heere, van Bancahoelo, by hunne brief naar Batavia van de, 21 Maij 1752 onder andere, uyt verlegentheit hun toevlugt neme, om de iniquiteid van hun gedoente wat te coloneere, teegens den duijdelyke teneur van ons, haare tractate, mets hay opereere, nog by haar Ed: eenigsints had behoore, in aanmerking te komen.

7. Dat haar Ed: geensints signoreert hebben kunne, wese, dat het district Natter onder de ongeturbeerde, possessie van de Nederlandsche Comp.: op Sumatras W. Cust altoos is begreepe, geweest, nog ook dat het selve door de Inkruijping van allerleij zoort van geboefte vagebonde en schuym van alle haare nabuuren tot dus verre was verwildert geraakt, dat de sterkste aldaar in't gezag was, en omtrent moorden selfs te dier plaatse, geen andere regtpleging gehouden wierd, dan dat de vriende, van den vermoorde, van die geweldenaars, mede om hals te brenge, (permitie kreegen om den moordenaar) mitsg: dat de minist.s te Padang reets middele, beraamt hadde, om daar in redres te weeg brenge, dewijl sy de Heere, van Bancahoelo

by

by missive van den 19.e Maij A.o 1751. deesen onder N.o 50. verbel, lende, daar van niet alleen kennisse gegeve, maar ook by reiteratie geprotesteerd hebbe, teegens alle ondermijninge van s'Comp.: regt van een Exclusive handel binne, haare possessie, te deser Custe, en adsistentie van die van Natter in hunne trouwloose desseine, onder uijtdrukkelijke waarschouwinge, dat die possessie zig uijtstrecke, van de Zuydhoek van't kijker Eyl.d van Indrapoera tot het uyterste van het district van de Negorije Chincol als ook westelijk tot d'in de breete leggende Sumatrasse Eylande, en dat alle Paspoorte, binne die Limite, en op de districte, van Natter en Chincol niet konden gerespec, teerd maar in teegendeel de vaartuyge, die daar neeve ten handel mogten kome, als Lorrendraijers moeste geconsidereerd en behandelt worde, alsa zy de voorsz: districte, by reputitie declareerde, te wese, possessie van de Nederlandsche Comp.: te deeser Custe, schoon daar zondsom geen forte, ware, g'extrueerd nog geen vlag quam te waaije, sustineerde, dat dit laaste, zo min noodzakelijk was als dat ieder, mensch yder stuk meubel in zijn huys ten teeke, van eijgendom met zyn Cachet afte ander sints soude, moete, merke, wilde, hy het selve niet met goed regt Hen eigene, ofnaastie, door den Eerste, die er zin in hadde, om niet te zegge, dat de Nederland, sche Comp.: ten blyke van haare possessie werkelijk een fortresse ter hooftplaatse Baros heeft.

Voor 't overige refereerd men sig ten opsigte der gegrondheid

van

van 's Comp.: possessoir en van ouds seer ongeturbeert g'exerceert
regt van oppermagt op Sumatras westkust binnen de voo
limiten, of binnen de frontier post Ptadjarhadja en Chincol
aan het recueil verbaal van de heeren de Haare en Münch
C:S: omtrend het geene tusschen haar Ed: nevens diverse haar
hoog mogende Expresse Commissarissen en den Heer Extraord:
Ambassadeur van Beuningen ter eenre, ende Heeren Koningly
Commissarissen en gecommitteerdens wegens de Honorable En
gelsche Oostindische Comp: in den jaare 1674 ter andere zyden
te London is voorgevallen, gelyk het ook aan het hiervoor en
en onder het tweede hoofdstuk geciteerde berigt twelk A°: 16
door den heer van Dam C:S: aan haar hoog mogende is overge
geeven, ter gelegentheit van het delogement der Engelschen
van Batancapas &c: waar van men in dezen eenlyk sal laten
volgen de Passages by het laatstgem.: Schriftuur te vinden
die ten volle aplicabel zijn op de presente differenten en spe
ciaal tot dit articul van het occupeeren van Natter en
het planten en exposeeren van de Engelse vlag aldaar,
onder eendeel rebellen en quaad doenders waar van het
verrigt door de Ministers van Padang aan de heeren
van Bancahoulou gedaan haar Ed: blykens hunne
missive naar Batavia van den 21 maij A°: 1752 zeer schijnt
te hebben gefacheert.

Maar dat wij zouden moeten gedogen, dat andere
natien souden komen trafiqueeren in Landen daar wij
neffens sodanige Contracte, onede de Superioriteit
hebben, of exerceren, en dat zij daar en boven tot

Securiteit

Securiteit van haren handel in die landen mede
sullen mogen forten bouwen, is een zaak die nie,
mand van een gezond en ongepraeoccupeerd oor,
deel niet soude denken te sustineeren en nogthans
is dit de questie die men in dezen sal moeten
ventileeren.

* Gelijk als is gezegt, heeft de Engelsche Comp: haar niet
gecontanteerd daar meede dat zij haar tot Bancoulo het
territoir van Bantam ter nedergeslagen en daar een for,
tres gebouwd heeft, maar is selfs tot Indrapoura noordelijker
aan g'avanceert en daar insgelijks postgevat en een fort
opgeworpen tegens de protesten by die van de Nederlandse
Comp: met minnelijke onderrigting van 't regt haar
competeerende gedaan en dat in een Landschap de gem:
Comp: al van veel jaaren afonderheevig en daar zij neffens
de Contracten met die volkeren aangegaan alle actens
van Souverainiteit exerceert, als haar die by Contracten
hier te Lande berustende opgedragen zynde en dat is het
geene waar over de Nederlandsche Comp: meend reeden te
hebben om haar ten hoogsten te beklagen.

De Historie soals dit zig heeft toegedragen is deze,
na dat de Sapoel Boabandaars waar onder
Bantancapas mede behoord, trouwloose en op,
roerige volkeren zynde eenige maale en nog
jongst teegens de Nederlandsche Comp: waren
opgestaan, met verbreeking van trouw die zij
aan dezelve hadden bezworen en van de

Contracte,

Contracten met deselve te voren aangegaan, heeft deselve Nederlandsche Comp.e haar in maart 1686 op hare verdemoediging en 't nederleggen der wapenen, in genade weder aangenomen en een nader Contract met deselve aangegaan, waar by sy voortaan, alle trouw gehoorsaamheid en onderdanigheid aan de Nederlandsche Comp.e beloven, voort derzelver Commandeur tot Padang synde de hooftplaats van de gereijde Comp.e op de voorsz: Cust te respecteeren en te gehoorsaamen Zonder ooijt daar van af te wijken, op pene van voor vyanden te werden verklaard en onderwer,
„ping van de Eeuwige vloek Gods over haar en haare nak
„melingen, en dat onder de vorderen Conditie, dat alle
„het goud, peper en andere Coopmansz: in die Landen va
„lende of daar aangebragt werdende, alleen zullen zijn
„en blyven voor de Nederlandsche Comp.e mits daar voor d
„ordinaire prijs betaelende, gelyk als dat breeder is te zi
„by 't voorsz: Contract onder de Nederlandsche Comp.e beru
„stende in dato 15 Maart 1686. en zulx soo veel maand
„voor dat die van d'Engelsche Comp.e na haar eijgen
„voorgeven tot Batancapas zyn verscheenen. —

„Van deeze trouw en gehoorsaamheit heeft d'Engelsche
„Comp.e getragt gehad dese luijden tot Batancapas weder
„af te lijden en tot haar te trecken en om haar van dezelve
„te beter te versekeren, als weetende wat slag van volk het is
„en hoe weijnig te vertrouwen, een Fortresse in haar Land

gemaakt

„gemaakt, dog waar in de Nederlandsche Comp.e haar na
„haar eijgen seggen met het begrijpen van een gelyk fort heeft
„geprevenieerd geprobeert dat het waar was, des neen, dat
„ons volk haar dat fort afhandig hadde gemaakt wat
„soude daar aan verbeurt zyn geweest, dat wij haar had,
„den gejaagt of verdreeven uyt een fort, dat sy ons in weer
„wil hadden, gelijk 't in een Land daar ons de heerschappij
„competeerde en dat tegens een fort of Sterkte al te vooren
„by ons aldaar gemaakt na dat wij haar door twee
„protesten hadden gewaarschouwt en sonder dat zij
„daar na in 't minste hadden willen luysteren

„ Indien een van onse Soldaten het pavillioen van den
„koning van Engeland aldaar opgeregt veragtelyk sou
„den hebben in stucken gescheurt waar van het derde
„poinct spreekt, en so dat al waar was, des neen alsoo
„de onse schrijven, dat de Engelse selfs haare vlaggen
„hadden ingehaald en 't welk ook wel 't apparentste
„is dat by haar is gedaan, ziende het gevaar dat haar
„was raakende, wat doet dat almede ter zake of
„wat Crimen kan men daar uyt tot laste van de
„Nederlandsche Comp.e infereeren

Waarom hebben d'Engelschen haar Konings vlag in een anders Land of territoir op die wijse g'exponeerd.

Accordeert

[signature] Haan
Eg. Secr.

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo 7ber A:o 1752 tot ultimo aug:ij A:o 1753 monteeren een Zomma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weeten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s Loontreckende

27.

Berigt

No: 28.

...rtonning van den Staat der E: Oost Indise Comp... ten hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van primo ... A°: 1752 tot ultimo Aug: A°: 1753 ... 3679097:17:15 die ... Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven ...

Soldyen ... maandgelden aan ... Comp ...

L: A.

Contract, en Articulen waarop de volgende Ponghoulous met name, Radja Inda Southan en Dato Naghoda Gielang, benevens de gemeente tot Natter, als ware bondgenoten van D'E Comp:e Syn aangenomen en veraccordeert by den vaandrig en hooft deser Expeditie Johannes Sas, item den Boekhouder en geëligeert hooft van Baros Nicolaas Spring benevens de gecommitteerdens den onderkoopman Barendt Draayson, den boekhouder Johannes Steur den Stuurman en Equipagiemeester Jacob Gondyn den onderstuurman Warnar Oudman en den Sergeant Johannes Kerkhoven ter ordre van den Ed: heer Abraham Bouden Commandeur en den Raadt deser West Cust van Sumatra tot Padang, in den name van den Hoog Edelen Heer Willem van Oudhoorn Gouverneur Generaal en de Ed: Heeren Raaden van Nederlands India, van weegen de vereenigde Nederlandsche g'octroijeerde Oost Yndische Comp:e en den Groot magtigen Koning van Minangcabo, als desselfs Stadthouder tot een Eeuwigduurende bestandt van vreede en schuldige onderhoudinge der volgende Articulen

1.

Dat de Regenten (Ponghoulous) en gemeente van 't landschap Natter, benevens haere onderhorige Negorije, haar onder bescherming van D'E Comp:e gehoorsaamht: van den Minangcaboose koning, mitsg:s Radja Deller tot Baros hunnen wettigen Landheer begeeven, verklaren derhalven alle Atchinders en andere Comp:s vyanden meede voor haare vyanden te houden.

2.

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E: Oost Indise Compagnie … ten Hoofd Comptoir Batavia … Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

2.

Zo dra haar eenige volkeren van buyten mogten koomen te
overvallen, fytelyk aante tasten of eenige hostiliteiten
doen, Zoo zullen Zy daar van aan D: E: Comp: kennisse moe[ten]
geeven, om met de aanhandt hebbende Zee magt haar by
Staan, te helpen afweeren en verdrijven, en Zo 't mogelijk is ve[r]
nietigen, wel verstaande, Zoo men met de Zeemagt daa[r]
by kan koomen, het D: E: Comp: gehouden is, maar vyanden
landen, 't zy die van buyten aangekomen zijn, of wel eenig[e]
quaadwillige Battassers van het gebergte, Zo men met
Zeemagt, daar niet kan bykoomen, beyst D: E: Comp: haar
gehouden te helpen, moetende dat met zijn eigen magt uy[t]
voeren en hun daar van ontslaan, des tot geruste Stelling
van de Regeering gehouden zyn, alle Atchinders, ofte
wat natie het zoude mogen weesen, die subject van Comp[:]
vijanden zyn niet onder haar district te gedoogen, veel
min met om te gaan of negotieeren

3.

De Atchinders ofte andere vyanden van D: E: Comp: sulle[n]
in hunne havens niet moogen koomen, veel min gedooge[n]
en daar in synde D: E: Comp: dat bekent maken, om haar
aan te tasten, vermeesteren, en met deselve na welgevallen te ba[ndelen]

4.

De Negotie deeser plaatsen, die meest bestaan in Camphur,
Camphur Oly, Camphur houten planken, ook Benzuin, Kar,
prijs, Slaven, etc: sal de Ed: Comp: met uytsluytinge al[le]
negotieanten, alleenig genieten, zonder subject te zyn
eenige tollen of geregtigheeden te geeven, nademaal zy hu[n]
onder beschermingen van D: E: Comp: begeven hebben. —

5.

En vermogen hare goederen niet verders suydwaarts als op
Padang, en uyterlyk P: Chinco ter negotie te brengen,
dog zo in de Zee eenige onser scheepen of vaartuygen ontmoete[n]
Zyn zy gehouden de visite de gedogen om te verstaan of ze con[=]
trabande waaren inhebben en van behoorlyke passe voor[=]
sien zijn, wel verstaande als ze van Comp: negotie of resi[=]
dentie plaats komen, en noordwaards op, vermogen niet ver[=]
der als Chincol te vaaren, Dog na Padonga, Cloat, Soulaik,
na Labouk, of atchin te vaaren, zyn zy niet vermogend

dan

dan op verbeurte en arbitrale Correctie

6.

So 't gebeurde dat Comp: onderdanen vrije of slaven komen
weg te loopen, en haar schuyl onder haar gebiet hielden
sullen die moeten opvatten, of laten opvatten en aan D: E: Comp:
overgeven, anders zyn zy subject groote boetens en arbitra[=]
le Correctie.

7.

Bij aldien tussen hun en eenige andere nabuurige volkeren
van dese Cust in dit verbondt zynde geschil quamen te ont[=]
staan, so sullen daar over geen wapenen mogen aannee[=]
men, of fytelijkheeden begaan, maar gehouden zijn haar
questien D: E: Comp: bekent te maken, om deselven in der minne
ter neder te leggen of wel door andere bondgenooten die
neutraal zyn gedesideert te werden, so als 't behoort,
met welke uytspraak sy hun moeten te vreede stellen op
pene van arbitrale Correctie. —

8.

Wij voorengen: Landheeren grote en onderdanen verbinden
ons om onse vrienden en subjecten die uytgeweeken zyn te
huys ontbieden en so binnen de agt maanden niet en
verscheijnen, dan zal haar lyf en goed verbeurd blyven
als mede dat onse Benzuin boomen, om de drie a vier
Jaaren zullen moeten omkappen, en in plaats van de omge[=]
kapte boomen weeder nieuwe aanplanten, om zodoende
witte en geen bruyne Benzuin gevonden te werden.

9.

de Inwoonders van deese plaatsen als men daar komt
negotieeren, zullen voor D: E: Comp: goederen deselve prijsen
moeten prijsen, moeten betalen gelyk tot Baros verkogt werden
en zo is haar toegestaan op Comp: plaatsen komende te ne[=]
gotieeren.

10.

De Regenten van dese plaats zyn gequalificeerd van desen
als andere Strand handelaars, die in hunne Rivieren
komen haven, de ord: geregtigheeden te ontfangen. —

11.

En zyn de Regenten gehouden te besorgen dat D: E: Comp: van
alle de daar vallende Coopmanschappen een monster

of

of preuve werd toegesonden, ook dat goede quantiteit cabessa
camphur witte Benzuin, als men daar komt negotieeren in
voorraadt is, en ten prijsen, gelyk het daar in gebruijk zij man
meerder niet, mag betaalt werden, op arbitrale Correctie,
ook moeten zy de gemeente aanzetten om een opulente negot
te doen hebben, tot dankbaarheid aan d'E Comp:e voor de ver,
sekerde rust, van haar Landt ende beschermingen tessens haa
vyanden die van buyten mogten aankomen.

Alle welke voorenstaande articulen, wij landheeren, groot,
ende gemeente vant Lantschap Nattar, met haar onderh
rige negorijen, beloven en sweeren heyliglyk te zullen naarkomen
en doen naarkomen, sonder de minste inbreuk te dulden,
ten welken einde, wij grote deese op den alcoran, nae de Mah
metaande wijse plegtelyk bebweeren en bevestigen en met onse
name onderteekenen en ondertekent hebbende, ter Eenre,
ende het bovengen: Contract uyt den naam van den
minang Cabosen Coning en d'E Comp:e aan hare of ter and
re zyden hebben ondertekent de persoonen hier bovengen:
op approbatie van haar welgem:e Ed: Heer Abraham
Bonde, Commandeur ende Raadt deser Custe.

Aldus gedaan en gesloten in de Chialoup de Sonne
blom Leggende g'ankert voor de rivier van Natter, dato
8mo Febr: A:o 1693. en na de vlugt Mahumet, dato
25:e der maand Sumadilawal A:o 1103. of de vierde
maand van hun nieuw Jaar — /was get:/ J:s Sas, Nico
laas Sporing, B:t Draayson, Johannes Steur, Ja
cob Gondys, en Warnar Oudman /:in margine:/
drie diverse Maleitse Carracters /:waar by in't Neder
duyts geschreeven stond:/ Dit is het merk van Radja
Inda Southa, dit is het merk van Nachoda Gilla
en Coperia als Scriba. —

~~[illegible]~~ Naar gedane Collatie is dese met diens
origineel, alhier ter Secretarye berustende van woord tot
woorde bevonden te Accordeeren /lager/ Padang op Su
matras West Cust den 10:e Novemb: A:o 1752 /was get:/
J:s de Valbert Secretaris. ——

Accordeert

[signature]

Translaat Maleijds Versoekschrt:
geschreven door Baginda Maha Radja
Lela, aan den Commandeur en Raad
tot Padang

tot Batavia ontfangen den 15:e Maij 1753.

Na alle loff, prijs en dankseggingen de Heere der heijr
schaaren toegebragt te hebben, so neemd den ondergetekende
Maha Radja Lela in alle onderdanigheid de vryheid zig te
wenden, tot de voet Zoole van den Heer Commandeur ende gesa
mentlyke groote Heeren in den Raad van Politie, met versoek
dat zyn saak in dier voegen mag werden gehandelt als d: Comp:
met desselfs groot vader Radja Indra Soethan, weder
seijds onder solemneele Eede hebben gecontracteerd, aangesien
Dato Besaar de Engelse negorij Natter in haar besit heeft
gegeeven om zodanigen authoriteijt te gebruyken als deselve goed
vinden, en dewijl UEd: Dienaar is lettende, dat 't eenelijk te
doen is, om de loffelijke alleantie dewelke zyn grootvader
en overgroot vader zo heijlsaam met d'E Comp:e hebben onder
houden te alieneeren, dierhalven versoeke dat d'E Comp: hem
met een sterke magt gelieven te voorsien die hem na Nattar
mogen geleijden, om na dat alvoorens met zyn grootvader
Radja Groenong Southan, Ibrahim Radja Rawa
benevens alle de Panghoeloues /:dewelke gesamentlijk
mij door een brief hebben te rug versogt:/ zal hebben geconsulteerd
en overeengekomen, alsdan met alle man Dato Besar, ne
vens de Engelsche van Natar te verjagen, aangesien mijn voorts:

familie

familie en alle de verdere regenten de Gewoone Eede van Ge-
trouwigheid met de Comp:e aangegaan weeder herinneren,
het welk ook de eede, is dat Zy lieden mij wederom begeeren.
Dusdanig is het versoek van UEd: Dienaar Radja Lelah, g
een kleen Zoon is van den overleeden Radja Indra Southan.

Accordeert
[signature]
[illegible]

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia, zoo als 't selve bij 't sluyten der Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

Berigt

L: C.

Translaat sekere Maleydse Demonstratie opgedragen door Maha Radja Lela aan den Commandeur en Raad beneevens den Heer Panglima en de twaalf Regenten tot Padangh.

Ontfangen Batavia den 15e: Maij 1753.

UEd: onderdanige dienaar Maha Radja Lela vertoond met veel droefheid des herten, bij deeze, aan den Heer Commandeur en Raad, item den Heer Panglima mitsgaders de twaalf Panghoulous tot Padang van wat geslagte zijn grootvader Radja Indra Southa, afkomstig is, zijn huysvrouw is genaamd Boero Baginda dogter van Soetan Mandahiling waar bij een dogter heeft geprocreëerd gent: Siri Natar die in den huwelyken Staat is getreeden met Radja Malintang van Mandahiling desselve gewan drie kinderen te weeten twee dogters en een Zoon, de oudste gent: Siri Nagarij mijn eijgen moeder ende middelste gent: Radja Poeti, heeft na het afsterven af van zijn groot vader Radja Indra Soethan desselfs plaats bekleed, en de derde, of jongste dogter in name Sabaria, is gehuwd met Dato Nachoda Bintja waar bij twee dogters gewan genaamt Si Tantij die haar in den echt verbond met Dato Basar ende andere Dogter Jankaat trouwde met Radja Darat die meede een dogter gewan genaamt Sifambret teffens wat mijn moeder Siri Nagarij voorengent: betreft, begaff haar ook in den band des huwelijx met mijn vader gent: Dato Sinara

Pandjang

Berigt

No: 28.

Pandjang deße hebbe, twee Zoons voortgeteeld te weete, mijn over,
leeden broeder gent: Simangondjong in qualiteid Radja
Poeti mitsg: UEd: onderdanige Dienaar Chatieb Laijar in
qualiteit Baginda Maha Radja Lela.

Wyders in t Jaar 1163. in de maand D'joemadiela wa,
wanneer UEd: dienaar Zyn groot vader Radja Indra Loeta
in vijandschap was heeft de Heer Gouverneur Generaal
uyt Naam de Nederlandsche Comp: gereed geweest en de be,
hulpsame handgebooden, om zyne vyanden het hoofd te bieden,
tot welkers verseekering tussen bijde een Contract onder Eede
hebben aangegaan en geratificeerd Inhoudende dat wan,
neer er menschen quaamen die Invasie op de Negorij Nattar
wilden doen, ten eersten daar van de Nederlandse Comp: Zoude
verwittigen, opdat de Comp: ook spoedig in staat konde zijn
voorsz: vorst te Secoureeren,

Verders berigten dat na de dood van Radja Poeti,
Dato Bazar de Regentschap als gevolmagtigde over UEd: te die
tyd minder jaarige Dienaar is aanvertrouwt dewelke nu die
nu tot zyn mannelyke Jaaren komende aan het bewind me,
kan geraaken, (schoon die van Nattar hem behoorlyk Respect
bewijsen:) aangesien Dato Bazar van zyn Authoriteit ong,
negen is af te staan, nadien hy uytter maaten door die van
Panthar Sapoela werd gesterkt en also meergem: Dato
Bazar van Evengem: volkeren afkomstig is, gevolglyk
ook niet van de Familje van Natter het geint voorsz:
ook de motiven zyn dat hij mij uijt meergem: Negorij
heeft doen vertrecken, om de Engelse ingang te geeven, welke

Laaste

Laaste na myn aanweesen op Padangh ordre van gesteerde
Dato Basar hebben geobtineerd om aldaar een Residentie te
maken, alwaaromme UWEd: Dienaar Maha Radja Lela
deese demonstreerd niet sonder veel droefgeestigheid geschied
met versoek dat de Contracten in reflectie moogen genoomen
werden en UEd: hem met een kreygsbende na Nattar gelieven
te laten Convoijeeren, ten einde de vijand van daar te verjaagen
waar door Comp: negotie weder sal kunnen voortgang nee,
men. En by aldien er geen spoedige adsistentie werd verleend, so
is seeker dat de Negorij Nattar tot destructie zal werden
gebragt, terwijl Dato Basar en Radja Darrat een Contract
met die van Atje hebben aangegaan; weshalven versoekt
Maha Radja Lela aan de Edele Nederlandse Maatschappij,
by den Heer Commandeur en Raad benevens den Heer Pan,
glima en de alle de Panghoeloes, dat als hooft Regent
tot Nattar mag werden bevestigt

Gesch: den 14 dag van de maand Mocharam 1166.

(onder stond) was geteekent: (Baginda Maharadja Lela

Ter zyden stond) Wij ondergeteekendens ge,
tuygen bij deesen dat Maha Radja Lela van
t geslagte van Radja Indra Loetan tot Natter
afkomstig is en by occasie wij aldaar zyn komen
negotieeren, hebben altoos de verlyshte Eerbied
aan gem: Baginda Maha Radja Lela toege,
bragt t geint voorsz: met onse handteekening
een bevestigen

(Lager stond:)
Radja Lingang
Malien Loetan
Maliem Maghet
mitsg: Pandita Kaija

Accordeert

Berigt

No: 28.

... rekening van den Staat der E. Oost Indische Compa-
... Compt. Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie
Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van pmo Sept
A°. 1752 tot ultimo Aug. A°. 1753, monteeren een Zomma van f 3679097:17:15 die
ten Lasten der volgende Rekeningen Zyn afgeschreeven te weten
Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comps Leontreckende

L.D.

Extract uyt het journaal gehouden In de Chaloup D'Era Susanna op de kruystogt gedaan door de gecommitteerdens Visboom en Claver de dato 23 December A°: 1750.

Zo expliceerden denselven dat Baginda Maharadja Zellon naar oud gebruyk en regten de wettigste was, omme als hooft ponghoeû aldaar het bewind in handen te hebben, en dat hy benevens de schryvers van voorsz: briefje aan Malim Southan, alsmede zyne geheele familie en alles wat daar weegen het minang Cabossenhoff aldaar woonagtig was d'E. Comp:e van herten getrouw gebleeven, waaren, en wel de vermogenste in goed en haave, maar de minagtigste in het getal van mansz: dat zulks ook de reeden was, waarom hy door de thans aldaar geerschende Dato Bazaar, uyt zyne geregtelyke heerschappye gewend heeft, maar als een gemeen Regent aldaar geconsidereerd wierd, dat de gedagte hooftregent onder den titul van Dato Bassaar uyt een vermengt geslagt vaders zyde uyt de Sapoulo Bourbandaars, en 'smoeders zyde van Batassers herkomstig, een meerder getal volkeren bestaande voor het grootste in een parthy deugeniete en tuygd, die als Trouwsangse Bayang, perangse Bottang Cappas enz: die uyt hunne geboorte plaats om een ander misdryven gevlugt, aan zyne snoer hadden, en ook zyne banden door intrigue vastgelegt met de Battassers en Rauwers :/: die tot den smokkelhandel

Zeer

No: 28.

Berigt

Zeer genegen: / door welk middel in staatis met behulp
van zeekeren berugten Southan Pathara /: Zoon van
wijlen Radja Troufang:/ zyn gezag en Authoriteit te
mainteneeren, en speciaal gestadig bedagt is, om ten
koste van s'Comp:s Interest met uytheemse Lorrendraij
en Atchinse vaartuygen vyanden van d'E Comp:e zyn
voordeel te doen, en alleen van sints de E Comp:e om de
thuijn te leyden, waar 't Jo: gepasseerde ten voorbeeld
strecken konden, namentlyk wy voor weijnige een
brief van den Commandeur en Raad tot Padang ont
„fangen hebbende, en eenige uytnodiging behelsende, t
overkomst van een gedeelte der Ponghoulons, naar
Padang, zo was meer gedagte Dato Bassar en zy
„ne aanhangers van advijs, dat men het op de lange
baan sleepende moest houden, en om zig niet absol
„luut te ontdekken, een aantwoord af te laten gaa
dat men voor teegenswoordig geen gelegentheid had
„de, maar by occasie aan die begeerte wel eens vol
„doen zouden, Intusschen advanceerden hy hooft tegent,
zullen wy gelegentheit soeken by den Engelsman
op Bancahoulou instantie te doen, om onder bil
„lyke voorwaarden possessie van ons district te koom
neemen, en dus te gelyk met derselver vrienden en bon
„genooten de Atchienders deese handel meer en meer
voort te planten, en zo ons selven van onder de heer
schappije der Comp:e onttrekkende een onafhankelyk
gebied weren, door alle diergelyke meer en meer toe

nemende

nemende projecten, die 't zedert eenige tyd in de harsens
van veele quade g'intentieoneerde /: van wyden tyd
naar herwaarts toegevloeyd, en schuijlplaats gevon
„den hebbende: / plaats genomen en te meer gevoed zyn
geworden, door dien s'Comp:s weegen geen kruyssende
vaartuygen en lange zig vertoonden dan wel die
er nu en dan nog al geweest hebben om hunne eygen
handel te favoriseeren zig s'Comp:s belangen weynig
kreunden, waardoor veele en meest alle de goede
g'intentieoneerde zelve wildende hun bestaan
vinden, almede de trein en gewoonte volgen moesten
dog zeer haast zig weeder onder de gehoorsaamh:t
van d'E Comp:e begeven en desselfs vijanden het hooft
bieden, Ingevalle maar de minste stap gedaan
wierd, waar uyt men bespeuren konde dat het d'E.
Comp:e regt ernst was desselfs gesag tot Natter te
handhaven en de oude verbonden teegens de trouw
„loose verbreekers te doen standhouden, 't welk hun
Baginda Maharadja Lello by ervarenisse ge
„bleeken is.

Accordeert

[signature]

Berigt

No: 28.

Ulte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ... ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden. Namentlyk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van 1.e 7bre A.o 1752 tot ultimo Aug.s A.o 1753, monteeren een Somma van f 3679097: 17: 15 ... ten Lasten der volgende reekeningen zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s Comp.s Lontreckende

Lª E.

45

Radja Indra Southan

Zijn Vrouw

Bainda

Welker geslagt uyt Batasser oorspronkelijk
was in zijn leeven Ste Regent tot Natter
blykens het contract met hem geslooten
onder dato pmo. bruarij Ao. 1693 waar uyt
Twee dogters sprooten als

de Oudste
Sirinatta
getrouwd met

en

de Jongste
Siberia
getrouwt met
Dato Nachoda Boentja
van Nilabo

Hunne Kinderen
Zoon en Dogter

Radja Putih En
geweesen hoofd regent
tot Natter by wettige
successie in de plaats
van den overleeden
Radja Inderasou„
„than; Zonder des„
„cendenten over„
„leeden;

Sinagarie
Getrouwt met
Dato Sirinarg
Pandjang uyt
4 rijk van mi„
„nang Cabo
wier kinderen
Zijn

Simoemant,
jang die ge„
trouwd is met
Sidaia van
Nilabo en heb„
„ben maaree
dogter gent:
Sipitia

en

Baginda
makaradja
Lella.
tegenswoordige
pretendent
tot het hooft
regentschap en
eenigen wetti„
„gen successeur
uyt hoofde van
de vrouwelijke
Linie naar de
absoluut een
over al in usan„
„tie zijnde prac„
„tiq by den
Inlanders.

Hunne kinderen
Twee dogters

Sitanti en **Sinakat**
getrouwt met Getrouwt met
Dato Bassaar **Radja Dharrat.**

Twee broeders wiens vader geboortig
uyt de Sapulubsa Bandhara
hunt: geprocreerd heeft by een
vrouws Persoon van
Patih Bubur in 't
gebied van Aijerbangis

Die na het overleiden
van Radja Putih over„
„mits Baginda Ma„
„radja Lella te jong
van jaaren zijnde de
Regeering tot Nattar
als hooftregent aan
zig getrocken heeft en
tot nog toe zig toe eij„
„gend heeft geene
Kinderen

Hebben een dogter
genaamt Sicambut
Nog ongetrouwt

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ...

Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden ... 367 ... 97: 17: 15

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s Comp.s Lontreckende

S.a F.

Articulen van verbond gesloten, ende gemaakt tussen de Generale Nederlandse g'octroijeerde Oost Indische Comp.e, ende Regenten en Ponghoulous van Sinckel door den Heer Jacob Pits Commandeur en opperlandvoogd op en langs dese Sumatras W.t kust Strandt landen, Stadhouder van den Minang Cabosse, Coming en d'E Comp.e inde name van den Edelen Heere Joan Maat, Zuyker gouverneur Generaal ende Edele Heeren Raaden van India Representeerende de Hooge Regeeringe en de oppergebiet van weegen opged.te Comp: ter eenre en de gesanten, Back Oeseman, anders genaamt posinpan, en tarramadi, of Pomahister andere zyde als volmagt hebbende van opgedagte Chinckelse Regeering om op Padang uyt haaren name te besluyten, ende vast te maaken een eeuwigdeurende vaste ende goede vreede vriendschap, en bontgenootschap met opgedagte, ende hare nagebuuren.

Eerstelyk is met deese gesanten geaccordeert ende over een gekomen, als gemelde landheeren ende onderdanen, in een geruijmen tyd herwaarts neevens het heele gros deser westkust volkeren ende haare nagebuiren, gebeten hebben, onder een onwettige ende onbetamelijke heerschappije der Atchinse dwinglandije waar van zy lieden vele vexaties, gewelden ende onvatsbeenlykheeden van tyd tot tyd te leiden hebbende gehad, t'eenemaal geresolv.t ende te Raade zyn geworden, neevens haare gebuuren de Barohesen, die voor drie Jaaren en eerder, dit onverdraaglyk Jock hebben afgeworpen, ende de selve Croone, in der Eeuwigheid hebben afgesworen, nu nog ten eeuwigen daagen geene Atchinders of der selver ministers, wien die ook weesen moogen, onder t Chinckelsse district ende gebied te sullen dulden, met haare vaartuygen of over Landt Laaten aankomen veel min eenige Domicilie aldaar te houden of laten houden, met deselve en met het geheele Atchinse Ryk in der Eeuwigheid voor haare dood vyanden te houden, Ende inde plaats van dien, is g'accordeert ende over

een

Berigt

No: 28.

[illegible] vertoning van den Staat der E: Oost Indise Com[illegible] ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve bij 't Sluyten der [illegible] Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van [illegible] A°: 1752 tot ultimo Aug: A°: 1753, montreeren een Zommaran f 3679097:17:15 die [illegible] Lasten der volgende Rekeningen Zyn afgeschreeven [illegible]

Soldyen [illegible] maandgelden aan 's Comp.s [illegible]

eengekomen dat het voorsz: Landt van Chinkel met de plaatsen daar onder sorteerende voorthaan ende ten Eeuwigen daagen staan ende blijven staan sal, onder haren wettigen Beschermheer den Minan Cabouser Kooning ende onder de protectie van desselfs Stadhouder D'E Comp: en derselver gequalificeerde volmagt den E: Heer Jacob Pits Commandeur en opperhoofd langs dese kuste van wegen de Generale Nederlandsche g'octroyjeerde Oostindische Comp:, ende de gemelde Landgrooten ende de onderdaanen met haare successeuren sullen gemelde majesteit van Minang Cabouw als haaren souverainen Koning ende Hooft erkennen, ende de E Comp: als haare Beschermers ende gebieders als daar toe van haaren wettigen Koning gequalificeerd Zynde, respecteeren, gehoorsaamen, houden ende doen houden, gelyk dat behoort, ende als getrouwe bontgenooten ende onderdaanen schuldig Zyn, waar op dan Gem: Comp: uyt de naam ende van weegen den Minan Cabouser Kooning als souveraine deser stranlanden, ook belooft ende aanneemt het voorsz: Lant ende Rivier van Chinckel ende haare ingesetene voortaan te protigeeren te helpen, ende te beschermen teegens alle vijanden, die Zig willen vermeeten, of onderstaan haar te beleedigen, ofte eenige oorlog aante doen, wel verstaande aan de Zee kant ende ter Zee met onse scheepen Chaloupen, als mindere vaartuygen voor Eenige invasie van een aftekomene Atchinders ofte andere Jnlandsche Magten, Zoo, veel doenlijk weeden sal, tot welken einde meerder gerustheid ende versekering deses, wij altyt onse Kruyssers sullen ordonneeren voor en omtrent Chincol tot Poulo Doa toe, als Zo verre 't Chinkelse district sterkt, de wagt te houden, ende Zo veel daar inne te doen als eenigsints moogelyk weesen Zal, maar indien het gebeurde, dat er eenige Atchinders of andere vijanden quamen te Echappeeren, ende daar of elders in hare haavenen ende Rivieren sonder onse kennisse, ende weeten rendevous namen, Zo Zullen gemelde Landsgrooten gehouden weesen onse Kruyssers met een Expres vaartuyg daar van advijs te doen die dan tot haarer hulpe Zullen bereit Zijn, op dat Ze haar met dese ganssche kust van dit gedrogt mogen suyveren, ende bereidt houden, maar verre van de Zee strandt of landwaarts daar men met scheepen of mindere vaartuygen niet kan bykoomen, teegens opgedagte Atchinders of andere Bataks

vijanden.

vijanden van het gebergte en Zal de E Comp: niet verobligeert ende verbonden Zijn, haar adsistentie of bystand te doen, ook niet verder als ons indiervoegen als gezegt is, met onse scheepen en mindere vaartuygen Zal geleegen koomen.

Ten tweeden, alzo de Negotie deser plaatse bestaat, uyt Camphur witte en middelsoorte Benzuin, Harpuys, Camphur houte planken, Camphur olij, Caijon, Lacka, 't Sappanhout, was etc: is geaccordeert dat niemand anders voortaan, in het land van Chinckel ende de plaatsen daar onder geleegen Zal vermoogen te handelen dan D'E Comp:, ende die geene die als waare vrienden en onderdaanen des Minang Cabouser Koning ende van D'E Comp: op deese west kust Zyn, ende voorts alle andere daar toe met speciaale Zee brieven, Zo door haar Ed: tot Batavia ofte elders, ofte ook hier door den E Heer Commandeur sullen weesen voorsien, sonder aan iemand anders wie deselve ook weesen moogen, zo Europeaanen als van deese landen, vermoogen te geeven eenigen handel ofte negotie in voorschreeven whaaren daar vallende, ten waare in haar pas of by een Expres gesigneerde Maleitse brief, hun negotianten werd toegestaan, in de een of andere whaaren handel te drijven, dog voor al blijft alle Camphur ende witte Benzuin, Camphur olij voor D'E Comp: tot nader order van haar Ed: Groot Agtb: tot Batavia gereserveert met uytsluytinge van alle volken ende natien geene uytgesondert, op pene dat de geene die hem hier teegen Zal bevonden worden vergreepen te hebben, by de Regenten aldaar aan goedt lyf en leeven gestraft, en by bevindinge van al Zulke whaaren geconfisqueert worden, naar Experientie van Zaaken.

Ten derden is versprooken, alzo 't D'E Comp: niet geleegen komt, op de instantie van nieuw geconsidereerde, daar een vaste en permanente Logie te stabileeren, en daar uyt den handel daar vallende, waar te neemen, dat die vooreerst uyt een Chaloup, die aldaar op 't begeeren van deese Regeering in de Mond van de Rivier dienbe gelegt Zal g'exerceert ende waargenomen worden, door al Zulke kundige persoonen, als daar toe by den E Commandeur ende Zynen Raadt Zullen geligeert ende geordonneert worden.

Ten vierden is toegestaan, dat de gemelde Comp: int district en 't geheele Landt van Sinckel ende de Zee havens daar onder begreepen Zal weesen, tolvrij van alle Coopmansz: ende

Whaaren

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ... ten res[p]te Comptoire Batavia. Soo als 't Selve by 't Sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden. Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van pmo Sept A° 1752 tot ultimo Aug[ust]s A° 1753 monteeren een 2 ... 367[?]097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp[agnie]s Loontreckende

---

wharen die zy daar mogten aanbrengen ende verkoopen, als Negotie
en uytvoeren, zullen geene uytgesondert, maar alle andere negotie
ten zullen gehouden te betaelen de oude costumele geregtigheid, die
de Land Groote, en de andere mindere supposten, van deselve tot
nog toe getrokken, en altyt genooten hebben, met dien verstaande
byaldien vreemde handelaars daar verscheijnende voorgaaven
dat ze van Batavia of van elders quamen en geen zee briefven
thoonen konden, ook dat ze by admissie van handel, andere Laken
dan die van D'Comp: ter markt bragten, zullen deselve daar a
sonder aanschouw van persoonen, niet alleen haare goederen en
vaartuygen verbeurt hebben, maar aan D'Comp: overgelevert
worden, de andere Lorrendraijers tot een schrik arbitralyk
gestraft werden.

Ten vyfden, is over eengekomen, dat de ingesetenen van Chin
ckel zal gelicentieert zyn met haar eygen vaartuygen en Coop
mantz: naar Baros, ofwel verder Zuydwaards naar Comp:
Residentie te moogen varen, wel verstaande dat ze op Baros a
gewilde assortementen hunner Coopmantz: aan den Resident
verkoopen zullen, dog in den prijs niet kunnende accordeeren, blyven
vermoogens pas te versoeken om naar herwaards te koomen, mits
zij gehouden blyven de visite hunner vaartuygen te gedoogen, op
dat opgem: pas geexpresseert werde, wat quantiteid ende
qualiteid van Coopmantz: zy heden van daar vervoeren,
ende hoeveel haar daar voorgeboden zyn, en dat ondermin
gen uit afslakken naar herw[aar]ts D'Comp: in haare voorregt
geen infractie geschiede, maar in teegendeel werd haar ver
booden niet verder om de noord, als het fort Sterkt, dat
by de Eilanden Doa te mogen vaeren, opdat ze onder geen
pretext naar Labou of Atchin niet komen te vervallen
of oversteeken, dog blyft geresolv: dat alle vaartuygen, die
in zee van Chinckel elders heenen tendeerende, of derwaarts
de wil hebbende, door onse Cruyssers gesien, agtervolgt en
versprooken werden, altijt gedoogen zullen onse te doene visite
om te sien of zy heden ook wharen en Coopmantz: van Con
trabande, op die heer vooren by expresse pene g'interdiceert
zijn meede voeren, op dien oirds Creatures die haar suspect ma
ken, ende haare Lorrendrajeren aan den dag brengen zullen
welke bevonden wordende buyten forme van verdere procedure, voor
goede prijse zullen aangeslagen, ende gehouden worden. —

Ten

Ten sesden is g'accordeert dat alle ingesetenen van Chinckel zynde
van Atchinse extractie, ende die over schuld als lyfeijgenen getax
eert werden, daar vermogen te blyven remoreeren, ende werden
mits deese in't algemeene verband meede g'includeert, met dit
beding, dat deselve nu nogten teunigen dage in de alderminste
Regeering of gezag zullen getollereert nog veel min om met eygen
of anderen vaartuygen buyten 's lands moogen vaaren negotieeren
toegestaan werden, maar zullen haar in voegen als gesegt, of
anders als gemeene onderdanen, buyten de allerminste bedie
ning geneeren, ende ingeval deselve de minste ongehoorsaam
heit teegens haare overheeden deeses lands grooten toonen mogten
zullen se deselve als & algemeene gemeene lust Stoorders sententieeren ende
Straffen, zoals na reden ende billykheid geoordeelt zal werden
te behooren.

Ten sevenden, eenig dienaar ofte onderdaan van D'Comp:
ofte derselver bontgenooten, het zy vrij of lyfeijgen, hem in 't land
van Chinckol koomen te versteeken, ofte schuyl te houden, en zal
niemand van d'inwoonderen groot of klein hem vermoogen
aantehouden, of te verbergen, maar zal een ieder den sulken
gehouden weesen aan te geeven aan D'Comp:, ofte de Eygenaars
van die te overhandigen, op pene van de hoogste straffe, in gelyken
geval zullen ook alle haare onderdaanen, die hier of elders onder
Comp: Jurisdictie domicilie houden, en des begeert werdende, we
derom tot haar Eygenaars keeren, ten waare de besitters wettig
tot aanhouding van deselve gequalificeert waren, in welken
geval den toedragt ende geschapendheid 'der saake nauwer
by de Regters zal geparduweert, ende dat een ieder in zyn sake
regt mooge erlangen, scherpelyk g'examineert werden.

Ten agsten, die van Chinckels ende eenige andere nag
burige volkeren van dese kust mede van dit verbond zynde
eenig geschil of different komende te ontstaan, en zullende
selve partyen contendenten daar over niet vermoogen in de wa
penen te koomen, ofte de een de andere feytelyk leet te doen, maar
zulen gehouden weesen hare questies D'Comp: ende derselver stad
houderen van den Minang Cabouse Cooning bekent te maaken
om by deselve in der minne (: is 't doenlyk :) ter nedergelegt te wer
den, ofte wel met andere bondgenooten die neutraal zyn zullen ge
decideert ende afgedaan werden, naar dat verstaan te behooren,

ende

ende welker uytspraak deselve Parthijen dan zullen gehouden
weesen te gehoorsaamen, ende naar te koomen, op pæne van Con,
trarie doende, van d'E Comp:e ende andere bondgenooten gestraft
te werden, naar Exigentie van saaken, of ongehoorsaamheit
die sal weesen gepleegt. -

Ten Negenden belooven en verbinden zig de voorem: Land heer,
van Sinckol, dat ze alle haare vrienden, subjecten, ende onder,
daanen, die laatst en jongst van Sinckel, naar Atchie
Johoor Oostkust etc: genavigeert zijn, ende haar aldaar
eenige jaaren hebben onthouden, met den eersten thuijs te
doen revoceeren, ende in cas van weigering ende tardance van
een jaar à dato deses te reekenen, dat soo voorts ten eeuwi,
gen dagen voor vyanden ende perturbateurs van de gemeene
ruste by aanhaaling zullen gehouden ende verklaart wer,
den, sonder dat haar int minste de naam en d'haare ge,
boorte plaats Chinckel sal kunnen verschoonen, dog binnen
het jaar retourneerende sullen de onderdanen van Chinckel
op de verklaringe der Ponhoulous met haare goederen ge,
largeert ende de Atchienders als andere Lorrendrayers
die daar onder met haare koopmansz: schuijten mogten sullen
aangeslagen ende voor goede Buijt verklaart werden. —

Ten tienden zo zullen de inwoonderen van Chinckel
deselve Prijs van kleeden subject zijn, invoegen als die van
Baros, item zullen ook genieten deselve Regenten vrijheeden
ende Exemptien in hare handelingen binnen s'Comp: nego,
tie plaatsen op Padang of elders, als deselve Padangers
ende andere bondgenooten binnen haare Rivier genieten,
sonder meer mits verdagt zijn d'E Comp: geen goud te ontvoeren
aangesien 't selve haar naar luyt der Contracten alleen zij com,
peteerende, ook geen andere koopmansz: weder in retour mede
voeren, dan die se hier uyt s'Comp:s pakhuijsen getrocqueert
ende ontfangen hebben, ende die bevonden sal werden hier
teegens te handelen, zal naar bevindinge gestraft, ende 't
goud etc: aangehaalt ende geconfisqueert werden. —

Op gelyke wijse sal men ook handelen met die geene die
alhier Padang of elders aan vreemde handelaars 't zij Chi,
neesen, Javanen en Maleyers of wel aan dese ingesetenen hier of andere
plaatsen witte Benzuin, Camphur, D.to Olij, &c: verkoopen. —

Ten

160
55

Ten elfden op 't versoek van de Committenten is de Regenten
van Chinckel toegestaan een vaartuyg ten eersten naar Poulo
Banjack te senden, om die Eylanden te disponeeren, dat ze
haar Clappus Olij daar, of ook op Baros ter markt brengen,
gemerkt dit een necessiteit is die ze niet ontbeeren kunnen,
kunnende P:o Banjack voorn:t deese twee plaatsen naar
genoegsaamheit sustenteeren, dog zullen de Regenten gequa,
lificeert zijn van deese alle andere strandhandelaars die
in haare rivier komen haveenen de ordinaire geregtigheid te
ontfangen. —

Ten twaalfden zullen sij Regenten besorgen ja ook belwee,
ren, dat d'E Comp:e van alle daar vallende koopmansz: een
preuve werde toegebragt ook dat goede quantiteit Cam,
phur witte Benzuin, Camphur Olij &c: Ende tot zodanige prijs
alsdaar in uso zij werden ingesamelt waar toe de gemeente
moet gehouden ende aangemaant werden, op dat d'E Comp:
een opulente Negotie, ende de ingesetenen meerder gerustheid
door beschermingen voor vijanden uyt zee erlangen moogen. —

Eyndelijk op dat alle bovenstaande poincten dess te Regeleuser
moogen werden onderhouden, zo zijn deselve door voorsz: gesanten
Eerst van weegen haare Land Regenten, ende daar naar voor
haar selve op 't wetboek beswooren, hebbende van weegens d'E
Comp: den Heer Commandeur dit ook onderteekent naar
dat ten overstaan van Panglima Radja, en den Padang,
sen Dato Bandara dese voorenstaande articulen, tussen
hun gesanten ende de gecommitteerdens Johannes Melman
fiscaal en Sabandhaar Jacob Zieuwiet onderkoopman
ende administrateur der Negotie tot Padangh, mitsg: David
Davidsz: van de graaff schipper op het Jagt de Schelvisch
waren besloten, die ook met hun, en ons geadsisteert dit
Contract op approbatie van haar Hoog Ed: Groot Agtb: tot Ba,
tavia hebben ondergeteekent /: onderstond / int Nederlands
Comptoir Padangh op den 10 maart A:o 1672 ter algemeij,
ner Balieuw op Sumatras W:t kust /: was get: / Jacob Pits
/ lager stond: / dit boovenstaande Contract, hebben zij gesanten
gesamentlijk, uyt den name van hare Ponghoulous genaamt
Radja Lella Sittia Radja Indra moelja, mas fourat,
de Radja Radja Sittia, Bapti Ponghoulou, Cotta

Baroun

L: G.

Baroun, Ponghoulou, Kiking, Ponghoulou Perbertbie, Pong,
,houlou Limoes, Ponghoulou Ranbau Panjang, Ponghoulou
Babatoun, al te samen, op Chinckel Regenten zynde, hebben
ondergeteekent /nog lager Stond:/ dit is in de Arabische
taale de handteykening van de Gesanten Badeou Lemau,
en Ton Ramdia, /verder: /uyt de naam van de Ponghou,
,louis op Sinckel /: verder ter overstaan /was get:/ Johannes
Melman, Jacob Kievieet, David Danielsz:/: verder ons
present, en geteekent met maleidse karracters, daar onder
getz:, dit is de handteekeninge van Panglima Radja en
Bandara /onderStond:/ Naar gedane Collatie is deze met
dies origineel alhier ter Secretarije berustende van woorde tot
woorde bevonden te accordeeren. /Lager:/ Padang op Su,
,matras westkust den 10: Novemb: Aº 1752 /was get:/
F. de Valbert Secretaris.

Accordeert
[signature]

Contracten Articulen waar op
de volgende Ponghoulous met name
Setongel alias Radja Kitjil Radja
Katiel desselfs volmagt Radja Inda
Lella Soithan Mandeyrof, Radja
Mantiha Inda Pongsoe, benevens
de Gemeente tot Bantahan, als ware
bondgenooten en onderdaanen van
hunne wettige Landheer Radja Diller
woonagtig tot Baros, zyn aangeno,
,men, en veraccordeert by den vaen,
drigen hooft deeser Expeditie Johan,
,nes Sas, item den Boekhouder en geli,
,geert 1e hooft van Baros Nicolaas
Spring benevens de Gecommitteerdens
den onderkoopm: Barend Draaijpon,
den boekh:r Johannes Steur en Equi
pagiemeester Jacob Gordijn, den onder,
,Stuurman Warnar Oudman
en den Sergeant Johannes Kerkhoo,
,ven ter ordre van den E. Heer Abraham
Bouder, Command:r en den Raadt deser
Westkust van Sumatra tot Padangh
in den naame van den Hoog Ed: Heer
Willem van OudGoorn Gouverneur
Generaal en d'E Heeren Raaden van
Nederlandse India van weegen de

vereenigde

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Reese Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't Sluyten der boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1e Sept. A°. 1752 tot ultimo Aug. A°. 1753 monteeren ...

Berigt

vereenigde Nederlandse g'octroyeerde
oostindische Comp.e en den Grootmagtige
Kooning van Minang Caabou als
deszelfs Stadhouder tot een Eeuwig
durent bestandt van vreede, en
schuldige onderhoudinge der vol,
gende Articulen.

1

Dat de Regenten (: ponghoulous:) en gemeente van 't lantschap
Battahan, benevens hare onderhorige negoryen, onder bescherming van
d'E Comp.: in gehoorsaamheid der minang cabause Koning, mitsg.
Radja Diller tot Baros, hunnen wettigen landheer begeven, verklaren
derhalven alle atchinders, en andere Comp.: vyanden meede voor
haare vijanden te houden.

2.

Zo drae haar eenige volkeren van buyten mogten koomen te overval,
len, feytelyk aan te tasten, of eenige hostiliteyten doen, zo zullen
zy daar van aan d'E Comp.e kennisse geeven moeten, om met de
aan handt zee magt haar by te staan, te helpen afweeren, ofte verdrijven
en zo 't mogelyk is vernietigen, wel verstaande zo men met de
zee magt daar by kan koomen, het de E Comp.: gehouden is,
maar vyanden te landen, 't zy die van buyten aangekomen zyn,
of wel eenige quaadwillige Battaskers van het gebergte, zo men
met de zeemagt daar niet kan bykoomen, blyft d'E Comp.:
haar ongehouden te helpen, moetende dat met zyn eygen magt
uytvoeren, en hun daar van ontslaan des tot geruststelling
van de Regeering gehouden zyn alle atchinders ofte wat

Natie

Natie het zouden mogen weesen die subject van Comp.: vyanden
zyn niet onder haar district te gedoogen veel min met om te
gaan of negotieeren.

3.

De atchinders ofte andere vyanden van d'E Comp.: zullen in
hunne haavens niet mogen koomen, veel min gedoogen en
daar in zynde d'E Comp.: dat bekent maken om haar aan
te tasten, vermeesteren en met deselve na welgevallen te leven.

4.

De Negotie deeser plaatse die meest bestaan in Camphur,
Camphur olij, Camphur hout planken, ook Benzuin, harpuys
slaven etc.: zal de E Comp.: met uytsluytinge aller negotianten
alleenig genieten, sonder subject te zyn eenige tollen of geregtighee,
den te geeven, nademaal zy hun onder bescherminge van
d'E Comp.: begeeven hebben.

5.

En vermoogen haare goederen niet verders zuydwaarts als op
Padangh en uyterlyk P.lo Chinco ter negotie te brengen dog zoo,
de reijs eenige scheepen of vaartuygen van ons ontmoeten, zijn
zy gehouden de visite de gedoogen, om te verstaan of ze Con,
trabande whaeren in hebben, en van behoorlyke passe
voorsien zijn wel verstaande als ze van Comp.: negotie off les,
denties plaats koomen, en noordwaarts op vermoogen niet verder
als Chinool te vaeren, dog na basonga Coat Sailouk na
Labouk of atchin te vaeren, zyn zij niet vermogens daar op
verbeurte van 't vaartuyg de inlaadinge en arbitrale Cor,
rectie. —

6.

6.

Soo 't gebeurde dat d'Comp:s onderdaanen, vrije of slaven, koomen weg
te loopen, en haar schuyl onder haar gebied houden, sullen die man
,ten opvatten, en aan d'E Comp:e overgeeven, anders zijn zij subject groote
boetens en Arbitrale Correctie.

7.

Bij aldien, tussen hun, en eenige andere nabuurige volkeren, van dese
kust, in dit verbond zijnde geschil quamen te ontstaan, so sullen
daar over geen wapenen moogen aanneemen of feytelijkheeden
begaan maar gehouden zijn, haar quartier (questie) d'E Comp:e bekent
te maken, om deselve inder minne ter neder te leggen, offwel
door andere bontgenooten, die neutraal zijn, gedecideert te
werden, so als het behoort, met welke uytspraak zij hun
moeten te vreeden houden op paene van arbitrale Correctie.

8.

Wij voorengen: Landheeren, groote en onderdaanen verbinden
ons om onse vrienden en subjecten die uytgeweeken zijn te huys
ontbieden, en so binnen de agt maanden niet en verscheijnen
dan zal, haar lyff en goedt verbeurt blyven, alsmeede dat
onse Benzuin boomen om de drie a vier Jaaren zullen moeten
omkappen en in plaats van de omgekapte boomen weeder
nieuwe aanplanten, om zo doende witte en geen bruijne
Benzuin gevonden te werden

9.

De Inwoonders van deese plaatsen, als men daar komt neg
,tieeren sullen voor d'E Comp:s goederen deselve pryse moeten betalen
gelyk tot Baros verkogt werden, en zo is haar toegestaan op
St Comp:s plaatsen komende 't negotieeren deselve Egter

vryheeden

vrijheeden en Exercitie in haaren handel, gelyk die van
Padangs of andere bondgenooten, binnen s'Comp:s riviere
genieten, sonder meer. —

10.

De Regenten van dese plaats zijn gequalificeerd van deesen, als
anderen, Strand handelaars die in hunne riviere koomen
haven, d'ordinaire geregtigheeden te ontfangen.

11.

En zijn de Regenten gehouden te besorgen, dat d'E Comp:e van alle
de daar vallende Coopmansch: een monster off prouve werdt
toegesonden, ook dat goede quantiteit Cabessa Camphur,
witte Benzuin als men daar komt negotieeren in voorraad
is en ten prijse gelijk het daar in gebruijk zij maar meerder
niet mag betaalt werden, op Arbitrale Correctie, ook moeten
ter zyde gemeente aanzetten om een opulente negotie te doen
hebben tot dankbaarheid aan d'E Comp:e voor de verseekerde
rust van haar Landt, en de beschserminge tegens hare vij
,anden die van buyten mogten aankoomen.

Alle welke voorenstaande Articulen, wij Landheeren
groote en de gemeente van 't Landschap Batahan met
haare onderhoorige negorijen beloven en sweeren heijligh
te sullen naarkomen, sonder de minste inbreuk te
dulden, ten welken einde wij groote deese op den Alcoran
na de Mahometaanse wijse plegtelyk besweeren en bevestigen
en met onse namen ondertekenden, en onderteekent
hebbende ter eeuwe en het boovengem:e Contract uyt den
naam van der Minangkabosche Coning aan d'E Comp:e van

hare

hare of te andere Zyde hebbe onderteekend met haare
Signature en handteekening, de persoone hier bovengen:
op Approbatie van haar welgem: Ed: vernoemd ter
ordre van den Ed: Heer Abraham Boude Command:
en den Raadt deser Custe

Aldus gedaan en Gesloote aan de rivierkant van
Battahan dato 29 Janu: A°. 1693 en na de slagt
Mahomets dato 22: der maandt Jumadilawal
A°. 1103 off de vierde maand van hunne nieuwe Jaar
/was get:/ J: Sas. Nicol: Springh B. Draaijpon
Johannes Steur, Jacob Gondijn, en W. E. Oudman
/in margine/ Leven diverse Maleidse Carracters /:
waar by int Nederduyts gesz: Stond:/ dit is het
merk van Setongel alias Radja Kitjil: Dit is het
merk van Radja Katip gemagtigde van Radja
Kitjil Radja Indralilla Souttan mandero
Radja Matif Inda Bongsou en Poperia als
Schrijvers; /onder Stond:/ Naar gedaane Collatie
is dese met dies origineel alhier ter Secretarije berus:
tende van woorde tot woorde bevonden te accorde:
ren /Lager/ Padangh op Sumatras Wt: Cust
den 10 November 1752. /was get:/ J: de Vabert Secret:

Accordeert

[signature]

No: 28.

... Reekening van den Staat der Oostindische Compagnie ten Kosse Comptoire Batavia ... by ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van ... A° 1752 tot ultimo Aug^{s} A° 1753 ... 3676097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreven ...

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan ... Compg^{s} ...

Berigt

Nagesien

Storm

L: H.

V.O 65.

Extracten uijt de Brieven van en naar Sumatras West Cust sedert A° 1750 tot A° 1751 betreffende de affaires van Natter

Aankomende | Afgaande

Missive van den 2^{e} xber A° 1751.

Dog boven welks nog de inva„sie der Engelse op Natter een ieder wel een generaalen allarm int hooft schijnt te brengen doordien ten eenen den voor„noemde vorst van Paggerayongh door zijne oproerigen bastaard Zoon Radja Oumong die onderneeming schijnt te protegeeren, en ten anderen ook veele districten die daar omstreeks van tijd tot tijd 't voordeelige van der Engelsches smokkelvaart genooten heb„ben, zig misschien hun aan d' E. Comp^{e}: verpligte trouw ook weijnig zullen keteunen, wanneer maar eenigen

verbeelding

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1 Sept: A:o 1752 tot ultimo Aug:s A:o 1753 monteeren een Zomma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te weten

Soldyen en de Bezoldinge maandgelden aan 's Comp:s Geemploieerde

Aankomende Affgaande

verbeelding kunnen maken dat zonder merkelijk gevaar, en eenigsints tot hun voordeel, die gangen zullen kunnen volgen alhoewel egter voor als nog omtrent alle de zuijder vorsten en ook ten aansien van alle noorder dis,, tricten tot de Aijerbangis toe, reedenen hebben ons eenigsints met betere gedagten te flatteeren. —

Verklaren wij buijten den handel der Engelsen en den aanvoer van de binnen Cust en Atchin, niet te kunnen penetreeren alhoewel egter dit alleen voor de reedenen moeten houden, doordien van hier thans niet dan bij geval eens een parten handel om de Noord versogt

werd

Aankomende Affgaande

werd, wijl alles aldaar van Sywaten gesegt werd, verwert te wesen; also na de aan ons gedane berigten, in 't sedert den tyd van 7 maanden 18 Engelsche of Bancahoulse vaartuijgen hunne ladingen op Nattar hebben weeden om te zetten, en dien moss handel die natiewel zo veel waardig schijnd, dat volgens de reets bij eenige weijnige onser nedrige Letteren van den 26 9ber: Jongst leeden, die desen weder in duplo versellen; aan UW: Hoog Edelens gedane Communicatie en dies tijds overgezonden missive van 't Engelsche Ministerium zo wel tegens onse als UW: hoog Edelens verwagtinge met verbreeking van alle vriendschap en trouw aldaar tot de Extirpatie

van

Berigt

No: 28.

Aankomende	Afgaande
van een post zijn, overgaan int Pavillon hunner konings te planten, niet tegenstaande, wij omtrend den opraezigen en verwilderden toestand dier Negorije, teffens met alle protestatien tegens hunnen van tijd tot tijd aldaar gedreeven werden, de Smokkelhandel, en dikwils te doene assistentie aan de aldaar huijsvestende Schelmen aan hun bij onse brieven van den 19 Meij Jo. leeden so nadrukkelijk geprotesteert en omstandig hebben kennis gegeven. —	
Alschoon onsdese door de Engelschen gemoveerde differenten Speciaal niet bekend sijn, zo heeft dit Jaar insonderheyd geleerd, dat, s: mag men den bij ons	

Aankomende	Afgaande
ons ontfangen missive van 't Ministerium tot Banca houlbos van 26 Xber: 1751 ac. credieteeren: 't wel noodsakelijk zal wesen af te wijken van die andersints generale verpligting van te moeten denken, dat de Directeurs der Oost Indische Compagnie dier natie in alle haar actien regtveerdig zijn, en het niet waarschijnelijk zoude wesen, dat zouden willen ondernemen anderen in haren handel te belemmeren off tragten te vermeesteren, dat haar toebehoord om zig dus aan geene diergelijken Zoort van Zee roverij te water off roof te Lande schuldig te maken	
wijl op wat weg het ook wesen mogen, de onbesonnen invasie inde Negorij Nattea, die doort voormelte Ministerium	Missiven van den 7 9ber: 1752. — Daar en tegen hebben wij met veel ongenoegen vernomen zo wel het onbehoorlijk gedrag der Nattaresen met d' Engelse inte roepen, als de daar opgevolgde invasie en postvatting dier natie aldaar, tot groot nadeel van 's Comp:s intrest en Dienst

Berigt

No: 28.

Aankomende

terium gesegd, dog niet ge
loofd werd, op ordre van
hare honorable Comp:
ondernomen te weesen:/
daar mede absolut strij
dig is en blyven zal, bij
alsien daar toe al geen
andere voorvallen mede
aanleyding zoude kun,
nen geven. —

Missive van den 1 febr:
A° 1752.

Wijl ons niet minder
bekommerlyk dan ten
uijttersten leed is, dat bij
Continuatie, UW Hoog
Edelens moeten berigten,
dat die Natie thans door
dagelyks aandoen te swer
ven, hunne buijten spo
righeeden in 't declineren
van d' E Comp: gesagh, onder
kruijpinge van haare
Regtens/ die zijlieden in
haare Conquesten zelfs zo

Zeer

Affgaande

Vestin van haar gesag
alwaar omme het verre
best zoude zijn geweest
zo UE: zulx hadden kon
nen beletten des doenlyk
eer het zo verre was ge
komen, gelijk [mede] dat van de
middelen ter redresse der
Confuuse huijshouding
om de Noord door UE
bij der hand genomen,
heeft verwagt gehad;
maar dat een en ander
met zo veel Precipitan
tie als er bij UE: dryftens
daar toe te resolveeren
buijten onse voorkennis
se, niet eens verdagt op
behoorelyke precautien
in zo een geval gelijk de
uijtkomst het aan toond
in 't werk gestelt zonder
eenige gewenst te vrug
ten van de gedane Expedi
tie A° Po: na die Contrijen

te

Aankomende

Zeer defendeeren:/ en ook
alle machinatien onder
den Inlander in 's E Comp:
Districten, zo seer komen
te practiseeren dat eijnde
lyk alhier een gantsch [ver]
val in den handel vreesen
en zulx bij Continuatie
ook niet dan onlusten
veroorsaken zoude kunne
dog om welks zo veel mo
gelyk voor te komen, wij
hebben goedgevonden, voor
't leg: ens woordige kunne
voorm: Brieven onbeant,
woord te laten, also wel
remarqueeren dat ons
Schrijvens weijnig veran
dering in die Zaken sal
konnen brengen, om dier
halven dan ook op 't nedrig
verseeken dat UW Hoog
Edelens ons in desen hare
gunstige mainctenue
en protexie zullen gelieven

te

Affgaande

te mogen sien, hoewel de
kosten daar toe gedaan in
tusschen voor 's Comp: reek:
loopen, en bij gevolg gelyk
ook de besluijting van de
Natterse Rivier, waar toe
laastelyk toevlugt is geno,
men het welk UE meende
vonder wel zouden uijt
regten, buijten het aller
minste effect gebleeven
zijnde zoude men daar
uijt konnen opmaken
dat de quaadwillige tot
Natter in sonderheyd de
opgeworpene en 't gesag
geusurpeerd hebbende
Regenten, mispriesen uijt
beduijting voor zig zelven,
of om zig in dat onwettig
gesag te mainctineeren
daar door gaande gemaakt
hebben aangespannen
met de Engelsen, die, zo
als men het ziet, niet

dikwils

Aankomend

toverleenen—

Missive van den 15 april Aº 1752.

Alsoo ten opsigte der huijshouding onder den Inlanders alles aldaar mede in een goede harmo,,nie en vrede is, alschoon den Radjas en Regenten egter zo wel door 't afzen,,den eener Missive als de personeele ᵛcommissie missive aan den voornaamsten regent Mara Baros en 's Konings broeders aan ons weder hunne bekommeringen zijn komen vertoonen, dat misschienden bij onse brieven meermaals ver,,melden Radja Simorang die zig op Sampemelij reets voor eenige Jaaren tot het gesag heeft opgeworpen, dien goeden rust ᵛwel in 't kort zoude kunnen komen te stooren, also in de maand febr:

Affgaande

dikwils hadden behooren te werden genodigt, en met geen ondersoek over de wettigheijd of onwettig,,heijd van hun bestaan zig beesig houden, als het aankomt op het poinct van haar intrest en om de grensen haarer Juris,,dictie uijt te breijden, nie ᵛvoortegenstaande het gewisse waarheijd blijft dat na de pligten, welke uijt kragte der tractaten, tusschen onse en haare mogent,,heeden subsisteerende zo wel op haar als op ons leggen, haar also min als ons vrij staat, de regten en previlegien van den anderen te violeeren, en haar dus geensints gepermitteerd was, te dringen in onse van ouds af ongeturbeerde possessie; die zullen wij nopens oppen haare

Aankomende

februarij Jongstleeden na Natter vertrokken waare, om zig met den aldaar bevindende bastaard zoon van den vorst van Paggeroujong Radja Dunong, onder de protexie der Engelsen te conjungee,,ren, ook ter dier gelegentheid geconspireerd waare, dat die Natte in der Baaij van Tapenoelij op een reets daartoe gedespicieert eij,,land eene provisionee post zoude kunnen vatte, en dus dan ten eenen hun,,nen Negorie oft district van Baros niet alleen de quade stokerijen van beijde onderworpen maar ook zekerlijk gedestitueerd zoude werden, van den handel van Tircam, Corlang, Goenong Toua etc: also 't wel schijnd dat dese

Affgaande

haaren indrang en post vatting op Natter ons nader declareeren—

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ... ten Hoofd Comptoir Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der ... boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden. Namely

a Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van ... A°. 1752 tot ultimo Aug° A°. 1753 ... 13679097: 17: 15 die ten Laste der volgende Rekeningen zijn afgeschreven ... Soldyen ... Maandgelden ...

Berigt

Aankomende

dese gantsche landaart
thans meerder na de
Smokkelarien met vreem-
delingen dan den handel
vande E: Comp: schijnd te
haken 't geen veromeenen
ten eenen toe te moeten
schrijven aan de uijtge-
strektheyd of distantie
van 20 mijlen en daar
door ongemakkelijk
over en weder reysen
tusschen 's hoofd Comp:
toir en Baros, en ten an-
deren dat gedurig lijk
over al bezorgt werden
doorde Engelsche Natie
dien wij egter hoopen
en verwagten dat in hun-
nen Smokkelarijen wel
eenigen afbreuk gedaan
zal werden, doorde tegens
woordige Equipage van
twee vaarthuygen, van
den voor UW. Hoog
Ed:s

Afgaande

Denkende mitsdien
dat zulx geen gevolg en in
selvervoegen, dat des sein
van den bekenden Rebel
Radja Simorang of
Tapenoelij om de Engelse
op een Eyland in de Bhaaij
aldaar ook post te doen
vatten, waar over s'de
Barossen koning en Reg-
ten so seer bekommert
waaren

Aankomende

Edelens geprevilegieerden
Sloiteyft met een goed Car-
guasoentje Lijwaten na
die districten met tegen-
staande den handel op
Natal thans doorit zeer
opgeregte fort der Engel-
schen en het besetten der
Rivier met een vaartuyg
gesloten gehouden werd,
altoos wij wenden alle
onse vermogens, ten dien
Eynde ten beste aan. —

Missive van den 10 7ber
A° 1752. —

Hoe de Engelsche Comp:
hunne klagten aannemen
dit zullen kunnen maken
in een tijd als desen daar
zo veele Staaltjes zijn, dat
zij vel alleen meester van
allen handel zouden wil-
len maken en ten dien
Eynde zig ook niet ontzien
even violent, als ter dese
Coste

Afgaande

Waeen dl medi geen voor-
gang zal hebben gehad
vast stellende dat het
Engelse Ministerium tot
Bancahoulout werks ge-
noeg zal vinden, voorsz:
invasie in 's Comp: districte
of postvatting tot Natal
tegens alle regten neder
met infractie deer tractate
reeds gedaan te regtvaar-
digen en goed te maken
van haar sijde en bij
gevolge zig wel wagten
zal, in een engagement
van disordre te
vervallen, met dien ze
belooft ook aan te spannen
en tegens zo veele pligtige
protestatien aan, van
onse zijde haar doen toe
komen, de novo iets te
ondernemen, dat een
formeele subversie desselve
zoude includeeren, en
daar

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van 1e Sept. A° 1752 tot ultimo Aug. A° 1753 ... 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreven

Aankomende

deser Custe in A° passato in de possessien van anderen vorsten in te dringen

Zullen wij niet dan met verdriet begrijpen, altoos die Natie van alle hun onvaangename recontres alleen Zelfs de oorsaak, al zo thans hun vaart in Comp.s districten geen Smokkelaryen pretendere genoemd, maar daar tae 't nogt sustineeren te hebb. 't welk uyt de invasie van Nattar en de dierwegens met hun gewisselde brieven evident konde blyken. –

Missive van den 15 April A° 1753. –

Weshalven UW Hoog Edelens dan uyt delen zullen kunnen remarqueeren, dat 's Comp.s districten nog in goeden rust en vrede sijn, niet tegenstaande

Afgaande

daar bij willen wij niet twijffelen of UE: zullen so de Engelsen 't zig mede niet hebben ontzien en so verre mogte zijn uytgespat, bij tyds het geene nodig was, hebben in 't werk gestelt tot verhindering gelijk het behoord. –

Missive van den 16 aug. A° 1753. –

Ons genoegen betuygen over de ruste waar in 's Comp. districten in 't Generaal uytgezonderd Natter en daar ommestreeks zig bevindende, niemende voor

Aankomende

tegenstaande ook de Engelschen zo uyt Bancahoulou door het schrijven van twee Brieven aan de vorsten in 't gebergte p:al. waar nog deese en gene kleene dissentien zijn: sten aan den Radja tot Passaman, en mede uyt 't g'invadeerde Natter so wel zelfs, als door den zusur, pattuir van 't gesagh aldaar den bewusten Dato Bazaar, door dese en gene Machinatien in dat, en mede in 't district van Batthan die volkeren gaarne op hem zyde wenschen te locken, wijl 't schijnd dat zig aldaar, door onlusten met de bovenlandse regenten juyst niet te veel Zekerheyd durven belooven, door dien de volkeren in 't gemeen thans

Afgaande

voor Communicatie dat er van de gerugte invasie op Tappenoely in 't door de Regenten op Barros zo ligt geveest besoek, van den berugten Rebel Radja Simorang, niets is gevallen. –

Inselvervoegen voor bedeelt houdende 't g'exteerde met het vaartuyg van den Chineesen Capt. a Costy Louw Banko op p.lo Bato en 't intentie ten aspecte van dies hoofd Regent

No: 28.

...ere vertoning van een Staat des E: Oost Indise Com[pagnie] ... tens teese Comptoir Batavia ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p[rim]o 7ber A[nn]o 1752 tot ultimo Aug[ustu]s A[nn]o 1753 monteeren een Somma van f 3679097: 17: 15 die ten Laste der volgende Rekeningen Zijn Afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp[agnie]s Dienaren ...

Berigt

Aankomende

thans aldaar om hunnen
als verdreevene wettigen
hoofd Regent Bagindo
Maharadja Lello die voor
neemens is op de nodiging
Zijner vrienden derwaarts
over te gaan, beginnen te
denken en zij Lubenhuis
opgeregt fortje, dat met
12 Stukken geschut ge-
monteerd is, door een
meerder getal van 24
Europeesen en 15 bougi-
neese militairen, als al
daar tot nog geweest zijn
onder 't gesag van een
Resident van eenig
meerderen rang als bij
hunne Eerste invasie
aldaar verbleeven is,
Zijn komen te Sterken,
Terwijl intusschen Egter
ook Zeker is, dat den be
wusten oproermaker
Sidie Kitjiel al eenige
tijd

Afgaande

Regent en patroon van
den handel der Engelsen
aldaar, Radja Mona,
dem het geregt dat den
bekenden oproermaker
Sidie Kitjiel door 't Minis
terium dier Natie tot Ban
cahoulou na Madras
Zoude zijn gezonden,
om was't doenlyk deselve
ook te doen post vatten op
Ticou, waarop zij even
temerair als bij haare
ongeoorloofde en roeke
loose invasie tot Natter
gedagten Scheenen te
maken, dan zangezien
UEd: vermeenen daar
omtrent Suijst 't grootste
periculo niet te weesen
en teffens ons komen te
verseekeren gedurig een
wakend oog te zullen hou
om al Zulke meneeste
verhinderen zal 't genoeg
Zijn

Aankomende

Tyd na Bancahoulou
vertrocken en zo als men
thans ~~vernoemt~~ vermeent, doordat
Ministerium, verder na
Madras versonden is,
met Zijn aansoek om de
Engelschen mede in
Ticou post te doen vatten
waar toe zo als de gerug
ten lopen even temerair
als in hunne invasie
op Natter wel gedagten
Schijnen te maken, dog
waar omtrend nogthans
vermeenen Suyst 't groots
te periculi niet te wesen,
alschoon Egter niet manu
queeren op alle zulke
meneesen een gedurig wa
kend oog te houden, en
zo veel als kunnen, na
tyds gelegentheeden sonde
Contrarie Mesures ter
verhindering te neemen.
Missive van den 27 Juny 1753

Afgaande

Zijn bij desen UEd: zulx de novo
nadrukkelijkste te recommen
deeren, tot dat men iets
met Zekerheyd daar van
Zal hebben vernoomen. -

Berigt

No: 28.

Aankomende

'T Evengemelde Bodemtje te weeten de Engelsche Chialoup d'Orangeboom, op den 6: deser onder geleide van onser Chialoup De Goudvink na rencontre van 't Selve ter Rheede van Natter, herwaards aangebragt, hebben wij gepermitteerd zijne reise na destinatie over Bancahoulou na Batavia te vervolgen, om redenen het gedeclareerde en gesustineerde van dies gesagvoerder Mr. William Doggens, van door man-quement aan vivres genoodsaakt te zijn geweest om mits vermits Syn seer langen reise van Madras so wel den Eersten watte hebben moeten Zoeken, als dat voor zig als een Trafiqueur vaerende

Afgaande

D'Engelsen in der selver Ministerium tot Bancahoulou aangaat 't geen sij aan UE: hebben geschreeven nopens de door ons gereclameerde pantfalling voor berigt, en teffens voor wel gedaan houden, UE. gebragen behandeling ten opsigte van de herwd. opgezonden particuliere Engelse Chialoup d'Orangeboom, recommandeerende by reiteratie tegens alle Machinatien en quade menees dier Competiteurs op de best doenlykste wijze te maaken, om deselve allesints tegen te gaan en te verhinderen. —

Aankomende

vaerende op het waeijen van den Engelschen vlag ter dier Negorie, heeft vermeend, dat district gerustelijk te kunnen en te mogen aandoen, bij ons in dien opsigte niet verworpen heeft kunnen worden, maar ten aansien van des selfs lange reise zeer aannemelijk is gevonden, also zijne passe op den 22 febr: Jongst leeden tot Madras verleend, dus circa 4 maanden die betuijgde gedurig lijk in zee geweest te sijn, ond ware, te meer boven dien geene grote suspicie heeft kunnen vallen, dat hij na de een en andermalen aan ons gedane serieuse veetselsingen, den selven eenigen handel ter dier Negorie gedaeven zoude hebben, also ders ganschen Lading

Afgaande

Aparte Missive van den 10 9ber: Ao. 1752. —

Bijt nevens onse thans afgaande gemeene gevoegd afschrift des briefs aan het presente Ministerium te Bancahoulou gerigt, die brenger deses gelast is en, passant af te geeven zal UE: duijdelijk komen te ontwaren, hoe kragtig en nadrukkelijk wij komen te protesteeren tegens alle Elicieten handel, langs de West Cust in en op 's Comp: territoiren maar in sonderheijd tegens de tamereise invasie door Engelsen en aan houding haarer postvatting

Berigt

No: 28.

[illegible] vertoning van den Staat der E: Oost Indise Comp: ten Hoofd Comptoir Batavia [illegible] 't Slot der Negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van [illegible] A: 1752 tot ultimo Aug: A: 1753 [illegible] 136 [illegible] 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen Zyn afgeschreeven [illegible]

Soloven [illegible]

Aankomende

Lading van dat bodem zyje na visitatie by arrivemt alhier, wel geconditioneerd gestuwt en van opgebroken bevonden is, en ook thans na verkoop van Circa 50 Lasten zout en een weynig Yser op den bepaalden pagt onder geleide van een onser vaartuygen tot door den gebroken hoek daar mede weder van hier komt te vertrekken invoegen UW: Hoog Edt: behagende Sulx in allen omstanden nader voor Zoude kunnen komen by de Copias onser Resol: van den 6: 7: en 8: deser die wy in hoope van UW: Hoog Edelens app: probatie tendien einde de vryheyd neemen, deser te doen versellen. —

Secrete Missive van den 10 8ber: A: 1753. —

Bij

Affgaande

postvatting tot Natter, mitsgaders ondersteuning van wederhoorige volkeren aldaar, des zal het noodsakelyk zyn, om de vaart van alle vreemde in 's Comp: indisputabel Jurisdictie, voor onwettig houdende, te doen verhinderen na vermogen, te blyven volharden by de zeer geneesipieerde Maxime van alle vreemde fortuyn Soekers in haare Edt: Limiten, en gevolgelyk ook na Natter, 't zy Engelse of andere met haare pasen voorsien, zo ze zig niet laaten raaden, willig op de Protestatie die voor af na gewoonte zal moeten geschieden, alle Negotiatie in 's Comp: districten te mennageeren en ten Eersten van daar te delogeeren, per Lorrendrayers door onze

Kruysers

Aankomende

Bij arrivement van den Chialoup d' Goudvink op den 21 Decemb: Elff dagen na 't vertrek van 't Schip 't Huys ten Duynen wy vereerd hebbende gevonden met UW: Hoog Edelens hoog gerespecteerde Missive van den 10 8ber: Jo: leeden apart ingesloten nevens een gemeene van dien dato, ten bylage hebbende UW: Hoog Edelens Zo nadrukkelyke Protestatien aan 't ministerium tot Bancahoulou, zo wel omtrend alle n illicite handel die door d' Engelsen en de door hun geprotogeert, of met pasen gestijft werden inde Inlandse Natien, reets zoo veele Jaren tot de grootste prejuditie van 's Comp: zo door de wapenen, opdragten

van

Affgaande

Kruysers, des doenlyk te doen arresteeren en zodanig herw: op te zenden tot onse dispositie, dog ten opsigte van den by UE: missive van den 26 9ber: A0: pasfato vermelde Bagin da Maha Radjia Lello en deselfs instantie om het vice Regentschap tot Natter te mogen hoeren herstelten gemaintineerd, tegens die het wettig gesag aldaar g' uzurpeerd en zyn Persoon niet tegenstaande daar toe wettig daar van geseclúdeert hebben, UE: bloote betuygingen daar by vervat, niet genoeg Sufficieerende om met fondament ook aan die zyde te werk te konnen doordringen, zo behoorem UE verdagt te zyn, ter eerste occagie ons taete schikken een

Reguest

Aankomende

van vollen Eygendom
van diverse en genoegsaam
alle zuyder districten,
al wettige Stands vorsten
of Regenten verkreegen
Dominium ter deser Custe
als Lorrendrayers gedreeven
en speciaal omtrend de
zoo violente invasie van
't district Natter, die Eynde
lijk in Aº Pº zoo temerair
daarop gevolgt is, heb ik
desen willen doen dienen,
om ter deser eenste gelegent-
heyd, door 't vertrek van
eenige Sumatrase hande
soriteits vaartuygen
UW: Hoog Edelens op 't Eer
biedigste te versekeren, dat
nooyt zal manqueeren
om tot maintenance van
's Comps: gesag en regten
in dit aan myne zorge
door UW: Hoog Edelens
zo gunstige opgedragen
Commandement

Affgaande

Request of ander Schrifttuur
hoe ook genaamd, zullen Con-
tinueerende, door hem
gesubsigneerd aan UE: en
Raad gedecideerd niet
later als onder den datum
van UE: opged: Missive en
in die verwagting verblijve
Vrij na Gazette —

Aankomende

Commandement, met
alle beraad en voorsigtigheid
zodanige mesures te nemen
als ten besten zal kunnen
uytdenken om die (zoo ge-
vaarlijke) en alle andere
Competiteuren in den
handel, zo wel een voet
door mercantile midde-
len ende door UW: Hoog
Edelens g'approbeerde tegen-
woordige gerecipieerde maxi-
me in de bekrujsing der
door hun 't meest gesogt
werdende districten dwars
te zetten, als door andere
wegen hun, zo mogelyk,
zo veel werk te verschaffen,
dat gedurende 't hangen
deser zaken, op de geruste
en verzekerde possessie
en verkerbste peysie zig suyt
niet te zeer zullen te beroe-
men hebben, gelijk daar
toe by provisie d' omstan-
digheeden van zaken

Affgaande

Berigt

No: 28.

Aankomende

reeds in die Constitutie
gebragt Sijn, dat eenen
Radja Gounong, zijnde
een zoon uijt een tweede
huwelijk van eenen Radja
Bandhaera met Bagin
das, Wed: van den hoofd
Regent Radja Indra
Soutan, die A°. 1693.
nevens de gesamentlijke
Regenten en ingesetenen
tot Natter de Edele Comp:
voor Sijnen wettigen
Opperforst en Beschermster
heeft erkend, bij Submisse
aangenomen en trouwe
gesworen, en dus een
groot vader van s moeders
Zijde, van den tegenswoor
digen zig alhier bevinden
de, alleen overgebleeven
wettigen Pretendent
tot de Successie in de
Regeering dier Negorie
Bagindo Maharadja
Lello

Afgaande

Aparte Missive van
den 16 aug: A°. 1753. –

Dezeedienen waare
om overder Engelse affaire
tot Natter en den wettige
Pretendent van 't hoofd
Regentschap aldaar
Baginda Maha Radja
Lello bij onse thans af te
gane gemeenen brief nie
staal verhandelt sal UE:
wel konnen begrijpen een
lijk

Aankomende

Lello, waarvan bij onze
vroegere gemeene van
26 Nov: 1751. en Extract
ter Resolutie van dien dato
vermeld is, en die de Natter,
de bovenlanden, zowel
als 't grootste aandeel
in dies goudrijke mijnen,
onder zijn directie en gezag
heeft, zig de parthij van die
Zijne thans verdreevenen
naneef zeer komt aante
trecken, zowel niet van
tijd tot tijd door zijne Crea
tuuren, de welg' intentio
neerde gemeente, tot de
verpligte trouwe aan hem
Bagindo Maharadja
Lello te vermanen alsmet
vrijgementen, en ook
teffens werkelijke versame
ling zijner onderhoorige
Volkeren, de beide tegens
woordige Uzurpateurs van
't Gezagh aldaar. Dato
Bazaar

Afgaande

lijk te zijn, dat wij die
zaaken met alle secretesse
willen behandelt hebben
en daarom zullen wij bij
deesen in antwoord op UE:
apart Schrijven van den
10 April deses jaars, genoeg
lijk noteeren, dat men de
Inlanders ten opzigte van
Natter, en d' Engelse aldaer
maar moet laaten begaan,
voor so verre het niet
komt te strecken tot s Comp:
nadeel, maar niette
min onder de hand gem:
Baginda Maharadja
Lello kan assisteeren, om
zijn regt en billijke Preten
sie aldaar te doen gelden
Zo als hij dat best Zal ver
meenen te konnen doen,
Waar toe ook als UE het
dienstig oordeelt aan hem
eenige bouginеese militai
ren Zouden kunnen werden
gegeven

Aankomende

Bazaar en Radja Darat
/ die even onagtmatig
violent als hunne Regee
ring zelfs is, tot hun maine
tenue d' Engelschen hebbe
ingeroepen: / zoo veel vrese
aan te Zagen dat daar
door den voormelde
Bagindo Maharadja
Lello /: dat een Schrander
en onderneemend man
is :/ hem zeers gemoedigt
vind, zig eens na deszelfs
te begeeven, om door de
vertrouwde hulp van de
hem genegene ingesete
nen, Satisfactie van het
hem aangedane onge
lijk te neemen, en zig
in het hem wettig Compe
teerend gesag te herstellen
dogt welk vermeend
hebbe hem in de tegen
woordige omstandighee
den van Zaaken zo wel

ten

Afgaande

gegeven ten tijde deselve
op zijne vaarthuijgen of
die van sijne vrienden
te werden geplaatst, ten
gebruijke zo het zal behoor
mits dat deselve alvorens
voor 't vertoog in 't publicq van
de Comp: werden afgedaan
en quasi konnen over te
gaan in sijnen dienst,
schoon d' Comp: daar by
wijze van leen betaald
't geen dienen kan tot
UE: narigt.

Accordeert
Staan

Aankomende

ten aansien der Engelsen
als Inlanders nog niet
te hebben mogen permit
teeren, dat wij voor als nog
of wel voor een werkelijke
opstand derwel g'inten
tioneerden, niet ginveg
verzekert houden dat
diergelijken verschijning
van dat absoluten wel
gewenste Effect zoude
kunnen zijn, dat zig
daarvan komt voor te
stellen, te meer om dat
een Secrete Sendeling
met een mondelinge
Commissie, bij bovengem:
Radja Gounong, voor
als nog op weg is, en bij te
rug komst aan mij, zoo
verwagte / wel zodanige
berigten zullen toekomen
dat met vaster hoop tot
een finaal Succes, zulx
zoude 't onderneemen

welen

Afgaande

Aankomende	Afgaande
Wesen en de gelegentheid raadsaam vindende, als dan in hoope van UW: Hoog Edelens appro, batie zal Caffteeren; om dat voor mijn Persoon :onder UW: Hoog Edelens gunstige Correctie:/ met Eerbied vermeend te mo, gen Sustineeren, dat deze en diergelijke Zaken, ten eenen met de ~~meeste~~ minste embaras, en alle radieuse Sequelen ten opsigte der Europeese Natien, en ten anderen tot de beste Effec ten onder den Inlander door hun Zelfs kunnen en /zoo mogelijk/ ook die, nente werden uytgevoerd alschoon ten reguarde vant Generale herstel en maintenue van s'Comp: thans vervallen gezag, en rondsom als vergeten Prevelegien	
Prevelegien tot den Priva, ten en Seclusiven handel Egter na onze vroegere sentimenten als nog ver, meend dat it mogelijk de meest verwilderde dis, tricten eens door eenge, dwelige Correctie, tot reden en behoorlijke Submissie gebragt, en t zij in het dis, trict van Natter dan wel de Ryer Bangis, alwaar beter rivier en Sekerheyd voor g'ankerde vaarthuij, gen is, een Postje opgeregt en alle de oude thans vergetene Contracten die bij mijn aankomst alhier niet dan bij Stukken en brokken uyt oude vodden en Papieren, zeer defect heb ben kunnen bij een verza, melen, behoorden vernieuwd te werden, bij al dien de E: Comp: zig int toekomende vyt	

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve bij 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden, Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van [illegible] Sept. A°: 1752 tot ultimo Aug: A°: 1753, monteeren een Somma van f 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zijn afgeschreeven te Weten

Soldyen en de [illegible] maandgelden aan 's Comps: [illegible]

Aankomende | Afgaande

wijl Zal willen verzekeren
vandoen toevloet van 't
meeste en beste goud, dat
deze Custe komt uijt te geven
en thans voor 't aandeel
dat de Engelsen so stout
uijt de aldaar gedreven
werdende handel durven
neemen, tot Schade van
d'E: Comp: alhier en 't nut
van deselfs handel op de
Lijwaat Quartieren, in hun
ne handen te vallen, der-
wijl intusschen desen ko-
mne in te Sluijten, <u>Sodani-</u>
<u>gen Requesten Lamentatie</u>
<u>als den in desen meergem:</u>
<u>Baginda Maharadja</u>
<u>Lella</u> vroeger tijts aan ons
is komen over te geven om
door 's Comp: adjude en
Opperheerschappije over de
Strandlanden, binnen de
Indrapouraseen en Lintol,
de Limiten ter deser Custe
in

Aankomende | Afgaande

in 't hem Competeerend hoofd
Regentschap tot Natter,
hersteld en gemaintineerd
te mogen werden, tegens
voormelde Dato Bazaar,
en Radja Darat die 't zelve
ten tijde zijner minderja-
righeijd, en wanneer hem
als voogden onder hun
bewind hadden, g'usurp-
eert hebben, en nevens
de met hun gecomplotten-
de thans hem daar van
als gesecludeert houden,
verselt van zodanige af-
schriften der alhier berus-
tende <u>origineele Contracten</u>
<u>zo wel met de Regenten</u>
<u>van dat district als die</u>
<u>van Battahan, Pria-</u>
<u>mang en Chincol, die</u>
<u>desen mede hebben bijge-</u>
<u>voegt</u>, om dat remarque-
re dat UW Hoog Edelens
in hunne aan 't Banca-
houlous

Berigt

No: 28.

Korte vertooning van den Staat des E. Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoir Batavia, soo als 't selve by 't sluyten der negotie boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

---

Aankomende | Affgaande

houdous Ministerium
gerigte Missive daar van
kennen mentie te make
omoot de aldaar door
de Engelschen mede
wel gesustineerde en vrijen
handel op die funda,
menten te Contradicee
ren, in hoope dat 't een
en ander van die ge,
lukkige Effecten zal
mogen sijn, dat de E.
Comp: in der tijd met
het meeste honneur
in haare wettig verkre
gen en lange Jaaren
ongeturbeert geposs,
deerde Eminente Pre
rogativen ten deser Custe
herstelt, en eens voor
al ontlast zal mogen
werden van alle de
Zulke, die thans onder
staan niet alleen door
allerhande machina

tien

Aankomende | Affgaande

tien, maar zelfs ook zoo
toom = als trouw = loos met
geweld deselve te violeeren.

Secrete Missive van den
10: aprill ao: 1753.

Terwijl voor 't overige en
tot Slot deses nog de vrij
heyd neeme UWelEd: Hoog
Edelens, in vervolg mijner
aparte Jongste van den
10 februarij te bedeelen dat
de Zaaken in der Battase
booven Landen door de
directie van den daarbij
vermelden Radja Gou
nong, of den groot vader
van 's moeders zyde van
de verdreevenen Bagindo
Maharadja Lello onder de
Radjas en Regenten van
Sagam, Cottalawas, Bat
tas Bauwa, en beneden
't district van Battahan
zig zodanig beginnen
te schikken, dat 't Engels

Ministerium

Ministerium tot Banco
houlou, op de instantie
van den Zig tot Natter
tot 't gesag opgeworpen,
en hun aldaar ingeve
ssen hebbende Dato Ba,
Zaar, heeft goedgevonden
hunne opgeworpen fortje
met een meerderen
getal van 23 Europeesen
en 15 Bouginese mili,
tairen onder gesag van
een Resident van eeni,
gen meerderen rang
als daartoe tot nog toe ge,
weest is, te sterken; waar
toe behalven 't verdrijven
van hem Bagindo
Maharadja Lello
verdere aanleijding heeft
gegeven, dat 7 Mooren
van de Engelschen
gedeserteerd, en door op
genoemden Radja
Gounong opgevat zijnde
den

den evengenoemde Dato
Bazaar, dezelve door zijn
swager Radja Bazat
heeft op dren Eysschen en
Zuil geweijgert is, t geen
den Engelsen Resident
(: 't geen nog nooijt geweeten
hadden:) dat nadenke
Zoude hebben gegeven,
dat denselven den evengen:
Dato Bazaar, daar over
nare komen laete voegen
dat 't wel scheen of aldaar
voor den regten meester in
't gezag niet erkend wierd,
en voorts van die uijtwer
king is geweest, dat hij
Dato Bazaar niet heeft
durven onderneemen,
om eene Bandhara
Radja, die ter besoek van
Zijn op Natter huijsed,
te met kleendogter uijt de
Negorie Doerablas Lotto
na derwaarts overgegaan
en

Berigt

No: 28.

Aankomende	Affgaande
en kijst hoofte van zijn ommegang met deeze en geene, onder Suspicie als een zendeling gevallen ware, opentlijk eenig leed aan te doen, maar na dat le vergeefs bij den Engelsen Resident tot desselfs arrest g'insteerd hadde, getragt denselven door de atchinders te doen moorden, 't geen Egter door ontset van diverse onderdiens attentaten hem te hulp gekomen volkeren niet ter uijtvoer gebragt, en dien man wederom in zijn Negorie geraakt is, waar door verneeme dat den meergemelden Radja Tonnong, en mae andere van 't geslagt van den alhier zig tot vlugtoe opgehouden hebbenden Bagin, dae Maharadja Lello, hem	

Aankomende	Affgaande
hem bij 't vertrek belast heb ben, denselven aan te zeggen dat gaarne zien souden dat in Sewoon weder na Natter, of ten minsten bij hun te rug quame, en niet langer gelijk thans, als een verdreevenen om bleeve lo, ssen sonder verseekering dat sij lieden de zaken met Dato Bazaar voor hem wel ten besten Eynde brengen zoude, in gevalle zig zoo verre van de adjude van d'E: Comp: verseekerd zoude hunnen houden, dat den toevloet van vreemde vol, keren van buyten eer hin, daat mogten werden voor niet zonder bedugting waaren, wijl denselven zig zo wel door de aldaar reets ingekroopen atchijnder als	

No: 28.

Berigt

Aankomende | **Afgaande**

als de Protexie der Engelsen
zoekt staande te houden
en ten dien Eynde ook dage
lykse Praktyken in 't werk
komt te stellen, om die
Natie in meerder menigte
derwaarts te lokken gelijk
ook ten tijde by Bandhara
Radja aldaar is Present
geweest, een Zendeling
van den koning van At,,
chim met 4 Vaarthuÿ,
gen arriveerde, dee 't
by Provisie zo verre gebragt
heeft dat die volkeren
aldaar reeds 't voorregt
bekomen hebben, zig in
een appart district onder
hun Eygen Regenten
neer te setten, zo als den
meergem: Bagindo
Maharadja Lello
meede, en voorts op een
Ontfangene briefje van
voorn: Radja Gunong

en

Aankomende | **Afgaande**

en andere verder is komen
te Communiceeren van
intentie te zyn omme
derwaards te willen over,
gaan byaldien de E. Comp:
aan hem als desselfs onder
danen na inhoud van 't
Contract met zyn over
grootvader Radja Indra
Southan gesloten, hem
eenige adsistentie zoude
willen verleenen indien
voegen ter onser Vergade,,
ring op den 20 Maart
binnen staande by 't desen
/ nevens zyn vroeger tyds
reeds gedaan: overzellend
schriftelyk versoek, daar
toe nader quam te insteer,,
ren, waar in zo verre
gedisponeerd is, dat men
denselven alleen de verse
kering heeft gedaan dat
twee Vaarthuygen reeds
geprojecteerd en in gereed,

heyd

Berigt

No: 28.

Aankomende | Afgaande

vheyd gebragt waren, om
volgens Comp: gewoonte
v: Noorder Vaar Water tot
Chineol toe te kruijsen,
om in 't gemeen onder
haar bondgenooten en
onderdanen de beste rust
te conserveeren en deselve
voor den overlast haarer
vijanden en voornament-
lijk de atchinders, na
inhoud van alle Contracten
van de Zeekant of noods
te protegeeren, en thans
deselve speciaal gelast
zouden werden, voorna-
mentlijk een wakend oog
omtrend die zijne Negorij
te houden, dog dat hij Ba-
gindo Maharadja Lello
egter te weeten hadde, dat
d' E: Comp: zig nooijt verpligt
hadden, iemand van alle
dese Cust volkeren tegens
eenige vijanden van binnen

of

Aankomende | Afgaande

of den Landkand, met haar
magt te adsisteeren, en der-
halven door hem zelfs dien
aangaande zodanige
mesures zoude dienen te
werden genomen, als ver
meenen mogte dat voor
hem de dienstigste wesen
zouden kunnen, en in
zulken gevallen, om de
goede vriendschap tusschen
ons en de Engelsche natie
te considereeren hadden
dat de oprigting van hun-
ne tegenswoordige post,
en zyne Negorie niet als
onse vijanden, maar
alleen door de misleijding
van den meergenoemden
Dato Bazaar, en zijn
aanhang, zo wel omtrend
zijn onwettig regentschap
als 't gezag van d' E Comp:,
en dat van Radja baros
over deselve ondernomen.

kan

Berigt

No: 28.

[Ko]rte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compa[gnie] ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve bij 't Sluyten der neg[otie] Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereckent van p.mo Sept A.o 1752 tot ultimo Aug.s A.o 1753, montceren een Zomma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschaeven te Weten

Soldyen van de Bedienden maandgelden aan ...

Aankomende	Affgaande
kan wesen en uijt diens hoofde ook met hun tot nadere ontruijming een vriendelijke onderhande, ling gehouden werd, welk alles door hem in dank aangenoomen, en den selven bij zijn voorneemen om op voorm: instantie zijner vrienden derwarts overte gaan, gebleeven zijnde ook van Eerstdags schijnd werkstellig ge, maakt te zullen werden, wijl niet hebben kunnen goedvinden, hem absoluijt daar in te verhinderen in hoope dat zulx, /als ook dat in onse gemeene brieven van desen geene zo omstandige mentie komen te maken:/ bij UW: Hoog Edelens approbatie zal kunnen vinden, uijt consideratie dat dit, /: zoo vermeene:/	

Aankomende	Affgaande
vermeene:/ de eenige ons mogelijke middelen zijn om in desen so wel den Inlanders eenig genoegen te geven, als de Engelsen bij provisie door derselver generale protesten te doen begrijpen dat hunne possessie, /zo als altoos noemen,/ malfide g'usurpeerd mischien bij continuatie de zekerste of voordeligste niet zal weesen, en intusschen alle bijzondere actien tegens hun, zo daar door al niet verbeteren, ook niet komen te verslim, meren. — Apparte Missive van den 13 April A.o 1754. — Heb ik de Eer UW Hoog Edelens, door desen, als in Eerbiedigst Rescriptie te verseekeren, dat wat aanbelangt	

Berigt

No: 28.

[illegible] van den Staat der O: Oost Indische Comp[illegible] ten [illegible] Comptoire Batavia [illegible] Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van [illegible] A: 1752 tot ultimo Aug.s A: 1753 monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen [illegible] maandgelden aan s Comp.s [illegible]

Aankomende	Affgaande
aanbelangt den Entrepri„ „se eener asiatische Commer„ cie Comp: tot Embden nooyt zal mancqueeren mijnen geduurige atten„ tie te houden ten alles mogelijken versekertheyd van s'Comp.s Professien en Prerogativen ter deser Custe, als 't voornament„ lijk mij, niet dan seer smertelijk is, reeds deselve zo stoutelijk door de Engelse Natie tot Natter g'invadeert, en g'vio„ leert te zien; alschoon ook 't bedoelde oogmerk tot een versekerden Pos„ „sessieten handel, hun :buyten en behalven s'Comp.s indisputabel regt ter Contrarie:/ ligte„ „lijk nooyt na verbeelding zal volgen, doordien Tongot, en voor 't tegens woordige	

Aankomende	Affgaande
woordige zo als g'informeert werde, de differenten onder diverse factien van Ab„ schijnders, waar van veele assurant op de belof„ „ten, van den zig tot 't gesag opgeworpen hebbende Dato Basaar, een tot vrijen han„ del; andere, onder hunne eygen Landslieden als hoof„ „den een independenten inwooning pretendeere„ en de eygen Negorias volke„ „ren, een gedeelte zig aan den kant van hem Dato Basaar, en sijnen Swager Radja Darat begeven hebben terwijl weeder andere, onder eenen Sie„ naro Pandiang, en Orang Caya Moulia, vereenigt met de berg re„ „genten van diverse in mijn i appaate van den 10: april A.o 1753. reets verm: districten	

Aankomende	Afgaande

Districten en alle de daar zijnde Minangcabose volkeren, zig de Parthij van den bewusten Ragin, Do Maharadja Lello, ter mainctenue van des selfs wettig regt, tot 't hoofd Regentschap aldaar, zoo sterk komen aan te trekken, dat daar uijt reets diverse revoltes, door 't opvatten van 't geweir, ten verscheide vegterijen, ontstaan zijn, waar in voornamentlijk de boven gem: Dato Basaar, tot zijn beter soulagement ingeroepen: / en daarop den tot vrijen handel pretendeerende: Parthijen vers in 't Onderspit geraakt tot behoorlijke Contributie, door boven gem: Sinaro Panjang, voor den gem: Maharadja Lello gedwongen zijn

Aankomende	Afgaande

zijn ten verdere aanlusten zedert dat den laastgen: eens na derwaarts tot in de Negorie Battahan heb laaten overgaan, en na verrigting van 't nodige alhier, weder gereverteert is, 't geen onder anderen, den meergem Usurpateur van 't hoof-Regentschap aldaar die bekom mening schijnd te hebben gegeven, dat na zulx eenigen tijd hebbende stilgezeten, voornamentlijk bij de Engelsen, die sig tot die tijd nog nutraal hebben willen doen schijnen, alle aandrang heeft gemaakt, zijnen Parthij met haren magt te ondersteunen, en op ontstane geruchten als of mede troubles voornemens zouden kunnen werden.

weder

Aankomende | Afgaande

weder van daar te willen verhuijsen, persuasive geensints eenig Credit te geeven, daan iets anders wat omtrend den even gem: Maharadja Lello, gesegt wierde, dan dat na zijn Dato Bazaaes afsterven hem in 't regent schap dier Negorie zoude behooren te volgen, dog thans die zijne praetentie maar alleen als een vinding van den hol: landsen Comp: ten onrus voorgeevende te weesen, de beste middelen dienden te werden aangewend, hem bij provisie maar derwaarts te lokken, om onder zijn tegenswoordig bestier, denselven de ste beter tot hunnen huijs houding te leijden, gelijk ook daartoe den aan soek gedaan dog den

over

Aankomende | Afgaande

overkomst geweijgert is, met mijne Communicatie en den Raad zijner vrienden, die denselven thans kennis geven, dat zij in de Negorie Pattahan versamelende hem ter gelegener tijd al, daar eens weder willen verwagten, als wanneer ook ovensochten, dat aan hem en hun van wegens d'E Comp: eenig verseekerings teeken, ter vernieuwing van vriend en bondgenood schap gegeven, en getoond mogte worden, waartoe denselven (als vermeenen) de Zulk voor als nog alleen genoeg te weesen 't oude Contract met zijnen over groot vader Radja In, da Southan gesloten, en bij hun niet meer in weesen, tot zij 's genoegen onder de nodige examine

ring

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van [illegible] 1752 tot ultimo Aug.s a.o 1753 ... 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven als

Soldyen ende betaalde maandgelden aan [illegible]

Aankomende	Affgaande

zing van dies inhoud en wedersijtse belofte in Cossia hebbe ter hand ge„stelt nevens een Geschenkje van een Stuk Cassa voor den een en ander zijner vrien„den, tot Tulbanden of des„tars, als alhier bij de Inlandse grooten in gebruijk zijn, en veeltijds in dergelijke omstandigheeden, de waardigste van dos gehouden werden: terwijl in Cas van noodsakelijkheyd tot eenigen asistentie, mij verder eerbiedig zal gedragen na UW: Hoog Edelens intentie en voorschrift. –

Wel Edele Hoog Edele Heer en Heeren, nader dan 't gesegde direct iets met de Engelsen is voorgevallen, durve ik mij heeden nog niet onderneemen

UW:

Aankomende	Affgaande

UW: Hoog Edelens als verse„kerde berigten, dog van bren„ger deser den gesagvoerder van de Chialoup de Goud Vink, die den 27 passato na de middags tegens den avond stond; dat district passeer„de, wierde ik g' informeerd dat dies tijds, 't geschutge„duurig lijkt meest na den Land kant, heeft zien speelen 't geen na gerugten door Ingesetenen van Passar, man ende aijerbangis verneeme, dat sijn oorsaak veders uijt de dyffentien van voorn: ^v^ fortresen factrues gehad heeft, en ook dat die van laastgen: Negorie de Nala, neefen hunnen handel voornamentlijk ten vervoer van Rijst, opgesegt en sommige hunner vaartuijgjes reeds zouden hebben verdaeren. —— Accordeert

Kanan

Ler Cl.

No: 28.

[illegible]orte vertoning van een Staat der E. Oost Indische Compagnie [illegible]
ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't selve bij 't sluyten der nege[illegible]
Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1° 7ber
A° 1752 tot ultimo aug^s. A° 1753 monteeren een Somma van 3679097:17:15 [illegible]
ten Lasten der volgende Reekeningen zijn afgeschreeven te weten
Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp^s. Dienaren de [illegible]

Berigt

No: 28.

Korte vertooning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofde Comptoir Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van sept. A° 1752 tot ultimo aug. A° 1753 monteeren een 2 millioenen 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreven te weten

Soldyen over de Bedienden maandgelden aan 's Comp.s Dienaren

Nagezien
Storm

147

Translaat Engelsche Missive.

Aan den Wel Edelen Jacob Mossel Esq.
Gouverneur Generaal over alle Zaken van de Edele Nederlandsche Oost Indische Comp. en den Raad van Batavia.

Wel Edele Heer en Heeren.

Wy hebben deze gelegentheid met verzuymen van de snaauw galey zeylende na Batavia om U Edele &c. te presenteeren eenige onlang verzigtingen van uwe Dienaren tot Padang ons bekend en waer van wy gevoeglijk redres verzoeken, met ingesloten de of U Ed. zult vaardiglijk bezorgen dat wy zulks erlangen en dezelve niets zullen melden als absolute daaden welke zy ons zelfs by brieven hebben te kennen gegeven.

Den 3 aug: laastleden zeylde een sloep van hier genaamd de Surprise met een lading gestaat op omtrent 9000 zegge negenduysend Spaanse realen toebehoorende aan eenige heeren van deze plaats, hebbende ordre pas na een neutrale handel plaats noordwaerts dog contrarie winden en stroomen ontmoetende, wat zy genoodzaakt tot poelo Tecoo in te loopen hebbende groot gebrek aan ttater en provisien

en

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoir Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van Sept A° 1752 tot ultimo Aug° A° 1753 monteeren ... 367[illegible] 097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen en de Besoldie maandgelden aan s' Comp. dienaren

en niets meer als voor drie dagen rantsoen vant een en ander aan boord, doch het volk aldaer weygerde zulks hem by te zetten, en eenige buyguisjes van Priaman te en weer lieten het boots volk meer dan twee uure, ende den vader der Commandant van Priaman hem gesonden had, om de sloep te verhinderen water en rys te erlangen doch als de meester wilde komen zy geholpen zoude werden met al hetgeene waer toe hy gelegentheyd wat te bekomen, waerop hy zo verlegen zynde zig genoodsaekt vond 't selve te doen, en hem werd dienvolgens gepermitteerd hout en eenige verversschingen te laden, onderwylen hy aldaer was ging hy aan boord van een Hollandsche sloep daer leggende op de reede, om permissie te vragen een dyner Lascars aan land te mogen laten begraven, 'tgeen hem vergund wierd, en hy vraagde aen den Commandant van de sloep om een weynig te mogen verblyven, en hem aan een weynig vogels te helpen maer ten laatsten de meesters van de sloep [illegible] geen apparentie vinde om eenigs te bekomen, wanderom [illegible] te willen gaen waer hy gerak, en niet toegelaten wierd uyt [illegible] te gaen niettegenstaande hy zyn paspoort vertoogde en daertegen protesteerde ondertusschen werden er [illegible] van de surprise gesonden, omme het opsigt van te neemen, en hem na Padang te brengen, alwaer deeze aanhouding geconfirmeerd wierd door den gouverneur

en

140

196

119

en raed aldaer, welke [illegible] ons geinformeerd hebben / haer Batavia waarts gesonden hebben, ter dispositie van UWelEdelens &c.

Dewyle wy bevatten dat het bevangen in een vreedens tyd gedaen, een swaere indigniteyt geeft aen de paspoorten van onse honorable meesters, en een schending van hun regt der vrye handel in India, aan alle haevens door geen Europeesen beheeten wordende, zo houden wy ons selven in onse pligt aan haer n: 61 negligent vinden, als wy in deeze geen satisfactie vraagden wegens de uytgestaande beleediging, versoekende derhalven UEd: d'ordre gelieven te geeven, ter immediate restitutie van gezegde vaartuyg ladingen alles daer toe gehoorende tesamen met alle schaden, kosten, verliesen &c. de heeren van Padang te reprimandeeren op hun ongeoorloofd gedrag, en effectuele zorge te dragen dat zy in des aanstaande zo ons beledigbaar niet handelen.

Een ander beklag zyn wy verpligt tegen den gouverneur en raed van Padang te doen, namentlyk hebbende de raadsche sollicitatien ontfangen, van de inwoonders van Natal een neutrale haven voor 't waardst, dat de Engelsche zig zouden komen onder hun ter nederzetten, zo hebben aan hunne invitatien gevolg doen neemen, aangenomen zynde aan de ordres van onse honorable meesters om haere limiten te deeser kuste te extenderen aan alle vrye plaatsen, zende

de

de aldaer in aug. pass.o, een sloep met een van haere Ed. Dienaars, welke daer den 7 September seer beleefde wy[se] werd ontfangen; en de inwoonders aldaer gaven hem sterkste versekeeringen, met geene andere natie geengag[eerd] te zyn, waerop zy met hunne een contract maakte de Engelsche vlag opheyste, en possessie van de plaats nam met unanime consent van de inboorlingen, in name van de Honorable Engelsche Oostindische Comp.e, en wy m[eenen] dezen ons selven aldaer regtveerdelyk g'etablisseert te he[bben]. Wanneer tot onse groote verwondering wy een brief ont[fin]gen van UEdele &c. gesubordineerden tot Padang, w[aer]in zyde vryheyd namen ons te zeggen dat zy met reg[t] gevonden hunne zyn hunne verwondering te uyten, over onse zo onbedagtsaeme resolutie, en violente usurpatie en dies betreffende dat wy weynig respect hielden voor de t[rak]taten van zyne britt. Majesteyt met deselve onder sulke en boeren te planten, waerom zy hooglyk adviseerden daer van daer te gaen, of dat anders zekerlyk daer gevolgen van komen souden konnen. —

Met wat regt hier de heeren van Padang ons aansp[reken] als aan hun gesubordineerd voorwaer zekerlyk zy moeten of willen noit pretendeeren ons regelen voor[te] schryven, waer te handelen, en waer niet wy wenschen opregtelyk dat zy altyd willen handelen op zoo een vriendelyk wyse, als huyd na de harmonie en traktaten tusschen

onse

onse respective gouvernementen, maer tot ons groot belang zyn wy genoodsaekt UEdele &c.a te doen observeeren, dat het schynt als of zy zulke ten naasten by geheel en al vergeeten, anders souden wy zo veele flagrante instructies niet hebben, wegens hunne pretentie om een superieure magt op zig te neemen, dezen halven ook wy ons vleyen UEd. &c.a zullen deese onse regtmatige klagten in behoorlyke consideratie neemen en ordres geeven aan den gouverneur en raad op Padang om in dezen aanstaende meer respect en agting te hebben voor de ordres van onse Honorable Compagnie —

Wy souden niet gemanqueert hebben tegen UE. &c.a hiervoren te melden, had zig daertoe eerder bequaame gelegendheid g'offereerd —

In deese plaatse van gelyke konnen wy niet vermyden UEd.&c.a te versoeken de goedheid te hebben een spoedige en finale determinatie te neemen wegens de zaak van de twee praauwen, voorheen tot Sinkell afgesneeden, en waerom wy ons zo dikwils en ernstig aan UEd. &c.a g'addresseerd hebben en verhoopen zulks al zal hiervoren deeden zal afgedaen zyn —

UE. &c.a brief aangaende 9 van onse zeelieden door capt. Burnam met de Brillant snow weg gevoerd is ons niet als na zyn vertrek van hier ter handen gekomen, tegens ons voorgekomen heeft, daer notitie van te neemen, dat wy anders zoude gedaen hebben, midlertyd hebben wy hem

op

21 Juny 1758

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compa[…]
ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't sluyten der neg[…]
Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely[…]

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept
a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753, montreeren een Somma van f 3679097:17:15 die
ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

---

op Zyn te tour al hier in Junii passo des weegens g'examineerd
dog hy ontkende Zulks absolut met byvoeging dat
te dier tyd d van hem Zyn weggeloopen Zonder redes.

Hed.le & geerde Heer Cuddalore hebben wy ontfangen
en betuygen dank voor de hulp, welke daer by Zeggen gen[…]
gen gemeent te Zyn nu daer de 1800 Spaens Zeggen 1800 […]
overschaffen welke M.r Drakely van UE. & geeerde
voor reek: van onse tamps ~~en wapen tech ramand~~
~~Comp~~ en aan 't Succes galey te taumseeren, en Zullen
nooit missen alle gelegentheeden welke voorkom[…]
aindere verpligting ingevalle van eenig schip UE: &c.
toebehoorende te gebruyken daert nodig weses Zal[…]
M.r Bond die Stuurman meester was van 't Susp[…]
Ze (wanneer Zy wierd aangehouden als gem: neem[…]
passagie op dit sloepje met Instructies van de Eed[…]
bindelading en laat van gesegde sloepje te ontfangen
die Zal hen versoeken wy UE: &c. de ordres te stellen
ten 't Zelve gegeven wierd

Onse gedeputeerde gouverneur Joseph Eurlock Esq:
Zyne gesondheid Zedert onlangs niet hebbende heeft na Eng[…]
land passagie genomen ~~na Engeland~~ met ons pak schip
en 16 inden Zetel opgevolgd Robert Lindley Esq:

hebbende tegenswoordig niets by te voegen besluyten wy met
veel agting

(: onderstond) Wel Edele Heeren heeren (lager) UE: Zeer ont[…]
dienige Dienaeren (getekent) Roberts Lindley, Jo[…]

Marsey

140
190
123. —

Marsey. Thomas Lombert, John Beack.
Percival Say, Willem Smith in margine)
fort Marlbourg 28 mey 1752. —

Accordeert

Allan

Cy. Boek[…]

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van 1e Sept. a° 1752 tot ultimo Aug. a° 1753 monteeren een Somma van ƒ 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Boekingen Zyn afgeschreven te Weten

Soldyen en de Bezitte maandgelden aan 's Comp. Dienaren

nagesien Kleijn

199
125

Translaat Engelsche Missive

Aan de Wel Edele Jacob Mossel Esq:

Gouverneur generaal van alle de Zaken der Edele Nederlandse Oost Indische Comp: en den Raad

a

Batavia

WelEdele Heer en Heeren

Onder dato 21 deeser addresseerden wij aan UEd: &c: met de Success Galey, Copy Waersay met 2 Cognossement van 1800 Sp: Daalders aan UEd: met 't Schepje geconsigneert wij versoeken onder Couvert te ontfangen

Hebbende gebrek aan een kleine voorraed rijst der Zal Zenden wij na aan de E.E. heeren mee 't Chialoup Maria na Batavia en versoeken dat UEd: gelieven te permitteeren de erlanging van een partytje om aan haar boord geladen te werden Wij Zijn

(onderstond) WelEdele Heer en Heeren (lager) UWEd: Zeer onderdaange Dienaren (getekent) Robbert Windley, Jn° Massey, Thom: Combet, Joh: Beach, Percival Say en Willem Hunt (in margine) St. Fort [Marlbrough] 28 Mey 1752. —

Accordeert

Akaan

Berigt

No: 28.

[K]orte Vertoning van den Staat der E. Oostindische Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753, montseeren een Somma van ƒ 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan s'Comp.s Loontreckende

nagesien
Kleijn

200
120.

Bancahoulo

Aan D'Edele Heer Robert Hindley Gouverneur
nevens de Heeren van den Raad van wegens
D'Edele Engelsche Oostindische Comp:
int Fort Marlbourong.

Edele Heer en Heeren!

Dit is een notoire Waerheyd waervan U Edelens geensints ignorantie kunnen pretendeeren, dat onse Ministers te Padang niet ingebreeke zyn gebleeven, om eenige Jaeren na den anderen, zowel by hunne Successive brieven aan U Edelens als die daerby g'intereseerd, temeermalen zo mondeling als schriftelyk gedane protestatien, tegens de Commandanten der particuliere Engelsche Scheepen en vaartuygen binnen het gebied van de nederlandsche Comp. ter handel verschreenen, wel uytdrukkelyk ter narigt van een iegelyk die zulx zoude mogen aangaen te kennen te geeven dat alle de landen van de Zuyd hoek van Indrapoera of tot d'uyterste hoek van Sinkel aan de Noord, als ook de daer voor leggende Eilanden, van ouds heer gesorteerd hebben onder de Nederlandsche Comp: zo uyt hoofde van Conquestreeringe door de Wapenen, als uyt kragte van diverse gemaakte en gerenoveerde, mitsg. op de plegtigste wyze beswoorene

Contracten.

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Comp.
ten Hoofd Comptoire Batavia, So als 't Selve bij 't Sluyten der boeken onder ultimo Augustus 1758 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereckent van ... 1757 tot ultimo Augustus 1758 ... 67 ... 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comps. Dienaren ...

Contracten en verbintenissen met 's lands Vorsten en Regenten
nevens de volkeren van binnen deselve gesitueerde negoryen
is en sedert A:o 1664 welke Contracten en verbanden, niet alleen
Contineeren een expliciete Seclusie van alle andere natien
van den handel op die Contryen maar ook een aanneeming
en erkentenis van de Nederlandsche Comp: als hare beschermheer,
onder d' allernadrukkelykste beloften van trouwe
en gehoorsaamheijd, mitsg:s dat de gem: Comp: het op zo een
legitime wyse verkregen Dominium Eminens van die
tyden af aanvaard ende geexerceert heeft. alle welke
alzowel evidente en onwedersprekelyke waerheden zyn
welke men in staat is op d' allerkragtigste en Convincantste
wyse te bewysen, als dat zy in het genot ende exercitie
van die bedongene Oppermagt een reeks van Jaeren door
niemand, en alleen onder het ~~bestier~~ van den Heer Gouverneur
Hurlock is geturbeerd geworden, door en onder
openlyke protectie van de ministers van d' Engelsche
Comp: te Banca Hoele, want schoon het ook in vroeger
tyden meer als te veel gebeurt is dat eenige aldaer of
elders thuys horende Engelsche Vaartuygen haer fortuyn
met een illicite traffique binnen de voors: limiten hebben
willen zoeken zo hebben de zulke zig altoos voor de Nederlandsche
kruysers verscholen, of de hoofden met geld gecorrompeerd,
om hare mors handel aldaerdoor te ringeren en binnen
pligt en trouw aan hunne meesters ops't hoofd te dien; waer toe
selfs instructien door voornaeme ministers van d' Engelsche Comp: als
reeders der Vaartuygen in India zyn ingerigt geweest —

Om dit gedoente eenigermaten te palliëeren heeft gem: Heer
Hurlok en d' heeren van zynen rade binnen goedvonden
te tregt dat de Nederlandsche maatschappij heeft, om uyt
hoofde voors: binnen de gem: limiten geenen handel van
wie het ook zy te gedogen, als naar de reglementen en res-
tricties door haar daer omtrent reets gemaakt, of te nog te
maken, onaangesien alle deswegens gedane waarschu-
wingen herinneringen en protestatien en onaangesien het
selve zoveele Jaeren na den anderen door d' Engelsche Natie
tacite is erkent, in twyffel te trecken, en zig quasi te houden,
even als of haar Edelens in het denkbeeld waren, dat
Tinkol, Natter en Priamang allervrye havens konden
wesen, voor een yder open, en onafhankelyk van eenige
natien niet tegenstaende de drie plaetsen volgens speci-
aal Contracten, te Padang als nog in originali berustende
wel uytdruckelyk in voegen voormeld gesteld aangenomen
en gehouden zyn onder de gehoorsaamheid van de Nederland-
sche Comp: . Wy zeggen zig quasi te houden even als of haer
Edelens in dat denkbeeld waren, omdat, offschoon wy niet
ignoreeren dat het een bekende swakheyd van de menschen
is zig de zaken zodanig te verbeelden, als zy deselve wenschen
te wesen, het tegen ons niet kan komen dat U Edelens
na zo meenigvuldige en op zulke goede gronden steu-
nende vertogen, herinneringen en protestatien waer-
lyk in dat concept zouden geraakt ende gebleven
wesen, maer wy veel eer denken dat dit voorwendsel door
U Edelens geretiglyk is g' ampleceerd als het plau-
sibelste).

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1.e Sept. A.o 1752 tot ultimo Aug.t A.o 1753 monteeren een ... 97:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dienaren ...

Borgt

plausibelste dat zy hunde uytdenken om'e onderkruypinge van de Nederlandsche Comp: in haren wettig verkregen privative handel by die geene welke geene grondige kennisse van zaken hebben, off zig ligtelyk laten preoccu-peeren, des mogelyk voorbillyk te doen doorgaen.

Dit onderkruypen is grof en groot geschied door het af-zenden van Engelsche vaartuygen langs het gem: territoir van de Nederlandsche Comp:, om op de daer binnen gelege-ne districten handel te dryven, en het verleenen van passen tenselven einde niet alleen aan particuliere Zo Chinesche als Maleydsche en Javaanse inwoonders van het Bancahoelsche territoir, maer ook van Java en andere plaatsen die het maar begeerden zonder eenige refleq-te willen slaan op d'ernstige remonstratien en minnelyke versoeken door onse ministers te Padang gedaen, tot me-nagement van dien illegitime handel. —

Maar hetgeene het aller criantst is, en men het min te verwagten hadde, is dat men niet zoo een fraay pretext tegens zyn beter weeten, tragt te verschoonen en eenigermaten goed te maken, het onwettig bestaen van in een volle vrede te gaen postvatten in Tappanoely, zoo verre deselve meester te maken van de wettige possessie van een geallieerde natie en aldaar, op eene naer onse Subitanie onverantwoorde-lyke wyse t' exponeeren en hazardeeren der vlagge van Zyne koninglyke Mayesteyd van groot Brittannien, gelyk wy tot onse uyterste surprise gesien hebben, dat UEdelens hebben kunnen goedvinden te statten te doen onaangesien

het

het selve als reeds hiervoren gezegt een plaats is specia-lyk onder de possessie en jurisdictie van de Comp: g'incluis, deert gelyk dat ook dies situatie aanwyst, als zynde gelegen noordwaards boven Battahans onder het ryk van Baros van ouds gesubordineerd, en de hulp niettegen-staande onse ministers te Padang, eenlyk by wege van precautie en zonder eenige verpligting UEdelens ten overvloede verwittigd hadden, dat zy de nodige middelen hadden beraamd en by de hand gevat tot redres van d'irre-gulière en buyten sporige huyshouding aldaer, zo ten aansien van de persoonen die het gezag g'usurpeerd en zig tot regenten opgeworpen hadden, in weerwil van die het bestuur wettig competeerde, als het hun aanhangend ge-boefte en schuym van volk, dat successive aldaer ingedrongen en genestelt was, tegens de prohibitive or-dres van gem: Comp: —

Wel is waar dat UEdelens zo schynt selfs de swak-heid en onbestaanbaarheid van hun voorsz onbewesene en onbewysbare subtenue gevoelende hun decourt nee-men tot een allegatie van door de Nattareeses inge-roepen te zyn, en tot het bloote zeggen van die usurpa-teurs en rebellen dat geene verbintenis of engagementen met eenige naties hebben, als veel beter UEdelens reekening vindende met deselve g'unie ... alternatieven (?) ... als het voor te leenen aan de contrarie versekeringen van onse zyde gedaen, maer wy zyn ten vollen in staat de waarheyd van onse pakketten met legale bewysen 't

adstrueren

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia ... Beginnen onder ultimo Augustus 1758 is bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van ... d.º 1752 tot ultimo Aug.ᵗ d.º 1758 ... 3679 ... 97 : 17 : 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreeven ...

Soldyen ende ... maandgelden ...

---

adstrueeren, ter aantooning dat deze onderneeming is een geweldige usurpatie van het regt van opperheerschappy de Compagnie op dat gedeelte van Sumatras Westkust Competeerende —

Immers is en blyft het een gewisse, en bewysbare waarheid, die door geen ✕ kloekste Contradictie of negatie is om verre te stooten dat de Nattaresen aan het ryk van Barot, het welk zig Zuydelyk tot Battahan 2½ myl verder als Natter uytstrekt, van al oude tyden gesubordineerd geweest zynde, gekoozen onder d'oppermagt van de Nederlandsche Comp: en dat zy gevolgelyk in geenen deele als vrye independente volkeren kunnen en mogen werden geconsidereert, om niet te spreeken van de speciale erkentenisse van dien by plegtige verbonden, door den wettige regenten dier Negorye nog apart gedaan, waar uyt dan ook notoir voortvloeyt dat het een geaudisseerd heeft vry gestaan, nog vrystaat zig, wanneer het ✕ hun geluste van alle eerbieden onderdanigheyd aan hunne wettige landsheeren verschuldigt, en van het door deselve aan de Comp: verleende en by hunne wettige dorp regenten erkende Dominium Eminent, door eene rebellie en het in roepen van een vreemde mogentheid t'ontslaan en het nog minder in hunne magt is daar door te vernietigen het regt van eigendom dat gedagte Comp: daar en boven op dat gedeelte van Sumatras Westkust door de wapenen verkregen heeft —

Dies had men gehoopt dat UEdelens met de kennis

vand'

van d'Edele Heer Lindley uit den rang van zaken à Costi, met moderatie reguardeerende op het fondament ende motiven van onze gereitereerde protestatien, en teffens overweegende die begane mistap door het vorige ministerie, het een en ander zouden hebben geredresseert tot eene volkomene en equitable satisfactie over zo een groot ongelyk, met de geëxstrueerde post te Natter t'abandonneeren, de wederlonnige volkeren aldaar alle verdere assistentie en ondersteuninge in hunne opstand af te zeggen en ordre te stellen, dat geen langer misbruyk vand Engelsche passen wierd gemaakt door deselve te verleenen om te handelen op plaatsen in de limiten van de Nederlandsche Comp:, ✕ zonder zig te stooren aan de wetten en restrictien door haar omtrent den vryen handel gemaakt dog tegens verwagting heeft men voor als nog daar van niets vernoomen —

Dan aangesien wy verplicht zyn de zo klaer en manifest blykende en wettig verkreegene regten van de Nederlandsche Comp: te behertigen en maintineeren naar vermogen, en wy die postvatting op Natter, of in het territoir van gem: Comp:, zo wel als de aanhoudinge van de g'ëxstrueerde post en manschappen, item de ondersteuninge der wederspannige volkeren aldaer, tegens alle de gedaane minlyke advertentien en protestatien aan, moeten aanmerken als ten uyterste onregtvaardig en direct strydende met de vriend en bontgenootschap tusschen de Nederlandsche en Engelse natie, en dat die onwettige invasie van eens anders territoir in het mid,

den

Borgt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. oost Indise Compagnie ten Kantoore Batavia ... als 't selve by 't sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van 1 sept. A° 1752 tot ultimo aug: A° 1753 ... 367 ... 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s Scheepen ... Leentreckende

---

middelen van de vrede includeert een volkomene infractie der
Tractaten tusschen de kroon van groot brittannien en den
Nederlandschen Staat die aen onse zyde religieuselyk werden
g'observeerd, zo hebben wy daer en boven reflecteerende op de
gevolgen die hetselve zonde kunnen na zig sleepen ons geno,
„cessiteerd gevonden UEdelens„ nogmaals ernstig te som,
meeren, gelyk wy haer, uyt name ende van wegen de
nederlandsche oost Indische Comp:, sommeeren by dese
die plaats zonder uytstell of tergiversatie te verlaten
en finaalyk aftesien van alle bemoeyenisse en communicatie
met deselve ende ingewoonders als ook van alle verdere ondernee,
minge van den privativen handel van de Nederlandsche Comp:
als het eenigste middel dienstig en bequaam om de gemaakte
breuke in de goede intelligentie tusschen de beide natien in
dese gewesten te herstellen, en verdere dissentien voorte
komen, moetende anders, tot voorbehouding der regten en
prerogativen van de gem: Comp: niet op de 'sus lange zonder
eenige molestie gepossedeerde landen en dorpen of gehugten
daar onder sorteerende, by wege van renovatie op de
kragtigste wyse, en in de beste forma protesteeren, zoals
wy in dat ons hoogst geval, op het nadrukkelykste protes,
teeren by desen, tegens die violente en inique gedoentens,
en alle quade consequentien welke daer uyt nu of inder
tyd mogten resulteeren latende by gevolge die publique
infractie en subversie der verbonden voor reekening en
verantwoording van die, haere oogen voor regt en billykheyd
sluytende dat zo temerair en ongequalificeerth hebben

onderstaen

onderstaan zonder eenige schroom voor de indignatie van Zyne
Koninglyke majesteyt van groot Brittannien die het regt ende geregtig-
al tos teree bemind en tot zeer ge hand haeft om zig daarom niet gevoelig
te toonen, terwyl wy inmiddens ook aan de Nederlandsche Comp: wel
expresselyk reserveeren de magt ende faculteit, om de hoon nevens het
ongelyk en nadeel haer daardoor aangedaan, te wreken, revengeeren ende
verhalen, daer, en wanneer zy te rade werden mogte, temeer nade,
maal wy geensints kunnen opmaken veel min de honorable Engel,
sche Comp: verdenken dat hare volgens UEdelens schryven gestelde orde
tot uytbreiding harer limiten zig zo verre zoude extendeeren, om per
fas aut nefas zig meester te maken van de wettige possessien van de
Nederlandsche Comp: maar integendeel van haere equiteit ver,
trouwen, dat die niet kan zien als op plaatsen, niet reets onder het ge
bied van andere staande gelyk natter gehoorende als hier voor,
een en ander maal g'allegueerd onder het ryk van Baros, op
welkers hoofd plaatse mede Baros genaamt, de Comp: een fortresse
en bezettingen heeft, waermede zy van UWEd: zyde geen quaad ver,
moedende g'oordeelt heeft het gansche land wel onder bedwang te
kunnen houden —

Uyt een door onsen resident tot Lampong Samangcauwen
aan ons geschrift relaas van drie Inlanders, die nevens drie Euro,
peesen Mattroosen hebben dienst gedaan op een onse Comp: toe,
behoorende Pantjallang onder Commando van zeeker boots
man, Reyndertz daerby genoemd ontwaard hebbende dat de,
selve pantjalling van Sourabaya tot omtrent Bancaroeloe
vervaerd, als en aan 'trou of het eylandje P:lo Piesang gekoome,
zynde gedagte bootsman en drie Europeese mattroosen

keerende

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ... ten hoofd Comptoir Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van ... 1752 tot ultimo Aug.s 1753 ... 3679 097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan ...

benevens nog 4 vrouwspersoonen met een kind daer op mede te vinden geweest, in een paer bij gelegen hebbende Engelsche Chaloupen overgestapt waren, nadat sy trouwloosslyk die pantjallang ... staende inhanden van de daer op zynde Engelsche gebleven hadden, Zo hebben wy uyt dien hoofde voorseker stellende dat ... by UEdelens zal opgebragt ende ~~...~~ menschen tevens aldaer aangekomen zullen zyn ook nodig gevonden onder toeschikking van een afschrift van dat relaas tot UEdelens speculatie, 't gemelde vaartuyg met des selfs Inlading en voorgedte daer op te vinden geweest zynde op de Engelsche Chaloupen overgegaene persoonen hiermede te reclameeren versoekende seer vriendelyk tot de behoorlyke opgave van 't een en ander de nodige ordres te willen stellen.

Waer mede UEdelens tot bewys van gelyke vriendschap in diergelyke gevallen verpligtende ~~...~~ zullende geenen die in alle [illegible] ~~...~~ van saaken gaarne willen toonen te zyn met veel agting (: onderstond :) Edele heer en heeren (: lager :) UWEdelens ootmoedige dienaeren (: was getekent :) J. Mossel J. V. S. van Gollenesse, J. M. Cluysenaer, A. v. Broyel, Jacob van der Waijen, P. A. van der Parra, J. van der Spar, P. van den Velde, D. van Rheden, A. de Nys en huybert Willem van Basel (: in margine :) Batavia int Casteel den 10 [illegible] 1752.

Accordeert

[illegible]

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E: Oost Indise Comp. ten Kerse Comptoire Batavia ... in der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1e Sept. A° 1752 tot ultimo Aug. A° 1753 ... 3679 | 97:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s' Comp. ... Dienaren

Borgt

Nagesien
Storm

Madraspatnam

Aan den Wel Edelen Heer Thom[as] Saunders, President en Gouverneur, wegens de Honnorable Engelsche Oost Ind. Comp: ter Custe Choromandel en de Heeren van den Raad in 't Fort St. George

Wel Edele Heer en Heeren

Dient het deesen verzellende afschrift van onse op den 4e Con[tra]t afgegaane brief aan den Heer Gouverneur en Raad van 't Fort Marlborough zal UWel Edelens Consteeren, hoe haar E: niet vergenoegt de Nederlantsche Comp: in de haar wettig competeerende privatiefen handel op Sumatras West Cust, binnen de daar bij gementioneerde limiten in haar particulier openlyk te ondermijnen en alle mogelijke afbreuk te doen, nog daar en boven van zig hebben kunnen verkrijgen de negorij Natter onder het gebied en de gehoorsaamheid van de Nederlandsche Comp: sorteerende op een heel ongegrond en gezogt pretext, niet waardig in deese aangeleg[enhe]d

te

te worden, te laten occupeeren, en
aldaar een vastigheid optergten,
niettegenstaande de minnelyke
waarschouwingen herinneringen
en protestatien van wegens onse
Comp:e tegens zulk een onregtmatig
en odieuse gedoente ter behoorlyke
tyd gedaan, als ook dat, en op
fondament van welke solide
redenen wy haar Ed: hebben ge,
sommeert, lieve ten halven te
keeren als ten heelen te dwaley
en gevolgelyk die plaats weder
te ontruymen mitsg: zig voor,
taan voor diergelyke verstoringe
van de goede vriendschap en In,
telligentie met een aan het Ryk
van Groot Brittannien zo nauw
geallieerde natie te wagten, al
waaromme wy UWel Ed: met
eene repetitie van dien in desen
niet zullen ophouden, maar
eenlyk UWEdelens om ons selfs
niet te reprocheeren, te hebben
dat wy niet alle minlyke wegen
en middelen van redres ingeslagen
en gebruykt hebben, vriendelyk
versoeken en adhorteeren bij dese
hare authoriteyt te willen in,
terponeeren, om ons te doen
erlangen een openbare en vol,
komene satisfactie, ons
flatteerende dat UWel Edelens
discernement en equiteit te groot
is, om niet ten eersten ordre te

stellen

stellen dat het gem: Eiland weder
geabandonneerd en alle zaken
hersteld en gehouden werden
in dien staat waar in voor den
jare 1748 zyn geweest en overtulx
maar bij wege van precautie
daar bij voegende, dat wy by een
onverwagt weigeren of uytstel
van dien, om d' aangelegentheid
der zake en de consequentien
die daar uyt te dugten zyn, niet
zouden kunnen nalaten ook
tegens UWel Edelens op de
plegtigste wyse te protesteeren
gelyk wy in dat onverhoopt geval
protesteeren by dese, als niet
willende responsabel maar
int tegendeel vry en onschuldig
gehouden werden, voor en
van de nadeelige gevolgen
die eene verdere verwydering
tusschen de beide natien om 't
particulier profyt ~~xxx~~ der Ban
kaloese bedienden welke als
dan onvermydelyk schynt, zoude
kunnen na zig sleepen dewyl
wy indispensabel verpligt zyn
de regten en prerogativen van
de Maatschappy die wy dienen
tegens diergelyke attentatien,
van wie het ook zoude mogen
wesen te maintineeren en con,
serveeren naar uytterste ver,
mogen ——

Door

Berigt

Voor het overige gelieven UWel Ed: verzekert te weesen van onse bereidvaardigheid om wanneer dien steen des aanstoots zal weggenomen weesen van onse zyde alles wat mogelyk zij te Contribueeren tot herstelling bestand en aanwasch van d'onderlinge vriendschap en harmonie tusschen de beide natiën alomme in Indien als zynde met Eerbied en sinceriteyt /: onderstond:/ Wel Edele Heer en Heeren /: lager:/ UW Wel Edelens zeer Nedrige en dienstwillige Dienaaren /: was geteekent:/ J. Mossel, J. V. S. van Gollenesse J. H. Cluysenaar, A van Broyel J. V. van der Waeijen B. A van der Parra J. van der Spar, C van den Velde D. van Rhede, A de Nys en H. W. van Basel /: in margine:/ Batavia den 20 8ber Ao. 1752.

Accordeert

[signature]

Translaat Engelse Missive, Geschreven door den Gouverneur en Raad van 't Engels Comp: Comptoir Fort S. George aan Zyn Edelheyd den Heere Gouverneur Generael Jacob Mossel

Aan den Edelen Heer Jacob Mossel gouverneur Generael van wegens d'Edele Nederlandsche Oost Indische Compagnie te Batavia

Edelen Heer

Het schip van onse Ed. Comp: genaamd Delawar door eene Zeer heevige storm hem alhier ontmoet grote schade geleden hebbende, waervan wy be„ducht zyn dat hy tot Pintogale, alwaer wy berigt zyn dat dien bodem zig thans vind beswaarlyk her„steld zal kunnen werden, zoo hebben wy den gezag„hebber gelast, ten dien Eynde de reyse naer Ba„tavia voort te zetten, 't welk ons d'aanleyding gegeven heeft UW Edele met deese onse

missive

Missive laetig tevallen, ten eynde UWe Edele te
versoeken ons de gunste te willen doen teendaer en
met UWe Edelens bijstand te favoriseeren als met
hem eene lading timmerhoutt en planken te
doen erlangen tendienste onser Ed: Compagnie in
dese plaatse, 't welk wij als eene verpligting sul-
len aanmerken, versoekende UWe Ed: verseekert te
wesen dat wij met eene volmaakte agting zijn
/: onderstond :/ Edelen Heer UWe Seer Gehoorsame
ootmoedige Dienaeren /: was getekent :/ Dn. Saun-
ders, Chas. Boddam, Henrij Powney, Rt. Wijn-
ch John Smith /: ter zijde stond :/ Fort St. George
den 6 Janu: 1753. —

Accordeert
[signature]

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van primo 7ber Ao: 1752 tot ultimo Aug: Ao: 1753 montereren een somma van f 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan s Comps. dienaren

Borigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo Sept. Ao. 1752 tot ultimo aug. Ao. 1753 montéeren een Somma van ƒ 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comps. Dienaren ...

Nagesien
L: Botter

Aan Zyn Hoog Edelheyt Jacob Mossel, gouvr. Generaal van de Ed. Nederlandsche Oostyndische Compagnie ende verdere Edele Heeren Raden te Batavia

Hoog Edele Heere en Heeren,

Met de chaloups de goudvink die alhier den 8 Novemb. g'arriveert is, vonden wy ons vereert met UWe letteren van den 10 8ber Ao. 1752 wiens inhoud wy nog niet begreepen hebben, terwyl hier niemand is, die deselve heeft kunnen expliceeren, wy versoeken dierhalve, UW hoog Ed.s ons door d'eerste occasie toe te senden een copy van gedte. Missive in't francs als ook in't vervolg ons in gemeene taal aan te schryven. Wy hebben dit jaar narigt gekregen van onse g'eerde meesters, dat in gevolge van hunne yver voor de betalingen Zyner Brittannische Majesteyt, betreffende de barbarische vermoording der manschappen van twee vaartuygen, dewelke voor eenigen tyd onder voorsz. Zyn gedoodt geworden./. waer over wy dikwils aan UW hoog Ed.s geschreven de Staaten Generaal der vereenigde Provintien Raaden

opgesonden

21 May 1761

Berigt

No: 28.

[K]orte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Comp[agnie] ten hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der negot[ie] Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely[k]

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p[rim]o ult[im]o Sept[embe]r a[nn]o 1752 tot ultimo aug[ustu]s a[nn]o 1753, monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekening en Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s' Comp[agnie]s Loontreckende

---

overgesonden aan hoog gem: Zyne Majesteyt en Extract uyt haere Resolutie dit aangaende, waerdoor blykt, dat UW hoog Ed: volgens aanschryven van de Edele Nederlandsche Oost Indische Comp: immediaat moeten restitueeren, de 2 voorgem: Scheepen met haere Carguasoen, weshalven wy seer verwondert zyn dat wy nog geene vergoeding gekregen hebben, en gebruyken dese geleegentheden van UW hoog Ed: te vorderen volle en effective restitutie der 2 voorgem: Schepen met haer lading —

By onse laatste aan UW hoog Ed: hebben wy onse verwondering betuygd, dat UW Commissarissen de Chaloup Surprise aan heeren van dese plaatse toebehoorende, Gesaiseert hadden, en wy hebben ons gevleyt dat UW hoog Ed: daer van narigt krygende niet manqueeren souden eene sulke behandelinge in een vreedens tyd, te bestraffen en een volkomene restitutie t'accordeeren met de eerste geleegentheid. maer terwyl daervan niets gevolgt is, zyn wy genoodsaakt by onse privilegie te insisteeren, nadewelke wy verpligt zyn ons te rigten in diergelyke voorvallen, vorderende dierhalven de twee voorgem: Schepen met haere Carguasoen en volle satisfactie hoorden hoon, en dewelke voordeese onwettige aanhouding van onse Dienaeren, der Passpoorten van onse geerde meesters aangaende, niets kan de begaane saak goedmaken als alleen eene

immediaat

---

immediate restitutie want wy zyn versekert, dat Zyne Brittanische Majesteyt altyd ondersteunen zal de regten der Oost Indische Comp: tegens alle natien tot eenen vryen handel en dat Zyne Majesteyt hy zal beledigt vinden met eene sulke behandelinge

De Gesaghebber van de Chaloup de Goudvink begeerde, terwyl hy geld van noden hadde een versoek van f 150 voor reekening van de Nederlandsche Oost Indische Comp: het welk hem aanstonds ook geaccordeert is, en nadat de selve hy heeft voorsien gehad met allerhande benodigtheden heeft hy zyne reyse voortgeset den 17 November 1752 (onderstond) wy zyn (lager) hoog Edele heere en heeren (nog lager) UWe seer nedrige Dienaren (geteekent) Rob[er]t Lindley, J[oh]n[o] Massey, Will[ia]m Lunth (in margine) Fort Marlburg den 22 Jan: 1753

(~~ter zyde~~ stond) vertaalt door: J[ohanne]s M[arcu]s Rontgen.

Accordeert

[signature] Haan

[sig:] Secr[etari]s

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compa[gnie] ten Hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gerekent van primo 7ber A° 1752 tot ultimo Aug.s A° 1753, monteerende een somma van ƒ 3679097 : 17 : 15 die ten lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan s' Comp.s loontreckende

Berigt

Hapestien
Coster

Aan den Wel Edelen Heer Jacob Mossel
Schildknaap Gouverneur Generaal over alle zaken
van d' Edele Nederlandsche Oost Indische
Comp.e te Batavia.

Wel Edele Heer!

De klagte die ons gedaan is door d' eigenaar van een Engelsche chaloup genaamt The Surprize aan onze dienaren op Sumatras West Cust toebehoorende, en onregtvaardiglyk door UWe Bedienden te Padang in beslag genomen verpligten ons UWe Edelheyd met dit adresse vermaij lyken. Op d' aangenaame berigten die wij laest ont= fangen hebben van de beminde hebberen van onse Edele Comp.e van de bereidvaardigheid die zij by die van UWe maatschappij bemerkt hadden tot redres van de bezwaer= nissen, en klagten in opsigte van de twee Frauwen hebben wij ons gevleyd met hoope dat wij geen verdere reeden zouden hebben by UEdelheyd te klagen, op een onderwerp van dien aard, en het is met verbaasing dat wij het tegendeel ondervinden, daden zo onregtvaardig en strydende tegen de Wetten aller volkeren, met den anderen in

vriendschap

No: 28.

Grootte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compa[gnie] ten Hoofde Comptoir Batavia So als 't Selve by 't Sluyten der nieuwe Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p[ri]mo Sept. a° 1752 tot ultimo aug.s a° 1753 ... 367 ... 97:17:15 ... ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen ... de Betaalde maandgelden aan 't Comp:s ...

Borgt

vriendschap hebbende, kunnen niet manqueeren te verst[erken]
de goede harmonie tusschen haer gesubsisteerd hebbende, e[n]
zoo veelvuldig beehaald zynde moeten zy op het krachtigste
duydelijk voortbrengen zeer vriendelyke consequentien
De remonstrantie die aan UEdelheyd gedaan zyn door
den Gouverneur en Raad van het fort Marlburgh ten opz[igte]
van deeze chaloup moeten UW de gelegentheyd van [de]
zaak genoegsaam aangewesen hebben. Wij bespeur[en]
uyt een verklaaring van den schipper dat UEdelheyd he[m]
de restitutie aangeboden heeft maer dat dewyl het al een
ruymen tyd geleden was dat die gewelddadige daad gepleegt
was, en beide schip en lading zeer was beschadigt en ander
goeds verstroyt, en menschen uyt dien hoofde in geen
gevallen te conquesteeren of dank weeten zoude heeft hy zeer
welgedaan deselve op dien voet niet t'accepteeren zynde UW
volk zekerlyk verantwoordelyk voor deselve in den staat al[s]
deselve waren toen in beslag genomen wierden, ondertusschen wy uyt de
informatien die wy hebben bekoomen de grootste reeden vinden
te gelooven dat deselve te dier tyd al meest verstroyt waren
Zo moeten wy niet alleen ten behoeve van d' eygenaar van de
gem: chaloup the Surprice en van de lading insisteeren dat
haar geschiede eene volkoomene vergoeding van de schaden
die zy hebben ondergaan ten welken einde wy het
cognossement van de lading met een daer toe gehoorende
verklaring en brief deze laten verzellen maer ook
op eene behoorlyke straffe van d'aanleurers van dien openba[re]

schending

schending der tractaten.

Dewyl wy verstaan hebben dat de regeering van Batavia door UWe Edele Comp:e is aanbevolen eene immediate restitutie van de 2 praauwen en haere ladingen die te Sinkel by wege van rovery vermeesterd zyn, kunnen wy niet af weeten van UEdelheid te vorderen dat hulp niet langer mag werden gedelayeert, en wy zyn terwyl verseekert van d' Edelmoedigheyd en vriendhoudentheyd van haer Hoog mogende, de Staaten Generaal en d' Edele Bewindhebberen van UWe Comp:e in opzigte van de gewelddadige gedraegingen van UW volk in India, om niet vast te stellen dat zy haer geene hulpe of bescherming zullen verleenen, wy houden ons ook verzekert dat UEdelheyd deeze onbehoorlykheeden met bereydwilligheyd zal redresseeren, en zulke ordres stellen als UW ministers hunnen beletten om dien weg niet weder in te slaan —

De benoodigtheid van balken en planken voor onze Comp:e zeer groot zynde, hebben wy nu haer schip the Prince George naar UWe haven gesonden om een lading van dien, en neemen dewyl wy UW genegentheid hulpe te versoeken voor den gedoog tot voorder om deselve te bekoomen zullende zeer blyde weesen gelegentheid te vinden om UEdelheid t'obligeeren dat wy de gunste hooghagten, zo wel als UWe bewesene beleefdheden aan David Hunter schildknaap, die laast te Batavia is geweest, die wy met vermaak zullen tragten te vergelden. Zulke

daden

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo 7bre Ao. 1752 tot ultimo Augs. Ao. 1753, monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Laste van de volgende Rekening zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de Bevolkde maandgelden aan 's Comps. Diensdienende

---

Naden van vriendschap ten opsigte van bijzondere zijn, zo Edelmoedig als wij bereid den twee te boekte stellen als kentekenen van eene goede Intentie tot aan queekinge van vriendschap die buyten twyffel het belang van de twee natien is te onderhouden, het welke wij ostuygd zijn dat onse respective Souverainen te harte neemen.

Wij hebben d'eere deeze te zijn met de volmaakste agting en vriendschap

/onderstond/ Wel Edele Heer /lager/ Uwe Zeer gehoorsame Dienaren /in margine/ in Fort St. George den 10 April 1753. —

Accordeert

[signature]

Nagesien

Storm

212

157.

Translaat Engelsche Missive

Aan zyn Excellentie Jacob Mossel Gouverneur Generael over alle Zaken van de Nederlandsche Oost Indische Comp. en de Wel Edelen Raad ā Batavia.

Wel Edele heeren Heeren

Wij deeden ons het vermaak, Uwe Excellentie en Uw Edelens onse van dato 22 Jann: passato No. 5. p. d' Fanny Snou te addresseeren, welke vaartuyg den 3 der daer aan volgende maand UEd. haven vertrok, dies Inhoud hoofdzakelyk bestaande in satisfactie te vragen voor de beleediging de Eygenaers van de twee praauwen hervorens afgesneden aan de noord zyde, ende neeming van de Surprise Chaloup, door UEd. Dienaren /copy daervan wij de vryheid nemen hier inte sluyten/, zo wel als UEd. te berigten dat volkomene satisfactie immediaat verwagt wierd, en dat wij gelast zyn zulx te versoeken, door onse Ed. Heeren meesters en Uw president wel verseekerd zynde dat UExcellentie en UEd. positive ordres om zulx te doen van UEd. Superieuren in Europa hebt ontfangen, nogtans is zulx niet suffisant genoeg om versoeken wij UEd. finale determinatie deswegens, dewyle wij zeer vermoeyd zyn dit subject UEd. te repeteeren en moeten daerom gevolgelyk elders versoeken, 't geen spoedig te doen erlangen

erlangen, waaromtrent wij niet twijffelen of zulke, niet zijnde ample restitutie bekoomen.

Wij schrijven dezen met onse Equipagemeester Philip Dela, waar na UEd: laaten gedestineerd, niet ordre om te kalefaten hebbende grote schade geleden door een storm wind op de kust, zoo wel als eenige benodigtheden bijgeset te werden, voor hun Ed: Colonie Fort St. George, en deese plaats, 't welk wij versoeken Uw Excellentie en UEdelens den Capt: geliefe toe te staan, en zullen altoos gereed wesen, met de uyterste goedwilligheid, te verschaffen 't geen d' E: Nederlandsche Comp: scheepen benodigen, die alhier mogten komen, na ons uyterste vermogen

/: onderstond: Wij zijn: lager/ Wel Edele Heeren Heeren /nog lager/ UWelEdelens zeer onderdanige dienaaren /geteekent/ Robert Hindley, Jos: Massey, John Beach, Will: Smit - - - Marriot, Joseph Gouws /in margine:/ Fort Marlburg 14 april 1753: —.

Accordeert

Berigt

Hagebien
Loosten

No: 28.

[illegible] vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hooft Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van [illegible] Sbr A° 1752 tot ultimo Aug: A° 1753, monteeren een Somma van ƒ 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp: Lieden [illegible]

[illegible]

Aan den Edelen Heer [illegible]
[illegible] Gouverneur,
[illegible] en Heeren van den
Raad van wegen de Edele
Engelsche [illegible] Comp:
in 't Fort Marlborough

Edele Heer en Heeren,

Wij hebben wel ontfangen de brieven die UEdelens ons d' Eere hebben gedaan op den 22e januarij en 14e April deses jaars aan ons te [illegible], en het dient om UEd. [illegible] [illegible] den [illegible] van den [illegible] ansoerd [illegible] van den 10e 8bre A° 1752. also UEdelens volgens haar eerstgem: letteren aldaar niemand hadden genoegsaam in onse tale geverseert om deselve over te zetten; weshalven wy in voldoening van UEd: requisit, desen laten verselleu van een Translaat van deien in de Fransche Sprake, dewelke wy al ten eersten zouden hebben bygevoegt, indien wy ons hadden kunnen voorstellen dat UEdelens zig in die omstandigheid zouden bevinden; zo als wy ook voortaan altoos een fransch Translaat bij onse brieven zullen voegen, ons verseekert houdende dat zulx UEdelens eigentlyke meeninge is, om deselve te discreet zyn om ons [illegible] neigen onse brieven

[illegible]

Berigt

No: 28.

[Kor]te vertooning van een Staat der E: Oost Indise Comp[agnie] ten Hoofd Comptoir Batavia. Soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van pmo Sept. ao 1752 tot ultimo aug. ao 1753 ... 3676097 : 17 : 15 ...

... Lasten der volgende Rekening en zyn afgeschreven ...

Soldyen ... Betaalde maandgelden ...

---

woort van in die Tale te schrijven ... van den letterlijken sin van Britt:s genm: depeche

Na de justitie die men hier geoeffent heeft tegens de geene die zig aan de Massacre van het volk van de bewuste Gonting bebelgt schuldig gemaakt, en hare effecten die UEdelens te meermalen en nog Jongst by onse brief van den 14e Julij 1752 gedaan zijn, om alle het geene van die vaartuijgen in onse handen gekomen is, te willen te restitueeren, onder de billyke Conditie van daar voor erkend en gequiteerd te worden, staan wij verstelt dat UEdelens ten dien einde de nove komen versoek te doen op zodanigen wyse als of van dit alles niets gepasseert was, waar van wij het oogmerk niet kunnen doorgronden als ons niet kunnende voorstellen dat UEdelens door zig daar van quasi ignorant te houden, zoude bedoelen het misverstand tusschen de beide natien te fomenteren, en eens te denken dat UEdelens van den Inhoud van die brief en alle onse voorige mede geene kennisse zouden hebben kunnen krijgen by manquement van een persoon aenwezig in de Nederduijtsche Tale geversseert om dezelve over te setten, is iets dat wij niet doen kunnen also wij van een ander als van ons selfs onderstelende, Insisteeren dat UEdelens

indien gevalle niet zouden gemaneuvreert hebben ons intyds in staat te stellen dien heilsamen tot herstelling der goede harmonie en intelligentie uyt den weg te ruymen.

Even zo is het gelegen met UEdle klagten over het zogenaamd onwettig in beslag neemen van de Chaloup The Surprise; want dat die daat geensints zo onwettig is als waar voor UEdelens dezelve gaarne wilden doen doorgaan, hebben wij by d'onse van July 1752 reets zo omstandig aangetoond, en kan ook uyt den Inhoud van die van den 10 8bre daaraan zo evident werden afgenomen, dat wij onnodig oordeelen ons in eene nadere betooging van dien in te laten, en des niet tegenstaande heeft men nog wel de toegeevendheid willen gebruyken aan UEdle brieven van reclamen het oor te leenen, en ons regt tot Confiscatie van dat vaartuyg en Lading te laten slippen, waar de schipper Joseph Bond die buyten twyffel voor bedugtelyk en om geleegentheid tot Chicanes te vinden, by d'ontlossing alhier niet present heeft willen weesen excipieerende dat eenige weinige goederen te kort zouden komen en daar en boven zeggende niet volkomen gequalificeert te weesen veel min om onse een behoorlyke quitantie

te

Berigt

No: 28.

Extra vertoning van een Staat der E. Oost Indise Comp. ten Hoofd Comptoir Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereckent van [illegible] 1752 tot ultimo Aug. 1753 [illegible] 3679[illegible] 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Boekening in zyn afgeschreven [illegible]

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan [illegible]

te verleeren, hebben UEd: delens immers alleen aan hem of zig zelfs te danken, dat de restitutie geen gevolg genomen heeft, en zo staat het nog aan UEd: die gevolg te doen neemen, wanneer 't haar believt zig daar toe behoorlyke qualificatie af geeven. Weshalven wy ons verseekert houden dat zijne Brittannische Majesteydt Equitabel is om niet over ons pacifice en redelyk gedrag in dese beide zaken voldaan te wesen, veel min geneigt om de selve te laken, en dat als zijne Majesteyd door verkeerde berigten misleyd, een nadelig denkbeeld dien aangaande mogte geformeert hebben, 't het ons bij ondanimien van spreeken nog altoos geoorloft zal weesen van Cæsar qualyk onderregt aan Cæsar wel onderregt te appelleeren; waar uyt UEd: dan kunnen afneemen, hoe groot onse bedugtinge moet weesen, dat UEd: sig elders zullen addresseeren en meer andere Comminatoire expressien waar mede zy gewoon zyn ons te abordeeren, doe die wy niet wederom zullen kaatsen, alsoo wy wel verre van over te hellen om de gemaakte bres in de onderlinge vriendschap en verstandhouding door een diergelyke onaangenaame wyse van schryven, groter te maken, niets meer verlangen als dezelve te repareeren, zo verre het geschieden kan

215

165.

kan, zonder de regten en gerechtigheden van onse Compagnie openlijk met voeten te laten treeden, waarom wy dan ook so min gedifficulteerd hebben, omtrend de voldoening aan UWEdelens requisit ten opzigt van het schip Dexalleen aan de honnorable Engelsche Comp. toebehorende, als van de versogte permissie door den resident van UEd: Comptoir te Crokee de Heer Stephans om de chaloup waarmede alhier is aangekomen, te deser plaatse te mogen laten repareeren, en daar toe voor reek: van de honnorable Engelsche Comp: geassisteerd te mogen werden met drie duysent Rd. om in der tyd alhier wederom te werden voldaan, onder afslag van d' Eenhonderd en vyftig Spaanse Realen, waarmede UEdelens ter eerser verpligting de goedheid hebben gehad de gezaghebber van onse Comp: Chaloup de Goudvink te gerieven. Wy zyn onderstond. Edele Heer en Heeren (laager) UWe zeer bedinge dienaren (was getekend) J: Mossel, J: S: Ostrbolleniasse, A: van Broijel, D: van der Parra, J: van der Pars, Ch. A. van der Parra, J: van der Spar, B: van den Velde, D: van Bleeken, A: de Nys en H: W: van Basel (in margine) Batavia den 30: May A° 1753. Accordeert

[illegible signature]

No: 28.

[K]orte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compa[gnie] ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't selve by 't sluyten der neg[otie] Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely[k]

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo 7ber A° 1752 tot ultimo aug. A° 1753, monteeren een somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weeten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van p.mo 7ber A:o 1752 tot ultimo Aug:s A:o 1753, monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s Loontreckende

Berigt

Negotie Costen

Missive

Van den WelEdelen Heer Thomas Saunders, President en Gouverneur wegens de honnorable Engelsche Oost Ind: Comp: ter custe Choromandel, en de Heeren van den Raad in 't Fort St. George

Edele Heer en Heeren

Den ondergeteekende met de aankomste van WelEdelens Comp: schip De [illegible] ge-commandeert door den Capitain Thomas Winter op den 20e April passato welontfangen hebbende deselver g'Eerde missive van den 5e Januarij deses jaars so heeft de hooge Regeering uijt hoofde van WelEdelens daar bij gedaane instantie gem: Capitain niet alleen gepermitteerd, om dien bodem van zyne gebreeken op het Eiland Onrust te laten repareeren maar ook toegestaan, om sig bij inkoopen van de benodigde hout-werken te mogen voorsien en wijders nog g'accordeert het verdere door den gem: Capitain versogte, waar door dien kiel schoon in staat gemaakt is, tot deselfs terug reijse; bij welke gelegentheijd den ondergeteekende

niet

niet afzijn kan, reciproque be-
tuyging te doen, van zijne
agting en bereydwilligheyd tot
het onderhouden van een goede
intelligentie; met UEdelens
in te vragen dat altoos onse betrag-
ting is geweest ^van wij in raport tend
de Baar taalaese verschillen al
weder preuve gegeven bij vans
afgezonde brief en Copij hier
nevens, ... niet twijffelende
of d'aan voorsz bodem besonde
aengaande zal daar van tot een reëel
bewys strekken terwijl met alle
achting zig teekend te zijn
Onderstond: Edele Heer en Heeren
Meer: UEdelens gehoorsamen
Dienaar (: was geteekend :) J.h.
Mossel (: in margine :) Bata-
via int Casteel den 2e Juny 1753.

Accordeert
J. Maan
Eg. Sec.

21 May 1751

Borgt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753 monteeren een Somma van f 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekening zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontrekkende

Hägsheim
Cotter

247
112

Aan Zyn Edelheyd Jacob Mossel Raadsman Gouverneur Generaal over alle Saken van d'Edele Oost Indische Comp.e en aan den Edelen Raad van Batavia.

Edele Heer en Heeren

Met leetwesen onser Edele meesters dat naer UWEd. laetste brieven van 16.e April, schreeven wy laest aan UEdelheid en Edelens onder dato 14 van dien maand, vorderende Satisfactie wegens d'onwettige saiseeringen vande Prauwen en de Chaloup The Surprize die wy in voldoening aende beveelen onser Superieuren by yder gelegentheyd repeteeren moeten, Sy geliven ons te verwittigen, dat Sy UE. t breede op dat onderwerp geschreeven hebben, daer om het voorstaende onnodig en iets anders by te voegen, dan dat wy weder te beroepen vande beschadigde eigenaers vorderen een volkomene restitutie, die wy sonder langer uytstel verwagten of UW finaal antwoord daer omtrent, op dat wy mogen weeten waer op wy ons staten konnen en in staat mogen wesen andere wegen in te slaen om de gevorderde Satisfactie te besorgen —

Etc.

Hagerkin

de Lijden Satisfactie te besorgen

Eenige dagen geleden ontfingen wy een brief van den Heer James Stephan, een van onse Comp.s Dienaar, arriveerende op Batavia verwachtende wesen met de chaloup the Swallow en dat hy door wangedrag van den schipper gebrek had van eenige benodigtheden tot reparatie Wy bedienen ons hierin van de gelegentheid van the Prince George om uwe Edelh.t en Edelens te versoeken, dat hem g'oorlooft werde dat werk voort te zetten, 't geen 't een vriendelyke dienst zullen agten

Wy zyn

(onderstond) Edele Heer en Heeren (lager) uwe gehoorsaamste Dienaren (in margine) uit fort Marlbourgh den 25 Juny 1753 (en daar onder)

P.S. wy ende eygenaers van de chaloup the Surprize en grauwe, hebben Capt. J Burman gequalificeerd te vorderen volle restitutie van die vaartuygen. —

Accordeert

[signature]

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo Aug.s a.o 1753 ... 3679... 97:17:15

ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen ... Betaalde maandgelden aan ...

Translaat Engelsche Missive gesz: door den Gouverneur en Raad ter Custe Chormandel representeerende de honnorable Engelsche Oost Ind: Comp: aan de Hooge Indiase Regeering tot Batavia gedat: 15: 8bre 1753.

Wel ons Comp: schip Delawar hebben wij ontfangen de brief die U Exell: ons de Eer gedaan heeft op den 2 Juny inaast (?) leeden aan ons te rigten. onse eigene geneigtheden zonden ons het gerief en d' assistentie die UEd: de gezagvoerder van dat schip hebben bewesen, hebben doen aanmerken als een kragtig bewijs van UEd: Vriendschap ende uwe verseekeringen dat het byzonderlyk ten dien einde ge= geeven is geven ons veel vermaak weshalven wij bij alle gelegent= heden volvaardig zullen be= wonden werden te toonen dat wij in haar ware ligt aanschou= wen de diensten die UEd: te eenigertyd zullen bewyzen aan de schepen in uwe havens aangeeerende, en verheugd de= zelve by alle occasie te recom= penseeren en door alle andere voorkomende weegen te cultivee= ren eene bestendige unie in de vriendschap tusschen ons.

Capitain

Borgt

No: 28.

[Ju]ste vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely[k]

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p[rim]o Sept[ember] a[nn]o 1752 tot ultimo aug[ustu]s a[nn]o 1753, monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp[agnie]s Loontreckende

Capitain Binman gecommandeerd van ons schip Prince George heeft ons geinformeert dat hy by zyne laatste komst in dit haven van Uwe Excellentie en Raad satisfactie en restitutie ontfangen heeft ten opsigte van de twee vaartuigen en de Chaloup The Surprise, het geeft ons een groot genoegen dat die Zaak waar van wy nooyt gelooft hadden gehad hebben anders als met aandoening gewag te maken, ten laatsten afgedaan is, sende wy voor deselve nu nu aan om te versoeken dat het in de vergetelheid begraven mag werden, hopende dat geene nieuwe voorvallen die weder in geheugen zullen brengen.

Wy hebben vernomen het ongelukkig toeval eenige scheepelingen van ons schip Griffen Capt: Dotswick en dat er zeven van deselve waren vermoord d'avond voor hun vertrek van Batavia wy twyffelen niet of uwe Excellentie en den Raad zullen besorgt hebben de welverdiende straffe van de perpetranten van zo een wreede daad.

Deze

Deze zal UEd: overgegeven worden door Capt: Binman die wy belast hebben uwe haven aan te doen om met verlof van Uwe Excell: en den Raad een lading balken en planken op te doen tot welkers bekoming wy versoeken dat UEdele hem de behulpsame hand gelieven te bieden

wy zyn zeer volkomentlyk
onderdanige Wel Edele Heer en Heeren // lager // Uwe onderdanige Dienaren
/ was geteekent / Tho: Saunders, Ch: Boddam, Henry Powney, J: Winch, Joh: Smith, Ch: H: Bouchier / in margine /
Fort St. George the 15 Oct 1753.

Accordeert
[signature]

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve bij 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept.r A.o 1752 tot ultimo Aug.s A.o 1753, montreeren een Somma van f 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dienaren...

Berigt

Hagesien
J. Coster

a 220
183.

Aan Den Wel Edelen Heer Jacob Mossel, Esq.r Gouverneur Generaal wegens alle Zaken van d' Ed: Nederlandsche Oost Indische Compagnie en Aan den Raad tot Batavia.

Wel Edelen Heer en Edele Heeren —

Een Commissie hebbende om alle Zaken van d' Ed: Engelse Oost Indische Comp: op deze Custe te revideeren zyn, wij Zeer verlegen in onse eerste adresse aan Uwe Excellentie en Edelens gelegentheijd te hebben onse remonstratien te doen over een acte van violentie by Uwe Ministers tot Padang tegens de voorregten en privilegien van onse Edele Hoogachtbare Heeren begaan, door het beletten en stooren der wettige navigatie van de onderdanen van Engeland onder haare protectie zynde en met haare passen gemunieerd; dit is ons te meer leed dat wij waarlyk voorgenomen en gehoopt hadden met de Heeren van die plaatse zoowel als met alle andere bedienden of agenten van d' Ed: Nederlandsche Comp: met wien wij iets te verrigten mogten hebben de goede harmonie te cultiveeren en de Selve volmaagte, ...te onderhouden —

William

William Dogan gezaghebber vande chaloup d'Orange Boom, particulier koopman van Bengalen, heeft een memorie gepresenteerd, te kennen gevende dat zyn vaartuig, met een behoorlyke pas vand Ed: Engelsche Oostindische Comp: voorsien zynde, op den 28 mey 1753 in zyn vaart van Natal naar Fort Marlbro door een Hollandsche kruyser in zynne Zee was aangehouden, die hem gezaghebber van de gem: chaloup gedwongen had, dezelve tot Padang te brengen, alwaar van dezelve door militie aan boord gehouden possessie genomen was; dat zekere officieren de gem: chaloup hadden gevisiteerd, en na deselve op die wyze eenigen tyd aangehouden te hebben, haer gepermitteerd was haare reyse voort te zetten —

Wy kunnen niet vermoeden dat UW Excellentie en Edelens zoodanige onwettige gedoenten zoude willen voorstaan, alzoo UW Ed:s 't zelve niet anders kunnen agten, dan eene willekeurige schending van 't regt der volkeren, zoo wel als een directe infractie der in wesen zynde commercie tractaaten tusschen zyne Brittannische Majesteyt ende Staten Generaal der Vereenigde Provincien, en daerby paalen wy ons 't geheel, maar eenvoudiglyk op dese wyse aan UW Excellentie en Edelens voor te stellen, verwagtende van UW Ed:s regtvaardigheyd dat UW ministers tot Padang eene met dese smaad [illegible] de bestraffing zullen erlangen, en dat er genoegzame zorge zal werden gedragen dat na dese aan schepen of

of vaartuygen behoorende aan onse Edele Meesters of aan dezodanige als onder haere protectie zyn, in haere wettige scheepvaard geene molestatie, hoegenaemd zal werden toegebragt —

UW Excellentie en Edelens gelieven verzekert te wezen, dat wy aan onse zyde niets zullen verzuymen tot 't maintien van 't goed verstand dater tusschen de beyde Comp:n behoord te wesen, en hoopen altoos tusschen dezelve zal bestaan; UW Edelens zullen van dese goede intentien ligter overtuygd wesen, door 't ongemeen bewys 't welk de heeren van dese plaats onlangs van haare vriendelyke neyging hebben gegeven door 't accepteeren van de geringe satisfactie voort neemen der twee praauwen en de chaloup Surprise, voor dewelke zy volkomen quitantie hebben gegeven, schoon niet meer dan een gering deel der waarde van die vaartuygen en haere ladings hebben ontfangen: dit hadden UW Ed:s ongetwyffelt geen regt te eyschen, gelyk zy ook niet verpligt waren 't zelve aan te neemen, want hem zoude ample restitutie toegewesen zyn, hadden zy het goed gevonden daer op te staan —

Wy hebben UW Ed:s te communiceeren den ontfangst van derzelver missive van den 30 mey 1753 g'addresseerd aan den Gedeputeerde Gouverneur en Raad alhier, waer by gevoegd was een translaat van UW Edelens vorige brief van den 10 8ber 1752. Wy zyn UW Excellentie en Edelens zeer verpligt voor de gegevene assistentie aan 't schip De [illegible], zoo wel als voor de geschooten penn:en aan den heer James Stephans,

Zoo

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Koste Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1e Sept. a: 1752 tot ultimo Aug: a: 1753 ... 3679 ... 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp: ... Leontreckende

Zoo dit laatste nog niet betaald is hebben wij de heer Pieter Jaarde tot Batavia verzogt 't zelve te voldoen —

In antwoord op Uw Eds. brieff van den 10 October 1752 welke dus verre bij manquement van een persoon genoegzaam in de hollandse taale geverseerd, om deselve op te zetten, onbeantwoord gebleven is, zullen wij Uw Eds. verzekeren dat het verre van d' intentie van onse Edele meesters is de nederlandse Comp: in eenige van haere actueele Possessien of inplaatsen daer zij eene Reeele en bekende Jurisdictie hebben den voet dwars te zetten, maer ook is het haere gedagten niet om af te staan van haere regtmatige Voorregten in haar zelven te laten beletten zig te stabileeren in neutraale en onafhankelyk plaatsen, alwaer nog d' eene nog de andere van deze teekenen van Eygendom bestaan als natal of Natar; Uw Edelens maken pretentie op deze plaatse uijt kragte van eenige oude Contracten met een Koning van Baros, welkers district Uw Eds. zeggen zig te Extendeeren tweeëen halfe mylen voorby natar; wij zijn zeer verlegen wat Koning het is geweest wiens land zig zoo verre Extendeerde, want Uw Eds. zullen bereijd willigh toestaen dat den tegenwoordigen een zeer elendigen prins is, die naauw ter naauwernood waardig, en dat zyne predecesseuren lange Jaeren geleden van even weynige consideratie waren. De koning van Baros, zoo als Uw Eds. belaagd deselve te tituleeren, schoon wij deselve onder geen andere naam als Panglemos kennen, zijn,

volgens

222
187

volgens autentique berigten, altoos bij beurten vasallen geweest der Koningen van Manacabowen, Atchien zoo als 't lot van den oorlog en de bijzondere opeen komsten derwoorden 't zelve bepaald hebben, en bij aldien een Plangemo van Baros bij eenig bijzonder toeval al zoo gelukkig is geweest zyne limiten, 't zij door gunst van zyn oppervorst of door rebellie tegens denselven tot Natar t' Extendeeren, zoo is zijn voorspoed echter van geen lange duur geweest. want het is wel bekend dat Natar in veele Jaaren een vrijen Staat is geweest, onder de protectie van den Koning van Manancabow. Dit is door de heeren van deese plaatse op eene zonderlinge wyse onder zogt eer dat zij geresolveerd hebben zig aldaer neder te zetten, en zijn met de breedvoerigste en incontestabelste bewijsen van de zekerheyd van dien gemunieerd —

Buijten dese is het een zeer Extra ordinair voorstel dat het Koningrijk van Baros zig tot natar uijtstrekt terwijl de landen van de Rajah van Taganos, Ley en anderen daartusschen inkomen, dewelke in geenen deelen, tynsbaar, nog onderdanen zijn van uwen Koning van Baros; de maleijtse hoofden zijn zeer genegen zig zelfs heerlyke titulen toe te eijgenen, en zig zelfs heeren van landen te noemen dewelke haer nog haere voorouders nooijt hebben toebehoort; mogelyk is dit wel het geval geweest met den Koning van Baros in het Contract waarvan Uw Eds. melden —

Uw

Berigt

No: 28.

Korte vertooning van een Staat der E. Oost Indise Compa[gnie] ten hoofde Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der nieuwe Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo Sept. a° 1752 tot ultimo Aug. a° 1753, monteeren een Somma van f 3679.097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

UWEd.s hebben ook goed gedagt pretentien te maken op Sinkel als een gedeelte der domainen van Baros aan de andere Zyde, om de onredelykheyd van UWEd.s pretentie aan te toonen, zal het vooraf nodig wesen op te merken dat Sinkel oorspronkelyk, en thans nog is 't onbetwyffelbaren eygendom van den koning van Atchien, die aldaar syn Krygsmagten houd, geregtigheden ligt, en alle andere onderscheydentlyke tekenen der opperheerschappy gevoerd. Soverre genoeg in antwoord op UWEd.s pretentie door middel van den Panglima van Baros, wan- nopens eenig Dominium Eminens of natuur uyt hoofde van UWEd.s eygen regt, by Conquest of andersints, zy wy verseekert dat niemand zal ondernemen, zoo een zaak staande te houden; zoo dat wy omtrend dit onderwerp hierby niets verder te voegen hebben dan alleen to alle UWEd.s brieven aan onse Edele meesters zyn opgezonden, aan wien wy verdere consideratien nopens die materie gedefereerd hebben gelaten.

De Pantjallang die UWEd. Excellentie en Edelens reclameeren is, op 't versoek van den gouverneur en raad van Padang, tegelyk met haare Ammunitien eenigen tyd geleden verkogt, waarvan wy hiernevens een Exacte lyst of zen- daar was niet anders aan boord toen onsen resident [illegible] toe deselve onder zyn zorge nam uytgesondert twee vaatjes buskruyt die hy immediaat aan land heeft [illegible] brengen, tot voorkoming van ongemakken en voor dewelk[e]

UWr

UWEd.s behoorlyk gecrediteerd zyn, wy hebben hier ook ingesloten UWEd.s reekening Courant en die saldo, zynde 269 realen f 269 geremitteerd, om UWEd.s betaalt te werden door den Capt. Edward Buurman commandeerende dit schip Prins George —

De vier Hollanders en de andere luyden die aan boord van de Pantjallang zyn geweest, de protectie van zyne brittannische majesteyt geimploreerd hebbende, is het gevolglyk buyten onse magt geweest deselve op te geven, zy zyn eenigen tyd gedetineerd geweest op suspicie van moord, maar na behoorlyke examinatie niets van die nature tot haeren laste te voorschyn komende zyn ze weder gerelaxeerd, een deser Hollanders is 't sedert overleden, en twee andere zyn gevangen van hier weg gesonden, hebbende voorgenomen met eene van onse Chaloupen de vlugt te neemen —

Eenigen tyd geleden heeft een onser vaartuygen op eene distantie van hier, een Chaloup, behoorende aan de Edele Nederlandsche Comp. ontmoet, welkers gezaghebber van ons volk heeft vernomen, waar Banka hoelo lag, zeggende een steen of houte blok te hebben met hollands en maleyts of Javaans beschreven, 't welk zy niet regt wisten beteekenende iets omtrent limiten; wy hebben 't sedert vernomen dat er een steen of houte blok van die soort geplaatst was geworden tot Crocco, aan 't zuydoost eynde van 't Eyland; alsoo wy niet begrypen kunnen

wat

wat vande se historie te maken, zullen wij UWe Excellen-
tie en Edelens voor eenige Explicatie daeromtrent
seer verpligt zijn —

Hier in een brieff van onde opheders van't fort St.
george aande gouverneur generael

Wij hebben d'Eere met en volmaakte Hoogachting
te zijn.

/onderstond/ Wel Edelen Heer en Edele Heeren
/lager/ UWe Eds. Zeer gehoorzame en Zeer on-
derdanige Dienaers/ was geteekend/ John Walsch
en John Sybus/ ter zijde stond/ Fort marlbro
den 11 februarij 1751

Accordeert
Haan

Nagesien
Storm

Translaat Engelse Missive

Aan den Wel Edelen Heer Jacob Mossel
Gouverneur Generael van Nederlands India, &a. &a. &a.
President tot Batavia, en
Aan d' Edele Heeren van den Raad aldaer.

Wel Edelen Heer en Edele
Heeren

De laatste maal dat wij 't plaisier hadden UWe Excellentie
en raad te schrijven, is geweest met de Ed. Comp: Schip Prins
George, in antwoord op een brief waermede wij van
UWe Eds. begunstigd waeren van den 2 Junij die ons alle verseke-
ringen gaf die wij zouden kunnen wenschen van UWe Eds. genegent-
heyd om ons zodanige teekening van vriendschap te betoonen
als eene natie in volmaakte goed verstand en bond-
genootschap met een andere mogte kunnen verwagten,
de brief die wij de Eere hadden in antwoord te schrijven
zal UWe Eds. overtuygen hoe aangenaam ons die gesteld-
heyd is, en hoe zeer wij bereyd zijn alle goede dienstten te
kunnen, maer het is met leedwesen dat wij 't eerst UWe
Excellentie en raad berigten dat wij deselve neiging niet
vinden in alle UWe Eds. Comptoiren in Indien, schoon

wij

wij geneigd zijn ons te vleijen, en dat bij aldien zij vol
komentlijk van UWEd.s Sentimenten onderrigt waren
zij op 't zelfde plan zouden te werk gaen, de reden van
onse tegenwoordige klagte is, dat een van onse schepen
gedestineerd door de straat Malacca ongelukkig lijk
een lek gekregen hebbende genoodzaakt is geworden
UWEd.s haven tot Malacca in te lopen, om hersteld te worden,
't welk niet konde geschieden zonder de geheele lading
aan land te brengen, UW Excellentie en raad moeten
bekennen dat zulx toe te staen niets meer is als de ge
meene gastvrijheyd 't gunt wij beswaarlijk denken dat bij
gelijke omstandigheden, in eenige haven van de wereld
zoude geweygerd werden, en egter kan 't klaer getoont
en bewesen werden dat d'agenten van de Hollanders
(wij willen niet zeggen de Hollandse natie, omdat
wij niet begrijpen kunnen zulx haer gevoelen te zijn)
tien percent hebben gevorderd op de geheele lading
van een Engels schip in nood zijnde, voort aan de
wal brengen van de zelve in een van haere havens
en zonder zodanige gratificatie de supercargas
strekt geweygerd hebben haere goederen aan land te
brengen; de namen der supercargas die dese remar
quable bejegening tot Malacca ontmoet hebben
zijn de heeren Samuel Greenhaugh en William
Pye, en 't schip is genaemd de Travancore, wij hopen
op d'ontfangst van UW Excellentie en raads antwoord

woord

woord op dese brief reden te zullen hebben dit gerael
zoo wel uyt onse registers als gedenkenisse door te
halen, en te herhalen onse verzeekeringen dat wij
volmaaktelijk zijn /onderstond/ Wel Edelen Heer en
Edele Heeren, UWEd.s zeer gehoorsaame onder
danige Dienaeren /was getekend/ Thos. Saunders
Edw. Boddam, Henry Pawney, A. Wynch,
John Smith en Edw. Bourchier, ter zijde stond
Fort St George den 16 maart 1721.
/onderstond/ Overgeset door /was getekend/ J.s Levier.

Accordeert

Haan
Secr.

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1758 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van pmo. 7ber Ao. 1757 tot ultimo augs. Ao. 1758 importeeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comps. dienaren

Berigt

Nagezien
Storm

Translaat Engelse Missive

Aan den wel Edelen Heer Jacob Mossel.
Gouverneur generael van nederlands India &c &c &c
President tot batavia en
Hand Edele Heeren van den Raad aldaar

Wel Edelen Heer en Edele
Heeren

Wy hadden d' Eere UwelEd. te schryven den 16 der jongst gepasseerde maand met een sloep gedestineerd na de West kust de Sumatra, waervan hiernevens 't dupliciaat insluyten, op welke wy uytgehoopt de van onse vertrouwen in de vriendschap van Uw Excellentie en Raad voor de Engelse natie niet twyffelen of zullen een voldoenend antwoord ontfangen, tot bewys van dit vertrouwen Zenden wy naar UwelEd. plaatse ons Ed. Comp: schip Colchester Capt: Roger Mainswaring, manqueerende reparatie, en bidden Uw Excellentie en raad die gezagt hebber te permitteeren en teffens te assisteeren om die reparatien met spoed te doen; hy heeft onse ordres om met toestemming van Uw: Excellentie en raad een lading timmerhout en planken voor reekening van onse Ed: Comp: in te koopen en wy hoopen dat 't UwelEd. hem daartoe volle per-

missie

missive zullen geven, wij hebben d'Eere zeer volmaakt, te blijven te zijn (onderstond) WelEdelen Heer en Edele Heeren UWEd:s Zeer Gehoorzame onderdanige Dienaeren (was geteekend) Tho:s Saunders. Cha:s Boddam Henry Powney, A: Wynch, John Smith, en Rd: Bourchier, ter zijde stond: Fort S:t George den 12 april 1754:
(onderstond) overgezet door (was geteekend) J:o Levrier

Accordeert.
[signature]

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten reeste Comptoire Batavia So als 't Selve bij 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo Sept. a° 1752 tot ultimo Aug. a° 1753 monteerende een Somma van ƒ 3679 097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zijn afgeschreeven te Weten

Soldyen van de Betaalde maandgelden aan 's Comps. Dienaaren

Borigt

Sagedien
Storm

Secreet —

Donderdag den 15. Aug: 1754
voor de middag Extra ordinaire
vergadering, absent den Heer
Eerste Raad en Directeur gene,
raal, en den Heer Raad Extra
ordinair van den Velde
mits indispositie

Onder de Heeren Leeden ter resumptie
rond geweest, en door den Heere Gouver,
neur Generaal trans binnen gebragt zijn
de, een door den g'Eligeert commandeur
van Sumatras west cust Thymon
Pieter van Herstele benevens den
onderkoopman en gedesigneerd Padangs
tweede Administrateur Johan fredrik
Landsius opgesteld relaas, behelsende
eerstelijk het gepasseerde te Natter,
met relatie tot de invasie der Engelschen
in dat district, als te dier tijd aldaar
ter custe bescreyden geweest zijnde; ten
tweeden, wat prerogativen de Compagnie
daar heeft; ten derden, hoe die geusurpeert,
en ten vierden of laatstelijk hoe verre
die geviolleert zijn geworden, met ad
structie van diverse bylagen, tot opheldering

en

en verificatie, hunner opgavens, en stel,
lingen, alles in conformité van het haar
ten dien opsigte geinjungeerde bij gemene
Resolutie van den 28. mey Jongstleden,
ende Zulx, ter gelegentheijt, van de ten
dien dage gehoudene Besoigne, over de
poincten van Rescriptie, op de uijt
Nederland ontfangene generale missives
van den 8 en 12 october 1753 mitsgaders
wel special, met betrecking tot het door
de heeren Meesters, bij eerstgemelde
brief, onder de materie van Sumatras
west kust betuijgd misnoegen, over het
violeeren van Comp.s possessien, en
authoriteijt, en het noorder deel dier
kuste, door die van d'Engelse Natie
N:o mitsgaders de verdere gemaakte
remarques door haar Edele Hoog Achtbare,
hoe en op wat wijse, men, ten desen
opsigt had dienen te werk te gaan, wer,
dende so wel bij dat relaas, als bij't nagaan
der retroacte, van alle het gene met
relatie tot die affaire betrecking heeft, bevonden,
hoe in anno 1751, ofte met den aanvang
dier troubelen, na het vermelde bij brief
der ministers van den 31. december van
dat Zelve Jaare, de goede gemeente te

Natter

Natter wegens de grote wan-ordres, die
aldaar door eenige quaadmenende aan,
gerigt wierden, grotelijks verlangende,
dat de Comp: hun wilde beschermen,
door het Construeeren van een fort, tegens
het geweld der vreemde volkeren, men
volgens haar nader schrijvens van den
15. april 1751. de Nattereesen, den toevoer
van levensmiddelen had begonnen
aftesnijden, om de quaadwillige tot
obedientie te brengen, sluijtende de
rivier met onse vaartuijgen, dog met
een verkeerd effect, en wijl men niet
in staat was, andere dwangmiddelen
te gebruijken, wierd den broeder van den
Maningcabosen Keijser aan de wel gein,
tentioneerde gesanden, versoekende de
ministers bij missive van den 14. maij
daar aan, buijten de benodigde ammonitie
van oorlog, en behalven de geeijschte 100.
Europeesen, nog 200. bougineesen om
te beter in staat te Zijn, de Engelsche van
daar te houden, en een noodsakelijk
redres onder den verwilderden Inlander,
't welke, volgens haar Zeggen, niet anders,
dan door een goede magt geschieden
konde, te maken, waar op men, conform

Berigt

het aangestreedene bij brief deser Regee,
,ring van den 3. September 1751. de extruc
-tie van een post aldaar, om de vaste
latten, van de hand wijsende, derwaart
hondert man gesonden, dog daar en
tegen ons ongenoegen betuygt heeft,
over het sluyten der Natterse rivier,
hebbende het gevolg doen zien, dat
dese Regering hier over ten regten
hun misnoegen getoond heeft, dewijl
of schoon de slegte executie wel ten deele
oorsaak geweest zij, van den quaden
uijtslag, na het aangeteekende bij het
relaas van voormelde Herbeele,
C: S: de saak ook niet sodanig aangeleg
is geworden, om een goed succes daar
van te wagten, dewijl de Jilanders
te misttrouwend gemaakt zijnde, het
niet heeft durven wagen, om op de
vaartuijgen te komen, en zig te
submitteeren; zijnde zulx selfs van so
een contrarie effect geweest, dat de
quaadwillige, ten eersten, na het ver,
trek van onse vaartuijgen, de Engeschen
hebben ingeroepen, uijt vreese voor een
nog harder besoek, nemende dus die
natie na het genoteerde bij den

ministers

ministers advisen van den 2. 9ber: des,
„selven Jaars 1751 possessie, door het extru,
„eeren van een fortje, en pagger,
albaar waar op bij schrijvens van hier,
sub dato 7. September 1752. gevolgt is,
het betoond misnoegen deser Rege
„ring, dat ze, eer 't zo verre gekomen
was, geine precautien daar tegen ge-
„nomen hebben, en dat de mid
„delen, omtrent de gedane expeditie,
en 't sluijten der Natterse rivier,
met veel te veel drift, mitsgaders
buijten voorkennisse deser regeering
geappliceert en te werk gesteld zijn,
om van goed succes te hebben kun,
„nen wesen, en waar en boven men
haar bij nader schrijvens van hier de
dato 10. october daar aan gelast heeft,
alle vaart op Natter te verhinderen,
schoon met Engelsche passen voorsien,
het welke, indien na behooren was
geobserveert geworden, die plaats voor
die natie gantsch onnut zouden hebben
gemaakt dog zulx van geen gevolg
geweest zijnde, heeft dese regering niet
raadsaam gevonden, sterker dwang
middelen tot verdrijving der Engelschen

van

van Natter te gebruyken, om reden, de
Heeren Meesters, op de gedane vrage
deser Regering bij missive na Nederland
van den 31. december 1747, om ordre
en hoe zig te gedragen, ten opsigte
van de door den Koning van Ban-
tam, ter gelegentheyd van de in dat
Jaar afgelegde Commissie door den
presenten heere Gouverneur Generaal
in qualiteyt als Commissaris van
wegen dese Regering, aan dat hof,
aan welgemelde Zijn Edelheyt met
veel empressement gedane instantie
om de Engelsen van Bancahoelo
te helpen verdrijven, als considerabel
doleerende, over het nadeel, dat hij
bij dat Etablissement het welke die
natie vervolgens nog tot Lampong
Silleboe en tot bij de vlacke hoek g'ex-
„tendeert hebben, leed, teffens compag-
„sommerende, om de hulpe te presteeren,
die, bij de contracten, aan het Ban-
„tamsch rijk beloofd is, zig bij Patria-
„se missive van den 11. october 1749, eerst
onder de materie van Sumatras
westkust, en vervolgens, bij die
van Bantam, in deservoegen hebben

gelieven

gelieven te declareeren dat een voor-
„stel van die natuur, als door dien
vorst is gedaan geworden, haar Edele
hoog Achtb: niet hadde behooren in
bedenking te zijn gegeven, dewijl
er redenen genoeg aan de hand
waren, om den vorst de ongevoegelijk-
„heyt van zijne propositie aan te toonen,
al was het maar alleen, met hem
te doen zien, wat de Comp: te wagten
zoude hebben, van zijn obligatie en
verband, tot restitutie dier kosten,
die daar toe souden dienen aangewendt
te werden, daar hij declareerde, niet
in staat te wesen, zijn oude schult
groot maar 30000. Spaanse realen,
te kunnen afleggen, teffens onder de
eerst gemelde materie van de west-
kust, daar bij voegende, de niet doen-
„lijkheyt, om zig van dat fradelijk
etablissement der Engelsen, op rede-
lijke conditien, met die van hare
Comp: in Europa, aantegaan, te kun-
„nen ontdoen, en dus veel lieven dese
regering wilde qualificeeren, tot soda-
„nigen contractatie alhier, met het
opperhooft van de Engelsse Comp: in

die

de Indien, wanneer zulx op billijke en convenable conditien geschieden konde, dog tot het welke zig alsnog min eenige gelegentheyt heeft opgedaen als 'er apparentie zij, dat iets diergelijks voor eerst zal te voren komen, hebbende vervolgens de Padangse bediend: in antwoord op het hier voren geallegueerde, bij afgegane brief van den 10. october 1752. bij letteren van den 10. febr: 1753. zig vergenoegd, met te zeggen dat ze vermeenden so wel door Mercantiele middelen, als door de geordonneerde bekruyssing No. 4 de Engelschen so veel werk te verschaffen, dat ze gedurende het hangen deser zaken op een verzekerde possessie, weinig te roemen souden hebben, met verdere te kennengeving, dat zekeren Baginda Maharadja Lello die bij haar voorig schrijvens van den 26. 9ber: 1751. beschreven is te zijn, de eenige overgeblevene successeur in regte decendente linie van zijn overgrootvader Radja Indra Soutran, welke in

vroegere

vroegere tijden, als wettig hoofd van Natter geregeert; en Ao. 1693. met de Comp:e contracten aangegaan heeft, reets met hare voorkennis in beweging was, om aldaar de gemoederen te winnen en de zaken op een goeden voet te brengen, ook daar in geadsisteert stond te werden, door zijn groot vader van moeders zijde, met name Radja goenong, die de Nattersche bovenlanden, so wel, als 't grootste aandeel in dies goudrijke mijnen, onder zijne directie hebbende, zig d'partij van desen zijnen verdrevenen neef zeerquam aantetrecken, dog waer op niets gevolgt, en waar bij het ook sedert gebleven is, blijkens nadere van daar ontfangene aparte missive van den 10. april Ao. pass:o; schoon men egter, op de daar van gegevene hope, de ministers gelaten hadde, dien regent onder de hand te adsisteren en waar omtrend zeer in't oog loopt, dat evengemelte Regent, na't genoteerde bij voorsz: aparte missive, den Commandeur Idsinga aangesproken hebbende, om naar Natter te gaan, hem daar denselven

eenigh:

eenlijk twee vaartuygen, die buyte,
des als Kruijssers g'emploijeert wierde,
Zijn toegesegt, dog de verdere versogte
hulpe geweigerd, onder voorwendsel,
van sig tegens alle vijanden van
binnen, en aan de Land Kant, Zelve,
te moeten precautioneren, en
dat de Comp: Zig nooijt aan eenige
deser Cust volkeren, daar toe Verbonde,
hadde, met dese nog aanmerkelij,
ke, dog, in dit geval, in het gereed
niet te passe, komende adhortatie
aan denselven, om de goede vriendschap
tusschen de Comp.e en de Engelsche natie,
en dat de opregting van hunne te,
,genwoordige post in Zijne negorije,
niet als van onse vijanden maar
door de mitleijding der mitnoegden
H.n ondernomen was; werdende voor
het overige bij aparte brief van den
18: april deses Jaars eenlijk melding
gemaakt, wegens de twist onder de
wederzijdsche partijen te Natter, en
dat, in cas van noodsakelijkheyt,
den voorschreeve wettigen Regent,
alsitteren souden, uijt alle het welke
dan ten vollen consteert, dat men,

van

van hier, geensints nagelaten heeft,
sodanige middelen in't werk te
stellen, als men aanraden heeft
gerad, en met betrecking tot het
weeren der Engelschen uijt het noorder
gedeelte dier Custe, mitsgaders tot voor,
,komming harer possessie neming in
het district van Natter, het beste
en met de toenmalige omstan,
,digheden, het meest Convenierende
geoordeelt Zijn, schoon ook aan de andere
Kant, de saak wel ingesien sijnde,
die selve middelen welken men geappli
,ceert heeft, om de quaatwillige te onder
,werpen de wesentlijke oorsaken moeten
gestelt werden te Zijn, waar door de Nat,
-teresen Zig onder een anders bescherming
hebben begeven, als kunnende niet
dan aan de ontijdig en met al te veel
drift ondernomene mitsgaders qualijk
-ter uijtvoer gebragte expeditie en het be
setten der Nattersche rivier gerekend wer,
den; de reele oorsaak te Zijn geweest, van
de inroeping der Engelschen, dewelke Zig
van die gelegentheijt bedient hebben, ter,
,wijl onse bediendens tot Padang, als
gelijk men segt; met de handen over

malkanderen

malkanderen Sittende geene andere
maatregulen, tegens die invasie
genomen hebben, als door het afzenden
van protesten, na dat de Saak bereets
haar beslag erlangt, en den Engelschen
daar possessie genomen hadden, so
wat uyterlyke figuren te maken,
daar Zy vry beter Zouden gedaan hebben
die Zaak met meerder ernst te trac
:teeren, omtrend de Engelschen, en
des noods, door de wapenen het
regt van de Maatschappy staande te
houden, nadien de ondervinding te
meermalen heeft doen Zien, dat Zulx
omtrent den Inlander, in verre na
van dat effect niet is, en het mo„
„gelyk in selvervoegen als met die
van Natter gaan Soude, ingevalle
men de verdere Regenten te dier Custe
met force dwingen wilde de met
haar voor ouders gemaakte contracten
in allen dele, natekomen, en dierhalve
by dese Regering g'oordeelt wesende, dat
de Sagtsteweg met betrecking tot den
inlander ingeslagen werdende, ook
de veiligste zy, en men daar en tegen
omtrent gemelde onse competiteuren,

gene

gene middelen onbesogt moet laten,
om deselve uyt hare onwettige besit
„ting te weeren; Zo is, na rype over
weging van al het geen, tot dese affaire
eenige applicatie heeft, goedgevonden
en verstaan, niet alleen als nog te
persisteeren by de vorige tot dus ver
„re ten desen opsigte verleende ordres,
so by gemene als aparte afgegane
breven dese Regering, maar ook
de afgaanden en aankomende com„
„mandeurs van Idsinga, en Hersseele,
by secrete missive aan te schryven,
om niet alleen de tot de Compe:
wel geintentioneerde Natteresen
en haar hoofd den van de onwettig
het gesag geusurpeert hebbende re„
„genten geseclideerden en sig nog
te Padang, ter erlanging van hulpe,
onthoudende wettigen of geregtigden
Natteresen regent Baginda Maha
Radja Sello, maar te laten begaan,
mits sorge dragende, dat van dese
Kant de tegenpartij, of de aanhan„
gers van voormelde usurpateurs,
van buyten, te weeten, van de

Zee kant &c

Zeekant, niet werde ondersteund
en gesterkt, door den toevloet van
meer atchienders, en diergelijk struijm
van volk, die het met de quade
geintentioneerde houden, mitsgaders
intrest halven, haar uijterste
kragten te werk stellen, om hem
voor altoos uijt Zijn wettig regent,
schap te secluderen, onder betuijging
van het ernstig misnoegen deser Rege,
ring, over het traineeren der hulpe
en adsiste aan den selven, na de
ten dien eijnde verleende qualificatie
in den gepasseerden Jare, ter uijt,
voering van Zijn voornemen, om
Zig door onderstand Zijner vrienden
en aanhangelingen, weder in het
wettig gesag van Zijn Regentschap
te herstellen, en te maintineren,
mitsgaders, boven dien, den aanko,
mende Commandeur van Hersele,
tot nader ordre, en goedvinden,
te qualificeeren, om niet alleen
dien wettigen Regent, so veel
doenlijk, met raad en daad, te assistee,
ren, maar ook te tragten soo
door het middel van spendatien,

als

als door den selven, des benodigt, tot
een matige somma, het daar henen
te dirigeren, dat aan het oogmerk in
deser Regering voldaan, den selven
in Zijn wettig regt en gesag her,
stelt, en de Engelschen van daar
geweert mogen werden, mits nog
thans omtrent dit alles, de nodige
en vereijschte precautie gebruijke om
altoos in staat te kunnen wesen,
Zig van desselfs gedrag in desen, ten
genoegen, te konnen verandwoorden;
voorts denselven te gelasten, om de
oude, en bij na in vergetelheijt ge,
raakte exclusive contracten, en
onderhandelingen van wegen de
Comp: met de Inlandsche vorsten
Regenten en volkeren, so, in de
Suijder, als na bij, en verre gelegene
noorden districten, aangegaan,
en gesloten, te laten renoveeren,
niet, in generale termen, maar
articulatim, voor soo verre thans niet
gereekend kunnen werden vervallen
te wesen, met verwijsing, tot
alle de vorige verbonden, en conden,
tien, mitsgaders, bijvoeging, van

alle

alles, wat na de presente tijds
omstandigheijd, en bij wege van voor
uijtzigt, ter bekragtiging en vaststel„
„ling van Comp: regten en preroga„
„tiven, item het verkregen, mitsg:
dus lange geuzeerde Dominium
Eminens, op die landen en con„
„questen vereijscht werd, zijnde met
betrekking tot dit alles, ook nog
verstaan, het voorschreeve Relaas
van gedagte Herseele en Landsius
met de daar nevens overgelegde en daar
toe relatief zijnde bijlagen, de Heeren
Meesters ter g'eerde Speculatie en Elucida„
„tie, nopens den toestand deser saak,
toeteschicken, onder dese eerbiedige ver
tooning, dat men Natter soo seer
niet rekenen kan, een wettige
en ongeturbeerde possessie van de
Comp: te zijn, gelijk zulx bij haar
Edele hoog Achtbarens g'eerde missive
van den 8: october de anno passato begre
„pen schijnt te wesen, deels also, blij„
„kens Contract van den Jare 1693., met
de wettige Regenten van Natter
aangegaan, deselve zig wel onder
de bescherming van de Comp: hebben

begeeven,

begeeven, dog des niet te min, onder
de gehoorsaamheijd van den Manincabossen
Koning en Radja Dillier tot Baros hun„
„nen wettigen Landheer, gelijk zij hem
daar bij noemen, gebleven zijn, en ten
anderen, om dat die volkeren, zig
veeltijds, onafhankelijk, of weinig
om de Comp: gevende, gedragen, mitsg:
al van oude tijden af hun district, tot
een refugium voor atchinders, en
andere sluijkhandelaars, gemaakt
hebben, waar mede de Compagnie bij
Continuatie seer veel moeijte gehad
heeft, en dat dierhalven ons voor„
„naamste regt bestaat, in een exclu
siven handel volgens den inhoud der
Contracten.

Batavia int Casteel dato voorsz:

(:was geteekent:) J: Mossel, ..., J: v:
d: Waeijen, P: A: v: d: Parra, J: v: d: Spar,
L: Hooreman, ... , J: A: v: Hohendorff,
D: van Rheden, A: de Nijs, H: v: Basel,
en J: v: Riemsdijk & M: Romp secrets

Accordeert

M: Romp
secret:

21 July 1781

Berigt

No: 28.

[illegible]orte Vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo 7ber A:o 1752 tot ultimo aug:s A:o 1753, monteeren een Somma van ƒ 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen en de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s Dienaren [illegible]

nagesien
Cranach.

Sumatras West Cust

secreet

Aan D'E: Meijert Joan van Idsinga, afgaande
Mitsgaders
Thijmon Pieter van Herzeele
Geeligeerd Commandeur, Benevens
Den Raad
tot
Padang

Ernfeste, Voorsienige
Discrete

Bij onse thans afgaande generale rescriptie hebbende bekent gesteld, appart te sullen verhandelen de saaken weegens Natter, met relatie tot d'invasie der Engelsche aldaar, Zo werd ingevolge van dien bij deesen tot UE: na rigt genoteerd, dat wij deeser dagen daar over almede met attentie delibereerende mitsg:s in aanmerking en overweeging neemende

al

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo Septr. A^o. 1752 tot ultimo Aug^s. A^o. 1753 ... 367909 : 17 : 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen ... aan Comp^s. ...

Berigt

al 't geen Comp^s. neegen of van onse
Zyde daar omtrent tot nu toe is ge
daan, en daar nevens wel verre vast
te Zyn, in die affaire, de tot de Comp:
wel g'intentioneerde Nattareesen en
haaren hoofd, den van de onwettig
't gezag aldaar aangematigde uzur,
,pateurs gesecludeerden, daar tegen t
hulpe versoekende, tans nog te Badang
Zig ophoudende, wettigen of geregtigden
Nattersen Regent, Baginda Maha
Radja Lello, maar te laaten begaan,
mits dat van deese kant sorge werde
gedraagen, dat de tegen partij of d'aan,
hangers van die uzurpateus, van buyten
terreeten van de Zeekant, niet, werd
ondersteunt en gesterkt, door den toe,
vloet van meer atchinders en Zulk
Schuym van volk, die het met die
quade g'intentioneerdens houden, en ooks
hun Interest halven niet versuymen,
alle hunne kragten aan tespannen,
om hem voor altoos uyt Zyn wettige
Regentschap gesecludeerd te doen blyven,
mitsdien om alle die reedenen en
consideratien goedgevonden hebben, als
nog te persisteeren bij onse voorige

tot... (

tot dus verre ten dien opsigte gegeevene
ordres, Zo bij gemeene als aparte Brie
ven, onder betuyginge van ons onge
noegen over het traineeren der hulpe
en adjude, welke wij bij onse verleeden
Jaarse apart schryvens UE: hebben ge
qualificeerd aan hem te moogen
toevoegen, ter uytvoeringe van Zyn
voorneemen, om Zig door onderstand
Zyner vrienden en aanhangelingen
de goede g'intentioneerdens, weder
te herstellen, in het door ged^te: uZur,
,pateurs hem ontnoomen gezag
en wettige regentschap, en hem
selfs daar in te mainteneeren,
en willen daar en boven als nu
den g'eligeerden Commandeur, gelast
en aanbevoolen houden, tot tyd
en wylen men dien aangaande
iets nader Zal koomen t'ordonneeren,
om niet alleen dien wettigen Regent
Zo veel doenlyk met Raad en daad
t'assisteeren, maar ook te tragten,
Zo door middel van Spendatien als
met aan denselven des benodigd
ter ondersteuninge geld te leenen,
tot een matig Somma, het

daar

daar heenen te derigeeren, dat men eerlang mag koomen te verneemen, aan 't oogmerk voldaan, denselven in zyn wettig Regt en gezag gerestau,,reerd en vastgesteld, mitsgaders der Engelse van daar verhuyst te zyn, alles nogtans onder de nodige en dereyschende precautien, om ten allen tyden in staat te komen wee,,zen des gerequireerd, een goede verant,,woording te doen van UE: gedrag en behandelinge; ten anderen schoon wy als nog advers zyn van eenige nieuwe Etablissementen te ayer Bangis of el,,ders anders te doen maaken, ten aan,,sien van de gewisse kosten, die de tegenwoordige insupportable Lasten maar meer sullen koomen te ver,,swaaren, dunkt 't ons Egter ook nood,,saakelyk en dienstig te sullen weezen, d' oude en by na in vergetelheyd ge,,raakte exclusieve contracten en on,,derhandelingen, van weegen de Comp:e met d' Inlandse vorsten, regenten en volkeren, zo in de Zuyder als na by en verre afgeleegene Noorder districten, successive aangegaan en

en geslooten, te laaten renoveeren, niet in generaale termen maar articulatim, zo verre 't thans niet vervallen is te houden; met overwyzinge tot alle de voorige verbonden, en byvoeginge van al wat na de presente tyds omstandigheyd, en by weegen van voor uyt sigt, ter bekragtiginge en vast stellinge van Comp:s Regten en prarogatieven, en 't verkree,,gen mittsg:s te dus lange g' uZeerde do minium Eminens op de landen en Conquesten werd vereyscht, 't geen wy hebben verstaan zo als het best kan door den nieuwen Commandeur te laaten geschieden en ook dienen kan tot UE: narigt, En daar omtrent dan een gewenscht succes van 't een en ander verwagtende, sullen wy voor 't overige na groete verblyven /:onderstond:/ UE: goede vrienden /:was getekent:/ J:o Mossel, J:s V: S: v: Gollenesse, J:b v: d: Waeyen, P: A: v: d:r parra, J: v:d:r Spar, L: Horeman, P: v: de Velde J: A: v: Hohendorff, D: v: Rheden, A:n de Nys, H: v: Bazel en J:s v: Riemsdyk /:in margine:/ Batavia in 't Casteel den 22:e Aug: 1761.

Accordeert

[signature]

Bergt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ... ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.° Sept. A.° 1752 tot ultimo Aug.s A.° 1753, montreeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

---

daar heenen te derigeeren, dat m
eerlang mag koomen te verne
aan 't oogmerk voldaan, denzel
in Zijn wettig Regt en gezag gere
ceerd en vastgesteld, mitsgade
de Engelse van daar verhuijst
Zijn, alles nogtans onder de n
en vereijschende precautien, om t
allen tijden in staat te komen
„zen, des gerequireerd, een goede ver
„woording te doen van UE. gedrag en
behandelinge; ten anderen schoon
als nog advers Zijn van eenige n
Etablissementen te ayer Bangis of
„ders anders te doen maaken, ten a
„zien van de gerritse kosten, die d
tegenwoordige insupportable Las
maar meer Sullen koomen te
„swaaren, dunkt 't ons egter ook n
saakelijk en dienstig te sullen wee
d' oude en bij na in vergetelheijd
„geraakte exclusieve contracten en
verhandelingen, van wegen de Com
met d' Inlandse vorsten, regen
en volkeren, zo in de Zuijder als
bij en verre afgeleegene Noorde
districten, successieve aangegaan

en

en geslooten, te laaten renoveeren, niet
in generaale termen maar articulatim,
zo verre 't thans niet vervallen is
te houden; met overwijsinge tot alle
de voorige verbonden, en bijvoeginge van
al wat na de presente tijds omstandigheijd,
en bij weegen van vooruijtsigt, ter
bekragtiginge en vaststellinge van Comp.s
Regten en praerogatieven, en 't verkree-
„gen mitsg.s te dus lange g' usurpeerde do-
minium Eminens op de landen en
Conquesten werd vereijscht, 't geen
wij hebben verstaan zo als het best
kan door den nieuwen Commandeur te laaten
geschieden en ook dienen kan tot UE. narigt,
En daar omtrent dan een gewenscht Succes
van 't een en ander verwagtende, sullen wij
voor 't overige na groete verblijven /:onderstond:/
UE. goede vrienden /:was geteekent:/ J.° Mossel,
J.s v: S: v: Gollenesse, J.° v: d: Waeijen, P: H: v:
d.r parra, J: v: d.r Spar, L: Horeman, P: v: de
velde J: H: v: Hohendorff, D: v: Rheden, A.r
de Nijs, H: v: Bazel en J.s v: Riemsdijk /:in
margine:/ Batavia in 't Casteel den 22: Aug: 1759.

Accordeert

[signature]

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia, soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo 7ber A:o 1752 tot ultimo Aug:s A:o 1753 importeeren een somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weeten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comp:s dienaren

No: 28.

[Ko]rte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Com[pagnie] ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve bij 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.[mo] 7ber A.o 1752 tot ultimo aug.s A.o 1753 monteeren een Zomma van ƒ 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen Zijn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

---

nagesien

Vandervoort

Madraspatnam

Aan Den Wel Edelen Heer
Thomas Saunders.
President en Gouverneur wegens de Honorable
Engelse Oost-Indische Comp: ter Custe
Chormandel.
En de Heeren van den Raad int fort
S.t George –

Wel Edele Heer en Heeren.

Desjoit

Wij vinden dit t'land te beantwoorden Uwel Ed.s vier succes-sive ontfangene g'eerde brieven dato 27 Mey en 15 8ber 1753 16 maart en 12 April deses Jaars d'eerste slegts Zynde door de Ziekte en 't afsterven van een hier tot Uwens departement de selve relatie had en Zulx tot ons leetwesen, nadien Wy gaarne vroeger als nu betuygd hadden het genoegen welke Wy billyk geschept hebben in haere raisonnable behandelingen inde van Canheeloe voor geslage post vatting op Vatter niet die niet anders te accordeeren dan in Zo verre Z' een ander niet benadeelde, ten hadden die ministers Zulx met postpositie van eijgen interest sig konnen

verkrygen

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoir Batavia soo als 't selve by 't sluyten der boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van pmo Sept. ao 1752 tot ultimo Aug. ao 1753 bedragen een somma van f 3679097:17:15 die ten lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comp. dienaren

Borgt

verkrygen dien onwettigen indrang waere nooit geplee[...]
en wy niet gedwongen geweest dat eerstel by alle occasie[...]
met regt te eyschen en versoeken, verwagtende egter
dat dit de laaste reyse zal wesen, nadien wy hier nevens
voldoen aan het begeerd bewys van ons oud regt dat egt[...]
buyten, dat tractaat d'ao. 1693 nog veele onwederlegga[...]
lyke bewysen voor hig heeft, waer van onse successive
brieven aan UEdelens en de bedienden te Bankvaloe
melding doen, jeuts de wereld kundig dat Natters Wa[...]
Regent te Padang is, die de usurpateurs zelve niet
weygeren t'erkennen schoon profyts wille met de Nieuw[e]
postvatting gesteekt de plaats in houden –

Wy zyn met UEdelens aangedaen op 't droevig ongeluk
aen de scheepelingen van 't Engels schip Griffin overgekomen
en dat de officieren van Justitie niet alleen de misdad[i]
gers in handen gekregen hebben, om zowel loon na werken
erlangen als aandree derzelve gebeurd is, waer van de g[e]
uiteerde sententie hier nevens presenteeren, capt. Bur[...]
man heeft na UEdelens begeerte vryheyd gehad ter v[...]
voer der nodige hout werken gelyk mede Capitain Ma[...]
Waring welke ook desselfs schip na genoegen heeft la[ten]
repareeren –

Het schip Trevancoor tegens 't tractaat van Mun[s]
ter na de Spaanse Eylanden gequipeert en na Malacca
reets verlaten had, daer weder terug gekeerd, heeft neve[ns]
andere Coopslieden eten gemaakt gehad desselfs lading te

Disfarquee

Disfarqueeren mits van 't ontkogte betalende 10 pCt.
geregtigheyt, en van 't verkogt werdende ses pCt. op hoe
danigen voet deselve jaarlyks aan particuliere
verpagt werd en die dan ook in haer regt, maintenue
pretendeeren, en so ons nog de Malakse regeering niet
gebleeken dat 't zelve schip in woord wat in welk geval
men alleen van gastvryheid spreeken kan dan, derwyle
UEdelens de restitutie vragen op eene wyse die ons also
heeft van hare bereidwilligheyt ter opruyming van de grieve[n]
aan onse zyde hebben wy na Mallacca geordonneert
dat bedragen te doen restitueeren aen die UEdelens daer
toe zullen gelieven te qualificeeren
terwyl wy met de meeste agting betuygen te zyn
/onderstond/ WelEdele Heeren Heeren /lager/ UWelEd.
gehoorsaame Dienaren /was geteekent/ J. Mossel,
J. V. S. van Gollonesse A. van der Waeyen P. Alb. van der
Spar F. van der Spar P. van der Velde, L. hoeman Jz
A. B. van Sohenhorff D. van Reede, A. de Nys L. W. van Baal
J. van Riemsdyk in margine / Batavia in 't Kasteel
den 30 September 1754. –

Accordeert
[signature]

No: 28.

Korte vertooning van een Staat der E: Oost Indise Comp: ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve bij 't Sluyten der nieuwe Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelijk

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van 1 7ber A: 1752 tot ultimo Aug: A: 1753 monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comps Loontreckende

Borgt

Hagerkiem
Coster

Bankahoeloe

Aan den Edele Heeren John Walsh en John Sybus - Commissarissen wegens d'Edele Engelse Oost Indise Comp: in 't Fort Marlborough

Edele Heeren

Wij hebben d'eere gehad op zijn tijd te ontfangen UEdele Aagte letteren van 14 februarij laastleeden, en vinden dessselfs aanvang te behelsen, sekere klagte van eenen William Dogan over op Londing zijner Reyse te Padang, 't welk ons te vreemder moet voorkomen als die man sedert te Batavia geweest daer vrij geneg[o]tieert heeft en sonder sijns vanklagte vertrocken is doende in de terug reyse weder eens onser Comptoirs te buyten, wel[k]t niet aandaer Sy apparent Zig mede van 's Linkse weegen heeft bediend om tot zijn oogmerk van ongepermitteerden handel te geraken; dog wij zullen deese nietige affaire niet exlargeren afwagtende als UEd: het de zijne waerd oordeelen de memorie van denselven om ons daerop te informeeren, terwijl wij

egter

Nagesien
Coster

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compa[…]
ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der neg[…]
Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely[…]

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden geeckent van p.mo 7ber
a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753, monteeren een Sommara […] 367[…] 097:17:15 […]
ten Lasten der volgende Rekeningen Zyn afgeschreven [...]

Soldyen en de Bijsonder maandgelden aan 's Comp.s Dienaren[…]

Bankahoeloe

Aan den Edele Heeren John Walsh en
John Sybus –
Commissarissen wegens d'Edele Engelse Oost Indise
Comp.e in 't Fort
Marlborough

Edele Heeren

Wy hebben d'eere gehad op Zyn tyd te ontfangen UEdele
Agte letteren van 11 February laestleeden, en vinden
dessselfs aanvang te behelsen sekere klagte van eenen
William Dogan op op Loding Zyner Reyse te
Padang, 't welk ons te vreemder moet voorkoomen, als
die man sedert te Batavia geweest daer vry geene
geliert heeft en Sonder Eenige vanklagte vertroc-
ken, is doende in de terug reyse weder eindeser Comptoirs
te buyten, wes hij niet aandaer Zyn apparent Zig mede van
't Linkse wegen heeft bediend om tot Zyn oogmerk van
ongepermitteerden handel te geraken, dog W: Sullen
Dese nietige affaire niet ex largeren, afwagtende als
UEd.s het de pyne waerd oordeelen de memorie van
denselven om ons daerop te informeeren, terwyl W.

ogter,

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van primo Sept. Ao. 1752 tot ultimo Aug. Ao. 1753 ... 3676097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreven te weten

Soldyen ... aan ... Sieckende

Borgt

21 July 1751

egter wel kunnen verklaren dat saken op 't geën-
junxeerd natter geene waerde bij ons mogen hebben, en
dat wij voorderest ons gedenken te houden aan de corres-
pondentie met den wel edelen gouverneur en raad te Fort
St. George om wegens natters onwettige beslag redres te krijgen
dewijl 't ons toeschijnt te Bankoelse in deesen opsigt
de verpligte Neutraliteyt verre te soeken, als 't ten
minsten oog genoeg bekend is dat de soogenaamde regente
opwerpelingen zijn die met behulp der portvatting de
wettige regents daarvan tragten te versteeken, en dat
U Edele schrijvens van die manière zijn dat U W. oorbaar
geagt hebben ons daer niet op uyt te laten schoon U W. selfs
een eygenregt bij Conquest contrarie U Edeles sen-
timent daer op hebben en elders sullen aantoonen
Den weg die U Edele in staat om diere en schelmen
die met 's Comps. vaertuygen en goed tot U Edele overloo-
pen de protectie van Zijn Brittannische Majesteyt te verginnen
opent eenen deure tot veel quaad van wederzijden 't welk U W. Ede-
le bij deesen hebben willen indagtigen
Wijders diend tot verslagte explicatie dat men aenlangs op deesen
geene plaatsen onder de Nederlandsche Comps. sorteerende tuijnen
of merkpalen heeft laten setten alleen om die er voor gelegen
legt te kunnen en doen weeten in wat gebied zij is —
Wij blijven met hoog agting
/onderstond/ U Edele ootmoedige dienaren /geteekent/ J. L. Mossel,
D. v. St. van Gollenesse, P. vander Waijen, R. A. vander Parra,
T. vander Spaz, L. Horeman, P. vander Velde, J. A. Baron van Ho-
Eendorff, D. van Teede, A. de Wijs, J. W. van Basel, J. van Teintdijk
in margine: Batavia int Casteel den 30 Septemb. 1751
Accordeert
[signature]

Nagezien

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten deese Comptoire Batavia Soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden, Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1e 7ber A: 1752 tot ultimo Aug: A: 1753 montereeren een Somma van f 3670097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven, als

Soldyen over de Bedrijven in maandgelden aan 's Comp: dienaren

9:–:9

2:7:–

5:–:6

3:17:8

4:5:7

7:2:–

6:2:8

7:2:8

9:7:–

2:16:8

6:5:7

7:7:–

8:10:7

No: 28.

[illegible] van den Staat der E: Oostindische Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluijten der Negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p:mo Sept: A:o 1752 tot ultimo Aug:s A:o 1753 monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zijn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s Gaazietreckende

Borgt

No: 20.

243

No: 19

Aanwijsing van Het Manqueerende op de Versending der Contanten uijt Europa naar Indien voor 't Jaar 1753

No: 28.

Korte verzoning van den Staat des E. Oost Indise Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der nieuwe Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo Sept. a° 1752 tot ultimo Aug. a° 1753 monteerende een Zommaran f 3679097:17:15 die ten Laste der volgende Rekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen voor de Betaalde maandgelden aan 's Comp. Dienaren

A.

No: 20.

Contanten uyt Europa voor Anno 1753

	Ducatens	Baar Silver	Marcq	Ducatons	Payment	Duyten	Penningen	Te Saemen
De Versending is bepaald, geweest op 34. Scheepen	50000	1000000	1250000	700000	50000	2000000	5000	6400000
Dog met alle die scheepen 'tuyt Europa, soo naar Batavia als direct naar Bengalen en Ceylon niet meer verzonden als	100075	3503802	109308	321058	110253	161075	73095	5009601
Meerder	60000						23095	
Dus Minder	—	104198	790092	1750942	3747	38925	—	Komt te min f 1300399

Ongerekent nog f 335000 aan Baar Silver en Ducaten, die met 't Buldenhoff verongelukt en f 12700 aan Duyten die met de Prins Carolina nog niet aangelandt zyn

En deeze minder leyd Particulieren de respective kameren als volgt, te weeten

Amsterdam heeft uytgezonden met de scheepen als gearriveert	Ducatens	Baar Silver	Marcq	Ducatons	Payment	Duyten	Penningen	Te Saemen
1753 6 Juny Hilslust voor Batavia	—		1234107:15	1032000:24	52983	19600	—	2002907
— 15. do Blijmendaal, Batavia	—	100728:17	—	—	—	38900	—	256628:17
— 17. do Nieuwvliet, do	—	103541:10	—	—	—	11800	—	115341:10
— 7. Juni Diemen, do	—	103541:10	—	—	—	—	—	103541:10
— 18. do Immenem, do	—	290697:12	—	—	—	—	—	290697:12
— 10 October Enghelen niet	—	—	—	—	—	—	—	—
— 20. do Nadim, do	—	—	—	—	—	108000	30870	[illegible]80:6
— do Nieuwzeeland, do	—	—	40444:3	61506	—	—	—	101950:3
— 21. do Hageveld, do	—	—	189996:12	—	—	—	7975	197971:12
— 6 December Aalandersvoort, do	—	155903	—	154283:13	—	12600	35240	[illegible]1026:18
1752 20 Febr. Prins Hauzler, do	—	—	—	—	—	—	—	—
— 21. do Buitenveld, do	—	229526	115370:6	—	—	—	—	344896
— 30 Julij Prins Carolina, do	—	—	—	—	—	19000	23100	42700
Luydenburg, Ceylon	75000	300270	—	—	—	—	—	375270:7
Casteel van Tilt, Bengalen	—	403278:12	—	—	—	—	—	403278:12
Zeedte samen	75000	1792487	469308	321999	52983	99300	73095	2884173:14
moest senden	75000	2023000	675000	2500000	52000	75000	50000	3200000
Dus Meerderaan	—				983	24300	23095	
Dus Minder	—	230513	105692	71999	—	—	—	Komt te mint 335827

Die Transporteere

Onderlinge stukken, bovenaan (gedeeltelijk zichtbaar):

Ontfangen Ceel (?) — den 4. Maij 1754 — 20 Maij 1754

Borgt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve bij 't Sluijten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo 7ber a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753, montéeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zijn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dienaren(?) ...

No: 20.

Ꝧ.

Vervolg van de Ontfangene Contanten uijt Europa voor 1753.

	Ducaten	Baar Silver	Maracqealen	Ducatons	Pajement	Duijten	Penningen	Te Saemen	
Zeeland heeft uijtgesonden met 6 scheepen, als								Per transport	358827.–
gearriveerd 1753 27 September Huijs te Vlaig voor Batavia	—.	135880:2	—.	25770.–	—.	—.	—.	161626.–	
— 31 November Elswout d°	—.	225199:7	—.	24983.–	18549.–	2940.–	—.	271801.–	
1754 22 Januarij Leijden d°	—.	32203:18	—.	—.	2228.–	7603:9	—.	82107.–	
— 30 Meij Borgel d°	—.	104527:18	—.	—.	—.	8400.–	—.	112927.–	
— 22 d° Hardes d°	—.	104527:16	—.	—.	—.	10080.–	—.	114607.–	
Breederhoff voor Ceylon	25000.–	300000.–	—.	—.	—.	—.	—.	325000.–	
Te Saemen	25000.–	822038.–		50721.–	10738.–	29025.–	—.	968813.–	
Hadde moeten senden	25000.–	722000.–	525000.–	225000.–	35000.–	67500.–	—.	1600000.–	
Dus Meerder		100038.–			5298.–				
Dus Minder	—.	—.	525000.–	164279.–	—.	38475.–	Komt voor't mindere		635827.–
Delft heeft uijtgesonden met 2 Scheepen, als									
gearriveerd 1753 31 November Baarsande voor Batavia	—.	149721:5	—.	—.	—.	—.	—.	149721.–	
1754 15 Junij Delft d° d°	—.	255802:10	—.	—.	10048:10	—.	—.	210851.–	
Te Saemen	—.	305523.–	—.	—.	10048.–	—.	—.	309572.–	
Moeste senden	—.	300000.–	—.	—.	10000.–	—.	—.	400000.–	
Dus Meerder	—.								
Dus Minder		477.–	—.	—.	48.–	—.	Komt voor 't minder		428.–
Rotterdam heeft uijtgesonden met 2 scheepen als									
gearriveerd 1753 7 Julij Rotterdam voor Batavia	—.	150000:7	—.	—.	—.	—.	—.		
1754 30 Januarij Ouwerkerk d° d°	—.	—.	—.	—.	—.	—.	—.	150006.–	
Te Saemen	—.	150000.–	—.	—.	—.	—.	—.		
Moeste senden	—.	300000.–	—.	—.	10000.–	—.	—.	150006.– / 400000.–	
Dus minder	—.	239994.–	—.	—.	10000.–	—.	—.		249994.–
Hoorn heeft uijtgesonden met 3 Scheepen als									
gearriveerd 1753 0 Julij Huijs te Mangad voor Batavia	—.	49700.–	—.	13072:10			—.	62772.–	
— 21 d° Rijlswaard d°	—.	182120:17	—.	100115:14	21217:10	16250.–	—.	319004.–	
1754 20 d° Ruvuiet d°	—.	74550.–	—.	—.	—.	—.	—.	74550.–	
Te Saemen	—.	230370.–	—.	113188.–	21217.–	16250.–	—.	387926.–	
Moeste senden	—.	237500.–	—.	112500.–	21250.–	28750.–	—.	400000.–	
Meer	—.			988.–					
Minder	—.	7130.–	—.	—.	33.–	12500.–	—.	Dus te min	12071.–
Enkhuijsen heeft uijtgesonden met 3 scheepen als									
gearriveerd 1753 4 Julij De Vreede voor Batavia	—.	50114:2	—.	24777:13	21217:10	2000.–	—.	98100.–	
— 5 December Overijnenburg d°	—.	124663:10	—.	13072:10	—.	14500.–	—.	152236.–	
— 8 d° Hofstiteleijn d°	60005:2		—.	—.	—.	—.	—.	60005.–	
Te Saemen	60005.–	174778.–	—.	37850.–	21217.–	16500.–	—.	310351.–	
Moeste senden	—.	237500.–	—.	112500.–	21250.–	28750.–	—.	400000.–	
Dus Meer	60005.–								
Dus Minder	—.	62722.–	—.	74650.–	33.–	12250.–	—.	Dus te minder	89001.–
Uijtmakende te samen een minderheid als voren van									1025999.–

Rechterrand (gedeeltelijk zichtbaar): ..:9 / 2. 7.– / 6.–.6 / 3.17.8 / 4.5.8 / 7.2.– / 6.2.8 / 7.2.8 / 19.7.– / 22.14.8 / 6.–.8 / 7.7.– / 28.10.7

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van pmo. 7ber Aº. 1752 tot ultimo Aug.s Aº. 1753, monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

No: 20.

9:–:9
2:7:–
5:–:6
9:17:8
2:5:8
7:2:–
0:2:8
7:2:8
19:7:–
22:16:8
0:3:8
7:7:–
28:10:7

Berigt

No: 28.

[illegible] Rekening van den Staat der O: Oost Indische Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van p.mo 7ber a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753, monteerende een Somma van ƒ 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontrekkende

No: 20.

Copia Berigt
en Reekening nevens daartoe
gehoorende Bylagen
concerneerende
de Nalatenschap van den in
Anno 1740 gedeserteerden Sourats
Directeur, Pieter Laurens
Phoonsen
door de oud Sourats Directeurs
Schreuder en Sicock bycon,
gebragt.

21 Juny 1781

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo 7ber A° 1752 tot ultimo Aug.s A° 1753, monteeren een Somma van ƒ 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekening zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s dienstrekkende

Aan Zyn Hoog Edelheid
Den Hoog Edelen Groot
Achtbaren Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal
En
De Wel Edele Heeren
Raden van Nederlands
India

Hoog Edele, Wydgebiedende Heere,
en Heeren!

In voldoening van het aan ons gedemandeerde by Extract uyt de Notulen van het gebesoigneerde en geresolveerde in uw Hoog Edelens vergadering de dato 29: der jongst gepasseerde maand augustus, hebben wy d'Eer uw Hoog Edelens hier nevens aan te bieden: Een formeele reekening van de gansche Nalatenschap van den gewesen en in A° 1750 tot de Engelschen d'overgegaande fiscaals Directeur Pieter Laurens

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compa[gnie] ten hoofd Comptoir Batavia soo als 't selve by 't sluyten der nieuwe Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden geavanceert van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo Aug.s a.o 1753 monteeren een somma van f 3679097:17:15 ...
ten Lasten der volgende Boekeningen zyn afgeschreven & wel in
Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dienaren ...

Berigt

21 Juny 1751

Luitenant Hoorden, sedeert als de selve door ontuyste de alhier ten Comptoire van de Generaale visite berustende originele Sourrantse negotie boeken van de Jaren 17³⁹/₄₀ 17⁴⁰/₄₁ 1741/2 en 1742/3. Mitsgaders derselve op de Secretary te vindende en op den 5: april 1742 . en 11: January 1743 volgt in copia onder No 1 en 1 ter desselfs ter Eeuwen ... en Knapsenhoff na Amsterdam ... de Jonge Willem en Maria Adriana na Zeeland ... heeft verzonden stocks copien opgemaakt . . . maar hy niet allien tot nadien om de selve met de voormelte Negotie boeken te kunnen over een brengen, genoteerd maar ook aangetoond heeft; Dat d.o Comp.t van gedagte Hoorden sr. tot nog competeert een somma van f 22207.6.–; dog dat daar en tegen volgens het geroteerde benevens ... bij de rekening ende daar bij aangewesene bestreyden ... en belasten, en hy sig een ... Amsterdamse in de ... staat en een graf ... in de oude kerk, bij de ... ingevat ; onder dewelke nog uitstaande ... te bedragen van f 25626.1.8. te weten

Onder

aan de heer Philipstraat ist ...	f 13888.7.8.
onder de Erfgenamen van D.o Evert Christoffel Lunsel, gewesen vendu meester alhier	1800.5.8.
onder de Erfgenamen van den alhier overleden Stads apothecar Hendrik Voogt	95.15.–
en onder Pieter Mandijker Johan Mattheus	141.7.8.
Geld als voren	f 25025.5.8.

Wij laten dat de ... na uw Hoog Edelens gunstige ... en ... intusschen met verschuldigde Eerbied onder staand: Hoog Edele Wydgebiedende Heer en Heeren, Uwer Hoog Edelheden Gantsch onderdanige Dienaren was geteekend Jn. P. Theunden en J. Becock in margine, Batavia den 21 Febr. 1751

Accordeert

Alt. ...

Ex..

Formeele Reekening des Boedels
van den selve en na Dato tot de
Engelschen Gaufugeer den
Sonnats Directeur
Pieter Laurens Phoonsen.

No: 28.

[...]orte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compa[...] ten Hoofd Comptoire Batavia, soo als 't selve by 't sluyten der neg[...] Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden, Namely[...]

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van primo [...] A° 1752 tot ultimo aug° A° 1753, monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comp° Dienaaren [...]

Borigt

Negotie Boekjen

Formeele Reekening des Boedels van den Gestorven en na Dato tot de Engelschen Gevlugt[?] den Soukats Directeur Pieter Laurens Phoonsen.

Berigt

No: 28.

[Ko]rte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compa[gnie ...]
ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der neg[otie]
Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely[k]

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. A.o 1752 tot ultimo aug.s A.o 1753, monteeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten
Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s' Comp.s Soo[...]

[...]9: -: 9
[...]02: 7: -
[...]5: -: 6
[...]3: 17: 8
[...]1: 5: 8
[...]7: 2: -
[...]70: 2: 8
[...]7: 2: 8
[...]49: 7: [...]
[...]22: 14: [...]
[...]60: [...]
[...]7: 7: -
[...]28: 10: 7

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van 1.e Sept: a.o 1752 tot ultimo Aug.s a.o 1753, monteeren een Zomma van f 367909.7:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven & Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s' Comp.s Dienaren

Finnale Reekening des boedels van den Gewesen en na dato tot de Engelschen geanbugeerden fiscaals directeur Pieter Laurens Phoonsen, ingevolgd g'lead besluijt van de Hoage Regering deser Landen de dato 29: Augustus a.o 1741. geformeerd uijt de illiek ter Comptoire van de Generale vicit Berustende origineel getekende fiscaalse Negotie boeken de Annis 17 39/40. 17 40/41. 17 41/2. en 17 42/3. —

Debet

1740. ult.o aug.s P.r Cassa van d'E: Comp.e over het geen bij de opneem van desselve na de afsluijting van de in den boofde [illegible] genoemde Phoonsen onder dato ultimo Julij bevonden door gecommitteerde politique raad Leden den h.r [illegible] M. [illegible] Douwing en h.r fiscaal van Justitie Carel Berg ten overstaan van den h.r [illegible] Willem van der Laar over in te [illegible] [illegible] bij [illegible] het door dese [illegible] overgegeven [illegible] in raade van Politie tot Jaccatra de dato 2: aug.s 1740 en in [illegible] [illegible] [illegible] op de gedaane [illegible] en conclusie van den fiscaal [illegible] [illegible] Abraham Cornelis de Laraije bij [illegible] van den agtb: raad van Justitie de 7: maart 1741. gecondemneerd is . . . . . . R.s 64545 ½ of f 96818: 5: —

1741. ult.o Jan.y Cassa van d'E: Comp.e wegens het betaalde ingevolge genomen besluijt in raade van Politie tot Jaccatra de dato 25: Jan.y 1741. aan de Chinese Cosinna Sauga Naatje, inwisseling van een origineele obligatie groot R.s 8000: — met den daar op verlopenen interest door den geordugeerde op de naam en onder het Zegul van d'E: Comp.e verleent in favour van gemelte Sauga Naatje zonder dat het bedragen daar van ooijt bij de Cassa op . . .

Transporteere . . . . f 96818: 5: —

Credit

1740. [illegible] P.r Cassa van d'E: Comp.e voor het geen [illegible] van den h.r fiscaal van Justitie Carel Willem [illegible] [illegible] in [illegible] van het [illegible] de bij [illegible] van de nagelatene goederen van den in den hoofde deses genoemde Phoonsen . . . . R.s 2400: — f 3600: — —

„ 30 [illegible] Cassa van d'E: Comp.e wegens het [illegible] ontfangene [illegible] op de navolgende datums, als

Op den 11: deser	. . . .	R.s 10000: —
„ 14:	d.o	„ 4000: —
„ 17:	d.o	„ 10000: —
„ 19:	d.o	„ 5000: —
„ 22:	d.o	„ 13000: —
„ 28:	d.o	5000: — R.s 47000: — . 70500: — —

„ ult.o [illegible] Cassa van d'E: Comp.e voor het geen in gebragte door en voor reek.g van de [illegible] wegens het onder meer verkogte bij vendutie; namentlijk door den afgegaanen h.r fiscaal van de [illegible] voor reek.g van Phoonsen op den 14: deser . . . . R.s 5000: —

„ door den aangekomene fiscaal van Justitie Carel Berg op den 11: der [illegible] maand [illegible] boedel van gebagten Phoonsen . . . . R.s 1734 ¼

„ en door die van den overledenen Cassier Johannes Rijkegem van der Heijden als [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de dato 7: maart 1741 mede [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Cassa te [illegible] . . . . . . „ 265 ¾ 2000: —

adderen R.s 7000: — . 10500: — : —

1741. ult.o Jan.y „ Cassa van d'E: Comp.e voor het daar in ontfangene van den fiscaal Berg op den 17: deser voor reekening van Phoonsens nalatenschap . . . . R.s 3000: — „ „ 4500: — : —

Transporteere . . . . f 88600: — —

2. Junij 1741

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indische Compagnie ten Hoofde Comptoire Batavia Soo als 't Selve bij 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1738 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van ... Sept. a° 1732 tot ultimo Aug. a° 1738 ... 3679097: 17: 15 ...

Soldyen en de Betaalde maandgelden aan 's Comp. Dienaren ...

Debet Staat Boek ... f 30818. 5. –

of uegot. Boeken ter verantwoording ingenomen is 't maar van

Het Capitaal gelijk gezegt groot is ... r.° 8000. –
En de intrest voor 611 dagen gerekent
van den 20 april 1739 tot den 21 junij
1741 à 6 p.° 't Jaars beloopt ... 712 21/32 r.° 8716. 21/32 ... f 13074. 19. 8.

1741 ... Julij ... Cassa van de ... over het meer uitgekeerde aan de aangekomen Capitains van ... [illegible] ... die op den 11 7ber 1740 voor reek.° van Ploeuses ... meer ... gebragt ... van eenige ... Schepe goederen ... r.° 1734. 1/4

Die egter volgens de originele ... ter ... maar bedragen hebben ... 1724. 1/4

dus daar tot teveel getelt ... 10. – ... 15. – –

— 13 maart ... voor het geene gemelte Ploeuses ... en ter resolutie van den 13 maart 1741 ... notitie uyt hoofde van de Sententie van den agtb. raad van Justitie van den ... ter laste gebragt is; namentlijk:

Voor het ... uyt ... Cassa ... maandg. ... 16 ... [illegible] ... door gem. Ploeuses ... in dienst genomen ... volgens resolutie van den 17 8ber 1740 ... f 2597. 12. 8.

Voor Eenige door gedagte Ploeuses uyt ... Comp. ... van den ... generaal ... dag niet afgegeven ... goederen ... volgens ... van den 29 8ber 1740 ... f 1435. 16. –

Voor ... kost en ... van de ... Commissianten ... Jan Maurus en ... Europeesche militairen

Staat Boek ... f 4033. 8. 8. f 109908. 4. 8.

Per Staat Boek ... f 88650. – –

1741 ... Cassa van de Comp.° wegens het daar ingetelde door den afgegane ... Capitains van ... [illegible] ... voor de ... deel –
van Ploeuses op den 27 dezer ... r.° 2855. 1/4
en die van den Eijde op den 20 d.° ... 852. 3/4 r.° 3708. – f 5562. – –

Nota ... tot ... groot boek ... f ... 1741 ... 13074. 19.
Die ... bij de in den debet ... Zyde ... [illegible]

— ... maart Cassa van ... over het daar ingebragte door ... van ... Meyn op den 25 dezer voor reek.° van Ploeuses ... r.° 1164. 8 ... 1746. 19. –

— ... april ... Comp. ... over het daar ... [illegible] ... volgens ... van den Capitains van Justitie ... Pieter ... over het ... Zoon van ... Johannes Laurentius ... Raaden van ... Rekeningen ... namentlijk:

Voor 3. Stuk van Ploeuses ... r.° 3963. 3/4
... 6. d.° ... van den Eijde ... 3495. 1/32 r.° 7459. 5/32

Op den 16. dezer van ... over het geene ... Ploeuses ... gemelt, en tot welkers betaling bij ... van den raad van Justitie ... Sententie van den 12 april 1741 ... is ... 17964. 7/64

advoat ... 23424. 5/64 ... 35136. 2. 8

Staat Boek ... f 131098. 1. 8

27 July 1751

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indische Compagnie ten Heese Comptoire Batavia soo als 't selve by 't Sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753 monteeren een Zomma van f 367 ... 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dienaaren ...

Transport ... f 1033 8. 8. 109908: 4: 8

militairen die om de wille van de door Hlouts veroorsaakte troubelen aan de wal geligt en aldaar dienst gedaan hebbende vide de resolutien van den 3 en 26 8ber 1740 ... f 694: 0 —

[illegible] ... 11800: — — 19727: 13: 8

Nota [illegible] maart 1741 [illegible] vangaande Successiven besluyten van den 17 en 29 8ber item 3 en 20 december 1740 mitsg.s 26 januarij 1741 is insgelijks bij de Souratse negotie boeken in den debet van Hlousens reeckening geboekt met f 32802:13. — dan dewijl onder die Somma mede begrepen is de onder ultimo januarij 1741 reeds ten zijn Lasten ingeschreevene en hier vooren bekent staande ... 3046: 19: 8

Transporteere ... f 129638: 18 —

251

Transport ... f 131095: 1. 8

Pr. 31 maij P.o Cassa van d'E. Comp.e wegens het daar ingetelde door den Resident van justitie Hugo Verlon ... voor de ... tituls:
Pr. den 12 deser voor Ploegh en ... Sommetje van ... ... à 6 1/16
en voor Van der Heijde ... 12 —
Zeld rop. 18 1/16
Pr. den 13: voor den Eerst genoemden ... 2326 1/2 à 23 st. 7/16. f 3618: 3. —

— ult.o 9ber Cassa van d'E. Comp.e voor het daar ingetelde wegens restant vendu penningen door den afgegaanen Resident van justitie van ... voor reekening van Hlousen ... ... Rs. 9 1/16 of 11: 18 —

Nota: [illegible] deser reekening ... op de naamen van Pieter Laurens Hlousen en ... Laurens Rijkgen van der Heijde ... onder den 10 maart 1742 ... resolutie van gemelten datum ingeschreeven berigt van den toenmaligen opperhoofd ... en ... administr.s Staat mede te kennen deser ... Jacob bij wege van schrijfens met dien van den ... Cassier ... Laurens Rijkgen van der Heijde niet en dubbelde bestaat ... op de naam van den gemelten directeur deser directie Pieter Laurens Hlousen: te weten in den debet van dese laaste reeck.e met

Transporteere ... f 131628: 2: 8

No: 28.

Korte vertoning van den staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der negotie boeken onder ultimo augustus 1753 is bevonden. Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van p.mo 7ber a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753 monteeren een 2 intmaran f 3679[illegible]97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreeven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comp.s Loontreckende

Borgt

D.o p.r transport . . f 129035: 18 —

f 13074: 19: 8. En bij den selven naar frommaal gedebiteert doch eijsscheud daaren teegen ook eenig meder gecrediteert geworden is; zoo heeft men omme dubbelde bekentstellingen in deselve te mengen, deselve altoos overgeslagen en dit tot nasigt geannoteerd.

1741. 12 april. Roeloff van Keijsouder, 's Comp.s makelaars rekening van naarsiteding wegens de helfte van het bedragen van twee daar Ploonsen in dato 27. Juny en 29: augustus anno 1738 verleende ordonnantien groot r.s 30000: — de welke onontvangen deselve niet door de gedagte makelaars voor den ontvangst van dat bedragen, gelijk alle overige geteekent geweest zijn al eerlang by de boeken ten Lasten van deselve nijgenaamd en voort geloopen hebben, tot dat den meergenoemden Phoonsen bij sententie van den raad van Justitie de dato 12. April A.o 1741 gecondemneerd is in de vergoeding van

Transporteere . . f 129635: 18 —

D.o p.r transport f 131628: 2: 8.

met f 5127: 13: 8. en in den credit met 2179: 18: — het welk van de andere afgetrocken zijnde, vertoond dat het eijgentlijk na Ploonsen ordergetekende datum van den 10: maart 1742 of ten dage van dit onseheijding met deze rekening al voldaan en nog gaat geworden is . . . f 2207: 15: 8.

1742 ult.o Julij p.r Cassa van d'E: Comp.e voor het daar in ontfangen van den secretaris van Justitie Willem Hoefman wegens het geneutreerde bij verkoop van 1 stuk van rekening van Ploonsen van amede abaad ontfangene silvere medailen . . . 341: 12: 8.

1743. 15 febr. 't Comptoir generaal voor 't geene Ploonsen in rekening wegens de hem onderwees op dato ult.o Janu: 1742 op rekening gestelde posten in de afslag enige den van de gemelden secretaris Timmerman in gevolge laat hooge Edelens qualificatie bij brief van den 30: september 1742 ont hebben tot vergoeding door gedagten Timmerman de Juristische Ioot deplaatse aangerekent is met . . . 236: 8: 8.

Transporteere f 131206: 3: 8.

Per Transport . 129630: 18: -

van de Eene en de genoemde bevinde
Zijn ter in de andere boeken.
Zijnde voor Thoonders'naam ... ƒ 18000: - : - 27000: - : -

Nota. Het Eerst in teeste de re-
ckening bij de Jour-
nalsche Eandel. Eade
nen van 1742 geloopen
op de naam van Pieter
Laurens Hoonder en
Johannes Beikerem
van der Heijde, maar
vervolgens of onder
den 10. Maart 1742 is
deselve om reden en
invoegen als hier
nevens genoteerd over
geschreven op de naam
van den genoemde dien
tijd [illegible] desen directie
Pieter Laurens Hoon
Zen met een debet van
desen naaste gerest
ƒ 22047: 17: 8. breeder bij
de in de Caetste staande
Nota te sien.

Transporteere ... ƒ 156635: 18: -

Per Transport ... ƒ 135206: 3: 8.

Vrantie medegaande eenigen dienst, dat men
als nog bekent gesteld eenige posten
als bij nefisingstie dit, en dienen van den
in den laatste desen genoemde Jurgen Tieron-
scouten in den Jaare 1741 tot formatie
naar den naam van Justitie bevonden, hij
nog ten voordeele van haar Thoonders
uijt staande te wesen, wiede het geinsteerde
bij twee onder dato 14. april 1741 en 9: maart
1742 door den tweeden te bewaaren destes gege-
maakte en gesignaleerde reekeningen, dewelke
met de daar toe relative de 2 eijden teneur in
Copie en daar na, op het requisitoir der tegen
woordige regering in origineel uijtgevonden het,
waarbij gevonden en al hier na de andere oock ontfan-
gen sijn, doch maar van vervolgens niet kent de regist
teer aanwijst, op den 5: april 1742 onder No. 1 hij het
schip Kuilenmeulen voor amsteldam en de Jonge
Willem voor Zeeland en den 14 Junij sub No. 1 met
de schepen Knapenhof voor amsteldam en Maria
Adriana voor Zeeland na nederland, zijnde
gegaan de Eerste 1 Copie met en bevonden tot genoe-
men prost den gevraagde Thoonder, terwijl de tweede
off inquisitie na het geene te desen aangeteekent
gevonden, maar onder de gehoudene journaalse bijlage
in dato 22: augt 1743 geintrageerd zijn van den
toenmalige advocaat fiscaal Mr Nicolaas
Jonghema en van deselve vervolgens bij transport
overgegeven zijnde aan de respective successeurs in dat
ampt tot op den in anno 1747 als naad den
jure overleden wateri fiscaal Hermanus
Jacobus van Suchtelen, die deselve aan sijn
successeur niet overgelevert heeft, sonder
dat men de reden daar van, als nog weet of de
papieren selves hebbe kunnen vinden, van de nyl den
[illegible] directeuren van den handel in China Dirk
Roelof [illegible] als in tumultijk te Obande
de nagelatene med: van wolmelte heer van
[illegible] aangenomen heeft, die wel mogelijk
[illegible] na [illegible] meerde gemelde documenten be-
komt, gelijk is blijkt den uijtslag daar van, tot daar
heen uijtgestelt, maar intusschen het eenelijk
aangewesen onder men het uijtstaande bewust
[illegible] maar [illegible] gehouden uitgaleeren
in Copie na [illegible] de [illegible] directeuren, maar bij
de selves hier [illegible]; Namentlijk

Transporteere ƒ 135206: 3: 8.

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1758 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.o Sept. a.o 1752 tot ultimo Aug.s a.o 1758 monteeren een Zomma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dientreckende

Berigt

Per Transport . . . f 136635:18:–

1742 ult.o Jan.o Diverse [illegible] en [illegible] in het [illegible] volgens [illegible] [illegible] [illegible] Edelens de [illegible] [illegible] Regeering op [illegible] van den [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible] gemaakt [illegible] aan de Compagnie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible] [illegible] Raad de [illegible] [illegible] tot [illegible] de dato [illegible] 30 January 1742 Namentlyk

Wegens de door [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] van den [illegible] [illegible] [illegible] Timmerman . . f 236: 8: 8

Item de [illegible] betaalde intrest [illegible] [illegible] in het Jaar [illegible] [illegible] 10000 . . . . 72: 4:–

En voor een in de [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible] [illegible] [illegible] wijn . . . . 45: 19:– . . 354: 11: 8

d.o 31 [illegible] [illegible] van [illegible] [illegible] over het [illegible] [illegible] betaalde [illegible] [illegible] [illegible] van den [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Transporteere . . . f 136990: 9: 8

254

Per Transport . . . f 135206: 3: 8

[illegible] Batavia
onder [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Extract [illegible] [illegible] [illegible] Augustus 1740 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] . . . . . . R.d 490: 46 st. 1178: 6:–

[illegible] [illegible] [illegible] Extract [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de dato [illegible] may 1740 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tot volgende [illegible] [illegible]

[illegible] met [illegible] [illegible] [illegible] volgens [illegible] Extract en Copia [illegible] [illegible] [illegible] R.d 3000 [illegible] [illegible] maanden met 3 [illegible] [illegible] . . . . . . R.d 3090:–

Volgens [illegible] obligatie [illegible] [illegible] Extract [illegible] [illegible] Copia [illegible] [illegible] [illegible] Van den [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maanden [illegible] . . 1700:–

[illegible] Extract [illegible] [illegible] [illegible] 7 Juny 1740 [illegible] [illegible] obligatie [illegible] [illegible] Watervliet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maanden 1200:–

adderent R.d 5990:–

Waar [illegible] [illegible] Extract [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maanden 417 3/4

Rest R.d 5572 1/4 . . 8358: 7: 8

Soo dat [illegible] de bovenstaande debet van den Credit afgetrokken [illegible] dat [illegible] [illegible] [illegible] nog te [illegible] [illegible] een Somme van 7136: 1: 8

[illegible] [illegible] [illegible] van den [illegible] in de Jaaren 1739 en 1740 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vide [illegible] Extracten [illegible] onder [illegible] 9 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] f 2160:– [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] . . . . . . 4320:– –

Onder de [illegible] [illegible] [illegible] Hendrik Voogt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Voogt [illegible] [illegible] in dato 15 may 1740 blykens bylage [illegible] . . . R.d 93 1/2 st. 95: 5:–

Onder [illegible] [illegible] [illegible] Batavia [illegible] [illegible] 7 . . . . 94 1/4 st. 141: 7: 8

Transporteere . . . 11736: 14:– f 13[illegible]206: 3: 8

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indische Compagnie ten hoofd comptoire Batavia soo als 't selve by 't sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1750 is bevonden. Namely

de Generale Lasten en ongelden in 12 maanden gereekent van 1 Sept A° 1752 tot ultimo Aug. A° 1750, ... 367... 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zijn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp: Loontreckende

---

Per Transport . . . f 106990: 9: 8

van setten ... (Frederik ... Kambas voor 24 maanden ... voor een ... Land dat de meergenoemde Vrouw ... voorgaand besluyt in Raade van Politie ... gebruyk van het selve voor D'E Compagnie ... maar ... de ... daar van ... Legt is met . . . 361: 10: —

1742. 31 aug: à Cassa van D'E Comp: wegens het daar uyt betaalde voor reekening van ... Vrouw ... appoinctement van de agtb: Raad van Justitie de dato 8 maij A° 1742 aan de Sackkruijmeester Arend Willem Nieuwbeer als gemagtigde van 't ... opperhoofd Simon van Elst, voor de door deszelfs ... gedaane ongelden bij het ... 11 ... Silver in ... die gedagte Vrouw ... heeft en ... voor

Transporteere . . . f 107351: 19: 8

Per Transport . . . f 135206: 3: 8

Door waarde ... . . . f 11736: 14: —

... met ... als ... meergenoemde Vrouw ... als ... gemagtigde ... de ... Anthonij ... tot ... Vrouwen ... beyde ... tot ...

En ... in de ... staat tot ... . . . —: —: —

En ... tot ... N° 132 mede ... . . . —: —: —

Een obligatie ten laste van Holland en Westvriesland groot aan Capitaal . . . 1000: —: —

En dito ten laste als voren . . . 1000: —: —

En ... obligatie uyt de 12 millioens ... groot aan Capitaal . . . 1000: —: —

En obligatie ten laste van de provincie van Utrecht groot . . . 1000: —: —

En obligatie ten laste van de generaliteit groot aan Capitaal . . . 2000: —: —

aan Contant uyt gem: boedel ontfangen . . . 5200: 1: —

... . . . f 11200: 1: —

voor het bedrage van een soldij reekening groot f 2160:- waar van de penningen blijkens ... Bijgedagte Saal ontfangen dog nog niet overgemaakt of verantwoord zijn, bedragende na aftrek der gewone ongelden . . . 2128: 10: —

... reekening aan meergenoemde Vrouw ... 1 ... 1738 ... de ... onder de ... nog te agteren gebleven ... reekening . . . 264: 16: 8

dus de ... Saal ... nog debet gemeekt is buyten en behalve het ... des Intrest . . . f 13688: 7: 8

dus nog te ... ten voordeele van Vrouw ... boedel uytstaande is een bedrage van . . . 26625: 1: 8

Transporteere . . . f 135206: 3: 8

Per Transport ƒ147384: 19: 8:

Voor deele verkoopt Zijn . . . . 68: 10: —

Den Debet monteert ter Somma van . . ƒ147413: 9: 8

Per Transport ƒ125206: 3: 8

1771. 25 Stee[illegible] [illegible] [illegible] Wegens het geene deselve onder ledigen [illegible] voor het slot van reeckening [illegible] . . . „ 22207: 6: —

Somma ƒ147413: 9: 8

Batavia Den 25 September Ao 1771.

(Was geteekend) S. Schneider, en S. Peeck

Accordeert

[illegible]

[illegible]

No: 28.

Korte vertooning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, zoo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden, Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gerekent van primo Sept. a°. 1752 tot ultimo Aug° a°. 1753 montereeren een Zomma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dienaren [illegible]

Bericht

21 July 1754

Hagesis

J. Hammerson

WelEdele Gestrenge Heer en Geeerde Vriend.

Het [illegible] der vaderlandse schepen heeft mij [illegible] tot mijn [illegible] [illegible] d'aangenaame tijding ontdragen, dat [illegible] voor d'Heeren Majores mijn [illegible] [illegible] is [illegible] maar op deese [illegible] Regeering alhier goedgevonden is om met alle [illegible] de [illegible] de Heer Jan Bosmede van [illegible] [illegible] te laten komen, ten eynde dus te gelijk te deser Indiase hoofdplaats [illegible] [illegible] een [illegible] [illegible] der negotie in [illegible] [illegible] [illegible] ik niet hebbe konnen manqueeren [illegible] tot [illegible] [illegible] tyd [illegible] deese [illegible] [illegible] te noteeren dat tot [illegible] [illegible] voor [illegible] [illegible] Edel [illegible] gecommitteert is de eerste opperkoopman deses Casteels D'Heer Jan [illegible], mitsgaders den koopman Jan Pecock tot [illegible] met de qualiteyt van opperkoopman en den koopman Abraham [illegible] De la Haije tot [illegible] [illegible] [illegible] versekert mag, dat [illegible] door [illegible] [illegible] van de regeering ten uyttersten word beklaagt en ik twijffele geenszints dat [illegible] [illegible] [illegible] konde [illegible] [illegible] of [illegible] door d'lange regeering alhier [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] met [illegible] [illegible] tot [illegible] De [illegible] [illegible] zijnde, de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gemaakt

[illegible]

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p:mo Sept: A° 1752 tot ultimo Aug:s A° 1753 monteeren een Lotmaraar 3679 . . 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s Dienaren

Borgt

en van uw E: E: agtb: eenige volkomen[illegible] te mede te neemen, dog daar het zwaar van [illegible] mogelijk is, nog tot eenige voorsigtig[illegible] geweest om ons inmiddels van de [illegible] voortgaande [illegible] zien en vermogendheid van uw Edele agtb: ———

Nog belegging behaagende salarissen rekening. Rd:s 1123: 44.-

Waar van afschrifte de ondervolgende als over de provisie die in d° reng:

Zyn overgebleven . . . . . Rd:s 591: 36.-

Nog debet by de gesloten reeq: onder dato 6 me octob. d° 1739 te Siam na aftrek van Rd:s . . . 6:- over het betaalde aan de wed:e Willem van [illegible] provisie ende Comp:s Lieutenant tot verzending van mijner gelde [illegible] na nederland rest Rd:s 38: 10 / 632: 46

Dus blijft uw Ed: nog schuldig . . . Rd:s 190: 46

Van [illegible] wenschende dat de selve [illegible] lijk gesanctioneerd mogen bestelt, en met smaak door uw Ed: gecontinueerd werden terwijl voor het overige deze sal besluiten met na toewensing van alle de [illegible] zegeningen en genoegen met agting blijve

etc.

[illegible] Nederland. Wel Edele gestr: Heer en zeer [illegible] Vriend [illegible] Wel Edele dienstwillige en gehoorsaame dienaar : was geteekend E: C: [illegible] in [illegible] Batavia den 30:e Augustus A° 1740.

[illegible]

[illegible]

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo 7ber A° 1752 tot ultimo aug:s A° 1753, monteeren een somma van f 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zijn afgeschreeven te weeten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s Loontrekkende

Lra. B.

Extract uijt een particuliere Missive geschreven door den ruijtmeester Pieter Lamoot [illegible] aan de heer Evert Hendrik Leman tot Batavia onder dato 11: meij A° 1750.

Uijt UEd: reekening is mij gebleken, den ontfangst van duijsend Ducatons voor d'heer Straal, waarvolgens die nog bij UEd: te vorde staan ad: 13.10. stuijvers: en neemt Capitain Cronenberg in Contant mede nog: drie Duijsent die hem gepermitteerd zijn, doch bevindende zijn Ed: verplichte mijn aan [illegible] om die over te Nederlandt [illegible] en gen [illegible] woonende [illegible] te [illegible], doet het hem die toegestaan bij drie Procento afgeid te geven te boek [illegible] zijn [illegible] heeft een obligatie tot mijne voordeele gepasseerd maar [illegible] authentieq [illegible] en deselve gesloten is, een Lemon [illegible] [illegible] copijen staande met Capitain Willem [illegible] nog drie [illegible] zakjes te volgen, UEd: gelieve volgens assignatie aan d'heer Jan van 't Hoff, voor reekening van den Edelen Heer Directeur Sichterman in Bengale tot mijne nadeele te betalen, copia [illegible] /:onderstond Accordeert /: was geteekend:/ P:r van Aldenweeld gesw:d Clercq.

Accordeert

[signature]

Lra. C.

259

Ik ondergeteekende Pieter Cronenberg bekenne bij deze van den E:l agtb: heer Directeur Pieter Lamoot [illegible] ter betaling van [illegible] [illegible] d'heer Straal [illegible] [illegible] tot Batavia [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] een duijsend [illegible] [illegible] duijsent [illegible] met [illegible] deselve ingedagte [illegible] te sullen [illegible], [illegible] niet [illegible] gangbaar geld te voldoen met het afgeid van 3 procento [illegible] [illegible] dat [illegible]

Waar toe mij verbindende [illegible] [illegible] gepasseerd, met mijne [illegible] handteekening bekragtigt, maar van de eene voldaan zijnde d'andere van [illegible] minde blijft [illegible] Batavia Adij 28 meij 1750. [illegible] accordeert met de minuut. [illegible] getekent. P:r van Aldenweeld gesw:d Clercq.

Accordeert

[signature]

9: –: 9
02: 7: –
5: –: 6
3: 17: 8
11: 5: 8
3: 2: –
10: 2: 8
3: 2: 8
49: 7: –
22: 11: 8
50: –: 8
17: 7: –
28: 10: 7

N° 29

Copie. Heden den 21. Maij A° 1750

Compareerde voor mij Karel Bergh, gesw.^e Eerste Clercq
der Secretarie deezer Stad, staande onder het opsigt van
den E. E. agtb. Heer Pieter Lambert Blomsteen
Secretaris en naar te noemene getuigen, de Boekhouder
van 't Huis der Arme Leggende [illegible]
[illegible]
te [illegible]
welke verklaarde geheel door [illegible] en
[illegible] te moeten aan den E. E. agtb.
Heer [illegible] de somma van [illegible]
[illegible] Lamaatse [illegible] 30 [illegible]
[illegible], welke penningen den comparant
[illegible] [illegible]
van de [illegible] [illegible]
[illegible] belooft in tegendeel bij aankomst
op Batavia dat bedragen aan den E. E. agtb.
Heer Crediteurs gemagtigde D.^e Heer Evert
Christoffel [illegible] [illegible], en
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] rembourseeren en betalen, dan met d' geene
die den E. E. agtb. Heer Crediteurs [illegible]
[illegible] maniere, [illegible] tot contenteren der
waarheijd, naar [illegible] geene [illegible]
[illegible] de comparant [illegible] goederen, als
dat nu regten belanglijk en gehoorlijk [illegible]
onderhoud, aldus gedaan ende gepasseert
int [illegible] Comptoir [illegible] dage
maand en jaar voorm.^t ter presentie van
de mesjeurs Hendrik Ribbens, en
Willem

Willem [illegible] [illegible] getuigen
[illegible] gelange [illegible] geteekent. Jan [illegible]
[illegible] als getuigen, geteekent [illegible]
Ribbens Willem [illegible] [illegible]
[illegible] mij Karel Bergh gesw.^e Eerste
Clercq [illegible] accordeert geteekent
C. Bergh gesw.^e Clercq

Accordeert.
[illegible]
[illegible]

No: 28.

... vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, soo als 't selve bij 't sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden, namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van ... Sept. Ao 1752 tot ultimo Augs. Ao 1753 ... 3679 ... 97: 17: 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreeven te weten

Soldyen voor de Betaalde maandgelden aan 's Comps. ...

Berigt

Lra E.

Extract uyt de instructie ... voor de Regatie Directeur Pieter Laurens Hoornsen ... aan ... Christoffel Lucius tot Batavia onder dato 7e Juny Ao 1750

... in desen ... te ... van den ... Heer ... Twaalf Duysent ... vervolgens ... dat ... à 20 stuyvers ... twijffel stelle ... onderstond ... was geteekend ... Aldenwereld ...

Accordeert

[signature]

Lra F. 261

Op Hougly den 7e Augustus Ao 1750

Compareerde voor mij Pieter van Aldenwereld ... staande onder het opsigt van den E.E. agtb. Heer Directeur Pieter Laurens Hoornsen, present de nagenoemde getuygen, de ... Die ... verklaarde gelijk doet bij deze wel en deugdelijk schuldig te wesen aan den E.E. agtb. Heer ... de somma van Twaalf Duysent Sonatte Silvere Ropijen à 30 swaare stuyvers ijder, spruytende ter sake van geleende en aangetelde penn. bij den Comparant ... ontfangen, renuntieerende den exceptie van non numerate gelden ... de deselve ... bedragen met ... tot Batavia ... eerste aanmaning ... ten ... van den E.E. agtb. Heer ... Christoffel Lucius ... Generaal ... de ... den E.E. agtb. Heer Crediteurs ... manieren, verbindende tot een ... in nakoming van het geene voorsz. staat de Comparant sijn persoon en goederen als dat na regten behoord en gebruyke sijnde ... onderstond: Aldus gedaan en gepasseert

...

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve bij 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p:mo Sept: A:o 1752 tot ultimo Aug:s A:o 1753, montereren een Somma van ƒ 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp:s Loontreckende

---

uit nederlands Comptoir Surratte [illegible] dage
maanden [illegible] voorm: [illegible] van de
meest Johannes Lambertus Rabbe en
Hend:k Ribbens [illegible] den [illegible]
als getuygen mede geteekent [illegible] Lieutenant
[illegible] getuygen [illegible] L:
Rabbe en Hend:k Ribbens [illegible] ter
kennisse van mij [illegible] Afwezend
geschr: [illegible] noch Leger accordeert was
geteekent [illegible] Berg [illegible]

Accordeert
Kraan
[illegible]

Extract uijt een Particuliere
Missive geschr: door den fugatieven
Directeur Pieter Laurens
Phoonsen aan de Heer Evert
Christoffel Lavinus tot
Batavia in dato 18: April 1739.

Mijne vaderlandse brieven naar 't land mede over [illegible] de soldij reekening van A:o 1736 met de [illegible] en landsrekening van der [illegible] na de [illegible] alleen [illegible] die na Jaarlijks gebruykt [illegible] te senden

Extract uijt een Particuliere missive geschr: door d'Heer Evert Christoffel Lavinus tot Batavia aan den fugatieven Directeur Pieter Laurens Phoonsen onder dato [illegible] 1739.

Uw Ed: vaderlandse brieven [illegible] met [illegible] in nederland [illegible] [illegible] tot [illegible] rekening [illegible] in weinige dage geleden, ik ontfangen en daarop ter opmaking in de Leger overgegeven, maar [illegible] die met [illegible] konnen [illegible] gebragt werden, om welke reden ik de [illegible] met de volgende [illegible] aan d'Heer Philips [illegible] tot Amsterdam [illegible] te konnen

Extract

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoir Batavia ... bij 't sluijten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1758 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1e Sept. A° 1757 tot ultimo Aug: A° 1758 ... tot Lasten der volgende Rekeningen zijn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp: Dienaren ...

Berigt

Extract uijt een Patentiaen Missive ges. Secreet, door den Hoog Edelen Directeur Pieter Luijkens Ravensberg aan d' Heer ... tot Batavia onder dato 8 aug. A° 1758

Mijne ... met de ... [illegible] ... Ravenswaard ... [illegible]

Accordeert
Maan

L: A.

Pr: Sgravens agter een ... [illegible] ... door den ... Directeur Pieter Luijkens Ravensberg aan den Heer ... tot Batavia en ... Hendrik ... onder dato 12 Maart A° 1758 ...

Aan 't door ... [illegible] ... medecinale lade
H.W. Capt. Carrenbing ... Silverbeek ... als

25 ...	Rds	29 –
20 d° ...		2½
20 d° ...		30 –
Aan Portagie		2 –

Summa Rds 63: –

... [illegible] ... Ravenswaard ...

Accordeert
Maan

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoir Batavia, Soo als 't Selve bij 't Sluyten der Negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden, Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo Sept. Ao. 1752 tot ultimo Augt. Ao. 1753 bedragende een Somma van ƒ 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan ...

Lra. J.

Den Boedel van Leeger Duinaer van den 8. Augt. Heer Pieter Laurens Hoorn[?]

Debet			Credit		
1728.	Voor ongelden aan eenige persoonen huur en kostgeld ...	ƒ 3:–	1737.	Per slot van reeckening heeft de boedel ontfangen ...	ƒ 3:–
	Voor Pieter Laurens Hoorn tot dato nog te agteren ...	94:4	1738.	Het ontvangen van ... jaar ...	78:4
			1739.	... ontfangen ...	16:–
	Somma ... ƒ	97:4		Somma ... ƒ	97:4

Batavia den 5. November Ao. 1739.
Was geteekend A. Van Kalling[?]

Accordeert
A. Alaan[?]
Secretaris

Lra. K.

264

Op huyden den eerste april in 't Jaar onses Heeren en Saligmakers Jesus Christus seventien hondert en dertig compareerde voor mij Jan Hendrick, openbaar Notaris bij den Ede. Hove van Holland geadmitteert, binnen Amsterdam residerende, en in presentie van de nagenoemde getuygen De Heer Philip Zaal, woonende binnen deser stad, als speciaal hier toe gemagtigd van den Heer Pieter Laurens Hoorn, ... volgens procuratie op den ... desember 1730 voor Notaris ... en getuygen gepasseert, welke Heer Pieter Laurens Hoorn ... is voor de helft van wijlen ... Plooster in haar leven laast weduwe van Hendrik Kekkeling volgens haar testament op den eersten desember Ao. 1733 ten overstaan van Mr. Jan de Vries, Notaris en getuygen aldaar gepasseert.

Te kennen gevende dat de Heer Abel Evert Matheus, als door de voornoemde ... bij nadere acte op den 28. January 1735 voor den selven Notaris De Vries en getuygen aangestelt zijnde, om de persoon van den comparants ... te representeeren en ... maar ... de comparant heeft verstaan, dat de ... testamentaire ... van de gem. ... Plooster, als die van haar voor overleden echtgenoot Carolus Kekkeling ... op den 26. october 1730 ten overstaan van de Notaris Abraham ...,

en

No. 28.

Korte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve bij 't Sluijten der Boeken onder ultimo Augustus 1758 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van 1e Sept. Ao 1752 tot ultimo Aug. Ao 1758 montereren ten Lasten der volgende Rekeningen Zijn afgeschreven te Weten — 3679097: 17: 15

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dienaren

2e Junij 1781

Berigt

en getuygenis gemaakt mijdens den inventaris van der voorn. en nalatenschap van deselve sich tanijd Steenhuijs: maar verder mede is gegeven de nalatenschap van deselve Cornelis Kerkeling gepasseerd voor de meergenoemde Notaris De Vries op 17 februarij 1735 gesloten en bij den Heere Executeurs met presentatie van de voors. Ed. ondertekend vervolgende [illegible] schikking [illegible] de gesamentlijke erfgenamen van de voorn. [illegible] Laurens [illegible] en Cornelis Kerkeling den 2 Julij 1730 alsmede voor den selven notaris De Vries opgeregt en laatstelijk de finale schikking van gem. respective boedels tusschen deselve [illegible] namen ten overstaan van de Notaris Isaak Engelkot van 26 novemb. en vervolgens tot 10 december 1730 inclusijs getekent en [illegible] in welke respective schikkingen de gem. Heer Anthonij Matleus der Comparants principaal g'representeerd en sijn regt waargenomen heeft dat hij heer Comparant alle het voorschreven [illegible] respective reekeningen van ontfang en uijtgaave door de voorn. Executeurs gedaan en daarop gevallen g'examineerd en overwogen hebbende bevonden had dat alles ten goeder [illegible] en opregt was [illegible] [illegible] het regt van sijn Comparants Principaal daar ontfangen alle [illegible] waargenomen, sulx dat hij Comparant in sijn qualiteijt de voorn. Testamenten, schikkingen en reekeningen

ratifij.

uitgaven 't geen door de Executeurs en ook door gem. Heer Matleus particulier des aangaande is verrigt approbeerde goedkeurde en van waarde verklaarde te houden bij desen —

Bekennende hij heer Comparant daar op uijt handen van de meergem. Heer Anthonij Matleus en de Heer Roeland van Thiel als sij de voorn. gem. acte in de mede [illegible] over het nagem. bevonden te hebben ontfangen en overgenomen

Naamelijk de effecten die bij de provisioneele scheijding in dato 2 Julij 1736 aan sijnen principaal De Heer Pieter Laurens Thomsen [illegible] zijn bestaande in —

Een [illegible] en [illegible] staande ingelegen in de [illegible] [illegible] almaar [illegible] uijt [illegible] langt en [illegible] de [illegible] van eijgendom die der meergem. in den voorn. [illegible] en door den Heer Matleus [illegible] sijn —

De quijtantie in de oude kerk negende laag Z: Z: No 132 of het document daar toe specteerende

Een obligatie ten Laste van Holland en West Vriesland ten Comptoire generaal in 's Gravenhage, groot drie duijsent guldens Capitaal, staande op de naam van François Pocel, in dato 9 Meij 1702. Fo 2831. [illegible] No 1. en g'aggreeerd den 21 Julij 1702. no 13350. reg. folio 120 —

Een

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia [illegible] onder ultimo Augustus 1758 is Bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van [illegible] A° 1752 tot ultimo Aug. A° 1758 [illegible] 3679097:17:15

[illegible] Soldyen [illegible] maandgelden aan [illegible]

Eerste [illegible] duysent gulden Capitaal [illegible] naam [illegible], [illegible] N° 1336. reg: folio 664. —

Een [illegible] obligatie uyt de [illegible] militien [illegible] 1712 in[illegible] buyten de [illegible] augmentatie [illegible] duysend guld.s Capitaal, staande op de naam van Geertruyd [illegible] Phonsen wed.e [illegible], de [illegible] f° 6472, N° 668 en geregt.t 1. Juny 1710. N° 668 reg folio 70. —

en

[illegible] obligatie ten lasten van de provintie van [illegible] Land [illegible] van een duysent guld.s Capitaal staande op den naam van [illegible] van Kessel wed.e van Pieter [illegible], in dato 17. Septemb.r 1706. N° 3637.—

[illegible]

Een obligatie van twee duysent guld.s Capitaal ten lasten van de generaliteyt, staande in blanco ged.t [illegible] april 1700. folio [illegible] [illegible] f° [illegible] [illegible] [illegible] 1714 f° [illegible] N° 37.

[illegible] obligatie aan syn Comparants principaal bij de finale opPlaatste scheyding in dato 26. novemb.r tot 10. [illegible] 1738. is [illegible] —

En verklaarde hun Comparant vervolgens dat wegens de contante penningen, die op de provisioneele scheyding bij de [illegible] van syn principaal waren gestelt, en ook wegens de [illegible] die van de hier [illegible] effecten,

Eerst

[illegible] scheydingen ten behoeve van de heer Phonsen particulier bekomen syn, uytgesondert van 't geene [illegible] [illegible] uytgekeert en voldaen [illegible] de [illegible] heeren Anthony Mathend en Roeland van Thiel aan hun Comparant is gedaan [illegible] [illegible] [illegible] pertinente reek.g en verantwoording, dewelke hij Comparant mede exactelyk [illegible] ontfang als uytgaaf [illegible] [illegible] en van post tot post nagesien hebbende, bevonden [illegible] [illegible] en [illegible] te syn en daar [illegible] ook [illegible] [illegible] [illegible] bij deesen.

En de wyle [illegible] [illegible] [illegible] alle de contante penningen [illegible] [illegible] [illegible] van [illegible] heeren Mathend en van Thiel ten behoeve van syn Comparants principaal [illegible] de voornoemde [illegible] waaren [illegible], ter somma van vijf duysent twee hondert vijf en vijftig guld.s en een stuyv.s, door hun Comparant mede ontfangen en ontfangen is, so verklaarde hij Comparant de bovengen.e heeren Anthony Mathend en Roeland van Thiel finaal en absolut des [illegible] te quiteeren, by deesen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] van syn princi paal wel [illegible], [illegible] [illegible] alle [illegible] [illegible] [illegible] of [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] van [illegible], en alle andere exceptien [illegible] [illegible] van regt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

en

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't selve by 't sluyten der Negotie Boeken onder ultimo Augustus 1758 is bevonden

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gevallen van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo Aug. a.o 1758 ... 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Rekeningen zyn afgeschreven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Dienaren ...

van de selve boeke, en binnen verspreiden Lasten en ...
en Successien voor verminderinge te ...
Verbindende daar voor de Persoonen en goederen, van
Syne principaal als na regten.
En Contenteerde hier van Acte
gepasseert in Amsterdam voornoemde, bij den
Leonard Lenhart, ... Volant Soffe
Land als getuijgen /:onderstond:/ accordeert met
de getekende minuta berustende onder mij /:geteek:/
Jan Andinois Notaris publicq /:lager:/ accordeert
met de authentique Copie als dien getekent
Amsterdam den 21: September 1730 : was
getekent Jan Andinois Notaris publicq

Mijn Seer Beminde Vriend

Het was den 20 deser dat ik UEd. over Engeland
kennis gaf van ... de fatale ... van het
de ... eenigste die, ... bekom-
gen bij het selve dezelve UEd. ook dat wel
ontfangen hadde, ... aangenamen
... daar neven de verantwoording van 't
... leggende ... segge
te ... die ... nakomen ... gracie te
te weten dat de ... myne, den
laatsten april met ... beloofelyke ...
... onder mij geslagen ... uijtwysende
de Copia daar van in ... tot UEd. ...
ingesloten, maakt mij selve en ...
wat aan syne ... de ... Eer

en

en ... D. Wilki, ... siene ...
... geen, ... niet ... aan mij ... gelijk
UEd. in ... van 30 octob. 1736 gedaan hebt,
... mij op ... tijd ... te den
... tyd ... niet
voor ... niet verkoopt te maken, ... noch
... tot staat van ... UEd. ... op
't ... concept, procuratie om
de effecten te verkoopen, gaat mede hier nevens
welke ten Eersten te ... Synde ...
... in ... dog
Sullen niet ... worden, ... een ...
Ed. op Batavia ... sullen ... dat
het ... So het best ... D'Heer
Laurens heeft mij bevoorens ... by syne
van 31 october 1738 ... UEd.s ...
... f 2160 ... ontfangen en ...
... heeft ... UEd. ...
mij ook dat ... met het ...
... De ... de twee
... Ducatons met ... maak
... Soo mede de drie
... gelijk ... mijne
... van 10. Septemb.r 1737 niet ...
... of de drie Laatste d.o 1738 sullen
... wel ontfangen ... en daar ...
... tot ... tyd;
... Pitt ... niet ... en kan
... niet ... met ...
... van ... myne

geerne

gevoelt quetsing immers niet minder besteendig
dan kunt de eene dat de andere dat voor eu
waarom zoude wy geen deel hebben, zo al niet
door liefd nog Kroonen, maar met leedt
kooren, gelukkig, ik heb het maar opgemerkt,
en liefst niet regenstaande zijne meesters
jintreste bekrachtigt, wat zal 't wezen, Floon
sen zal hier door maar een regt treurige ver
andmoording leeren, en welke toe in stilte, [illegible]
[illegible] de lasten en onderstandingen deser wereld adieu
te zeggen, leggende daartoe en [illegible] na dit
[illegible] te leven, 't wee dankelijk wensche, dat
u en uw rijk vrye genade geschonken zal worden,
intusschen is het my van harten leed en [illegible]
gepaal indertyd dat de worden door andere
uitbangen, zo ik zo eens mag [illegible]
[illegible] zelfs toegebragt waar en meerder
betaalde als opgebragte intrest u niet
gereed [illegible] toe zullen, [illegible] geteld worden,
immers nooit ik meene dat ik hebben
my verwekt successive maar [illegible]
gedaan, maar dat mijne vrienden op [illegible]
[illegible] dienste, die hebben beloond worden, [illegible]
gestemt hebben met uw gedaan, de kogel is
al[illegible] zegt deen de kind en gy my [illegible]
[illegible] [illegible], dank ik [illegible]
[illegible] uw meer gelast toe een buyten alle
wereld [illegible] [illegible] 't is [illegible] nog
[illegible] 't is en [illegible] [illegible]
[illegible] is my liefst [illegible] niet
dat

dat zy deze gelegenheid [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] Pompeus [illegible] niet
[illegible] dat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] de beschrijving ontvangen [illegible], [illegible]
[illegible] om niet te onderneme, bedenk je eens
[illegible] op Batavia [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] en andere bedeelinge betuygen [illegible] [illegible]
[illegible] gezien te hebben dog [illegible] [illegible] en
[illegible] daar niet [illegible] om dat [illegible] [illegible],
groet [illegible] [illegible] [illegible] nog eens
voor 't [illegible] [illegible] bekende dat ik buyten
alle bekommering vergenoegt leeft en [illegible]
dit beklaagt, volgt hem die dit [illegible] en [illegible]
[illegible] is [illegible] Mijn Heer en Broeder
[illegible] vriend [illegible] [illegible] dienaar
uitgeteekent: Philips [illegible] [illegible]
Amsterdam 27 Septemb. A° 1739

Accordeert

[illegible]

2e Junij 1751

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden ...

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo 7ber Ao 1752 tot ultimo Aug. Ao 1753, monteeren een Sommaran f 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de betaalde maandgelden aan 's Comps Dienaren ...

Den Heer Pieter Laurens Phoonsen syn Ed: reecq: Courant

Debet			Credit		
1737.			Ao 1737.		
16: 8ber	Aan d'heeren L Zeeuw, voor Copia authentieq van Huijs Testament	f 4: 18.–	7ber	voor 't saldo van voorige reekening	f 309. 8.–
21.	Aan d' Notaris Jan Arkenaars voor eene authentycque procuratie op 't een Folle	" 7: 16.–	1738 July	voor ons 't Lange maandgelde	f 2160.– –
1738 5. 8ber	voor 600 ducatons à 64 Stuyvers 't p:	" 1920.– –		comptoir casten etc.	" 31: 10.– " 2128: 10.–
	voor tot genoeg overeenkomend blijft	" 504: 16: 8.			
		f 2437: 10: 8.			f 2437: 10: 8

Voor geleekent Philip Lans

Accordeert

[illegible signature]

269

No: 22.

Aan zyn Edelheijt den Hoog Edelen Groot Agtb: Heere

Jacob Mossel

Gouverneur Generaal

Benevens

De wel Edele heeren Raden van Nederlands India

Ingevolge uw hoog Edelens g'eerde beveelen hebben wy ondergeteekende als ordinaire Gecommitteerdens ten overstaan van den baas Jan Casper Reijsigh agter 's Comps wapenkamer, deeses casteels met een dubbelde Scherpe lading, geprobeert de hier onder gespecificeerde Schiet Geweeren de welke gedurende in ses maanden van primo September anno passato tot dato deeses, van de militairen als per factura met de onderstaende bodems op diverse datums van de respective Camer alhier zyn aangebragt en de selve bevonden, als:

Per 't Schip Noordnieuwland lang 140 voeten, voor de camer Amsterdam

Militaire Geweeren

86. p'' Snaphanen aangebragt daar van
81. p'' bequaam gebleeven
5. " Gesprongen

P'' ...

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden, Namely:

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. ao. 1752 tot ultimo aug.s ao. 1753, monteeren een Somma van ƒ 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekening zijn afgeschreeven te weeten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s' Comp.s Loontreckende

---

P.r 't Schip Amstelveen lang 150 voeten, voor de Camer Amsterdam

Militaire Geweeren
144. P.s Snaphanen aangebragt als
139. P.s bequaam gebleeven
5. " gesprongen.

P.r 't Schip Haarlem lang 150 voeten voor de Camer Amsterdam

Militaire Geweeren
97. Snaphanen aangebragt daar van
87. P.s bequaam en
10. " gesprongen

Factuur Geweeren
200. Snaphanen granadiers met ijzere stampers daar van
184. P.s bequaam gebleeven en
19. " gesprongen

P.r 't Schip Spaarendanswout lang 150 voeten, voor de Camer Amsterdam

Militaire Geweeren
53. P.s Snaphanen granadiers daar van
45. P.s bequaam gebleeven
8. " gesprongen.

Factuur geweeren
32. P.s musquettons gem: ijzere daar van
31. P.s bequaam gebleeven
1. " gesprongen. Ec.a Ec.a Ec.a

Hebbende zijn van voormelde bodems als 't Schip Rhoon, Baarsande, Spaarendanswout, de Voorsigtigheijt en Jerusalem aangebragte Pistoolen P.r Factuur by het probeeren den selven absentgebleeven en te soek geraakt 4. P.s Pistools Loopen, schoon de ondergeteekendens veele moeijte daar toe aangewent hebbende te vinden, dog vergeefs en niet wederom gevonden.

Waarmeede verhoopen, aan uw Hoog Edelheedens Zeer g'eerde ordre te hebben voldaan, de wijl met schuldigh Eerbied onderschrijven. —

/: onderstond: / Hoog Edele Groot agtbare Heere en wel Edele Heeren. /: Lager: / uw Hoog Edelheedens onderdanige en Schuldpligtige Dienaaren. /: was Geteekent: / J: H: Bouwater en J: T: Lubbens. /: in margine: / Batavia in 't Casteel adij 4. maart ao. 1754. /: en daar onder: / Ten overstaan van mij /: geteekent: / J.n C.r Reijsig. —

Accordeert.

Haan

Gecl.

Borigt

Naarsien
Cotter

No: 28.

Corte vertoning van den Staat der E. Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia Soo als 't Selve by 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van primo Sept[ember] A[nn]o 1752 tot ultimo aug[ustu]s a[nn]o 1753, montleeren een somma van f 3679097:17:15 die ten Laste der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp[agnie]s Leentreckende

No: 25.

271

Met het Retour schip Straalen,

gekomende onder de Eerste Bezending deeses Saysoens [illegible] naar Nederland de volgende Officiers [illegible] giers en Gecondemneerdens [illegible] na Cabo de Goede Hoop [illegible] mede te neemen Gecondemneerde te weten

	Lang	Weeten
Capitein Luyt[enant]	Pieter Jonbom	
Luytenant	Pieter Eykels	
Opperstuurman	Pieter de Leur	
[illegible]	[illegible] Wynbeek	
Domineesten	[illegible] Engeling	

den Indigomaker Jan Schryver inde Constapels Kamer

Gecondemneerdens

naar Nederland,

den [illegible] Jan Leurssen
" Matroos Joachim Hoogboschen
Onder[illegible] Jan Christoffel Smit in
" [illegible] Cornelis Bouman om volg[ens] [illegible] hoog Ed[ele] besluytenens den 12 febr[uari] en 7 maart 1750 Leeden de 1e 2e en 4e adrittum dyt alle landen onder de Jurisdictie van de Comp[agni]e gehoorende gebannen te blyven Item de 3e als een schadelyk subject om voor de Cost scheeps dienst te doen

Na Cabo de Goede Hoop

Augustus van Boeqw om volgens best[uur] van laastgem[elde] datum voor 25 jaeren inde Ketting gebannen te blyven

Batavia int Casteel den 11 8ber 1750.

No: 28.

Korte vertoning van een Staat der E. Oost Indise Compagnie ... ten Hoofd Comptoir Batavia soo als 't selve bij 't sluyten der ... Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelijk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo 7ber A.o 1752 tot ultimo Aug.s A.o 1753 importeeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Rekeningen Zyn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Leentreckende

Berigt

Straalen — P.r 't Schip Straalen

Voor Enkhuijsen

20 Coppen verloste Militairen en ambagts Lieden te Weten

16 Coppen Militairen

f	24	Frederik Willem Herbst	van Wendorp	Sergeant
„	20	Jan Simons	Breemen	d.o
„	20	jan Streijver	Rotterdam	d.o
„	14	Johan George Kinnemond	Herreden	Corporaal
„	14	Caspar Spier	hildesheijm	d.o
„	14	Johan Clouwenburg	Alben	Corporaal
„	14	daniel Tobias Oije	Slesinig	d.o
„	9	Johan Adam Charmeijster	Groschaan	Soldaat
„	9	Zacharias Wouters	diest	d.o
„	9	Johan Andries Habach	Freder	d.o
„	9	Machiel Buijsker	Seckingen	d.o
„	9	Adam Schreijbvogel	Oldenburg	d.o
„	9	Johannes Leijster	Philipsburg	d.o
„	9	Michel Weijmeisen	Cantuelle	d.o
„	9	Leendert Wiltman	Maastrigt	d.o
„	9	Georg Laurens Smid	Manheim	d.o

16 Coppen Voor't L

4 Coppen Ambagtslieden.

f 14	Jan jacob Coffman	v. Bazel	Boerslmaker
14	Willem Bouwens	Amsterdam	Cannonier
14	Johannes Kelder	s'hage	d°
14	jurgen Nobag	Silesien	h.t timerman

4 Coppen Voorsz.

Batavia in 't Casteel ady 10e 8ber 1754.

J. Ravallo

Berigt

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve bij 't Sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo 7ber A° 1752 tot ultimo Aug.s A° 1753, monteeren een Somma van f 3679097: 17: 15 die ten Lasten der volgende Reekeningen Zyn afgeschreven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan 's Comp.s Gaentreckende Dienaaren als

Berigt

No: 28.

212

Korte vertoning van een Staat der E: Oost Indise Compagnie ten Hoofd Comptoire Batavia, soo als 't selve by 't sluyten der negotie Boeken onder ultimo Augustus 1753 is bevonden Namelyk

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo 7ber A:o 1752 tot ultimo aug:s A:o 1753, monteeren een Zommarum f 3679097:17:15 die ten Lasten der volgende Reekeningen zyn afgeschaeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s' Comp:s Loontreckende Dienaaren als

959:–:9

402:7:–

865:–:6

683:17:8

781:5:8

737:2:–

970:2:8

187:2:8

149:7:8

322:10:8

750:3:8

317:[illegible]

328:10:7

[illegible]

Berigt

[illegible]

No: 28.

Korte vertoning van den Staat der E: Oost Indise Compag: ten Hoofd Comptoire Batavia, Soo als 't Selve by 't Sluyten der neg: Boeken onder ultimo Augustus 1753 is Bevonden Namely

de Generale Lasten en Ongelden in 12 maanden gereekent van p.mo Sept. a.o 1752 tot ultimo aug.s a.o 1753 importeeren een Somma van f 3679097:17:15 die ten Laste der volgende Reekeningen Zyn afgeschreeven te Weten

Soldyen over de Betaalde maandgelden aan s' Comp.s Loontreckende Dienaaren als

Aan Land Beschreevene Europeezen	653975:13:5		
Inlanderen	60357:16	714333:9:5	
Ter Zeevarende Europeezen	262596:7:4		
Mooren	56029:4	318625:11:4	1032959:–:9
Randsoenen ordinair daarvan			
Aan de Europianen		430113:18:8	
Inlanderen		14288:8:8	444402:7:–

't Hospitaal voor het betaalde en verstrekte, tot Genezing medicament en verdere behoeftens der zieke Comp.s dienaaren die gedurende dit Jaar soo in Binnen als buyten en moors Hospitaal gelegen hebben en ook aan 't warme bad na aftrek van de retteerde gagien ter montant van f 129865:–:6

Equipagie van Scheepen voor 't verstrekte ten Laste dezer Reeq: na aftrek van 't geligte f 1153683:17:8

Onkosten ordinair bedraagen na aftrek van Eenige ten goeden Gebragte partyen Nog f 497784:5:8

Onkosten Extra ordinair over diverse Gevallen f 39737:2:–

Onkosten van de verstopte Groote Rivier over 't bekostigden tot het uytdiepen der Rivier en betaling dier arbeyders f 14970:2:8

Onkosten van s' Comp.s Paardestall over het betaalde tot onderhoud der Paarden, Carossen &c.a f 25187:2:8

Reekening van Intressen Soo veel na aftrek van de Bereekende Intressen op den Rethouren &c.a ten Lasten dezer gebleven is f 176149:7:8

Fortificatien over het Bekostigde aan 't fort Keeten, de Stads wallen, de Citadelle en andere Gevallen f 102322:14:8

Timmeragie voor 't kostende van de nieuw opgebouwde winkelsdo negotie Pakhuyzen en andere Gevallen f 42750:[illegible]

't Collegie van den Agtbaren raad van Justitie over de verstrekte Stryfgereedschappen betaling der bedienden en andere gevallen na aftrek van het in Cassa gebragte wegens boeten &c.a ten bedraage van f 992:6:– f 7317:[illegible]

Transporteere f 3667328:10:7

Per Transport — ƒ 3667328:10:7.

[illegible]penen Kamer overslot afgelangde ten dienste dezer
Regtbank na substractie van ƒ 1340:9: doordien desfortaris
wegens defaut &c.ª Cijkgelden in Cassa Gebraght — ƒ 11517: 1:8
Schenkagie over de meerdere gedane dan ontfangene Geschenken — 252: 6:–

De Generale Lasten en ongelden montteeren als gezegt ƒ 3679097:17:15 #

Daar en tegen bedraagen de opgelegde Winsten en inkomsten
Als Inkomsten des Koningrijks Jaccatra ƒ 827800:14:–
Winsten door den Handel &c.ª — ƒ 2900650:10:7
Verdien der Scheepsvragt Transport en Kostgelden ƒ 91209:10:–
Ofte saamen — ƒ 3819660:14:7 #

De Gesupporteerde Lasten en ongelden van de opgelegde Winsten en Inkomsten Gedetraheert Zynde
blykt dat het hoofd Compt.ᵒ Batavia in A.º 175⅔ Comen Geraakt is — 140562:16:8

De Generale Restanten dezer Hoofdplaats bestaan in
Gemunte en ongemunte Gouden Silveren Speciën in de Groote
Geld kamer en de Contanten onder den Cassier — ƒ 843536:14:–
Juweelen — ƒ 2733: 1:8
Goud en Silverwerken — ƒ 25189: 6:–
Goude Silvere en andere Monsters Speciën — ƒ 70: 8:8
Rattingten — ƒ 1784:13:–
fyne Speceryen — ƒ 324257:11:8
Witte en Swarte Peper — ƒ 6870:11:8
Vaderlandse Coopmanschappen — ƒ 357639:17:8
Indiase Coopmanschappen — ƒ 2439153:5:–
Diverse behoeftens in de Negotie Pakhuyzen — ƒ 97402:17:–
Landeryen Huysen en erven — ƒ 363109:16:8
Equipagie Artillerij en wapen Goederen reeven Scheepsgereedschap medicamenten, bouwmatrialen, Graanen Provizien, yzer staal end.º Gereedschappen Carossen Paarden en veelerhanden anders
Nodwendigheden Subalterne administratien en Elders berustende ƒ 4384389:19:–
Eenig Debet Lopende reekeningen — ƒ 2955906:17:–
Somma — ƒ 11900045:5:–

Daar in tegens monteeren de Crediteuren, als
Renten winnende Capitalen daar van
A deposito — ƒ 607577:17:–
van Insolvente Boedels — ƒ 44834:17:8 ƒ 652411:13:4:8
En Eenige Credit Lopende Reecqueningen — ƒ 1439204:3:–
Te saamen — ƒ 7963407:17:8

[illegible] den anderen gerescontreerde zoo blykt dat de Restanten de
A.º 175⅔ de crediteuren surmonteeren een somma van — ƒ 3836637:7:8

274

De Generale Lasten en ongelden in dit en het gepasseerde Boekjaar gevallen
werden hier vervolgens int kort tegen den anderen vergeleken met aanwyzing
waardoor dezelve in dit Boekjaar een somme van ƒ 34615:11:7 minder komen te beloopen namelyk

	A.º 175⅔	A.º 175½	Dit Jaar Meerder	Minder
Soldyen bedragen in dezen jaare ƒ 8191:12:13 meer dan in het gepasseerde boekjaar 175½ als zynde Vermeerdert door				
d'meerder afgelangde maand gelden uyt de groote winkel — ƒ 6918:11:8				
De meerder verteerde gagien der dienaren die int hospitaal te genezing hebben gelegen ƒ 3096:12:–				
t afgegevene uyt Cassa aan 4 by den Koning van [illegible] gevangen geweest zynde soldaten ƒ 470:8:–				
Verhoogd by de meerdere verstrekte opsteeg uyt de medecinale winkel ƒ 369:5:8				
t Ambagtsquartier ƒ 1604:1:8 — ƒ 1973:7:–				
Vermeerdert met — ƒ 12457:10:8				
Daar en tegen is deze Last Post verminderd door de minder verstrekte subsidien ƒ 2156:11:3				
de praemi voor de Supposten van de Negotie — ƒ 795:3:4				
t minder aangerekende van de buyten Comptoiren ten Lasten dezer — ƒ 942:8:8				
t minder opsteeg verstrekt uyt de Wapen kamer — ƒ 343:1:–				
En eyndelik zoo veel vongelieerde dienaars in dit jaar meerder in Cassa Betaald is — ƒ 29:14:3 — ƒ 4267:5:11				
De verminderde van de vermeerde Parthyen afgetrokken en de boekjaren vergeleken toonen de vermeerdering van	ƒ 8191:12:13	ƒ 653975:13:5	ƒ 645784:–:8	ƒ 8191:12:13 — :–:
Scheeps Soldyen bedragen in dit Boekjaar meer dan in 't Jaar een somma van ƒ 10535:–:12 oirspronkelyk uyt				
de Grootere belastingsopsteeg weegens t kort uyt gelevende Goederen — ƒ 11016:–:12				
t meerder aangerekende van de buyten Comptoiren weegens verstrekkingen aan de na Herwaarts gekomene Schepelingen — ƒ 25842:16:–				
En voor de subalterne administratie meerder				
D'Equipagie werff — ƒ 107:6:4				
d'Medicinale Winkel — ƒ 239:15:8				
t Ambagtsquartier — ƒ 925:4:–				
bit jaar				
D'Arthillerye — ƒ 1532:8				
D'Wapen kamer — ƒ 230:7:8				
t Provizie maguazyn — ƒ 193:13:–				
De Paarde stall — ƒ 232:19:– — ƒ 4121:13:8				
Hierdoor vermeerdert met — ƒ 41780:10:4				
Daar en tegen strekt in vermindering de minder verstrekte gagien uyt de groote winkel ƒ 20133:4:8				
Uyt de Administratien				
d' Kleene winkel — ƒ 8:2:–				
t graan maguazyn — ƒ 3167:12:–				
t yzer — ƒ 72:9:–				
En ten Lasten dezer gebragt in &c.ª [illegible] verstrekking aan d'[illegible] Boekman ƒ 1421:6:–				
waar by komt meerder ten goede gebragt wegens verlangentfang: Chirurg.ⁿ Instrum.ᵗᵉⁿ ƒ 881:16:8				
En van de minder t [illegible] uytgelevende goederen dan de Scheeps overheden gepocht [illegible] ƒ 866:1:8 — ƒ 31245:9:8				
van de Andere afgetrokken en de boekjaren vergeleken blykt de vermeerdering van	ƒ 10535:–:12	ƒ 262596:7:4	ƒ 252061:6:8	ƒ 10535:–:12 — :–:
Transporteere —	ƒ 916572:–:9	ƒ 897845:7:–	ƒ 18727:13:9	

Dit Jaar

A° 175⅔ | A° 175½

Per Transport - - - ƒ 916572:-:9, ƒ 897846:7:- ƒ 18726:13:9, — :-:-

Soldyen der Inlanderen zyn in dit boekjaar 225:6:- vermindert oorspronkelyk uyt de Mindere betaling aan de besoldingen
Die aan de stadswallen gemeloceerd stellen ƒ 1652:16:-
die op kleene chialoupen en vaartuygen ter directie . . . ge-employeerd zyn - - „ 2089:4:-
by slot van sonige stuurs rectq. - - „ 554:-:-
en wegens condemnatien of gepersepteerde Mistaden en daarvan kunnen gagien „ 40:2:-
Ter vermindering - - ƒ 4336:2:-
Daarentegen is weder ten lasten dezer uyt s'Comp.s Cassa meerder betaalt aan de in de stad gemeloceerd heb, ben de Inlandse krygsknegten ƒ 2102:-:-
En op de buyten posten „ 211:8
Soo mede by expetien en letteur, neeringen ƒ - - „ 1792:8:- „ 4112:16:-
Van den anderen getrokken of de by de jaar vergeleeken zal blyken dat dit jaar aan de Inlandse Bezoldingen minder is uytgegeven ƒ 223:6:-, 60357:16:-, 60534:2:-, — :-:-, 223:6:-

Soldyen der moorse varende belopen ƒ 7172:6:8 dit jaar minder
door de minder betaalde gagie uyt de grooten winkel ƒ 8216:4:-
Na aftrek van de daarentegen, meerder verstrekte gagien in 't moorse hospitaal „ 1043:17:8
wanneer 't verschil ten voordeel soo wel hier als uyt de vergelyking der boekjaaren blykt - - ƒ 7172:6:8, 56029:4:-, 63201:10:8, — :-:-, 7172:6:8

Randzoenen Ordinair belopen in dit boekjaar een somme van ƒ 24678:4:- meerder dan in 't vergangen veroorzaakt door, 't meerder betaalde uyt Cassa tot voldoening van geld voor brood aan Guarnizoen &c.a - - - ƒ 5345:10:-
Item een stede van Loure spekers voor en verstrekt voor de Militairen - - - - - „ 149:19:-
Ook is in dezen jaare van de buyten Comp.s wegen verstrekkinge aan de na herwaarts komende dienaren meerder aangereekent - - „ 2620:4:-
Eyndelik ten lasten van deeze post minder af geschreeven by
De Equipagie Werf - - ƒ 58:7:8
't Graan Magazyn - 23460:13:- ƒ 23519:-:8
't accresseert met - - - ƒ 31685:1:8
Die in tegenstelling weder geminuneerd door minder uytgerykte kostgeld aan Comp.s Land Boschen, en Dienaren ƒ 804:12:-
[illegible] ... ƒ 556:16:-
[illegible] ... 5216:5:8
... inkoop van Padi voor de bezettelingen op ... ... minder betaalt - - - „ 100:-:-
... komt soo veel in dit boekjaar voor ... dienaren meerder in Cassa is betaalt „ 199:4:- „ 6956:17:8
... en vergelyking als vooren gemaakt ... aan de vermindering van - ƒ 24678:4:-, 430113:16:0, 405435:14:8, 24678:4:-, — :-:-

Transporteere - - - - - - ƒ 1463072:19:1, 1427063:14:-, ƒ 43404:17:9, 7395:12:8

Dit Jaar

A° 175⅔ | A° 175½ | Meerder | Minder

Per Transport - - - ƒ 1463072:19:1, ƒ 1427063:14:-, ƒ 43404:17:9, ƒ 7395:12:8

Kostgelden der Inlandse Militairen door de wyniger uytgerykte kostpenn. aan den Inlandse krygsknegten is deze Lastpost dit jaar ƒ 145:19:8 minder dan in 't vergangen - 14288:8:8, 14434:0:-, — :-:-, 145:19:8

't Hospitaal ten dienste des binnen en buyten Hospitalen is in dit boekjaar minder uytgerykt dan in 't vorige boekjaar - ƒ 4387:13:8 -
Oorspronkelyk uyt
de minder verstrekking aan den bouw zeegen van 't warme bad kehlex tot het doen der nodig quartieren costlyen &c.a ƒ 20820:1:-
Item tot het transporteeren des impotenten na derwaarts - - - - - „ 64:16:-
door gelevered medicamenten aan de stad apotekery „ 353:10:-
uyt de negotie pakhuyzen tot kleeding deksel en gemak der zieken minder &c.a „ 869:-:8
uyt dezes magazyn - - - - - - „ 260:13:8
en de gagien die de in dit gasthuys ter reconvalisseering gelegene impotenten dezer hebben bedragen dit jaar meer - - „ 4140:9:8
der vermindering hospitaals quartier bedragen ƒ 26509:14:8
En de vermeerdering zyn specificq
't meerder betaalde uyt Cassa tot in koop van spyze en voeder onder pond der zieken in 't binne Hospitaal - - - ƒ 7056:-:-
't buyten gasthuys by de portnoordwy 1400:19:-
en dat van de moorse dienaars by 't fort Jaccatra - „ 772:10:-
als mede voor naayloon van kussen slopen, lakens &c.a en inkoop van capok ten dienste der zieke 566:16:-
Hier bygevoegd de meerder verstrekkingen ten lasten dezer
van d'Equipagie Werf - „ 890:12:-
de kleene winkel - - „ 1111:16:-
de medicinale winkel „ 273:8:-
't Ambagts quartier „ 4211:-:-
't Graan Magazyn „ 1619:17:-
't Provizie magazyn „ 4217:19:- „ 22121:5:-
van den anderen gesubstract, zynde zoo zal uyt dit zoowel als uyt de vergelyking deezer boekjaaren de vermindering blyken van - ƒ 4387:13:8, 129865:-:6, 134252:13:14, — :-:-, 4387:13:8

Equipagie van Scheepen deze Lastpost is in tegenstelling van 't vergangen ƒ 3567:3:8 meerder
Oorspronkelyk uyt
der volgende meerdere verstrekkinge als aan de hoekers chialoupenen, joyen &c.a
van de Werf - - - - - ƒ 22875:19:-
van 't Provizie magazyn „ 7818:8:- ƒ 30694:7:-
Kostgeld aan 't volk op Onrust - - - - - „ 256:6:-
„ Gepensioneerden in 't Hospitaal „ 684:7:-
Dragenoott - - - ƒ 31635:-:-

Transporteere ƒ 1697226:7:15, 1575750:15:14, ƒ 43404:17:9, ...

		Dit Jaar	
A° 175 2/3	A° 175 1/2	meerder	minder

Per Transport - - - f 1697226:17:10 | 1576760:14:14 | 43404:17:9 | 11929:5:8

Draage voort - - - - f 34630:-:-

Uyt s Comp: Cassa

Voor t houden der Scheeps Soldy boeken f 3326:8:-

tot en koop van ... voor de traans timmerluden - - 28:16:-

Idem van ... zoute visen ... aan de ... van ... Boodems - - - 2531:1:- | 5886:5:-

En t meerder bedraagen van de helfte der onkosten van s Comp^s Lyff Eygenen - - - - 2068:12:-

De minder ... ten voordeelen dezer : 264:4:-

En eyndelik zoo veel dit jaar minder dan A° passato by eenige Administratien ingelde te Hoog is A° geschreven ... - - - 6088:7:-

Te Saamen - f 45934:8:-

Staat tegenwoordig dit jaar minder dan A° Passato is verstrekt

Aan de Capitaalen Scheepen f 20226:10:8

" " Kleyne vaartuygen " 1571:10:-

" " Pantchiallangs " 4935:9:8

Uyt de Administratien ten laste dezer 5461:16:-

in t Algemeen " 7663:15:8

t minder Aangeteekende ten laste dezer 222:19:-

Uyt Cassa

Om minder Betaalt aan de Calfaters - - - - 671:11:-

voor ... Scheepe lingen ter deezer Reede " 1131:16:-

Item t Eyland Ottam - - " 74:12:-

Groente ... voor de aankomende Scheepen " 676:16:-

De meerder ontfangen Restanten van Medicamenten " 43:4:8

En eyndelyk de overbevonden Ammunitie op t Afgelegde Schip Beukestyn - - - - " 705:4:8 | f 42367:4:8

De dezen jaare minder Strekking van de meerdere gede... en de boekjaaren vergeleken vertoonen by het boven staande verschil van f 3567:3:8 off - - " 1153613:17:8 | " 1150046:14:- | 3567:3:8 | —:-:-

Onkosten ordinair f 20931:12:- is deze Laatste post A° Stantij minder als A° vergangen waar van de volgende Oorzaaken zyn Namelyk

Van dies Vermindering

De minder Afgaav uyt s Comp^s Cassa tot onderhoud van de Paarden der dragonders ... " 1177:8:-

" betaaling van gelevered brood meelen kleen gebak voor de Hooge Indiase Regeering - - - " 799:15:-

" inkoop van ... voor de boekbinders winkel, ... 850:12:-

aan der ... ter Generale Secretarye tot en koop van ... by het ... de ... Papieren in de straat - - - " 72:-:-

voor kalk steenen tot de branderij op t Eyland Middelburg - - - - - - - " 144:-:-

En tot dagloon van de inlandse ... ter Secretarye van Haar Hoog Edelens - - " 100:16:-

Draage voort - - - f 3120:11:-

Transporteeren - - - - f 2760910:5:7 | f 2725867:9:14 | 46972:1:1 | 11929:5:8

		Dit Jaar	
A° 175 2/3	A° 175 1/2	Meerder	minder

Per Transport - - f 2760910:5:7 | f 2725867:9:14 | f 46972:1:1 | f 11929:5:8

Draage voort - - f 3128:11:-

Hier toe strecken ook de volgende afbetaalingen en Bivergangen ten laste dezer Reken: gebragt

voor dagloonen van Gehuurde Coelies op de volgende plaatzen g'arbeyd, welkers bedraagen in dit boekjaar op de reeq^a van onkosten op Coopmanschappen is gebragt als

in de Groote Geld kamer - - - f 1053:10:-

t Eyland Onrust - - - - " 46610:8:-

de Zuyder Pakhuyzen - - " 12433:16:-

de Westzydse ... - - " 11772:-:-

t kleede Pakhuys - - - - " 5526:-:-

de Pakhuyzen bezyden de Waterpoort " 12241:4:-

d'Equipagie werff - - - - " 9117:12:-

d'Arthillerye - - - - - - " 1953:2:-

d'Wapen kamer - - - - - " 1963:16:-

d'Medicinaale winkel - - - - " 2052:12:-

t Graan Maguazyn - - - - " 14495:13:-

t Provizie maguazyn - - - " 8424:-:-

t Yzer maguazyn - - - - " 5181:10:- | 133225:11:-

Het betaalde maakloon voor den inl^s Paw^s ... degende Kruydt ... t geen in dezen jaare ten laste van de Arthillerye gebragt is - - - " 4292:-:-

voor 18550 bossen Pady in Ao. ... tot Pensioen voor heemraden ingekogt - - - " 4452:-:-

Als mede tot de Reparatie van de ... Schans Tangerang 206:8:-

De vermindering uyt Cassa - - - - f 145394:10:-

Hier by komt

De minder verstrekking uyt de Negotie Pakhuyzen soo ten dienste van haar hoog Ed^s als tot gebruyk op eenige Comptoiren bestaande in

	meerder	minder
Aan Glaswerken - - -	—:-:-	204:18:-
" Sterke dranken		61:3:8
" Coffy & Suyker	" 329:10:-	—:-:-
" Suynzaden - - -		481:4:8
" Japanze Provizien	—:-:-	404:13:-
" Caabze en Persiaanze Provizien en fruytagien	—:-:-	3320:9:-
" Siamze atchiaar en roode pinang kalk	—:-:-	156:16:-
" diverse Goederen als Indigo, ... brillen &c^a	" 712:7:8	—:-:-
500 p^s Guinees 160 p^s Salempo^s en 100 p^s ... t geen in dit boekjaar op de deeltelen kosten van koopmanschappen gebragt is - - -		6760:18:-
Aan de Chirurgyns winkel	107:4:-	
Geld - - -	f 1149:1:8	f 11390:2:-
t meerder gaat minder - - -		1149:1:8
Blyft minder -		10241:-:8

t minder bedraagen van de aangebragte Planjes der Vrugtboomen &c^a van de Inspecteur buyten Comptoirs 57:10:-

t minder bekostigde ten dienst van t Seminarium 4075:17:8

Drage voort f 159768:18:-

Transporteere - - - - f 2760910:5:7 | f 2725867:9:14 | f 46972:1:1 | f 11929:5:8

Dit Jaar

	A° 175 2/3	A° 175 1/2	meerder	minder
Per Transport	ƒ 2760910: c: 7	ƒ 2722867: 9: 14	ƒ 46972: 4: 1	ƒ 11929: c: 8

Per voordragt ƒ 169768:18:-

En eindelijk de minder verstrekkingen uyt deeze speciale administratie ten Lasten dezer als

	meerder	minder
l'Equipagie werff	—:–:–	3918:17:8
d'Artillerye	—:–:–	1118:10:–
d'wapen kamer	—:–:–	9525:7:8
d'kleene Winkel	—:–:–	35926:5:–
d'medicinale winkel	—:–:–	7917:5:–
t'ambagts quartier	3720:10:8	—:–:–
t'Graan magazyn	—:–:–	5153:15:8
t'Provizie	2165:12:8	—:–:–
t'yzer	—:–:–	263:12:8
Zijnde	ƒ 5894:11:–	ƒ 64523:13:–

t'meerdere van t'minder afgetrokk. 5894:11:– ƒ 58629 2:–

De ter vermindering strekkende parthyen bedraagen ƒ 218398:–:–

En daarentegen deeze meerdere Namelyk

uyt Comp.s Cassa

Aan Huys Huuren voor

	minder	meerder
de Hoge Indiase regeering	—:–:–	3420:–:–
Raad van Justitie	—:–:–	420:–:–
Predicanten	—:–:–	330:–:–
d'officieren van het guarnizoen	2392:16:–	—:–:–
van de Artillerye	—:–:–	604:16:–
Diverse	51:12:–	—:–:–
	ƒ 2444:8:–	ƒ 4774:16:–
Afgetrokken		2444:8:–

Blyft voor de meerdere Huys huuren ƒ 2330:8:–

Gehuurde Ambagtslieden bij

	minder	meerder
D'Equipagie werff	ƒ 1214:10:–	—:–:–
d'Artillerye	1009 6:–	—:–:–
de wapen kamer	—:–:–	227:14:–
t'Ambagts quartier	—:–:–	7319:17:–
d'boekbinders winkel	27:–:–	—:–:–
	ƒ 1330:16:–	7547:11:–
Gesubstraheerd zynde		1330:16:–

Blykt de meerdere uytgaaf voor gehuurde ambagtslieden ƒ 6216:15:–

dag loonen der Slaaven

	minder	meerder
in t'quartier	—:–:–	ƒ 12377:–:–
d'Paarde stall	195:12:–	—:–:–
der Boekbinders winkel	—:–:–	264:12:–
de Gevangen huyzen	354:–:–	—:–:–
	ƒ 549:12:–	ƒ 12641:12:–
Gesubstraheerd		549:12:–

Blyft voor de meerder betaalde Slaven Loonen ƒ 12092:–:–

Dragen voort ƒ 20639:3:– ƒ 218398:–:–

Transporteere	ƒ 2760910: c: 7	ƒ 2722867: 9: 14	ƒ 46972: 4: 1	ƒ 11929: c: 8

Dit Jaar

	A° 175 2/3	A° 175 1/2	meerder	minder
Per Transport	ƒ 2760910: c: 7	ƒ 2722867: 9: 14	ƒ 46972: 4: 1	ƒ 11929: c: 8

Door voordragt ƒ 20639:3:– 218398:–:–

Tractementen &c.a van

	minder	meerder
de Predicant Ireduin	211:8:–	—:–:–
Officieren der inlandse Burgers en papangers	230:–:–	—:–:–
ordinairs gecommitteerde ten Eylande onrust	—:–:–	216:–:–
d'Horlogie maker van t'Casteel	—:–:–	76:16:–
Letterzetter van de portugeese taal	—:–:–	132:–:–
Penniste Tafel	—:–:–	52:16:–
Kettinggangers	31:10:–	—:–:–
	ƒ 265:14:–	ƒ 477:12:–
t'minder afgetrokken		265:14:–

Blyft voor de meerdere tractamenten 211:18:–

Het meerdere uytgegeven tot inkoop van hout kolen 1126:16:–

Item voor de tractementen en nieuwjaardagen 299:6:–

Waar by voegende deesen Jaars gedane uytgiften

Voor de Sobelyo op d'Houtwerff Seartyd 606:16:–

Aan de water fiscaal tot inkoop van ververssing byt' monsteren der retour schepen 72:–:–

Aan den geagieerde vaandrig Swank 124:16:–

uyt's Comp.s Cassa ƒ 23080:15:–

Dit deezen jaare meerder aangebragte Huyngedierten en tafelryst van tagalen Cheribon tot som Sumerdale Hooge Ind.e regeering Zynde 34 3/4 Last witte tafelryst

1075 p.s Cappoenen 4400 hoenders 1360 Endvogels	2965:10:–

t'meerder bekostigde op de reelds vhanstan, Tongpoura so tot Consumtie der bezettelingen aan de houd dier strekte 4295:15:–

Deze meerderde Parthyen beloopen 30342:–:–

Hier byfom zoo veel diversgangen we gen Arcaldoders en ongelden op Comp.s vamshappenten voordeele deezer gebragt is dat in dit boekjaar ingevolge resolutie van haar Hoog Edelens de dato 23 february 1753 op d'Reeq. van winst en verlies is geleyd 163124:8:– ƒ 193466:8:–

Des zo meerderen van de verminderde Parthyen gesubstraheerd en de boekjaaren vergeleken vertoonen by vermindering dezer Lastpost tot ƒ 24931:12:– ƒ 497794:5:8 ƒ 522715:17:8 —:–:– 24931:12:–

Transporteere	ƒ 3228694:10:16	ƒ 3248083:7:6	ƒ 46972:4:1	ƒ 36860:17:8

Dit jaar

	Ao. 175½	Ao. 175½	meerder	minder
Per Transport	ƒ3258694:10:16	ƒ3248683:7:6	ƒ46972:1:1	ƒ36860:17:8

Onkosten Extra ordinaar beloopen dit jaar in vergelyking van Ao. passato ƒ5495:4 meer voornamentlyk veroorzaakt door de Grootere Strecking ten Lasten dezer uyt de Respective admi- nistratien Gevoegd by de Extra ordinaire uytgifte voor de ten Eylanden Onrust met swaare Kranktens besogte Comp. dienaaren omtrandig als volgt

Dévermeerde de Onkosten Namelyk

de Groote verstrekkingen

uyt d'kleene Winkel — ƒ 580:12:8

,, 't Ambagts quartier ,, 6936:13:8

,, 't Graan Magquazyn ,, 407:18:8

,, 't Provisie — ,, 586:-:- ƒ 8519:4:8

En de volgende ongelden die in A. Pass. niet Geweest zyn als

Uyt Cassa aan den baas van Onrust voor verschootene tot verquikking van een menigte met swaare Krankhuys ten dien Eylanden besogte Comp. dienaaren — ,, 3452:10:-

beloning van de brieffbrengers uyt de Straat Sunda 120:-:-

en 't afgegevene tot inkoop van vereering aan den na Samarang Vertrokkene Hooge priester Said Ibrahim — ,, 43:4:-

Wegens 't betaalde voor 't vernissen en vergulden van eenige Lofwerken by de woning van Cassa 216:-:-

't Verstrekte van de Werff ten lasten dezer 1293:12:-

en Suyker aan de Gezanten den Sultans 42:12:-

Ter vermeerdering ƒ 13687:2:8

En in Vermindering Daarentegen

De mindere verstrekking uyt Cassa tot huyshuur en consumtie der gesanten van inlandze vorsten ƒ 1737:12:-

voor 't dooden van verslindende Gedierten in deze bovenlanden 528:-:-

tot de festeynen voor de inlandse groote 604:12:-

Aan de Extra ord. gecommitt. by over- en ontlossingen gebruykt — ,, 136:16:-

voor maakloon van eenige Silverwerken — ,, 316:16:-

En uyt de volgende adminis- tratien als

d'Artillerye — ,, 1930:16:8

d' Wapenkamer — ,, 1459:14:8

't Yzer magquazyn — ,, 28:13:8

Neven de volgende Ongelden in A. Pass. ten lasten dezer als

Afgez. tot onderhoud van den geraakten Maas Cerla — ,, 337:10:-

huurloonen van vaartuygen die 's Comp. brieven na Samarang en Cheribon gebragt hebben — ,, 460:-:-

Dragevoort ƒ 7546:10:8 ƒ 13687:2:8

Transporteere	ƒ3258694:10:16	ƒ3248683:7:6	ƒ46972:1:1	ƒ36860:17:8

Dit jaar

	Ao. 175⅔	Ao. 175½	meerder	minder
Per Transport	ƒ3258694:10:16	ƒ3248683:7:6	ƒ46972:1:1	ƒ36860:17:8

Door voordragt ƒ 7546:10:8 ƒ 13687:2:8

voor 't maken van eenig Silvere Segul Stempels — ,, 86:8:-

En Eyndelik 't afgelangde douceur aan den Luytenant Collonel Cossenberg in ledompens van tot Gedepaneerde als hoofd officier op Java in 2⅓ maanden — ,, 560:-:- ƒ 8191:18:8

Dévermindeerde van de vermeerderde Extra Ordinaire ongelde afgetrokken in de lasten der byde boekjaaren vergeleken vertoonen het meerder bekostigde tot — ƒ 5495:4:- | 39731:2:- | 34201:18:- | 5495:4:- | —:—:—

Onkosten van de verstopte Groote rivier

Zyn in dit boekjaar ƒ5203:11:- meerder dan in Ao. pass. veroorzaakt door de meerdere verstrekkingen uyt de Subalterne Administratien als

Van de Werff — ƒ 5942:14:-

uyt 't quartier — ,, 52:6:-

't Graan magquazyn — ,, 377:2

't Provisie — ,, 12:14:- ƒ 6384:16:-

Gadeerd by het geeindigt jaar tot afbetaling der modder Javanen uyt Cassa meerder is uytgegeven — ,, 436:16:-

Te Samen ƒ 6821:12:-

Dogh in tegenstelling

't minder betaalde aan de morselaars 109:10:-

12 buffels tot consumtie der modder Javanen en vergangen meerder verstrekt — ,, 368:8

Item 't geschonken aan die arbeyders 674:8:-

Gelyk ook den inkoop van 10000 p. atappen en 5510 bamboezen — ,, 417:-:-

Eyndelik 't minder verstrekte uyt 't yzer magquazyn ten lasten dezer 48:15:- ƒ 1618:1:-

Dévermindeerde van de vermeerderde posten Gesubtraheerd en de boekjaaren tegens elkander overgesteld vertonende vermeerdering van ƒ 5203:11:- | 14970:2:8 | 9766:11:8 | 5203:11:- | —:—:—

Onkosten van 's Comp. Paardestall

De verstrekkingen ten Lasten dezer zyn alle in dit boekjaar minder dan in Ao. Pass. te samen uytmakende ƒ 2386:15:8 en Specificq wegens den inkoop van gras tot voedsel der Paarden ƒ 736:16:-

Reparatie en andere onvermydelyke kosten Gedaan ten dienst van wagen Paarden en der Silver tuygen Etc. — ,, 1168:-:-

En het op deze reeq. afgeschr. by de boeken der Administratie — ,, 481:19:8

Te Samen als Gezegd ƒ 2386:15:8 | 25187:2:8 | 27573:18:- | —:—:— | 2386:15:8

Transporteere	ƒ3338588:17:16	ƒ3320162:14:14	ƒ57670:16:1	ƒ39247:1:[illegible]

	A° 175 2/3	A° 175 1/2	Dit jaar meerder	minder
Per Transport	3338588:17:10	3320165:14:14	57670:16:1	39247:13:–

Rekening van Intressen f 72082:17:0 bedragt
Deze Lastpost minder dan in het jongst verweeke Boekjaar, Oorspronkelyk
uyt t minder Bedraagen der intressen
op de deposito Staande Capitalen f 5547:9:–
Item op de getelde gelden ter remitteering
Na Nederland f 10839:2:–
Over de meerder ontfangene renten van E: Comp: uytstaande Capit: bij d Bank van
Leening f 570:–:–
Item de meerder in Cassa getelde over behou
deze renten bij de weeskamer na aftrek van alsongelds f 1543:–:–
En eyndelik zoo veelingevolge Rezolutie van
haar hoog Edelens de dato 15 aug: 1752 voor Agt
Intressen op de Elhouren berekent is f 54015:6:8
ter vermindering f 72514:17:0
Waar van afgaat het ten voordeele dezer
Gebragt in B: vergangen wegens verlopen
renten op Agterstallige pagtpenn: f 432:–:–
Gedetraheerd en de boekjaaren
Vergeleken Constreerd der vermindering
dezer Lastpost tot f 72082:17:0 | 176149:7:0 | 248232:5:– | –:–:– | 72082:17:0
Fortificatien tot Nodige verstrecking dezer Stad
en buyten fraten is in dit jaar f 13117:14:0 minder
dan in B: Vergangen bekostigd waar van deren
men der eigenlende vermeerderingen hier onder omstan
dig te sien zyn Namentlyk
De verminderde en daartoe strekkende partyen
zyn uyt Cassa
t minder betaalde tot voltoojing van B: pasato tot
het aanbouwen van de Casteels f 4000:–:–
En t uytgegevene B: vergangen
tot voltoojenge en arbeidsloon van de zeebattery f 8404:16:–
Idem van de zeedoute aan de nieuwe wester bruggen f 20702:9:–
voor t nieuwe fort bij de negory Salabander f 3459:12:–
tot den in koop van Bambosen voor dere Wachthuys
Sangerang f 1210:8:–
uyt de Subalterne administratien naamelyk
d Equipagie Werff f 445:5:8
Artillerye f 2417:19:8
t yzer magazyn f 50:4:0 | 2913:9:0
Ter vermindering strekkende f 40706:14:0
Daarentegen is vermeerdert
t betaalde aan den Ingenieur berg tot voldoening der
Arbeids Loon en en Inkoop van materiaalen
tot de Stads werken f 3771:10:–
De Jaarsloonen van de geëmployeerden van
fortificatien aan Zeestrand[illegible] f 1049:1:–
Draagt voort f 4820:19:– | f 40706:14:0

Transporteere	3514738:5:7	3568397:19:14	57670:16:1	111330:10:8

	A° 175 2/3	A° 175 1/2	Dit jaar meerder	minder
Per Transport	3514738:5:7	3568397:19:14	57670:16:1	111330:10:8

Door voordraagt f 4820:19:– | f 40706:14:0
En t bekostigde aan de se batterijen ten Eylanden onnauw, f 816:–:–
en t uytgegevene
tot de Stads dam by de poort
Utrecht f 5156:2:–
Voor t schoonhouden van de
Stads wallen f 1926:4:–
De steene beschoeying aan de
binnen kant van t hoornwerk
by de poort Diest f 9264:–:–
Voor Gelevered Materiaalen
tot het heyen van Paalen
aan d westzyde van de
Groote rivier in zee f 4578:–:–
Als mede t meerder strekte
uyt t Quartier f 4116:10:2
En eyndelik t meerder bedraagt
van 4 uyt d onkosten
van E Comp: Lyfeygenen f 1031:16:0 | 27519:–:–
Die na detractie van t vermeerderde t
verminderde bedraagen hier en uyt de
Vergelyking der boekjaaren blykt f 13117:14:0 | 102322:14:0 | 115440:9:– | –:–:– | 13117:14:0
Immers ragt ten Laste dezer rekening is in dit
boekjaar f 32807:9:8 meer afgetr: dan B: passato
als wegens getaane reparatie aan E Comp:
schoolbuyten de Stadspoort Utrecht uyt Cassa betaald f 639:15:–
Van t Ambagts quartier ten Lasten gebragt
wegens de nieuw aangemaakte W. Z. pakhuyzen
en andere gevallen f 30935:18:0
Als mede t meerder bedraagen van een
vierde gedeelte uyt d onkosten van
Comp: Lyfeygenen tot ten Laste dezer gebragt f 1031:16:–
Te Samen t adducerende
boekjaar vergeleken blykt de vermeerdering f 32807:9:8 | 42750:3:0 | 9942:14:– | 32807:9:8 | –:–:–
t Collegie van den Agtbaren raad van
Justitie ten dienste dezer rekening is in dit boekjaar
f 1209:10:– minder bekostigd spruytende uyt minder
betalingen uyt Cassa
aan den Cipier Retting voor Gelevered
Spyze aan de Delinquanten f 378:10:–
En aan de Scherp Regter voor verd: Executien f 44:2:–
uyt de Negotie Pakhuysen f 2:12:–
van de Equipagie Werff f 150:17:–
de Wapen Kamer f 8:11:–
uyt d Kleene Winkel f 40:1:0
d Medicinale Winkel f 1019:6:–
Waar by komt
t uyt gerykte in B: passato voor t afneemen
der Juramenten op de mahometaanse Wyze f 31:4:–
Te Samen in Vermindering f 1679:11:0
Daarentegen vermeerdert door den
meerder Verstrekkingen
uyt t ambagts Quart: f 100:17:0
Provisie magazyn f 79:10:–
en t minder in Cassa gebr:
agte door den Fiscaal [illegible] f 209:6:– | 389:13:0
Gedetraheerd en de twee jaaren vergeleken Constreerd de Vermindering van f 1209:10:– | 7517:7:– | 6307:5:– | –:–:– | 1209:10:–

Transporteere	3667328:10:7	3702288:7:14	90478:5:9	125738:–

Per Transport - - - -	A° 175 2/3	A° 175 1/2	Dit jaar meerder	minder
ƒ 3667328:10:7	ƒ 3702588:7:14	ƒ 90478:5:9	ƒ 125738:3.

Scheepenen kamer ten dienste dezer regtbank
is in dit boekjaar ƒ 875:19:8 meerder dan d° vergangen uyt,
gereykt, Veroorsaakt door
t betaalde aan den Stads chirurgyn volgs geappost. auf. ƒ 145:13:–
voor t Afneemen van Leden na de mahomataanse wyze ƒ 12:–:–
En wegens Proces en kosten gevallen in de saak van den
gewezen e.p. Duinder van d'uyt bazaak J. P. Brügg ƒ 444:12:–
En t meerder verstrekte ten Lasten dezer
Van d' Equipagie Werff - - ƒ 160:9
uyt d' kleene Winkel - - - ƒ 54:16:–
" " medecinale Winkel " 560:10:8
" ambagts quartier - - " 496:16:–
" yzer magazyn - - " 11:9:– " 1209:–:8
De kosten zyn vermeerdert met - - ƒ 1091:5:8

daar en tegen gedemineerd
door t minder betaalde voor wadden matelgld, ƒ 56:10:–
en voor mondkost der deliquanten aan
den Cipier Steensma - - - " 604:10:–
Als mede aan den uytvoerders der lyf,
lykstraffelyke Executien - - - - " 42:15:–
Waar by komt
de vermindering en fstrekking (?) volgs 't rapport 3:4:–
En t meerder in cassa gtelde door den
Secretaris wegens de fauten
en kwaden (?) - - - - - ƒ 307:19:– ƒ 1015:6:–
t Welk tegens elkander en de boekjaaren vergeleken
Blykt 't Schaepement van - - - - - ƒ 875:19:2 | ƒ 11517:1:8 | ƒ 10641:2:– | ƒ 875:19:0 | —

Schenkagien in dit boekjaar minder ten Lasten dezer
Gekomen ƒ 231:13:8
door de minder op deze reeq. afgeschr. Geschen,
,ken by de kleene winkel - - - - ƒ 1855:11:8
Na detractie van het daarentegen minder ten
voordeele deser Gesomeerde - - - - ƒ 1623:18:–
Minder als gezegd - - - ƒ 231:13:0 | 252:6:– | 480:19:0 | —:–:– | 231:13:–

Somma | ƒ 3679097:17:12 | ƒ 3713713:9:6 | ƒ 91354:5:1 | ƒ 125969:16:–

De Generale Lasten en Ongelden A° 175 2/3 van de Gesuspen,
deerde in t boekjaar 175 1/2 af, mede de vermeerdering van
de vermindering der dezelven Gesubstraheerd - - - - ƒ 3679097:12:– - - - - ƒ 91354:5:–

Zoo blykt dat de Generale Lasten en Ongel,
den in t Boekjaar 175 2/3 minder dan A° 175 1/2 be,
dragen - - - - - - - - ƒ 34615:11:7 - - ƒ 34615:11:–

Nu volgen

Nu volgen de Generale winsten inkomsten
en voordeelen Gedurende den Cours dezer boeken opge,
ligd met vertoning door wat oorzaaken dezelve in vergelyking
van A° 175 1/2 ƒ 199340:15:15 verminderd zyn Namentlyk

A° 175 2/3	A° 175 1/2	Dit jaar Meerder	Minder

Op de Gemunte en Ongemunte Goude
en Zilvere Spetien is in dit boekjaar ƒ 195696:–:–
minder geprofiteerd dan in d° Sanato

oorspronkelyk
uyt de minder Winst
op t baar Zilver, voornamelyk ontstaan dat dit
Jaar wegens t Suplies off t meerder bedraagen na
de Indiase valuatie van den directen aanbreng uyt
Nederland en bengaalen minder aangereekend is op
mq: tr. 32000 – - - - ƒ 190263:15:–
En door de minder verzending
van mq. ff: 16522:4:– ƒ 107513:3:– ƒ 297846:10:–
van 27014 1/2 r d° Payement - - - - ƒ 12461:12:–
" duyten " Penningen - - - - " 34620:–:8
op 12 Goude guspedoons d° vergangen gewonnen 75:12:–
Te Samen - - - ƒ 345004:2:8

Daar en tegen is in dit boekjaar meer
der Gewonnen
Door de meerdere verzending
van mq. 109:6:12 2/9 Goud ƒ 4586:1:–
" 39415 p° ducatons - " 10630:–:8
" 38 19 3/16 mq. mq. realen " 23212:6:–
" 280857 " realen v. agten " 110415:19:–
en door de winst op diverse
Goude geld spetien van den 50
Stm. van de Caab ontfangen " 463:16:– " 149308:2:8
De meerdere van de minder Wins gede,
,Conteerd en de twee boekjaaren vergeleken
vertonen de minder winsten op de Contanten van
van - - - - - - - - ƒ 195696:– | ƒ 1256461:5 | ƒ 1452157:5:– | —:–:– | ƒ 195696:–
op de Manufactuuren en Verscheyde
andere Vaderlandse Coopmanschappen is
Daarentegen d° Stanty ƒ 10245:10:8 meerder gewonnen
Van d° vergangen, Spruytende
uyt den meerderen verkoop van
65 p° Lakenen in Soort - - - - ƒ 2188:9:–
87 " Grynen - - - - " 5200:1:–
4 " Gouden en Silvere Stoffen en damasten 1775:9:8
Dragerovert - - ƒ 9163:19:0

Transporteere - ƒ 1256461:5 – ƒ 1452157:5 – —:–:– – ƒ 195696:–

			Aº 1752/3	Aº 1751/2	Dit jaar Meerder	Minder
Per Transport			ƒ 1256461:5:	ƒ 1052157:5:–	ƒ — :–:	ƒ 195696:–
Door voordragt		ƒ 9163:19:8				
27 Sts Polemitten		ƒ 1177:11:–				
Perpetuanen en barcanen		ƒ 67:18:–				
27 Sts Imperialen		ƒ 277:7:8				
62501 lb Loth in Zeugen en Schuyten		2087:10:–				
Tichelsteentjes		ƒ 67:4:–				
En vorder wint op 't volgende in Aº verganen meer verkogt als						
op 8 Laken rassen	ƒ 119:11:–					
ƒ 13 Sergies	ƒ 17:4:–					
ƒ 600 lb Vermiljoen	ƒ 1449:–:–					
ƒ 1497½ quick	ƒ 1983:–:–					
ƒ 614½ Koper in Platen	ƒ 216:12:8	ƒ 3485:7:8				
Dus de meerder winst		ƒ 16326:17:0				
Waarvan de trahe..en so veel als door geen of minder de ... dit jaar wyniger geprofiteerd is als						
182 Rollen Lamphuas	ƒ 1265:16:0					
20 Sts fluweelen	ƒ 1041:9:–					
7 lb Goud en Silverdraat meer maar 500 a gouden en Silvere Passementen minder	644:9:0					
3 Sts vragentryp	ƒ 159:5:–					
5 Wellen ... en musquets	140:19:–					
90⅔ lb Rare Generever bran dewyn in Aº vergangen by Vendu verkogt	655:3:–					
aan brille en glazen ruyten	135:11:–					
op de ... minder gewonnen	276:11:–					
ƒ Froonzassen ƒ —	57:1:0					
41 Sts ras de marocco ƒ	751:14:0					
15 ƒ Stametten en Zaayen ƒ	131:9:0					
Op 't samentrekboek Platloot de balancen ... gewasknappen minder geprofiteerd	ƒ 13:9:0	ƒ 6080:19:–				
De vermindering en vermeerderde voordeelen ... ende twee boekjaaren vergeleeken vertoonen egaal de meer deze winst op de manufacturen		ƒ 10245:10:0	ƒ 26260:13:0	ƒ 16022:15:–	ƒ 10245:10:0	— :–:
Op de fyne Specerijen heeft men in dit boekjaar ook meerder geprofiteerd dan in Aº vergangen ƒ 207093:4: voornamentlyk herkomstig door de grotere verkoop van Cannelen meerder verzending van garioffel nagulen, specifiq als Canneel 81960 lb dit jaar meerder verkogt			ƒ 220416:–:	33600:–:	186816:–:	— :–:
Transporteere			ƒ 1503145:10:0	ƒ 1501700:–:–	ƒ 197061:10:0	ƒ 195696:–:–

			Aº 1752/3	Aº 1751/2	Dit jaar Meerder	Minder
Per Transport			ƒ 1503145:10:0	ƒ 1501700:–:–	ƒ 197061:10:0	ƒ 195696:–:–
Foelie schoon dit jaar 310 lb verkogt door de minder zending van 10356 lb minder gewonnen		ƒ 8230:13:–	5042:15:0	13273:0:0	— :–:	8230:13:–
Nooten Muscaaten hebben mede schoon 500 lb verkogt door de mindere verzending van 309437 lb wyniger winst gegeven		ƒ 30198:14:–	20331:16:0	50530:10:0	— :–:	30198:14:–
Garioffel Nagulen hebben ƒ 59429:10: meer der gewonnen door den grooteren verkoop van 86417 en verzending van 200011 lb			136751:0:–	77321:10:–	59429:10:–	— :–:
Moernagulen zyn 94 lb minder verkogt			1409:19:–	2133:6:–	— :–:	723:7:–
Op de Swarte Peper is dit jaar minder gewonnen ƒ 31296:10:0 veroorzaakt door den minderen verkoop van 276876½ lb						
Alzoo in Aº Passato zyn verkogt		lb 112500				
en tegen gelyke prysen genoten ... ter vergoeding opgelegd	364376½	lb 476876½				
Dezen jaare en maar omgeset		200000				
Dus minder		lb 276876½				
Op de verzending is schoon 800003½ lb meerder dan Aº vergangen door de hooge inkoops prys den ontfang gebrek partyen van de Mallabaar ook minder geprofiteerd te samen uytmakende			15190:16:–	46491:10:0	— :–:	31296:10:0
Op de Amphioen Bengaals is door de mindere verstrekking van 109 kisten aan de Sociteyt ƒ 50836:9:0 minder gewonnen dan Aº passato			554420:10:–	609260:19:0	— :–:	50836:9:0
Op de verdere Indiase ... Goederen is de winst in vergelyking van Aº vergangen ƒ 27024:6:0 meerder oorspronkelyk uyt						
De meerdere verkoop van 65000 lb Japans Staaf Kooper	ƒ 32239:4:–					
De winst by verzending van diezyker van ... van ... en ... ontfangen	ƒ 34975:16:–					
Geprofiteerde op den verkoop van 116000 lb Koper Japans in Plaate	ƒ 2672:14:–					
Item op 't ... en ... en Indigo	217:16:0					
en eyndelik door den inkoop op 't Japans hout tegen de bepaalde verzending prys	ƒ 12225:15:–					
Te samen	ƒ 82331:5:8					
Die verminderd werden door de minder verzending en verkoop van 4268424 lb tin	ƒ 30350:14:0					
Drage voort	ƒ 30350:14:0	ƒ 82331:5:0				
Transporteere			ƒ 2236305:3:0	ƒ 2300795:5:–	ƒ 256491:16:8	320901:10

	Ao 1752/3	Ao 1751/2	Dit jaar Meerder	minder
Per Transport	2236305: 3:8	2301795: 5: –	256491:16:8	320981:10 –

Door voordragt 38350:10:8 / 82331:5:8

De Winsten A° Vergangen gereekent op de volgende Ca... gen Commissien ter vergoeding op gelegd ...

Salpeter	4903:18 –
Coffy boonen	9555: 8 –
Caliatours hout	913: 9 –
Lood Siams	12:14 –
dem inderen verkoop van 7547¼ ℔ Campher Japans	1496:15 –
6½ ℔ Snuyff toebak	10: 9 –
de A° vergangen behaalde winst op Camp. Baarsen	10: 9:8
250 Benzuin	53: 7 –
te Samen	55306:19 –

	Ao 1752/3	Ao 1751/2	Dit jaar Meerder	minder
Gesubstraheerd blyfft nog voor de meerder winst 27024:6:8	193003.11 –	165979 4.8	27024:6:8	— :–:
Op de Cormandelse Stuk Goederen is voornamentlyk door den meerderen verkoop van 40 Pak. Guin. Gun Lebb. dit jaar 6712:10:8 meerder gewonnen	42457:11 –	35745 –:8	6712:10:8	— :–:
Als mede op de Bengaalse 2802:18:8 door den grooteren verkoop van Cassas, mallemolens, armozynen en Gara...	3572:19:8	690: 1 –	2802:18:8	
Gelyk op de Suratse door de verdebitteering van Ordinaris Waare, als Chiaanes 4000 – en van de spiegels waar op Ruym 3000 – dit jaar ook meer, der dan in A° Passato Geprofiteerd is	16042: 2:8	8840: 5 –	7201:17:8	— :–:
Daaren tegen hebben de Cust Coryn en Guinaten A° Passato door den meerderen verkoop van roode Gingam 298:3:8 meerder gewonnen dan dit jaar	93: 5 –	391: 8:8	— :–:	298:3:8
Soo als ook op andere diverse Goederen 656:12 – dit jaar door de in A° Pass. behaalde winst op 265 P. monster Cleeden minder G'avanceert is	203:13 –	860: 5 –	— :–:	656:12 –
Op de Verstrekte Maandgelden uyt de groote Winkel	201504:17 –	206099:19:8	— :–:	4595:2:8

In de volgende Subalterne Administratien is in vergelyking van den voorleden jaare ook 74957:11 – minder gewonnen Principaal oorzaak hebbende uyt den minderen verkoop van Provisien, waar van de winsten dezen aan de lasten niet hebben kunnen suppleeren als mede door den minderen verkoop van Gra, nen, welk veel meer ... word door de hooge inkoops Prys van de uyt Bengalen aangebragte Ryst namentlyk

	A° 1752/3	A° 1751/2
d'Equipagie Werff	3640:18 –	2304: 5 –
d'Artillery	236: 9	534: 4:8
de wapen kamer	5006:15:8	2135: 2:8
Draage voort	8884:2:8	5050: 9 –

Transporteere	2693103 2:8	2719401: 9 –	300313. 9:8	326531:16 –

	Ao 1752/3	Ao 1751/2	Dit Jaar Meerder	Minder
Per Transport	2693103: 2:8	2719401: 9 –	300313: 9:8	326531:16 –

Door voordragt	8884:2:8	5050: 9 –
de kleine Winkel	515:15:8	— :–:
de medicinale Winkel	7556:13:8	3199:10:8
't Ambagts Quartier	4462: 1 –	3995:11:8
't Graan Magazyn	42595:18:8	100263:14 –
't Provizie	— :–:	19112:19:8
't Yzer	2424:6:8	— :–:
de Paarde Stall	77:13 –	— :–:

	Ao 1752/3	Ao 1751/2	Dit Jaar Meerder	Minder
De winsten van byde d.. 2 jaaren te Samen getrocken en tegens een anderen vergeleken vertoonen de boven gezegde minder, daar is	64615: –:8	139562:11:8	— :–:	74957:11 –

De Algemeene Inkomsten dezes Hooftplaats bedraagen en tegenstelling van A° Vergangen 107782:15 – minder veroorsaakt voornaamentlyk dit jaar aan verschyde pagteraar en hunne instantien en daar by gegevene attenien voor ontvreemde genade als Gelden en Schats eenige remissien, ook Surcheantie van Betaling zyn vergund geworden daar by is ook aan Zegul Gelden een goede somme minder Geollecteerd door dien verscheyden buyten Comptoiren gepermitteerd zyn geworden de benodigde Zegels aldaar selfs te Stempelen en dus de inkomsten daar van genooten die in voorige jaar door de verzending van Hier ten voordeele dezes gekomen zyn, werdende nog verscheyde andere differentien een en ander hier ver volgens soo kort en duydelik als mogelyk gespecificeert, te weten

Pagt Penningen	Dit jaar Meerder	Minder
d'Inkomende en uytgaande Regten off de pagt van de boom	22956 –:–	— :–:
Scheepen Handel	476 –:–	
Groente kramen en Vinkeliers	— :–:	40104 –:–
't hoofd geld der Chineesen	— :–:	6461 –:–
't Slagten van Vee	— :–:	1020 –:–
de Vis markt	5280 –:–	— :–:
't Speelbanen	— :–:	24829 –:–
't Rystmarkt	120 –:–	— :–:
't Waag	— :–:	767: 2 –
't Waskaarsen	408 –:–	— :–:
't Aankomende en uytgaande ryst	4416 –:–	— :–:
't kerven van Chineese tabaq	4129 4 –	— :–:
de inkomende en uytg. Zuyker	— :–:	17070:14 –
dipho en topho	— :–:	1440 –:–
Drage voort	37795:4 –	91646:16 –

Transporteere	2757711:3 –	2850964 –:8	300313:9:8	401419:7 –

Dito Per Transport			A° 175⅔	A° 175½	Meerder	Minder
			275777: 3: –	258964: –: 8	300313: 9: 8	401089: 7 –
Doorvoordragt	87795: 4: –	91646: 16 –				
De Zee bergen binnen en buyten d'Stad	—	1632: –				
't Kooren Moolens	—	1193: 17 –				
Ronging's Brieffjes	400: 7 –	—				
't Wajang's	1350: 14 –	—				
Pabandhareys op't Zaffraen peperuit	3019: 6 –	—				
's Heeren Geregtigheeden						
Van den 20 Penn. der Verkogte						
Huysen en Erven	—	1692: –				
Verkogte raastuygen	1900: 8 –	—				
't aff komende Beestvaal	17: 8 –	—				
Verkogte Buffels inde bovelanden	—	2: 8 –				
Verdere Inkomsten als Van						
aangebragte Coffeen	—	756: 12 –				
Sallen in Zee Brievey	777: –	—				
Verkogte en Verzonde ſpiaulter	—	35800: 15 –				
Scheeps Vragten als						
Eenige Schepen Retour Japan ende						
Uyt Batavia aangekomene bodems	—	22600: –				
Kosten transporten Gelden ende						
Verſzondene Gelders	760: –	—				
Voor gesloote bodemmen						
De Philipsynse Eylanden	1800: –	—				
En Cochin Kanton Kostrogde van						
Geboortelijcke Chinaese Joncke Coop.						
mits tot tegens de vaerinkomste	—	3309: 11 –				
Restant	5093: 9: 7 –	158722: 2 –				
		5093: 9: 7				
De meerdere van ommindere Inkomsten tot						
in de boeken verggelde winsten als						
andere vermeerdering der inkomsten tot	107732: 15 –		919010: 4: –	1026792: 19 –	—	107732: 15: –
De volgende Partheyen zyn op verscheyden Successies ten						
voordeele deezer Boeq. gebragt welke hier volgens						
Samen getrokken by ons daarvan als vergangen jaren						
geteekend worden als	A° 175⅔	A° 175½				
Gewinst op de Gestelde Gelden per						
Assignatie	10550: 13: –	14552: 6 –				
Gewinst op de Stroken Schulden	13132: 7: 11	13619: 6: 6				
Het overberindene op den Lapaanges						
bragte Cargazoenen	5310: 17: 8	6173: 10: 8				
Dragevoort	124010: 10: 3	165310: 2: 0				
Transporteeren			367679: 7 –	308756: 19: 0	300313: 9: 8	509272: 2

Per Transport			A° 175⅔	A° 175½	Meerder	Minder
			367679: 7 –	398256: 19: 0	300313: 9: 7	509272: 2
Doorvoordragt	124010: 10: 3	165310: 2: 0				
Het beronden Coopmanschappen met nag						
Verfactuuren van de kleene Camers	35: 11 –	27: 7: 0				
Gewinst Verrekent op't Kantoor aangebragte						
en ter vergoeding opgelegde Gelderen	785: 17: 12	4073: 16 –				
Holl. Nooten & Vergangen aangehaald						
in deze Boeq. daar mede beronden	—	36: 2 –				
't Saldo des Boeq. beronkosten op						
Coopman Iz. volgens de Zolutie van den						
23 Febr. 1753 op deze Reeckening						
Gelegen	44810: 15: 7	—	169655: 2: 7	169450: 2: 6	205: –: –	—
De Ruuwe Winsten verd in Komst Monteeren			306065: 9: 7	4065211: 14	300514: 9: 9	509272: 2
Daartegens de Contreesen Verschieten by verkoop aan ander Sorts Gevallen en Successies ten Lasten des Winst reeq.						
Afgeschreeven	A° 175⅔	A° 175½				
Het teforten beduarden beronden						
op d'aangebragte ladingen ette. ſpyſzegen	16604: 19 –	15410: 17: 0				
't Gebrooken Bedwaren Beer						
en de Pakhuysen	101: 5: 8	1262: 11 –				
Eenige Kleinigheeden	3: 7: 0	192: –				
Verlaazen op Eenige Verkogte Coopmanschappen	5312: 13: 0	10655: 14: 0				
by de kleene Winkel	—	519: 10: 0				
't Provisie Maghazyn	4609: 19: 7	—				
't Yzer	—	3496: 18 –	26792: 15 –	31209: 11: 0	—	9416: 16
Van den anderen Zyde Leerende Restereerdo nog			301966: 14: 7	401900: 10: 6	300514: 9: 9	499155: 5: 8
Derhalven de te Winsten van deeze dezer Bestraffend						
En het op geligde in deeze boeken Genissen						
staende			301966: 14: 7		300514: 9: 9	
Dat deze Zuyndigt het Eind onder de Generale						
Winsten en Vroiselen van A° 175⅔ in Kongslie minder dan die						
van den Jaare 175½ komen te monteeren			199340: 15: 5		199340: 16: 5	

Aanwyzing

Aanwyzing der Zuyvere Winsten door den Handel

De Handelwinsten bedraagen dit Jaar - - - - ƒ 2757788:3:–
Waarby voege de hiervooren aangehaalde en aan de Winst
Reeckening Succesive Goed gedaane Parthyen - - - ƒ 169655:2:7

Te Samen aan Ruuwe Winsten ƒ 2927443:5:7
Hier van Gedetraheerd zoo veel door Verliesen by verkoop
En andere Gevallen, ten Lasten dezen is Gekomen ƒ 26792:15:–

Soo blyft er de Zuyvere Winsten door den Handel in A.o 1753 monteeren ƒ 2900650:10:7
En in den Jaare 1752 hebben dezelve Beloopen - - - - ƒ 2992208:11:6

Zyn door den Handelwinsten minder dan in A.o Vergangen Geadvanceerd ƒ 91558:–:15

Eyndelyk werd hier aangethoond hoe veel 't Compt.r Generaal door voor
Jaarige Parthyen Bevoordeelt is, zynde ten
voorjaarige Winsten en Verliesen zyn afgesloten met een Saldo ten voordeele van ƒ 37954:5:2
daar en tegen voorjaarige Lasten en ongelden met een Saldo
ten nadeele Groot - - - - - - - - - - - - - - ƒ 15561:3:0

Van den anderen afgetrocken Consteerd dat het hoofd Comptoir
Bij de landsboeken van A.o 1753 door voorjaarige Parthyen Bevoordeelt is - - - ƒ 22393:2:–
A.o Vergangen is deselve ter Goede Gekomen - - - - ƒ 182647:1:7

Over zulks in A.o 1752 meerder Bevoordeelt - - - - ƒ 160253:19:7

Batavia In 't Casteel den 16 maart A.o 1754

(was Geteekend)
Laurens Bouguet
Accordeert
J.H.m Knippingh

Staat Rekening

Getrokken uyt de

Bataviase

Negotie Boeken

van den Jaare 175 2/3

voor

Amsterdam

No: 29.

Restanten van de Ge en ongemunte Goude, en Silvere Specien gedue,,rende het boekjaar van Ao 175 3/4 in de Groote Geldkamer als mede de koo,,pere Duijten in de Pakhuijsen bezijden de Waterpoort deezes Casteels berus,,tende Namentlyk.

Onder ultimo September Ao 1753.

mq: 228: 2: 14: 21 1/3	Goud bij Gewigt		51294: 13: -
5127: 9: 8: - mqff	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:	//	135886: 2: -
156 15/16 mq:	Marca Realen	//	3735: 5: -
30804 3/4 //	Realen van agten aan 280831 1/2 ƒ	//	735344: -: -
19584 8/15 ƒ	Silvere Ducatons	//	64229: 12: -
10. - //	Silvere Sicca Ropias	//	15: 15: -
27812. 2. ℔	Paijement nederlands nieuw	//	54576: -: -
818 5/9 mq:	Ongangbaar Paijement	//	15654: 18: -
100. - ƒ	Ropias Goude	//	2011: 3: 8
16129068. - //	kopere duijten, aan heele	//	201613: 7: -
4204400. - //	kopere duijten, aan halve	//	52555: -: -
	De Somma		1316915: 15: 8

Onder Ultimo October Ao 1753.

5127: 9: 8. mqff:	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:		135886. 2: -
186 1/4. mq:	Mark Realen	//	4439: 18: -
25320 3/8. //	Realen van agten nieuwe ƒ 230831 1/2.	//	604913: -: -
10. - Stuk	Silvere Sicca topias	//	15: 15: -
22812 1/2. ℔	Paijement nederlands nieuw	//	44796: 5: -
818 5/9. mq:	Ongangbaar Paijement	//	15654: 18: -
100. - Stuk	Ropias goude	//	2011: 3: 8
11985068. - /	kopere Duijten heele	//	149813: 7: -
3582400. - //	kopere Duijten aan halve	//	44780: -: -
	De Somma		1002310: 8: 8

Onder ultimo November A° 1753.

mq: 2:1:13:10 2/3.	Goud by Gewigt	715:10:–
73.– Stuk	diverse goude Geldspetien	564: 4:–
10437.– mqff:	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:	175154:12:–
24 3/16. mq:	Marck Realen	580: 8:–
12504 1/8. "	Realen van agten aan 114000 ℔	297716:10:–
13385 1/2. Stuk	Silvere Ducatons	46024: 2:–
10.– "	D° Sicca ropias	15:15:–
23750 5/12. ℔	Paijement Nederlands nieuw	46792:10:–
88 2/3. mq:	Silver by gewigt	2394:–:–
100.– ℔	Ropias goude	2011: 3: 8
818 5/9. mq:	Ongangbaar Paijement	15654:18:–
11249068.– ℔	kopere Duijten aan heele	140613: 7:–
3376000.– "	kopere Duijten aan halve	42280:–:–
	Somma	1170516:19: 8

Onder ultimo December A° 1753.

mq: 593:5:1:21 1/3.	Goud by gewigt	213037: 1:–
11450.– Stuk	Goude nederlandse Ducaten	60005: 3:–
73.– "	Diverse goude Geldspecien	564: 4:–
172 27/70. "	Coubangs goude Japance	2413: 8:–
100.– ℔	Ropias goude	2011: 3: 8
21102:9:8.– mqff:	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:	555721:16:–
64 15/16. mq:	Marcq Realen	1577:13:–
11407 1/4 "	Realen van agten aan 104000 ℔	271421:10:–
55077 1/2. Stuk	Silvere Ducatons	179846:11:–
10.– "	Silvere Sicca ropias	15:15:–
9532 7/24 ℔	Paijement nederlands Nieuw	11849:13:–
88 2/3. mq:	Silver by gewigt	2394:–:–
818 5/9. "	Ongangbaar Paijement	15654:18:–
15361068.– ℔	kopere Duijten aan heele	192013: 7:–
7800300.– "	kopere Duijten aan halve	97503:15:–
	Somma	1613029:17: 8

Onder ultimo Januarij A° 1754.

mq: 1229:3:15:18 1/2.	Goud by gewigt	434271: 3: 8
6000.– Stuk	Goude nederlandse ducaten	31395:–:–
1872.– "	Goude venetiaanse ducaten	13568: 8:–
1700.– "	Goude turkse ducaten	12513:17:–
216.– "	Goude Ropijen	4534: 3: 8
172 27/70 "	Goude Coubangs	2413: 8:–
2300.– "	Senserlies en Sjermaboebs goude persiaans	12618: 2:–
73.– "	diverse goude Geldspetien	564: 4:–
23075.– mqff:	Bhaar Silver	607985:14:–
	Transporteere	1119862:–:–

	Pr Transport	1119862:–:–
64 15/16 mq:	Marcq Realen	1577:13:–
9213 3/8. "	Realen van agten aan 84000 ℔	218888:–:–
55077 1/2. ℔	Silvere Ducatons	179821: 7:–
10.– "	Silvere Sicca Ropias	15:15:–
18250.– ℔	Paijement Nederlands	36116: 9:–
818 5/9 mq:	Ongangbaar Paijement	15654:18:–
92000.– ℔	Ropias silvere Persiaans	137755: 3:–
16561184.– "	Heele Duijten kopere	207014:16:–
15600600.– "	halve Duijten kopere of penningen	97503:15:–
	Somma	2015209:16:–

Onder ultimo Februarij A° 1754.

mq: 598:7:–:26 2/3	Goud by gewigt	221974: 7:–
73.– Stuk	Diverse goude Geldspetien	564: 4:–
172 27/70. "	Coubangs goude Japance	2413: 8:–
6000.– ℔	Goude nederlandse ducaten	31395:–:–
1872.– "	Goude venetiaanse ducaten	13568: 8:–
1700.– "	Goude turkse ducaten	12513:17:–
216.– "	Ropias Goude	4534: 3: 8
2300.– "	Senserlies en Sjermaboebs goude persiaans	12618: 2:–
18341:8:– mqff:	Bhaar Silver	482552: 7:–
67 1/2 mq:	Marcq Realen	1639: 9:–
9213 3/8. "	Realen van agten, aan 84000 ℔	218888:–:–
18071 1/2. Stuk	Silvere Ducatons	60528:10:–
10.– "	Silvere Sicca Ropias	15:15:–
350000.– "	Ropias Silvere Souratse	525000:–:–
18250.– ℔	Paijement Nederlands	36116: 9:–
818 5/9 mq:	Ongangbaar Paijement	15654:18:–
16449184.– ℔	kopere Duijten	205614:16:–
15360600. "	kopere penningen of halve Duijten	96003:15:–
	Somma	1941593: 8: 8

Onder ultimo Maart A° 1754.

mq: 170:4:6:21 1/3.	Goud by Gewigt	69754:15: 8
73.– Stuk	diverse goude Geldspetien	564: 4:–
172 27/70. "	Coubangs goude Japanse	2413: 8:–
1872.– ℔	Goude venetiaanse Ducaten	13568: 8:–
1700.– "	Goude turkse Ducaten	12513:17:–
216.– "	Ropias Goude	4534: 3: 8
2300.– "	Senserlies en Sjermaboebs goude Persiaans	12618: 2:–
12425.– mqff:	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:	326649: 2:–
239 17/18. mq:	Marcq Realen	6445: 9:–
5136 1/8. "	Realen van agten aan 46831 1/2 ℔	122089:–:–
50686 23/26. Stuk	Silvere Ducatons	187728:10:–
10.– "	Silvere Sicca ropias	15:15:–
216.– "	Ropias silvere Persiaans	291:12:–
95805 3/5. ℔	Ropias silvere Souratse, en bataviase	143708: 8:–
	Transporteere	902894:14:–

Per Transport ... 902894:14:-

280000 ℔	Ropias Silvere Souratsl	420000:-:-
1218 3/4 ℔	Paijement Nederlands	2412:1:-
1330 mq:	Ongangbaar Paijement	25436:5:8
13210784 ℔	kopere Duijten	165134:16:-
14224600 "	kopere penningen off halve Duijten	88903:15:-

Somma ... 1604781:11:8

Onder ultimo April A° 1754

mq: 23:-:18:22 4/9	Goud bij gewigt	10548:12:-
73 Stuk	diverse Goude Geldspetien	564:4:-
172 27/40 "	Coubangs goude Japance	2413:8:-
1872 ℔	Goude venetiaanse ducaten	13568:8:-
1700 "	Goude turkse ducaten	12513:17:-
20000 "	Goude nederlandse ducaten	104625:-:-
216 "	Ropias Goude	4534:3:8
2300 "	Senterlies en Sjermaboebs goude persiaans	12618:2:-
1888:10:16 maff:	Bhaar Silver van 11 penn: 20 gr:	208660:-:-
239 17/18 mq:	Marca Realen	6445:9:-
4642 7/16 "	Realen van agten aan 42331 2 ℔	110362:17:-
31609 25/26 Stuk	Silvere Ducatons	113328:10:-
10 "	Silvere Sicca ropias	15:15:-
95805 3/5 ℔	ropias Silvere Sourats en batavias	143708:8:-
145000 "	ropias Silvere Sourats	217500:-:-
488 5/72 mq:	Silver bij gewigt	14166:5:8
1330 "	Ongangbaar Paijement	25436:5:8
12818787 ℔	kopere Duijten	160234:16:-
14224600 "	kopere Penningen off halve Duijten	88903:15:-

Somma ... 1250147:15:8

Onder ultimo Maij A° 1754

mq: 267:2:9:3 7/9	Goud bij Gewigt	99670:3:8
73 Stuk	diverse Goude Geldspetien	564:4:-
172 27/70 "	Coubangs goude Japance	2413:8:-
1872 ℔	Goude venetiaanse Ducaten	13568:8:-
1700 "	Goude turkse Ducaten	12513:17:-
18000 "	Goude nederlandse Ducaten	94162:10:-
216 "	Ropias Goude	4534:3:8
2300 "	Senterlies en Sjermaboebs goude Persiaans	12618:2:-
23240:8 maff:	Bhaar Silver van 11 penn: 20 gr:	615383:4:-
14006 7/16 mq:	Marca Realen	337147:8:-
9616 23/26 Stuk	Silvere Ducatons	37778:17:-
10 "	Silvere Sicca Ropias	15:15:-
8437 1/2 ℔	Paijement Nederlands	16686:-:-
13076384 ℔	kopere Duijten	163454:16:-
11968600 "	kopere Penninges of halve duijten	74803:15:-

Somma ... 1485374:11:-

Onder ultimo Juny A° 1754

mq:	Goud bij gewigt	
73 ℔	Diverse Goude Geldspetien	564:4:-
1888:10:16 maff:	bhaar Silver van 11 penn: 20 gr:	208660:-:-
12 1/4 mq:	Marca Realen	295:13:8
8865 13/16 "	Realen van agten aan 10800 ℔	213066:10:8
30000 Stuk	Silvere Ducatons	97008:12:-
60000 "	d° Souratse Ropias	90000:-:-
3750 ℔	Nieuw nederlands Paijement	7416:-:-
12785184 ℔	kopere Duijten	159814:16:-
11744600 "	d° penningen of halve Duijten	73403:15:-

Somma ... 850229:11:-

Onder ultimo Julij A° 1754

mq: 260:5:3:30 2/5	Goud bij gewigt	96482:13:-
73 ℔	diverse goude geldspetien	564:4:-
2840 maff:	Bhaar Silver van 11 penn: 20 gr:	74550:-:-
2523 13/16 mq:	Realen van agten aan 23000 ℔	60650:4:-
5200 Stuk	Silvere Ducatons	17158:-:-
27343 1/4 ℔	nieuw nederlands Paijement	54075:-:-
18591584 ℔	kopere Duijten	232394:16:-
11744600 "	d° penningen of halve Duijten	73403:15:-

Somma ... 609278:12:-

Onder ultimo Augustus A° 1754

mq: 178:4:8:4	Goud bij gewigt	65370:11:-
73 ℔	diverse goude Geldspetien	564:4:-
16 3/4 mq:	Marca Realen	407:2:8
2523 13/16 "	Realen van agten aan 23000 ℔	60650:4:-
12469140 ℔	koopere Duijten	155864:5:-
9232000 "	d° Penningen of halve Duijten	57700:-:-

Somma ... 340556:9:8

Batavia Int Casteel ult° Augustus A° 1754.

[signature]

		Transport	902894:14:-
280000.	℔	Ropias Silvere Souratse	420000:-
1218 3/4.	lb	Paijement Nederlands	2412: 1:
1330. -	mq:	Ongangbaar Paijement	25436: 5:
13210784. -	℔	kopere Duijten	165134:16:-
14224600. -	"	kopere penningen off halve Duijten	88903:15:
		Somma	1604781:11:

Onder ultimo April Aº 1754

mq: 23: -: 18: 22 4/9.		Goud by gewigt	10548:19
73. -	Stu:	diverse Goude Geldspetien	564: 4
172 27/70.	"	Coubangs goude Japance	2413: 8
1872 -	℔	Goude venetiaanse ducaten	13568:
1700. -	"	Goude turkse ducaten	12513:1
20000. -	"	Goude nederlandse ducaten	104625:-
216. -	"	Ropias Goude	1534: 3
2300. -	"	Sen Serlies en Sjermaboebs goude persiaans	12618:
7888:10:16: -	maff:	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:	208660:-
239 17/18	mq:	Marcq Realen	6445: 9
4642 7/16.	"	Realen van agten aan 12331 2 ℔	110362:1
31609 25/26.	Stu:	Silvere Ducatons	113328:1
10. -	"	Silvere Sicca ropias	15:15
95805 3/5.	℔	ropias Silvere Souratsen batavias	143708: 8
145000. -	"	ropias Silvere Sourats	217500:-
488 5/72.	mq:	Silver by gewigt	14166: 5
1330. -	"	Ongangbaar Paijement	25436: 5
12818787. -	℔	kopere Duijten	160234:16
14224600. -	"	kopere Penningen off halve Duijten	88903:15
		Somma	1250147:1

Onder ultimo Maij Aº 1754

mq: 267: 2: 9: 3 1/9		Goud by Gewigt	99670: 2
73. -	Stu:	diverse Goude Geld Spetien	564: 4
172 27/70.	"	Coubangs goude Japance	2413: 8
1872. -	℔	Goude venetiaanse Ducaten	13568:
1700. -	"	Goude turkse Ducaten	12513:1
18000. -	"	Goude nederlandse Ducaten	94162:1
216. -	"	Ropias Goude	1534: 3
2300. -	"	Sinserlies en Sjermaboebs goude Persiaans	12618:
23240.8: -	maff:	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:	615313:
14006 7/16.	mq:	Marcq Realen	337147:
9686 23/26.	Stu:	Silvere Ducatons	37778:
10. -	"	Silvere Sicca Ropias	15:1
8437 1/2.	lb	Paijement Nederlands	16686:-
13076384. -	℔	kopere Duijten	163454:
11968600. -	"	kopere Penninges of halve duijten	74803:1
		Somma	1485314:

Onder ultimo Junij Aº 1754

	mq:	Goud by gewigt	
73. -	℔	Diverse Goude Geldspetien	564: 4:-
7888:10:16:	maff:	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:	208660:-:-
12 1/4.	mq:	Marcq Realen	295:13:8
8865 13/16.	"	Realen van agten aan 80800 ℔	213066:10:8
30000. -	Stu:	Silvere Ducatons	97008:12:-
60000. -	"	—ᵈᵒ Souratse Ropias	90000:-:-
3750. -	lb	Nieuw nederlands Paijement	7416:-:-
12785184. -	℔	kopere Duijten	159814:16:-
11744600. -	"	—ᵈᵒ penningen of halve Duijten	73403:15:-
		Somma	850229:11:-

Onder ultimo Julij Aº 1754

mq: 260: 5: 3: 30 2/5		Goud by gewigt	96482:13:-
73. -	℔	diverse goude geldspetien	564: 4:-
2840. -	maff:	Bhaar Silver van 11. penn: 20. gr:	74550:-:-
2523 13/16.	mq:	Realen van agten aan 23000 ℔	60650: 4:-
5200. -	Stu:	Silvere Ducatons	17158:-:-
27343 1/4.	lb	nieuw nederlands Paijement	54075:-:-
18591584. -	℔	kopere Duijten	232394:16:-
11744600. -	"	—ᵈᵒ penningen of halve Duijten	73403:15:-
		Somma	609278:12:-

Onder ultimo Augustus Aº 1754

mq: 178: 4: 8: 4: -		Goud by gewigt	65370:14:-
73. -	℔	diverse goude Geldspetien	564: 4:-
16 3/4.	mq:	Marcq Realen	407:2:8
2523 13/16.	"	Realen van agten aan 23000: ℔	60650: 4:-
12469140. -	℔	koopere Duijten	155864: 5:-
9232000. -	"	ᵈᵒ Penningen of halve Duijten	57700:-:-
		Somma	340556:9:8

Batavia Int Casteel ult. Augustus Aº 1754.

[illegible signatures]

No: 30.

Verbeterde Formeele Liquidatie

op 8^e Stuk^s van Retouren uyt Indien

voor den Jaare 1754.

Voor

Amsterdam

Nagel

Verbeterde Formeele Liquidatie op 8 Maij van Retouren uit Indien voor een Jaare 1754 in Steede van de Formeele do in dato 20 deeser . Zynde deese Reekeninggestelt na een nadere verbeterde Formeele do voor den Jaare 1753 gedateerd den 29 deeser .

Amsterdam van Batavia als			
Pr Voorland	ƒ389992:16:–		
" Lekkerland	431639: 2:	ƒ821631:18:–	
van Cylon			
Pr Akerendam	ƒ324977: 1:–		
" t Slot van Capelle	337576:12:–	662553:13:–	
van Bengalen			
Pr Spaarenrijk	ƒ778330: 6: 8		
" Osdorp	887359: 1:–	1665689: 9: 8	
van China			
Pr Overnes	ƒ506959:11:–		
" Bosen Hooven	535049:12:–		
" Roosenburg	620936: 5:–	1662945: 8:–	ƒ4812820: 8: 8
Zeeland van Batavia als			
Pr t'Hoff d'Uno	ƒ263079: 17:–		
" d'Gustaaf Willem	353066:18: 8	616146:15: 8	
" van Cylon Pr Vryburg		374169: 7:–	
" " Bengalen " Oost Cappelle		708872: – : 8	
" " China " Middelburg		681070: 7:–	2380258:10:–
Delft van Batavia als			
Pr d'unis veld		ƒ103064:18:–	
" d'Geregtigheijdt		108447:15: 8	211512:13: 8
Rotterdam van Batavia als			
Pr Huys ten donk	ƒ167342:14: 8		
" d'unis veldt over Delft	23673:11:–		
" d'Geregtigheyd " "	415: 3:–	ƒ191431: 8: 8	
" van China Pr vreedestyn		359212:14:–	550644: 2: 8
Hoorn van Batavia als			
Pr Lugtenburg	ƒ119640: 3: 8		
" d'Immagonda over Enkhuisen	415: 3:–	ƒ120055: 6: 8	
" van Bengalen pr de brouwer		518820:12: 8	638875:19:–
Enkhuysen van Batavia als			
Pr d'Lycochton		ƒ128560:14:–	
" Immagonda		106150:10: 8	234711: 4: 8:
Somma			ƒ8828822:18:–

Het Neven Staande Retour Groot . . . 8828822:18:–
over de Ses Respective kameren verdeelt werden zoo
komt ijders aandeel uyt te vallen als volgt —

Amsterdam voor ½		ƒ4414411: 9:–
Zeeland	¼	2207205:14: 8:
Delft	ijder voor 1/16	551801: 8:10
Rotterdam		551801: 8:10
Hoorn		551801: 8:10
Enkhuysen		551801: 8:10
Sommeert als hier Nevens		ƒ8828822:18:–

Vervolg van de Liquidatie op 't Stuk van Retouren uijt Indien

De Voorenstaande kameren

Amsterdam behomt aan Retouren	ƒ 1812820: 8: 8		
Heeft bij de nadere verbeterde formeele Liquidatie op 't Stuk van Retouren uijt Indien voor den Jaare 1753 gedateerd den 28 dezer ten agteren Gestaan	ƒ 73176: 8: 15 1/2		
dies Portie is	ƒ 1914411: 9: –	ƒ 1987587: 17: 15 1/2	
Over sulks Amsterdam nu 't vooren komt			ƒ 225232: 10: 8 1/2
Rotterdam Stond t'vooren	ƒ 46690: 8: 12 21/32		
Staat 't ontfangen	ƒ 550644: 2: 8	ƒ 597334: 11: 4 21/32	
Dessers Portie beloopt		ƒ 551801: 8: 10	
dus Rotterdam nog 't vooren is			ƒ 45533: 2: 10 21/32
Hooren heeft mede 't vooren Gestaan	ƒ 59982: 8: 12 21/32		
Staat 't ontfangen	ƒ 638875: 19: –	ƒ 698858: 7: 12 21/32	
dies Quota is		ƒ 551801: 8: 10	
Zoo dat Hooren nu 't vooren komt			ƒ 147056: 19: 2 21/32
Somma			ƒ 417822: 12: 5 13/16

Ten Agteren Staande kameren

Zeeland heeft bij nevensgemt. Liquide Reecq. op 't Stuk van Retouren voor Ao. 1753 ten Agteren Gestaan	ƒ 290087: 16: 10 7/8		
dies Portie is	ƒ 2207205: 14: 8	ƒ 2497293: 11: 2 7/8	
Bekomt aan Retouren		ƒ 2380258: 10: –	
Zoo dat Zeeland nu maar ten Agteren Blijft			ƒ 117035: 1: 2 7/8
Delfts aandeel bedraagt in dit Retour		ƒ 551801: 8: 10	
Heeft t'vooren Gestaan	ƒ 133975: 13: 11 21/32		
Staat 't ontfangen	ƒ 211512: 13: 8	ƒ 345488: 7: 3 21/32	
dus deese kamer ten Agteren Geraakt is			ƒ 206313: 1: 6 11/32
Enkhuijsens Portie is		ƒ 551801: 8: 10	
was t'vooren	ƒ 222615: 14: 4 21/32		
Bekomt	ƒ 234711: 4: 8	ƒ 457326: 18: 12 21/32	
Zoo dat Enkhuysen nu ten Agteren komt			ƒ 94474: 9: 13 11/32
Somma			ƒ 417822: 12: 5 13/16

Batavia in 't Casteel den 30 April 1754.

J. L. v. Gollenesse

No: 31.

Wel Edele Groot agtb.e Heer.

Julius Valentijn Stein van Gollenesse
Eerste Raad en Directeur Generaal
van Neederlands India.

In nakoning van uw Wel Edele g'Eerde Schriftelijke order hebben wij ondergeteekende gecommitteerdens ons op Maandag Synde den 2.e Septemb.r vervoegt, in 's Comp.s Groote Geldkamer binnen dit Casteel staande ter verantwoording van den Eersten oppercoopman deses Casteels Christiaan Lodewijk Senff, en al, daar opgenomen alle Sodanige Contanten, Juweelen, Rarity„ten, Goud en Zilverwerken en wesmeer als onder ult.o Augustus 1750. in gedagte Geldkamer alswaare Restanten volgens de boeken Sijn bevonden te berusten, en hier vervolgens uw Wel Edele Groot agtbare in alle Eerbied werden aangethoond Namentl.

mq: 178:4:8:4: —	Goud by Gewigt
73 Stux	Diverse Goude Geld Spetien
16¾ mq:	mark realen
2 523 13/16 „	Realen van agten aan 23000: p.s
32'473940 p.s	Koopere Duyten
92'48000 „	— 1/2 Penningen of halve Duijten

Op Reekening van Juweelen.

9 p: Goude } loets naalden.
3 „ Zilvere }
62 Carraten ruuwe Diamanten A: 1764. den 19: Junij p: 't Schip Hageveld van banjermalling

Op Reekening van Goude Zilvere en andere monster Specien

70 p: Nieuwe fanums van Ceylon ontfangen, als.
40 p: in A: 1760
20 „ A: 1761 p:
10 „ 1762 „

11 p: Nieuwe Nagapatnamse pagoden daar van
6 p: in A: 1761 p: Rotterdam } ontfangen
5 „ „ „ 1762 „ Sparenrijk }

24 S: Nieuwe Nagapatnamse fanums, als.
12 p: in A: 1761 p: Rotterdam } ontfangen
12 „ „ 1762 „ Sparenrijk }

10 Stux Nieuwe Cochinse fanums in A: 1763 p: Akerendam ontfangen
10 „ Zilvere Sicca ropias.
6 „ Zilvere Ropias na den arcadoesen Stempel in A: 1761 p: Rotterdam ontf:
5 „ dubbeltjes, de welke tot Colombo door den gouverneur domburg in 's comp: cassa zijn gebragt
1 Zakjen gem: L: K:, daar in Eenige Schortsen van een heuvel of berg daar men Zegd kooper te vallen A: 1762 den 10: 8ber: p: de geertruijda van Timor ontfangen.—

Op Reekening van Zilver Werken.

8018 ⅝ realen tesamen, daar van
6904¼ realen ter huijse van Zijn Hoog Edelheijd, als.
18 realen aan 1 p: kom
84⅝ „ „ 1 „ Effene Schotel
263⅞ „ „ 8 „ „ d:
248¼ „ „ 4 „ „ d:
120⅝ „ „ 12 „ Quispidoors.
196⅞ „ „ 1 „ gladde lampet Schootel en kan
183½ „ „ 1 „ „ d: d: „ d:
360 – „ „ 10 „ Groote Schenkborden
263⅝ „ „ 10 „ kleene —— d:
1104¼ „ „ 414 „ Leepels
264 „ „ { 41 „ d: en } daar van 64 p: op vier diverse gastmaalen
{ 48 „ vorken gestolen

6904¼ 3086⅝ realen Zilverwerken, die Transporteere.

6904¼ 3086⅝ Realen Zilver werken P: Transport
442 „ aan 177 p: vorken daar van 31 p: op drie diverse gastmalen gestolen
29½ „ „ 2 „ pottagie leepels.
184¼ „ „ 12 „ Soep d:
38¼ „ „ 3 „ „
406 – „ „ 43 „ hegten van messen den 3: maart 1764, 2 p: absent geraakt
172 21/32 „ „ 12 „ borden
706 – „ „ 48 „ d:
52⅝ „ „ 5 peperdoosen
6 – { 3 p: Groote peeper doosen } en 2 p: als 1 groote en 1 kleene den 8 maart op 't festivitijt absent geraakt
{ 3 „ kleene }
79⅞ „ „ 5 „ mostert potten met leepels.
36⅝ „ „ 2 „ d: d: „ d:
49¾ „ „ 9 „ Zout vaten
43⅞ „ „ 2 „ olijen azijn kransen
28¾ „ „ 1 „ Schavotje, voor olijen azijn
503¼ „ „ 20 „ kandelaars
67⅞ „ „ 12 „ Snuijters
382¼ „ „ 4 „ Thee bakken
6⅞ „ „ 11 „ Confituur vorkjes
853 5/16 „ „ 13 „ Inkkokers
84 „ „ 2 „ trompetten met hun mond stukken

1114 5/16 realen onder Diverse, daar van
842 – realen aan 1 doop becken met zijn voet gehoorende tot 't Casteels kerk
31 13/16 „ „ 1 brievebus van bantam in geschenk ontfangen
63¼ „ „ 3 kettingen van de volgende Sleutels als.—
43 – real: aan die van 't Casteel
2½ „ „ „ „ de groote geldkamer
6¾ „ „ „ „ van 't kleede pakhuijs
24⅝ realen aan de stang van de vaandel
20⅝ „ „ „ „ „ „ d: van de ruijterije
144½ „ „ „ 6 Schotels tot het probeeren van aracq in 't proviese magazijn

8018 ⅝ Realen Zilver Werken als voren

2 Stux Zilvere Tabaks confoortjes A: 1761 door den Sulthan Anom van Cheribon in geschenk ontfangen, en aan Zijn hoog Edelheijdts Wooning afgegeven, gewardeert op rd: 10:—

Op Rekening van Goudwerken.

mq: 2⅞ Aan 1 pᵉ goude kom a° 1752 den 27. 8ber: van Cheribon in geschenk ontfangen en tot gebruijk aan Zijn hoog Edelheijts wooning afgegeven getaxeert op rd: 233½ –

mq: 6⅔ Aan 1 pᵉ Goude kom met een deksel A° 1744 den 5: Februarij van den koning van Siam in geschenk ontfangen, getaxeerd op ƒ 1872: —: —:

Op Rekening van Rariteijten

1 pᵉ krits met een goud bandje van den Pangerang Aria Poerbaija A° 1732 pᵉ de Sara Jacoba van Ceylon

1 „ Spat met dun goud beslagen A° 1742 van de gesanten van Goa ontfangen

1 „ Staal Sambreel

1 „ krits met een goude Scheeden – – –

1 „ Quipersol – –

2 „ Lange pieken waar onder een met een Wyning goud

1 „ Goud Agnet

1 „ Rotting met een goude knop, en ring – – –

1 „ rotting mat van Staal – – –

} A° 1744 den 26: maart van Nieijradeen Ajou, vrouw van den overleden radeen Aria Poerbaija tot bebasine bewaring ontfangen. –

1 „ goude ring met Carracters }
1 „ oudbeeldje van Speaulter }
uijt de nalatenschap van den gewesen reyx bestierder Danoe Redja in a° 1746 aan gehouden.

1 Stuk van een piek met 4 dunne banden van goud geschat op rd: 30 }
1 pᵉ krits met een Souasse Scheede – – – „ – „ – „ 15 }
2 „ Gemeene kritsen – – – – „ – „ – „ 5 }
A° 1746 den 15 augᵗ van den gewesen prins van madura radeen Soerit ontfangen

1 „ Stormhoed met dun goud overtrokken }
1 „ krits met dun goud overtrokken – – }
A° 1747 den 6: 9ber: pᵉ de Snip van macasser zijnde aldaar van den koning van Goa in mindering, der trains onkosten te Celebes ontᵍ

2 „ Goude toesnaalden – – –
2 „ Zilvere „ – 7 – – – –
2 „ toesteenen daarvan pᵉ meede }
A° 1740 pᵉ West Cassel van Cormandel aangebragt.

2 pᵉ Paiwe staarten met dun Goud overtrocken getaxeerd op rd: 40 Den 5: december 1747 van de gesanten van Java, in geschenk ontfangen en aan Zijn hoog Edelheijt Swooning tot gebruijk afgegeven

4 pᵉ of 2 paar Zyde banden met goud doorwerkt wegende te Samen 16¼ realen a° 1740 pᵉ een Inlands vaartuijg van macasser, zijnde aldaar door den koning van Goa in mindering der trains onkosten te Celebes overgegeven –

Vervolg.

Vervolg van de Rekening van Rariteijten

1 pᵉ krits met goud beslag voor den Zoon van den ouden koning van Tidoeang Soulari Banthara den 25: Meij 1761 pᵉ De hoeker ter veer van padang aangebragt. –

1 „ houte staafᵉⁿ met Zilvere banden }
1 „ monster van Amber }
1 „ – „ – „ Cannel }
A° 1763 den 13: Junij pᵉ 't Jagt de Lydsaamheijt van Ternaten ontfangen

3 pᵉ Handrottingen met goude knoppen 1764 den 11 Julij van Palembang in geschenk ontfangen

Op Rekening van Sequestratie.

1 pᵉ houwer van Staal } A° 1758 pᵉ de Jonge Willem van Samarang, te behooren de den na Ceylon gerelegeerde Pangerang Aria Poerbaija anders genaamt radeen poerba Wikasa.

3 „ ver zegelde krits

1 „ krits de Scheede met Souas }
2 „ ver zegelt – – – }
A° 1743 van den gewesen reyx bestierder der Adij Pattij natta Coesoema –

1 „ „ van Lames Limpoang, oudste Zoon van den op Ceylon overledenen Mou toupasseij, in a° 1740 ontfangen

1 „ krits met een Zilvere Scheede en een goud bandje van den bantamsen panembahang poetra A° 1749 in de Geldkamer ontfangen

2 „ kritsen met goude Scheeden }
2 „ lemmeten van pieken }
A° 1749 van den Eersten Clercq ter generalen Secretarije ontfangen, onbekend aan wien toebehoorende. –

1 „ krits met een goude Scheede van pangerang Aman Couraf of maasgonbie }
1 „ krits met een houte Scheede van pangerang poerbaija }
A° 1750 den 25: maart van den Commissaris den Inlanders ontfangen.

1 kistje daar in 9 kritsen, als drie met Souase en ses pᵉ met goude Scheeden, van de Javase princen &c. A° 1750 den 25: April pᵉ de voorsigtigheijd van Samarang herwaards gesonden

1 pᵉ krits met goud overtrokken met 12 tafelsteenen beset, en volgens opgave van den koninginne door den ouden koning gedraagen Gemerkt N° 9 in a° 1750 pᵉ 't Jagt de neederlandse maagd van Bantam ontfangen.

1 pᵉ langwerpige bondel daar in twee kaiffen en twee Rottingen van de pangerangs Camit en Solinan, A° 1762 Den 25 maart van Bantam ontfangen. –

Op Reekening van Goudwerken.

mq: 2⅔ Aan 1 p: goude kom ao 1752 den 27: 8ber: van Cheribon in geschenk ontfangen en tot gebruijk aan Zijn hoog Edelheijts Wooning afgegeven gelaxeerd rd: 237½ —

mq: 6⅔ Aan 1 p: Goude kom met een deksel Ao 1764 den 3: Februarij van den k[oning] van Siam in geschenk ontfangen, gelaxeerd op f 1072: — —

Op Reekening van Rariteijten

1 p: krits met een goud bandje van den Pangerang Aria Pourbaija Ao 1732 p: de Sara Jacoba van Ceylon

1 " Spat met dun goud beslagen Ao 1762 van de gesanten van Goa ontf[angen]

1 " Staat Sambreel

1 " krits met een goude Scheeden	Ao 1744 den 26: maar[t] Nieijradeen Ajou, vrou[w] van den overleden ra[deen] Aria Pourbaya tot bewaring ontfangen.
1 " Quipersol	
3 " Lange pieken waar onder een met een wijning goud	
1 " Goud Agnet	
1 " Rotting met een goude knop, en ring	
1 " rottingmat van Staat	

1 " goude ring met Carraders
1 " Oudbeeldje van Speauller } uijt de nalatenschap van den geweesen rey Stierder Danoe Redja in ao 1746 aan gehouden.

1 Stuk van een piek met 4 dunne banden van goudgeschat op rd:	30	Ao 1746 den van den prins ... Dua rao... Joerit ont[fangen]
1 p: krits met een Souasse Scheede	15	
3 " Gemeene kritsen	5	

1 " Stormhoed met dun goud overtrokken
1 " krits met dun goud overtrokken } Ao 1747 den 6: 9ber: p: de Snippa caser Zijnde alsaan van den koning Goa in mindering, der krains onkosten te

3 " Goude toesnaalden
3 " Zilvere " —d:o
2 " toetsteenen daarvan 3 p: mede } Ao 1740 p: West Cassel van Corman aangebragt.

2 p: Pauwe Staarten met dun Goud overtrocken gelaxeerd. Den 5: december 1747 van de gesanten van Java in geschenk ont. en aan Zijn hoog Edelheijt Wooning tot gebruijk afgegeven

4 p: of 2 paar Zijde banden met goud door werkt wegende te Samen zeaal ao 1740 p: een Inlands vaartuijg van Maccasser, Zijnde ald door den koning van Goa, in mindering der krains onk te Celebes overgegeven —:

Vervolg.

Vervolg van de Rekening van Rariteijten

1 p: krits met goud beslag voor den Zoon van den ouden koning van Soesang Soulari Banthara den 25: Meij 1761. p: De hoeker ter Veer van Padang aangebragt. —

1 " houtte Staaf met Zilvere banden
1 " monster van Amber
1 " —d:o , Canneel } Ao 1763 den 13: Junij p: 't Jagt de Lijdsaamheyt van Ternaten ontfangen

3 p: Handrottingen met goude knoppen 1764 den 11 Julij van Palembang in geschenk ontfangen

Op Reekening van Sequestratie.

1 p: houwer van Staal } Ao 1758 p: de Jonge Willem van Samarang, te behooren de den na Ceylon gerelegeerde Pangerang Aria Pourbaija anders genaamd radeen Pourba Wikisa

3 , ver zegelde krits

1 , krits de Scheede met Souas } Ao 1742 van den geweesen rijx bestierderder
2 , ver Zegelt } Adij Pattij nalla Coesoema

1 " , van Lames Limpoang, oudste Zoon van den op Ceylon overledenen Mou toupasseaij, in ao 1740 ontfangen

1 " krits met een Zilvere Scheede en een goud bantje van den bantamsen panembahang poetra Ao 1749 in de Geldkamer ontfangen

2 " kritsen met goude Scheeden
2 " lemmeten van pieken } Ao 1749 van den eersten Clercq ter generalen Secretarije ontfangen, onbekend aan wien toebehoorende. —

1 " krits met een goude Scheede van pangerang Aman Courat of Maasgunie
1 " krits met een houte Scheeden aan pangerang Pourbaija } Ao 1750 den 25: maart van den Commissaris den Inlanders ontfangen.

1 kistje daar in 9 kritsen, als drie met Souase en ses p: met goude Scheeden, van de Javase prinsen &c. Ao 1750 den 20: April p: de voorsigtigheijd van Samarang herwaards gesonden

1 p: krits met goud overtrokken met 12 tafelsteenen beset, en volgens opgave van den koninginne door den ouden koning gedraagen Gemerkt No 9 in ao 1750 p: 't Jagt de neederlandse maagd van Bantam ontfangen.

1 p: langewerpige bondel daar in twee krissen en twee Rottingen van de pangerangs Camit en Solinan, Ao 1752 den 25 maart van Bantam ontfangen. —

Op Rekening van De Negotie Pakhuijsen

2 p:s ijsere Geld kisten
2 " groote ijzere hangsloten met hun sleutels gehoorende tot gem: geld kisten
14 p:s Comp:s zigenetten, als.
7 p:s Zilvere in de groote Geld kamer
2 " " " . Secretekas van haar Hoog Edelens vergadering voor de Oostendenaars en Spanjarts
2 " " in 't kleede pakhuijs, daar van 1 p:s Defect
1 " " " Provisie magiazijn
2 " koopere waar van 1 p:s in de kleene winkel
2 p:s Balancen met hun koopere schaalen, als
1 p:s om goud te weegen, en
1 " " zilver —— d:o
2 p:s Balancen sonder schaalen
149 lb aan een sijl reaal gewigt
41 " of 82 mq: aan diverse marcq gewigten in soort
50 " , 100 , aan 7 p:s marcq gewigten van 2:4:6:8:10:20: en 50 mq:
2 Stellen goud gewigten dog bij facteur uijt neederland aangeschreeven voor reaal gewigten. —
10 stux koopere chineese thaijl gewigten in soort
4 Stellen Londrijn gewigten bestaande ijder in 9 p:s daar van
1 Stell in de Geldkamer
1 " " dagelijksen cassa
1 " " bij heeren scheepen
1 " " den cassier van den generaale ontfangst
12 p:s groote koopere quispidoors A:o 1745 van den koning van Bantam ont, fangen, en tot gebruijk aan Zijn hoog Edelheijts wooning afgegeven. —

Tot gebruijk in 't Generaale Gouvernement:

9 " dubbelde kopere kroonen
6 " kleene " quispidoors
24 " kopere armen
16 " " kandelaars
7 " glaase kroonen
1 " groote spiegel
12 " schilderijen
20 " spiegel armen
100 " stoelen
24 " geele stoel kussen
24 " blauwe —— d:o
24 " groene —— d:o

Vervolg Der Reckening van de Negotie Pakhuijsen

Tot gebruijk in 't Generaale Gouvernement. —

1 p:s vergulde rustbank
1 " " leuning stoel
6 " " stoelen
215 " Tafel messen met pokhouten hegten
5 " Alcatijven, als
4 p:s in 't Gouvernement, en
1 " " de Casteels kerk

Pro Memoria

1 vierkant kisje met een touwtje over 't kruijs gebonden, en verzegeld daar in de sleutels van diverse Administratie. —
97 stux staale stempels uijt de javase munt
1 houte. doos daar in fraaije kanten tot een vrouwe mutsen en mans das
1 vierkant kasje met een touwtje over 't kruijs gebonden en verzegelt daar in diverse afbetaalde obligatien ten lasten van D'E Comp:. —

Papieren en Documenten

1 p:s met 's Comp: cachet verzegelde schuld kennis van den koning en kroonprins van Bantam groot r:s Spaans 30000 ten behoeve van D'E: Comp: vide resolutie van haar hoog Edelens de dato 27: 9ber 1751 in de groote Geltkamer bewaart

1 p:s Acte van den agtbaren raad van justitie deeses Casteel waar bij blijkt den verkoop van de door de Engelsen genomene drie france scheepen — de Jason, de Hercules en de Dauphin

P:s L: Borgtogten

6 p^s: Borgtogten Tenbehoeve van d'E: Comp: als

1 p^s: ten lasten van den Cassier Abraham Abeleeven, gepasseert voor den notaris Petrus Dobbelaar de dato 25 July 1740 waar bij zig als borgen hebben gesteld voor r^s: 6000:- den visitateur generaal Johannes mattheus Cluijsenaar, en den boekhouder generaal Evert Christoffel lanius

1 p^s: ten laste van den ondercoopman en Cassier van den generale ontfangst hend^k: Houthuijsen gepasseerd voor Eerengemelde notaris op den 25^e: october 1736 hebbende zig als borgen gesteld voor r^s: 6000:- den tweeden oppercoopman deses Casteels Johan Herman Steelting den Commandeur en Equipagie meester hugo verijsel den oud Commandeur van de mallabaar Jacob de Jong de Cooplieden Pieter D'Essar en Jan Meijn, benevens den ondercoopm: Casper Oenen

1 p^s: ten lasten van den geweesen taxateur der goederen van de banken bank van leening Jacobus Bouman groot r^s: 2000:- waar voor borgen sijn D'E Balthazar Bouman lid in 't Eerwaarde collegie van heeren weesmeesteren deser Steede en Pieter Boudewijn bode van gem: collegie gepasseert voor den Notaris Guilliam Gerard franchimont op den 18^e: october 1741.

1 p^s: ten lasten van den geweesen taxateur der goederen van de Bank en Bank van leening Pieter ten Winkel groot r^s: 3000 gepasseert voor den Notaris Guiliam Gerard franchimont op den 18^e: Maart 1740, Zijnde de borgen den boekhouder urbanus Bresijn en den burger Gerard Samuel fas.-

1 p^s: ten lasten van den moor Sambij bijlenade taxateur van de bank en bank van leening groot r^s: 3000:- gepasseert voor den notaris Guiliam Gerard franchimont den 2^e: 8ber: 1740; Staande als borgen de mooren Assa Nina daud en oemar sede lebe.-

1 p^s: ten lasten van den ondercoopman Robbert Hendrik armenault als Cassier vande bank voor r^s: 10000:- en als secretaris van Zee en Commercie Zaken voor r^s: 2000:- gepasseert voor den notaris Jacob levier den 18^e: aug^s 1741 borgen den eersten secretaris der Edele hooge Indiase regeering louis Taillefert, en den oud Scheepen deser Steede Joseph demilaan

6 p^s: Borgtogten die Transporteere

6 p^s: Borgtogten Per Transport

1 p^s: Ten lasten van den ondercoopman en Cassier van de amphioen Societeyt Jan Campie groot r^s: 10000:- gepasseert voor den notaris van der voort den 31: 8ber: 1749 de borgen Zijn de burgers Anthonij Boreslofkij en Christiaan Willem Mey.-

1 p^s: ten lasten van den bode Carel Diels groot r^s: 5000: gepasseert voor den notaris Albertus Domburg den 11^e: Maart 1750 waar bij zig als borgen interponeeren den Commissaris van d^e bank van leening Jan Andries Paravicine en den oud b^r: Anthonij Boreslofkij.-

2 p^s: ten lasten van den onderkoopman Jacob David faucherau, als Cassier van de Bank van leening Secretaris van 't Collegie van Zee en Commercie Zaken t' Zamen groot r^s: 12000, den 9: Juny 1752 gepasseert voor den notaris Gabriel van Oerssen Zijnde de borgen den Commandeur en Equipagie meester Coert Roseboom den vicepreces van 't Eerwaarde Collegie van heeren Scheepenen deeser Steede Abraham van Reijnoij en den burger luijtenant der west Zijdse compagnie Simon Josephe:-

3 p^s: ten lasten van den Geweesene Supercargas van den Chinasen handel frederik Christiaan Roemer, en Ernst louis Temming groot f 30000:- gepasseert voor den notaris Jacob levier den 28: Juny 1752 borg den oud Scheepen Jan Harris.-

1 p^s: ten lasten van den vijfden Supercarga van China Jan oldenseel gedateerd den 6: July 1752 groot r^s: 2733 1/6 borg den burger Albert vrak

1 p^s: ten lasten van den Commissaris van de wisselbank Simon Josephe groot r^s: 10000:- borgen Pieter gardin en Hendrik Coenraad Zander

1 p^s: ten lasten van den Commissaris vande wisselbank Abraham Boogaard groot r^s: 10000 borgen den weesmeester Christiaan Willem Mey, en onderkoopman Josias Raket,

1 p^s: ten lasten van den directeur van de bank Courant d^r heer Jan Schreuder groot r^s: 10000 borgen de heeren Jan De roth tweede oppercoopman deses casteels en Nicolaas Harting oppercoopman en gecommitteerde tot en over de Zaken van den Inlander.-

1 p^s: ten lasten vanden Cassier van de bank Courant Abraham David Cavallier groot r^s: 5000:- borgen den Scheepen deser Steede Hendrik Reijdon en den procureur Bernaard victor Malloran

16 p^s Borgtogten Die Transporteere.

16 p:s Borgtogten Per Transport

1 p:s ten lasten van den pandbewaarder van de bank Courant Jacob David Jaucheraü groot rd:s 5000:- borgen den Coopman Reijnier Kan menst: en den burger Christiaan Riesen.

1 p:s ten lasten van den Coopman en oud Eerste administrateur van Sumatras West Cust Thijmon Pieter van Herzeele groot rd:s 12112/6. borgen den Commissaris van den Inlander Nicolaas Harlingh en de oppercoopman Jan van Herzeele gepasseert voor den notaris Domburg den 21:e 7ber: 1762. -

1 p:s ten lasten van den baas Zeijlmaker Barend Timmekens. groot rd:s 2000:- borgen den baas van onrust Arij Hendrikss: Hanegraft en den Commissaris van de Wisselbank Simon Josephe gepasseert voor den Notaris Albertus Domburg op den 9:e 8ber 1762

1 p:s ten lasten van Willem van Sweeden bode van't Collegie van de bank en bank van leening groot rd:s 5000:- gepasseert voor den notaris Jacob levier den 27:e January 1763. borg den oud Wees meester Abraham Bogaard. -

1 p:s ten lasten van Michiel Wageman ondercoopman en Cassier van de bank Courant en bank van leening groot rd:s 5000: gepasseert voor den notaris Albertus Domburg den 10:e April 1763, de borgen Sijn den ondercoopman Jan Dams en den Scheeps Soldij boekhouder Hend:k Coenraad Sander

1 p:s ten lasten van Abraham David Cavallier ondercoopman en boekhouder mitsgaders pandbewaarder van de bank Courant en bank van leening groot rd:s 10000:- borgen den notaris Jacob levier en ondercoopman m:r Johan Everhard Coop a Groen gepasseert voor den notaris Alb:s Domburg den 3:e 7ber A:o 1763. -

1 p:s ten lasten van Michiel Wageman, ondercoopman en Cassier van de bank Courant en bank van leening groot rd:s 5000:- gepasseert voor den notaris Domburg den 28:e Aug:s 1763 borgen den ondercoopman Jan Daams. en den Scheeps Soldij boekhouder Hendrik Coenraad, Sander. -

23 p:s Borgtogten die Transporteere

22 p:s Borgtogten Per Transport

8 p:s ten lasten van de toenoemene gerepatrieerde 's Comp:s dienaaren tot Securering of ter in den tijdt van twee jaaren Eenige Erreuren ten nadeele van D:e Comp: in hunne gehadhebbende administratie mogten ontwaard werden als. -

1 p:s van den fabrijcq lambertus van andel groot rd:s 2000:- gepasseerd voor den notaris J:s levier den 11:e 7ber: 1761 borgen den oppercoopman, Cornelis Everaard en ondercoopmaan m:r Johan Everhard Coop a groen.

1 p:s van den opperkoopman en opperhoofd van't generaale Soldij Comptoir Jacob Balde groot rd:s 2000:- gepasseerd voor den notaris Jacob levier den 18:e 7ber: 1761 borgen D:e heer louis Taillefert Eerste Secretaris der Edele hooge Indiase Regeiring en den Schepen deser Steede Bernardus Jonsformans. -

1 p:s van den Coopman en Eerste administrateur van 's Comp: ijser magatzijn J:s verkolje groot rd:s 1000: gepasseert voor den notaris J:s levier den 20:e 7ber: 1761 de borgen Sijn den Weesmeester Johannes Harthop en den Procureur Mattheus de vries.

1 p:s van den Cassier van den Generalen ontfanst Adrianus van der Geugd borgen de mess:rs Willem van Sweeden en Jan adam Keijser gep: voor den notaris A:s Domburg den 3:e 8ber: 1762. -

1 p:s van den baas van onrust Arij hend:kss hanegraft groot rd:s 2000:- gepasseerd voor den Notaris Albertus Domburg den 22:e 7ber: 1763 borg den Ritmeester van de burger Cavallerije Simon Josephe en den baas Timmerman Pieter Sander Heijligendag.

1 p:s van den Sabandhaar van maccasser Nicolaas Stampeel groot rd:s 1000:- gepasseert voor den notaris Jacob levier den 24:e 7ber: 1763 borgen den Coopman en Eerste administrateur van onrust en de kuijper pieter Joan Bangemant en den Weesmeester deser Stede Paul Godfrid Weiss. -

1 p:s van den oppercoopman en Supercarga van 's Comp:s handel in China Abraham Sloss groot rd:s 3000:- gepasseerd voor den notaris Jacob levier, den 20:e 7ber: 1763 borgen den massoor van d' arthillerije Rielus Paulusz: en den Secretaris van heeren Schepenen Pieter Haksteen

31 p:s 7 p:s Borgtogten Die Transporteere

31 p: 7 p: **Borgtogten Per Transport.**

1 p: van den ondercoopman in carga van den Mochasen handel Jan Didirik Bernhard groot rd: 3000:– gepasseerd voor den notaris Albertus Domburg borgen den Scheeps Soldij boekhouder hans Johan Noordgreen en den burger Guiliame Teissere

1 p: ten lasten van deheer Albert Nak commissaris van de Bank courant en Bank van leening groot rd: 10000:– gepasseert voor den notaris A: Domburg den 12: Febr 1761 borgen den onder coopman Josias Raket en den burger Willem Schol

27 p: ten lasten van de volgende persoonen dewelke met de in Ao 1761 en 1762 na Neederland vertrokkene Scheepen thee, op rocognitie hebben versonden, nevens de daer bij vermeld werdende borgen zig verbinden voor de voldoening den vragt penningen, in gevalle de thee minder als agt St: t pond in Neederland mogte rendeeren dee het min, sten voor t lb bepaald is, Namentlijk.–

1 p: van d'E A: vr groenenberg	gepasseerd voor den	Notaris			domburg	den	23: 7ber 1761
1 " " " John Scott	"	"	"	"	Levier	"	27: " –
1 " " " " G: F: falk	"	"	"	"	"	"	28: " –
1 " " " " Cn Bessemaker	"	"	"	"	Domburg	"	28: " –
1 " " " Jn Jb korb	"	"	"	"	"	"	— " –
1 " " " " Am bogaard	"	"	"	"	"	"	29 " –
1 " " " " Jn Demilaan	"	"	"	"	"	"	30 " –
1 " " " " Ps Paulusz:	"	"	"	"	"	"	1: 8ber
1 " " " " Ct Roseboom	"	"	"	"	"	"	2: " –
1 " " " " A: Nak	"	"	"	"	"	"	9: " –
1 " " mejuffrw ducaijlar	"	"	"	"	Levier	"	9: " –
1 " " D'E: Jn vr oordt	"	"	"	"	"	"	11 " –
1 " " " " Jan Harris	"	"	"	"	"	"	21: " –
1 " " " " Johs Harthop	"	"	"	"	Domburg	"	15: 9ber –
1 " " " " Em liebman	"	"	"	"	"	"	22 " –
1 " " " " Jn vr t Hoffe	"	"	"	"	"	"	19: 8ber 1762

59 p: 16 p: **Borgtogten die Transporteeren.**

59 p: 16 p: **Borgtogten Per Transport**

1 " van D'E Ds Pook	gepasseert voor den Notaris				domburg	den	26: octobr 1762
1 " " " " Coert Rooseboom	"	"	"	"	"	"	12 " "
1 " " " " J: de milaan	"	"	"	"	Vr gijsse	"	15 " "
1 " " " " A: vr Groenenberg	"	"	"	"	domburg	"	19 " "
1 " " " " Fk Christn roemer	"	"	"	"	levier	"	2 " "
1 " " " " van maneil	"	"	"	"	domburg	"	30 9ber "
1 " " " " Am Boogaart	"	"	"	"	"	"	— " "
1 " " " " ———do	"	"	"	"	"	"	9 8ber "
1 " " " " A: van der Crap	"	"	"	"	"	"	11 " "
1 " " " " Fk Grabo	"	"	"	"	Vr gijsse	"	12 " "
1 " " " " verthoolen	"	"	"	"	domburg	"	27 " "

59 p: **Borgtogten als vooren**

11 Stuks Coopbrieven van de door D'E: Comp: gekogte Huijsen en landerijen van de volgende, als

1 p:	van Jan Hendk Pottel groot	rd:	5000:–:–
1 "	" de Wed: Proeffe	"	7000:–:–
1 "	" den Wel Edelen Heer Cranendonk	"	1500:–:–
1 "	" Jan Harris	"	2340:–:–
1 "	" de Wed: van Willem Gabrielsz:	"	834:–:–
1 "	" den Ondercoopman Sijbrand Homis	"	7500:–:–
1 "	" Pieter Harmensz.	"	1300:–:–
2 "	" Anthonij Zacharias	"	400:–:–
1 "	" den Armenisch Coopman Alexander Jacob Jan	"	7100:–:–
	de Coopbrieven bedraagen	rd:	32974:–:–

1 p: Obligatie ten behoeve van D'E Comp: groot rd: 6000: gepasseert voor den Notaris Jacob Levier den 30 8ber: 1761 ten lasten van den Chinees lieutenant Limki Kalo Spruijtende over geleende Gelden voor welkers Restitutie in Poede Suijker van de Soort Cabessa zig als borgen hebben gesteld den Burger Pieter Garding en den Chineese lieutenant Lim Teipko.–

1 p:s Obligatie ten Behoeve van D'E: Compagnie groot Rd:s 4000:- gepasseert voor den Notaris Jacob Levier den 17: Febr: 1752 en ten lasten van den Chineese lieutenant Limki Enlo Spruijtende over geleende Gelden voor welkers Restitutie in Poeder-Suijker van de Soort Cabessa sig als Borgen hebben gesteld, den Burger Pieter gardin en ten Chinees lieutenant Lim Tsipko

1 p:s Maleijdse obligatie ten Behoeve van d'E: Comp: en ten lasten van den Pangerang Gusti mochamad Raoff groot Rd:s 2000 gedateert den 18: Maart A:o 1752.

1 p:s Acte obligatoir ten Behoeve van D'E: Comp: en ten lasten van de Chineese lieutenants Panwanseeng en Lim Tsepko, Spruijtende over genotene 500 picols peper, 100 picols Thin en 3 p:s Perpetuanen Swarte, op Conditie, het selve met de Jonken voor reecq: en risico van d'E: Compagnie na aijmuij en Limpho te versenden, en voor het bedragen van dien aldaar te laten inkoopen 100 kisten Limphos Gouddraat, 6000:- lb quik en de rest in goud: Zijde Stoffen en muscus en bij terugkomst der Jonken daar van behoorlijk Rekening te doen, gepasseert door den Notaris Jacob Levier den 2 Julij 1754. –

1 p:s Acte van Acquit van d'Heer Edward Buurman, Capitain en Supercarga van 't Engelse Comp: Schip The Prince George wegens de door hem, als mede rheeder en Gemagtigde van den gouverneur en raad te Banca Hoelo, so wel als van de Eijgenaars ontfangene Restitutie van de in A:o 1755 door de Padangse Bedienders alhier gesondene Chialoup The Surprise met dies lading en toebehoren, als mede wegens de in A:o 1748 door 's Comp:s kruijs vaartuijgen genomen twee Gontings of prauwen met dies ladingen en Toebehooren, gepasseert voor den Notaris J:b Levier den 23: Augustus A:o 1753.

verders nog de volgende Boeken ten Comptoire van den Eersten oppercoopman, als

14 Stuks Groote Geld kamer Boeken, als
1 van A:o 1740/41
1 „ „ 1741/2
1 „ „ 1742/3
1 „ „ 1743/4
1 „ „ 1744/5
1 „ „ 1745/6
1 „ „ 1746/7
1 „ „ 1747/8
1 „ „ 1748/9
1 „ „ 1749/50
1 „ „ 1750/1
1 „ „ 1751/2
1 „ „ 1752/3
1 „ „ 1753/4

14 Stuks Dagelijkse restantboekjes van de groote geldcamer
1 van A:o 1740/41
1 „ „ 1741/42
1 „ „ 1742/43
1 „ „ 1743/44
1 „ „ 1744/45
1 „ „ 1745/46
1 „ „ 1746/47
1 „ „ 1747/48
1 „ „ 1748/49
1 „ „ 1749/50
1 „ „ 1750/51
1 „ „ 1751/52
1 „ „ 1752/53
1 „ „ 1753/54

6 Stuks Afscheep Boekjes van de groote geld kamer; als:
1 van A:o 1735 tot 1738
1 „ „ 1738 „ 1740
1 „ „ 1740 „ 1743
1 „ „ 1743 „ 1747
1 „ „ 1747 „ 1751
1 „ „ 1751. en nog lopende

6 Stuks Berigt Boeken van de groot Geld kamer, als
1 van A:o 1734 tot 1738
1 „ „ 1739 „ 1746
1 „ „ 1738 „ 1743
1 „ „ 1743 „ 1744
1 „ „ 1744 „ 1748
1 „ „ 1748 „ 1754
1 „ „ 1754 nog lopende

2 Stuks Ordonnantien Boekjes van de groote Geld kamer, daarvan een lopende

2 „ Restant Boekjes van de groote geld kamer, daar van een nog lopende

2 boeken Sijnde ordonnantien van overbehoudene verversing penningen daar van een nog lopende

15 Stuks Extract Notul Boekjes; als.
1 van A:o 1734 tot 1736
1 „ 1736 en 1737
1 „ 1738 en 1739
1 „ 1739 „ 1740
1 „ 1740 „ 1741
1 „ 1741 „ 1742
1 „ 1742 tot 1743
1 „ 1743 „ 1745
1 „ 1745 „ 1747
1 „ 1747 „ 1749
1 „ 1749 en 1750
1 „ 1750 tot 1752
1 „ 1752 en 1752
1 „ 1753.
1 1754 nog lopende

7 Stuks Boeken van Belasting.
1 van A:o 1737 tot 1740
1 „ „ 1740 „ 1742
1 „ „ 1742 „ 1743
1 „ „ 1743 „ 1747
1 „ „ 1747 „ 1750
1 „ „ 1750 „ 1753
1 „ „ 1753 „ 1754

19 Stuks Boekjes van over en te kort, als
1 van A:o 1723 en 1724
1 „ „ 1723 tot 1725
1 „ „ 1725 en 1726
1 „ „ 1726 tot 1728
1 „ „ 1727 „ 1729
1 „ 1730 en 1731
1 „ „ 1731 „ 1732
1 „ „ 1732 „ 1733
1 „ „ 1733 „ 1736
1 „ „ 1736 „ 1738
1 „ „ 1738 „ 1740
1 „ 1741 „ 1742
1 „ „ 1742 „ 1744
1 „ „ 1744 „ 1746
1 „ 1746 „ 1748
1 „ 1748 „ 1750
1 „ „ 1750 „ 1751
1 „ „ 1751 „ 1753
1 „ „ 1753 nog lopende

28 Stuks Berigt Boeken gehoorende tot het Boekje van over en te kort
1 van A:o 1738/9
2 „ „ 1739/40
2 „ „ 1740/41
2 „ „ 1741/2
2 „ „ 1742/3
2 „ „ 1743/4
1 „ „ 1744/5
1 „ „ 1745/6
2 „ „ 1746/7
1 „ „ 1747/8
2 „ „ 1748/9
2 „ „ 1749/50
2 „ „ 1750/51
2 „ „ 1751/52
2 „ „ 1752/53
2 „ „ 1753/4

26 Stux bevigt Boekjes gehoorende tot de negotie boeken, als.
1 van A.o 1737/8
1 " " 1738/9
2 " " 1739/40
2 " " 1740/41
2 " " 1741/2
2 " " 1742/3
2 " " 1743/4
1 " " 1744/5
1 " " 1745/6
1 " " 1746/7
1 " " 1747/8
2 " " 1748/9
1 " " 1749/50
2 " " 1750/51
2 " " 1751/2
2 " " 1752/3
1 " " 1753/4

6 Stux liquidatie Boeken, als.
1 van A.o 1696
1 " " 1696 tot 1725
1 " " 1725 " 1730
1 " " 1730 " 1735
1 " " 1734 " 1743
1 " " 1743 " nog lopende

21 Stux verdeelden Indische Eijschen; als
1 van A.o 1736
1 " " 1737 en 1738
1 " " 1739
1 " " 1739 en 1740
1 " " 1740
1 " " 1742
1 " " 1743
1 " " 1744
1 " " 1745
1 " " 1746
1 " " 1747
1 " " 1748
1 " " 1749
2 " " 1750
2 " " 1751
1 " " 1752
2 " " 1753
1 " " 1754

9 Stux Minuit afgaande beantwoorde Indiasche Eijschen van alle buijten Comptoiren als.
1 van A.o 1744
1 " " 1745
1 " " 1746
1 " " 1748
1 " " 1749
1 " " 1750
1 " " 1751
1 " " 1752
1 " " 1753

6 Stux boeken van ontfangen beantwoorde Indiase Eijschen van de buijten Comptoiren

6 Stux Boekjes van den generalen opneem van de negotie Pakhuijsen

3 " boeken van diverse opneemen en Transporten van A.o 1749 tot 1753

9 " Boekjes van ontfangene vaderlandse rendementen als van A.o 1750 tot A.o 1753.

21 Stux minnit generalen Eijschen uijt Nederland, als
1 van A.o 1735
1 " " 1736
1 " " 1737
1 " " 1738
1 " " 1739
1 " " 1740
1 " " 1741
1 " " 1742
1 " " 1743
1 " " 1744
1 " " 1745
1 " " 1746
1 " " 1747
1 " " 1748
1 " " 1749
1 " " 1750
1 " " 1751
1 " " 1752
1 " " 1753
1 " " 1754
1 " " 1755

13 Stux Bijlagen gehoorende tot evengem.e Eijsche uijt Nederland
13 " Vaderlandse Eijsch boeken, als
1 van A.o 1685 tot 1693.
1 " " 1694 " 1697
1 " " 1698 " 1701
1 " " 1702 " 1706
1 " " 1707 " 1719
1 " " 1720 " 1726
1 " " 1727 " 1732
1 " " 1733 " 1737
1 " " 1738 " 1741
1 " " 1742 " 1745
1 " " 1746 " 1748
1 " " 1749 " 1751
1 " " 1752 " 1755

7 Stux Indiase Eijsch boeken, als
1 van A.o 1710 tot 1719
1 " " 1719 " 1730
1 " " 1730 " 1734
1 " " 1734 " 1738
1 " " 1738 " 1743
1 " " 1743 " 1751
1 " " 1751 " nog lopende

2 Stux Indiase Rendement Boeken
63 " Extract Brief Boeken van de volgen,de Comptoiren, als.
2 van amboina
2 " Banda
2 " Ternaten
6 p.s die transporteere

6 Stux Extract Brief Boeken p.r Transport
1 " van Macasser
3 " " Timor
2 " " Jamby
1 " " Japan
2 " " China
2 " " Tanjongpoura
1 " " Jagal
2 " " Siam
2 " " Bantam
1 " " Padang
2 " " malacca
2 " " Palembang
2 " " 't patria
6 " " transtater
2 " " Samarang
2 " " mallabaar
3 " " Ceijlon
5 " " beantwoorde patriase Extracten
2 " " Banjermassing
3 " " Cabo de goede Hoop
2 " " Souratta
3 " " Choromandel
3 " " Bengalen
3 " " Persien
2 " " mocha
2 " " Cheribon
63 p.s Extract brieven boeken, als voren

Hiermede verhopen aan UW Weldele Grootagtbare ordere te hebben voldaan noemen ons met alle Eerbied

Batavia int Casteel
den September 1754.
ter verantwoordinge van mijn
Excepto de koopere duijten en penningen
p.r was Geteekent

C. L. Sluff

voor 12'473940 p.s koopere duijten en
92'48000 d.o Penningen

Ch. Nessink
Joh.s Backwedt

Wel Edele Grootagtbare Heer,
UW Wel Edele Grootagtbare
onderdanige dienaren
p.r was Geteekent
C. Oostwalt
M.o Lookermans
C. Gümner

Accordeert
H.m Knippingh

Rapport

van den

Generalen opneem

in 's Comp.s Groote Geldkamer

onder ult.°

Augustus

A°. 1774.

Door

Amsterdam

Nic. Gesten
J.s. Verster

No: 32.

Samentrekking van Zodanige Coopmanschappen als er t'Zedert 1° September A° 1753 Tot ultimo Augustus deses Jaars off gedurende den tijd van een rond Jaar, so aan Portugeese als Chineesen Andere Buijtenlandse Handelaars zijn verkogt, en weder andere van deselve ingekogt geworden, item diverse Producten voor de Eerenlandse Javanen alhier afgebragt en aan d'E. Comp: geleverd namentlijk

Inkoop

221218	lb:	off	176 21/125	picols Areecq	voor	Rd:	693 1/2
1953	//	//	63 18/125	// Calleatourhout Cust	//	//	106 1/8
16007 1/2	//	//	120 77 1/2/125	// Cauris	//	//	774 1/8
113832	//	//	910 82/125	// Japans Kooper in platen	//	//	27319 5/8
625	//	//	5	// paard d'amour Schulpen	//	//	45.—
375	//	//	3	// Peeper Lange	//	//	36.—
1241368 3/4	//	//	9918 123 3/4/125	// Peeper Swarte	//	//	64089 1/8
486	//	//	3 111/125	// Peeper Witte	//	//	27 1/4
266625	//	//	2133	// Sappanhout Bimas	//	//	3199 1/2
1711150 1/4	//	//	13689 25 1/4/125	// ——— d° Siams	//	//	31578 1/2
457697	//	//	3661 72/125	// ——— d° Manilhas	//	//	8290 5/8
3095	//	//	4000	bossen Sintokhout off° bast	//	//	50.
5213	//	//	41 88/125	Pic: Sandelhout Mallabaars	//	//	542 1/8
1193	//	//	— 93/125	// ——— d° Timorees	//	//	6 3/4
223887	//	//	1791 12/125	// Salpeeter bengaals	//	//	12537 5/8
1001689	//	//	8013 64/125	// Thin bancas	//	//	120202 3/4
2644887 1/2	//	//	21158 97 1/2/125	// Caffij boonen	voor	Rd:	126952 3/4
22656 1/4	//	//	181 31 1/4/125	// Catoene garen	//	//	2987 3/8
45218 3/4	//	//	361 3/4	// Curcuma	//	//	1808 3/4
7491	//	//	59 116/125	// Indigo in Soort	//	//	2700 37/48
186056 1/4	//	//	1488 56 1/4/125	// Peeper Swarte	//	//	10853 3/4
1790 1/2	//	//	14 40 1/2/125	// d° Witte	//	//	171 7/8
918773	//	//	7350 23/125	// Candij Suijker	//	//	50837 3/4
9442796	//	//	75542 46/125	// Poeder Suijker	//	//	393460 1/8

(Caffij boonen t/m Poeder Suijker: Javaas) Rd: 529753 7/48

Somma, Rijxd: 800054 40/48

Verkoop

37500	lb:	off	300	Picols Calleatourhout Cust	Rd:	1050.—
23976 1/4	//	//	191 101 1/2/125	// Camphur Sal Sumatse	//	6329 35/48
145	Baalen			Canneel fijne Ceijlonse	//	19333 1/3
3750	lb:	off	30	Pic: Cooper Japanse in Staven	//	1260.—
12500	//	//	100	// Looth Hollands	//	650.—
12776	//	//	102 26/125	// Plat looth aan rollen	//	945 28/48
3750	//	//	30	// Kas Looth	//	210.—
10750	//	//	86	// Nagulen gariofel	//	22395 5/6
1500	//	//	12	// Nooten Muscaaten	//	1750.—
210625	//	//	1685	// Peeper Swarte	//	22660.
40625	//	//	325	// Thin bancas	//	6987 1/2
197310 1/4	//	//	1578 60 1/4/125	// ijser aan Staven	//	13154 1/48
				Aan diverse Manufacturen	//	4037.
				// // Lijwaten	//	4751 5/8

Rd: 105514 25/48

Aan diverse vaderlandse Manufacturen, Gouden Silvere Stoffen, Kanten en passementen, gouden Silver werken, roll. Armosijnen en gedistileerde Wateren en 3: o nelsaadens. Cormandelse, Bengaalse en Souratse Lijwaten bij ven, dutie verkogt, vide twee rendementen bedraagende verkoops 365498: 2: 8: off Rijxdaalders. 152290 7/8

Somma Rijxd: 257805 19/48

So dat den Inkoop den verkoop Surmonteerd Rd: 542249 1/2

Somma Rijxd: 800054 40/48

Batavia int Casteel Den 31 Augustus A° 1754.

Nagesien,
[illegible] Geirsjen

Voor 't opmaken,
Joh: Dachevacht

N: 33

De Generaal Rendement van beschaedigde Copmanschappen, in een rond Jaar, bij pu, blicque vendutie in de Stadt, voor de Wooning van den Stads Vendumee, ster verkogt, zedert primo Sep, tember A: 1753. tot ultimo Augustus A: 1754. Naementlijk.

Cormandelse Lijwaten

		Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p%
900	p: Chiavonijs roode	2774:5:-	960:12:-	—:-:-	1813:13:-	65%
480	„ goedel Clindos groote	610:16:-	452:14:-	—:-:-	150:2:-	25%
40	„ Guinees fijn gebleekt	769:-:8	922:8:8	153:8:-	—:-:-	20:-
160	„ guinees gem: gebl:	1435:5:-	2012:5:8	577:-:8	—:-:-	40¼
80	„ Salempoeris	301:1:-	450:19:8	149:18:8	—:-:-	49¾
	D' beschaedigte Cormandelse lijwaten bedraagen	5890:7:8	4798:19:8	880:7:-	1971:15:-	
	Den verkoop van den Inkoop, als ook D' winst van 't verlies getrocken	4798:19:8			880:7:-	
	So blijkt dat er verlooren is	1091:8:-			1091:8:-	

Bengaelse lijwaten

		Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p%
100	p: dongrijs gebleekte	526:19:-	436:3:8	—:-:-	90:15:8	17¼
60	„ Zijldoek	456:11:-	347:17:8	—:-:-	108:13:8	23¾
1	„ Cassas	14:-:-	17:2:-	3:2:-	—:-:-	22½
	D' beschaedigte bengalse lijwaten bedraagen	997:10:-	801:3:-	3:2:-	199:9:-	
	Den verkoop van den Inkoop ende winst van 't verlies afgetrocken	801:3:-			3:2:-	
	So blijkt dat er verlooren is	196:7:-			196:7:-	19¾

Sourattse Lijwaten

		Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p%
15	p: Baftas swarte smalle heele bedraagen	582:8:-	488:11:-	—:-:-	93:17:-	16%

Manufactuuren Bevaragt

Laakenen

Op Batavia aangebragt	Wat met welke Jaar Schepen	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Groene						
9 p.s uyt de Kas N.o 1: 2: 3: 4: 5	A.o 1753 p.r Admiraal Tromp van Bewesting	1939: 9:-	1333: 5:-	—:-.-	606: 4:-	31 1/8
Swarte						
1 p.s uyt d'Kas N.o 1.	A.o 1753 p.r als boven	191:11:8	179:10:-	—:-.-	12: 1:8	6 3/8
Blaauwe						
7 p.s uyt de Kas N.o 1:2:3: 4:5:	A.o 1753. p.r als voren	1430:-.-	1143:13:-	—:-.-	286:7:-	20.
Haarlemmer Stoffen						
3 p.s	A.o 1753 p.r Witteveen van Zeelandt	500:-.-	392:1:-	—:-.-	107:19:-	21 5/8

Laaken rassen

Op Batavia aangebragt	Wat met welke Jaar Schepen	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Donkerblaauwe						
17 p.s uyt d'Kas L.o N: P: D: F: L.o 151: 91. 387.	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	1764:-.-	1332:12:-	—:-.-	431:8:-	24 1/2
Groene						
10 p.s uyt d'Kas N.o 602: 392: en L.o C: R:	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	2011: 4:-	1334: 4:-	—:-.-	677:-.-	33 3/4
Carmosijn Roode						
1 p.s uyt d'Kas L.o W.o	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	146:9:8	121:1:-	—:-.-	25:8:8	17 5/8
Schairroode						
24 p.s uyt d'Kas N.o 156. 150. 182. 183. 184. 159.	A.o 1752 p.r 't huys ten donk van Zeeland	3237:6:-	3587:14:-	350:8:-	—:-.-	10 3/4

Grijn

Op Batavia aangebragt	Wat met welke Jaar Schepen	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Schairroode						
12 p.s uyt d'Kas L.o ij: R: R: S: S: L.o Y: Y: W: W: N.o 1. & N.o 8	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	3015:12:8	2568: 8:8	—:-.-	447: 4:-	14 3/4
Carmosijn roode						
6 p.s uyt d'Kas L.o A: F:	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	1483:15:-	882: 7:8	—:-.-	601: 7:8	40 1/2
Donkerblaauwe						
33 p.s uyt d'Kas L.o ij: K: K: L: L: O O: B: B: V: V: U U U U. Z. Z. N.o 1.	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	7044:19:8	4479:5:-	—:-.-	2565:14:8	36 1/2
Groene						
2 p.s uyt d'Kas L.o 1: Y: ij	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	457:12:-	325:18:8	—:-.-	131:13:8	28 3/4
Strooggeele						
2 p.s uyt d'Kas L.o M: M:	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	478:10:-	308:13:8	—:-.-	169:16:8	35 1/2
Ligtgeele						
2 p.s uyt d'Kas L.o M: M:	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	481:16:-	384:10:-	—:-.-	97: 6:-	20 1/4

Polemieten

Op Batavia aangebragt	Wat met welke Jaar Schepen	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Schairroode						
8 p.s uyt d'Kas L.o P: N: N:	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	1644:16:-	1718:8:-	73:12:-	—:-.-	4 1/2
Blaauwe						
7 p.s uyt d'Kas L.o F: F: Y:	A.o 1754 p.r d'hoop van moeda te rug	1024:10:-	1074:4:8	49:14:8	—:-.-	4 7/8
8 " " " " " R. P. N. N.	" — " " " " " "	1134:12:8	1370:-.-	[illegible]:7:8	—:-.-	20 3/4
15 p.s Polemieten Blaauwe Bedraagen		2159:2:8	2444:4:8	285:2:	—:-.-	13 1/4

	Op Batavia aangebragt wat Jaar Met wat Schepen	Inkoop	Verkoop	Wint	Verlies	p. C°
Vervolg van Potmieten						
Geele						
1 p. uyt d'Kas L° K	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	173: 0:-	217: 16:-	44: 0:-	—:—:—	25 %
Baracaanen						
Blaauwe						
14½ p. uyt d'Kas L° A: w: w: x: x: w: w:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	1411: 5: 8	955: 10:-	—:—:—	455: 15: 8	32¼
Roode						
14½ p. uyt d'Kas L° J: r: u: x: x: w: w:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	4975: 5:-	3380: 18:-	—:—:—	1594: 7:-	32 ½
Ras d'Marocco						
Groene						
8 p. uyt d'Kas L° ü ü: w: w:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	547: 12:-	177: 13:-	—:—:—	369: 19:-	67½
13 " " " " N° 194	" 1752 " d'Vriesk van Zeeland	1243: 11:-	716: 16: 8	—:—:—	526: 14: 8	42¼
21 p. Ras d'marocco bedraagen		1791: 3:-	894: 9: 8	—:—:—	896: 13: 8	50
Imperiaalen						
Blaauwe						
28 p. uyt d'Kas L° q: q: w: w: ij: z: z:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	974: 8:-	724: 5: 8	—:—:—	250: 2: 8	25¾
4 " " " N° 2: 3: 4: Δ	" — " — " — "	240: 12: 8	129: 16:-	—:—:—	110: 16: 8	46
32 p. Imperiaalen Bedraagen		1215: -: 8	854: 1: 8	—:—:—	360: 19:-	29¾
Schairroode						
8 p. uyt d'Kas L° H: H: x: x: N° 4	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	412:-:-	353:-: 8	—:—:—	58: 19: 8	14¼
Groene						
1 p. uyt d'Kas N° 8	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	33: 10:-	30: 15:-	—:—:—	2: 15:-	8¼
Carmosijn roode						
1 p. uyt d'Kas L° ij: ij:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	32: 10:-	54: 13: 8	22: 3: 8	—:—:—	68

	Op Batavia aangebragt wat Jaar met wat Schepen	Inkoop	Verkoop	Windt	Verlies	p. C°
Croon Ratten						
Blaauwe						
33 p. uyt d'Kas N° 7. 164. 165. 43. 44. 96. 97. L° x. z. z. w. w. k. k. N° 14. 2. 4.	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	874: 10:-	564: 17:-	—:—:—	309: 13:-	35½
Roode						
17 p. uyt d'Kas N° 43. 44. 96. 97. L° C. L° A: A:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	773: 10:-	647: 19: 8	—:—:—	125: 10: 8	16¼
Groene						
18 p. uyt d'Kas N° 55. 166	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	423:-:-	314: 6:-	—:—:—	108: 14:-	25 %
Perpetuaanen						
Coffy Couleur						
30 p. uyt d'Kas L° K. l. m. f. f. g. g. L° O: O:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	525:-:-	538: 15:-	13: 15:-	—:—:—	2½
Groene						
23 p. uyt d'Kas N° 495. 401. 78. 109. 110. N° 134. 170. L° G. T. b. b. L° f. f. z. L° t: c: c: l: d:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	1097: 2:-	637: 14: 8	—:—:—	459: 7: 8	41⅞
Blaauwe						
9 p. uyt d'Kas N° 216. 124. L° gg	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	163: 16:-	149: 4:-	—:—:—	14: 12:-	9
2 " " " L° f. f. 3	" 1754 " — " — "	33: 18:-	37: 11: 8	3: 13: 8	—:—:—	10 %
11 p. Perpetuaanen Blaauwe, Bedraagen		197: 14:-	186: 15: 8	3: 13: 8	14: 12:-	
Den Verkoop van den Inkoop en de Windt van't Verlies afgetrokken		186: 15: 8			3: 13: 8	
So blijkt dat 'er verlooren is		10: 18: 8			10: 18: 8	5½
Bruijne						
2 p. uyt d'Kas L° P. P.	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	37:-:-	33:- 8	—:—:—	3: 19: 8	10 %
Sersie						
Blaauwe						
1 p. uyt d'Kas X: X:	A° 1754 p. d'Hoop van mocha terug	28: 10:-	18: 4:-	—:—	10: 6:-	36

op Batavia aangebragt
wat met welke
Jaar Scheepen

		Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Tapytenen Bankmatrassen						
6 p uyt d'kas N° 74.	a° 1764 d'Loop van Mocha te rug	91:14:–	34:3:–	—:–:–	57:11:–	62 ¾
40 " " " " " " 0. L° Y	" — " — " — " — "	468:5:–	325:14:–	—:–:–	142:11:–	30 ½.
46 p Tapyten en bankmatrassen bedraagen		559:19:–	359:17:–	—:–:–	200:2:–	35 ¾.
Fluweel — Carmosyn roode						
1 p uyt d'kas	a° 1764 p° Liefde van Surratte t'rug	391:12:–	261:4:–	69:12:–	—:–:–	17 5/8.
Goude Stoffen						
1 p uyt d'kas N° 1.	a° 1764 p° Een buiged Vaartuygen van Van mallatta, Tyjdaldaad van Cochim China te rug ontfangen	1686:8:–	1160:3:–	—:–:–	526:15:–	31 ¼.
1 " " " " " " 4.		1484:7:–	785:15:–	—:–:–	698:12:–	47 %.
2 p Goude Stoffen Bedraagen		3171:5:–	1946:18:–	—:–:–	1225:7:–	38 5/8
Goude Kanten						
175 © uyt d'kas ⚘	A° 1763. p° Ackerendam van Cochim te rug	787:13:–	613:2:–	—:–:–	174:11:–	22 %.
Silvere Kanten						
50 © uyt d'kas } ⚘	A° 1763. p° als Even	157:10:–	115:1:8	—:–:–	42:8:8	27:–
264 " " " " }		1235:14:–	1059:18:–	—:–:–	175:16:–	14 ¼
314 © Silvere Kanten, bedraagen		1393:4:–	1174:19:8	—:–:–	218:4:8	15 5/8
Goude Passementen						
190 © uyt d'kas ⚘	A° 1763. p° als Vooren	495:5:–	387:11:–	—:–:–	107:14:–	21 ¾.
Silvere Passementen						
246 © uyt d'kas ⚘	A° 1763 p° als gem°	725:1:8	533:14:–	—:–:–	191:7:8	26 3/8
Geele Saaijen						
9 p uyt d'kas N° 548	a° 1764 p° d'Liefde van Souratte t'rug	257:4:8	269:7:–	12:2:8	—:–:–	4 ¾.

op Batavia aangebragt
wat met welke
Jaar Scheepen

		Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Groene Silvere Stoffen met Couleuren						
1 p uyt d'kas N° 196.	a° 1752 p° Fluijs ten broek van Zeeland	437:4:–	278:14:8	—:–:–	158:9:8	36 ¼.
Groene Moires met Silver						
77 ½ el uyt d'kas N° 95	a° 1749 p° d'Gustaaf Willem van Zeeland	360:7:8	286:17:–	—:–:–	73:10:8	20 3/8
Silvere Dammast						
31 ½ © uyt d'kas 193.	a° 1753 p° Nijburg van China of Cochim China te rug	428:4:–	188:6:8	—:–:–	239:17:8	56:–
Point d'Espagne						
42 ½ © uyt d'kas N° 437.	a° 1751 p° d'Eendragt van Amsterdam	513:6:–	270:15:8	—:–:–	242:10:8	47 ¼.
Witte Hoeden						
143 p uyt d'kas N° 01. / 416. / 142.	a° 1751. p° Leckerland van Zeeland. / 1751. " Ruijskenstijn van Amsterdam. / 1753. " Ouwerkerk " Zeeland.	543:12:–	231:3:8	—:–:–	312:8:8	57 ½.

Diverse Beschaedigde Goederen

		Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Rosen water						
267 flessen		374:18:8	390:12:–	15:13:3	—:–:–	4 1/8
Sehingtsf rolls Armosynen						
77 St		1817:4:–	1790:17:–	—:–:–	21:7:–	1 ¼.
Poerlesoijen						
10 rollen		612:–:–	245:19:8	—:–:–	366:–:8	59 ¾
Chinaete Stoffen met goude Bloemen						
19 p		453:1:–	309:16:–	—:–:–	143:5:–	31 ½

Vervolg van diverse Beschadigde Goederen

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Gongons Groote					
6 p.s	144: 6:–	64: 7:–	—	79: 19:–	55%
Gongons kleene					
24 p.s	201:12:–	84: 9:–	—	116: 1:–	57%
Leer Catt					
300 vellen	121:16:8	79: 3:–	—	42:13:8	35½
Ansjel Hoorns					
999 p.s	536: 9:–	64: 7:–	—	472: 2:–	88.

Rendement van Manufactuuren

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
17 p.s Laakens, daar van					
9 p.s groene	1939: 9:–	1335: 5:–	—	604: 4:–	31%
1 „ swarten	191:11:8	179:10:–	—	12: 1:8	6⅜
7 „ Blaauwe	1430 –:–	1143:13:–	—	286: 7:–	20:–
17 p.s Laakenen in Zoort rendeeren	3561:–:8	2658: 8:–	—	902:12:8	25⅜
3 p.s Harlemmer stoffen	500:–:–	392: 1:–	—	107:19:–	21⅝
60 p.s Laaken rassen, waar van					
17 p.s donker blaauwe	1764:–:–	1332:12:–	—	431: 8:–	24½
18 „ groene	2011: 4:–	1334: 4:–	—	677:–:–	33¾
1 „ Carmosyn roode	146: 9:8	121: 1:–	—	25: 8:8	17⅜
24 „ schairroode	3237: 6:–	3587:14:–	350: 8:–	—	10¾
60 p.s Laaken rassen Rendeeren	7158:19:8	6375:11:–	350: 8:–	1133:16:8	
Den verkoop van den Inkoop ende Winst van 't verlies afgetrokken	6375:11:–			350: 8:–	
So blijkt dat er verlooren is	783: 8:8			783: 8:8	10%

Vervolg van 't Rendement

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
57 p.s Grijn te weten					
12 p.s Schairroode	3015:12:8	2568: 8:8	—	447: 4:–	14¾
6 „ Carmosyn Roode	1483:15:–	882: 7:8	—	601: 7:8	40½
33 „ Donker blaauw	7044:19:8	4479: 5:–	—	2565:14:8	36½
2 „ Groene	457:12:–	325:18:8	—	131:13:8	28¾
2 „ strogeel	478:10:–	308:13:8	—	169:16:8	35½
2 „ ligtgeel	481:16:–	384:10:–	—	97: 6:–	20¼
57 p.s Grijn in Zoort rendeeren	12962: 5:–	8949 3:–	—	4013: 2:–	31.
24 p.s Polemiten, daar van					
8 p.s schair roode	1644:16:–	1718: 8:–	73:12:–	—	4½
15 „ Blaauwe	2159: 2:8	2444: 4:8	285: 2:–	—	13¼
1 „ geele	173: 8:–	217:16:–	44: 8:–		25%
24 p.s Polemieten in Zoort, Rendeeren	3977: 6:8	4380: 8:8	403: 2:–	—	10%
19 p.s Baracaanen, waar van					
4½ p.s blaauwe	1411: 5:8	955:10:–	—	455:15:8	32¼
14½ „ Roode	4975: 5:–	3380:18:–	—	1594: 7:–	32.
19 p.s Baracaanen in Zoort bedraagen	6386:10:8	4336: 8:–	—	2050: 2:8	32%
21 p.s Ras d'marocco, Groene, rendeeren	1791: 3:–	894: 9:8	—	860:13:8	50.=
42 p.s Imperiaalen, als					
32. p.s blaauwe	1215:–:8	854: 1:8	—	360:19:–	29¾
8. „ schairroode	412:–:–	353:–:8	—	58:19:8	14¼
1. „ Groene	33:10:–	30:15:–	—	2:15:–	8¼
1. „ Carmosyn roode	32:10:–	54:13:8	22: 3:8	—	68.
42. p.s Imperiaalen in Zoort bedraagen	1693:–:8	1292:10:8	22: 3:8	422:13:8	
Den verkoop van den Inkoop, ende Winst van 't Verlies getrokken	1292:10:8			22: 3:8	
So blijft dat er verlooren is	400:10:–			400:10:–	23¾.

Vervolgt van't Rendement

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p. C°.
68 p° Croonrassen te weeten					
33 p° Blauwe	874:10:-	564:17:-	—:-:-	309:13:-	35½
17 " Roode	773:10:-	647:19:8	—:-:-	125:10:8	16¼
18 " Groend	423:-:-	314:6:-	—:-:-	108:14:-	25%.
68 p° Croonrassen in Zoort rendeeren	2071:-:-	1527:2:8	—:-:-	543:17:8	26¼.
96 p° Perpetuaanen, waar van					
30 p° Coffy Couleur	525:-:-	538:13:-	13:13:-	—:-:-	2%.
53 " groend	1097:2:-	637:14:8	—:-:-	459:7:8	41%
11 " Blauwe	197:14:-	186:15:8	—:-:-	10:18:8	5½
2 " Bruijne	37:-:-	33:-:8	—:-:-	3:19:8	10%.
96 p° Perpetuaanen in Zoort bedraagen	1856:16:-	1396:3:8	13:13:-	474:5:8.	
Den Verkoop vanden Inkoop ende					
Winst vant Verlies afgetrocken	1396:3:8			13:13:-	
So blykt dat er verlooren is	460:12:8			460:12:8	24¾
1 p° Sersie blaauwe, bedraagt	28:10:-	18:4:-	—:-:-	10:6:-	36.
46 p° Tapyten en bankmatrassen, rendeeren	559:19:-	359:17:-	—:-:-	200:2:-	35¾
1 p° Fluweel Carmozyn roode, bedraagt	391:12:-	461:4:-	69:12:-	—:-:-	17%.
2 p° Goude stoffen rendeeren	3171:5:-	1945:18:-	—:-:-	1225:7:-	38%
175 ℔ goude Kanten, bedraagen	787:13:-	613:2:-	—:-:-	174:11:-	22%.
314 ℔ Silver kanten, rendeeren	1393:4:-	1174:19:8	—:-:-	218:4:8	15%.
190 ℔ Goude Passementen, bedraagen	495:5:-	387:11:-	—:-:-	107:14:-	21%.
246 ℔ Silvere Passementen, rendeeren	725:1:8	533:14:-	—:-:-	191:7:8	26%.
9 p° Saaijen Grein, bedraagen	257:4:8	269:7:-	12:2:8	—:-:-	4¾

Vervolg van't Rendement

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p. C°.
1 p° van silvere stoffen met Couleuren bedraegen	437:4:-	278:14:8	—:-:-	158:9:8	36¼
77½ ℔ Groen ankoi rendeeren	360:7:8	286:17:-	—:-:-	73:10:8	20%.
31½ ℔ Silver Dammast bedraagen	428:4:-	188:6:8	—:-:-	239:17:8	56.
42½ ℔ Poinct Espagne	513:6:-	270:15:8	—:-:-	242:10:8	47%.
143 p° Witte Hoeden	543:12:-	231:3:8	—:-:-	312:8:8	57½.

Saamentrecking van Manufactuuren

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p. C°.
17 p° laakenen	3561:-:8	2650:8:-	—:-:-	902:12:8	25⅜
5 " Harlemmer stoffen	500:-:-	392:1:-	—:-:-	107:19:-	21%
60 " laaken rassen	7158:10:8	6375:11:-	—:-:-	783:8:8	10%
57 " Grein	12962:5:-	8949:3:-	—:-:-	4013:2:-	31:-
24 " Polemiten	3977:6:8	4380:8:8	403:2:-	—:-:-	10%
19 " Barataanen	6386:10:8	4336:8:-	—:-:-	2050:2:8	32%
25 " Ras de Marotto	1791:3:-	894:9:8	—:-:-	896:13:8	50:-
42 " Imperiaalen	1693:-:8	1292:10:8	—:-:-	400:10:-	23¾
68 " Croonrassen	2071:-:-	1527:2:8	—:-:-	543:17:8	26¼
96 " Perpetuaanen	1856:16:-	1396:3:8	—:-:-	460:12:8	24¾
1 " Sersie	28:10:-	18:4:-	—:-:-	10:6:-	36:-
46 " tapyten en bank matrassen	559:19:-	359:17:-	—:-:-	200:2:-	35¾
1 " fluweel	391:12:-	461:4:-	69:12:-	—:-:-	17%
2 " Goude stoffen	3171:5:-	1945:18:-	—:-:-	1225:7:-	38%
175 ℔ Goude kanten	787:13:-	613:2:-	—:-:-	174:11:-	22%
314 " Silvere Kanten	1393:4:-	1174:19:8	—:-:-	218:4:8	15%
190 " Goude Passementen	495:5:-	387:11:-	—:-:-	107:14:-	21%
246 " Silvere Passementen	725:1:8	533:14:-	—:-:-	191:7:8	26%
9 p° Saaijen	257:4:8	269:7:-	12:2:8	—:-:-	4¾
1 " Groen en silvere stof met Couleuren	437:4:-	278:14:8	—:-:-	158:9:8	36¼
77½ ℔ Groen ankoi	360:7:8	286:17:-	—:-:-	73:10:8	20⅜
31½ " Silvere Dammast	428:4:-	188:6:8	—:-:-	239:17:8	56:-
42½ " Poinct Espagne	513:6:-	270:15:8	—:-:-	242:10:8	47¼
143 p° Witte Hoeden	543:12:-	231:3:8	—:-:-	312:8:8	57½
De beschaedigte Manufactuuren bedraagen	52050:9:-	39221:19:-	484:16:8	13313:6:8	
den Verkoop van den inkoop, ende Winst					
vant Verlies getrocken	39221:19:-			484:16:8	
So blykt dat er Verlooren is	12828:10:-			12828:10:-	24⅝.

Generaale Saamentrecking

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
De Cormandelse beschaedigte Lywaeten	5090:7:8	4798:19:8	—	1091:8:–	18½
" Bengaelse — " — "	997:10:–	801:3:–	—	196:7:–	19¾
" Souratse — " — "	582:8:–	488:11:–	—	93:17:–	16⅛
" Manufactuuren — "	52050:9:–	39221:19:–	—	12828:10:–	24⅝
" Diverse Goederen — "	4261:7:–	3035:9:8	—	1225:17:8	28⅜

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p C°
Den Geheelen Verkoop van Beschaedigte Coopmanschappen bedraagt	63782:1:8	48346:2:–	—	15435:19:8	24¼

Batavia int kleeden Pakhuijs Primo September Anno 1754.

Gesien.

Nagesien
J. Horwater

Generaal Rendement van de Verkogte beschadigde Coopmanschappen in 't boekjaar 1753/4

voor

Amsterdam

Fo. 34

Generaal Rendement van Coopmanschappen in een rond Jaar, bij Publique venditie in de stadt, voor de wooning van den stads venduemeester verkogt, zedert primo September Ao. 1753. tot ultimo Augustus Anno 1754.

Cormandelse

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	P. C.o
500 Ps bethilles bruijn blauw	3332:10:-	3575:17:-	243:7:-	—:—:—	7 1/4
320 " Canarij Sucertons bu. bl.	2009:12:-	2216:2:-	206:10:-	—:—:—	10 1/4
500 " Bethilles roode	2972:10:-	4435:13:-	1463:3:-	—:—:—	49 1/4
10 " Baftas bruin blauw	64:19:-	61:10:-	—:—:—	3:9:-	5 3/8
246 " Cambaijen fijne van 5. Cob.	890:10:8	901:19:-	11:8:8	—:—:—	1 1/4
600 " Chelassen roode	4872:4:-	7279:4:-	2407:-:-	—:—:—	49 3/8
405 " Gingam Tafacelas	4250:10:-	5205:17:-	955:7:-	—:—:—	22 1/2
40 " Guinees bruijn blauw	474:1:8	502:6:-	28:4:8	—:—:—	6:-
40 " Guinees ruuw	429:4:-	546:12:-	117:8:-	—:—:—	27 3/8
960 " Gandel Chindos	1233:12:-	794:7:-	—:—:—	439:5:-	35:-
1277 paren kousen fattoene mans	4420:5:8	1493:10:8	—:—:—	2926:15:-	66 1/4
111 ps moeris fijn gebleekt	1071:19:-	1630:14:8	558:14:8	—:—:—	52 1/4
200 " Moeris Ruuwe	809:-:-	1195:15:-	386:15:-	—:—:—	47 3/4
640 " Parcallen gem. gebl.	1500:16:-	2541:16:-	1041:-:-	—:—:—	69 3/8
110 " Roemaals Neusdoek	924:16:-	1564:13:8	639:17:8	—:—:—	69 1/8
240 " Salempoeris roode	1372:10:-	1924:12:-	552:2:-	—:—:—	40 1/4
720 " Salempoeris swaarte	4473:-:-	1080:15:-	—:—:—	3392:5:-	75 3/4
2040 " tape novo lijde strittang	10210:10:-	13356:5:8	3145:15:8	—:—:—	30 3/4
11040 " tape Java Nieuwslag	19089:-:-	25677:5:8	6588:5:8	—:—:—	34 1/2
2300 " Tape Sarasse	17377:-:-	18627:17:-	1250:17:-	—:—:—	7 1/4
1740 " tape telpokans	2092:1:-	2135:5:-	43:4:-	—:—:—	2
780 " tape Chindos	839:8:-	596:3:8	—:—:—	243:4:8	28 7/8
240 " tape maleasfroe	307:4:8	232:5:-	—:—:—	74:19:8	24 1/2
1500 " tape Sole	2739:-:-	1313:13:-	—:—:—	1425:7:-	52
1020 " tape Gingam	1343:11:-	782:6:8	—:—:—	561:4:8	41 3/4
1200 " tape Sarasse lijde strittang	5638:16:-	6361:6:-	722:10:-	—:—:—	12 3/4
D' Cormandelse lijwaeten rendeeren	94738:10:-	106033:9:8	20361:9:-	9066:9:8	
Den Inkoop van den Verkoop en het Verlies van de winst getrocken		94738:10:-	9066:9:8		
So blijkt dat er gewonnen is		11294:19:8	11294:19:8		12

Fitticoraijns

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	P. C.o
1598 Ps Vlaggedoek bedragen	4344:11:-	6031:2:-	1686:11:-	—:—:—	38 3/4

	Inkoop	Verkoop	Wint	Verlies	p%
Tengapatnamse					
635 p.s Coetsies [illegible]	6029:8:8	8324:12:8	1495:4:-	—:-:-	21⅞
280 " Gingans [illegible]	3573:1:-	24[illegible]:15:8	—:-:-	1113:5:8	31⅛
550 " Guinees gebleekt	0903:-:-	8541:-:-	1633:-:-	—:-:-	23⅝
200 " Salempoeris bruin [illegible]	1163:16:8	1817:10:-	653:13:8	—:-:-	56¼
240 " Salempoeris gebleekt	1376:2:-	1543:1:-	166:19:-	—:-:-	12⅛
De Tengapatnamse lijwaten renderen	19850:8:-	22685:19:-	3948:16:8	1113:5:8	
den Inkoop vanden Verkoop als mede 't verlies van de Wint afgetrokken		19850:8:-	1113:5:8		
Soo blijkt dat er gewonnen is		2835:11:-	2835:11:-		14¼.

Bengaalse

	Inkoop	Verkoop	Wint	Verlies	p%
600 p.s baftas	3440:17:8	3653:5:-	212:7:8	—:-:-	6¼
713 " Betilles Cangam	7364:1:8	9567:17:8	2203:16:-	—:-:-	30
500 " Chitsen Pattenase	1786:7:8	2202:9:-	416:1:8	—:-:-	23.
110 " Elatjes	1544:7:-	1539:13:-	—:-:-	4:14:-	—¼.
474 " hamans fijne	6991:10:-	8434:1:-	1442:11:-	—:-:-	20½
240 " Mallemollen gemeene	3608:13:-	4045:-:-	436:7:-	—:-:-	12⅛
300 " Roemaals Gaaren	1080:15:-	1024:18:-	—:-:-	55:17:-	5⅛
2160 " Salempoeris gebleekt	13813:4:-	17104:16:-	3291:12:-	—:-:-	23¾
10 " Zeijldoek gebl.t	68:19:-	72:18:-	3:19:-	—:-:-	5¾.
De Bengaelse Lijwaten bedraagen	39698:4:8	47644:17:8	8006:14:-	60:11:-	
Den Inkoop van den Verkoop, en het verlies van d' Wint getrocken		39698:14:8	60:11:-		
Soo blijkt dat er gewonnen is		7946:3:-	7946:3:-		20.

Souratse

	Inkoop	Verkoop	Wint	Verlies	p%
600 p.s baftas Swarte breede halve	1581:1:-	1719:12:-	138:11:-	—:-:-	8¾
400 " Baftas Swarte breede heele	2163:-:-	2432:9:8	269:9:8	—:-:-	12½
800 " Baftas Swarte Smalle halve	1574:15:-	1894:8:-	319:13:-	—:-:-	20¼
1200 " Chitsen Chelassie	2895:-:-	4104:4:8	1209:4:8	—:-:-	41¾
165 " Chitsen Siaboutria	806:17:-	1109:4:-	302:7:-	—:-:-	37½
2030 " Doty gebleekt	9552:-:-	11206:17:-	1654:17:-	—:-:-	17.
Transporteere . . .	18572:13:-	22466:15:-	3894:2:-	—:-:-	

	Inkoop	Verkoop	Wint	Verlies	p%
P.r Transport . . .	18572:13:-	22466:15:-	3894:2:-	—:-:-	
170 p.s hamekijns Swarte	204:-:-	183:18:-	—:-:-	20:2:-	9⅞
9000 " Longijns d' Smalle baftas	5915:4:-	7038:7:-	1123:3:-	—:-:-	11⅞
720 " Niquamassen grove	2001:3:-	2220:12:-	219:9:-	—:-:-	11
11680 " Patholen Pattenene grove	7067:2:-	8196:9:8	1129:7:8	—:-:-	16
1200 " Ressie d' Pommebegessie	1830:-:-	2118:3:8	288:3:8	—:-:-	15¾
1038 " Ressie d' doregessie	1162:11:8	1759:8:8	596:17:-	—:-:-	51½
109 " Sasragessie witte	578:10:-	742:10:-	164:-:-	—:-:-	28½
1200 " tape kankenia smalle fijne	2200:10:-	2613:11:-	413:1:-	—:-:-	18¾
4500 " tape d' Pommebegessie	7605:-:-	8097:19:8	492:19:8	—:-:-	6½
3000 " tape d' doregessie	4156:-:-	4984:-:8	828:-:8	—:-:-	19⅞
400 " tape of doregessie praanstengie	384:-:-	478:6:-	94:6:-	—:-:-	24½
1500 " Tape Saratse	2272:10:-	2391:10:-	119:-:-	—:-:-	5¼
4366 " patholen Zeijde	57627:3:-	67766:11:-	10139:8:-	—:-:-	17½
D' Souratse lijwaten bedragen	111576:6:8	131058:1:8	19501:17:-	20:2:-	
Den Inkoop van den Verkoop en 't verlies van d' Wint getrocken		111576:6:8	20:2:-		
So blijkt dat er gewonnen is		19481:15:-	19481:15:-	—:-:-	17½
8200 p.s Mallabaerse monster kleeden	4000:-:-	2681:6:-	—:-:-	1318:14:-	32⅝

Mallabaerse monster Lijwaten

	Inkoop	Verkoop	Wint	Verlies	p%
2 p.s Colaga[illegible]	6:12:-	7:19:-	1:7:-	—:-:-	20½
2 " Sesie	5:13:-	6:17:-	—:19:-	—:-:-	16¼
2 " Cana Caatjes	4:6:-	5:14:-	1:8:-	—:-:-	32½
2 " Curmarca	3:19:-	4:11:-	—:12:-	—:-:-	15¼
2 " Carpatico	6:12:-	6:17:-	—:5:-	—:-:-	3¾
2 " Cana Caatjes	31:2:-	27:7:-	—:-:-	3:15:-	12½
D' mallabaerse monster lijwaten renderen	58:9:-	59:5:-	4:11:-	3:15:-	
Den Inkoop van den Verkoop en 't verlies van d' Wint getrocken		58:9:-	3:15:-		
So blijkt dat er gewonnen is		—:16:-	—:16:-		1⅜

Diverse Goederen

	Inkoop	Verkoop	Wint	Verlies	p%
60620 lb Persiaanse Sout groote stucken	161:13:8	262:4:8	100:11:-	—:-:-	62¼
19½ " gutte gember	20:7:-	93:7:8	64:-:8	—:-:-	218
45 " gomgoms groote	135:-:-	263:1:8	125:1:8	—:-:-	94¾
6 " gomgoms kline	18:-:-	22:15:8	4:15:8	—:-:-	26¼
Transporteere . . .	344:-:8	641:9:-	297:8:8	—:-:-	

		Inkoop	Verkoop	Wintt	Verlies	p. C°
	p. Transport	344:–:8	641:9:–	297:8:8		
27½ ℔ Rosenhout		237:12:–	293:10:–	56:4:–		–:–:– 23⅞
35 p. Cassomba		5:17:–	17:1:8	12:4:8		–:–:– 341¼
56 " Potjes Javaanse Suykers		6:15:–	5:13:8	–:–:–	1:1:8	15⅞
Diverse Goederens bedraagen		502:4:8	958:–:–	366:17:–	1:1:8	–
Den Inkoop van den Verkoop ende Verlies van de Wintt getrokken			502:4:8	1:1:8		
So blijkt dat'er gewonnen is			365:15:8	365:15:8		61¾

Saamentrecking

	Inkoop	Verkoop	Wintt	Verlies	p. C°
De Cormandelse Lijwaten bedragen	94738:10:–	106033:9:8	11294:19:8		–:–:– 12
" Custcorinse Haggedrokken zendeesen	4344:11:–	6031:2:–	1686:11:–		–:–:– 38¾
" Bengaalsche Lijwaten bedraagen	19850:8:–	22685:19:–	2835:11:–		–:–:– 14¼
" Bengaalse Lijwaten bedraagen	39698:14:8	47644:17:8	7946:3:–		–:–:– 20
" Soeratse Lijwaten bedraagen	111576:6:8	131058:1:8	19481:15:–		–:–:– 17½
" Nederlandsche montsen kleeden bedraagen	4000:–:–	2681:6:–	–:–:–	1318:14:–	32⅞
" Nederlandsche montsen Lijwaten bedraagen	58:9:–	59:5:–	–:16:–		–:–:– 1⅜
" Diverse Goederen bedraagen	592:4:8	958:–:–	365:15:8		–:–:– 61¾
De geheelen verkoop bedraagt	274859:3:8	317152:–:8	43611:11:–	1318:14:–	–:–
Den Inkoop van den Verkoop, en 't Verlies van de Wintt afgetrokken		274859:3:8	1318:14:–		
So blijkt dat er gewonnen is		42292:17:–	42292:17:–		–:–:– 15½

Batavia In 't Kleeden Pakhuijs Primo September Anno 1751.

[illegible signature] [illegible signature]

N: 12.

17. Stux Consumtie Reekeningen
Van een gelijke getal Scheepen

Voor De Kamer

Amsterdam

	Inkoop	Verkoop	Winst	Verlies	p.º
P. Transport	344:–:8	641:9:–	297:8:8		
27 ℔ Rapeedraat	237:12:–	293:16:–	56:4:–	–:–:–	23
35 p.º Catoenba	3:17:–	17:1:8	13:4:8	–:–:–	34
56 " Potjes Sasanne Dingen	6:15:–	5:13:3	–:–:–	1:1:8	15
Diverse Goederen bedraagen	592:4:8	958:–:–	366:17:–	1:1:8	–
Den Inkoop van den Verkoop en't Verlies					
van de Winst getrokken		592:4:8	1:1:8		
So blykt dat'er gewonnen is		366:15:8	366:15:8		61

Saamentrecking

D' Cormandelse lijwaten bedragen	94738:10:–	106033:9:8	11294:19:8	–:–:–	12
" Mucoirse Klaggedoeken vondeizen	4344:11:–	6031:2:–	1686:11:–	–:–:–	38
" Bengaalsche Lijwaten bedraagen	19850:8:–	22635:10:–	2785:11:–	–:–:–	14
" Bengaalse lijwaten bedraagen	39698:14:8	47644:17:8	7946:3:–	–:–:–	20
" Soeratse Lijwaten bedraagen	111576:6:8	131058:1:8	19481:15:–	–:–:–	17
" Mallabaarse Monsters Kleeden bedraagen	4000:–:–	2681:6:–	–:–:–	1318:14:–	33
" Mallabaarse Monsters Lywaten bedraagen	58:9:–	59:5:–	–:16:–	–:–:–	1
" Diverse goederen bedraagen	592:4:8	958:–:–	365:15:8	–:–:–	6
De gesamentlijke verkoop bedraagt	274859:3:8	317152:–:8	43611:11:–	1318:14:–	
Den Inkoop van den Verkoop en't					
Verlies van de Winst afgetrokken		274859:3:8	1318:14:–		
So blykt dat'er Gewonnen is		42292:17:–	42292:17:–	–:–:–	1

Batavia in 't Kleedenpakhuijs Primo September Anno 1751.

[signatures]

N:º 42.

17. Stux Consumtie Reeckeningen

Van een gelyke getal Scheepen

Voor De Kamer

Amsterdam

Consumtie Reekening van 't Schip Giesenburg

Giesenburg
Voor de Camer
Amsterdam

verantwoord door den Schipper Willem hoogland en ondercoopman Lodewijk andreas van Jeger deden bodem boven des bemant met 197. zeevarende 153. militairen en 9. ambagtslieden uijt brengende met den anderen 359: koppen Zeylt den 8. 8bre 1763. uijt texel voor reekening van de kamer Amsterdam voor de eerste maal en weder binnen gelopen den 11 der selver maand vertrekt van daar den 22. 8br voor de 2.de maal, en arriveert den 10. Januarij 1764 aan Caabo de goede hoop alwaar zoo aanland en in 't hospitaal verbleeven overleeden en gedeserteerd zijn 11. zeevarende 24. militairen en 3. ambagtlieden vertaat dien uijt hoek den 10. februarij en bereikend deese reede den 21. april Jongstleeden met 173. zeevarende 109. militairen en 6. ambagtslieden in voegen op de reijse overlieden zijn 13. zeevarende en 20. militairen aldus is deese voijagie naar aftrek der Caabse Legdagen in 5 maanden en 21 dagen zeijlens volbragt

Vleesch

Voor de reijse meede gekreegen tot consumtie volg.s victualij Lijst 22. vaten Inhoudende naar den randsoen ceel 540 lb ijder ofte . . . lb 11880—

Van den 8 8br 1763. tot den 21 april 1764 komen 27. 6/7 weeken waar voor stelle 28 dito's in de welke het randsoen bij het leggen van 2 weeken in texel en 3. weeken aan de Caab dus 5 weeken gecesseert heeft zo dat hier van in 23. weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt zijn aan de volgende Coppen daar onder 10. onder officieren die half dubbelt genieten tot 3/4 lb. de man 's weeks Namentlijk

In 3 weeken aan 350 Coppen als		
1 " in Zee . . . . lb	206 1/4	
2 " texel . . . . "		
4 weeken aan 349 coppen . . . . "	1062—	
1 " " 346 " . . . . . . "	263 1/4	
1 " " 343 " . . . . . . "	261—	
2 " " 340 "	517 1/2	
1 " " 337 " . . . . . . "	256 1/2	
2 " " 336 " . . . . . . "	511 1/2	
5 " " 297 . . als . . . . "		
3 weeken " de Caab . . . . . . "		
2 " in Zee . . . . "	153—	
1 weeken aan 296 Coppen . . . . "	225 3/4	
5 " " 295 " . . . . . . "	1125—	
1 " " 290 " . . . . . . "	221 1/4	
1 " " 284 " . . . . . . "	216 3/4	
1 " " 279 " . . . . . . "	213—	5592 3/4
In de Cajuit door 9. persoonen In 23 weeken a 1 1/2 lb ijder komt . . . . "		310 1/4

Het geconsumeerde beloopt . . lb 5903

Zulx nog moeten Resteeren . . " 5977.

naar de rijl volgens verklaring op de uijtlevering van 14 vaten off 7560. lb te kort gekomen zijn . . . . . . " 1229.

Zoo Resteeren nog . . . . lb 4748.

nog blijkens Recepisse Caab de goede hoop getigt 1 vat Inhoudende . . . . " 540

Zoo blijven er nog p.r restant lb 4208—

Speck

tot Consumtie voor de reijse mede gekreegen volgens victualij Lijst
15 vaten Inhoudende naar gem: Lijst .... ℔ 21398.—

men heeft hier van in 23. weeken pongereekent de legdagen à 2. maal in ijder ofte 46. randsoenen uijt gedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot ¾ ℔ de man ijder reijse Namentlijk

In	1.	week	aan	350.	Coppen ...	℔	532 ½
	1.	"	"	349	"	"	2121
	1.			346		"	526 ½
	1.			343.		"	522.—
	2.			340			1035.—
	1			337.			513.—
	2			336			1023.—
	2			297			906.—
	1			296		"	451 ½
	5			295			2250.—
	1			290			442. ½
	1	"	"	281	"	"	433. ½
	1	"	"	279	"	"	426.—

11185 ½

In de Cajuit door gem: Coppen a 3. ℔ ijder hoof en in 23. ditto 621 ½

Zo dat Er geconsumeert Zijn .... 11807.—

des nog Zal moeten Resteeren .... 9591—

nog blijkens recepisse aan Caabo d'goede hoop geligt
1 vat inhoudende .... " 475

Zoo blijven nog pr: Restant ... " 9116

Wijnen

volgens victualij lijst tot Consumtie voor de reijse mede gekreegen
7 halve Legg: fransche wijn Inhoudende ℔ 1433 6.
2⅔ oxhoofd — " ———— " 332 — 1765 6.
5½ Leggers napelse ... " ———— " ......" 2252 8.
1 halve aamen Spaanse, ———— " ......" 2014 8.
7 leggers Caabse wijn volgens Caabse onkost
Reekening .... 2867 2 — 7091. 1

men heeft hier van in 28. weeken à 3 maal in ijder ofte 84 randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gem: onder officieren die haldubbelt genieten tot 1/10 kan de man ijder reijse als

In 3. Weeken	aan	350.	Coppen ...	kr.	319. 5
" 1	"	349.	"	"	121 8.
" 1		346	......	"	105 3.
" 1		343	......	"	104 1.
" 2		340	......	"	207.—
" 1		337	......	"	102 6.
" 2		336	......		204. 6.
" 5		297	......		453.—
" 1		296	......		90 3.
" 5		295	......		450.—
" 1		290	......		88. 5
" 1		281	......		86 7.
" 1		279	......	"	86. 2.

2721. 9.

In de Cajuit door gem: Coppen à 1 kr: ijder hoofd en in 6½ maande 234. 1.
aan de Zieken in 5⅞ maanden vide verklaring ...... 516.—
voor 't passeeren van de barlos en abriolhos ...... 90—
aan Extra van de Caab tot op de reede batavia
à ½ mutsken de man 's daags Stelle ...... 1438.—

Het geconsumeerde beloopt .... kr: 5030.—

des nog souden moeten Resteeren kr. 2061 1.

maar de wijl volgens verklaring op de uijt leevering van
6. halve Legg: 1⅓ oxhoofd en fransche 5½ Legg: napelse 1 halve
aamen Sp: en 5 legg: Caabse wijn tekort gekomen Zijn ... " 682 1.

Zoo Resteeren nu Maar kr: 1379—

Jenever

voor de reijse mede gekreegen volgens victualij Lijst tot Consumtie
52. halve aamen Inhoudende .... kr: 2662. 1

hier van heeft men in 23. weeken heel en 5 weeke ¼ randsoenen uijt gedeelt aan de volgende man schappen daar onder gemelde onderoffisieren die halfdubbelt genieten tot 1/20 kr: de man ijder reijse Namentlijk

In 3	Weeken	aan	350.	Coppen ...	kr:	213.—
" 1	"	"	349	"	"	283 2.
1	"	"	346.	"	"	70 2.
In 1	week	aan	343	Coppen	"	69. 6.
2	"	"	340	"	"	136.—
1	"	"	337	"	"	68. 1
2	"	"	336	"	"	136 1
5	"	"	297.	"	"	302.—
1	"	"	296	"	"	60. 2.
5		"	295	"	"	210.—
1		"	290	"		14. 7.
1			281	"	"	14 1.
1	"	"	279	"	"	15 7.

1595. 9

In de Cajuit door gem Coppen a ½ kan ijd: hooft en in 20. ditto 400.
aan de Zieken in 5⅞ maanden vide verklaring " 273.—
aan Extra bij nat en travadig weer .... " 414

Het geconsumeerde beloopt. .... kr: 2382. 9

of Zulx nog soude moeten resteeren. .. " 279. 5

maar de wijl volgens Verklaring op de uijt levering van
52. halve aamen off 2662 ⅔ kan tekort gekomen Zijn 279 5

Zoo Consteerd dat den geheele voorraad geconsumeert is

Boter

voor de reijse tot Consumtie mede gekregen volg: victualij:
11 tonnen Inhoudende 360. ℔ ijder oftesamen ℔ 3960—
2 Vierendeelen .... 90. " " " ———— " 180 — 4140.—

met den aanvank deeser voeijagie heeft men hier van in 15 weeken een gelijke getal randsoenen verstrekt aan de volgende manschappen tot ½ ℔ de man 's weeks tot brood ende 7. Elke bak nog 1 ℔ tot visch en toespijse Namentlijk

In 3.	week	aan	350.	Coppen	℔	675.—
1		"	349.	"	"	697. ⁰⁄₇
1		"	346.	......		222. 3/7
1	"	"	343.	......		220 ½
2	"	"	340.	......		437. 1/7
1	"	"	337.	......	"	216 9/14
2	"	"	336.	......	"	432.—
1		"	297	......	"	190. 1/14

3292 ⁰⁄₁₄

In de cajuijt door gem: Coppen à 1. ℔ ijder hoofd en in maande 234 12/14
aan de Zieken vide verklaring in 5⅞ maanden " 273.—

het geconsumeerde beloopt. ...... ℔. 3800.

of Zulx nog soude moeten resteeren ℔ 340.

maar de wijl volgens verklaring op de uijtlevering van
11½ tonnen off 4140. ℔ tekort gekomen Zijn .... 269—

Zoo Resteeren nu Maar .. ℔ 71—

Olyven Olij

Tot Consumtie voor de reijse meede gekregen volgs victualij lijst
25 - Ealve aamen Inhoudende . . . . kr. 1200.
Van deese vettigheyt heeft men in de resteeren 18 weeke een gelijk getal randsoenen uytgedeelt aan de volgende man, stappen tot 1 mutsken de man 'sweeks tot brood en de 1 man of Elke bak nog 2 mutsken tot vis en toe spijse als

1	weeken	aan	297	Coppen . . . kr.	152 2/7	
1	"	"	296	" . . . . . "	38 4/7	
5	"	"	295	" . . . . . "	189 6/7	
1	"	"	290	" . . . . . "	37 2/7	
1	"	"	284	" . . . . . "	36 5/7	
1	"	"	279	" . . . . . "	35 6/7	490 1/7

In de Cajuit door gem: Coppen à 1/2 kr: per fm en in 6 1/2 maand 29 6/7
tot het aan smeeren der geweeren verbruykt . . 16 —

Zoo dat er verorbert zijn . . . . kr. 536.

dien volgende nog souden moeten Resteeren kr. 744 —
Maar de wyl volgens verklaring op de uytlevering van 12 Ealve aamen off 6½% kr. tekort gekomen zijn 70 6
Zoo blyven nog per restant . . . kr. 673 4.

Azijn

Voor de reijse tot Consumtie mede gekregen volgs victualij lijst
14½ Ealve leggers Inhoudende . . . . kr. 2910. 4.
men heeft hier van in 28 weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt aan de volgende Coppen tot 1 mutsken de man 'sweeks als

In 3	weeken	aan	350.	Coppen . . . kr.	105 —
4	"	"	349	" . . . . . "	139 6.
1	"	"	346	" . . . . . "	34 6.
1	"	"	343	" . . . . . "	34. 3.
2	"	"	340	" . . . . . "	68 —
1	"	"	337	" . . . . . "	33. 7.
2	"	"	336	" . . . . . "	67. 2
5	"	"	297	" . . . . . "	148 5
1	"	"	296	" . . . . . "	29. 6.
5	"	"	295	" . . . . . "	147. 5.
1	"	"	290	" . . . . . "	29 —
1	"	"	284	" . . . . . "	28 4
1	"	"	279	" . . . . . "	27. 9	893. 3

In de Cajuit door gem: Coppen à 1 kr: yder fm en in 6½ maand 58. —
tot het besprengen van 't schip verorbert stelle . . 400. 7

Het Geconsumeerde beloopt . . kr. 1352.

dien volgende nog souden moeten resteeren kr. 1566 4.
maar de wyl volgens verklaring op de uytlevering van 8 Ealve Leggers off 1638 ½% kan tekort gekomen zijn 172 —
Zo Resteeren nu maar . . kr. 1394 4

Wynsteen

tot verkwikking der Zieken meede gekregen bottels 11.
Gedurende de reijse aan de selve uytgereykt . . . . " 11.

Sopenbier

ontfangen volgens victualij lijst . . . . . " vaatjes 1.
staande de voyagie geconsumeert . . . . " " 1.

Buskruyt

volgens Equipagie Lyst ontfangen . . . . lb 6000
— : kruyt reekening geconsumeert . lb . 730 —
afgescheept op de admiraal . . . . " 570 —
en in 's Comp: artillery afgelangd . . . . " 4700 —
komt als boven . . . . . lb 6000.

Contanten

door de Edele Heeren bewindhebberen ter Camer voorsz. Zijn aan den schipper van deesen bodem tot het doen van nodige guastos ter hand gesteld . . . . mex: 200.
Daar van uyt gegeven
aan den schieman Jan Philipsonstrik
voor 't eerst zien van de Caabse wal spmex 4 —
aan den mattroos hendrik Wensel voor
't eerst sien van de Javaase wal " 5. 9.

Inde straat Sunda

1751 16 april	aan vis groente schilpadden &c: spmex	30 —	
17 "	" schilpadden piesang klappus lemmetjes	18 —	
18 "	" groente vis &c: . . . . "	21 —	
19 "	" verversing schilpadden . . . . . "	10.	79

de uyt gave sommeert . . . . . . spmex: — 88.

Zoo blijven nog per restant spmex 112 —

de welke ter g: eerde ordre van den wel Edelen heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste raad en Directeur generaal van Nederlands India gelevert Zijn in de groote geld Camer volgens quitantie van den eerste opper Coopman deezes Casteels Christiaan Lodewijk Senffen g: autentiseert door den Negotie over drager P: C: Elias —

Scheeps kleederen

Scheeps kleederen

Van de selve zijn volgens Extract uyt het scheeps Zol-
dyen Journaal per restant gebleeven de volgen als
4 mans hoek vangers
6 Jongens — d° —
20 paaren Linne Couzen
62 p[s]. Eembden
11 paaren schoenen
2 p[s]. waek rokken
7 p[s]. Jongens wolle rokken

de Welke alle in 's Comp. negotie Pakhuysen gelevert
zijn volgens quitantie van den Eerste Pakhuysmeester
J. P. van het Zeele Excepte 11 paar schoenen te kort bevonden
zijn de scheeps overheeden getuygen 's Comp. wegen van bantam
geen verversing bekoomen te hebben, mitsgaders dat
met deesen bodem in Engeland niet zijn aangeweest,

Batavia in 't Casteel den 10 maij A°. 1754.
Was geteeckent / J. H. Bolender

Extract uyt de Notulen van
H[eeren] G[ecommitteerde] Gedelegeerde en G[e]resolveerde
In Rade van India.—

Dingsdag den 14[e] May A°. 1754

Geresumeert zijnde een Ingediende Consumtie Reeckening
van het Onlangs uyt Nederland gearriveerde Schip
Giessenburg zo is verstaan deselve te passeeren, en aan dies
Overheeden tot een premie van spoedige voyagie toe te leggen
ƒ 900:- mits ook vergoedende, de door haar te min uytgeleverde
11 paren Schoenen, Onder Stond / Accordeert /
/ Was geteekent /
J. H. Hazebroek
prov[isione]l Secret[ari]s

Naer voorsz. dispositie ter ordre van den Wel Edelen Heer,
Julius Valentyn Stein van Gollenesse, Eerste Raad, en
Directeur Generaal van Nederlands India, in 's E Comp[agnie]s
Provisie Magasyn gelevert.—
6 Halve Legg[er]s Azyn als 5 a 4 en 1 van 5 d[itt]o 48 an —
blyven de verdere overbehoudene provisien ter Zant-
voording der Scheeps overheeden binnen Boord.—

Ruijteveld
voor de Camers
Amsterdam.

Consumtie Rekening van 't Schip Ruijteveld

Consumtie Rekening van 't Schip Ruijteveld verantwoord door den Schipper Cornelis Bogaard en Ondercoopman Mr. Wilhelmus Joh[annes] Blikman, aan deselve Goederen bevonden bemand met 197 Zeevarende 154 Militairen en 15 Ambagtsleden, uytbrengende met den anderen 368 Coppen, Zeijlt den 8 Octob[e]r 1753 uijt Texel voor Rekening van de Camer Amsterdam, den 15 deselven Maand weder binnen geloopen, den 22 d[it]o voor de tweede maal in Zee geloopen, en arriveert den 28 January 1754 aan Cabo de Goede Hoop, alwaar sie aan Land in 't Hospitaal gegaen, en overleeden zijn 22 Zeevarende 21 Militairen en 1 Ambagtsman, bekomt daar en tegen weder van boord 4 Zeevarende, Verlaat dien uijthoek den 21 Februarij en bekomend deese Rheede den 20 Maij Jong Leeden met net 170 Zeevarende 99 Militairen en 12 Ambagtsleden, wanneer op de Reijse overleeden zijn 11 Zeevarende 34 Militairen en 2 Ambagtsleden, aldus is deese Voijagie naar aftrek der Caabse Legdagen in 6 Maand en 11 Dagen Zeijlens volbragt

Vleesch

Voor de Reijse mede gekreegen tot Consumtie volgens Victualje Lijst 22 Vaten Inhoudende naar den Landseen Eel 480 lb. jder off tesamen . . . lb. 11880. —

Van den 8 Octob[e]r 1753 tot den 20 Maij Jong Leeden komen 32 Weeken in de welke het Landseen, bij het Leggen van 1 Weeken in Texel en 5 Weeken aan de Caab dus 6 Weeken geëffecteert heeft. Soo dat hier van in 26 Weeken een gelijk[e] Schal Rantsoenen verstrekt zijn aan de volgende Maatschappen daaronder 10 Onder Officieren die half dubbelt genieten tot 3/4 lb de Man jeder Reijse Naamentlijk

In 4 Weeken aan 361 Coppen als

1	in Zee	lb. 274 1/2.	
1	Texel	—	
2	Zee	549. —	
3 Weeken aan 360 Coppen		821 1/4.	
3	359	819. —	
3	358	816 3/4.	
1	356	270 3/4.	
1	354	269 1/4.	
5	310 aan de Caab	—	
1	313	238 1/4.	
3	310	708 3/4.	
3	308	704 1/4.	
2	304	463 1/2.	
1	298	227 1/4.	
1	289	220 1/2.	
1	278	212 1/2.	6595 3/4.

Transporteere . . . lb. 6595 3/4. 11880 —

Ruijteveld voor de Camers Amsterdam.

Consumtie Rekening van 't Schip Ruijteveld verantwoord door den Schipper Cornelis Bogaard en Onder Coopman Mr. Wilhelmus Schd. Butchman aan deezen Goedem[?] boven de(?) bemand met 197 Zeevaarende 154 Militairen en 15 Ambagtslieden, uijtkomende met den anderen 368 Coppen, Zeijlt den 8 Octobr. 1753 uijt Texel voor Rekening van de Camer Amsterdam, den 13 dito van Maand weder binnen geloopen, den 22 do. voor de tweede maal in Zee geloopen, en arriveert den 28 January 1754 aan Cabo de Goede Hoop, alwaar ... aan Land in 't Hospitaal gegaen, en overleeden zijn 22 Zeevaarende 21 Militairen en 1 Ambagtsman, bekomt daar en tegen weder aan boord 4 Zeevaarende, Verlaat dien uijthoek den 21 February en bekomt deeze Rheede den 20 Maij jongstleeden met het 170 Zeevaarende, 99 Militairen en 12 Ambagtsleeden, [illegible] op de Reijse overleeden zijn 11 Zeevaarende 30 Militairen en 2 Ambagtsleeden, aldus is deeze Voijagie naar Aftrek der Caabse Legdagen in 6 Maand en 11 Dagen Zeijlens volbragt

Vleesch

Voor de Reijse meede gekreegen tot Consumtie volgens Victualje Lijst 22 Vaten Inhoudende naar den Randsoen Cedel 430 ℔. per stuk [illegible] ... ℔. 11880. —

Van den 8 Octobr. 1753 tot den 20 Maij jongstleeden zijnde 32 Weeken in de welke het Randsoen, bij het Leggen van 1 Weeken in Texel en 5 Weeken aan de Caab dus 6 Weeken gesessert heeft. Zoo dat hier van in 26 Weeken een gelijk getal Randsoenen verstrekt zijn aan de volgende Manschappen daar onder 10 Onder Officieren die half dubbelt genieten tot 2¾ ℔. de Man jeder Reijse Randsoen blijkt

In 4 Weeken aan 381 Coppen als		
1 ... in Zee	℔. 274 ½	
1 ... Texel	—	
2 ... Zee	549 —	
3 Weeken aan 380 Coppen	821 ¾	
3 ... 359	819 —	
3 ... 358	816 ¾	
1 ... 356	270 ¾	
1 ... 354	269 ¾	
5 ... 310 ... aan de Caab	—	
1 ... 31?	238 ½	
3 ... 310	708 ¾	
3 ... 308	704 ½	
2 ... 304	463 ½	
1 ... 298	227 ¼	
1 ... 289	220 ½	
1 ... 278	212 ½	6595 ¾
Transporteere ...	℔. 6595 ¾	11880 —

Transport ... lb. 6593 ¾. 11880.
In de Cajuit voor 11 Persoonen in 26 Weeken à 1½ lb. per Week Zout ... 390 ¼.

Het Geconsumeerde beloopt ... lb. 6986.
Over Sulcks nog Souden moeten Resteeren ... lb. 4894.
Maar de wijl volgens Verklaring op de uytlevering van 11 Vaten off 8100 lb. te kort gekomen Zijn ... 1377.
Zoo Resteeren nu maar ... 3517.
Nog Afgekomen een Recepisse aan Caabo de Goede Hoop gelicht Zijn 2 Vaten Inhoudende 540 lb. jeder off te samen ... 1080.
Zoo Resteeren nog ... lb. 2437.

Speck

Tot Consumtie voor de Reyse mede gekreegen volgens Victualij Lijst 46 Vaten Inhoudende naar gem: Lijst ... lb. 21928.
Men heeft hiervan in 26 Weeken dr. B. ongerekent de Leggdagen, à 2 maal in jeder off te 52 Randsoenen uytgedeelt aan de volgende Manschappen daar onder gem: Onder Officieren die halv dubbelt genieten tot ¼ lb. de Man jeder Reyse Naamentlijk

In 9 Weeken aan ... 361 Coppen ... lb. 1647.
" 3 ... 360 ... 1642 ½.
" 9 ... 359 ... 1638.
" 9 ... 358 ... 1633 ½.
" 1 ... 356 ... 541 ½.
" 1 ... 354 ... 538 ½.
" 1 ... 313 ... 477.
" 9 ... 310 ... 1417 ½.
" 9 ... 308 ... 1408 ½.
" 2 ... 304 ... 927.
" 1 ... 298 ... 454 ½.
" 1 ... 289 ... 441.
" 1 ... 278 ... 225. lb. 13191 ½.
In de Cajuit door gem: Coppen à 3 lb. jeder Week ten in 26 Weeken 780 ½.

Zoo dat er Geconsumeert Zijn ... lb. 13972.
Dat nog Zal moeten Resteeren ... lb. 7956.
Volgens Recepisse aan Caabo de Goede Hoop gelicht Zijn 2 Vaten Inhoudende 476 lb. jeder off te samen ... 952.
Zoo Resteeren maar ... lb. 7004.

Wijnen

Volgens Victualij Lijst tot Consumtie voor de Reyse mede Gekreegen
7½ halve Leggers Fransche Wijn Inhoudende Ka: 1484. 8.
4 Oxhoofden ... Ka 500. Ka 1984. 8.
5½ Legg: Caabse ... 2252 8.
4 halve Aamen Spaansche ... 204 8.
7 Legg: Caabse Wijn volg: Caabs onk: Rekening 2867. 2 Ka 7309,

Die voor Drage

Door Voortdragt ... Ka 7309, 6
Men heeft hiervan in 92 Weeken à 3 maal in jder off te 96 Randsoenen uytgedeelt aan de volgende Manschappen daar onder gem: onder Officieren die halv dubbelt genieten tot 1/16 Kan de Man jeder Reyse Naamentlijk

In 4 Weeken aan 361 Coppen ... Ka 439, 2,
" 3 ... 360 ... 328, 3,
" 3 ... 359 ... 327, 6,
" 3 ... 358 ... 326, 7,
" 1 ... 356 ... 108, 3,
" 1 ... 354 ... 107, 7,
" 5 ... 310 ... 472, 5,
" 1 ... 310 ... 95, 4,
" 9 ... 310 ... 283, 5,
" 3 ... 308 ... 281, 7,
" 2 ... 304 ... 185, 4,
" 1 ... 298 ... 90, 9,
" 1 ... 289 ... 88, 2,
" 1 ... 278 ... 84, 9, 3290, 5,
In de Cajuit door gem: Coppen à 4 Ka: jeder Man en in 7½ Maand, 300
aan de Zieken in 6½ maanden vide Verklaring voor 4, 627.
passeeren van de barlus en Ahrielkes ... 90.
Aan Extra uyt het Vaderland tot op de Eerste Balance à ½ Mutsken de Man Dagt Rolle ... 2268, 6,

Dit Geconsumeerde beloopt ... Ka 6506, 1.
Dat nog Souden moeten Resteeren ... Ka 803, 5,
Maar de wijl volgens Verklaring op de afslevering van 7½ halve Leggers en 4 Oxhoofden Fransche, 4 halve Aamen Spaansche en 12½ Leggers Caabse Wijn te kort gekomen Zijn ... 803, 5,
Soo Constaeerd dat den geheele Voorraad Geconsumeert is

Jenever

Voor de Reyse mede gekreegen volgens Victualij Lijst 34 halve Aamen Inhoudende ... Ka 2764, 8,
Hier van heeft men in 15 Weeken heel en 17 Weeken half Randsoenen uytgedeelt aan de volgende Manschappen daar onder gemelde Onder Officieren die half dubbelt genieten tot 1/10 Kan de Man jeder Reyse Naamentlijk

In 4 Weeken aan 361 Coppen ... Ka 292, 8,
" 3 ... 360 ... 219, —
" 3 ... 359 ... 216, 4.
" 3 ... 358 ... 217, 8,
" 1 ... 356 ... 72, 2,
" 1 ... 354 ... 71, 8,

Transporteere Ka 1092, — Ka 2764, 8.

Transport Ka: 1092 — ... 2704. 8.

In 5 Weeken aan 310 Coppen	157. 5.		
" 1 " 313. "	31. 8.		
" 3 " 310. "	94. 5.		
" 3 " 308. "	92. 9.		
" 2 " 304. "	61. 8.		
" 1 " 298. "	30. 2.		
" 1 " 289. "	29. 3.		
" 1 " 278. "	28. 4.	1619. 6.	
In de Cajuit door gem: Coppen à ½ Ka: per Pers en in 7½ Maan:		108. —	
Aan de Zieken in 6½ Maanden volgens Verklaring		313. —	
Aan Extra bij nat en kwaadig Weer		200. 2.	
Het geconsumeerde beloopt			Ka: 2260. 8.
Over Sulx nog Soude moeten Resteeren			Ka: 304. —

Maar de wijl volgens Verklaring op de uytlevering van 54 halve Aamen off 2704 8/10 Kan: te Kort gekomen Zijn ... 304. —
Zoo Blijkt dat den heele Voorraad geconsumeert is.

Boter

Voor de Reijse tot Consumtie mede gekreegen volg: Victualij Lijst
11 Vaten Inhoudende 360 lb per off te samen ... lb. 3960. —
6 Vierendeelen à 90. ... 540. — lb 4500. —
Met den aanvang deeser Voyagie heeft men hier van in 16 Weeken een geleijk Getal Randsoenen verstrekt aan de volgende Manschappen tot ¾ lb de Man 's Weeks tot Brood en de 7 Man off Elke Bak nog 1 lb tot Visch en toespijse Namentlijk

In 4 Weeken aan 361 Coppen lb	928. ¼.	
" 3 " 360. "	692. 2/7.	
" 3 " 359. "	692. 3/4.	
" 3 " 358. "	690. 4/7.	
" 1 " 356. "	228. 3/7.	
" 1 " 354. "	227. 4/7.	
" 1 " 310. "	199. 3/7.	lb 3661. 3/7.
In de Cajuit door gem: Coppen à 4 lb per Mas en in 7½ Maan:		300. 4/7.
Aan de Zieken in 6½ Maanden vide Verklaring		313. —

Het geconsumeerde beloopt ... lb 4275. —
Over Zulx nog Soude moeten Resteeren lb 225. —
Maar de Wijl volgens Verklaring op de uytlevering Van 12¼ Vaten off 4500 lb te Kort gekomen Zijn lb. 225. —

Zoo Consteert dat den geheele Vooraad Geconsumeert is

Olijven Olij

tot Consumtie voor de Reijse mede gekreegen volgens Victualij Lijst
25 halve Aamen Inhoudende ... Kan: 1280. —
Van deese Vettigheijt heeft men in de Resteerende 16 Weeken Een geleijk Getal Randsoenen uijtgedeelt aan de volgende Manschappen tot 1 Mutsken de Man 's Weeks tot Brood en de 7 Man off Elke Bak nog 2 Mutske tot Vis en toe Speijse Namentlijk

In 4 Weeken aan 310 Coppen Ka:	159. 4. 2/7.	
" 1 " 313 "	40. 2. 3/7.	
" 3 " 310. "	119. 5. 5/7.	
" 3 " 308. "	118. 8. —	
" 2 " 304 "	78. 1. 3/7.	
" 1 " 298 "	38. 3. 1/7.	
" 1 " 289 "	37. 1. 4/7.	
" 1 " 278 "	35. 7. 6/7.	627. 4. —
In de Cajuit door gem: Coppen à ½ Kan jeder 's Mas en in 7½ Md:		37. 6. —
tot het aansmeeren der Gewehren verbruijkt		16. —

Het Geconsumeerde beloopt ... Ka: 681. —
Over Sulx nog Soude moeten Resteeren ... Ka: 599. —
Maar de wijl volgens Verklaring op de uijtlevering van 16 halve Aamen off 819 Kan: te Kort gekomen Zijn ... 90. —
Zoo Resteeren nu maar ... Kan: 509. —

Azijn

Voor de Reijse tot Consumtie mede gekreegen volg: Victualij Lijst
14½ Legger Inhoudende ... Kan 2969. 6.
Men heeft hiervan in 32 Weeken een geleijk Getal Randsoenen uijtgedeelt aan de volgende Coppen tot 1 Mutske de Man 's Weeks Namentlijk

In 4 Weeken aan 361 Coppen Ka:	144. 4. —	
" 3 " 360 "	108. — —	
" 3 " 359 "	107. 7. —	
" 3 " 358 "	107. 4. —	
" 1 " 356 "	35. 6. —	
" 1 " 354 "	35. 4. —	
" 5 " 310 "	155. — —	
" 1 " 313 "	31. 3. —	
" 3 " 310 "	93. — —	
" 3 " 308 "	92. 4. —	
" 2 " 304 "	60. 8. —	
" 1 " 298 "	29. 8. —	
" 1 " 289 "	28. 9. —	
" 1 " 278 "	27. 8. —	1057. 5. —

Transporteere ... Kan: 1057. 5. Ka: 2969. 6.

Transport - - - Ka: 1057. 5. 2969. 6.
In de Caijuit door gem: Coppen à 1 kan jder Smt en in 7½ md: 75. 5.
tot het besprengen van het Schip Verbruijkt 400 —
Het Geconsumeerde beloopt - - - - - - Kan: 1533. —
dien volgende nog soude moeten Resteeren . . K: 1436. 6.
Maar de wijl volgens Verklaring op de uijtlevering
Van 8 halve Leggers off 1638⅘ kan te kort gekomen Zijn, 180 —
Zoo Resteeren nu nog - - - Kan: 1256. 6.

Wijn Tint

tot Verkwiking der Zieken meede gekreegen Bottels . . 14. —
geduurende de Reijse aan deselve uijtgereijkt - - - . 14. —

Jopen Bier

ontfangen volgens Victualij Lijst - - Vaatje - . 1. —
staande de Voijagie geconsumeert - . . - . . 1. —

Buskruijt

Volgens Equipagie Lijst ontfangen - - - - - ℔ 6000. —
——— Kruijt Rekening S verteert - - - - . . 1033. —
des nog Resteeren . . . . ℔ 4967. —

Contanten

Door de Edele Heeren Bewindhebberen ter Camer voor Seeu
Zijn aan den Schipper van deesen Bodem tot het doen van
de noodige Piastos ter hand gestelt . . Sp. Mat. ps. . 200. —
Daar van uijtgegeven
voor 't eerste Sien van 't Land van Africa ps. 6 ps.
" " " " " " " " " " Java . 4 ps. 10 —

Inde Straat Sonda

1754 den 9 Maij . . Voor Schilpadden en Groente &a. ps: 20 —
. . 10 ——— d. . Hoenders Entvogels en Eijeren . 18 —
. . 13 ——— d. . Vis en Groente - - - - . 8 —
. . 14 ——— d. . Een Koebeest en Boom Vrugten . 15 —
. . 16 ——— d. . Pampoenen en Clappus - - . 5 —
. . 17 ——— d. . Hoenders Groente en Vis . . . . 14 —
. . 19 ——— d. . Schilpadden Groente en Eijeren . 12 — 92
De uijtgave beloopt Sp. Mat: - - - - 102. —
des nog Resteeren - - - - Sp: Mat: - 98. —

De welke ter gelerde Ordre van den Wel Edele Heer Julius Valenten Stein
van Gollenesse Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India in
de Groote Geld Camer gebragt Zijn, volgens Qvitantie van den Eerste Opperkoopman
deeses Casteels L. C. Jenffen, g'authentiseert door den Negotie Overdrager
C. R. Elias.

de

Scheeps Kleederen

Van deselve Zijn volgens Extract uijt het Scheeps Soldij
Journaal Per Restant verbleeven de volgende als
7. Jongens Bolkvangers - - - - - - - - - - - -
— 1. Jongens Wolle Pak - - - - - - - - - - - -
— 22. Paar Linne Kousen - - - - - - - - - - -
— 82 Hemten en - - - - - - - - - - - - -
— 2 st. Waak Rokken - - - - - - - - - - - -

de welke alle in 's Compag.s Negotie Pakhuijsen gelevert Zijn
volgens Qvitantie van den 2de Pakhuijs Meester Joh: Barker ach
Excepto 60 St. Hemten 2. Waak Rokken 10 Paar Linne Kousen
1 Jongens Wolle Pak, en 7 Jongens Bolk vangers te kort
bevonden Zijn, daar en tegen over bevonden 10 Rokken, en 29 Paar
Broeken

de Scheeps Overheeden getuijgen Compl. wegen van Bantam
tot Verversing bekomen te hebben - - - - - - - -
5 Bokken - - - - - - - - - - - - - - -
45 Hoenders en - - - - - - - - - - - - -
1 Parthij Groente - - - - - - - - - - - - -
Mitsgaders dat met deesen Bodem in Engeland niet
Zijn aangeweest

Batavia in 't Casteel den 11. Junij. 1754.
/: Was geteekend :/ Jan Hend.k Bolender

Extract uijt de Notulen
van 't gebesoigneerde en geresolveerde
in Rade van India

Dingsdag den 11 Junij 1754.

Geexamineerd wezende de ingekomene Consumtie Rekening
der onlangs uijt Neederland gearriveerde Scheepen, en Namen
Voorburg. Passgeld. Ruijteveld d' Erfprins en Visvliet;
Zoo is Verstaan deselve te Passeeren; mitsgaders door de Overheeden,

Van het Schip Ruijteveld te laten Vergoeden het kostende der te min bevondene 60 st. Hemten, 2 Waakrokken, 10 Paaren Linnen Kousen, 1 Jongens Wolle Pak, en 7 Jongens Bolkvangers, na Aftrek nogthans van het bedragen van 10 Rokken en 29 Broeken die Ze de veel hebben uijtgeleeverd, en bij wijze van rescontre haar den Goede moeten reduceeren, en wijders goedgevonden tot een Premie van Spoedige Voijage toe te leggen Namentlijk ———

Aan de Overheeden van Voorburg	f. 300.
„ „ „ Pasgeld	„ 300.
„ „ „ Ruijteveld	„ 600.
„ „ „ d' Erfprins	„ 600.

was geteekent

Onder stond Accordeert, W. Hazebroeck Provis. Secretarius.

Naer voorsz dispositie ter Ordre van den Wel Edelen Heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste raad en Directeur Generaal van Nederlands India, in s' Comp.s Provisie Magazijn gelevert ———
6 Halve Legg.rs à zijn 1 van 3, 2 à 4 en 3 à 5 d.n, van
blijven de verdere overbehoudene provisien ter verantwoording der Scheeps Overheeden binnen boord ———

Consumtie Reekening vant Schip Marienbosch

Marienbosch voor de Camer Amsterdam

verantwoord door den Capitein Luijtenant ter zee Cornelis de Neijs en onder Coopman Gerrit Aansorgh deese bodem boven des bemant met 1 Predicant G.ns Henricus de Grave 199 Zeevarende 151 militairen en 10 ambagtsleeden, uijtbrengende met den anderen 363 Coppen, Zeijlt den 22 October 1753 uijt texel voor Reekening van de Camer Amsterdam, en arriveert den 20. January 1754: Aan Caabo de Goede hoop, alwaar so aan Land in't hospitaal en op andere Scheepen Overgegaen, en gedeserteert Zijn 15 Zeevarende en 19 militairen, bekomt daar entegen weder aan boord 3 Zeevarende 2 militairen en 1 Cannonier, Vertrekt dien uijthoek den 21 february, en bereikt deese Rheede den 20 May Sonst leeden met voors. predicant 183 Zeevarende 120 militairen, 1 Cannonier en 7 Ambagtsleeden, in voegen op de reyse overleeden Zijn 6 Zeevarende 14 militairen en 3 Ambagtsleeden aldus is deese Voijagie naar aftrek der Caapse Legdagen in 5 maanden en 27 dagen Zeylens volbragt ———

Vleesch

Voor de reyse mede gekreegen tot Consumtie volg.s Victualy Lijst
22. Vaaten in houdende 540 lb: ider oftesamen lb ...... lb 11880 —
van den 22 October 1753 tot den 20 May 1754 komen 30 Weeken in de Welke het randsoen by het leggen van 5 Weeken aan de Caap gecesseert heeft zo dat hiervan in 25 Weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt zijn aan de volgende Manschappen daar onder 10 onder Officieren die half dubbelt genieten tot 3/4 lb de man ider reyse Namentlijk

In 1	Weeken	aan 354	Coppen	lb 269¼
3	„	„ 352	„	„ 803¼
1	„	„ 351	„	„ 261 —
2	„	„ 349	„	„ 531 —
1	„	„ 347	„	„ 264 —
2	„	„ 346	„	„ 526½
1	„	„ 345	„	„ 262½
2	„	„ 344	„	„ 523½
5	„	„ 310	„ aan de Caap	„ — „ —
7	„	„ 316	„	„ 1685¼

Transporteere lb 5132¼ ...... 11880 —

Per Transport . . . . lb 5132¼ . . . lb 11880

In 2 Weeken aan 315 Coppen 480
" 1 " " 314 " 239¼
" 1 " " 311 " 237
" 1 " " 303 " 232½ 6321

In de Cajuit door 9 Persoonen in 25 Weeken
à 1½ lb ider 1 weeks komt 337½

Het Geconsumeerde beloop 6658½

des Zulx nog souden moeten Resteeren. lb 5221½

Maar dewyl volgens verklaring op de uytlevering van
15 Vaaten of 8100 lb te kort gekommen Zyn 1336

Zoo Resteeren nu maar 3885½

Nog blykens Recepisse aan Cabo de Goedehoop geligt Zyn 1 Vat inhoudende 540

des nog Zal moeten Resteeren 3345½

Speck.

Tot Consumtie voor de reyse meede gekregen volg.s Victualy Lyst
45 Vaaten inhoudende naar gem. Lyst . . . . lb 21360
men heeft hiervan in 25 Weeken ongereekent de Leg-
dagen à 2 maal in a 2 maal ider of 50 randsounen gedeelt
aan de volgende Manschappen daar onder gem. onder
Officier die half dubbelt genieten tot 3/4 lb
de man ider reyse namentlyk

In 1 Weeken	aan 354 Coppen	lb 538½	
3	352	1606½	
1	351	534	
2	349	1062	
1	347	528	
2	346	1053	
1	345	525	
2	344	1047	
7	316	3370½	
2	315	960	
1	314	478½	
1	311	474	
1	305	465	12642

In de Cajuit door Gem. Coppen à 3 lb ider 1 Week in 25 d.o 675

Zoo dat er Geconsumeert Zyn 13317

des nog Zal moeten Resteeren 8043

volgens Recepisse aan Caabo de Goedehoop geligt
Zyn 1 Vat inhoudende 474

des nog Resteeren 7569

Wynen

Volgens Victualy Lyst tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen
7. halve Legg.s franse Wyn inhoudende . . lb 1433. 6
3. Ophoofden 375. 0 1808. 6
5½ Leggers Napalse 2252. 8
4 halve Aamen Spanse 204. 8
7 Legg.s Caabse Wyn volgens Caabse onkost reek.g . . . 2867. 2. 7133. 4
men heft hiervan in 30 Weeken a 3 maal in ider
ofte 90 randsounen uyt gedeelt an de volgende Man-
schappen dar onder gemelde onder Officieren die
half dubbelt genieten tot 1/10 lb de man id. reyse
Namentlyk

In 1 Weeken	Aan 354 Coppen	lb 107. 7
3	352	321. 3
1	351	106. 8
2	349	212. 4
1	347	105. 6
2	346	210. 6
1	345	105
2	344	209. 4
5	310	472. 5
7	316	674. 1
2	315	192
1	314	95. 7
1	311	94. 8
1	305	93. — lb 3000. 9

In de Cajuit door gem. Coppen à 4 lb ider 1 m.d en in 7 maanden 252
Aan de Zieken in 5 3/10 maanden vlg. de Verklaring 580
Voort passeeren van de barlos en abrolhos 80
Aan Extra van de Caap tot op de rheede batavia
à ½ Mutsken de man 1 daags komt 1320. 1

Het geconsumeerde beloopt . . . . lb 5233
des nog soude moeten Resteeren . . . . lb 1900. 4

Maar de wyl volgens verklaaring op de uytlevering
van 7 halve Legg.s en 3 Ophoofden franse, 5½ Legg.s
Napalse, 4 halve Aamen Spanse, en 4 Leggers
Caabse wyn te kort gekomen Zyn 649. 6

Zoo Resteeren nu maar . . . . lb 1250. 8

Jenever

Jenever

Voor de reyse meede gekreegen volgens Victualy Lyst
52 halve Aamen Inhoudende ... lb 2662. 4

hier van heft men in 18 Weeken heel en in 12 Weeken half randsoenen uitgedeelt aan de volgende Manschappen daar onder gemelde onder Offisiren die half dubbelt genieten tot ½0 lb de man ider reyse Namenlyk

In 1	Weeken	aan	354	Coppen	lb	71.8
3	"	"	352	"	"	214.2
1	"	"	351	"	"	71.2
2	"	"	349	"	"	141.6
1	"	"	347	"	"	70.4
2	"	"	346	"	"	140.4
1	"	"	345	"	"	70.–
2	"	"	344	"	"	139.6
5	"	"	310	"	"	315.–
7	"	"	316	"	"	224.7
2	"	"	315	"	"	64.–
1	"	"	314	"	"	31.9
1	"	"	311	"	"	31.1
1	"	"	305	"	"	30.5

1616.4

In de Cajuit voor gem. Coppen à 2/5 ider 's Weeks en in 30 Wn ... 108.–
Aan de Zieken in 5 9/10 maanden vide Verklaring ... 290.–
" Extra by nat en travadig Weer ... 382.–

Het geconsumeerde beloopt ... lb 2396. 4.

of Zulx nog souden moeten Resteeren ... 266.–

Maar de wyl volgs. verklaaring op de uytlevering van 52 halve Aamen of 2662 2/5 lb te kort gekomen zyn lb ... 266.–

Zoo Consteert dat den geheelen Voorraad geconsumeert is.

Boter

Voor de reyse tot Consumtie mede gekreegen volgs. Victualy Lyst
11. Vaten inhoudende 360 lb ider, of te samen ... lb 3960.–
2. Vierendeelen à 90 " " " ... " 180.– lb 4140.–

Met den aanfang deeser voyagie heft men hier van in 14 Weeken Een gelyk getal randsoenen verstrekt aan de volgende Manschappen tot ½ lb de Man 's Weeks tot brooden 7 Man of Elke bak nog 1 lb tot visch en toe Spyse Namenlyk

Transporteere ... lb 4140.–

Per Transport ... lb 4140.–

In 1	Weeken	aan	354	Coppen	lb	227 1/7
" 3	"	"	352	"	"	678 6/7
" 1	"	"	351	"	"	225 5/7
" 2	"	"	349	"	"	448 2/7
" 1	"	"	347	"	"	223 1/4
" 2	"	"	346	"	"	444 6/7
" 1	"	"	345	"	"	221 11/14
" 2	"	"	344	"	"	442 2/7
" 1	"	"	310	"	"	199 2/7

3112 5/7

In de Cajuit door gem. Coppen à 4 lb ider 's Maends en in 7 Maanden 252 2/7
Aan de Zieken in 5 9/10 maanden vide verklaring 290.–

Het geconsumeerde beloopt ... lb 3655.–

of Zulx nog souden moeten Resteeren ... lb 485.–

maar de wyl volgens Verklaring op de uytlevering van 10½ Vaaten of 3780 lb te kort gekomen Zyn ... 217.–

Zoo Resteeren nu maar ... lb 268.–

Ryven Oly

Tot Consumtie voor de reyse mede gekregen volgs. Victualy Lyst
25. halve Aamen inhoudende ... lb 1280.–

van deese vettigheyt heft men in de resteerende 16 Weeken een gelyk getal randsoenen uytgedeelt an de volgende Manschappen tot 1 Mutsken de Man 's Weeks tot brooden, en de 7 Man of Elke bak nog 2 Mutsken tot visch en toe Spyse Namenlyk

In 4	Weeken	aan	310	Coppen	159.4
" 7	"	"	316	" "	282.4
" 2	"	"	315	" "	81.–
" 1	"	"	314	" "	40 3/7
" 1	"	"	311	" "	39 6/7
" 1	"	"	305	" "	39 2/7

644.4

In de Cajuit door gem. Coppen à ½ kan ider 's Maands en in 7 Maanden ... 31.6
tot het ansmeeren der geweeren gebruykt ... 16.–

Zoo adat er verorbert Zyn ... lb 692.–

of Zulx nog Zouden moeten Resteeren lb 588.–

Maar de wyl volgens Verklaring op de uytlevering Van 16 halve Aamen of 819 1/5 kan te kort gekomen Zyn 92.–

Zoo resteeren nu nog ... lb 496.–

Azyn

tot Consumtie meede gekreegen volg.s Vietualy Lyst
144½ halve Legg.s Inhoudende .... ₰ 2918, 4
Man heeft hier van in 30 Weeken Een gelyk getal
randsoenen uyt gedeelt aan de volgende Manschappen
tot 1 Mutsken de Man p.r Weeks als

In 1 Weeken	aan	354 Coppen	₰	35, 4,	
„ 3	„	352	„	105, 6,	
„ 1	„	351	„	35, 1,	
„ 2	„	349	„	69, 8,	
„ 1	„	347	„	34, 7,	
„ 2	„	346	„	69, 2,	
„ 2	„	345	„	34, 5,	
„ 2	„	344	„	68, 8,	
5	„	310	„	155, —	
„ 7	„	316	„	221, 2,	
„ 2	„	315	„	63, —	
„ 2	„	314	„	31, 4,	
„ 1	„	311	„	31, 1,	
„ 1	„	305	„	30, 5,	985, 3,

In de Cajuit door gem.e Coppen ider à 1 Mutsken en 7 Maande ₰ 63, 7,
aant bessprengen vant Schip verbruyt „ — 400
Het gekonsumeerde beloopt ₰ 1449, —
of Zulx nog soud moeten .... ₰ 1469, 4
Maar de wyl volgens Verklaring op de uytlevering
van 8 halve Legg.s 1638⅖ K.a te kort gekomen Zyn ₰ 180 —
Zoo Resteeren nu nog ₰ 1289, 4

Wyn Tint

Tot verkwikking der Zieken meede gekreg. bottels 14 —
Geduurende de reyse aan de selve uytgereykt .... „ 14 —

Sopen Bier

ontfangen volgens Vietualy Lyst .... Vaatjes 1 —
Staande Voyagie Geconsumeert .... „ „ 1

Buskruyt

volgens Equipagie Lyst ontfangen .... ₰ 6000, —
Kruytrak.n verschoten 526
of Zulx nog resteeren .... ₰ 5474, —

Contanten

door de Edele heeren bewindhebberen ter Camer voorsz.
Zyn aan den Capitain Lieutenant van deesen bodem tot het
doen der noodige Quastosten ter hand gesteld / Sp mat 200, —
daarvan uyt gegeven
Voor 't Eerste zien vant Landvan africa ..... Sp. 6 —
„ „ „ „ „ Java .. „ 6 — Sp. 12 —
In de Straad Zunda

1754. 10 May	Voor Clappers Schildpadde en vis	Sp	16 —	
„ 11 „	„ vis hoenderen Lemmetjes en pisang	„	14 —	
„ 12 „	„ Schildpadden Eyeren en Groente	„	10 —	
„ 13 „	„ Een Koebeest en Vrugten	„	15 —	
„ 14 „	„ pompoenen en Clappers	„	5 —	
„ 15 „	„ bockjes en Groente	„	8 —	
„ 16 „	„ Vis	„	3 —	
„ 17 „	„ Eyeren Lemmetjes hoenders en vis	„	11 —	
„ 18 „	„ Schildpadden bockjes en pisang	„	12 —	
„ 19 „	„ Groente en Vrugten	„	8 —	
„ 20 „	„ Vis en Lemmetjes	„	4 —	106 —

den uytgift Sommeert .... Sp mat 118, —
des nog Resteeren .... Sp mat 82 —

de Welke ter g'Eerde ordre van den well Edelen Heer
Julius Valentyn Stein van Gollenesse Eerste
Raad en Directeur Generaal van Nederland India
in de Groote Geld kamer gebragt Zyn volgens
Quitantie van den Eerste Opper Coopman deses Casteels
Christian Ludewyk Senff, en g'authentiseert door
den Negotie overdraager P. C. Elias

Scheep Kleederen

Van de selve Zyn volgens Extract uyt het Scheeps Soldy
Journaal per Restant verbleeven de volgende als.
1 Mans bolk vanger
1 Jongen wolle Pak
34 paar Linne Cousen
23 P.s hemden
3 paar Schoenen
2 Waak rocken
de welke in de Negotie Pakhuysen gelevert Zyn volgens
Quitantie van den 1.te Pakhuys meester P. v. Heer Zeele
Excepto 1 P.s hemd te kort bevonden Zyn

de Scheeps opheeden getuygen 's Comp.s Wegen ratbal-
tam tot ververssing bekomen te hebben

6 p.s Cabritten
50 Stux hoenderse
Een parthy Groente

Mits gaders dat met deesen bodem in Engeland niet zijn
aan geweest

Batavia in 't Casteel den 9 July 1754
onderstond/ was geteekent/ J. H. Bolender

Extract uyt de Notulen van 't gebesoigneer-
=de en geresolveerde in Rade van India
op

Dingsdag den 9 July 1754.

Geresumeert zijnde, de ingediende Consumtie reek.s van de Scheepen Marienbosch Keukenhoff en Buytenzorg. Zo wierd geresolveert de zelve te passeeren, en wyders door de overheden van eerst gemel-den bodem te doen vergoeden een onverandwoord Hemd; door die van den tweeden Kiel almeden te laten op reek.g debiteeren voor het Kostende van twee hemden, 2 Mans en 10 Jongens bolsvangers, 2½ Mans Wolle pakken, 3½ Jongens dito, 4 paren Linnen Kousen 33 paren Schoenen en 11½ Mans Linnen pakken alles te min uyt gelevert, maar daar entegen by wege van rescontrering, haar te Crediteeren voor het bedragen van 28 broeken 2 Jongens en 3 Mans wolle rokken mits gaders betreffende de overheden van voornoeden derden bodem almede te doen vergoeden het Kostende der door hun te min overgeleverde 10 paren Schoen 2 paren Linnen Cousen 6 Jongens bolkvangers, 9½ Mans Wolle pakken 6 Jongen d.o 3 paar wolle Kousen, dog de zelve daar en tegen almede te valideeren het bedragen van 26 p.s wolle broeken 15 p.s waakrokken en 8 Wolle Rokken die overbevonden zyn.
En soo is al verder verstaan aan de zelve tot een premie van Spoedige voyagie toe te leggen, als

An de overheeden van Marienbosch	ƒ 900.—
" " " Keukenhoff	" 300.—
" " " Buytenzorg	" 300.—

(onder stond/
Accordeert
was geteekent J. W. Hazebroek
Secret.s

Naer voorsz. dispositie ten ordre van den Wel Edelen Heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse, Eerste Raad en directeur Generaal van Nederlands India, in 's Comp.s provisie Magazyn gelevert
6 Halve legg.rs Wyn 2 a 3, 2 a 4, en 2 a 5 d.m Van
Blyven de verdere overbehoudene provisien ter Verantwoording der scheeps opheeden binnen boord

Consumtie Reekening van 't Schip Keukenhoff

Keukenhoff
Voor de Camer
Amsterdam

Verantwoord mits overlijden van den Capitain Luytenant ter Zee Gerrit Bott: / door den gesaghebber Isaac Grindelt en onder Coopman Jan de Duin, deesen bodem boven des bemant met 196 Zeevaarende 154 militairen en 8 ambagtslieden, uytbrengende met den andere 360 Coppen Zeyle den 8 Octob. 1753 uyt Tesel voor Reekening van de Camer Amsterdam, werd genootsaakt den 11 8ber: weder binnen te loopen met gemelde manschappen den 22 d.o voor de tweede maal in Zee geloopen en arri- veerd den 23 Januarij 1754 aan Cabo de Goede Hoop, alwaar soo aan Land in 't Hospitaal, en op andere Sche- pen overgegeven, mits: overleeden en gedeserteerd zijn 12 Zeevaarende 18 militairen en 1 ambagtsman bekomt daar en tegen weder aan boord 7 Zeevaarende en 3 mili- tairen, vertrekt van daar den 21 febru: en bestevend deese Reede den 14 Juny Jongstleeden met 180 Zeevarende 122 militairen en 5 ambagtslieden in wegen op de reyse overleeden zyn 5 Zeevaarende 17 militairen en 2 ambagts- lieden, aldus is deese voyagie naa aftrek der Caabse Legdagen in 7 maanden en 7 dagen Zeylens volbragt

Vleesch

Voor de reyse meede gekreegen tot Consumtie volgens Victualy Lyst

22 Vaten Inhoudende naa den Randsoen Ceel 540 jder off te Zamen	ƒ	11880:—	
van den 8 8bre: 1753 tot den 14 Juny 1754 komen 35 5/7 weeken maar voor Stelle 36 ditoos in de, welke het rand soenen bij het Leggen van 1 week in Tesel en 4 Weeken aan de Caab dus 5 weeken gecesseert heeft zoo dat hier van in 31 Weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt zyn aan de volgende manschappen daar onder 10 onder officieren die 't all dubbelt genieten tot 3/4 ℔ de man jder reyse Namentlyk			
In 8 Weeken aan 350 Coppen als			
1 " in Zee	℔	266 1/4	
1 " " Tesel	"	—:—	
6 " " Zee	"	1597 1/2	
5 Weeken aan 349 coppen	"	1327 1/2	
2 — " — " 347 "	"	520 —	
4 — " — " 346 — " aan de Caab	"	—:—	
5 — " — " 326 — "	"	1241 1/4	
3 — " — " 325 — "	"	742 3/4	
2 — " — " 324 — "	"	493 1/2	
2 — " — " 322 — "	"	490 1/2	
2 — " — " 319 — "	"	486 —	
2 — " — " 313 — "	"	477 —	
1 — " — " 306 — "	"	233 1/4	" 7803 1/2
In de Cajuyt door 10 persoonen in 18 weeken en 9 Persoonen in 18 weeken of 34 weeken à 1½ ℔ den Week			430 —
Het geconsumeerde beloopt		℔	8321 1/2
over zulx nog zoude moeten Restreeren		℔	3558 1/2
maar de wijl volgens verklaring op de uytleevering van 10 vaten off 9720 ℔ te kort gekomen zijn		"	1652
Zoo Resteeren nu maar		℔	1906 1/2
Nog blykens Recepisse aan Cabo de Goede Hoop gelegt 1 Vat Inhoudende		"	540
Zoo dat nu nog Resteeren		℔	1366 1/2

Speck

Tot Consumtie voor de Reyse meede gekreegen volg: Victualij Lyst vaten Inhoudende naar gemelde Lyst - - - - ℔ 21372:-
men heeft hier van in 34 weeken (:ongerekent de Legdagen:) à twee maal in jder offe 62 Randsoenen uyt gedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot ¾ ℔ de man jder Reyse Namentlyk

In 7 Weeken aan 350 Coppen	℔	3727½	
5 — „ — „ 349 „	„	2655.-	
2 — „ — „ 347 „	„	1056.-	
5 — „ — „ 326 „	„	2402½	
3 — „ — „ 325 „	„	1405½	
2 — „ — „ 324 „	„	907.-	
2 — „ — „ 322 „	„	901.-	
2 — „ — „ 319 „	„	972.-	
2 — „ — „ 313 „	„	954.-	
1 — „ — „ 306 „	„	466½	15767:-

In de Cajuyt door 10 persoonen in 13 weeken en 9 persoonen in 18 weeken dus 31 weeken à 3℔ jder S' weeks - - - „ 876:-

Het Geconsumeerde beloopt - - ℔ 16643 -
des nog sal moeten Resteeren - - ℔ 4729.-

Wynen

Volgens victualij Lyst tot Consumtie voor de Reyse meede gekreegen -
7 Halve Leggers Franse Wyn Inhou: k: 1433:6
3 oxhoofden — d° — d° 375:- k 1808:6
5½ Legger Napelse — „ — d° - - - - „ 2252:8
4 Halve aamen Spaanse „ — d° - - - „ 204:8
7 Legg.s Caabse volg: Caabse onkost Rekening - - „ 2867:2 k: 7133:4
men heeft hier van in 36 weeken à 3 maal in jder offe 108 randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt tot 1/10 kan de man jder Reyse Namentlyk

In 8 Weeken aan 350 coppen	k:	852:-	
5 — „ — „ 349 „	„	531.-	
2 — „ — „ 347 „	„	211:2	
4 — „ — „ 316 „	„	305:2	
5 — „ — „ 326 „	„	496:5	
3 — „ — „ 325 „	„	297:-	
2 — „ — „ 324 „	„	197:4	
2 — „ — „ 322 „	„	196:2	
2 — „ — „ 319 „	„	194:4	
2 — „ — „ 313 „	„	190:0	
1 — „ — „ 306 „	„	93:3	k 3645.-

In de Cajuyt door 10 persoonen in 3 3/10 maanden en 9 persoonen in 5 maanden dus 8 3/10 maanden à 4 k: jder S' maands - - - - „ 312.-
aan de Zieken in 7⅕ maanden vide verklaaring - „ 717:-
voor 't passeeren van de barles en abriollos - „ 90:-
aan Extra van de Caab tot op de Reede batavia à ½ mutske de man S'daags stelle - - - „ 1624:4

Het geconsumeerde beloopt - - k 6300:4
des nog Soude moeten Resteeren - k: 745:-
maar de wyl volgens verklaaring op de uyt Levering van 7 halve Leggers en 3 oxhoofde franse 5½ Legger Napelse 4 halve aamen Spaansche en 7 Leggers Caabse wyn te kort gekomen zyn - - - - - „ 745:-

Soo Consteert dat den geheele voorraad geconsumeert is

Jenever

Voor de reyse mede gekregen volg.e victualij Lyst tot Consumtie
52 Halve aamen Inhoudende - - - - - k: 2662:4
hier van heeft men in 13 weeken heel en 23 weeken half randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot 1/10 kan de man jder Reyse Namentlyk

In 8 weeken aan 350 coppen	k:	560:-	
5 — „ — „ 349 „	„	354:-	
2 — „ — „ 347 „	„	70:4	
4 — „ — „ 316 „	„	120:4	
5 — „ — „ 326 „	„	165:5	
3 — „ — „ 325 „	„	99:-	
2 — „ — „ 324 „	„	65:0	
2 — „ — „ 322 „	„	65:4	
2 — „ — „ 319 „	„	64:0	
2 — „ — „ 313 „	„	63:6	
1 — „ — „ 306 „	„	31:1	k 1676.-

In de Cajuyts door 10 persoonen in 14 weeken en 9 persoonen in 22 weeken dus 36 weeke à 2/5 k: jder S' weeks „ 135:2
aan de Zieken in 7⅕ maanden volg: verklaaring - - „ 350:5
„ Extra bij nat en travadig weer - - - „ 253:2.

Het geconsumeerde beloopt - - - k: 2422:9
des nog Soude moeten Resteeren - - k: 239:5
maar dewyl volgens verklaaring op de uytlevering van 52 halve aame off 2662⅖ kan: te kort gekomen zyn - - - „ 239:5
Soo blykt dat den gantschen voorraad geconsumeert is

Boter

Voor de reyse tot Consumtie meede gekregen volg.e victualij Lyst
11 vaten Inhoudende 360 ℔ jder offe zamen - - ℔ 3960.-
2 vierendeele „ 90 „ - - - - - „ 180.- ℔ 4140.-
met den aanvang deeser voyagie heeft men hier van in 14 weeken een gelyk getal van randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen tot ½ ℔ de man S'weeks tot brood en de 7 man off Elke bak nog 1 ℔ tot visch en toespyse Namentlyk

In 8 weeken aan 350 coppen	℔	1800:-	
„ 5 — „ — „ 349 „	„	1121 11/14	
„ 1 — „ — „ 347 „	„	222 1/4	℔ 3143 6/7

In de cajuyts door 10 persoonen in 3 3/10 maande en 9 persoonen in 5 maande dus 8 3/10 maand à 4 ℔ jder S'maands „ 312 -
aan de Zieke in 7⅕ maanden vide verklaaring - - „ 358 1/7

Het geconsumeerde beloopt - - - ℔ 3814.-
dien volgens nog Soude moeten Resteeren - ℔ 326.-
maar dewyl volgens verklaaring op de uytlevering van 11½ vate off 4140 ℔ te kort gekomen zyn - - - „ 248.-
des nog moeten Resteeren ℔ 78.-

Olyven Oly

Tot Consumtie voor de reyse meede gekregen volg: victualij Lyst
25 Halve aamen Inhoudende - - - k: 1280:-
van deese Vettigheyt heeft men in de resteerende 22 weeke een gelyk getal randsoenen verstrekt aan de volgende manschappen tot 1 mutske de man S'weeks tot brood en de 7 man off Elke bak nog 2 mutsken tot visch en toespyse als -

In 1 week aan 347 coppen	k:	44:6/7	
4 — „ — „ 316 „	„	162 5/7	
5 — „ — „ 326 „	„	209:5/7	
3 — „ — „ 325 „	„	125 3/7	
2 — „ — „ 324 „	„	83 3/7	
2 — „ — „ 322 „	„	82:6-	
2 — „ — „ 319 „	„	82:-/7	
2 — „ — „ 313 „	„	80 4/7	
1 — „ — „ 306 „	„	39 3/7	k 910:3

In de Cajuyts door 10 Persoonen in 3 3/10 maande 9 persoonen in 5 maanden dus 8 3/10 maande à 1 k: jder S'maands, 39:7
tot het aansmeeren der geweeren verbruykt - - „ 16:-

het geconsumeerde beloopt - - - - k: 966:-
over gulx nog zoude moeten Resteeren - - - k: 314.-
maar dewyl volgens verklaaring op de uytlevering van 22 halve aamen off 1126⅗ kan te kort gekomen zyn - - - „ 123.-
des nog Soude moeten Resteeren - - k: 191.-

Azijn

Voor de reyse tot consumtie meede gekregen volg: victualy Lyst 14¼ halve Legg: Inhoudende - - - - - - - - - k: 2910:4

men heeft hier van in 36 weeken een gelijk getal handsaenen verstrekt aan de volgende manschappen tot 1 mutske de man sweeks als

In 8 weeken aan 350 Coppen	k: 280:-	
5 — „ — „ 349 — „	174:5	
2 — „ — „ 347 — „	69:4	
4 — „ — „ 316 — „	126:4	
5 — „ — „ 326 — „	163:-	
3 — „ — „ 325 — „	97:5	
2 — „ — „ 324 — „	64:8	
2 — „ — „ 322 — „	64:4	
2 — „ — „ 319 — „	63:8	
2 — „ — „ 313 — „	62:6	
1 — „ — „ 306 — „	30:6	k: 1197:-

In de Cajuyt door 10 persoonen in 3³⁄₁₀ maanden en 9 persoonen in 5 maanden dus 8³⁄₁₀ maanden à 1 kan den 2 mis - - 78:-

tot het besprengen van het Schip verbruykt - - - „ 400:-

Het geconsumeerde beloopt - - - - k: 1675:-

Zulx nog moeten Resteeren - - k: 1243:4

maar deniyk volgens verklaaring op de uytlevering van 9 halve Legg: 1843⅓ k: te kort gekomen zyn - - - k: 202:5

Zoo Resteeren nu nog - - k: 1040:9

Wyn Tint

tot verkwikking der Siekem meede gekregen - - - bott: 14:-

geduurende de reyse aan deselve uytgedeelt - - - bott: 14:-

Joopen Bier

ontfangen volgens victualy Lyst - - - - - vaatje „ 1:-

staande de voyagie geconsumeert - - - - - „ — „ 1:-

Buskruyt

Volgens Equipagie Lyst ontfangen - - - - - - - ℔ 6000:-

„ kruyts Reekening verbruykt - - - - - - „ 643:-

Zoodat nog Resteeren ℔ 5357:-

Contanten

door de Edele Heeren bewind hebberen ter Camer voorn: zyn aan den gesaghebber van deese bodem tot het doen der nodige quattos ter hand gesteld - - - - - Sp: mat: 200:-

daar van uytgegeeven

1754: 22 Janu: aan den Matroos Erasmus Lauwers voor 't keeren van de laabse wal verceert - - ƒ 4:-

In de Straat Sunda

„ 5 mey	voor Schilpadden hoenders en klappers	ƒ	8:-	
„ 6 „	„ hoenders Eijere, Vis en Tongt — d°.	„	7:-	
„ 7 „	„ Een groote Quantiteyt van Schilpadden en diversche soorten van groente	„	10:-	
„ 8 „	„ hoenders en groente	„	6:-	
„ 9 „	„ Schilpadden eijere en groente	„	7:-	38:-

de uytgave Sommeert - - Sp: mat: - - - - 42:-

des nog Resteeren - - - - Sp: mat: 158:-

Deselve ter, g'eerde ordre van den wel Edele Heer Julius Valentyn Steijn van Gollenesse Eerste Raad en directeur Generaal van Nederlands India in de groote Geld kamer gebragt zyn volgens Quitantie van den Eerste opper koopman deses Castells Extr: Lodewyk Herff en Gantlerttiseert door den Negotie overdrager Pr: Cas: Elias

Scheeps Kleederen

Van de selve zyn volgens Extract uyt het Scheeps zoldy Journaal p⁰ restant verbleeven de volgende als

2 mans bolxrangen
10 Jongens d°.
2½ mans wolle packen
3½ Jongens d°.
11½ mans Linnen d°.
33 paar Linnen kousen
87 p⁰ hemden
33 paar Schoenen

derwelke in 's Comp: Negotie packhuysen gelevert zyn volgens quitantie van den 2:e packhuys meester Jos: Backeracht 2 p: hemden 10 Jongens en 2 mans bolx rangers 2½ mans wolle pack 3½ Jonges d°. 4 paar Linnen kousen, 33 paar Schoenen, 11½ mans Linnen packen te kort bevonden zyn, daar en tegen over bevonden 28 broeken 2 Jongens wolle Rokken en 3 mans wolle Rokken

de Scheeps overheeden getuygen 's Comp: Weegen van Bantam tot verversing bekoment te hebben

42 Cabriten
30 Stuks hoenders en
Een Party groente

Mits: dat met deser bodem in Engeland niet zyn aangeweest

Batavia in 't Casteel den 9 July 1754.

Was Geteekent
J. M. Bolendon

Extract uyt de Notule

van 't gebesoigneerde en geresolveerde in rade van India op

Dingsdag den 9 July 1754.

Geresumeert zyn de ingediende Consumtie reek: van de Schepen Marnierbos, Keukenhoff, en Buytenzorg, zoo wierd geresolveert deselve te passeeren, en wyders door de overheeden van eerst genoem-den bodem te doen vergoeden een onverantwoord hemd door die van den tweeden kiel al mede te laten op Reek: debiteeren voor het kostende van twee hembden, 2 mans en 10 Jongens bolxrangers, 2½ mans wolle Packen 3½ Jongens dito 4 paar Linnen kousen, 33 paaren Schoenen en 11½ mans linnen packen, alles te min uytgelevered maar daar en tegen, by wege van rescontering, haar te Crediteeren voor het bedragen van 20 broeken, 2 Jongens en 3 mans wolle ~~packen~~ rokken; mitsgaders betreffende de overheeden van voorn: derden bodem al mede te doen vergoeden het kostende der door hun te min over-geleverde 10 paren Schoenen, 2 paren Linnen kousen, 6 Jongens bolk-rangers 9½ mans wolle packen 6 Jongens d°. en 3 paar wolle kousen dog deselve daar en tegen al mede te Valideeren het bedragen van 26 p: wolle broeken 5 p: waak rokken en 8 wolle rokken die over bevonden zyn.

En zoo is al verder verstaan aan deselve tot een premie van Spoedige voija gie toe te leggen als aan de overheeden van Marnierbosch ƒ 900:-:-

„ — „ — „ — „ Keukenhoff - - „ 300:-:-

„ — „ — „ — „ Buytenzorg „ 300:-

onder Stond
Accordeert
was: geteekent
Tilw: Hazebroek Secret:

Naer voorsz. dispositie ter ordre van den wel Edelen Heer Julius valentijn Stein van Gollenesse, Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India in s E Comp.s Provisie Magasijn gelevert. —
5 halve Legg.rs Azijn als 1 van 3, 2 a 4 en 2 a 5 d.o, van blijven de verdere overbehoudene Provisien ter Verant,, woording der Scheeps Overheeden binnen boord. —

Consumtie Reekening van 't Schip Buijtenzorgh

Buijten Zorgh voor de Camer Amsterdam

Verantwoord door den Capitain ter Zee Abraham Swart en Adsistent Hendrik Croon deesen bodem boven des bemant met 174 Zeevarende 85 militairen en 8 ambagtsLieden, uijtbrengende met den anderen 269 Coppen Zeijlt den 8: 8bre 1763 uijt Texel voor Reekening van de Camer Amsterdam, en arriveert den 22 January 1764: aan Cabo de goede hoop, alwaar Zoo aan land, op de scheepen ruijteveld en marienbos gegaan en overleeden Zijn 7. Zeevarende en 6 militairs bekomt daer en teegen weder aanboord 2. Zeevarende, Verlaat dien uijthoek den 22: February en bestevend deeser Rheede den 8: Junij Jongstleeden met 163 Zeevarende 50. militairen en 8. ambagtsLieden in voegen op de Reijse overleeden Zijn 8. Zeevarende en 9 militairen aldus is deese vojagie na aftrek der Caabse Legdagen in 7 maenden Zeijlens volbragt

Vleesch

Voor de Reijsmeede gekreegen tot Consumtie Volg.s victualij Lijst
16: vaten Inhoudende naar den randsoen Ceel 540 lb per of tesamen ... lb 8640: - -
Vanden 8: 8bre 1763 tot den 8 Junij 1764. komen 34 5/7 Weeken waar voor Stelle 35 ditos inde welke het randsoen bij het Leggen van 4 weeken aande Caab gecesseert heeft Zoo dat hier van in 31 weeken Con gelijk getal randsoenen Verstrekt Zijn aande volgende manschappen daar onder 10 onder officieren die half dubbelt genieten tot 3/4 lb de man per reijse Namentlijk

In 5 weeken	aan	260	Coppen		lb: 596 1/4	
" 3	"	259	"		" 594 -	
" 1	"	258	"		" 597 1/4	
" 3	"	257	"		" 589 1/2	
" 5	"	256	"		" 978 3/4	
" 4	"	241	"	aende Caab	" ——:	
" 2	"	243	"		" 372: -	
" 8	"	242	"		1482: -	
" 4	"	240	"		735: -	
" 1	"	236	"		480 3/4	
" 1	"	234			179 1/4	5904 3/4 -

Inde Cajuit door 9 persoonen in 31 weeken à 1 1/2 lb per 8 weeks komt ... " 418 1/4 -

Het geconsumeerde beloopt ... lb: 6323: - -
Of Zulx nog soude moeten Resteeren ... lb: 2317: - -
Maar de wijl volgens verklaaring op de uijtleevering van 14 vaten off 7560: lb tekort gekomen Zijn ... " 1247 - -
Zoo Resteeren maar ... lb 1070: - -

Speck

Tot Consumtie voorde Reyse meede gekreegen Volgens Victualy Lyst vaten Inhoudende naar gem: Lyst . . . . ℔ 15988:–

Men heeft hier van in 31 Weeken (Congereekent de Legdagen) à 2 maal in ʃper offte 62 randsoenen uytgedeelt aande volgende manschappen daar onder gem: onderofficieren die half dubbelt genieten tot ¾ ℔ de man per Reyse Namentlyk

Jn 3	Weeken aan	260	Coppen	℔ 1192:½	
3	〃	259	〃	1180:–	
1	〃	258	〃	394:½	
3	〃	257	〃	1179:–	
5	〃	256	〃	1957:½	
2	〃	243	〃	744:–	
8	〃	242	〃	2964:–	
4	〃	240	〃	1470:–	
1	〃	236	〃	361:½	
1	〃	234	〃	358:½	11809:½
Jnde Casuit door gem: Coppen à 3 ℔ per 'sweeks en in 31 ditos					837:½

Zoo dat er geConsumeert Zyn . . . . ℔ 12647:–

Des nog Zal moeten Resteeren . . . . ℔ 3341:–

Wynen

Volgens Victualy Lyst tot Consumtie voorde Reyse meede gekreegen

5¼ halve Legg.s Franse wyn Inhoudende . . .	℔ 1075:2	
4 – oxhoofden ——— 〃 ——— d.o . . . 〃	500 –	℔ 1575:2
4 – Legg.s Caabse 〃 ——— d.o . . . 〃		1638:4
4 – halve aamen Spaanse 〃 ——— d.o . . . 〃		204:8
6 – Legg.s Caabse wyn volg.s Caabse ont.t Reekening . . . 〃		2457:6 ℔ 5876:–

men heeft hier van in 35 weeken à 3 maal in ʃper offte 105 randsoenen uytgedeelt aande volgende manschappen daar onder gemelde onderofficieren die half dubbelt genieten tot 1/10 ℔ de man per Reyse Namentlyk

Jn 3	weeken aan	260	Coppen	℔ 238:5	
3	〃	259	〃	237:6	
1	〃	258		78:9	
3	〃	257		235:8	
5	〃	256		391:5	
4	〃	241		295:2	
2	〃	243		148:8	
8	〃	242		592:8	
4	〃	240		294:–	
1	〃	236		72:3	
1	〃	234		71:7	2657:1
Jnde Casuit door gem: Coppen à 4 ℔ per ʃm.s en in 8/10 maanden				〃	294:6
aande Zieken in 7 maanden vide verklaaring . . .				〃	520:3
voor 't passeeren vande barles en abriollos . . .				〃	80:–
aan Extra uyt het vaderland tot op de reede batavia à ½ mutsk de man 'sdaags Halle . . .				〃	1714:–

Het geConsumeerde beloopt . . . . ℔ 5260:–

over Zulx nog Soude moeten Resteeren . . . . ℔ 616:–

Transporteere 616:–

P.r Transport . . . . ℔ 616

Maar de wyl volgens verklaaring op de uytLeevering van 5¼ halve Legg.s en 4 oxhoofden Franse, 4 halve aamen Spaanse en 10 Legg.s Caabse wyn tekort gekomen Zyn . . . 〃 616 –

Zoo blykt dat den geheele voorraad geConsumeert Js

Jenever

Voor de Reyse meede gekreegen volgens Victualy Lyst tot Consumtie 40 halve aamen Inhoudende . . . . 2048 –

Hier van heeft men in 10 Weeken heel en 25 Weeken half randsoen uytgedeelt aande volgende manschappen daer onder gem: onderofficieren die half dubbelt genieten tot 1/20 kan de man per Reyse Namentlyk

Jn 3	Weeken aan	260	Coppen	℔ 159	
3	〃	259	〃	〃 158:4	
1	〃	258	〃	〃 52:6	
3	〃	257	〃	〃 157:2	
5	〃	256	〃	〃 130:5	
4	〃	241	〃	〃 98:4	
2	〃	243	〃	〃 49:6	
8	〃	242	〃	〃 197:6	
4	〃	240	〃	〃 98:–	
1	〃	236	〃	〃 24:1	
1	〃	234	〃	〃 23:9	℔ 1149:3
Jnde Casuit door gem: Coppen à ½ ℔ per ʃm.s en in 35 ditos					〃 126:–
aande Zieken in 7 maanden volg.s verklaring . . .					〃 260:–
Extra by nat en kwaadig Weer . . .					〃 287:7

Het geConsumeerde beloopt . . . . ℔ 1823:–

Zulx nog Souden moeten Resteeren ℔ 225:–

Maar de wyl volgens verklaaring op de uytLeevering van 40 halve aamen of 2048 kan tekort gekomen Zyn 225:

Zoo Consteert dat den geheele voorraad geConsumeert Js

Boter

Voorde reyse tot Consumtie meede gekreegen volg.s Victualy Lyst

8 tonnen Jnhoudende 360: ℔ per offe samen . . .		℔ 2880:–	
6 vierendeel ——— d.o 90 〃 〃 〃 . . .		〃 540:–	℔ 3420:–

met den aenvang deesen voyagie heeft men hier van in 16 weeken Eengelyk getal randsoenen uytgedeelt aande volgende manschappen tot ½ ℔ de man 'sweeks tot brooden de 7 man of Elke bak nog 1 ℔ tot vis en tot spyse Namentlyk

Jn 3	weeken aen	260	Coppen	℔ 504:3/7	
3	〃	259	〃	〃 499½	
1	〃	258	〃	165:6/7	
3	〃	257	〃	495:9/14	
5	〃	256	〃	822:6/7	
1	〃	241	〃	154:13/14	℔ 2640:½
Jnde Casuit door gem: Coppen à 4 ℔ per ʃm.o en in 8/10 maanden				〃	298:½
aende Zieken in 7 maanden vide verklaaring . . .				〃	260:–

Het geConsumeerde beloopt . . . ℔ 3192:

dien volgende nog Soude moeten Resteeren . . ℔ 228:–

Maer de wyl volgens verklaaring op de uytleevering van 9½ tonnen off 3420: ℔ tekort gekomen Zyn . . . 〃 205:–

Zoo Resteeren nu maar ℔ 23:–

Lijnen Olij

Tot consumtie voor de reyse meede gekreegen volgens Victualij Lyst
18 halve aamen inhoudende — ₰ 928:6
Van deese vettigheyd heeft men inde Resteerende 49 week en een
gelijk getal van soenen uytgedeelt aande volgende manschappe
tot 1 mutsken de man sweeks tot brood, ende 1 man off Elkebak
nog 2 mutskens tot sijn Namentlijk

In 3 Weeken aan 244 Coppen	₰	92:4		
2 " " 243 "	"	62:4		
8 " " 242 "	"	248:8		
4 " " 240 "	"	123:4		
1 " " 236 "	"	30:3		
1 " " 234 "	"	30:	₰ 588:1	
Inde Casuit door gem. Copen à 1/2 ₰ per Sm. en in 8 1/2 maanden	₰		36:8	
tot het aansmeeren der geweeren gebruykt			16:–	
Het geconsumeerde beloopt				₰ 641:–
Zulx nog souden moeten Resteeren				₰ 288:6
Maar dewijl volgens verklaaring op de uytleevering van 1 halve aamen off 768 ₰ te kort gekomen sijn				₰ 96:–
Zoo bleeven nog per Restant				₰ 194

Zyn

Voor de reyse tot consumtie meede gekreegen volg. Victualij Lyst
10 1/2 halve Legg. inhoudende — ₰ 2450:–
men heeft hier van in 3 Weeken Een gelijk getal van soenen
uytgedeelt aende volgende Coppen tot 1 mutsken de man 's weeks als

In 3 Weeken aan 260 Coppen	₰	78:–		
3 " " 259 "	"	77:7		
1 " " 258 "	"	25:6		
3 " " 257 "	"	77:1		
5 " " 256 "	"	128:–		
4 " " 241 "	"	96:4		
2 " " 243 "	"	48:6		
8 " " 242 "	"	193:6		
4 " " 240 "	"	96:–		
1 " " 236 "	"	23:6		
1 " " 234 "	"	23:4	₰ 868:2	
Inde Casuit door gem. Coppen à 1 ₰ per Sm. en in 8 1/2 mn.	"		73:8	
tot het bespringen van 't schip geverbert			450:–	
Het geconsumeerde beloopt				₰ 1392:1
Zulx nog souden moeten Resteeren				" 758:–
Maar dewijl volgens verklaaring op de uytleevering van 8 halve Legg. off 1638 3/4 ₰ te kort gekomen sijn				₰ 171:–
Zoo Resteeren niet maar				₰ 587

Wyn Tint

tot Verkwicking der Zieken meede gekreegen	Bottels	14
geduurende de reyse aande selve uytgedeelt	"	14

Zopen bier

ontfangen volgens Victualij Lyst	1
staende de voyagie geconsumeert	1

Buskruijt

Volgens Equipagie Lyst ontfangen			₰ 4500:–
aan kruijt teek: verbruykt	₰	1401:–	
per Komp. aatillerij afgescheept	"	2500:–	
aan Cardoesen aen 't admiraal Schip	"	294:–	4195:–
of Zulx nog souden moeten Resteeren			₰ 305:–

Contanten

Door de Edele Heeren Bewindhebberen ter Camer Voorsz. Zijn aan
den Capitain van deesen bodem tot het doen der nodige quastos
ter hand gestelt — Sp. mex. 200:–

Daar van uytgegeeven

	Voor 't Eerst Zien van 't Land van africa aanden mattroos Jan Mulson verEert	Sp.	6:–	
	" " Eerst Zien van 't Land van Java aanden matt. Joh. Camer verEert	"	6:–	12:–
	Inde Straat Zunda			
1764: 4 Junij	aan Schilpadden hoenders Limmetjes en Clappus	Sp.	29:–	
5 "	" Cabriten vis en Pisang	"	15:–	
6 "	" hoend. Clapp. Pisang en Liemoenen	"	14:–	
7 "	" vesch Eyeren, brood, en groente	"	18:–	76:–
	de uitgave Sommeert	Sp.	mex.	88:–
	des nog Resteeren		Sp. mex.	112:–

De welke ter g. Eerde ordre van den wel Edele Heer Julius valen
tyn Stein van Gollenesse Eerste Raad en Directeur Generaal
van Nederlands India inde groote geld Camer gebragt Zijn volgens
quitantie vanden Eerste opper koopman deeses Casteels Christ. Sade,
pres. Senff en g'authentiseert door den Negotie overdrager
L. C. Elias

Sheeps Kleederen

Vande selve Zijn volgens Extract uyt het Schips Soldij
Journaal per restant verbleeven de volgende als

8 mans

8 Mans bolk vangers
6 Jongens „ d°
9½ Mans wolle pakken
6 Jongens „ d°
20½ Mans Linne d°
9 Jongens „ d°
3 paaren wolle Kousen
34 „ Linne „
106 p:s Hemden
36 paaren schoenen
2 Waak rokken

de Welke in Comp:s Negotie Pakhuysen gelevert zijn volgens quitantie vande D:o pakhuysmeester Joh: Bacheracht

Excepto 10 paaren Schoenen 2 paar Linne kousen 6 Jongens bolk vangers 9½ mans wolle pakken 6 Jongens wolle pakken 28½ Mans Linne pakken, 9 Jongens Linne pakken en 3 paar wolle kousen, tekort bevonden zijn, daer en teegens over bevonden 26 p:s wolle broeken, 5 p:s waak rokken en 8 p:s wolle rokken

De Scheeps overheeden getuygen 's Comp:s Weegen van Bantam tot verversing bekomen tehebben

8 Bokken
40 Hoenders en
Een parthy groente
Mitsg:s dat met deesen bodem in Engeland niet zijn aangeweest

Batavia Int Casteel Den Julij 1764
(Was geteekent) J H Bolender

Extract Uyt de Notulen van het Gedurig„
Geneerde en geresolveerden In Rade van India
op
Dingsdag den 9 July A:o 1764

Geresumeert zijnde de Ingediende Consumtie Reek van de Scheepen Marienbosch, Keukenhoff en Buytenzorg, zoo wierd geresolveert deselve te passeeren, en wyders door de Overheeden van eerstgenoemden Bodem te doen vergoeden een onverantwoord hemd, door die van den tweeden Kiel almeeden te laten op Reek: debiteeren voor het kostende van 2 hemden, 2 mans en 10 Jongens Bolkvangers, 2½ mans wolle pakken 3½ Jongens d:to 4 paren Linnen Kousen, 33 paren Schoenen en 11½ mans linnen pakken alles te min uytgelevert, maar daar en tegen, bij weege van Rescontrering haar te Crediteeren voor het bedragen van 207 Broeken 2 Jongens en 3 mans Wolle Rokken, mitsgaders betreffende de Overheeden van voorn:de derden bodem Almeede te doen vergoeden het kostende der door hun te min overgeleverde 10 paren Schoenen, 2 paren Linnen Kousen, 6 Jongens bolkvangers 9½ mans wolle pakken 6 Jongens d:to en 3 paar wolle kousen, dog deselve daar en teegen al mede te valideeren het bedragen van 26 p:s wolle Broeken 5 p:s Waak„ Rokken en 8 wolle Broeken die over bevonden zijn, en Soo is al verder verstaan aan deselve tot een premie van spoedige voyagie toe te leggen, als aan de Overheeden van Marienbosch f 900:— Keukenhoff f 300:— Buytenzorg f 300:— onder Stond Accordeert
Was geteekent
J H S Hazelbroek, Secr:s

Naer voorsz dispositie ter ordre van den Wel Edelen Heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse, Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India, in 's E: Comp:s Provisie Magaazijn gelevert.
2 halve Legg:rs azijn.
blijven de verdere over behoudene provisien ter verantwoording der Scheeps overheeders binnen boord.

Consumtie Reekening van't Schip Luxenburg

Luxenburg
voor de Camer
Amsterdam

verantwoord den Capitain Luytenant ter Zee Pieter Torn
boom en onder Coopman Jacob Kalkoen deese bodem boven
des Bemant met 193. Zeevarende 149 militairen en 15. ambagts,
lieden uytbrengende met den anderen 359. Coppen Zeylt den 8. 8bre
1763 uyt texel voor reekening van de Camer Amsterdam werd ge,
noodsaekt den 11 de selver maand binnen te loopen Zeylt den 22 do:
voor de 2.de maal, en arriveerd den 22. January 1764. aan Caabo de
goede hoop alwaar soo aan land in 't Hospitaal gegaan en overlee,
den Zyn mitsgaders op andere Scheepen overgegaan 33. Zeevarende
57. militairen en 5. ambagtslieden bekomt daar en tegen weder
aan boord 40. Zeevarende 31. militairen en 2. ambagtslieden ver,
laat dien uythoek den 4 maart en bestevend deese Reede den
16 Juny Jongstleeden met 170. Zeevarende 87. militaire
en 11 ambagtslieden in voegen op de reyse overleeden Zyn
21. Zeevarende 39 militairen en 1 ambagtsman aldus is deese
voyagie naar aftrek der Caabse Legdagen in 7. maan,
den en 1 dag Zeylens volbragt

Vleesch

Voor de reyse meede gekreegen tot Consumtie volgens Victualy Lyst
22. vaten Inhoudende naar de randsoen Cal 540. ℔ Ider ofte Samen ℔ 11880—

van den 8. 8bre 1763 tot den 16 Juny 1764. komen 35 6/7. Weeken
waar voor stelle 36. ditos in de welke het randsoenen bij 't
leggen van 1 Week in texel en 5. weeken aan de Caab geles,
seert heeft Zoo dat Eer van in 30. weeken Een gelyk ge,
tal randsoenen verstrekt Zyn aan de volgende manschap,
pen daar onder 10 onder officieren die half dubbelt ge,
nieten tot 3/4. ℔ de man Ider reyse Namentlyk
In 8. weeken aan 349. Coppen als

1.	„ in Zee			℔ 265.½	
1.	„ „ texel en				
6.	„ „ Zee			„ 1593.—	
3	Weeken aan	348.	Coppen	„ 791.¼	
1	„ „	346	„	„ 263.¼	
3	„ „	344	„	„ 785.¼	
5	„ „	243	„ aan de Caab		
1	„ „	319	„	„ 243.—	
2	„ „	317.		483.—	
2.	„ „	312.		475½	
1	Weeken aan	300.	Coppen	234.¾	
2	„	303.	„	462.—	
1	„	299.	„	228.—	
1	„ „	294.	„	224.¼	
1	„ „	291.	„	222.—	
1	„ „	284.		„ 216.¾	
2	„ „	282.	„	„ 430 ½	
1	„ „	275.	„	„ 210.—	
1	„ „	270.	„	„ 206¼	7337.¼

In de Cajuit door 10. persoonen in 24. weeken 9. per,
Zoonen in 5. weeken en 8. per Zoonen in 1. weeken
dus 30. weeken à 1½ ℔ Ider 's
weeks komt „ 430.¾

Het geconsumeerde beloopt ℔ 7768—

of Zulke nog Soude moeten resteeren ℔ 4112.—

maar de wyl volgens verklaring op de uytlevering van
17 vaten off 9180. ℔. te kort gekomen Zyn ℔ 1560—
Zoo Resteeden nu maar ℔ 2552.—
nog blykens recepisse aan Caabo de goede hoop geligt Zyn
1 vaten Inhoudende ℔ 540—
Zoo blyven nu maar p.r resteeren ℔ 2012—

948 Hazelbroek

Speck

tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen volgens Stagie Lyst
42 vaten In houdende naar gem: lyst . . . . ℔ 21342—

men heeft hier van in 30. weeken ongerekent de Legdagen à 2 maal in Jder ofte 60 randsoenen uyt gedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot 3/4 ℔ de man Jder reyse Namentlyk

In 7. weeken aan	349	Coppen . . . . ℔	3717—		
3	348	"	1580 ½		
1	346	"	526 ½		
3	344	"	1570 ½		
1	319	"	406—		
2	317	"	906—		
2	312	"	951—		
1	308	"	469 ½		
2	303	"	924—		
1	299	"	456—		
1	294	"	440 ½		
In 1 weeken aan	298	Coppen	444—		
1	284	"	433 ½		
2	282	"	861—		
1	275	"	420—		
1	270	"	412 ½	14674 ½	

In de Cajuit door 10. per Zoonen in 21 weeken 9. per Zoonen in 5. weeken en 8. per Zoonen in 4 weeken dus 30. weeken à 3. ℔ Jder s' Weeks . . . . " 861 ½

Zoo dater geconsumeert Zyn ℔ 15536—

Dus nog Zal moeten Resteeren ℔ 5806—

volgens recipisse aan Caabo de goede hoop geligt 2. vaten Inhoudende 508. ℔ Jder ofte Samen . . . . ℔ 1016—

Zoo Resteeren nu maar . . ℔ 4790—

Wijnen

volgens victualy lyst tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen
7. halve leggers fransche wyn Inhoudende k: 1433. 6.
3. oxhoofden " " : 375— k: 1808: 6.
5½ legg: napelse " : . . . . " 2252. 8.
4 halve aamen Spaanse " : . . . . " 204. 8.
7 leggers Caabse wyn volgens Caabs ont: reek: . . " 2867. 2. k: 7133. 4.

men heeft hier van in 36. weeken à 3. maal in Jder ofte 108. randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot 1/10 kan de man Jder reyse Namentlyk

In 8. Weeken aan	349	Coppen . . k:	849. 6.	
3	348	"	317. 7.	
1	346	"	105. 3	
3	344	"	314. 4.	
5	243	"	372.—	
1	319	"	97. 2	
2	317	"	193. 2.	
2	312	"	190. 2.	
1	308	"	93. 9	
2	303	"	184. 8.	
1	299	"	91. 2	
1	294	"	89. 7.	
1	291	"	88. 8.	
1	284	"	86. 7.	
2	282	"	172. 2.	
1	275	"	84.—	
1	270	"	82. 5	3413. 1

In de Cajuit door 10 per Zoonen in 6⅚ maanden 9. per Zoonen in 1/6 maanden en 8. per Zoonen in 5/6 maand dus 8. 1/3 maanden à 4 kan: Jder s'maands . . . . 322:—
aan de Zieken in 7. maanden . . . . " 654.—
voor 't passeeren van de barlec en abriolhos " 90.—
aan Extra van de Caab tot op de reede batavia à ½ mutsken de man 's daags . . . . 1668. 9.

Het geconsumeerde beloopt . k: 6148.—

Dus nog Soude moeten Resteeren . k: 985. 4

maar de wyl volgens Verklaaring op de uytlevering van 7. halve leggers en 3. oxhoofden fransche 5½ leggers napelse 4 halve aamen Spaanse en 7. leggers Caabse wyn tekort gekomen Zyn . . . . " 784.—

Zoo Resteeren nu maar k: 201 4.

Jenever

volgens victualy lyst tot Consumtie meede gekreegen
52 halve aamen Inhoudende . . . . k: 2662. 4

hier van heeft men in 15. weeken heel 13. weeken half en 8. weeken ¼ randsoenen uyt gedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot 1/20 kan de man Jder reyse namentlyk

In 8. Weeken aan	349	Coppen . . k:	566. 4.	
3	348	"	211. 8	
1	346	"	70. 2.	
3	344	"	209. 4	
5	243	"	124.—	
1	319	"	32. 4.	
2	317	"	64. 4.	
2	312	"	63. 4	
1	308	"	31. 1	
2	303	"	61. 6	
1	299	"	15. 2	
1	294	"	14. 9.	
1	291	"	14. 8.	
1	284	"	14. 5	
2	282	"	24. 7.	
1	275	"	14.—	
1	270	"	13. 7.	1646. 5.

In de Cajuit door 10. per Zoonen in 27. weeken 9 per Zoonen in 5 weeken en 8. per Zoonen in 4. weeken dus 36. Weeken à 2/5 k: Jder s'weeks . . . . " 138. 8.
aan de Zieken in 7. maanden . . . . " 327—
" Extra by nat en travadig weer . . . . " 311 1.

Het geconsumeerde beloopt . . k: 2423. 4—

Dus Zulx nog Zoude moeten Resteeren k: 239—

maar de wyl volgens verklaring op de uyt levering der 52. halve aamen off 2662 2/5 k: tekort gekomen Zyn . . . . 239.

Zoo Consteert dat den geheele voorraad geconsumeert is

Boter,

voor de reyse tot Consumtie meede gekreegen volgens victualy lyst
11 vaten Inhoudende 360. ℔ Jder ofte Samen . . . ℔ 3960.—
2 vierendeel . . . 90 " " " . . . " 180.— ℔ 4140—

met den aanvang deezer voyagie heeft men hier van in 14½ weeken een gelyk getal randsoenen verstrekt aan de volgende manschappen tot ½ ℔ de man s'weeks tot brood ende 7. man of Elke bak nog 1 ℔ tot visch en toespyse Namentlyk

In 8. weeken aan	349.	Coppen . . ℔	1794 6/7	
3	348.	"	671 1/7	
1	346	"	222 3/7	
2½	344.	"	552 6/7	3241 2/7.

In de Cajuit door 10. per Zoonen in 6⅚ maand 9 per Zoonen in 1/6 maanden 8. per Zoonen in 5/6 maand dus 8 1/3 maanden à 4 ℔ Jder s'maands komt 322 5/7
aan de Zieken in 7. maanden . . . . 327.—

Het geconsumeerde beloopt ℔ 3891—

Dien volgende nog Soude moeten test.s 249—

maar de wyl volgens Verklaring op de uytlevering van 11½ tonnen off 4140 ℔ tekort gekomen Zyn . . . . 248—

Zoo blyven nog per Resto . . ℔ 1—

Olyven oly

Tot Consumtie voor de reyse mede gekreegen volg.s victualij Lyst
21 halve aamen Inhoudende . . . . ₰ 1200 —
Van deeze vettigheijt heeft men in de resteerende 28½ weeken een gelijk getal randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen tot 1 muttsken de man 's weeks tot Broodende 7 man of elke bak nog 1 muttsken tot vis en toe spyse Namentlijk

In ½	weeken aan	341	Coppen	₰	22.1 ⅟7
" 5	" "	243	"	"	156.2 ⅟7
" 1	" "	319	"	"	41.— ⅟7
" 2	" "	317	"	"	81.5 ⅟7
" 2	" "	312	"	"	80.2 2/7
" 1	" "	308	"	"	39.6 —
" 2	" "	303	"	"	77.9 ⅟7
" 1	" "	299	"	"	38.4 3/7
" 1	" "	294	"	"	37.8 —
" 1	" "	291	"	"	37.4 ⅟7
" 1	" "	284	"	"	36.5 ⅟7
" 2	" "	282	"	"	72.5 ⅟7
" 1	" "	275	"	"	35.5 4/7
" 1	" "	270	"	"	34.7 ⅟7
					791.5 4/7

In de Cajuit door 10. persoonen in 6⅓ maanden 9 persoonen in 1⅙ maanden en 8. persoonen in ⅚ maanden à ½ ₰ Ider smaands komt . . . . . . " 40.4 3/7
tot het vansmeeren der geweeren verbruykt . . " 16 —

Het geconsumeerde Beloopt . . ₰ 848 —

op Zulx nog soude moeten Resteeren ₰ 432 —

maar de wijl volgens verklaaring op de uijtlevering van 21 halve aamen off 1075 ⅟7 kan te kort gekomen Zijn . . " 124 —

Zoo Resteeren nu maar . ₰ 308 —

Azijn

Voor de reyse tot Consumtie mede gekreegen volgens victualij Lyst
14½ halve Leggens Inhoudende . . . . ₰ 2910.4
men heeft hier van in 36 weeken Een gelijk getal randsoenen verstrekt aan de volgende Coppen tot 2 muttsken de man 's weeks als

In 8	Week aan	349	Coppen	₰	279.2 —
" 3	" "	348	"	"	104.4 —
" 1	" "	346	"	"	34.6 —
" 3	" "	344	"	"	100.2 —
" 5	" "	243	"	"	121.5 —
" 1	" "	349	"	"	34.9 —
" 2	" "	347	"	"	63.4 —
" 2	" "	312	"	"	62.4 —
" 1	" "	308	"	"	30.8 —
In 2	Weeken aan	303	Coppen	"	60.6 —
" 1	" "	299	"	"	29.9 —
" 1	" "	294	"	"	29.4 —
" 1	" "	291	"	"	29.1 —
" 1	" "	284	"	"	28.4 —
" 2	" "	282	"	"	56.4 —
" 1	" "	275	"	"	27.5
" 1	" "	270	"	"	27 —
				₰	1119.7 —

In de Cajuit door 10. persoonen in 6⅙ maanden en 9. persoonen in 1⅙ maanden en 8. persoonen in ⅚ maanden
dus 8⅓ maanden à 1 ₰ Ider smaands . . . . . " 77.3 —
tot het besprengen van 't schip verbruykt . . . " 450 —

het geconsumeerde beloopt . ₰ 1647 —

op Zulx nog soude moeten resteeren ₰ 1263.4

maar de wijl volgens verklaaring op de uijtlevering van 9 halve leggens off 1043 ⅟7 ₰ te kort gekomen zijn . . . ₰ 193.2

Zoo Resteeren nu maar ₰ 1070.2

Wijntint

tot verkwicking der Zieken mede gekreegen . . botts 14 —
gedurende de reijse aan de Zelve uijt gegeeven . " 14 —

Jopenbier

ontfangen volgens victualij Lyst . . . . vaatje 1 —
staande de voyagie geconsumeert . . . " 1 —

Buskruijt

volgens Equipagie lyst ontfangen . . . . . . ₰ 6000 —
— : kruijt reekening verbruykt . . ₰ 1125 "
in s' E. Comp. artillerij afgescheept . . . " 4875 "
komt als boven . . . " 6000.—

Contanten

door de Edele Heeren bewindhebberen ter Camer voorsz. Zijn aan den Capitain Luytenant van deezen bodem tot het der noodige gaastos ter hand gestelt . . . Sp mat. 200.—
daar van is uijtgegeeven
1764 22. Januarij aan den mattroos Dirk Levin volgens acte van 't land van africa afgelost . . ₰ 6.—
" maij d.o den quartiermeester Dirk Jacobs voor 't koste sien van 't land van Java . " 7.— 13 —

In de Straat Sunda

7 Junij	aan vis schilpadden groente, boontjens klappus ₰	36. —	
8 "	" ——— d.o ——— d.o ——— d.o	27. —	
9	" ——— d.o ——— d.o ——— d.o	19. —	
10 "	" ——— d.o ——— d.o ——— d.o	25. —	
11 "	" ——— d.o ——— d.o ——— d.o	17. —	
12 "	" ——— d.o ——— d.o ——— d.o	20. —	
13 "	" ——— d.o ——— d.o ——— d.o	20.	172. —

den uijtgift sommeert . Sp mat. 185.—

des nog Resteeren . . . " 15 —

De welke ter gelegde order van den Wel Edelen Heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste raad en Directeur generaal van nederlands India gebragt Zijn in de groote geld kamer, volgens quitantie van den Eerste opper coopman deezes Casteels Christ. Lodewijk Senff en g'au thentiseert door den negotie opdragen P. C. Haas

Scheeps kleederen

van de selve Zijn volgens Extract uijt het Scheeps Soldij Journaal per restant verbleeven de onder volgende als
5 Jongens bolt vangers
5 — : wolle pakken
14 p.s Hemden
2 waah rokken
de welke alle voorsz. scheeps plunderagie te kort gekomen Zijn

De Scheeps overheeden getuijgen 's Comp: wegen van Cantam tot ververssing bekomen te hebben

12 p:s Cabriten

30. Stuijs Hoenderen,

Een partij groente

Imitsgaders dat, met deesen bodem in Engelant niet sijn aangeweest

Batavia in 't Casteel den 19: Julij A:o 1754.

(was geteekent) J: H: Bolender

Extract Uijt de Notulen van het g: besoigneerde en g: resolveerde in Rade van India

op Dingsdag den 6 Augustus A:o 1754

Na Resumtie wiert wel verstaan te passeeren de Reek: van geconsumeerde provisien item uijtgegevene Contanten op de herwaards reijse door de Overheeden van de scheepen Luxemburg, Nieuw Nieuwerkerk en de Jager maar tessens besloten door die van Eerst genoemden bodem te doen vergoeden de hier te min uijtgeleverde 5 Jongens Bolkvangers 5 wolle pakken 14 hemden, en 2 baakrokken en weijders tot premie van spoedige voijagie toe te leggen.

Aan die van Luxemburg - - - f 300

" " " Nieuw Nieuwerkerk f 300

" " " De Jager - - - f 600

Onder Stond (accordeert (was geteekent)

J: V: Hazebroek

p:s Secret:

Naer Voorsz dispositie ter ordre van den Wel Edelen Heer Julius valentijn Stein van Gollenesse, Eerste Raad en Directeur Generaal van Neerlands India, In 's E: Comp: Provisie Maguasijn gelevert.

5 halve legg:rs azijn 2 a 4, 2 a 5, en 1 van 6 d:o van

3770 ponden Tammerinde

blijven de verdere Overbehoudene provisien ter Vantwoording der Scheeps Overheeden binnen boord.

Consumtie Reek^s: van 't Schip D' Princes van Orange

D' Princes van Orange
voor de Camer
Amsterdam

Verantwoord door den Schipper Michiel Kruijger deesen bodem boven des bemants met 56 Zeevaarende zeylt den 8 october 1753 uyt Tessel voor Reekeningh van de Camer Amsterdam werd genootsaakt den 11. deselven maand wederom binnen te Loopen zeylt voor de 2de maal den 22 october daar aan en arriveert den 22^e Jannuary 1754 aan Cabo de Goede Hoop, alwaar Soo aan Land in 't Hospitaal ge. bleven en gedeserteert zijn 2 zeevaarende, bekomt daar en tegen weder aan boord 1 Zeevaarende verlaat dien uytloek den 10 February en betterend deese Reede den 17 Maij Jongstleeden met 55. Zeevaarende aldus is deese Voyagie naar aftrek der Caabse Legdagen in 6 maanden en 21 dagen zeylens volbragt. . . .

Vleesch. —

Voor de reyse meede gekreegen tot Consumtie volg: Victualij Lijst

3 Vaten Inhoudende naar den rantsoen Ceel 540 lb jder ofte Zamen - - - - - - - - - lb 1620.—

Van den 8: Obre 1753 tot den 17 maij 1754 komen 31 3/7 weeken waar voor Stelle 32 ditos in dewelke het rantsoen bij het Leggen van 1 week in Tessel en 3 weeken aan de Caab geabsteert heeft soo dat hier van in 28 weeken een gelijk getal rantsoenen verstrekt aan de volgende manschappen daar onder 6 onder officieren die half dubbelt genieten tot 3/4 lb de man jder reyse Namentlijk

In 15 weeken aan 51 Coppen als
1 — „ — in Zee - - - - - - lb 40 ½
1 — „ — „ Tessel - - - - - „ —:—
13 — „ — „ Zee - - - - - - „ 526 ½
3 weeken aan 49 coppen aan de Caab - - „ —:—
14 — „ — „ 50 — „ — - - - - - „ 556 ½ 1123 ½

In de cajuyts door 5 persoonen in 28 weeken à 1½ lb jder 's weeks - - - - - - - „ 240.—

Het geconsumeerde beloopt - . „ - . lb 1333 ½
Overeenkulp nog Sonde moeten Resteeren - lb 286 ½
maar dewijl volgens verklaring op de uytlevering van 3 vaten off 1620 lb te kort gekomen zijn „ 271.—

Zoo Resteeren Nu Maar - - . lb 15 ½

Speck

Tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen volgens victualy Lyst
vaten Inhoudende naar gemelde Lyst - - - ℔ 3028.
men heeft hier van in 28 weeken ongerekent de Legdagen à 2 maal in yder ofte 56 randsoenen uytgedeelt
aan de volgende manschappen daar onder gemelde
onder officieren die half dubbelt genieten tot ¾ ℔ de
man yder reyse Namentlyk
In 14 weeken aan 51 Coppen - - - ℔ 1134.-
" 14 — " — " 50 — " - - - - " 1113.- ℔ 2247.-
In de cajuyt door gem: Coppen in 28 weeken à 3 ℔
yder sweeks - - - - - - - " 420.-
Zoo dat 't Geconsumeerde beloopt - - ℔ 2667.
des nog Sal moeten Resteeren - - ℔ 361.

Wynen

Volg: victualy Lyst tot Consumtie voor de reyse meede gekregen
2 aamen france wyn Inhoudende k: 204.8
1½ oxhoofd — d° - " — d° - - - " 187:5 392:3
1½ halve Leggen Caabse — d° - - - - - - " 307:2
2 halve aamen Spaanse - d° - - - - - - " 102:4
1½ Leggen Caabse wyn volg: Caabse onkost
reekeningh - - - - - - - - " 614:4 k: 1416:3
men heeft hier van in 32 weeken à 3 maal in yder
ofte 96 randsoenen uytgedeelt aan de vol-
gende manschappen daar onder gemelde
onder officieren die half dubbelt genieten
tot 1/10 kan de man yder Reyse Namentlyk
In 15 weeken aan 51 Coppen - - k: 243.-
" 3 — " — " 49 — " - - - " 46:8
" 14 — " — " 50 — " - - - " 222:6 k: 512:4
In de cajuyts door gem: Coppen à 4 kan yder
smaands en in 7⅓ maanden - - - - " 146.-
aan de Zieken in 6 7/10 maande vide verklaring 100.-
voor 't passeeren van de barles en abriolkos. 40.-
aan Extra uyt het vaderland tot op de Rheede
batavia à ½ mutske de man sdaags stelle 461.9.
Het geconsumeerde beloopt - - k: 1260:
over Suls nog Souden moeten Resteeren k: 156.
Maar dewyl volgens verklaring op de uytlevering van 2 aamen en 1½ oxhoofd franse, 2
halve aamen Spaanse en 3 Leggens Caabse
wyn te kort gekomen zyn - - - - - " 156.
Zoo Ontsteend dat den geheele voorraad geconsumeert
Is.

Genever.

Voor de reyse meede gekreegen volg: victualy Lyst tot Consumtie
¾ Leggens Inhoudende - - - - - - - k: 307:2
hier van heeft men in 15 weeke halff en 17 weeke ¼ randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen
daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt
genieten tot 1/20 kan de man yder reyse Namentlyk
In 15 weeken aan 51 Coppen - - k: 81.-
" 3 — " — " 49 — " - - - " 7:7
" 14 — " — " 50 — " - - - " 37:1 125.8
In de cajuyt door gemelde Coppen à ⅕ k: yder
sweeks en in 32 ditos - - - - - " 64.-
aan de Zieken in 6 7/10 maanden vide verk: 50.-
aan Extra by nat en kwaadig weer - - " 40:4
Het geconsumeerde beloopt - - k: 280:2
over zuls nog zoude moeten Resteeren k: 27:-
maar dewyl volgens verklaring op de uytlevering
van ¾ Leggens off k: 307⅖ te kort gekomen zyn - - " 27:-
Zoo blykt dat den gantsche voorraad geconsumeert Is

Boter

Voor de reyse meede gekregen volg: victualy Lyst tot Consumtie
2 vaten Inhoudende 360 ℔ yder ofte Saamen ℔ 720:-
1 vierendeel — d°: 90 " - - - - - - - " 90:- ℔ 810:-
met den aanvang deeser voyagie heeft men hier van
in 15 weeken een gelyk getal randsoenen uytgedeelt
aan de volgende manschappen tot ½ ℔ de man s'weeks
tot brood voor de 7 man off Elke bak nog 1 ℔ tot vis
en toespyse Namentlyk - —
In 15 weeken aan 51 Coppen - - - - ℔ 491 11/14
In de Cajuyts door gemelde Coppen à 4 ℔ yder
smaands en in 7⅓ maanden - - " 146 3/14
aan de Zieken in 6 7/10 maanden vide verklaring " 50:-
Het verorberde beloopt - - - ℔ 688:-
over zuls nog Souden moeten Resteeren - - ℔ 122:-
maar dewyl volgens verklaring op de uytlevering
van 2¼ vaten off 810 ℔ te kort gekomen zyn - - - " 52:-
Zoo blyft nog per Restant - ℔ 70:-

Olyven olij.

Tot Consumtie voor de reyse meede gekregen volg: victualy Lyst
4 halve aamen Inhoudende - - - - - k: 204:8
van deese vettigheyt heeft men in de resteerende 17 weeke
een gelyk getal randsoenen verstrekt aan de volgende
manschappen tot 1 mutske de man sweeks tot brood voor de
7 man off Elke bak nog 2 mutske tot visch en Toespyse als
In 3 weeken aan 49 coppen - - k: 10:9
" 14 — " — " 50 — " - - - " 90:- k: 100:9
In de Cajuyt door gem: persoonen à ¼ k: yder s'm: en in
7⅓ maanden - - - - - - " 18:1
tot het aansmeeren der gemeenen verbruykt " 2:-
Het Geconsumeerde beloopt - - - k: 129:-
des nog Sal moeten Resteeren - - k: 75:8
maar dewyl volgens verk: op de uytlevering van 3 halve
aamen off 153 ⁶⁄₁₀ k: te kort gekomen zyn - - - - " 17:5
Zuls nog Resteeren - - - k: 58:3

Azijn

Voor de reijse tot consumtie meede gekregen volg: victualij Lyst
2 Halve legg:s In houdende - - - - - - - - K: 409:6
men heeft hier van in 32 weeken een gelijk getal van
Soenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen tot
1 mutsken de man sweeks als

In 15 Weeken aan 54 Koppen - - - K: 76:5		
" 3 — " — " 49 — " — - - - - " 14:7		
" 14 — " — " 50 — " — - - - - " 70:-	161:2	
In de cajuyt door gem: Koppen à 4 K: jder smaans		
en in 7½ maanden - - - - - - - - "	36:0	
tot het besparigen van 't Schip verbruykt - - "	167:6	
het geconsumeerde beloopt - - - - K:		365:6
over zulx nog souden moeten Resteeren K:		44:-
maar de wijl volgens verklaring op de uijtlevering		
van 2 Halve Leggers of 409 ⅜ K: te kort gekomen zijn - "		44:-

Zoo Comteerd dat den Geheele voorraad Geconsumeert IS

Wijn Tint

Tot verkwikking der Siekes meede gekregen	bott:s	2:-
gedurende de reijse aan deselve uijtgereijkt -	" "	2:-

Jopen Bier

ontfangen volgens Victualij Lyst - - - -	Vaatje	½
staande de Vojagie geconsumeert - - - -	" —	½

Buskruijt

Volgens Equipagie Lyst ontfangen - - - -	℔	1000.-
d: krijgs Reek: verbesigt - - - - - -	"	190.-
des nog Resteeren - - - - -	℔	810:-

Contantene

door de Edele Heeren bewindhebberen ter Camer voorn:t zyn aan
den Schippers van deesen bodem tot het doen der nodige quastos
ter Land gestelt - - - - - - - - - Sp:mat: 80:-

daar van uijtgegeven
voor 't eerst zien van de Caabse wal a
aan den mattroos Anth: Loppens verleent Sp: 3:-
voor 't eerst zien van 't Land van Java
aan den onderstuurman Samuel Johan
verleent - - - - - - - - " 4:- Sp:s 7:-
In de Straat Sunda
1754 · 23 april Voor Schilpadden klappus pisang en andere verver-
sing voor 't Scheeps volk betaalt - - - - " 23:-
den uijtgift Sommeert - Sp:mat: 30:-
des nog Resteeren - Sp:mat: 50:-

d'welke ter g'Eerde ordre van den wel Edelen Heer
Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste raad
en Directeur Generaal van Nederlands India
in de groote gelds Camer gebragt zijn volgens quitantie
van den Eerste opper koopman deeses Casteels Ernst: Lodewyk
Perff: en g'authentiseert door den Negotie overdragen
P: C: Elias. C

Scheeps Kleederen

Van deselve zijn volgens Extract uyt het Scheeps Soldij Journaal
per restant verbleeven de volgende als
2 Jongens bolxrangens
1 mans wolle Pack
½ Jongens — d:o
1 — d:o Linnen d:o
7 Paar wolle kousen
4 — " Linne — d:o
1 Waak Rok —
voorts: Scheeps plunderagie alle te kort bevonden zijn —

de Scheeps overheden getuygen 's Comp: wegen van Bantam
tot verversing bekomen te hebben
4 p:s Cabrieken
40 Stux hoenders en
een Partij groente
mitsgaders dat met deesen bodem in Engeland niet zijn
aangeweest —

Batavia In 't Casteel den 20 Aug:s 1754.
(: Was getekent :)
J: H: Bolsinder

Extract uijt de Notulen
van 't Gebesoigneerde en geresolveerde
in Rade van India op

Dingsdag den 20 Augustus 1754.

Na Resumptie is verstaan te approbeeren bae uijtgegevene contanten
en geconsumeerde provisien op de uijtreijse van de scheepen Zorg en
Huijgewaard en de Prinses van Orange mitsgaders de over-
leeden van eerst gemelde bodem uyt Cassa te laten restitueren
54 spaansche mexicaanen welke door hun boven de ontfangene
200 Stux zijn uijtgegeven mitsgaders door de laatste te laten
vergoeden 2 Jongens balkrangens een mans wolle pak en een
halft Jongens dito een Jongens Linnen dito, 7 paar wolle kousen
4 paar Linnen dito en een Waak rok, voorts aan bijder toe te leggen
f 300 tot een Premie van spoedige Vojagie
(: onder Stond :)
Accordeert
(: was getekent :)
J: W: Hazebroek.
Secret:s

De Overige Provisien Syn ter Ordre van den Wel Edelen
Heer, Julius Valentyn Stein van Gollenesse, Eerste
Raad en Directeur Generaal van Nederlands India
ter Beantwoording der Scheeps Overheeden binnen
boord Verbleeden.

36
[illegible]
ou
[illegible]
16
ijt
[illegible]
[illegible]
Zij
[illegible]
[illegible]
de
kom
thil
be
[illegible]
[illegible]
iner
65
ijst

Consumtie Rekening van 't Schip Leyden

Leyden voor de Camer Zeeland

verantwoord door den Capitain Luytenant Jan Sluyskens en onderkoopman Mattheys Pruyst desen bodem boven des bevaren met 1 Majoor genl. ulrik Flemmingson 193 Zeebarende 116 militairen 2 artillerys bedienden en 11 ambagtslieden uyt brengende met den anderen 323 Coppen Zeylt den 11 Juny 1753 uyt Rammekens voor Reekening van de Camer Zeeland en arriveerd den 22 July op Porte Praye alwaar gedeserteert Zyn 2 Zeebarende 1 militairen en 2 ambagtsl. vertrekt van daar den 29 July en arriveerd den 16 8bre aan Cabo de gode hoop alwaar ter rauland, in 't Hospitaal verbleeven en ofsleiden mitsgaders gedeserteerd Zyn 33 Zeebarende 28 militairen en 1 ambagtsman bekomt daar en tegen weeder aan boord 6 Zeebarende 19 militairen 1 artillery bedienden 1 ambagtsman verlaat dien uyt hoek den 3 9bre en bestevend deese Reede den 19 January longstleden met boovenz. majoor 164 Zeebarende 95 militairen 3 artil: bedienden en 9 ambagtslieden in voegen op de reyse overleeden Zyn 11 militairen aldus is deese voyagie naar aftrek der St. Jagose en Caabse Legdagen in 6 maanden en 13 dagen Zeylens volbragt

Vlesch

Voor de reyse meede gekreegen tot Consumtie volgens victualy lyst 18 vaten inhoudende 540 lb. yder oftesamen .... lb 9720.—

van den 11 Juny 1753 tot den 19 January 1754 bevonden 31 5/7 weeken waar voor stelle 32 ditos in de welke het randsoenen ~~by~~ het leggen van 1 wek op Porte Praye en 3 weeken aan de Caab dus 4 weeken gecesseert heeft soo dat hier van in 28 weeken een gelyk getal randsoenen verstrekt Zyn aan de volgende manschappen daar onder 10 onder officieren die half dubbelt genieten tot 3/4 lb de man yder reyse Namentlyk

In 7 weeken aan 311 Coppen als				
6 weeken in Zee		....	lb 1122.—	
1	" op Porte praye	....	" ———	
5 weeken aan	306 Coppen	....	1166 1/4	
3 " "	305	"	697 1/2	
2 " "	304	"	463 1/2	
In 5 weeken aan	303	....	1155.—	
3 "	241	aan de Caab	" ———	
2 " "	268	"	409 1/2	
1 " "	266	"	203 1/4	
1 " "	263	....	201.—	
1 " "	261	"	199 1/2	
2 " "	260	"	397 1/2	6315.—

In de Cajuyt door 12 persoonen in 28 weeken à 1 1/2 lb: yder 's weeks komt .... " 504.—

Het geconsumeerde beloopt ... lb: 6819.—

of Zulx nog soude moeten resteeren lb: 2901.—

maar de wyl volgens bevinding op de uyt levering van 15 vaten off. 8100 lb. te kort gekomen Zyn .... 1377.—

Zoo Resteeren nu maar ... lb 1524.—

Speck

Tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen volg: victualij Lijst
33 vaten Inhoudende naar gem: Lijst . . . . ℔ 10000 —
men heeft hier van in 28 weeken (ongerekent de Legdagen) à 2 maal in ijder ofte 56 randsoenen uijt gedeelt aan de volgende manschappen daar onder gem: onder officieren die half dubbelt genieten tot ⅔ ℔ de man ijder reijse namentlijk

In 6	Weeken	aan	311	Coppen	℔ 2044 —	
5	"	"	306	"	2332 ½	
3	"	"	305	"	1395 —	
2	"	"	301	"	927 —	
5	"	"	303	"	2010 —	
2	"	"	268	"	819	
1	"	"	266	"	406 ½	
1	"	"	263	"	402 —	
1	"	"	261	"	399 —	
2	"	"	260	"	795 —	12630 —

In de Cajuit door gem: Coppen à 3 ℔ ijder 2 weeken, in 28 ditos . . . 1008 —

Zoo dat er Geconsumeert zijn . . . . . ℔ 13638 —

Des nog souden moeten Resteeren . . . . ℔ 1362 —

Wijnen

volgens victualij Lijst tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen
6. halve Leggers Franse wijn Inhoudende . . . k: 1228 0.
3. oxhoofden — " — . . . . " 375 — 1603 0.
1½ Legg: Caabse . . . " — . . . . " 1613 2
1. halve aamen Spaanse " — . . . . " 204 0.
7. Leggers Caabse . . . " volgens Caabse ontf: reek: . . . . . 2867 2. 6579 —
men heeft hier van in 32 weeken à 3 maal in ijder ofte 96 randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gem: onder officieren die half dubbelt genieten tot 1/10 k: de man ijder reijse Namentlijk

In 7	Weeken	aan	311	Coppen . . .	k: 663 6.	
5	"	"	306	"	466 5	
3	"	"	305	"	279 —	
2	"	"	301	"	185 4	
5	"	"	303	"	462 —	
3	"	"	211	"	221 4	
2	"	"	268	"	163 0.	
1	"	"	266	"	83 3	
1	"	"	263	"	80 4	
1	"	"	261	"	79 0.	
2	"	"	260	"	159 —	2842 2.

In de Cajuit door gem: Coppen à 4 k: ijder 2 weeken en in 7½ maanden . . . 355 2.
aan de Zieken in 6⅔ maanden vide verklaaring . . . 562 —
voor 't passeeren van de barles en abrolhos . . . . . . 90 —
aan Extra van het vaderland tot op de Rheede Batavia à ½ mutsken de man 's daags stelle . . . . . . 1952 6.

Het geconsumeerde beloopt . . . . k: 5802 —

Des nog souden moeten resteeren . . . k: 717 —

maar de wijl volgens verklaring op de uijtlevering van 6 halve leggers en oxhoofden Franse 1 halve aamen Spaanse en 1½ Legg: Caabse wijn tekort gekomen zijn . . . . " 717 —

Zoo Consteert dat den geheelen voorraad geconsumeert zij

Jenever

voor de reijse meedegekreegen volgens victualij Lijst tot Consumtie
15 halve aamen Inhoudende . . . . k: 2304 —
1 Legg: brandewijn volgens Caabse ontf: reek: . . . . " 409 6. 2713 6.
hier van heeft men in 25 weeken heel 5 weeken half en 2 weeken ¼ randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gem: onder officieren die half dubbelt genieten tot 1/20 k: de man ijder reijse Namentlijk

In 7	weeken	aan	311	Coppen	k: 112 1	
5	"	"	306	"	313 —	
3	"	"	305	"	186 —	
2	"	"	301	"	123 6.	
5	"	"	303	"	308 —	
3	"	"	211	"	147 6.	
2	"	"	268	"	54 6.	
1	"	"	266	"	27 1	
1	"	"	263	"	26 0	
1	"	"	261	"	26 6.	
2	"	"	260	"	26 5	1688 2.

In de Cajuit door gem: Coppen à ⅛ k: ijder 2 weeken en in 32 ditos . . . 153 6.
aan de Zieken volgens verklaring in 6⅔ maanden . . . " 204 —
aan Extra bij nat en vuilig weer stelle . . . . " 327 0.

Het geconsumeerde beloopt . . . . . . k: 2442 6

Dien volgende nog souden moeten resteeren k: 271 —

maar de wijl volgens verklaring op de uijt levering van 15 halve aamen en 1 leggers off 2713 ⅝ k: tekort gekomen zijn . . . — " 271 —

Zoo blijkt dat den gantschen voorraad geconsumeert is —

Boter

voor de reijse tot Consumtie meede gekreegen volgens victualij Lijst
9. vaten Inhoudende 360 ℔ ijder offe samen . . . . . . ℔ 3240 —
2. vierendeelen . . . . 90 " — " . . . . " 180 3420 —
met den aanvang deeser voijagie heeft men hier van in 13 weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt aan de volgende manschappen tot ½ ℔ de man 2 weeks tot brood en de 7 man of elke bak nog 1 ℔ tot visch en toe spijse Namentlijk

In 7	weeken	aan	311	Coppen	℔ 1399 ½	
5	"	"	306	"	" 983 4/7	
1	"	"	305	"	" 196 1/14	2579 —

In de Cajuit door gem: Coppen à 1 ℔ ijder 2 weeken en in 7½ maanden 355 —
aan de Zieken in 6⅔ maanden vide verklaring . . . . " 281 —

Het geconsumeerde beloopt . . . . . ℔ 3215 —

Dien volgende nog souden moeten resteeren ℔ 205 —

maar de wijl volgens verklaring op de uijt levering van 9 vaten off 3420 ℔ tekort gekomen zijn . . . . 205 —

Zoo Consteerd dat den geheelen voorraad geconsumeert zij —

olijven olij

tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen volgens victualij Lijst

21 Halbe aamen Inhoudende . . . . k: 1075 2.

van deese hoeveelheijd heeft men in de resteerende 19. weeken een gelijk getal randsoenen uijt gedeelt aan de volgende manschappen tot 1 mutsken de man 's weeks tot brooden de 7 man of Elke bak nog 2 mutskens tot visch en toespijse Namentlijk

In 2. weeken aan	305 Coppen	k:	78 1 2/7		
2	304	〃	78 1. 5/7		
5	303	〃	194 7. 6/7		
3	281	〃	92 9. 4/7		
2	268	〃	68 9 1/7		
1	266	〃	34 2 —		
1	263	〃	33 8 1/7		
1	261	〃	33 5 1/7		
2.	260	〃	66 8 4/7	603 6 6/7	

In de Cajuit door gem: Coppen à 1/2 k: ijder 's maends en in 7 1/2 m: . . . 11 3 1/7

tot het aansmeeren der geweeren verbruijkt . . . 〃 18 —

Het geconsumeerde beloopt . . . k: 711 —

De 's nog soude moeten resteeren . . . k: 331.2

maar de weijl volgens verklaring op de uijtlevering van 17 halbe aamen off 870 1/2 kan: tekort gekomen zijn . . . . 〃 95 1.

Zoo dat nog resteeren . . . . k: 205:8

Azijn

voor de reijse tot Consumtie meede gekreegen volgens victualij Lijst

12 Halbe leggers Inhoudende . . . . k: 2457:6

men heeft hier van in 32. weeken een gelijk getal randsoen verstrekt aan de volgende Coppen tot 1 mutsken de man 's weeks als

In 7 weeken aan	311 Coppen	k:	217 7. —	
5	306	〃	153 —	
3	305	〃	91 5. —	
2	304	〃	60 8. —	
5	303	〃	150 9. —	
3	241	〃	72 3. —	
2	268	〃	53 6. —	
1	266	〃	26 6 —	
1	263.	〃	26 3 —	
1	261.	〃	26. 1 —	
2	260.	〃	52 — —	930: 8

In de Cajuit door gem: Coppen à 1 k: ijder 's maends en in 7 2/5 maanden . . . 88: 8

tot het besprengen van het schip verbruijkt . . . . . . 〃 100: —

Het geconsumeerde beloopt . . . . . . k: 1419 6.

Dien volgende nog soude moeten Resteeren k: 1038. —

maar de weijl volgens verklaring op de uijtleevering van 7. halbe legg: off 1433 3/5 kan tekort gekomen zijn . . . . 157 6.

Zoo Resteeren nu nog . . . k: 880 1

Hoppen bier

ontfangen volgens victualij Lijst . . . . vaatjes 2. —

staande de voijagie geconsumeert . . . . 〃 2. —

Buskruijt

volgens Equipagie Lijst ontfangen . . . . lb 6000: —

d:o kruijt heeft verwerkt . . . . 〃 1665. —

Zoo Resteeren nog . . . . lb 4335: —

Contanten

Door de Edele Heeren bewindhebberen ter kamer voorsz: zijn aan den Capitain Luijtenant van deesen bodem tot het doen van noodige quastos te land gesteld . . . . Sp: mat: 200:

daar van uijt gegeben

op Porto praya

1753	21 July	volgens quitantie	Sp: mat:	71 —
〃	〃	d:o 1 os en 1 mande groente	〃	21 —
〃	25	d:o 1 mande groente	〃	1 —
〃	27	d:o 1 〃 d:o	〃	1 —
	28	d:o 1 〃 d:o	〃	1 —
	29	d:o 3 〃 ossen en 20. manden groente	〃	70 —
	〃	d:o 3 〃 verkens	〃	20 —
		aan de officieren van de Water poort .	〃	1 —
		voor 't Eerst sien van de Caabse wael . .	〃	6 —

Den uijt gieft sommeert . . . Sp: mat: 210 —

dus meerder uijt gegeven als ontfangen Sp: mat: 10. —

Scheeps Kleederen

van deselve zijn volgens Extract uijt het Scheeps Soldij Journaal p:r restant gebleeven de volgende Namentlijk

7 Jong:s wolle pakken

5 mans Linne d:o

18. Jong:s d:o 〃 d:o

15 paar wolle kousen

160 paaren Linne d:o

187 hembden

58 schoenen

De welke in 's Comp: negotie pakhuijsen gelevert zijn volgens quitantie van den 2:e pakhuijsmeester Joh: Bachenacht

De

De Scheeps overheeden getuijgen 's Comps. wegen van Bantam tot verversing bekomen te hebben
1. koebeest,
6. Cabrieten en
1. Partij groente
Mitsgadens dat met deeze bodem in Engeland niet zijn aangeweest

Batavia in 't Casteel den Feb. 1751.

(Was geteekent) J. H. Bolender

Extract uijt de Notulen van 't G'besoigneerde en G'resol, veerden Jn Rade van Jndia.

Dingsdag den 19 February Ao. 1751.

Na Resumtie van de Jngekomene Reeckeningen van geconsumeerde provisien en uijtgegevene Contan,,ten gedurende de uijtreijsen van de Scheepen Leyden en Jerusalem, Zoo is verstaan deselve te passeeren en aan de overheeden, van Eerst gemelden Bodem een Somma van ƒ 600: en die van Laastgem. Een montant van ƒ 900: tot premie van Spoedige voyagie toe te leggen, (Onder Stond) accordeert,

(was geteekent)

Mr. Romp
Secrets.

Naer voorsz dispositie ter ordre van den Wel Edelen Heer Julius valentijn Stein van Gollenesse, Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India, Jn 's E. Comps. Provisie Magasyn gelevert.
4 halve Leggrs. Azijn als 14, 4. 145; 146, en 1 van 7 Dm. 4 van
Blijven de verdere overbehoudene provisien ter Jant,,woording der Scheeps overheeden binnen boord.

Consumtie Reekening van 't Schip Pasgett

Pasgett
voor de Camer
Zeeland

Verantwoord met het overlijden van den Capitain Luytent, Josias Rutsz door den gezaghebber Jacobus van Dam en Assistent Louis Roedolff Sprenger deesen bodem boven des bemant met 149 Zeevarende 79 militairen 14 ambagtslieden 3 passagiers Gent Francoisa Wilhelmia van Groenenberg huijsvrouw van voorsz assistent, Anna Cornelia Arnolda haar dogter, Geeritje Broersema Dienstmaagt, komt bij de Vaderlandse monster roll te blyken dat voor kost en Transport geld voldaen is, uytbrengende met den anderen 247 Coppen, Zeylt den 14 [Jbr?] 1753 uyt Tamme[kes?] voor Reekening van de Camer Zeeland en arriveert den 10 January 1754, aan Caabo De Goede Hoop, alwaar soo aan landt it hospitaal verbleeven en overleeden zyn 9 Zeevarende 9 militairen en 1 ambagtsman, bekomt daar en tegen weder aan boord 1 Zeevarende en 4 militairen verlaat dien uythoek den 2 febr, en bestevend deese Rheede den 15 may jongstleeden (na alvooren op Bantem overgegeven 41 militairen) 133 Zeevarende 26 militairen 12 ambagtslieden en voorsz 3 passagiers, In voegen op de reyse overleeden zyn 11 Zeevarende 9 militairen en 1 ambagtsman, aldus is deese voyagie na aftrek der Caabse Legdagen in 7 maanden en 9 dagen Zeylens volbragt

Vleesch

Voor de reyse meede gekreegen tot Consumtie 14 vaten volgens victualy lyst te samen moeten Inhouden — ƒ 7312 —
van den 14 Jbr 1753 tot den 15 may 1754 komen 34 5/7 weeken waar voor stelle 35 ditos In de welke het randsoen by het leggen van 8 weeken en gelyk getal randsoenen verstrekt aan de volgende manschappe daar onder 10 onderofficieren die half dubbelt genieten tot 3/4 ƒ de man Ider reyse Namentlyk

In 6	Weeken	aan	234	Coppen	ƒ 1075 ½
1	"	"	233	"	" 179 ½
5	"	"	232	"	" 999 ¾
3	"	"	230	"	" 529 ¾
1	"	"	226	"	" 173 ¼
3	"	"	207	" Aan de Caab	" —
2	"	"	212	"	" 325 ½
2	"	"	210	"	" 322 ½

Transporteere ... ƒ 2492 ¾ ... ƒ 7312

P.r Transport ___ ƒ 2192 ¾ ___ ƒ 7312

Jn 7	Weeken	aan 209	Coppen	___	„ 1123 ½	
„ 2	„	„ 206	„	___	„ 316 ½	
„ 2	„	„ 205	„	___	„ 315 –	
„ 1	„	„ 163	„	___	„ 126 –	5373 ¾

Jn de Cajuyt door 13 persn. in 10½ Weeken en 12 persn. in 14 Weeken of 32 Weeken à 1½ ƒ Jder Weeks stel, „ 603 ¼

Het geconsumeerde beloopt ___ ƒ 5977 –

Dat Dus nog souden moeten Resteeren ___ ƒ 1335

maar dewyl volgens Verklaaring op de Uytleevering van 14 vaten off 7312 ƒ te kort gekomen Zyn ___ „ 1243

Zoo Resteeren nu maar ___ ƒ 92

Speck

tot Consumtie voor de Reyse mede gekregen volgens Victualy Lijst 33 vaten inhoudende naar gem. Lijst ___ ƒ 13536 –

men heeft hier van in 32 Weeken (ongerekent de Legdagen) à 2 maal in Jder of te samen 64 randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gem. onderofficieren die half dubbelt genieten tot ¾ ƒ de man Jder Reyse Namentlijk

Jn 6	Weeken	aan 234	Coppen	___	ƒ 2151 –	
1	„	233	„	___	„ 357 –	
5	„	232	„	___	„ 1777 ½	
3	„	230	„	___	„ 1057 ½	
1	„	226	„	___	„ 316 ½	
2	„	212	„	___	„ 651 –	
2	„	210	„	___	„ 645 –	
7	„	209	„	___	„ 2247 –	
2	„	206	„	___	„ 633 –	
2	„	205	„	___	„ 630 –	
1	„	163	„	___	„ 252 –	10747 ½

Jn de Cajuit door gem. Coppen à 3 ƒ Jder Weeks in 32 Weken „ 1206 ½

Zo dat er geconsumeert Zyn ___ ƒ 11954

des nog Zal moeten Resteeren ___ ƒ 1582

Wyn

Wyn

Volgens Victualy Lyst tot Consumtie voor de Reyse mede gekreegen

4 halve Legg.s Fransche Wyn Inhoudende ƒ 819 2
3 Oxhoofden ___ d.o „ ___ d.o „ 375 – ƒ 1194 2
3½ Legger Caabse „ ___ „ 1433 6
4 halve Aamen Spaansche ___ „ 204 0
5 Legg.s Caabse Wyn volg.s Caabs onkost Reek.a ___ „ 2040 – ƒ 4877 6

men heeft hier van in 35 Weeken à 3 maal in Jder ofte 105 randsoenen Uytgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gem. onderofficieren die half dubbelt genieten tot 1/10 ƒ de man Jder Reyse, Namentlijk

Jn 6	Weeken	aan 234	Coppen	___	ƒ 430 2	
1	„	„ 233	„	___	„ 71 4	
5	„	„ 232	„	___	„ 355 5	
3	„	„ 230	„	___	„ 211 5	
1	„	„ 226	„	___	„ 69 3	
3	„	„ 207	„	___	„ 190 0	
2	„	„ 212	„	___	„ 130 2	
2	„	„ 210	„	___	„ 129 –	
7	„	„ 209	„	___	„ 449 4	
2	„	„ 206	„	___	„ 126 6	
2	„	„ 205	„	___	„ 126 –	
1	„	„ 163	„	___	„ 50 4	2340 3

de Cajuit door gem. Coppen à 4 stn. Jder fles in 0/10 md. „ 405 7
aan de Zieken in 7 7/10 maanden volg.s Verklaring ___ „ 477 –
Voor t passeeren van de baales en abrolhos „ 70 –
aan Extra van het vaderland tot op de Rheede Batavia à ½ mutsken de man 's daags stelle 1051 6

Het geconsumeerde beloopt ___ ƒ 4341 6

Des nog souden moeten Resteeren ___ ƒ 536

maar de wyl volgens Verklaring op de Uytlevering van 4 halve Legg.s en 3 oxhoofden Fransche, 4 halve aamen Spaansche en 8½ Legg.s Caabse Wyn te kort gekomen Zyn ___ 536

Zoo Consteert dat deze geheele voorraad geconsumeert Is.

Jenever

Voor de Reyse mede gekreegen tot Consumtie volg.s Victualy Lyst 34 halve aamen Inhoudende ___ ƒ 1740 0
1 Legg.r Caabse brandewyn volg.s Caaps onkost Reekening „ 409 6 ƒ 2150 4
hier van heeft men in 23 Weeken heel en 12 Weeken half randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappe Daar

Transporteeren ___ ƒ 2150 4

Pr. Transport ℔ 1637 — ℔ 10432

In 5 weeken aan 232 Coppen	116			
3	230	69		
1	226	22 6		
3	207	62 1		
2	212	42 4		
2	210	42		
7	209	146 3		
2	206	41 2		
2	205	41		
1	163	16 3	762 6	

In de Cajuit door ... Coppen à 1 ℔ ... 102 4
Tot het besprengen van het Schip gebruijkt ... 400

Het Geconsumeerde beloopt — ℔ 1265
Dien volgende nog Pouden moeten de resteeren — ℔ 5707 2
Maar dewijl volgens Verklaaring op de Uijtlevering van 7 halve Legg. off 1433½ ℔ te kort gekomen zijn — ℔ 157 6
Zoo Resteeren nu nog — ℔ 420 6

Topen Bier

Ontfangen volgens Victualij Lijst — Vaatjes 2
Staande de Voyagie geconsumeert — 2

Buskruijt

Volgens Equipagie Lijst ontfangen — ℔ 4000
d° kruijt ... verorbert — ℔ 717
aan Cardoesen aan 't Admiraal Schip Leyden afgescheept 721
In 's Comp. Arthillerij — d° 2562
Komt als vooren — ℔ 4000

Contanten

Door de Edele heeren bewindhebberen ter Camer voorz. Zijn aan den Gesaghebber van deesen bodem tot het Doen der Nodige quastos ter hand gesteld — Sp. mer. 200
Daar van uijtgegeven
aan den Schiemand maat Claes Jansen ... voor 't Eerst sien van 't land van Afrika ... 10
aan den Matt. Jan ... voor 't Eerst sien van het Land van Java — ... 0 — 10
Transporteere — p. 10 p. 200

368

Pr. Transport — p. 10 p. 200

In de Straat Sunda

1751 30 April	aan Vis groente en Schilpadden	f 35	
1 maij	groente en hoenders	10	
3	Schilpadde groente Clappus en Lemmetjes	15	
4	Vis	5	
7	Clappers en pisang	10	
0	Groente en hoenders	10	
10	Vis	6	
11	hoenders groente en Lemmetjes	12	
13	Vis	7	
14	hoenders en Groente	0	f 126

de Uijtgave Sommeert — Sp. mer. 144
Des nog Resteeren — Sp. mer. 56

De welke ter g'Eerde ordre van den Wel Edelen Heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste raad en Directeur Generaal van Nederlands India gebragt zijn in de groote Geld Camer, volgens quitantie van den Eerste Opper Coopman deeses Casteels Ludewijk Christ. Jepff en geauthentiseert door den Negotie boekhouder Laur. Bouquet

Scheeps kleederen

Van de selve zijn volgens Extract uijt het Scheeps Soldij Journaal pr. Restant gebleeven de volgende namentlijk
5 mans Linne pakken
16 Jongens — d°
120 paar Linne Kousen
109 p. hemden
13 paar Schoenen

De welke alle in 's E. Comp. Negotie Pakhuijsen gelevert zijn volgens quitantie van den 2e pakhuijs meester Joh. Bacharacht

De Scheeps Opheeden getuijgen Comp. wegen van Bantam tot verversing bekoomen te hebben
4 bokken
1 parthij groente

Mitsgaders dat met deesen bodem in Engeland niet zijn aangeweest

Batavia in 't Casteel den 11 Junij A° 1751
(Was geteekent)
J. H. Balendex

Extract uit de notulen van
'T Gebesoigneerde en geresolveerde
In Rade van India

op –

Dingsdag den 11 Junij 1754

Geexamineerd werende de ingekomene Consumtie reek der onlangs uyt Nederland gearriveerde Schepen in name Voorburg, Pasgeld, Ruyteveld d' Erf Prins en Vis vliet, Zoo is verstaan deselve te passeeren mitsgaders door de overheeden van het Schip Ruyteveld te laten vergoeden het kostende der te min bevondene 60 p:s hemden 2 waakrokken 10 paaren Linne kousen, 1 Jongens wolle pak en 7 Jongens bolsvangers na aftrek nogthans van het bedragen van 10 rokken en 29 broeken die Ze te veel hebbe Uytgelevered en bij wijse van resContre haar ten goede moeten redundeeren, en wijders goed gevonden tot een premie van Spoedige voyagie toe te leggen Namentlijk

aan de overheeden van	Voorburg	– – – ƒ	300
" " "	" Pasgeld	– – – "	300
" " "	" Ruyteveld	– – – "	600
" " "	" d' Erfprins	– – "	600

/onder Stond/
accordeert
/was geteekent/
Jn:s Hazebroek
Secret:s

Naer voorsz dispositie ter Ordre van den Wel Edelen Heer Jullius valentyn Stein van Gollenesse Eerst Raad en Directeur Generaal van Nederlands India, in S:E: Comp:s Provisie Magazyn gelevert –
2 halve Legg:rs Azyn als 2 a 5 d:n van
blijven de verdere Overbehoudene provisien ter Verantwoording der Scheeps overheeden binnen boord. –

Hercules
voor de Camer
Zeeland

Consumtie Reekening van 't Schip Hercules

verantwoord door den Schipper Johannes nicolaij en Assistent Abraham ver Spijk desen bodem boven des bemant met 170 Zeevarende 91 militairen 11 ambagtslieden en 3 passagiers gen:t Magdalena Magaritta Keijerberg huijs vrouw van den Zieken trooster Mathijs Bogaart Johannes en Maria Jacoba Zijnde haar kinderen komt bij de nederlandse monster roll te blijken dat voor transport en kost geld voldaan is uytbrengende met den anderen 277 Coppen Zeylt den 22 8b:er 1753 uyt rammekens voor reekening van de Camer Zeeland en arriveert den 19 Januarij 1754 aan Caabo de goede hoop alwaar Zoo aan Land in 't hospitaal verbleeven overleeden en gedeserteert Zijn 23 Zeevarende 13 militairen en 2 ambagtslieden bekomt daar en tegens weder aan boord 3 Zeevarende en 1 militair verlaat dien hoek den 10 Feb:r en bestevent deese Reede den 4 maij Jongstl: met 130 Zeevarende 67 militairen 7 ambagtslieden en voorsz 3 passagiers, in voegen op de reijse overleeden Zijn 14 Zeevarende 12 militairen en 2 ambagtslieden aldus is deese vojagie na aftrek der Caabse Legdagen in 6 maanden en 24 dagen Zeijlens volbragt

Vleesch

Voor de reijse mede gekreegen tot Consumtie –

16 vaten volgens victualij Lijst te Samen moeten inhouden ℔ 8424 –

Van den 22 october 1753 tot den 4 maij 1754 komen 27 1/7 weeken, waar voor Stelle 28 ditos in de welke het randsoen bij het Leggen van 3 weeken aan de Caab gecesseert heeft Zoo dat hier van in 25 weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt Zijn aan de volgende man schappen daar onder 10 onder officieren die half dubbelt genoten tot 3/4 ℔ de man per reijse Namentlijk

In 1	week	aan	265	Coppen ℔	202 ½
" 4	"	"	263	" . . . "	804 –
" 2	"	"	261	" . . . "	399 –
3	"	"	260	" . . . "	596 ¼
1	"	"	258	" . . . "	197 ¼
" 1	"	"	257	" . . . "	196 ½
" 1	"	"	255	" . . . "	195 –
" 3	"	"	247	" aan de Caab	
" 3	"	"	224	" . . . "	500 ½
" 5	"	"	220	" . . . "	843 ¾
" 2	"	"	217	" . . . "	333 –
" 1	"	"	210	" . . . "	161 ¼
" 1	"	"	207	" . . . "	159 –

		4596 –
In de Cajuit door 12 persoonen in 25 weeken à 1½ ℔ ijder 's weeks	"	450 –
Het geconsumeerde beloopt . . .	℔	5046 –
op Zulx nog Soude moeten Resteeren	℔	3378 –
maar de wijl volgens verklaring op de uyt levering van 11 vaten off 5800 ℔ tekort gekomen Zijn . . .	"	958 –
Zo Resteeren nu maar	℔	2420 –

Speck

tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen volg: victualy Lyst
30. Vaten Inhoudende vaan gemelde Lyst . . . . . ℔ 15022.—

men heeft hier van in 25 weeken (: ongerekent de Legdagen :) à 2 maal in yder ofte 50 randsoenen uijt ge deelt aan de volgende manskappen daar onder gem: onder officieren die half dubbelt genieten tot 9½ ℔ de man yder reijse Namentlijk

In 1 week	aan	265	Coppen . . .	℔	105.—
〃 4	〃	263.	〃 . . . . 〃		1600.—
〃 2	〃	261.	. . . . 〃		790.—
〃 3	〃	260.	. . . . 〃		1192. ½
〃 1.	〃	258	. . . . 〃		394. ½
1	〃	257.	. . . .		393.—
1.	〃	255	. . . .		390.—
3.	〃	221.	. . . . 〃		1017.—
5	〃	220.	. . . .		1607. ½
2	〃	217	. . . .		666.—
1.	〃	210	〃 . . . . 〃		322. ½
1	〃	207.	〃 . . . . 〃		318.—	9192.—

In de Cajuit door gem: Coppen à 3 ℔ yder sw: en in 25 ditto 900.—

Zo dat er geconsumeert Zyn . . . ℔ 10092.—

des nog Zal moeten Resteeren . . ℔ 5530.—

Wynen

volgens victualy lyst tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen

5 halve Leggers franse Inhoudende	℔: 1024.—		
3 oxhoofden ——— 〃: ——— 〃:	375.—	1399.—	
4 leggers Caabse . . . . 〃		1630. 4.	
4 halve aamen Spaanse . . . . 〃		201. 0.	
5 Leggers Caabse wijn volgens Caabs onk: reek: 〃		2010.—	5290: 2

men heeft hier van in 28. weeken à 3. maal in yder ofte 84 randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gem: onder officieren die half dubbelt genieten tot 10 k: de man yder reijse Namentlijk

In 1. week	aan	265	Coppen . . .	k:	81.—	
〃 4.	〃	263.	〃 . . . . 〃		321: 6.—	
〃 2.	〃	261.	〃 . . . . 〃		159: 6.	
〃 3.	〃	260.	〃 . . . . 〃		220. 5.—	
〃 1	〃	258.	〃 . . . . 〃		78: 9.—	
〃 1	〃	257.	〃 . . . . 〃		78: 6.—	
〃 1	〃	255.	〃 . . . . 〃		78.—	
〃 3	〃	227.	〃 . . . . 〃		199: 0.	
〃 3	〃	221.	〃 . . . . 〃		263. 4.	
〃 5	〃	220.	〃 . . . . 〃		307. 5.	
〃 2	〃	217.	〃 . . . . 〃		133: 2.	
〃 1	〃	210.	〃 . . . . 〃		64 5.—	
〃 1	〃	207.	〃 . . . . 〃		63 6.—	2030. 2.

In de Cajuit door gem: coppen à 4 k: yder sw: en in 6½ maand 312.—
aan de Zieken in 5 7/10 maanden vide verklaring 〃 402.—
voor 't passeeren van de barbes, en abriolhos . . . 〃 80.—
aan Extra uijt het Vaderlands tot op de Reede bata via à ½ mutskens de man 3 daags Stelle . . . 〃 1076. 2

Het geconsumeerde beloopt . . k: 4700. 4

des nog Sonde moeten Resteeren k: 585: 6

maar de wijl volgens verklaring op de uijt levering van 5 halve leggers en 3. oxhoofden franse 4 halfs aamen Spaanse en 1 leggers Caabse wijn tekort gekomen zyn 〃 585: 6

Zoo Consteert dat den geheele voorraad geconsumeert is

Jenever

voor de reijse meede gekreegen volgens victualy Lyst
3. heele en 32. halve aamen Inhoudende . . . . k: 1945. 6

hier van heeft men in 19. weeken heel en 9. weeken half randsoenen uijt gedeelt aan de volgende manskap daar onder gem: onder officieren die half dubbelt genieten tot 20 k: de man yder reijse als

In 1 week	aan	265.	Coppen . . .	k:	54.—	
〃 4	〃	263.	〃 . . . . 〃		214: 4.	
〃 2	〃	261.	〃 . . . . 〃		106: 4.	
〃 3.	〃	260.	〃 . . . . 〃		159.—	
〃 1.	〃	258.	. . . . 〃		52: 6.	
〃 1.	〃	257	〃 . . . . 〃		52: 4.	
〃 1.	〃	255	〃 . . . . 〃		52.—	
〃 3	〃	217.	. . . . 〃		133: 2.	
In 3 weeken	aan	221.	Coppen . . . 〃		135: 6	
〃 5	〃	220.	〃 . . . . 〃		112. 5.	
〃 2	〃	217.	〃 . . . . 〃		44: 4.	
〃 1	〃	210.	〃 . . . . 〃		21: 5.	
〃 1	〃	207.	〃 . . . . 〃		21: 2.	1159. 2.

In de Cajuit door gem: Coppen à 5 k: yder Sw: en in 28 ditto 134: 4.
aan de Zieken in 5 7/10 maanden vide verklaring 〃 201.—
〃 Extra by nat en travadig weer . . . . . . 〃 216. 2.

Het geconsumeerde beloopt . . k: 1710: 0.

of Zulx nog Zonde moeten Resteeren k: 204. 0.

maar de wijl volgens verklaring op de uijtlevering van 3. heele en 32. halve aamen off 1945: 6 k: tekort gekomen zyn 204. 0.

Zoo blykt den gantschen voorraad geconsumeert te Zyn

Boter

voor de reijse tot Consumtie meede gekreegen volgens victualy Lyst
8 vaten Inhoudende 360. ℔ yder ofte samen ℔ 2880.—
2 vierendeelen —〃: 90. 〃 〃 ———〃: 〃 180.— 3060.—

met den aanvang deezer voijagie heeft men hier van in 14½ weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt aan de volgende manskap tot 1 ℔ de man 's weeks tot brood en de 7. man of elke bak nog 1 ℔ tot visch en toe spijse als

In 1 week	aan	265.	Coppen . . .	℔	170: 5/14	
〃 4.	〃	263.	〃 . . . . 〃		676: 2/7	
〃 2.	〃	261.	〃 . . . . 〃		335: 5/7	
〃 3.	〃	260.	〃 . . . . 〃		501: 3/7	
〃 1.	〃	258	〃 . . . . 〃		165: 6/7	
〃 1.	〃	257	〃 . . . . 〃		165 3/7	
〃 1	〃	255	〃 . . . . 〃		163: 13/14	
〃 1½	〃	217.	. . . . 〃		208 3/14	2388: 3/14

In de Cajuit door gem: Coppen à 4 ℔ yder sw: en in 6½ m: 312 11/14
aan de Zieken in 5 7/10 maanden volgens verklaring 201—

Het Consumeerde beloopt . . . . . 〃 2902—

dien volgende nog Sonde moeten rest: 〃 158—

maar de wijl volgens verklaring op de uijt levering van 8½ vaten off 3060 ℔ te kort gekomen Zyn . . . ℔ 158—

Zoo Resteeren nu maar ℔ 0

Olijven Olij

tot Consumtie voor de reijse mede gekreegen volgens Victualij Lijst
18 halve aamen Inhoudende . . . . k: 921.6

van deese vettigheijd heeft men in de resteerende 18½ wee ken een gelijk getal rantsoenen uijtgedeelt aan de volgende maanschappen tot 1 muijtsken de man 's weeks tot brood ende 7 man of elke bak nog 2 muitsken tot spijse als

In 1½	weeken	aan	217.	Coppen . . .	k:	11:9.
" 3.	"	"	221.	"	"	82:2 5/7
" 5.	"	"	220.	"	"	1414 2/7
" 2.	"	"	217.	"	"	55.0.
" 1.	"	"	210.	"	"	27.–
" 1.	"	"	207.	"	"	26.6/7

	377:9 6/7
In de Cajuit door gem: Coppen a ½ k: Ider Sm: en in 6½ maanden	39–1/7
tot het aan smeeren der geweeren verbruijkt	16 –

Zoo dat er verbeert Zijn . . . . k: 433 –

dien volgende nog soude moeten resteeren k: 400:6

maar de wijl volgens verklaring op de uijt levering van 10. halve aamen off 512. k: te kort gekomen Zijn . . . . . " 59 –

Zoo blijven nog per restant . . . . . k: 429:6

Azijn

voor de reijse tot Consumtie mede gekreegen volgs Victualij Lijst
10. halve Leggers Inhoudende . . . . k: 2048 –
½ oxhooft —————: . . . . , 62:5 – k: 2110.5 –

men heeft hier van in 28. weeken een gelijk getal rantsoenen uijt gedeelt aan de volgende Coppen tot 1 muitsken de man 's weeks als

In 1.	weeken	aan	265.	Coppen	k:	26:5
" 4	"	"	263.	"	"	105:2
" 2.	"	"	261.	"	"	52:2
" 3.	"	"	260.	"	"	78.–
" 1.	"	"	258.	"	"	25:8
" 1.	"	"	257.	"	"	25:7
" 1.	"	"	255.	"	"	25:5
" 3.	"	"	217.	"	"	65 1
" 3.	"	"	221.	"	"	66 3
" 5	"	"	220	"	"	110.–
" 2.	"	"	217.	"	"	43:4
" 1.	"	"	210.	"	"	21
" 1	"	"	207.	"	"	20:7.

	660:4.
In de Cajuit door gem: koppen à 1 k: Ider Sm: en in 6½ maanden	70.–
tot het besprengen van 't Schip verbruijkt . . . . "	400:6.

het geconsumeerde beloopt . . . k: 1139 –

dien volgende nog soude moeten Resteeren k: 971:5

maar de wijl volgens verklaring op de uijt levering van 6 halve Leggers off 1228½ k: te kort gekomen Zijn . . k: 135 –

Zoo Resteeren nu nog . . . k: 836:5

Sopen Bier

ontfangen volgens victualij Lijst . . . . Vaatjes 2. –
staande de voijagie geconsumeert . . . . " 2. –

Buskruijt

volgens Equipagie Lijst ontfangen . . . . ℔ 1000.
——— : kruijt Reek: verbruijkt . . . . . . ℔ 878. –
aan 't admiraal Schip Lijden afgegeven . . . . . " 597. –
In S.C. Comp: artillerij . ————— : . . . . . " 2525 –
komt als boven . . . . ℔ 1000. –

Contanten

voor de Edele heeren bewind hebberen ter Camer voorsz: Zijn aan den Schipper van deesen bodem tot het doen der nodige gastos ter hand gesteld . . . . Sp: mex: 200. –

Waar van uijt gegeven

1754 den 10 Januar: aan den mattroos Jan Weesel voor 't hert sien van 't land van africa verleent . p: 8. –
" 13. april " " mattroos Jan Danieck voor 't hert sien van Java . . . . Slent " 6. p: 14 –

Inde Straad Zunda

"	29	———: "	aan Schilpadden en groente . . . . "	50 –	
"	" – "	"	" ————: en Claapus . . . . . "	90. –	
"	30	"	" hoenders, en groente . . . . . . "	12½	
"	" 31	"	" Eyeren, groente en brood . . . . . "	16. –	
"	3	maij	" End vogels en groente . . . . . "	9. –	
"	" 4	"	" pampelmoesen pisang, groente en brood "	6.½	p: 124. –

de uijtgave Sommeert . Sp: mex: 130. –

des nog Resteeren . . . . Sp: mexican 62

De welke ter g: Eerde ordre van den Wel Edelen heere Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste raad en directeur generaal van nederlands India in 's Comp: groote geld kamer gebragt Zijn volgens quitantie van den Eerste oppercoopman deeses Casteels Christiaan Lodewijk Senff en g'autentiseert door den negotie overdragen P: C: Elias

Scheeps kleederen

van de selve Zijn volgens Extract uijt het Scheeps Soldij Journaal p: restant gebleeven de volgende Namentlijk

1. Jongens wolle pak
32. mans Linne "
15. Jongens ———:
4. paar wolle Cousen
138. " Linne ———:
201. p: hembden
41 p: Schoenen

de welke alle in 's Comp: negotie pakhuijsen gelevert Zijn volgs quitantie van den 2e: pakhuijsmeester Johs Bacheracht

de Scheeps opheeden getuygen 's Comp:s wegen van Bantam tot verversing bekomen te hebben —

1 Cabriten
25 Hoenders en
1. partij groente

mitsgaders dat met deesen bodem in Engeland niet zijn aangeweest

Batavia In 't Casteel den 10 Junij 1754

/was geteekent/ J. H. Bolender

Extract uyt de Notulen van het gebesoigneerde en geresolveerde In Rade van India. —

Dingsdag Den 10 Juny A:o 1754
Op:

Na resumtie is verstaan te passeeren de Ingediende Consumtie reek en uytgegevene Contanten op de Herwaards reyse van het Schip Hercules en de overheeden van dien Bodem toe teleggen f 900 tot een premie voor Spoedige voyage. —
/onder stond/ accordeert/ was geteekent/

J. W. Hazebroek
Secret:s

Naer voorsz dispositie ter Ordre van den Wel Edelen Heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India, in d'E: Comp:s provisie Magazijn gelevert 3 halve Legg:rs azijn als 2 a 4 en 1 van 10 d:ns van blijven de verdere overbehoudene provisien ter Verantwoording der Scheeps Overheeden binnen boord.

Consumtie Rekening van 't Schip Vis Vliet

Vis Vliet voor de Camer Zeeland

verantwoord door den Schipper Leendert Fuijd van Herlog en Assistent Daniel Burnat, desen Bodem boven des Bemant met 150. Zeevarende 84 militairen en 1 ambagtslieden uijtbrengende met den an deren 240. Coppen Zeijlt den 25 Julij 1763 uijt Ramekens voor Ree kening van de Camer Zeeland en arriveert den 7. augs aan portsmond vertrekt van daar den 5 Sbre met de selve man schappen komt den 13 8be aan 't Eyland St. Jago aldaar gedesenteert zijn 8 Zeevarende en 1 militair vertrekt van daar den 18. octob. en arriveert aan Caabo de goede hoop den 14. Januarij 1764. alwaar zoo aan land op 't Schip Patgelt gegaen en gedeserteerd zijn 8. Zeevarende en 5 militair bekomt daar en tegen weder aan boord 2. militairen verlaat dien uijt hoek den 7. febr. en bestevend deese reede den 20 maij jongstleeden met 135. Zeevarende 79 militairen en 1. ambagtslieden in voegen op de reijse overleeden zijn 1 Zeevarende en 1 militair, aldus is deese voijagie naa aftrek der St Jago en Caabse Legdagen in 8. maanden en 27. dagen Zeijlend volbragt

Vleesch

Voor de reijse meede gekreegen tot Consumtie 14 vaten volgens victualij Lijst Inhoudende . . . . ℔ 7294—

van den 25 Julij 1763 tot den 20 maij 1764 komen 42 ½ weeken waar voor stelle 43 ditos in die welke het randsoen leggen van 4. weeken op portsmond 1 week op St Jago en 3 weeken aande Caab dus 8. weeken gecesseert heeft soo dat hier van in 35 weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt sijn aande volgende man schappen daar onder 10 onder oficieren die half dubbelt genieten tot ¾ ℔ de man jder reijse namentlijk

Jn 12 weeken aan 229. Coppen als—			
2	" in Zee	℔	351—
4	" portsmond	"	—
5	" Zee	"	877½
1	op Eyland St Jago	"	—
13 weeken aan 220. Coppen		"	2193¾
3 "	207. aande Caab	"	—
5 "	209	"	802½
8 "	208.	"	1278—
2 "	207.	"	318.—
			5820¾

Jn ge Cassut door 11 persoonen in 35. weeken a 1½ ℔ jder 's weeks . . . . ″ 577¼

Het geconsumeerd beloopt . ℔ 6398—

of Zulx nog soude moeten rest: ℔ 896—

maar de wijl volgens Verklaring op de uijtlevering van 14 vaten off 7294 ℔ te kort genomen zijn . . . . ℔ 893—

Zoo Resteren nu maar ℔ 3—

Speck

Tot Consumtie voor de reyse mede gekregen volg: victualy Lyst
33 vaten inhoudende naar gemelde Lyst . . . . . . lb 13498 —
men heeft hier van in 30 weeken (ongereekent de
legdagen) à 2 maal in ider ofte 70 randsoenen uyt,
gedeelt aan de volgende manskappen daar onder
gem: onder officieren die half dubbelt genieten tot
3/4 lb de man ider reyse Namentlyk

In 7 weeken aan 229 Coppen à 2457 —
" 13 " " 220 " " 1307½
" 5 " " 209 " " 1605 —
" 8 " " 200 " " 2556 —
" 2 " " 207 " " 636 — " 11641½
In de Cajuit door gem: Coppen à 3/4 lb id: suff: en in ditto 1154½

Zoo dat er geconsumeert Zyn . . lb 12796

Des nog Soude moeten resteeren . . lb 702

Wynen

Volgens victualy Lyst tot Consumtie voor de reyse mede gekregen
4½ halve Legg: Franse wyn inhoudende k: 928:6
9 oxhoofden ——— ——— : 375 — 1290:6
3½ Legg: Caabse " ——— . . . " 1133:6
4 halve aamen Spaanse " ——— . . . " 2040
5 Legg: Caabse wyn volgens Caabs ont: reek: 2040 — k: 4905
men heeft hier van in 13 weeken à 3 maal in ider
ofte 129 randsoenen uytgedeelt aan de volgende
manskappen daar onder gem: onder officieren
die half dubbelt genieten tot 10 k: de man id: reyse namentlyk

In 12 weeken aan 229 Coppen k: 642:4
" 13 " " 220 " . . . " 677:5
" 3 " " 207 " . . . " 190:0
" 5 " " 209 " . . . " 324 —
" 8 " " 208 " . . . " 514:2
" 2 " " 207 " . . . " 127:2 2070:4

In de Cajuit door gem: Coppen à 4 k: id: suff: en in 10 maanden 440 —
aan de Zieken in 8 ⅔ maanden vide verklaring " 579 —
Voor 't passeeren van de barlas en abrolhos " 70 —
aan Extra van 't Vaderland tot op de Reede
Batavia à ½ mutsken de man 's daags stellen 5279

het geconsumeerde beloopt . . k 4407

Des nog Soude moeten resteeren . k: 498

maar de wyl volgens verklaring op de uyt levering
van 4½ halve Leggers en 3 oxhoofden Franse 4 halve
aamen Spaanse en 8½ Leggers Caabse wyn tekort gekomen Zyn " 498

Zoo Consteert dat den geheele voorraad geconsumeert is

Jenever

Voor de reyse mede gekregen volgens victualy Lyst tot Consumtie
34 halve aamen inhoudende . . . . k: 1740:0
2 Leggers Caabse brande wyn volgens Caabse ont: reek: 819:2 k: 2560 —
hier van heeft men in 25 weeken heel en 10 weeken half rand,
soen uytgedeelt aan de volgende manskappen daar onder gemel,
de onder officieren die half dubbelt genieten tot 20 kan de man
ider reyse Namentlyk

In 12 weeken aan 229 Coppen . . . k: 561:6
" 13 " " 220 " . . . . . . " 505 —
3 " " 207 " . . . . . . " 63:6
5 " " 200 " . . . . . . " 107 —
8 " " 208 " . . . . . . " 470:4
2 " " 207 " . . . . . . " 42:4 k: 1530 —

In de Cajuit door gem: Coppen ⅙ kan per suff: en in 13 ditto . . " 109 —
aan de Zieken in 8 ⅔ maanden volgens verklaring " 209:5
" Extra by nat en travadig weer . . . . " 295:5

het geconsumeerde beloopt . . . k: 2304 —

Of Zulx nog Soude moeten resteeren k: 256 —

maar de wyl volgens verklaring op de uyt levering
van 34 halve aamen en 2 leggers te kort gekomen Zyn . . " 256 —

Zoo blykt den geheele voorraad geconsumeert is

Boter

voor de reyse tot Consumtie mede gekregen volgens victualy lyst
8 vaten inhoudende 360 lb ider ofte samen . . . . lb 2880 —
2 vierendeel ——— : 90 " " " " . . . lb 180 lb 3060 —
met den aanvang deser voyagie heeft men hier van in 14
½ weeken een gelyk getal randsoenen verstrekt aan de vol,
gende manskappen tot ½ lb de man 's weeks tot brood en de 7
man of elke bak nog 1 lb tot visen toe spyse als

In 12 weeken aan 229 Coppen . . . lb 1766 ⁵/₇
" 2½ " " 220 " . . . . " 353 ¹¹/₁₄ lb 2120 ⁵/₁₄
In de Cajuit door gem: Coppen à 1 lb ider suff: en in 10 maanden 440 —
aan de Zieken in 8 ⅔ maanden vide verklaring 209 ⁹/₁₄

het geconsumeerde beloopt . . . . lb 2850 —

Dien volgende nog Soude moeten resteeren lb 210 —

maar de wyl volgens verklaring op de uyt levering van
8½ vaten tekort gekomen Zyn . . . . lb 183 —

Zoo Resteeren nu maar . . . lb 27 —

Olijven olij

tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen volg.^e victualij Lijst
15. halve aamen Inhoudende . . . . k: 700—
van deese vettigheijt heeft men in de resteerende 10½
weeken heel 8 weeken half en 2 weeken ¼ randsoenen
uijtgedeelt aan de volgende manskappen tot 1 mutsken de man 's weeks tot brooden de 7 man of ieder bak
nog 2 mutsken tot vis en toe Spijse Namentlijk—

In 10½ weeken aan 220. Coppen . . . . . k:	297.—		
" 3 " " 207. " . . . . "	79.0 2/7		
" 5 " " 209. " . . . . "	131:3 4/7		
" 8 " " 208 " . . . . "	106:9 2/7		
" 2 " " 207. " . . . . "	15:6 1/7	635:1 4/7	
In de Cajuit door gem: Coppen à ½ k: ider 's mans en in 10 maanden		55:2 3/7	
tot het aansmeeren der geweeren gebruijkt . .		16.—	

Zodat er soirbert Zijn . . . k: 703—

Dien volgende nog souden moeten resteeren 65—

Maar de wijl volgens verklaaring op de uijtleevering
van 15 halve aamen off 760. k:^a tekort gekomen Zijn . " 61—
Zoo Resteeren mij nog . . . . . . k: 4—

Azijn

Voor de reijse tot Consumtie meede gekreegen volg.^e victualij Lijst
9. halve Leggers Inhoudende . . . . k: 1813: 2
men heeft hier van in 43. weeken een gelijk getal randsoenen uijtgedeelt aan de volgende Coppen tot 1 mutsken de man 's weeks als—

In 12 weeken 229. Coppen . . . . . . k:	274: 8.		
" 13 " " 220. " . . . . "	286:—		
" 3 " " 207. " . . . . "	62. 1.		
" 5 " " 209. " . . . . "	104: 5		
" 8 " " 208 " . . . . "	166: 4:		
" 2 " " 207. " . . . . "	41: 4	k: 935: 2.	
In de Cajuit door gem: Coppen à 1 k: ider 's mans en in 10 maanden		110. 8	
tot het besprengen van 't Schip soirbert . . . . "		450.—	

Het geconsumeerde beloopt . . . . k: 1496—

Dien volgende nog souden moeten resteeren k: 317.

Maar de wijl volgens verklaaring op de uijtlevering van
9. halve Leggers off 1813½ k: te kort gekomen Zijn . . . " 202
Zoo Resteeren mij nog . . . . . . k: 115:

Sopen Bier

ontfangen volgens victualij Lijst . . . . Vaatjes 2.—
staande de voyagie geconsumeert . . . . . . " 2.—

Buskruijt

Volgens Equipagie Lijst ontfangen . . . . ℔ 1000—
——— " kruijtteekening verbruijkt . . . . " 800
des nog resteeren . . . . ℔. 3200—

Contanten

Door de Edele heeren bewindhebberen ter Camer voorsz: aan
den schipper van deesen bodem, tot het doen der nodige
Quastos ta hand gesteld . . . . Sp: mer: 200

Daar van uijtgegeven

1763. 10 Oct:^r . . aan diverse ververssing uijtgegeven
op het Eijland S:^t Jago volgens quitantie . p:^s 140—
voor 't Eerst sien van 't land van africa aan
de Derde wak d:^o Buson . . . . . verteert " 5:—
voor 't Eerst sien van 't land van Java aan
gem: derde wak d:^o BuZon . verteert 5:— p:^s 150:—

In de bogt van Salenga

"	4. maij	aan Clappus piesang en hoenders . . p:^s	7:½	
"	8 ———:	———: ———: " schilpadden . . "	6:—	
"	13 ———:	aan groente schilpadden . . . . . . "	11.—	
"	15 ———:	" 2 buffels ververssing en piesang "	11:—	30:½

Deze uijtgave Sommeert . . Sp: mer: 196.½

des nog Resteeren . . Sp: mer: 3.½

De welke ter g:^e lerde ordre van den wel Edelen heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste Raad en Directeur generaal van Nederlands India in de groote geld Camer gebragt Zijn volgens quitantie van den Eerste oppercoopman deeses Casteels Christ: Ludewijk Senffen g:^e authenticeert 6 door 6 den negotie overdrager P: C: Elias—

Scheeps kleederen

Van de Selve Zijn volgens Extract uijt het Scheeps Soldij Journaal
Pirestant verbleeven de volgende als—

½ mans wolle pak:
1. Jongens ———:
10. mans Linne ———:
9. Jongens ——— d:^o:
3. paar wolle kousen
107. paar Linne ———:
102 p:^s hemden
5 paar schoenen

De welke alle in 's Comp: Negotie pakhuijsen gelevert
Zijn volgens quitantie van den 2:^de pakhuijsmeester Joh: Cacheracht

de Scheeps overheeden getuygen 's Comp.e wegen van Cantan
tot Spersing bekomen te hebben
8. Cabriten
Eenige Hoenders en Endvolgels
1 partij groente
Mitsgaders dat met deeden bodem in Engeland Zijn
aangeweest en aldaar verquastreert £ 91 11 – of
ƒ 1057.8 – volgens 2. Stux onkostreekening

Batavia in 't Casteel den 11 Julij 1754

(Was geteekent) J. H.e Bolender

Extract Uyt de Notulen van 't
g'besoigneerde en g'resolveerde
in Rade van India

Dingsdag den 11 Junij op A.o 1754

Geexamineerd wezende de Ingekomene Consumtie reek:
der onlangs uyt Nederland gearriveerde Scheepen
in name Voorburg, Pasgeld, Ruytenveld d'Erfprins
en Vlissingen, Zoo is verstaan dezelve te passeeren,
mitsgaders door de Overheeden van 't Schip Ruytenveld te
laten Egoeden het kostende der te min bevondene 60 P.s
hemden 2 waakrokken, 10 paren Linnen kousen en 1
Jongens wolle Pak en 7 Jongens boltvangers, na aftrek
nogtans van het Bedragen van 10 Rokken en 29
Broeken die Ze te veel hebben Uytgelevert, en bij
wyse van rescontre haar ten goeden moeten Redun
deeren, en wijders goed gevonden tot een premie van
Spoedige voyagie toe te Leggen, Namentlijk

Aan de Overheeden van	Voorburg	ƒ 300
" " " "	Pasgeld	" 300
" " " "	Ruytenveld	" 600
" " " "	d' Erfprins	" 600

(onder Stond)
(accordeert)
(Was geteekent)

J W Hazebroeck
Secret.s

De Overige Provisien Zijn ter ordre van den Weledelen Heer
Julius Valentyn Stein van Gollenesse Eerste Raad
en Directeur Generaal van Nederlands India ter Verant
woording der Scheeps Overheeden binnen boord verbleeven

Consumtie Reekening van 't Schip Nieuw Nieuwerkerk
Verantwoord door den Schipper Hendrik Booms en
onder Koopman Martinus Lookerman deesen
bodem boven des bemant met 176 Zeevarende 126 mi„
„litairen en 9 Ambagtslieden, uijtbrengende met den
anderen 313 Koppen, Zeijlt den 30 Novbr. 1753 uijt
Rammekes voor Reekening van de Kamer Zeeland,
en arriveert den 26 maart 1754 aan Cabo de goede Hoop,
alwaar zoo aan Land, in 't hospital ver„
„bleeven, overleeden en Gedeserteerd zijn 19 Zee„
„varende 12 militairen en 1 ambagtsman, Be„
„komt daar en tegen weder aan boord 4 Zeevarende.
Verlaat dien uijthoek den 18 April en bestevend
deese Rheede den 10 July jongstleeden met 160
Zeevarende 108 militairen en 8 ambagtslieden in
voegen op de reijse overleeden zijn 4 Zeevarende en
5 militairen, aldus is deese Voijagie naar af„
„trek der Cabse Legdagen in 6 maanden en 17
dagen Zeijlens volbragt

Nieuw Nieuwerkerk
Voor de Kamer
Zeeland

Vleesch

Voor de reijse meede gekreegen tot Consumtie volgs Victualij Lijst
42 Vaten inhoudende naar gem. Lijst - - - - - - - - ℔ 22628.-
Van den 30 9bre 1753 tot den 10 July 1754 komen 31 5/7 Weeken
waar voor stelle 32 ditos in de welke het randsoen bij het
Leggen van 3 Weeken aan de Caab gecesseerd heeft. Zoo
dat hier van in 29 Weeken /: ongereekent de Legdagen :/
à 2 mal in ijder offte 58 randsoenen uijtgedeelt aan de
volgende manschappen, daar onder 10 onder Officieren
die half dubbelt genieten tot 3/4 ℔ de man ijder
reijse Namentlijk

In	1	Weeken aan	304	Koppen - - - - -	℔ 463½	
„	2	„	301	„ - - - - - -	„ 918.-	
„	13	„	300	„ - - - - - -	„ 5947½	
„	1	„	299	„ - - - - -	„ 456.-	
„	3	„	267	„ aan de Caab	„ —.-	
„	4	„	269	„ - - - - -	„ 1644.-	
„	8	„	267	„ - - - - -	„ 3204.-	12693.-

In de Cajuit door 9 Perzoonen in 29 Weeken à
3 ℔ ijder 's week - - - - - - - - - - ℔ 783.-

Het geconsumeerde beloopt - - - - ℔ 13476.
Over zulx nog zoude moeten Resteeren - - ℔ 9152.-
Maar dewijl volgens Verklaring op de uijtlevering van
30 Vaten off 13527 ℔ te kort gekomen zijn - - - - ℔ 2673.-

Zoo resteeren nu maar - - - ℔ 6479.-

Spek

tot Consumtie voor de Reyse mede gekreegen volgens Victualy Lyst
26 Vaten inhoudende naar gem. Lyst - - - - - - ℔ 10660.-
Men heeft hier van in 29 Weeken Een gelyk ge„
„tal Rantsoenen verstrekt aan de volgende man„
„schappen daar onder gemelde onderofficieren die
half Dubbelt genieten tot 3/4 ℔ de man jder Reyse
Namentlyk

In 1 Weeken aan 304 Coppen	- - - -	℔ 231 ½		
„ 2 „ „ 301	„ - - - - -	„ 459.-		
„ 13 „ „ 300	„ - - - - -	„ 2973 ¾		
„ 1 „ „ 299	„ - - - - -	„ 228.-		
„ 2 „ „ 208	„ - - - - -	„ 822.-		
„ 8 „ „ 2[illegible]	„ - - - - -	„ 1632.-	6346 ½	

In de Cajuit door gem. Coppen à 1½ ℔ jder Koy en in 29 ditto 391 ½
Zoo dat er geconsumeert Zyn - - - - ℔ 6738.-
Des nog zouden moeten resteeren - - - ℔ 3922.-
Nog blykens Recepisse aan Cabo de goede Hoop geligt
4 Vaten jnhoudende 410 ℔ jder ofte samen - - - - ℔ 1640.-
Des nog Resteeren - - ℔ 2282.-

Wynen

Volgens Victualy Lyst tot Consumtie voor de Reyse meede gekreegen
7 halve Leggers Franse inhoudende - Kan: 1433.6
3 Oxhoofden - ditto - ditto - - - „ 375.- Kn 1808, 6
6 Legg.s Caabse - - ditto - - - „ 2457.6
1 Oxhoofd ditto - - ditto - - - „ 125.-
1 Aam - - - - - - -
4 halve Aamen Spaanse - - „ - - - „ 102.4 Kn 2685.-
7 Legg.s Caabse Wyn volgens Caabse Ink: Reekening - Kn 2807.2 Kn 7365.0
Men heeft hier van in 32 Weeken à 3 maal in jder ofte
96 Rantsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen,
daar onder gemelde onderofficieren, die half dubbelt genie„
„ten tot 1/16 Kann de man jder Reyse Namentlyk

In 1 Weeken aan 304 Coppen	- - - -	Kans	92.7	
„ 2 „ „ 301	„ - - - - -	„ „	183.5	
„ 13 „ „ 300	„ - - - - -	„	1189.5	
„ 1 „ „ 299	„ - - - - -		91.2	
„ 3 „ „ 297	„ - - - - -		244.8	
„ 4 „ „ 269	„ - - - - -		328.8	
„ 8 „ „ 267	„ - - - - -	„	652.8	Kn 2783.4

In de Cajuit door 9 Perzoonen in 7⅗ maanden à 4 Kann
jder 1 maands - - - - - - - „ 260.4
Aan de Zieken in 6⅗ maanden vide Verklaring - - - „ 504.-
Voor 't pasteeren van de barser en apriolles - - - - „ 90.-
Aan Extra uyt het Vaderland, tot op de Tweede Ba„
„tavia à ½ muytjen de man 3 days ½ Fielle - - - „ 3029.8
Het geconsumeerde beloopt - - Kn 6733.0
Over zulks nog zoude moeten resteeren Kn 832.-

die voortdraage

Die draage voort - - - - Kn 832.-
Maar dewyl volgens Verklaring op de uytleevering van 7 halve
Legg.s en 3 Oxhoofd Franse, 4 halve Aamen Spaanse 13 Legg.s
1 Oxhoofd en 1 Aam Caabse Wyn te kort gekoomen Zyn - - Kn 832.-
Zoo consteerd dat den geheele Voorraad geconsumeert is.

Genever

Voor de Reyse meede gekreegen volg.s Victualy Lyst tot Consumtie
57 halve Aamen inhoudende - - - - Kan 2011.2
½ Legger Caabse Brandewyn volg.s Caabse Ink: Reek: - „ 204.8 2816.-
Hier van heeft men in 32 Weeken Een gelyk getal Rantsoe„
„nen uytgedeelt aan de volgende manschappen, daar
onder gemelde onderofficieren die half dubbelt genieten
tot 1/16 ℔ de man jder Reyse Namentlyk

In 1 Weeken aan 304 Coppen	- - - -	Kn	61.8
„ 2 „ „ 301	„ - - - - -	„	122.4
„ 13 „ „ 300	„ - - - - -	„	793.-
„ 1 „ „ 299	„ - - - - -	„	60.8
„ 3 „ „ 297	„ - - - - -	„	183.2
„ 4 „ „ 269	„ - - - - -	„	219.2
„ 8 „ „ 267	„ - - - - -	„	435.2 Kn 1855.0

In de Cajuit door gem: Coppen à 1 Kn jder Koy en in 32 dittos „ 115.-
Aan de Zieken in 6⅗ maanden vide Verklaaring - - - „ 282.-
Aan Extra by nat en Travady Weer - - - - „ 310.-
Het geconsumeerde beloopt - - Kn 2562.6
Over zulx nog zoude moeten resteeren Kn 253.4
Maar dewyl volgens Verklaaring op de uytleevering van
57 halve Aamen en ½ Legg: off 2816 Kn te kort gekoomen Zyn Kn 253.4
Zoo blykt dat den geheele Voorraad geconsumeerd is

Boter

Voor de Reyse tot Consumtie meede gekreegen volg.s Victualy Lyst
10 Vaten inhoudende 360 ℔ jder ofte Samen - - - ℔ 3600
2 Vierendeelen „ 90 „ - - „ - - - 180 3780.-
Met den aanvang deezer Voyagie, heeft men hier van
in 15½ Weeken Een gelyk getal Rantsoenen verstrekt
aan de volgende manschappen tot ½ ℔ de man 's weeks
tot Brood, ende 7 Man off Elke bak nog 1 ℔ tot
Visch en toe Spyse Namentlyk

In 1 Weeken aan 304 Coppen	- - - -	℔	195 3/7
„ 2 „ „ 301	„ - - - - -		387.-
„ 12½ „ „ 300	„ - - - - -	„	2410 5/7 ℔ 2993 1/7

In de Cajuit door gem. Coppen à 4 ℔ jder Koy en in 7⅗ maanden 266 6/7
Aan de Zieken in 6⅗ maanden vide Verklaaring - - „ 282.-
Het geconsumeerde beloopt - - ℔ 3542.-
Dien volgende nog zoude moeten resteeren - - „ 238.-
Maar dewyl volgens Verklaaring op de uytleevering van
10½ Vaten off 3780 ℔ te kort gekomen Zyn - - ℔ 236.-
Zoo Resteeren nu maar ℔ 2.-

Rijnse Olij

Tot Consumtie voor de Reijse meede gekreegen volgs Victualij Lijst
24 halve Aamen inhoudende - - - - - - - - - - - - - Mn 1228:8
Van deese Vettigheijt heeft men in de resteerende 16½ Weeken
Een gelijk getal Randsoenen uijtgedeelt aan de volgen„
„de manschappen tot 1 mutsken de man 'sweeks
tot brood ende 7 man of Elke bak nog 2 mutsken
tot Vis en toe Spijse Namentlijk

In ½	Weeken aan	300	Koppen - - - -	Mn	19:2 3/7
„ 1	„	„ 299	„ - - - - - -	„	38:3 3/7
„ 3	„	„ 287	„ - - - - - -	„	110:9 6/7
„ 4	„	„ 269	„ - - - - - -	„	139:3 3/7
„ 8	„	„ 267	„ - - - - - -	„	274:6 2/7	574:5 3/7

In de Kajuit door gem: Koppen à ½ Mn ijder 'smaands en in 7 2/5 dito 33:4 4/7
tot het aansmeeren der geweiren Verbruikt - Mn 16:-

Het geconsumeerde beloopt Mn 624:-
Over Zulx nog soude moeten resteeren „ 604:8
Maar dewijl volgens Verklaaring op de uijtlevering van
14 halve Aamen of 71 6/5 Mn te kort gekomen Zijn Mn 78:-

Soo blijven nog per Resto Mn 526:8

Wijn

Voor de Reijse tot Consumtie meede gekreegen
14 halve Leggers inhoudende - - - - - Can 2867:2
Men heeft hier van in 32 Weeken een gelijk
getal Randsoenen verstrekt aan de volgende
Koppen tot 1 mutsken de man 'sweeks als.

In 1	Weeken aan	304	Koppen - - -	Can	30:4:
„ 2	„	„ 301	„ - - - -	„	60:2
„ 13	„	„ 300	„ - - - - -	„	390:-
„ 1	„	„ 299	„ - - - -	„	29:9
„ 3	„	„ 287	„ - - - -	„	80:1
„ 4	„	„ 269	„ - - - -	„	107:6:
„ 8	„	„ 267	„ - - - -	„	213:6:	911:8

In de Kajuit door gem: Koppen à 1 Can ijder 'smaands en in 7 2/3 maande: 66:6
tot het besprengen van 't Schip veroirbeert - - Can 400:-

Het geconsumeerde beloopt Can: 1378:4
Zulx nog Resteeren - - - Can 1488:8:
Maar dewijl volgens Verklaring op de uijtlevering
van 8 halve Leggers of 1638 4/5 Can te kort gekomen zijn Can 171:9

Soo Resteeren nu nog Can: 1316:9

Sopen Bier

Ontfangen volgens Victualij Lijst Vaatjes - - 2:-
staande de Voyagie geconsumeert „ - - 2:-

Buskruijt

Volgens Equipagie Lijst Ontfangen - - - tb 6000
„ Kruijt Reekening veroirbeert tb 1172-
In 's Comps Artillerij afgescheept „ 4828-
Komt als boven - - tb 6000:-

Contanten

Door de Edele Heeren bewindhebberen ter Camer Voorsz Zijn
aan den Schipper van deesen bodem tot het doen der
nodige quaftos ter hand gesteld - - Sp: mer 200:-
Daar van uijtgegeven
Voor 't Eerst sien van 't land africa aan
den mattroos Jan Arnt Verent Sp: 7:-
„ 't Eerst sien van de Javase wal aan
den Stuurman Opbehagen - „ 6 13:-
In de Straat Sunda

1754 Julij 1	Voor Schilpadden Vis en groente	Sp:	36:-	
„ 2	„ —— d° —— en Klappers -	„	29:-	
„ 4	„ Hoenders en Groenten - -	„	21:-	
„ 6	„ Eijeren groente en brood -	„	16:-	
„ 7	„ Endvoogels en groente -	„	9:-	
„ 9	„ Kappus en Pieseng - - -	„	15:-	
„ 10	„ Vist d° - - - - - -	„	7:-	133:-

De uijtgave Sommeert Sp: mer 146:
Des nog Resteeren Sp: mer 54:-

De welke ter Ordre van den WelEdele Heer Julius
Valentyn Stein van Gollenesse Eerste Raad en
Directeur Generaal van Nederlands India in de
groote geld Camer gebragt zijn volgens quitantie van
den Eerste Opper Koopman deeses Kasteels: Christiaan
Lodewijk Senff en geauthentiseerd door de Negotie
Boekhouder J: C: Elias ——

Scheeps

Scheeps Kleederen

Van deselve zijn volgens Extract uijt het Scheeps Soldij Journaal per vertant verbleven de volgende Namentlijk

1 mans wolle Pak
14 jongens d°
5 mans linne d°
15 jongens d°
1 paar wolle kousen
63 " linne d°
91 St. hemden
22 paar Schoenen

de welke alle in 's Comps Negotie Pakhuijsen gelevert volgens Quitantie van den 2e Pakhuijsmeester Joh. Harlewaet

De Scheeps Overheeden getuijgen 's Comps weegen van Bantam tot Verversing bekomen te hebben
1 Koebeest
00 Hoenders
6 Kabrieten
1 partij groente
mitsgaders dat met deese bodens in Engeland niet zijn aangeweest

Batavia in 't Casteel den 28: July 1754.
Was geteekent / J. H. Bolender

Extract uijt de Notulen van 't Gebesoigneerde en Geresolveerde In Rade van India.

Dingsdag den 6 Augt. A°: 1754 opo

Na Resumtie wierd wel verstaan te passeeren de Reeks van geconsumeerde provisien item uytgegevene Contanten op de herwaardsreijse door de Overheeden van de scheepen Luxemburg Nieuw Nieuwkerk en de Jager, maar tessens beslooten door die

van

van Eerstgenoemde bodem te doen vergoeden de hier te min uijtgeleverde 5 Jongens Bolkvangers Wolle pakken, 14 hemden, en 2 Waakrokken, en verders tot premie van Spoedige Voyagie toe te leggen
Aan die van Luxemburg . . . f 300.-
" " " Nieuw Nieuwkerk . . f 300
" " " De Jager . . . f 600

/onder Stond/
Accordeert, /
/was geteekent/
J. S. Hazebroek
Eerste Secret°.

Naer voorsz. dispositie ter ordre van den Wel Edelen Heer Jacobus Valentijn Stein van Gollenesse, eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India, in S. E. Comps Provisie Magazijn gelevert.
6 halve legg. azijn als 5 a 4 en 1 van 0 Drn. van.
Blijven de verdere overbehoudene provisien ter Verantwoording der Scheeps Overheeden binnen boord.

Consumtie Reekening, van 't Schip D'Erfsprins

D'Erfsprins
voor de Camer
Delft

verantwoord door den Schipper Bartholomeus Schut en Adsistent adriaan Rees, deesen bodem boven des beman met 184 Zeevarende 99 militairen 13 Ambagts lieden en 2 passagiers gent Cornelia van Egmond, huijsvrouw van voorsz adsistent, Agata Elisabeth Rees haar E: dogtertje, dog komt bij de Vaderlandse monster roll teblyken, dat voor kosten Transport geld voldaen is, uijtbrengende met den anderen 300 Coppen, Zeyld den 25 8br 1753 uyt gedte voor reekening van de Camer Delft, en Arriveert den 23 Januarij 1754 aan Caabo De goede hoop alwaar Zoo aen land in 't hospitaal verbleeven en Gedesserteert Zyn 12 Zeevarende en 15 militairen, Bekomt daar en tegen weeder aanboord 1 Zeevarende en 2 militairen, Verlaat dien uythoek den 10 feb: en bestevend deese Reede den 20 maij jongstleeden met 173 Zeevarende 84 militairen 12 Ambagtslieden en voorsz 2 passagiers, in Voegen op de Reijse overleeden Zyn 2 Zeevarenden 2 militairen en 1 ambagtsman, aldus is deese Voyagie naar aftrek der Caabse Leg daagen in 6 maanden en 6 dagen Zylens volbragt

Vleesch

Voor de reijse meede gekreegen tot Consumtie Volgens Victualy Lyst
18 Vaten inhoudende 540 ℔ ijder of tesaamen . . ℔ 9720:—:
1 Smaltons Rebbens - - - - - - - - - - " 540:— ℔ 10260:—

van den 8br 1753 tot den 20 maij 1754 komen 29 3/7 waar voor Stelle 30 ditos in dewelke het randsoen bij het Leggen van 3 weeken aan de Caab Gecesseert heeft Zoo dat hiervan in 27 weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt Zijn aan de Volgende Menschpen daar onder 10 onder Officiers die half dubbelt genieten tot 3/4 ℔ de man ijder reyse Namentlijk

In 4 weeken aan	289 Coppen	- - - - ℔	882:—		
" 5 " "	287 "	- - - - - - "	1095:—:		
" 4 " "	286 "	- - - - - - "	873		
" 3 " "	259 "	aan de Caab "	—:—		
" 2 " "	262 "	- - - - - - "	400:½		
" 2 " "	261 "	- - - - - - "	399:—		
" 10 " "	260 "	- - - - - - "	1987:½	5637:—:	
In de casjuijt door 11 persoonen in 27 weeken a 1½ ℔ ijder 4 weeks komt				445:—	
Het Geconsumeerde beloopt				℔	6082:—:
of Dat 'er nog souden moeten Resteeren				℔	4178:—:
Maar dewijl volgens verklaring op de uijtleevering van 13 Vaaten off 7020 ℔ tekort gekomen Zijn					1193:—
Zoo Resteeren nu maar				℔	2985:—:
nog blykens Recepisse aan Caabo de goede hoop geligt Zijn 1 Vat inhoudende					540:—
dus nog sal moeten Resteeren					2445:—

Speck

Tot Consumtie voorde reyse meedegekreegen volg: Victualy Lyst
36 Vaten Inhoudende naar gem Lyst - - - - # 18000:-

men heeft hiervan in 27 weeken (: ongereekent de Leggers) a 2 maal jder ofte 54 randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gem onder Offisieren die half dubbelt genieten tot ¼ # de Man jder reyse Namentlyk

Jn 4 weeken	aan	289	Coppen	#	1764:-	
" 5	"	287	"	"	2190:-	
" 4	"	286	"	"	1746:-	
" 2	"	262	"	"	801:-	
" 2	"	261	"	"	798:-	
" 10	"	260	"	"	3975:-	11274:

Jn de Cajuyt door gem Coppen a 3 # jder s'weeks en in 30 dito - 890

Zo dat er Geconsumeert Zyn - - - # 12164:-

des nog Zal moeten Resteeren - - # 5836:-

Wynen

volgens Victualy Lyst tot Consumtie voorde reyse Meede gekreg

6 halve Leggers fransde wyn Jnhoudende	K	1228:-		
3 Ophoofden " "	"	375:-		
1 aam - - " "	"	1024:	1706:2:	
1½ Legg: Spaanse "	"	1843:2:		
4 halve aamen " "	"	2048		
1 aam " "	"	1024	2150:-	
5 Legg: Caabse wyn volg: Caabse onk: reekening	"		2048:-	K 5904:6:-

men heeft hier van in 30 weeken a 3 maal in jder ofte 90 randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde Onder Officieren die half dubbelt genieten tot te kan de man jder reyse namentlyk

Jn 4 Weeken	aan	289	Coppen	K	352:8:	
" 5	"	287	"	"	438:-	
" 4	"	286	"	"	349:2	
" 3	"	259	"	"	237:6:	
" 2	"	262	"	"	160:2:	
" 2	"	261	"	"	159:6:	
" 10	"	260	"	"	795:-	2492:4:

Jn de Cajuyt door gemelte Coppen a 4 K jder s'weeks en in 6⅗ M: - 303:6
aan de Zieken in 6⅗ maanden vide ff Klaring - - - 506:-
voor 't passeeren van de barlesen abriolhos - 90:-
aan Extra van de Caab tot op de reede batavia à ½ mutske de man s'daags - - - - - 1527:-

Het Geconsumeerde beloopt K 4919:-

of Zulx nog Soude moeten resteeren K 985:6

Maar dewyl volgens ff Klaring op de uytlevering van 5 halve Legg: 3 ophoofden en 1 aam fransde 1½ Legg: 4 halve aamen en 1 aam Spaansde en 5 Legg: Caabse Wyn tekort gekoomen Zyn - - - - - K 626:

Zoo Resteeren nu maar K 358:

Jenever

Voor de reyse meede Gekreegen volg: victualy Lyst tot Consumtie
45 halve Aamen Inhoudende - - - - - K 2304:-

hier van heeft men in 20 Weeken heel en 10 Weeken half randsoenen uytgedeelt aan de volgende Manschappen daar onder gemelde onder Offisier die half dubbelt Genieten tot 20 K: de Man jder reyse Namentlyk

Jn 4 Weeken	aan	289	Coppen	K	235:2	
" 5	"	287	"	"	292:-	
" 4	"	286	"	"	232:8	
" 3	"	259	"	"	158:4:	
" 2	"	262	"	"	106:8:	
" 2	"	261	"	"	106:4:	
" 10	"	260	"	"	220:-	K 1351:6:

Jn de Cajuyt door gem: Coppen a ⅘ K jder s'weeks en in 30 dito 332:4:
aan de Zieken in 6⅗ maanden vide ff Klaring 253:-
aan Extra by nat en travadig weer 337:-

Het Geconsumeerde beloopt - - - - K 2074:-

of Zulks Enog Souden moeten Resteeren - - K 230:-

maar derwyl volgens ff Klaring op de uytlevering van 45 halve Aamen off 2304 K: tekort gekoomen Zyn 230:-

Zoo Consteert dat den geheele voorraad Geconsumeert Js:-

Boter

voor de reyse tot Consumtie meede Gekreegen volg: Victualy Lyst
9 Vaaten Jnhoudende 360 # jder ofte samen # 3240:-
4 Vierendeelen - - 90 " " " 360:- # 3600:-

met den aanvang deeser voyagie heeft men hiervan in 15½ weeken een gelyk getal randsoenen verstrekt aan de volgende manschappen tot 2 # de Man s'Weeks tot brooden de 7 man of Elke bak nog 1 # tot Visch en toespyse Namentlyk

Jn 4 Weeken	aan	289	Coppen	#	743 2/14	
" 5	"	287	"	"	922 1/14	
" 4	"	286	"	"	735 6/14	
" 2½	"	259	"	"	416 2/14	2817:4/14

Jn de Cajuyt door gem Coppen a 4 # jder s'weeks en in 6⅗ M: 303:10/14
aan de Zieken in 6⅗ maanden vide ff Klaring 253:-

Het Geconsumeerde beloopt - - # 3374:-

dien volgende nog Soude moeten Resteeren # 226:-

maar dewyl volgens ff Klaring op de uytleevering van 10 Vaten off 3600 # tekort Gekoomen Zyn 216:-

Zoo Resteeren nu maar # 10:-

Olyven Olij

Tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen volgs: victualij Lyst
21. halve aamen Inhoudende . . . . ℔ 1075: 2
van deese vettigheijt heeft men in de resteerende 14½ Weeken
een gelijk Getal randsoenen uijtgedeelt aan de volgende
manschappen tot 1 mutsjen de man sweeks tot broodende
7 man of Elke bak nog 2 mutsken tot visch en toespyse

Namentlijk

In ½ week aan	259	Coppen . . .	℔	16:6 3/7	
" 2 " "	262	"	"	67:3 5/7	
" 2 " "	263	"	"	67:1 1/7	
" 10 " "	260	"	"	334:2 6/7	485:4 1/7
In de Cajuijt door gem: Coppen a 2 Lr: jder Smo: en in 6 Rom:					38:5 6/7
tot het aan Smeeren, der Geweiren gebruijkt . . .					16:–:–

Zoo dat er gevorbert Zyn . . . . ℔ 540:–
dien volgens nog Soude moeten resteeren . . . ℔ 535:2
maar dewyl volgens verklaring op de uijtleevering van
12 halve aamen of 614 2/5 k: tekort Gekomen Zyn . . " 67:4
Zoo Resteeren nu maar . . . ℔ 467:8

Azijn

Voor de reijse meede gekreegen tot Consumtie volgs: victualij Lyst
32 halve Leggers Inhoudende . . . . ℔ 2457:6
men heeft hiervan in 30 weeken een gelyk getal
randsoenen aan de volgende Coppen tot 1 mutske
de man sweeks uijtgedeelt als

In 4 weeken aan	289	Coppen .	℔	115:6:–	
" 5 " . . . "	287	" . . . "		143:5:–	
" 4 " . . . "	286	" . . . "		114:4:–	
" 3 " . . . "	259	" . . . "		77:7:–	
" 2 " . . . "	262	" . . . "		52:4:–	
" 2 " . . . "	261	" . . . "		52:2:–	
" 10 " . . . "	260	" . . . "		260:–:–	815:8:–
In de Cajuijt door gem: Coppen a 1 k: jder Smo: een blok;					76:2:–
tot het besprengen van 't Schip gebruijkt . .					414:–:–

Het Gesonsumeerde beloopt . . . ℔ 1306:–

dien volgens nog Soude moeten resteeren ℔ 1151:6
maar dewyl volgens verklaring op de uijtlevering van
7 halve Legg: of 1433 3/5 kan tekort gekomen Zijn " 157:6

Zoo Resteeren nu nog . . ℔ 994:–

Wyn Tint

tot verkwicking der Zieken meede Gekreegen	Bottels	12:–
Geduurende de reijse aan deselven uijtgereykt	"	12:–

Jopen bier

ontfangen volgens victualy Lyst . .	Vaatjes	2:–
staande de Voyagie Gesonsumeerde . .	"	2:–

Buskruijt

Volgens Equipagie Lyst ontfangen . . .	# 4500:–
— do: kruijtreekening gevorbert . . .	" 713:–
des nog Resteeren . .	# 3787:–

Contanten

door de Edele heeren bewindhebberen ter Camer voorn: Zyn
aan den Schipper van deesen boodem tot het doen der nodige
Quastos ter hand Gesteld . . Sp mex 200:–

Daervan uijtgegeven
voor 't Eerst Sien van 't land van
africa gevert . . . . ps 7
voor 't Eerst Sien van Java gevert " 5 — ps 12:–

In de Straad Sunda

1754	10 May	aan schildpadden Groente &a ps	26:–	
	11 do	" hoenders, Endvogels en Eyeren "	24:–	
	13 do	" Vis en Groente . . . "	11:–	
	14 do	" Schildpadden en Versch boom Vrugten "	17:–	
	16 do	" Sampoene en Clapus . . "	7:–	
	17 do	" hoenders Groente Vis &a "	15:–	
	19 do	" schildpadden Groente en Eyeren "	13:–	113:–

de uytgave Sommeert . . Sp mex 125:–
des nog Resteeren . . . Sp mex 75:–
de welke ter g'eerde ordre van den wel Edelen heer
Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste
raad en Directeur Generaal van Nederlands India
in de Groote Geld Camer Gebragt Zyn volgens
Quitantie van den Eerste Opper koopman deeses
Casteels Christiaan Ludewyk Senf en Gautheni-
tiseerd door den Negotie Boekhouder Laur. Bouquet

Scheeps kleederen

Scheeps Kleederen

Van deselve Zijn volgens Extract uijt het Scheeps Soldij Journaal p:r restant verbleeven Namentlyk

1 Jongens wolle pak
62 mans Linne d:o
11 Jongens d:o d:o
10 paar wolle Cousen
68 " Linne d:o
144 p:s hemden
2 paar schoenen

dewelke alle in s'Comp:s Negotie pakhuijsen gelevert Zyn volgens Quitantie van de 2:e pakhuysmeester Joh: Bacherus

de Scheeps opheeden getuijgen s'Comp:s wegen na Cantan tot ververing behoomen tehebben
7 Cabriten
Eenige hoinders en Eendvogels
Een partij Groente
mitsg dat met deesen boden in Engeland niet Syn aangeweest

Batavia int Casteel den 11:e Junij 1754.
Was geteekent Johan Hendrik Bolender

Extract uijt de Notulen van't gebesoigneerde en geresolveerde in Raade van India op

Dingsdag den 11 Junij 1754

Geexamineerd weezende de ingekomene Consumtie reek: der onlangs uijt Neederland gearriveerde Scheepen, in name Voorburg, Pasgeld, Ruijsteveld, d'Erfprins en Vis Vliet, Zo is verstaan dezelve tepasseeren; mitsgaders door de overheeden van't Schip Ruijsteveld te laten vergoeden het kostende der temin bevondene 60 p:s hemden 2 waakrokken 10 paren Linnen kous: 1 Jongens wolle pak en 7 Jongens bolkvangers, na aftrek nogthans van't bedragen van 10 rokken en 29 broeken die ze teveel hebben uijtgelevert, en bij wijze van rescontre harten goeden moeten redenderen, en wijders goed gevonden tot een premie van Spoedige Voyage toe teleggen namentlyk —

Aan

Aan de	Overheed	van	Voorburg	f 300
"	"	"	Pasgeld	" 300
"	"	"	Ruijsteveld	" 600
"	"	"	d'Erfprins	" 600

Nagesien
Kleyn

Onder Stondt .... Accordeert
Was geteekent .... J W Hasebroek
p Secret:s

Naer voorsz dispositie ten Ordre van den Wel Edelen Heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse, Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India in s'E Comp:s Provisie Maguasijn gelevert. —
4 halve Legg:rs azijn 1 van 3, 1 van 4 en 2 a 5 d:o " 4 van
blijven de verdere overbehoudene Provisien ten gaa:t 4000:" ,ding der Scheeps Overheeden binnen boord. —

Consumtie Reek: van 't Schip Voorburg

Voorburg voor de Camer Delft.

Verantwoord voor den Schipper Claas van den Hoed en onderCoopm: Mr: Christiaan Reijnier van Groenen, dit deesen bodem boven des bemant met 183 Zeevaren, de 99 militairen en 16 ambagtslieden uyt te brengen, de met den Andere 300 Coppen Zeijlt den 14 7ber 1753 uyt Goere voor Rekening van de Camer Delft komt 16e deselven maand in Duijns, vertreckt van daer den 20 Sept: met 184 Zeevarende 99 militairen 16 ambagtslieden En Arriveert den 22 January 1754 aen Cabo de Goede Hoop, alwaar zoo aen Land in 't hospitaal Gegaen en Overleeden zyn 5 Zeevarende 16 militaire en 1 ambagtsm: bekomt daer en tegen weder aen boord 3 militaire, verlaat dien uytHoek den 10 February en bestevend deese Reese den 18 may Jongstleeden met 172 Zeevarende 75 militaire En 13 Ambagtsl: in voegen op de reysen overleeden zyn 8 Zeevarende 11 militaire en 2 ambagtslieden, Aldus is deese voyagie naar afftreck der Caabse Legdagen in 7 maanden en 15 dagen Zeylens volbragt.

Vleesch

Voor de reyse mede Gekregen tot Consumtie volgens Victualy Lijst
18 Vaten ynhoudende nae een randsoenen Ceel 540 ℔ yder of te Zamen . . . . ℔ 9720

Van den 14. 7ber 1753 tot den 18 may 1754 komen 35 1/7 Weeke waar voor stellen 35 ditos in de welke het randsoen by het Leggen van 1 Week in Duyns en 3 Weeke aende Caab dus 4 Weeken een Gelyk Getal randsoenen verstreckt zyn aen de volgende manschappen daer onder 10 onder officieren die half dubbelt Genieten tot 3/4 ℔ de man yder Reijsen Namentlyk

3 Weeken	aen 289 Coppen; Als			
1	" in Duyns "		℔	
2	" " Zee		"	441
5 Weeken	aen 288 Coppen		"	1098 3/4
4	"	" 287	"	876
6	"	" 286	"	1309 1/2
1	"	" 285	"	217 1/2
3	"	" 263	" aen de Caab	"
5	"	" 266	"	1016 1/4
1	"	" 265	"	202 1/2
5	"	" 264	"	1008 3/4
2	"	" 257	"	393 = ℔ 6563 1/4

Transporteeren . . ℔ 6563 1/4 ℔ 9720

P. Transport .... ƒ 6563¼ 9720
In de Cajuyt door 10 Perzoonen in 31 Weeken
a 1/2 ƒ per s'Weeks komt .... ƒ 465¾

Het Geconsumeerde beloopt .... ƒ 7029
Over Zulx nog Zoude Resteeren .... ƒ 2691
maar de Wyl volgens Verklaring op de uytlevering
van 15 Vaten of 8100 ƒ te kort Gekomen Zyn .... ƒ 1377
Zoo Resteeren Nu maer .... ƒ 1314

Speck

Tot Consumtie voor de Reysen meede Gekregen volgens Victualij Lyst
53 Vaten Inhoudende naer Gem: Lyst .... ƒ 18000½
men heeft hier van in 31 Weeken Congerekent de
Legdagen 2 maal in yder of 62 Randsoenen uitgedeeld
aen de volgende manschappen daer onder gem: onder
officieren die half dubbelt Genieten tot ¼ ƒ de man
yder Reysen Namentlyk

In 2 Weeken aen	289 Coppen	ƒ 882		
5	288	ƒ 2197½		
4	287			
6	286	1752		
1	285	2619		
5	266	435		
1	265	2032½		
5	264	405		
2	257	2017½		
		786	13126½	

In de Cajuyt door Gem: Coppen a 3 ƒ per persoon 31 ditos 931½
Zoo dat er Geconsumeert Zyn .... ƒ 14058
des Nog Zoude moeten Resteeren .... ƒ 3942

Wynen

Volgens Victualij Lyst tot Consumtie voor de Reysen meede Gekreegen
6 halve Legg: Franse Wynen Inhoudende ƒ 1228 8
3 oxhoofde 375
½ Aam .... 512 ½
4½ Legg: Caabse 1655
4 halve aamen Spaanse 1843 2
6 Legg: Caabse Wyn volgens Caabse onkost Reek: 204 8
.... 2457:6 ƒ 6160: 6

Men hier van in 35 Weeken en 3 maal in yder of te 105
Randsoenen uitgedeelt aen de volgende manschappen
daer onder gem: onder officieren die half dubbelt
Genieten tot 1/40 kan de man yder Reyse Namentlyk

13 Weeken aen	289 Coppen	ƒ 2646
5	288	4395
4	287	350 4
6	286	523 8
1	285	87
3	263	241 2

Transporteeren .... ƒ 1906 5 ƒ 6160 6

P. Transport .... ƒ 1906 5 ƒ 6160 6

In 5 Weeken aen	266 Coppen	ƒ 406 5
1	265	81
5	264	405 5
2	257	1572

In de Cajuyt door Gem: Coppen a 1 ƒ per persoon in 8/6 m: 289
aen de Sieken in 7½ maanden vide Verklaring 621
voor t'Passeeren van de barles 90
aen Extra uyt het Vaderland tot op de Rhede
Batavia a ½ mutske de man s'daags Stellen 1550

Het Geconsumeerde beloopt .... ƒ 5544 6
over Selx Nog Zoude moeten Resteeren .... ƒ 616
maer de Wyl volgens Verklaring op de uytlevering van
6 halve Legg: 3 oxhoofden en ½ aem Franse 4 halve
aemen Spaanse en 10½ Legg: Caabse Wyn te
kort Gekomen Zyn 616
Zoo Consteert dat den Geheele voorraad Geconsumeert is

Genever

Voor de Reijse meede Gekregen volgens Victualij Lyst
45 halve aemen inhoudende .... ƒ 2304
½ Legg: brandewyn volgens Caabse onkost reek: .... 204 8 ƒ 2508: 8
hier van heeft men in 21 weeken heel en 14 Weeken
¼ Randsoenen uitgedeelt aen de volgende manschappen
daar onder Gemelde onder officieren die half dubb:
Genieten tot 1/20 ƒ de man yder Reyse Namentlyk

In 13 Weeken aen	289 Coppen	ƒ 176:4	
5	288	293	
4	287	233:6	
6	286	349:2	
1	285	58	
3	263	120:6	
5	266	67:7½	
1	265	13 6	
5	264	67 2½	
2	257	14:6	1393:9

In de Cajuyt door Gem: Coppen a 2/5 ƒ per Weeks, 31 ditos 140
aen de Sieken in 7½ maanden vide Verklaring 310
aen Extra bij nat en Swaaratige Weer 414
Het Geconsumeerde beloopt .... ƒ 2257 8
over Zulx Nog Zoude moeten Resteeren .... ƒ 250 8
maer dewyl volgens Verklaring op de uytlevering
van 45 halfaemen en ½ Legg: te kort gekomen Zyn 250 8
Zoo blykt den Geheele voorraad Geconsumeert Zyn

Boter

Voor de Reysen tot Consumtie meede Gekregen Volgens Victualy Lyst
9 Vaten Inhoudende 360 lb per ofte samen ... lb 3240 —
2 Vierendeele ... 90 " ... " 180 — lb 3420 —

Met den aenvang deeser Voyagie heeft men hier van in 14 Weeken Een Gelyke Getal randsoenen Verstreckt aen de Volgende Manschappen tot ½ lb de man p. Weeks tot brood en 7 man of Elke Back nog 1 lb tot Vis en toespeysen Namentlijk

In 3 Weeken	aen 289	Coppen	lb 557 3/14		
5	"	" 288	" 925 10/14		
4	"	" 287	" 738		
2	"	" 286	" 367 10/14	2588 11/14	

In de Cazuyt door Gem: Coppen à 14 per Ps en ind 8/5 m: ... 328 3/14
aen de Zieken in 7½ maend Vide Verklaring ... 310 —

Het Geconsumeerde beloopt ... lb 3227 —
Over Zulx nog zoude moeten Resteeren ... lb 193 —
Maer wyl Volgens Verklaring op de uytlevering van 9½ Vaten of 3420 lb te kort Gekomen Zyn ... lb 188 —
Zoo Resteeren nu maer ... lb 5 —

Azyn

Voor de Reysen meeden Gekregen tot Consumtie Volgens Victualy Lyst
12 halve Legers Inhoudende ... Kn 2457/6

men heeft hier van in 35 Weeken Een Gelyk getal randsoenen Verstreckt aen de Volgende manschappen tot 1 mutske de man p. Weeks Namentlijk

In 3 Weeken	aen 289	Coppen	86:7	
5	"	" 288	144 —	
4	"	" 287	114:8	
6	"	" 286	171:6	
1	"	" 285	28:5	
3	"	" 263	78:9	
5	"	" 266	133 —	
1	"	" 265	26:5	
5	"	" 264	132 —	
2	"	" 257	51:4	Kn 967:4

In de Cazuyt door Gem: Coppen à 1Kn per Ps en ind 8/5 m: ... 82:6
tot het Bespreuwen van 't Schip Verbruykt ... 492

Het Geconsumeerde beloopt ... Kn 1542 —
Dien Volgende nog zoude moeten Resteeren ... Kn 915:6 —
Maar de Wyl Volgens Verklaring op de uytlevering van 8 halve Legg: of 1638 2/5 Kn te Kort Gekomen Zyn ... 180 —
Zoo Resteeren nu Nog ... Kn 735:6 —

Olyven Olij

Tot Consumtie Voor de Reysen meede Gekregen Volgens Victualy Lyst
21 halfaemen Inhoudende ... Kn 1075:2

Van deese Vettigheyd heeft men in de Resteerende 21 Weeken Een gelyk getal randsoen Verstreckt aen de Volgende manschappen tot 1 mutske de man p. Weeks tot brood en de 7 mans of Elke Back nog 2 mutske tot Visch en toespysen Namentlijk

In 4 Weeken	aen 286	Coppen	Kn 147 6/7	
1	"	" 285	" 36:6 3/7	
3	"	" 263	" 101 4/7	
5	"	" 266	" 171 —	
1	"	" 265	" 34 5/7	
5	"	" 264	" 169 7/7	
2	"	" 257	66 6/7	726:3/7

In de Cazuyt door Gem: Coppen à 2Kn per Ps en ind 8/5 m: ... 41:9 4/7
tot het aendmeesen des Geweers Verbruykt ... 16 —

Het Geconsumeerden beloopt ... Kn 784 —
Over Zulx nog zouden moeten Resteeren ... Kn 291:2
Maar de wyl Volgens Verklaring op de uytlevering van 18 halfaemen of 921 3/5 Kn te Kort Gekomen Zyn ... 101 —
Zoo Resteeren nu maer ... Kn 190:2

Wyn Tint

tot Verkwikking der Zieken meede Gekregen flessen ... " 12 —
Gedurende de Reysen aen de selve Uytgereykt ... " 12 —

Hopenbier

ontfangen Volgens Victualy Lyst ... Vaatjes ... 2 —
Staende de Voyagie Geconsumeert ... " ... 2 —

Buskruyt

Volgens Equipagie Lyst Ontfangen ... lb 4500
Kruyt Reeky Verbruykt ... " 631
deesen nog Resteeren ... lb 3869 —

Contanten

Door de Edele heeren Bewindhebberen ter Camer Voorsz Zyn aen den Schipper van deesen bodem tot 't van Noodige Quastos ter hand Gesteld ... Sp: mee ... 200 —

Daer van Uytgegeeven
Voor Een st. Steen van 't Land van Africa Verteert ... " ... Ps 8
" ... Java ... 6 Ps — 14 —

In de Straat Sunda
1754 7 may Voor Schildpad en Groenten ... Ps 28 —
8 " " hoenders En Vogels en Eyeren " 25 —
10 " " Vis en Groenten ... " 12 —

Transporteeren ... Ps 65 — 14 — 200 —

Pa Transport .... ps 65 = 14 - 200 -

1754 12 may	voor Schilpadde En diverse Groenten	" ... 18 -		
13	" " Pompoenen en Clappers	" ... 6 "		
14	" " hoenders Groente en Vis	" ... 14		
16	" " Schilpadden Groenten En Eyeren	" ... 16		
17	" " Clappers, Waterlimoenen en div.t boom	" ... 7	ps 126	
	De Uytgaven Sommeert		Sp: mC	140
	des Nog Resteeren		Sp mC	- 60 -

De welke ter geleender order van den WelEdelen heer Julius Valentein Stein van Gollenesse Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India Gebragt zijn in Groote GeldCamer volgens Quitantie van den Eerste Opperkoopman deeses Casteels Ludewijk Christ.n Senff en Geauthentiseert door den Negotie overdrager Pr Elias

Scheeps Kleederen

Van de selve zyn volgens Extract uyt het Scheeps Soldij Journaal P.s Restant overgebleven de volgende Namentlijk

4 Jongens Wolle packen
39 mans Linne — d.o
16 Jongens — d.o — d.o
157 Ps hemden
72 Paar Linne kousen
18 " Schoenen

De welke alle in s'Comp: Negotie pakhuysen Gelevert zyn volgens quitantie van den 2e Pakhuysmeester Joh.s Bacharacht

de scheeps overheeden getuyg s'Comp weegen van Bantum tot verversing bekomen te hebben

7 bocken
70 hoenders en
1 Party Groenten

Mitsgaders dat met deesen Bodem in Engeland zyn aengeweest en aldaer verquasteert £ 47: 17: 7: — of — f 533: 8 volgens Onkost Reekening

Batavia In 't Casteel den 11 Juny 1754

onderstond:/ was geteekend:/ Joh. Hr. Bolender

Extract uyt de Notulen van 't gebesoigneerde en geresolveerde in Rade van India op

Dingsdag d. 11 Juny 1754

Geexamineerd weezende de ingekomene Consumtie Reek. der onlangs uyt Nederland gearriveerde schepen, in name Voorburg, Passgeld, Ruyteveld, d'Erfprins en Vis Vliet, zo is verstaan deselve te passeeren, mitsgaders door de overheeden van 't schip Ruyteveld te laten vergoeden het kostende der te min bevon, dene 60 ps hemden, 2 waakrokken, 10 paren linnen kousen, 1 jongens wolle pak en 7 jongens bolkvangers, na aftrek nogthans van 't bedragen van 10 rokken en 29 broekken, die ze te veel hebben uytgelevert, en by wyze van rescontre haar ten goede moeten redunderen, en wyders goedgevonden tot en premie van spoedige Voyagie toe te leggen Namentlyk

aan de Overheeden van	Voorburg	- - f 300
" " " " "	Passgeld	" 300
" " " " "	Ruyteveld	" 600
" " " " "	d' Erfprins	" 600

accordeert /: was geteekent:/ W. Hasebroeck p.s Secretaris

Naer voorsz dispositie ter ordre van den Wel Edelen Heer Julius Valentyn Stein van Gollenesse Eerste Raaden Directeur Generaal van Nederlands India, In s'E Comp.s Provisie Magasyn gelevert

3 Halve Legg.rs azyn als Want en 2 a 5 D.m waar

Blyven de verdere Onbehoudene Provisien ter Santvoor, ding den Scheeps Overheeden binnen boord.

Consumtie Reekening van 't Schip Jerusalem

Jerusalem voor de Camer Rotterdam

verantwoord door den Schipper Jan van der Vlugt en adsistent Jean Jacques Batiste Trembley desen bodem boven des bemant met 152. Zeevarende 83 militairen en 16 ambagtslieden uijt breng de met den anderen 251. Coppen Zeylt den 7. July 1753. uijt goere voor Reekening van de Camer Rotterdam komt den 19 aug.s op 't eyland St. Jago met deselve man schappen vertrekt van daar den 26 deselver maand en arribeerd den 7. 9b.r aan Caabo de Goede hoop alwaar soo aan land in 't Hospitaal verbleeven en overleeden Zijn 7. Zeevarende en 8 militairen bekomt daar en te gen weeder aan boord 4. Zeevarende 5 militairen en 1 ambagtsman slaat weer uijt hoek den 28 Novb: en besteverd dese Rheede den 26 January 1754. met 148 Zeevarende 76 militairen en 15. ambagtslieden in voegen op de reijse overleeden Zijn 1 Zeevarende 4. militairen en 2 ambagtslieden aldus is deese voijagie naar aftrek der St. Jagose en Caabse Legdagen in 5. maanden en 22. dagen Zeylens volbragt

Vleesch

Voor de reijse meede gekreegen tot Consumtie volgens victualij lijst 15 vaten jnhoudende 540. lb jder ofte samen . . . . lb: 8100 —

van den 7. July 1753 tot den 26. January 1754 komen 29. weeken in de welke het randsoen bij het leggen van 1 week op St. Jago en 3. weeken aan de Caab dus 4. weeken gecasseert heeft Zoo dat hier van in 25 weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt Zijn aan de volgende manschappen daar onder 10 onder officieren die half dubbelt gemeten tot 3/4 lb de man jder reijse Nameentlijk

Jn 5 Weeken aan 237 Coppen . . . . . . lb.	907 ½	
" 7 " " 236. " als		
1 week op St. Jago en . . . . "		
6. " in Zee . . . . "	1001 ½	
6. weeken aan 235. Coppen . . . . . "	1080. —	
3 " " 220 " aan d' Caab . "	—	
7 " " 229 " . . . . "	1228. ½	
1 " " 225 " . . . . "	172. —	4173. —

Jn de Cajuit voor 14. persoonen in 25. weeken à 1½ lb jder 's weeks komt . . . . 525. —

Het geconsumeerde beloopt . . lb: 4698. —

Of Zulx nog soude moeten resteeren " 3402. —

Maar de wijl volgens verklaring op de uijtlevering van 11 vaten off 5940. lb tekort gekomen Zijn . . . " 1009. —

Zoo Resteeren mij maar . . . . lb 2393. —

Speck

Tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen volgens victualij Lijst
42 vaten Inhoudende naar gem: Lijst . . . . ℔ 15000—

men heeft hier van in 25 weeken Congereekent de
de legdagen:) à 2 maal in ijder ofte 50 randsoenen uytgedeelt
aan de volgende manschap daar onder gem: onderoffi
cieren die half dubbelt genieten tot 3½ ℔ de man
ijder reijse Namentlijk

Jn 5 weeken aan 237 Coppen . . . ℔ 1815:—
„ 6 „ „ 236 „ . . . . . . „ 2169:—
„ 6 „ „ 235 „ . . . . . . „ 2160:—
„ 7 „ „ 229 „ . . . . . . „ 2457:—
„ 1 „ „ 225 „ . . . . . . „ 345 8946:—
Jn d: Cajuit door gem: Coppen à 3℔ ijder 's weeks en in 25 d: 1050:—

Het Soixbeert beloopt . . . . ℔ 9996:—

dien volgende nog soude moeten resteeren ℔ 5004:—

Wynen

volgens victualij lijst tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen
5 halve leggers fransche wijn Inhoudende . . k: 1024—
3. oxhoofden ——— „ ——— . . „ 375— 1399:—
3¾ Leggers Caabse . . . „ ——— . . . . „ 1536:—
1. halve aamen Spaanse ——— . . . . „ 204 8.
5 Legg.s Caabse wijn volgens Caabs onkost Reek: „ 2048.— 5187 8.

men heeft hier van in 29 weeken à 3 maal in ijder ofte 87
randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschap daar
onder gem: onderofficieren die half dubbelt genieten
tot 1/10 kan: de man ijder reijse namentlijk

Jn 5 weeken aan 237 Coppen . . . k: 363:—
„ 7 „ „ 236 „ . . . . . „ 506:—
„ 6 „ „ 235 „ . . . . . „ 432:—
„ 3 „ „ 220 „ . . . . . „ 202 5
„ 7 „ „ 229 „ . . . . . „ 491: 4
„ 1 „ „ 225 „ . . . . . „ 69 2063: 9
Jn de Cajuit door gem: Coppen à 1 k: ijder s'mbs en in 6½ maande 385 8
aan de Zieken in 5⁷⁄₁₀ maanden vide verklaaring . . „ 396:—
voor 't passeeren van de berlings en abrolhos . . „ 80:—
aan Extra van 't vaderland tot op de rheede batavia
à ½ mutsken de man 's daags stelle 16966

Het geconsumeerde beloopt . . k: 1617. [illegible]

of zulx nog soude moeten resteeren : „ 570 [illegible]

maar de wijl volgens verklaring op de uytlevering van
5 halve legg.s en 3 oxhoofden fransche 1. halve aamen Spaanse
8¾ leggers Caabse wijn te kort gekomen zijn . . . „ 570. [illegible]

Zoo Consteert dat den geheelen voorraad geconsumeert

Jenever

voor de reijse meede gekreegen volgens victualij Lijst
37½ half aamen Inhoudende . . . . k: 1920—
½ leggers Caabse brandewijn . . . . „ 204 8. 2124 8.
Hier van heeft men in 29 weeken een gelijk getal randsoe
nen verstreckt aan de volgende manschap daar onder gem:
onderofficieren die half dubbelt genieten tot 1/20 k: de man
ijder reijse als

Jn 5 weeken aan 237 Coppen . . . k: 212:—
„ 7 „ „ 236 „ . . . . . „ 337 1.
„ 6 „ „ 235 „ . . . . . „ 288:—
„ 3 „ „ 220 „ . . . . . „ 135:—
„ 7 „ „ 229 „ . . . . . „ 327 6.
„ 1 „ „ 225 „ . . . . . „ 46:— 1376:—
Jn de Cajuit door gem: Coppen à ⅖ k: ijder s'weeks en in 29 d: 162 1.
aan de Zieken in 5⁷⁄₁₀ maanden vide verklaring . . „ 198:—
„ Extra bij nat en trabadig weer stelle . . . „ 176:—

Het Geconsumeerde beloopt . . k: 1912 1.

of zulx nog soude moeten resteeren k: 212 1.

maar de wijl volgens verklaaring op de uyt levering
van 37½ halve aamen en ½ leggers of 2124.⅝ k: tekort gek: zijn 212 1
Zoo blijkt dat den gantschen voorraad geconsumeert is

Boter

voor de reijse tot Consumtie meede gekreegen volgens victualij Lijst
7½ vaten Inhoudende 360 ℔ ijder . . . ofte samen ℔ 2700—
2 vierendeelen . . . 90 „ „ ——— „ 180 ℔ 2880:—

met de aanvang deeser voijagie heeft men hier van in 14
weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt aan de vol
gende manschap tot ½ ℔ de man 's weeks tot brood en de
7 man of elke bak nog 1 ℔ tot viven toe spijse namentlijk

Jn 5 weeken aan 237 Coppen . . ℔ 761 $\frac{11}{14}$
„ 7 „ „ 236 „ „ 1062—
„ 2 „ „ 235 „ „ 302 $\frac{2}{7}$ 2125 $\frac{13}{14}$
Jn de Cajuit door gem: Coppen à 1 ℔ ijder s'mbs en in 6½ maande 388 $\frac{1}{14}$
aan de Zieken in 5⁷⁄₁₀ maanden vide verklaaring 190:—

Het geconsumeerde beloopt . . . . . . ℔ 2704:—

dien volgende nog soude moeten resteeren ℔ 176:—
maar de wijl volgens verklaaring op de uytlevering van
8 vatten tekort gekomen zijn . . . . ℔ 172

Zoo Resteeren nu maar . . . . ℔ 4:—

Olyven oly

tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen volgens victualy lyst
17½ Kolve aamen inhoudende . . . . K: 896.–
van deese hoeveelheyd heeft men in de resteerende 15 weeken
een gelyk getal randsoenen uytgedeelt aan de volgende man
schap tot 1 mutsken de man 's weeks tot brood en de 7. man of elke
bak nog 2 mutskens tot vis en toe spyse namentlyk

In 1.	weeken aan	235	Coppen	K:	120.8 3/7	
3.	" "	220.	"	"	79.1 3/7	
7.	" "	229	"	"	206.–	
1.	" "	225	"	"	28.9 3/7	431.9 2/7

In de Cajuit door gem: Coppen à ¼ kan ijder 's weeks en in 6½ maanden K: 17.6 5/7
tot het aansmeeren der geweeren verbruykt . . . . " 16.–

Het geconsumeerde beloopt . . . . " 190. 6

Dien volgende nog souden moeten Resteeren K: 397. 1

maar de wyl volgens verklaaring op de uytlevering van
11 Kolve aamen off 56-3½ K: tekort gekomen Zyn . . . . . . " 61.–2

Zoo blyven nu nog per restant . . . . . . K: 336. 2

Azyn

voor de reyse tot Consumtie meede gekreegen volgs victualy lyst
10 Kolve Legg: inhoudende . . . . K: 2048.–

men heeft hier van in 29. weeken een gelyk getal rand
soenen uytgereykt aan de volgende manschap tot 1 mutsken
de man 's weeks als

In 5.	week aan	237.	Coppen	K:	110.5.–	
7.	" "	236.	"	"	165.2.–	
6	" "	235.	"	"	141.––	
3	" "	220.	"	"	66.––	
7.	" "	229.	"	"	160.3.–	
1.	" "	225.	"	"	22.5.–	673.5.–

In de Cajuit door gem: Coppen à 1 K: ijder 's weeks en in 6½ maanden 95.5.–
tot het besprengen van 't schip gebruykt . . . . " 350.–

Het geconsumeerde beloopt . . . . K: 1119.–

off Zulx nog souden moeten resteeren . . . . K: 929.–

maar de wyl volgens verklaaring op de uytlevering van
6. Kolve Legg: off 1220. K: tekort gekomen Zyn . . . . . . K: 135.–

Zoo blyven per Restant . . . . . K: 794.–

Hopen Bier

tot verkwicking der Zieken meede gekreegen vaatjes " 2.–
gedurende de reyse aan de selve uytgereykt . . " " 2.–

Bus kruyt

Volg: Equipagie Lyst ontfangen . . . . ℔ 4500.–
Volg: kruyt Reek: verbrant Zyn . . . . " 784.–
Zoo resteeren nog . . . . ℔ 3716.–

Contanten

door de Edele Heeren bewind hebberen ter Camer voorsz: Zyn
aan den schipper van deese bodem tot het doen der noodige
quastos ter hand gesteld . . . . Sp. Mat: . . . 200.–
daar van uytgegeven
op Porto Praija
volgens quitantie . . . . Sp Mat: . . 176.½
dus nog Resteeren Sp Mat: 23½

Ter g' Eerde ordre van den wel Edelen Heer Julius
Valentyn Stein van Gollenesse Eerste raad en
directeur generaal van nederlands India gelevert Zyn
inde groote geld kamer volgens quitantie van den Eerste
opper Coopman deeser Casteel Jeremias van
Riemsdyk en geauthentiseert door den negotie over
drager P: C: Elias.

Scheeps kleederen

van den selver Zyn volgens Extract uyt het scheeps Soldy
Journaal per restant overgebleevende volgende als

13. mans Linne pakken
12. Jong: "
77. p: Hemden
32. paaren schoenen

de welke in 's Comp: negotie pakhuysen gelevert Zyn volgens
quitantie van den 2de Pakhuysmeester Joh: Bacherach

de

de Scheeps overheeden getuygen 's Comp: wegen van Bantam geen verversing bekomen te hebben

Mitsgaders dat met deesen bodem in Engeland niet zijn aangeweest

Batavia in 't Casteel den [illegible] February anno 1752

(was Geteekent) J. H. Bolender

Extract uijt de Notulen van 't Gebesoigneerde en geresolveerde in Rade van India

op

Dingsdag den 19: february A°. 1754

Na revisie van de ingekomene Reekeningen van geconsumeerde provisien en uijtgegevene Contanten, gedurende de uijtreijsen van de Scheepen Leyden en Jerusalem, soo is verstaan deselve te passeeren, en aan de Overheeden, van Eerstgem. Bodem een Somma van f 600 en die van Laastgem. een montant van f 900 tot premie van spoedige voyagie toeteleggen, Onderstond, Accordeert

(was geteekent)
M. Romp
Seckt.

De Overige Provisien Sijn ter ordre van den Wel Edelen Heer, Julius Valentyn Stein van Gollenesse, Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India, ter Vantwoording der Scheeps Overheeden binnen boord verbleeven.

Consumtie Reekening van 't schip D'Luijgewaart verantwoord door

den Schipper Jochim hendrik Doodendorp en onder Coopman ijsbrand Vincent Junior deeden bodem boven des bemant met 176 Zeevarende 70 militairen 12 ambagtslieden en 4 passagiers gen.t Elisabett Harde Enijs vrouw van voorsz. onder Coopman benevens haar 6 kinderen ijsbrand hendrik francois vincent en Jacoba Elisabett vincent, en Johanna Moreau wed.e Jan Mekkoff dienst magd van voor gem: onder Coopman, dog komt bij de vaderlandse monster roll niet te blyken dat voor kost of transport geld daar is uytbrengende met den anderen 272 Coppen Zeijlt den 8. november 1753 uyt texel voor reekening van de Camer Hoorn komt den 4. Januarij 1754. op S.t Jago aldaar gedeserteert Zijn 1. Zeevarende vertrekt van daar den 10.e deselver maanden arriveert den 5 april aan Cabo de goede hoop, alwaar 500 aan land in 't hospitaal gebleeven 18 Zeevarende en 12 militairen bekomt daar en tegen weeder aan boord 14 Zeevarende 9 militairen en 3 ambagtslieden verlaat dien uyt hoek den 23. april en bestevent deese reede den 13. Julij Jongstleeden met 139 Zeevarende 52 militairen 11 ambagtslieden en 2 passagiers, in voegen op de reijse afleeden Zijn 31 Zeevarende 23 militairen 1 ambagtslieden en 2 passagiers gen.t Elisabett de harde Enijsvrouw van voorsz onder Coopman en Johanna moreau dienstmagd van even gem: onder Coopman aldus is deese vojagie naar aftrek der S.t Jagose en Caabse legdagen in 7 maanden en 11 dagen Zeijlens volbragt

D'Luijgewaart voor de Camer Hoorn

Vleesch

voor de reijse meede gekreegen tot Consumtie volgens victualy Lyst
10 vaten Inhoudende naar den randsoen Ceel 540 lb ijder of te samen lb 5420 —

van den 8 novemb.r 1753 tot den 13 Julij 1754 komen 35 5/7 weeken waar voor stelle 35 ditos in de welke het randsoen by het Leggen van 1 week op S.t Jago en 3 weeken aan de Caab dus 4 weeken gecesseert heeft Zoo dat hier van in 31 weeken een gelijk getal randsoenen verstrekt Zijn aan de volgende manschappen daar onder 10 onder officieren die halff dubbelt genieten tot 3/4 lb de man ijder reijse Namentlijk

In	3	weeken	aan	260.	Coppen	lb	596: 1/4
"	2	"	"	254	"	"	380: 1/2
"	1	"	"	253	"	"	193: 1/2
"	2	"	"	251.	"	"	384: —
"	1	"	"	247	op S.t Jago		—
"	1	"	"	246.	"	"	100. 3/4
"	1	"	"	230.	"	"	182 1/4
"	1	"	"	227.	"	"	174: —
"	1	"	"	215	"	"	165 —
"	1	"	"	211.	"	"	162. 1/2
"	1	"	"	209.	"	"	160 1/2
"	2	"	"	207.	"	"	318. —
"	1	"	"	206	"	"	158. 1/4
"	1	"	"	205	"	"	157 1/2
"	2	"	"	204.	"	"	313: 1/2
"	3.	"	"	172.	aan d'Caab	"	—
"	1	"	"	198.	"	"	152: 1/2
"	2.	"	"	197	"	"	303: —
"	2.	"	"	196	"	"	301. 1/2
"	6	"	"	195	"	"	900: —

5190. 3/4

In de Cajuit voor 12. perZoonen in 7. weeken 10. perZoonen in 4 weeken en 9 perZoonen in 20. weeken dus 31 weeken à 1 1/2 lb ijder 's weeks .. " 456 —

tel geconsumeerde beloopt ... lb 5654 3/4

of Zulx nog soude moeten resteeren lb 4065 1/4

maar de wijl volgens verklaring op de uytlevering van 12 vaten off 6400 lb tekort gekomen Zijn ... " 1087 —

Zoo Resteeren nu maar lb 2978 1/4

Speck

tot consumtie voor de reijse meede gekreegen volgens victualy Lijst
47. vaten Inhoudende naar gem: Lijst . . . . ℔ 15840

men heeft Eier van in 31 weeken (ongereekent de Legdagen) à 2 maal in Ider ofte 62. randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officiers die half dubbelt genieten tot 3/4 ℔ de man Ider reijse Namentlijk

In	Weeken	aan	Coppen	℔	
In 3	Weeken	aan 260	Coppen	℔ 1192 ½	
2	"	254	"	777 —	
1	"	253	"	387 —	
2	"	251	"	760 —	
1	"	246	"	376 ½	
1	"	238	"	364 ½	
1	"	227	"	348 —	
1	"	215	"	330 —	
1	"	211	"	324 —	
1	"	209	"	321 —	
2	"	207	"	636 —	
1	"	206	"	316 ½	
1	"	205	"	315 —	
2	"	204	"	627 —	
1	"	198	"	304 ½	
2	"	197	"	606 —	
2	"	196	"	603 —	
6	"	195	"	1800 —	10397 ½

In de Cajuit door 12. persoonen in 7. weeken 10 persoonen in 4. weeken en 9. persoonen in 20 weeken dus 31 weeken à 3. ℔ Ider 's weeks . . . . " 912

Zoo dat er geconsumeert Zijn . . " 11309

des nog sal moeten resteeren . . ℔ 4530

Wijnen

volgens victualy Lijst tot Consumtie voor de reijse meede gekreegen
5 halve leggers franse wijn . . . . ℔ 1024
3 oxhoofden — " . . . . " 375 ℔ 1399
4 halve aamen Spaanse " . . . . " 204. 8
5 Leggers Caabse wijn volgens Caabs onk: reek: . . . . " 2048 ℔ 3651

men heeft Eier van in 19 weeken halfen 16 weeken heel dus 35. weeken a 3 maal in Ider ofte 105 randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot 1/10 kan de man Ider reijse Namentlijk

In	Weeken	aan	Coppen	℔	
In 3	weeken	aan 260.	Coppen	℔ 119: 7.	
2	"	254	"	77: 7.	
In 1	weeken	aan 253	Coppen	38: 7.	
2	"	251	"	76. 8.	
1	"	247.	"	37: 8.	
1	"	246	"	37: 7.	
1	"	230	"	36: 4	
1	"	227.	"	34: 8.	
1	"	215.	"	33: —	
1	"	211	"	32. 4.	
1	"	209	"	32: 1.	
2	"	207.	"	60. 6.	
1	"	206	"	36. 6.	
1	"	205	"	36: 5	
2	"	204	"	125: 4.	
3	"	172.	"	159. 3.	
1	"	198	"	60: 9.	
2	"	197.	"	121: 2	
2	"	196	"	120. 6.	
6.	"	195.	"	360. —	℔ 1646: 2.

In de Cajuit door 12. persoonen 1 9/10 maand 10. persoonen in 2/10 maanden en 9. persoonen in 5 2/5 maanden dus 8 1/5. maand à 4 ℔ Ider 's maands . . . . " 321 0.
aan de Zieken in 7 1/3 maanden vide verklaring . . . . " 473 —
voor 't passeeren van de barles en abriolhos . . . . " 80 —
Item Extra van de Caab tot op de rheede batavia à 1/2 mutsken de man 's daags stelle . . . . " 766 —

het geconsumeerde beloopt . . . . ℔ 3206

Zulx nog souden moeten Resteeren ℔ 365

maar de wijl volgens verklaring op de uijtlevering van 5 halve leggers 3 oxhoofden fransche 4. halve aamen Spaanse en 5. leggers Caabse wijn tekort gekomen Zijn 365

Zoo Consteerd dat den geheele voorraad geconsumeert is

Jenever

voor de reijse meede gekreegen volgens victualy Lijst tot Consumtie
5 leggers Inhoudende . . . . ℔ 2040 —
40. halve aamen — " . . . . " 2040 ℔ 4096 —

Eier van heeft men in 19. weeken (uitgezonderd bij aan wijn dubbelt) en 16. weeken Enkelde randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen daar onder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot 1/20 kan de man Ider reijse Namentlijk

In	Weeken	aan	Coppen	℔	
In 3	weeken	aan 260.	Coppen	℔ 318. —	
2	"	254	"	205. 2.	
1	"	253	"	103. 2.	
2	"	251	"	204. 8.	
1	"	247.	"	100: 8.	
1	"	246	"	100: 2	
1	"	230	"	97: 2	
1	"	227.	"	92. 8.	
1	"	215	"	88. —	
1	"	211	"	86. 4	
1	"	209	"	85. 6	
2	"	207.	"	169. 6.	
1	"	206	"	84. 4.	
1	"	205	"	84 —	
2	"	204	"	83. 6.	
3	"	172	"	106. 2	
1	"	198	"	40. 6.	
2	"	197	"	80. 8.	
2	"	196	"	80. 4.	
6	"	195	"	240 —	2453: 8.

In de Cajuit door 12 persoonen in 8. weeken 10 persoonen in 4 weeken en 9. persoonen in 23. weeken dus 35. weeken à 1/5 kan Ider 's weeks . . . . " 137. 0.
aan de Zieken in 7 1/3 maanden vide verklaring . . " 236. —
" Extra bij nat en travadig weeir . . . . " 350. —

het geconsumeerde beloopt . . . . ℔ 3177. 6.

of Zulx nog souden moeten resteeren . . . " 910. 4.

maar de wijl volgens verklaring op de uijtlevering van 40. halve aamen 8 1/2 leggers te kort gekomen Zijn . . . . " 365 —

Zoo blijven per Resto . . . . . . ℔ 553. 4.

Boter

voor de reijse tot Consumtie meede gekreegen volgens victualy Lijst
8) vaten Inhoudende 360. ℔ Ider ofte samen . . . . ℔ 2880. —
2 vierendeelen — " 90 " " — . . . . . " 180. ℔ 3060. —

met den aanvang deeser voijagie heeft men Eier van in 15. weeken een gelijk getal randsoenen uijtgedeelt aan de volgende manschappen tot 1/2 ℔ de man 's weeks tot brood ende 7. man of Elke bak nog 1 ℔ tot vis en toespijse namentlijk

In	Weeken	aan	Coppen	℔	
In 3	weeken	aan 260	Coppen	℔ 501 3/7	
2	"	254	"	326 3/7	
1	"	253	"	162 9/14	
2	"	251	"	322 5/7	
1	"	247	"	158: 11/14	
1	"	246	"	158: 1/7	
1	"	230.	"	153. —	
1	"	227.	"	145 13/14	
1	"	215	"	138: 3/14	
1	"	211	"	135: 9/14	
1	"	209.	"	134 5/14	2335 3/7

In de Cajuit door 12. persoonen in 1 9/10 maanden 10. persoonen in 9/10 maanden en 9. persoonen in 5 2/5 maanden dus 8 1/5 maanden a 4. ℔ Ider 's maands . " 320. 4/7
aan de Zieken in 7 1/3 maanden vide verklaring — " 236. —

het geconsumeerde beloopt . . . ℔ 2892 —

of Zulx nog souden moeten resteeren ℔ 168 —

maar de wijl volgens verklaring op de uijtlevering van 8 1/2 vaten off 3060. te kort gekomen Zijn . . . . ℔ 168 —

Zoo Blijkt den geheele voorraad geconsumeert is

Olyven Oly

tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen volgs victualy Lyst
10 Calve aamen Inhoudende . . . . f: 921.6

van deese vettigheyt heeft men in de resteerende 20.
weeken Een gelyk getal randsoenen uytgedeelt aan
de volgende manschappen tot 1 mutsken de man
'S weeks tot brood en de 7 man of Elke bak nog 2 mutts.
ken tot visch en tot Spyse Namentlyk

In 2	weeken aan	207	Coppen	f:	53.2 2/7	
" 1	"	206	"	"	26.4 6/7	
" 1	"	205	"	"	26.3 4/7	
" 2	"	201	"	"	52.9 4/7	
" 3	"	172	Coppen	"	66.3 3/7	
1	"	198	"	"	25.4 4/7	
2	"	197	"	"	50.6 4/7	
2	"	196	"	"	50.4	
" 6	"	195	"	"	150.4 2/7	501.0 1/7

In de Cajuit door 12. perzoonen in 1 1/10 maanden 10.
persoonen in 4/10 maand en 9. perzoon in 5 4/5 maanden
dus 8 1/2 maanden à 1 1/2 f: yder 'S maands . . . . . . " 10.1 6/7
tot het aansmeeren der geweeren gebruykt . . . . " 14 —

Het geconsumeerde beloopt . . . . f: 556 —

of Zulx nog souden moeten resteeren . . . f: 365.6

maar de wyl volgens verklaring op de uytlevering van
10 halfe aamen off 66 5/7 f: tekort gekomen Zyn . . . " 74 —

Zoo Resteeren in maar . . . f: 291.6

Azyn

Voor de reyse tot Consumtie meede gekragen volg: victualy Lyst
10. halve leggers Inhoudende . . . . f: 2048 —

men heeft hier van in 35. weeken een gelyk getal randsoenen ver,
strekt aan de volgende manschappen tot 1 mutsken de man
'S weeks als

In 3	weeken aan	260	Coppen	f:	78 —	
" 2	"	254	"	"	50.8 —	
" 1	"	253	"	"	25.3 —	
" 2	"	251	"	"	50.2 —	
1	"	247	"	"	24.7 —	
1	"	246	"	"	24.6 —	
1	"	230	"	"	23.0 —	
1	"	227	"	"	22.7 —	
1	"	215	"	"	21.5 —	
1	"	211	"	"	21.1 —	
1	"	209	"	"	20.9 —	
2	"	207	"	"	41.4 —	
1	"	206	"	"	20.6 —	
1	"	205	"	"	20.5 —	
2	"	204	"	"	40.8 —	
3	"	172	"	"	51.6 —	
1	"	190	"	"	19.0 —	
2	"	197	"	"	39.4 —	
2	"	196	"	"	39.2 —	
6	"	195	"	"	117 —	753.9 —

In de Cajuit door 12 perzoonen in 1 1/10 maand 10. perzoo-
nen in 4/10 maanden en 9. perzoonen in 5 4/5 maanden
dus 8 1/2 maanden à 1 f: Yder 'S maand . . . . . . " 80.4 —
tot het besprengen van 't schip verbruykt . . . . . " 400

Het geconsumeerde beloopt . . . . f: 1234.1

Zulx nog souden moeten Resteeren . . . f: 813.7

maar de wyl volgens verklaring op de uytlevering van
7. halve leggers off 1433 3/5 f: tekort gekomen Zyn . . . . . . " 157.6

Zoo Resteeren in nog f: 656.1

Wyn Tint

tot verkwicking der Zieken meede gekreegen bottels . . . 10 —
geduurende de reyse aan de selve uytgereykt . . . 10 —

Jopen Bier

ontfangen volgens victualy Lyst . . . . . . Vaatjes 2 —
staande de Voyagie geconsumeert . . . . . . " 2 —

Bus Kruyt

Volgens Equipagie Lyst ontfangen . . . . lb 4500 —
 : kruyt teeke Zoirbert . . . . lb 876 —
In 'S Comp: artillery afgedraept . . . . " 3511 —

Het Zoirbert en verstrekte beloopt lb 4387 —

des nog Resteeren . . . . lb 113 —

Contanten

door de Edele Heeren Bewindhebberen ter Camer Voorsz Zyn aan
den Schipper van deesen bodem tot het doen van noodige quastos
ter hand gesteld . . . . Sp: mat: 200 —

daar van uytgegeven
op 't Eyland St. Jago

1764 9 Januar: volgens quitantie van den Consul Marchant voor
diverse verversing . . . . p: 177 —
1 Ciprie aan den mattroos hendrick Schrender voor
't eerst sien van 't land van africa geeft . . . " 8 —
21 Juny aan den mattroos adriaan hogenbergs voor 't sien
van 't Land van Java geeft . . . . 6 p: 191 —

In de Straat Sunda

1764: 6 July aan Schelpadden en groenten . . . . p: 20 —
" 7 " " Hoenders " Eyeren . . . . " 12 —
" 9 " " pampelmoesen " Lemoenen . . . . . . " 13 —
" 10 " " Endvogels " groente . . . . " 12 —
" 11 " " Piesang " Clappus . . . . " 6 — 63 —

Den uytgift Sommeert . . . Sp: mat: 254 —

Meer der uytgegeven als ontfangen Sp: mat: 54 —

Scheeps Kleederen

Van de selve Zyn volgens Extract uyt het Scheeps Soldy
Journaal per Zestand verbleeven de volgende als

8. mans wolle pakken
1 Jongens ——
38. mans Linne pakken
12 Jongens ——
71 paar Linne hoosen
105 p: Hemden en
5 paar Schoenen

de welke alle in 'S Comp: negotie pakhuysen gelevert Zyn volgens
quitantie van den 1ste pakhuysmeester E. R. Nessinck

Die

de Scheeps ofheeden getuijgen 's Comp:s wegens van Cantam
geen verversing bekomen te hebben
mitsgaders dat met deesen bodem in Engeland niet zijn aan
geweest

Batavia In 't Castel den 20: Augustus 1751
/Was Geteekent/ J. H. Bolender

Extract uijt de Notulen van
d' H:o g:e besoigneerde en g:e Edelheerde
H:n Rade van India

Dingsdag den 20 op Augustus A:o 1751

Na Resumtie is verstaan te passeeren de uijtgegevene
Contanten en geConsumeerde provisien op de uijtreijse
van de Scheepen De Huijgewaart en de Princes van
Oranjen, mitsgaders aan de Overheeden van Eerstgenoemde
bodem, uijt Cassa te laten restitueeren 54 Spaanse mat-
jcanen welk door hun boven de Ontfangene 200 Stuks zijn
uijtgegeven, mitsgaders door de Laaste te doen vergoeden
2 Jongens Bolkvangers een mans wolle pak en een half
Jongens dito, een Jongens linne dito, 7 paar wolle kousen
4 paar Linne d:to en een waakrok, voorts aan bijde toe te
leggen f 300 tot een premie van spoedige voijagie —

/Onder Stond/
Accordeert
/was Geteekent/
J. V. Hazebroek
Secret:s

Naer voorz: dispositie ter ordre van den Wel Edelen Heer
Julius valentijn Stein van Gollenesse, Eerste raad en
Directeur Generaal van Nederlands India, in 's E.
Comp:s Provisie Magasijn Gelevert
3 halve Legg:rs azijn als 1 van 3 en 2 a 5 d:m, van
blijven de verdere Overbehoudene provisien ter Verant
woording der Scheeps Overheeden binnen boord.

Consumtie Reekening van't Schip D' Jager verant,
,woord door den Schipper Daniel Blank deesen bodem bo,
ven des bemant met 168 Zeevaarende, 88 militairen en 1 Am,
,bagtsman uÿt brengende met den anderen 259. Coppen zÿlt
den 30 9ber 1753 uÿt texel voor reekening van de Camer Enk,
,huÿsen komt den 6. Januarÿ 1754 op't Eÿland St Jago aldaar
gedesserteert zÿn 1 Zeevarende, vertreek van daar den 12 desel,
,ver maand en arriveerd den 22 Maart aan Caabo de goede hoop,
alwär so aan land int Hospitaal verbleeven, overleeden en gedeser,
,teert zÿn 15 Zeevarende en 9 militairen, bekomt daar en,
,tegen weeder aan boord een gecondemneerde mattroos
en een Soldaat benevens eenen Claas van Batavia die
zÿn thien Jaarigh bannissement aldaar heeft uÿt gedient, ver,
,laat dien uÿthoek den 17 April en bestevend deese Reede
den 10 Julÿ Jongstleeden met 149 Zeevaarende 65 militairen
1 Ambagtsman en voorsz: gecondemneerdens, invoegen op
de reÿse overleeden zÿn 13 militairen en 6 Zeevarende aldus is deese
voijagie naar aftrek der St Jagose en Caabse legdagen in 6 maanden en 8 dagen zeÿlens
volbragt

Jager
voor de Camer
Enkhuÿsen

Vleesch

Vermits boven genoemde Schipper de victualÿ en stuagie lÿst verloo,
,ren heeft, so is den onder getekende genootsaakt geweest volgens
het Caabse Consumtie boek en andere papieren te werk te gaan
en bevonden voor de reÿse mede gekreegen te hebben
17 Vaten inhoudende naar den randsoen cee (?) 540 ℔ jd: off te samen ℔ 9180 —
Van den 30 9bre 1753 tot den 10 Julÿ 1754 komen 31 5/7 weeken waarvoor
stelle 32 ditos in de welke het randsoen by het leggen van 1 week op St
Jago en 4 weeken aan de Caab gecesseert heeft zoo dat hier van in 27
weeken een gelÿk getal randsoenen verstrecht zÿn aan de volgende manschap,
,pen daaronder 10 onderofficiren die halv dubbelt genieten tot 3/4 ℔, man jder reÿse name off

In 1 week	aan 251	Coppen	—	℔ 192 —
" 3 "	" 249	"	—	" 371 1/2
" 1 "	" 248	"	—	" 189 3/4
" 3 "	" 247	"	— als —	" —
1 week op St Jago en				
2 " in Zee			—	" 378 —
In 1 week	aan 242	Coppen	—	" 185 1/4
" 1 "	" 240	"	—	" 183 3/4
" 1 "	" 239	"	—	" 183 —
" 1 "	" 238	"	—	" 182 1/4
" 2 "	" 236	"	—	" 361 1/2
" 2 "	" 235	"	—	" 360 —
" 4 "	" 211	"	aan de Caab	" —
" 1 "	" 214	"	—	" 164 1/4
" 8 "	" 218	"	—	" 1308 —
" 2 "	" 211	"	—	" 324 —
" 1 "	" 210	"	—	" 161 1/4 ℔ 4744 1/2

In de Cajuit door 8 Persoonen in 27 weeken a 1 1/2 ℔
jder s'weeks — — " 324 —

het geconsumeerde beloopt = ℔ 5068 1/2
Over zulx nog soude moeten resteeren ℔ 4111 1/2

Maar dewÿl volgens verklaring op de uÿtlevering van
11 Vaten off 5940 ℔ te kort gekomen zÿn — " 994 —
Zoo resteeren nu maar — ℔ 3117 1/2

Speck

tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen volg.e Caabse Consumtie boek
51 Vaten Inhoudende naar gem: Consumtie boek — — ℔ 16500 —
men heeft hiervan in 27 weeken (: ongereekent de legdagen :) a 2 maal in jder ofte 54 randsoenen uyt gedeelt aan de volgende manschappen daaronder gemelde onder officieren die half dubbelt genieten tot $\frac{3}{4}$ ℔ de man jder reyse Namentlyk

In 1 week aan	251	Coppen — — ℔	384 —	
" 3 "	" 249	" — — — "	1143 —	
" 1 "	" 248	" — — — "	.379 $\frac{1}{2}$	
" 2 "	" 247	" — — — "	.756 —	
" 1 "	" 242	" — — — "	.370 $\frac{1}{2}$	
" 1 "	" 240	" — — — "	.367 $\frac{1}{2}$	
" 1 "	" 239	" — — — "	.366 —	
" 1 "	" 238	" — — — "	.364 $\frac{1}{2}$	
" 2 "	" 236	" — — — "	.723 —	
" 2 "	" 235	" — — — "	.720 —	
" 1 "	" 214	" — — — "	.328 $\frac{1}{2}$	
" 8 "	" 213	" — — — "	2616 —	
" 2 "	" 211	" — — — "	.648 —	
" 1 "	" 210	" — — — "	.322 $\frac{1}{2}$	℔ 9489 —

In de Cajuit door gem: Coppen à 3 ℔ jder stuk en in 27 ditos " .648 —
Zoo dater geconsumeert zyn — ℔ 10137 —
Des nog sal moeten Resteeren — — — ℔ 6363 —
Nog blykens recepisse aan Caab d Goede hoop geligt
5 Vaten inhoudende 324 ℔ jder ofte saamen — — — " 1620 —
Zoo resteeren nu maar — — — ℔ 4743 —

Wynen

Volgens voorm: Caabse Consumtie boek voor de reyse meedegekreegen
7 halve leggers franse wyn jnhoudende — K: 1433 6
3 Oxhoofden franse " ——— d.o — " .375 — K: 1808 6
5$\frac{1}{2}$ legger Caabse " " ——— d.o — — " 2252 8
4 halve aamen Spaanse — — — — — " .204 8
5 leggers Caabse wyn volg.e Caabse ontr. reek: — — " 2048 — K: 6314 2
men heeft hiervan in 32 weeken a 3 maal in jder ofte 96 randsoenen uyt gedeelt aan de volgende manschappen daronder gem: onder officieren die halv dubbelt genieten tot $\frac{1}{10}$ Kan: de man jder reyse Namentlyk

In 1 week aan	251	Coppen — — — K:	76 8	
" 3 "	" 249	" — — — "	228 6	
" 1 "	" 248	" — — — "	.75 9	
" 3 "	" 247	" — — — "	226 8	
" 1 "	" 242	" — — — "	.74 1	
" 1 "	" 240	" — — — "	.73 5	
" 1 "	" 239	" — — — "	.73 2	
" 1 "	" 238	" — — — "	.72 9	
" 2 "	" 236	" — — — "	144 6	
" 2 "	" 235	" — — — "	144 —	
" 4 "	" 211	" — — — "	259 2	
" 1 "	" 214	" — — — "	.65 7	
" 8 "	" 213	" — — — "	523 2	
" 2 "	" 211	" — — — "	129 6	
" 1 "	" 210	" — — — "	.64 5	K: 2232 6

In de Cajuit door gem Coppen a 4 K.e jder stuk en in 7$\frac{2}{5}$ maanden " .236 8
aan de Zieken in 6$\frac{3}{10}$ maanden vide verklaring — — " .430 —
voort Passeeren van de barkes en abrolhos — — — " .80 —
aan Extra uyt het Vaderland tot op de Rheede Batavia a $\frac{1}{2}$ mutsken de man 3 daags Stelle — — — " 2627 8
het geconsumeerde beloopt — — — K: 5607 .
des nog souden moeten resteeren — — — K: .707 .
Maar dewyl volg.e verklaring op de uytlevering van 7 halve leggers en 3 Oxhoofden franse, 4 halve aamen spaanse en 10$\frac{1}{2}$ leggers Caabse wyn te kortgekomen zyn " 707
Zoo Consteert dat den geheele voorraad ge Consumeert js —

Brandewyn

Voor de reyse meede gekreegen volgens gem: Consumtie boek
44 halve aamen Inhoudende naar gem: Consumtie boek — K: 2252 8
hiervan heeft men in 32 weeken een gelyk getal Randsoenen uyt gedeelt aan de volgende manschappen daaronder gem: onder officieren die halv dubbelt genieten tot $\frac{1}{20}$ Kan de man jder reyse Namentlyk

In 1 week aan	251	Coppen — — — K:	51 2	
" 3 "	" 249	" — — — "	152 4	
" 1 "	" 248	" — — — "	.50 6	
" 3 "	" 247	" — — — "	151 2	
" 1 "	" 242	" — — — "	.49 4	
" 1 "	" 240	" — — — "	.49 —	
" 1 "	" 239	" — — — "	.48 8	
" 1 "	" 238	" — — — "	.48 6	
" 2 "	" 236	" — — — "	.96 4	
" 2 "	" 235	" — — — "	.96 —	
" 4 "	" 211	" — — — "	172 8	
" 1 "	" 214	" — — — "	.43 8	
" 8 "	" 213	" — — — "	.348 8	
" 2 "	" 211	" — — — "	.86 4	
" 1 "	" 210	" — — — "	43 —	K: 1488 4

In de Cajuit door gem: Coppen a $\frac{2}{5}$ K.e jder stuk en in ditos — " .102 4
aan de Zieken in 6$\frac{3}{10}$ maanden vide verklaring — — " .215 —
" Extra by nat en travadig weeir Stelle — — — " .245
het geconsumeerde beloopt — — K: 2050 8
Over zulks nog soude moeten Resteeren — — K: .202 —
maar dewyl volgens verklaring op de uytlevering van 44 halve aamen off 2252$\frac{4}{5}$ kan te kortgekomen zyn — — — — K: .202 —
Zoo blykt dat den geheele voorraad ge Consumeert js —

Boter

Voor de reyse tot Consumtie meedegekreegen volg.e meerm: Caabse Consumtie boek
9 Vaten jnhoudende 360 ℔ jder ofte saamen — — ℔ 3240 —
2 Vierendeelen — d.o .90 " " " " — — " .180 — 3420 —
met den aanvang deeser voijagie heeft men hiervan in 15 weeken Een gelyk getal Randsoenen verstrekt aan de volgende manschappen tot $\frac{1}{2}$ ℔ de man 's weeks tot brood, ende 7 man off Elke bak nog 1 ℔ tot vis en toespyse Namentlyk

In 1 week aan	251	Coppen — — — ℔	161 $\frac{5}{14}$	
" 3 "	" 249	" — — — "	480 $\frac{3}{14}$	
" 1 "	" 248	" — — — "	159 $\frac{3}{7}$	
" 3 "	" 247	" — — — "	476 $\frac{5}{14}$	
" 1 "	" 242	" — — — "	155 $\frac{4}{7}$	
" 1 "	" 240	" — — — "	154 $\frac{2}{7}$	
" 1 "	" 239	" — — — "	153 $\frac{9}{14}$	
" 1 "	" 238	" — — — "	153 —	
" 2 "	" 236	" — — — "	303 $\frac{3}{7}$	
" 1 "	" 235	" — — — "	151 $\frac{1}{14}$	℔ 2348 $\frac{5}{14}$

In de Cajuit door gem: Coppen a 4 ℔ jder stuk en in 7$\frac{2}{5}$ maanden " .236 $\frac{9}{14}$
aan de Zieken in 6$\frac{3}{10}$ maand vide verklaring — — " .215 —
het geconsumeerde beloopt — — — ℔ 2800 —
Over zulks nog soude moeten Resteeren — — ℔ .620 —
maar dewyl volgens verklaring op de uytlevering van 8$\frac{1}{4}$ vaten off 2970 ℔ te kort gekomen zyn — — — — ℔ .178 —
Zoo blyven nog per Resto — — ℔ 442

Olyven oly

tot Consumtie voor de reyse meede gekreegen volg:e Even gem: Caable Consumtie boek
19 halve aamen inhoudende — — — — — — — — — k: 972„8
van deese vettighyt heeft men in de restierende 17 weeken Een gelyk getal randsoenen uytgedeelt aan de volgende manschappen tot 1 mutsken de man s'weeks tot brood ende 7 man of Elke bak noy 2 mutsken tot vis en toespyse Namentlyk

In 1 week aan	235	Coppen — — —	k:	30 2 1/7
„ 4 „	„ 211	„ — — —	„	108 5 1/7
„ 1 „	„ 214	„ — — —	„	27 5 1/7
„ 8 „	„ 213	„ — — —	„	219 — 6/7
„ 2 „	„ 211	„ — — —	„	54 2 4/7
„ 1 „	„ 210	„ — — —	„	27 —

k: 466 5 6/7

In de cajuit door gem: Coppen a 1/2 k:a sm:s en in 7 2/5 maanden „ 29 6 1/7
tot het aan smeeren der geweeiren verbruykt — — — „ 14 —

het Geconsumeerde beloopt — — — k: 510 2

Dien volgende nog soude moeten Resteeren — — k: 462 6

Maar de wyl volgens verklaring op de uytlevering van 12 halve aamen off 614 2/5 ℔ te kortgekomen zyn — — — — k: 69 —

Zoo Resteeren nu noy — — — — — k: 393„6

Azyn

Voor de reyse tot Consumtie meede gekreegen volg:e Caable Consumtie boek
11: halve leggers Inhoudende — — — — — — — k: 2252: 8
Men heeft hiervan in 32 weeken Een gelyk getal randsoenen verstrekt aan de volgende Coppen tot 1 mutsken de man s'weeks als

In 1 week aan	251	Coppen — — —	k:	25 1
„ 3 „	„ 249	„ — — —	„	74 7
„ 1 „	„ 248	„ — — —	„	24 8
„ 3 „	„ 247	„ — — —	„	74 1
„ 1 „	„ 242	„ — — —	„	24 2
„ 1 „	„ 240	„ — — —	„	24 —
„ 1 „	„ 239	„ — — —	„	23 9
„ 1 „	„ 238	„ — — —	„	23 8
„ 2 „	„ 236	„ — — —	„	47 2
„ 2 „	„ 235	„ — — —	„	47 —
„ 4 „	„ 211	„ — — —	„	84 4
„ 1 „	„ 214	„ — — —	„	21 4
„ 8 „	„ 213	„ — — —	„	170 4
„ 2 „	„ 211	„ — — —	„	42 2
„ 1 „	„ 210	„ — — —	„	21 —

k: 728: 2

In de cajuit door gem: Coppen a 1 k:a jder sm:s en in 7 2/5 maanden „ 60„—
tot het besprengen van't schipp verbruykt — — — „ 370„—

het geconsumeerde beloopt — k: 1158 2
Over zulcs nog souden moeten Resteeren — k: 1094:

Maar de wyl volgens verklaring op de uytlevering van 7 halve leggers off 1433 3/5 kan te kort gekomen zyn — — — k: 154

Zoo Resteeren nu maar — — k: 940

Wyntint

tot verkwicking der Zieken meede gekreegen bottels — 11 —
geduurende de reyse aan deselve uytgereyckt — „ — 11 —

Jopen bier

ontfangen volgens Stuagie lyst — — — vaatjes — 2 —
Staande de voijagie geconsumeert — — — „ — 2 —

Buskruyt

Volgens Equipagie lyst ontfangen — — — — — ℔ 4500 —
— d:o kruyt reek: veroirbert — — ℔ 578 —
in s'E: Comp:s arthillery afgescheept — — ℔ 1522 —
Volgens annexe Verklaring overboord geworpen ℔ 2400 —
komt als boven — — — ℔ 4500 —

Contanten

Door de Edele Heeren bewindhebberen ter Camer voor[illegible] zyn aan den schipper van deese bodem tot het doen van nodige quastos ter hand gestelt — — — — Sp: mex — 200 —

darvan uytgegeven
op 't Eyland S:t Jago
Ververssing van rond en andere vee, groen„ten etc:a mitsgaders, Ankeragie en Consula„tie geld volgens quitantie — — — Sp: mex — 150 —

des noy Resteeren — Sp: mex — . 50 —

Dewelke ter g:'Eerde ordre van den wel Edelen Heer Julius Valentyn Stein Van Gollenesse, Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India in de groote geld camer gebragt zyn volgens quitantie van den 2de Opperkoopman deeses Casteels C:an Zeerhoosen en g:' authentiseert door den Negotie overdrager. S: Elias

Scheeps kleederen

Van deselve zyn volgens Extract uyt het scheeps Zoldy Journaal per restant verbleven de volgende als

15 mans linne Pakken
8 Jongens d:o — d:o
9 Paar wolle kousen
64 „ linne — d:o
51 p:s Hemden

de

de welke alle in 'sComp.s Negotie Pakhuÿsen gelevert zijn volgens quitantie van den 2de Pakhuÿsm. Joh: Bacheracht

de Scheeps overheeden getuÿgen 's Comp.s wegen van Bantam tot ververssing bekomen te hebben
6 Cabrieten
80 Stux hoenderssen
1 Parthÿ groente
Mitsgaders dat met deesen boden in Engeland niet zijn aangeweest

Batavia Int Casteel d. 6 augúst 1754
Was Geteekent: J. H. Bolender

Extract uÿt de Notulen van het g'besoigneerde en g'resol, veerde Jn Rade van India

Dingsdag den 6 augt. Ao. 1754

Na Resumtie wierd wel verstaan, te passeeren de Reek: van geConsumeerde provisien, Item Uÿtgegevene Contanten op de herwaards reÿse door de Overheeden van de Scheepen Luxemburg Nieuw Nieuwerkerk en de Jager, maar teffens besloten door die van eerstgenoemden bodem te doen vergoeden, de hier te min uÿt, geleverde 5 Jongens bolksangers 5 wolle pak, sken 14 hemden, en 2 waakrokken en wÿders tot premie van spoedige voÿagie toeteleggen
Aan die van Luxemburg ... f 300
" " " Nieuw Nieuwerkerk f 300
" " " De Jager ... 600
Onder Stond / accordeert / was geteekent
J. W. Hazebroek
E. Secr

Naer voorz. dispositie ter Ordre van den wel Edelen Heer Julius Valentijn Stein van Gollenesse Eerste Raad en Directeur Generaal van Nederlands India, in 'sE Comp.s Provisie Magazijn gelevert.
4 halve Legg.rs Azijn 1a 4, 1a 5, 1a 6, en 1a 7 D.o voor blÿven de verdere overgehoudene provisien ter verantwoor, ding der Scheeps Overheeden binnen boord.

Batavia Int Casteel den 15. october 1754.

J. H. Bolender

Amsterdam
Aº 1757

Register der Papieren, wer-
dende versonden per 't retour-
schip Keukenhoff in ge-
selschap van Cattendijke,
de Hoop, Rotterdam en
Pijlswaard vertrekkende
aan de Edele Agtb. heeren
Bewindhebberen van de Gene-
rale Nederl. oost Indische
Comp. ter presidiale Kamer
Amsterdam, te weten.

Nº 1. Origineele Missive van haar Edº. den Gouverneur
Generaal en de Raden van
India, alsz als in den hoofde
deses, geint. als deze register

" 2. Duplicaat Register, en

" 3. ——— Generale missive van als even aan
de hoog Edele heeren Seventie-
nen, de dato 15. deser, in Ori-
ginali pr. Haarlem over Enk-
huysen afgegaan. ——

vere. ; uit 1. B. 3. ingenaayt !

" 4. ——— Kamer brief van even geciteerden
datum almede per dien bodem
in Originali afgegaan. —

" 5. Notitien der officiers, passagiers en gesondemaecu-
dens, item verstofte militairen
op de retour schepen Keuken-
hoff, Cattendijke, de Hoop, Rot-
terdam en Pijlswaard.

Nº 6

N.º 6. Extract uyt de Generale Resol. des Casteels Batavia genomen op den 7.e May j.l. leden, touckeerende den met Keukenhoff overkomende bannelingen Jean du Rie

7. Verklaring van den Commandeur Ontjes op Keukenhoff, wegens het genot van de thuys reyse

8. ——— concerneerende 't zuym.

Kaertekamer 9. Lyste van de verstrekte stuurmans gereed.

pakhuys 10. Cognoscement van de kleden en Contanten voor de thuys reyse mede gegeven. —

Apotheek 11. Cattalogus der verstrekte Medicamenten ten dienste van meerm. Kie

Generaal Comptoir 12. Lyste van de Bagagie der repatrieerende manschap op Keukenhoff.

Appart 13. Lyste van de daar mede overgaande bestelkassjes. —

[illegible] 14. Notitie, aanwysende hoe de goederen in Brenger deses zyn weggestouwt. —

nieuw apart Contant 15. Een Lange en - - }
16. Een Korte factuur, item } van 't geladene in Keukenhoff voor de
17. Een Cognoscement } presidiale kamer Amsterdam

Pakhuys 18. vier Lange en }
19. — Korte . . . } factuuren van de overgegaane vertrekkende schepen Cattendyke, de hoop, Rotterdam en Pylswaard.

Werff 20. Inventaris en - - }
21. onkost rekening } van 't verstrekte aan Keukenhoff

N.º 22

399

398

N.º 22. Een pacquet van den Eerw. Kerkenraad alhier aan de Edele Hoog Agtb. heeren Seventienen

Appart

23. ——— ——— aan 't Eerw. Classis van Amsterdam. —

Appart

Batavia in 't Casteel den 29. octb. 1751. —

Mr. Roomp, secret.

N.B. hier nevens gaat nog af in Cardoes papier opgerolt en apart verzegeld.

de volgende aftekeningen enz. na 't afsluyten deses van de kaartemakers winkel ontfangen. —

Een aftekening van 't Eyland St. Paulus nevens 't daar toe gehoorende Extract Journaal, vermeld ter Resol. van 28.e May 1751. —

Agt stux differente aftekeningen van 't Eyland Madagascar, genoteerd by Resol. van den 31.e May 1751.

Een kaart van de droogtens &c. in straat Sunda, nevens het daar toe gehoorende Berigt van den Baas der kaartemakers ingediend by Besluyt van den 18.e Juny 1751.

Een Missive en annexe bylagen van de gereformeerde Kerkenraad aan de Verg. van 17.e, roerende een principaal over een verschil tusschen de gereformeerde en Luthersche Kerkenraad wegens het Doopen van een in onegt geteel[illegible]

Nagezien
[illegible]

Amsterdam

Aan de wel Edele Agtbare Heeren Bewindhebberen
van de generale Neederlandse ge-octroyeerde
Oost Indische Comp:e ter Presidiale
kamer, aldaar.

Edele, Agtb: Wijse,
Voorsienige en Zeer generuse
Heeren!

Volgens onse voorledige Letteren met onsen voorigen
het van de Heren Groningen genaamde Schip
Stralen sub dato 15. [illegible] by een advis Briefje
gesonden [illegible] van het afschrift deeser [illegible]
[illegible] van het aan Uw Edele
Agtb: onder g[illegible] Schip Nieukenhoff
[illegible] met Specerijen, Coffij, Peper Lywaten,
tot ter Bedrage van f 429124: 2: 8. Hiervan

De

in eenen goede staat en lange [illegible] van het
[illegible] van welke schepen wij ons
[illegible] om UWel Ed: volgens gewoonte in
[illegible] dat [illegible] uitgegaan [illegible]
[illegible] Lammerij [illegible]
in een goede staat gevonden zijn de volgende Com
Bodems als

Voor de presidiale Kamer
Amsterdam

Giessenburg
De Prinses van Oranje
Mariënbos
Ruiteveld
Buitenzorg
Kerkenhoven
Luxemburg
Zijnde de Prinses Carolina in eenen [illegible]
van de [illegible] tot nog [illegible]
[illegible]

Voor de Kamer Zeeland

Leyden
[illegible]
Popkensburg
[illegible]
Nieuw Nieuwerkerk
Nieuw Vreedenwijk
Zijnde het schip [illegible] mede [illegible]
het [illegible] alhier in een goede [illegible]

Voor de Kamer Delft

Vreeland
[illegible]

[illegible]

Voor de Kamer Rotterdam

[illegible]
Willige

Voor de Kamer Hoorn

Huigewaard
Heemskerk

Voor de Kamer Enkhuizen

De Cap[illegible]
[illegible] met [illegible]
[illegible] alhier aangebragt zijn 4740 koppen als

1 [illegible]
1020 Zeevarende
1 [illegible]
1540 Militairen
160 Ambagtslieden
14 Passagiers

[illegible] 1 [illegible] 500 Zeevarende 551 militairen
44 ambagtslieden en 2 passagiers of [illegible] samen
1104 koppen [illegible] naar Nederland
[illegible] daar opgepaald, [illegible] zijn
waar van 540 overleden 28 [illegible] op de [illegible]
[illegible] en 536
van de [illegible] zijn.

Eindelijk [illegible] de gelagte schepen,
[illegible] verantwoord, [illegible]
[illegible] in staat UWEdele Agtb. des berindinges
[illegible] de volgende Bevinding aan te bieden, zijnde
[illegible] aan UWEdele Agtb. afge
zonden 17 [illegible] Rekeningen van de
volgende schepen

Giessenburg
Ruiteveld
Mariënbos
Kerkenhoven
} van de Kamer Amsterdam

[illegible] Buijtenweg

Buijtenzorg
Luxemburg
De Princes van Orange } van de Kamer Amsterdam

Leyden
[illegible]
De [illegible]
[illegible]
Nieuw Nieuwerkerk } voor de Kamer Zeeland

De Eendragt [illegible]
Voorburg } voor de Kamer Delft

Jeruzalem „ d° ——— Rotterdam
De Vlugge waart „ d° ——— Hoorn,
De Jager . . d° ——— Enkhuysen

waar bij uw Edele agtb. des gelievende zullen kunnen beoogen op wat wyze de overheden de mede gegevene Contanten, Provisien etc. hebben verantwoord.

[illegible] uw Edele agtb. [illegible] 25 maart dat de [illegible] Kamer Noord Holland [illegible] Amsterdam [illegible] provisien van Visch ten [illegible] van 12 [illegible] 335 [illegible] of te samen 25 [illegible] 335 [illegible] Kamer [illegible] 29 maart [illegible] uw Edele agtb. [illegible] Amsterdam [illegible] quantiteit van 96000 ℔, [illegible]

van 3806 ℔ per [illegible] van 80 Staven. Conform [illegible] het [illegible] van het [illegible] 550 ℔ [illegible] 1550 ℔ of 1⅛ [illegible] ingerigt.

[illegible] met 1 [illegible] aangebragt 78000 ℔ [illegible] een minnigt [illegible] van 1460 ℔ of 1⅞ p:C° [illegible] 364 ℔ [illegible] 8 Staven [illegible] niet gevonden zyn.

Volgens [illegible] 14 [illegible] dat [illegible] het aangebragte yzer [illegible] quantiteit van 66000 ℔ [illegible] minnigt van 1318 ℔ of 2 p:C° [illegible] 206 ℔ per [illegible] van 6 Staven die blykens attestatie bij ontlossing niet gevonden zyn, [illegible] buiten 1: [illegible] op 100 ℔ [illegible] N° 5. [illegible] 105 ℔ [illegible] op 500 ℔ [illegible] verschil [illegible] gevonden.

Volgens het [illegible] 9 [illegible] per 1 [illegible] aangebragte [illegible] quantiteit van 80020 ℔ [illegible] 218 [illegible] van 1569 ℔ of 4 [illegible] dat een [illegible] staven [illegible] van 1900 ℔ of 1¼ p:C° [illegible] 1371 ℔ [illegible] 27 Staven [illegible] per [illegible]

aangeschreeven gelt van 2126 [illegible] onttrekken en bijzonder [illegible] verklaring niet [illegible] zyn geweest

[illegible] dat van den 13 aug[illegible] dat van de 2[illegible] Drog. [illegible] Klagen [illegible] N° 28 [illegible] Mamelouk hier aangebragt bevonden heeft [illegible] witte [illegible] [illegible] en niet geen [illegible] ontgaan in den Staat van [illegible] zyn

[illegible] den 10 [illegible] dat niet alleen [illegible] [illegible] aangebragt [illegible] de quantiteit van 61449 ℔ [illegible] bevonden is 1887 ℔ off 3 p[illegible] [illegible] dat op 26 vaten [illegible] [illegible] 75 [illegible] bevonden is een [illegible] van 1115 ℔ [illegible] vat in getal te [illegible] maar [illegible] UW Edele agtb. te vertoonen niet alleen dat [illegible] met dien Bodem aangebragt 66 vaten [illegible] [illegible] overige [illegible] bevonden zyn [illegible] [illegible] [illegible] mogelyk [illegible] wesen [illegible] van Zeeten, die [illegible] kommen [illegible] [illegible] heeft [illegible] te [illegible] de [illegible] heeft [illegible] dat [illegible] 10 [illegible] [illegible] dat het [illegible]

aangebragt

aangebragt zynde goed en [illegible] bevonden

[illegible] heeft [illegible] sessie van den 9. [illegible] [illegible] goedgevonden UW Edele agtb. [illegible] kennisse te geven dat den [illegible] [illegible] te [illegible] by Resolutie van den 12 [illegible] maand [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] te [illegible] hier te mogen ontfangen, [illegible] van de kamer Amsterdam [illegible] by te [illegible]

[illegible] wy nog onder de [illegible] UW Edele agtb. onder aanbieding van het [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in de maanden of [illegible] van 1 September 1753 tot [illegible] februarij [illegible] [illegible] heeft [illegible] alhier aangebragt 96 [illegible] 1 [illegible], 1 [illegible] en 9 [illegible] [illegible] 11 pistool [illegible] 1 [illegible] absent [illegible] zyn.

[illegible] wy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Schepen [illegible] [illegible] Spoedige voyage [illegible] heeft [illegible]

[illegible]

van Gieenburg	f 900 —
Rynveld	600 —
Mamenbosch	900 —
Keukenhoff	300 —
Bergteeweg	300 —
Luxemburg	300 —
De Prins van Oranje	300 —

Wy hebben met deeze Bodem [illegible] geen Brieven van U Edele Agtb. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tot de [illegible] Negotie en andere papieren met hun Registers [illegible] dienen.

Middelerwyle heeft [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] van de Retourschepen

Den 7 Maart van China na Nederland

Amstelveen voor Amsterdam
Rhoon Zeeland

Over Bengale

Meerkamp voor Amsterdam

Den 19 Maart van China

Oranje voor Delft

Over Bengale

Spaarnewoud voor Amsterdam
Pikkeburg Enkhuijsen

Den 31 May van China

Triesenburg voor Amsterdam

Den 11 Junij van China

'l Admiraal

'l Admiraal de Ruijter voor Amsterdam
Barnevelde Zeeland

Over Ceylon

Suijderburg } voor Amsterdam
Noordwijk }

Over Bengalen

de Snoek voor Zeeland

Den 16 Aug. van hier direct

Keukenhoff voor Amsterdam
Callendyke Zeeland
De hoop Delft
Rotterdam Rotterdam
Ruijswaart Hoorn
Stralen Enkhuijsen

waar bij nog staan te komen de schepen van de laatste Besending, behalven die welke te Ceylon [illegible] [illegible] geweest zijn uyt de Vaderland [illegible] [illegible] na mate van bereidigheijd voor aan beide zijde Retouren na Nederland te expedieeren.

Tot commandeur van deeze Retour schepen heeft men den 15 deezer in Rade van Indie aangesteld den [illegible] Capitain Joachim Ortgies en wy vertrouwen dat onder Gods geleyde 's Comp.s Ryk. [illegible] [illegible] [illegible] en [illegible] Rampen [illegible] havenen van ons Lieve Vaderland zal brengen.

Terwyl wy ons voor het overige [illegible] [illegible] staat van 's Comp.s belangens [illegible] [illegible]

in

en verdere gevraagen van onsent thans [illegible]
afgaande gewaden Brief aan de Hoog Edele
Heeren Seventienen gevoegt.

Ook nog weder te ons hebben UW Edele Agtb
[illegible] de [illegible] met Heeren medegesonden
Negotie papieren by een apart Register bevat
[illegible] met desen Boom van te laden [illegible]
negotie en Cassa papieren welke by het voorgaande
Register duydelyk gespecificeert, waar onder
bee gevoegd worden de korte en Lange factu
ren van 't geladene in 't Schip Catharina voor
de kamer Zeeland ten bedrage van f 284286:10:8
item van het selfde Kamer Schip de Hoorn
tot een montant van f 248790:3:–
van 't Rotterdammer Schip Rotterdam ter
somma van f 251421:1:8. en van [illegible]
voor de kamer Hoorn montant f 256833:1[illegible]
[illegible] de [illegible] van deese [illegible]
gesamentlyk [illegible] Speceryen [illegible]
etc.

Voorts by nog na gewoonte gevoegt zyn de
Naam Rollen van de voorgaande Officieren
Chirurgyns en Militairen, mitsgaders [illegible]
[illegible] en Lyff eygenen van welke [illegible]
het kost en Transport geld voor de hunnen
[illegible] alhier en Cassa
[illegible] is

Waar mede

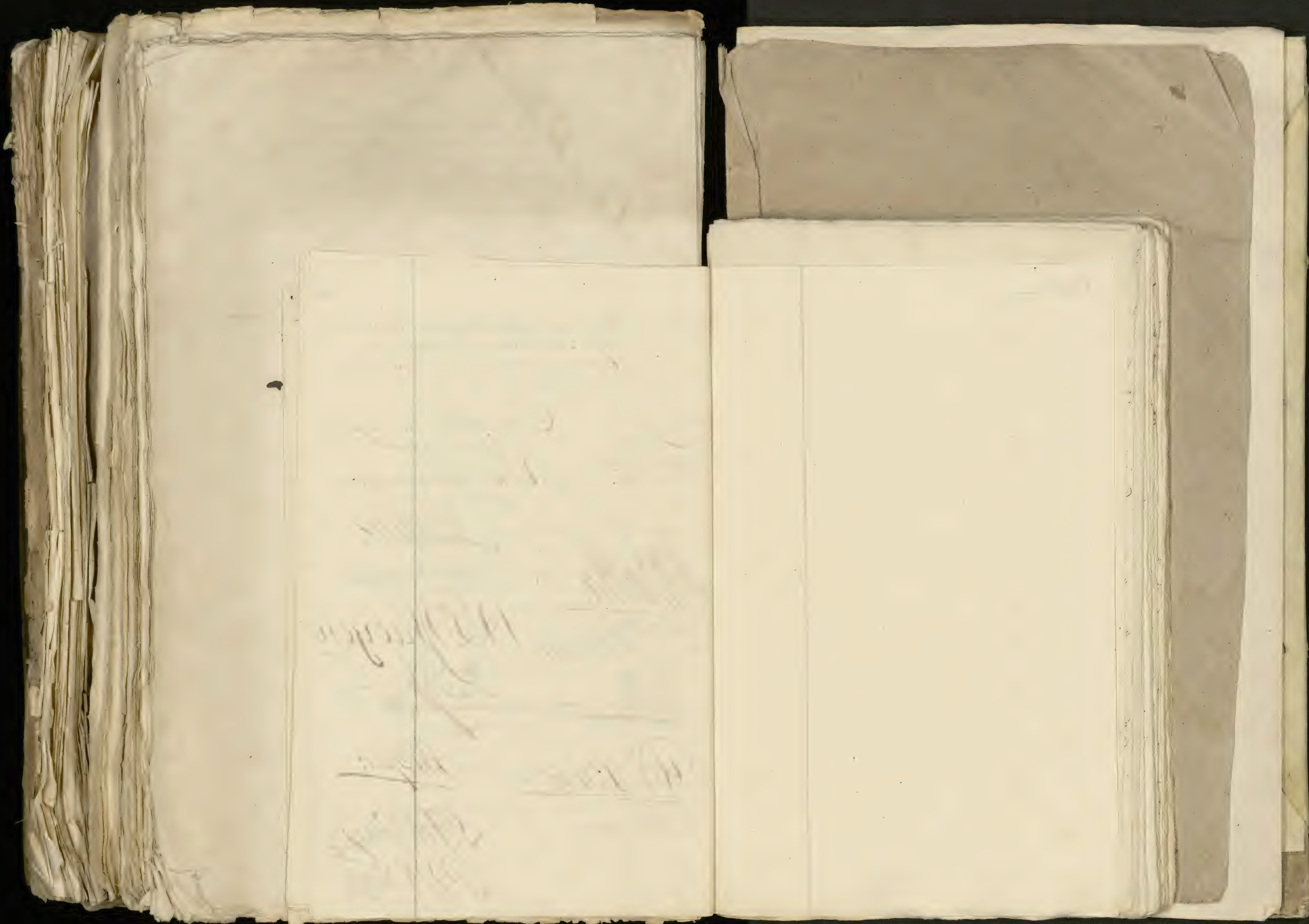
Waar mede desen besluytende UW Edele
Agtb. [illegible] en [illegible] in
Gods bewaring bevelen en in Schuldig
verbint verblyven.

Edele Agtbare wyse Voorsienige
en Seer Genereuse Heeren!

UW Ed. Agtb. Ootmoedige en
gehoorsame Dienaren.

Batavia
in 't Casteel den 29
October 1754.

J. Mossel
J.V.S. Gollonesse
H. V. D. Waeyen
D. v. d. Parra
H. V. Bebel
J. Spar
Riemsdyk
L. Hooreman
N. B. Selle

Nagelwein
Jch. Wijnkoút.

[illegible]

Braamcamp

Met het Retourschip Ruyvenhoff — gerenvoijeerd voor de eerste bezending deses saisoens naar het patria Nederland de volgende Officiers, Supposten en gemeenen neevens te weten. —

Lang 152 voeten

Capt: ter Zee en Commandeur over de Retourvloot Joachim Cletjes

[illegible] en Secretaris over de Retourvloot Jacobus de Roo

[illegible] Hans Pieterse

— Willem van Braam

[illegible] Pieter Jansz: Boot

[illegible] Coenraad Bremerman,

[illegible] Barent Alleman

[illegible] Gerhard [illegible] van Rabe

De twee [illegible] van [illegible] Raad Extra-ordinair Mr. Librecht Hooreman, (genaamd) Wouter Nicolaas en Librecht Jacob, nevens twee [illegible] slaven [illegible] gebruikt en [illegible] voor [illegible] en Kabenaarde Stuermeesters gedefereert gelaten)

Het soontje van wylen den heer raad ord: Hugo Verrijssel (genaamd) Michiel Hugo [illegible] [illegible] voorstaande [illegible] transport geldende [illegible] [illegible] gelaten

Den [illegible] en Christiaan [illegible]

Den boekdrucker Dirk Cooij [illegible]

Betjo van bregies slaafsen van [illegible] Raad [illegible] Rabe, transport en [illegible]

Geeommitteerde

[illegible] Sint [illegible] Saint [illegible] [illegible] en slaafsen [illegible] [illegible] [illegible] over te voeren.

Batavia in 't Casteel den 24 8ber: Ao 1754

Keükenhoff

Voor

Amsterdam

Pt. Schip Keükenhoff

36 Verloste Coppen Militairen

Ambagts lieden te weeten

25 Coppen Militairen

24	Johan David hoet		van helmershaijm	Sergean
20	Lodewijk de Vaine		Hanover	d°
20	Jochem Fredrik Meining		Luneburg	d°
16	Johan Michel Volgers		Koning d°	Corporaal
14	Fredrik Christophel Edersen		Holstyn	d°
14	Jan Jürgen Knoult		Pernrood	d°
11	Anthonij Brand		Brandenburg	Soldaat
11	Sebastiaen Müller		Speyer	d°
11	Johan Valke		Breemen	d°
9	Johan Godfried Harwart		Dantzig	d°
9	Jacob Geürtner		Boekholt	d°
9	Jan Arend Meken		Dinklag	d°
9	Arnoldus de Jonghe		Uytregt	d°
9	Nicolaas Coemans		Amsterd.	d°
9	Jan Christoffel Ketterig		Morgard	d°
9	Balthasar Thomas		Delmets	d°
9	Valenstyn Barend		Hakenstyn	d°
9	Albert Roedolff Kuijper		Minden	d°
14	Barend hendrik Tilke		Selfs	Corporaal
9	Johan Borghers		Breemen	Soldaet
9	Pieter Lodewijk		Dansig	d°
9	Johan Leonhard Smalte		Saxgotha	d°
7	Thomas Dirk van Eyken		Amsterd.	d°
9	Jan hendk. Isac Fax		Diksheijm	d°
9	Sigismond Christiaen Swijnegel		Aaken	d°

25 Coppen Voorsz:

Etc

11 Coppen Ambagtslieden

22	Willem Robert	Rotterdam	Blikslager
20	Harman Paulman	Brondwijk	truijmake
20	Willem Houderman	Patte	D°
20	Jan françois Pollet	Hamie	H.timmer
18	Pieter Rakat	Amsterd.=	D°
18	Jan Roeloff Barens	Brandend	hoefsmit
16	Andries olsen	Coppenhage	Spoormak
15	Christoffel fred. Vergo	Rostok	handlange
14	Jan van der Wall	harlem	geelgiete
14	hans george Litter	Donneswert	Canoni
10	Jan Andries Reijmers	Bargen	handlange

11 Coppen Voor 't Z:

Batavia in 't Castel adij 24e 8ber 17..

J. de Ravallet

Met het Retour Schip Cattendyk

Gehoorende onder de eerste Besending deses Saysoens vertrec, ken na Nederland de volgende Officiers, En Passagiers Te weeten.

Lang 140. voeten.

Schipper Jacobus Lamote
Siekentrooster Dirk Dorwe
Opperstuurman Hendrik De Beer
Oppermeester Gabriel Bergman.

Den opperkoopman en gewesene Jaban, dhaar entuant meester D.E. Warmolt van Mancil neven.s Zyn huysvrouw Sara Catharina Verdion en 4 slaven als 2 jongens met namen September van Batavia en Batzo van Boegis item 2 Slavinnen helena van Bali en Castorie van boegis /: voor de slaven betalen:/

Den Captn militair Cornelis de Rott

De dogter van den presenten gouverneur van Malacca DE Mr Willem Decker met name Constantia Alexandrina /: betaalt/

het Soontje van den Capn Pieter Joan Bangeman /mi name/ Joan andries /: betaalt:/

Den uitgeslagen Ketting ganger Michiel Philip van Bertys om voor de kost scheeps dienst te doen

Batavia int Casteel den 24 Xber Ao 1751

Met het Retour Schip Cattendyk

Gehoorende onder de eerste Besending deses Saysoens vertrec,
ken na Nederland de volgende Officiers, En Passagiers
Te weeten.

Lang 140. voeten.

Schipper Jacobus Lamote
Siekentrooster Dirk Douwe
Opperstuurman Hendrik De Beer
Oppermeester Gabriel Bergman.

Den opperkoopman en gewesene Saban,
dhaar en titulair meester D'l War,
mott van Manceil nevens Zyn
Huysvrouw Sara Catharina
Verdion en 4 Slaven als 2 jon,
gens met namen September van
Batavia en Batzo van Boegis
item 2 Slavinnen helena van
Bali en Castorie van boegies
/: voor de Slaven betalen:/

Den Capt. militair Cornelis de Roth

De dogter van den presenten gouverneur van
Malacca D'l M. Willem
Decker met name Constan,
tia Alexandrina /: betaalt/

het Soontje van den Coopman Pieter Joan
Bangeman in name Joan
andries /: betaalt:/

Den aengeslagen Ketting ganger Michiel
Philip van Bergen om voor
de kost scheeps dienst te doen

Batavia int Casteel den 24 8ber A. 1751.

Met het Retour Schip Cattendyk

Gehoorende onder de eerste Besending deses Saysoens vertrec,
ken na Nederland de volgende Officiers, En Passagiers
Te weeten.

Lang 140. voeten.

Schipper Jacobus Lamote
Ziekentrooster Dirk Douwe
Opperstuurman Hendrik De Beer
Oppermeester Gabriel Bergman.

Den opperkoopman en gewesene Jaban,
dhaar entrekent meester De Warmolt van Mansil nevens Zyn
huysvrouw Sara Catharina
Verdion en 4 Slaven als 2 jongens met namen September van
Batavia en Batjo van Boegis
item 2 Slavinnes helena van
Bali en Castorie van Boegis
/: voor de Slaven betalen:/
Den Capt.n militair Cornelis de Rokk
De dogter van den presenteren gouverneur van
Malacca De M.r Willem
Decker met name Constantia Alexandrina /: betaalt/
het Soontje van den Coopman Pieter Joan
Bangeman, met name Joan
andries /: betaalt:/
De uytgeslagen Ketting ganger Michel
Philip van Berlys om voor
de kost scheeps dienst te doen

Batavia int Casteel den 24 8ber A.o 1754.

Callendijk Voor Zeeland

Pr. Schip Callendyk Verloste

30 Coppen Militairen en Ambagtslieden Te Weeten

21 Coppen Militairen

20	Pieter Larob	Van Hage	Sergiant
14	Claas Hendrikse	" Steeden	Corporaal
14	Fredrik Lien	" Sagen	do
14	Carel Willem Elthout	" Brulys	do
14	Jan Christophel Färber	" R Eeuw	do
14	Jan Christoffel Dunker	" Rostok	Soldaat
9	Adriaan Altheu	" Wien	do
9	Philippus Jeaneau	" Gent	do
9	Michiel Houise	" Brussel	do
9	Johan Pieterolden	" Graate	do
9	Pierre Gronde	" Cotteanijes	do
9	George Gotlieb Sagelofskie	" Koningsbergen	do
9	Jan Kraus	" Bamberg	do
9	Johan Leopold Wiente	" Epinge	do
9	Jan Sensie	" Schoonhoven	do
9	Johan Van Deijkoop	" Steenbe	do
9	Gerrits Frulings	" Eymberg	do
9	Jan Pieter Ockes	" Weistad	do
9	Andries Nikolaas Helling	" Stokholm	do
9	Johan Adam Wolff	" h: Cassel	do
9	Coenraad Sieler	" Dietling	do

21 Coppen Voorst.

[illegible]

9 Coppen Ambagtslieden

f25	Carel Verbrugge	Van Oostkamp	mr. Den metz
f22	Stanislaus Clemmensdon	" Suckatter	Kruytmaker
f24	Christiaan Lamb	" Middelburg	Smit
f18	Pieter François Duchamp	" Versuyck	metselaar
f18	Willem Cooler	" Leyden	Glasemaker
f14	Jan Philip Take	" maaker	h/ timm:
f14	Jan Fredrik Pillaad	" Eilberg	Moolemaker
f14	Joseph Kruger	" Kruikhouden	Smit
f9	Doutte Tester	" Kaalingen	handlanger

9 Coppen Voorsz:

Batavia in 't Casteel adij 24 8ber 1754.

J. Barattet

[illegible]

Met het Retour schip 't Hoop [illegible] de Vergadering der [illegible] [illegible] Nederland [illegible] Officieren en [illegible] [illegible] Cabo de Goede Hoop [illegible] [illegible]

Lang 136 Voeten

Schipper Jan van der Vlugt

Opperstuurman Anthonij Leerbrouwer

[illegible] Adriaan van der Weert

Oppermeester Jan Jansen

[illegible] Daniel [illegible]

[illegible] Dressel

[illegible] Altenburg

[illegible] Keller

[illegible] Frederik [illegible]

[illegible] Kolitas

[illegible] Paulus

[illegible] Oorbeek

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Benjamin

[illegible] [illegible] 1754 [illegible]

Batavia in 't Casteel den 24 Ober: Ao 1754.

D' Sloop voor Delft

P't Schip D' Sloop
verloste
19 Coppen Militairen En
Ambagtslieden te weten

12 Coppen Militairen

f20:	Christiaan Wijtveld	v: Dessouw	Sergeant
,16:	Filis de Loo	Leijssendam	Corporaal
,14:	Christoffel Arnoldus Smit	's haage	d°:
,13:	Juriaen hend:k Vermiken	hallendorp	Soldaat
,11:	Jurgen Potens	Lunenburg	d°:
,9:	Martin Falkener	Eersbroek	d°:
,9:	Jan david Le Blang	Nanij	d°:
,9:	Coenraad hendrik Boeman	hanover	d°:
,9:	andreas Mattiok	Augustijn	d°:
,9:	Bartholomeus Charto	Salsburg	d°:
,9,	Herman Wendt	Breemen	d°:
,9,	Jan Michel Brosis	Lese	d°:

12 Coppen Voor f:

[illegible]

7 Coppen Ambagtslieden

ƒ24:	Joels Frans Croens	V:n Lunenburg	E:te timmerm
„25:	hendrik Matthijs	„ Kuremonde	m:r knegt d:e timm
„20:	Sijmon Cornelis Langelaar	„ Buuren	houtsager
„18:	Claas Ramp	„ Leyden	E:te timmerm:
„14:	Jacob Bogaard	„ Duijdelburg	Roerst: maker
„14:	Johan George Lodan	„ Getersto	koperslager
„14:	Melchior heijders	„ Mechelen	molemaker

7 Coppen Voorsz:

Batavia in 't Casteel adij 24:e 8ber 1754

J. de Baratte

Nagesien
J. Coster

Met het Retour schip Rotterdam

Sorteerende onder de eerste besending deses Saysoens vertrecken Na Nederland de volgende officiers en Passagiers te weeten

Lang 136 Voeten

schipper Nicolaes van den Soet
opperstuurm. Symon van Daalen
krankbesoek. Jan van Bergen
opperMeester Matthias Brückel van der Kluyt

Den baas smit van 't ambagts quartier Jan Stephanus Zil
Den onderkoopm. Diderik Joan Schook nevens zijn huysvrouw Barbara Margaretha Reenis.
Den Luyt. Fredrik van Stauben met afgeg. gagie
Den gew. baas smit van Samarang Michiel Babucq
Den boekhouder marcus Hendrik Cruijff
Den assistent Godlieb Gelmond
het neefje van het ord. lid, den agtb. raad van Justitie deses Casteels Mr. Joh. verklocke sijn naam Blasius blaes betaalt
Het lijfwijf Joontye van den assistent Pieter Coster sijn naam Johannes Zuijstimus ... betaalt
Den burger Ernst haan per tok betaalt.

Batavia int Casteel den 29 8ber 1751.

Rotterdam

Voor

Rotterdam

'T Schip Rotterdam

25 Coppen Militairen Eerste en Ambagtslieden

15 Coppen Militairen

f 20	Johannes Woenning	Mastrigt	Sergt.
20	jan jüstus heckman	Darmstad	do.
16	thomas Bürger	Gouda	Corporaal
14	Johan Nicolaas Biard	oud Brandenburg	do.
14	hendrik Vierman	Speijer	do.
14	Jan Christoph Süphe	har forts	do.
14	johan daniel fortuijn	Wildenhausen	do.
10	Michiel Schallag	Sileten	Soldaat
9	Bruijske Pikkels	Jeverland	do.
9	Jan Ernst Wijs	Herfort	do.
9	frans Bekker	Dugt Lottering	do.
9	Willem Evenwel	haarlem	do.
9	fredrik Kloot	Slesiage	do.
9	Lodewijk franken	darmstad	do.
9	jan Van Gijsen	delft	do.

15 Coppen Voorst.

10 Coppen Ambagtsgesellen

f 20 : Hendrik Aambeld . . . . v : Rotterdam, Blokmaker
„ 18 : Jan hendrik Rietmeijer . . . . Paterborn, Glasemaker
„ 14 : jan Baptiest de Raad . . . . Vlissingen, Smit
„ 14 : Michiel de Ruijter . . . . Schiedam, h.s timerman
„ 14 : jan jochem Scholts . . . . Salthwedel, Smit
„ 14 : Johannes Rood . . . . Heefroeda, Metselaar
„ 14 : Coenraad Smit . . . . Amelborg, Smit
„ 14 : Jacob de Vos . . . . Severen, swartvegen
„ 14 : Carl Brusse . . . . Bruggen, patrontassem
„ 9 : Andries Waagbiek . . . . Made, handlanger

10 Coppen Voorsz.

Batavia in 't Casteel adij 24.e 8ber 1754.

J. D. Baralle

Nagesien
Coster

Met het retour Schip Rijswaard gehorende onder de eerste besending deses Zaysoens vertrocken na Nederland de volgende officiers en Passagiers, mitsg.s na de Caab de goede Hoop de gecondemneerdens, te weeten

Lang 140. Voeten

den schipper Jan Philip Glissenberg
opperstuurm.n Jan van der Linden
Ziekentr.s Adriaan Pietersz.e Winkel
oppermeest.r Nicolaas Brucker

den vaandrig Willem Holtkamp
den assistent Pieter Cossu
den Zergiant Jacob Esmus neven zijn Huysvrouw Anna Maria Beens en twee Kinderen (in namen) Abigael maria Fielmonds oud 9. en Anna Fermina oud 7 Jaren
den Trompetter George Hendrik Stelzel in de Constapels kamer
den Boekdrucker Hendrik Meggers in de Constapels Kamer

Gecondemneerdens na de Caab

de van Batavia in de Slotting over gesonden, met namen Jan Zimo Cotto en Philander van Nias om volgens haar Hoog Ed.s besluyt van den 28 may pass.o daar den eersten voor 20. en den anderen voor 25. agter een volgende jaren gebannen te blijven

Batavia int Casteel den 24: October A.o 1754.

Puijlswaard voor Hoorn

P^r 'T Schip Puijlswaard

verlost

14 Coppen Militairen

ambagts Lieden Teweeten

9 Coppen Militairen

10 jan pieter helffer	- - - van	Collents	Zergeant
„ 11 jan van Krugten	- - - „	wagenig	Corporaal
„ 11 joseph Thuijn ruijter	- - - „	wien	d^o
„ 9 jacobus daniel duk	- - - „	enkhuijsen	Soldaat
„ 9 johan samuel roose	- - - „	hamburg	d^o
„ 9 fredinandus torbeek	- - - „	wassenaar	d^o
„ 9 jacob van hulle	- - - „	vlanderen	d^o
„ 9 jan Caspers knoote	- - - „	sonderhoute	d^o
„ 9 martin Springer	- - - „	Krems	d^o

9 Coppen voorsz.

E to.

5. Coppen ambagtslieden

f 11 dirk hormvegt	v. Eilgomberg	huystimmerm.
„ 10 alexander Solie	„ doornig „	d°. „
„ 11. jan Schiethart	„ amsterd.m „	Zandlangen
„ 9. Stephanus Vierst	„ frankfort	d°. „
„ 7. martinus Steevens	„ uytregt	d°. „

5 Coppen Voorz.

Batavia in t' Casteel a°. dy 24° 8ber 1754

J. Zavallet

Nagezien
P. Koster

L. S.

Voorde Comp:

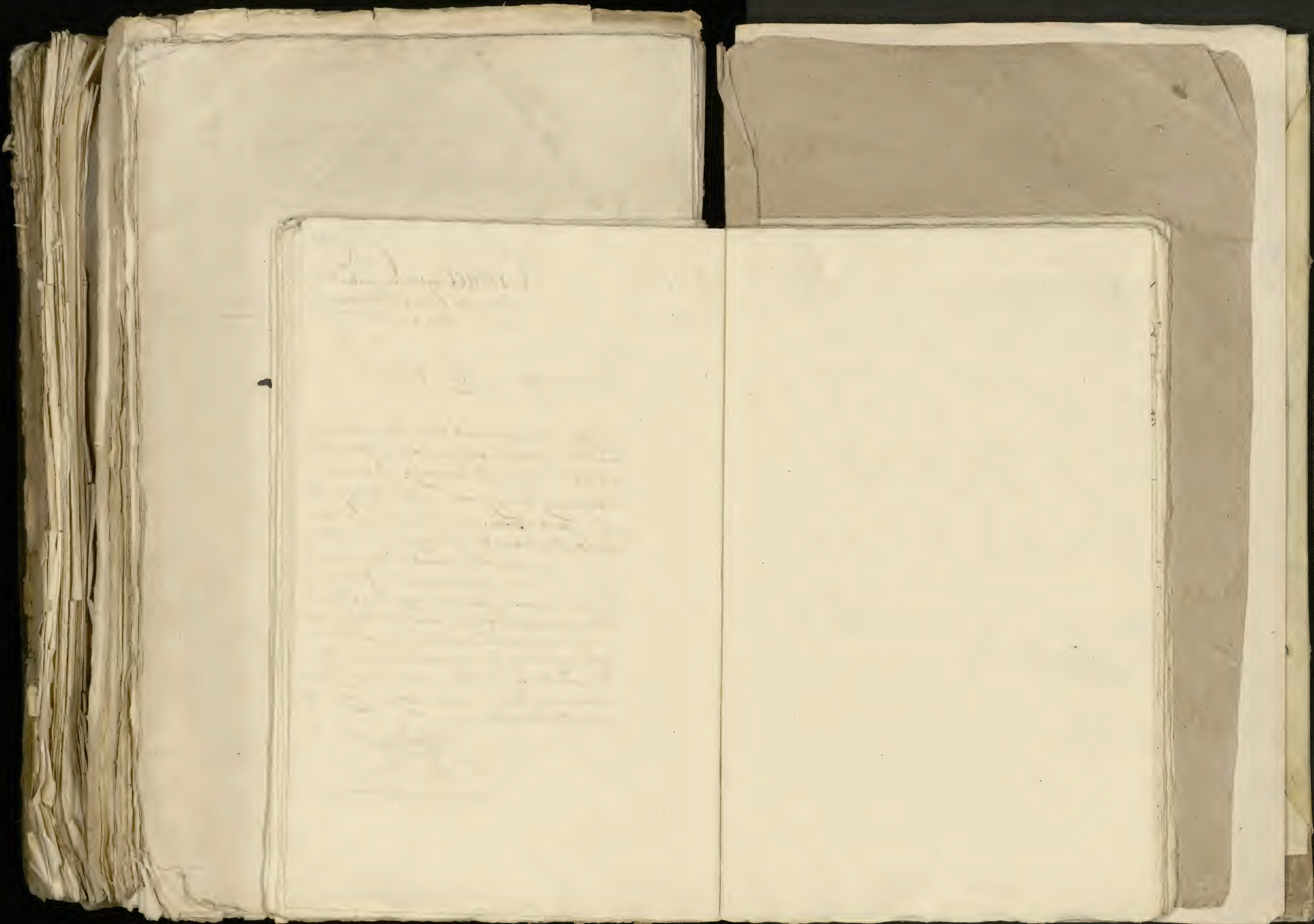
Extract uyt de Generale Reso-
lutien des Casteels Batavia geno-
men in Rade van India —

op

Dingsdag den 7e Mey A. 1751: —

Nog bij een tweede Crimineel appointement van voors:
rade van den 2: April pass:o gestien zijnde, dat den Smit
op de Werf alhier genaamd Lodewijk Peigner van
Charleroy, en den gewesen mattroos op het fransche
Schip Saint Midan genaamt Jean du Pre van
Lions Poignez op band[?] vrevel gecondemneert zijn de
eerste, om agter het Stadhuys gelaarst te werden, met verbeu-
ring van een maand gagie ten behoeve van den officier, en den 2de
om als een Suspect en Clandestin hier gekomen Subject, tot
het depart der retour Scheepen, op het Eyland Edam geplaatst, en
vervolgens na Europa verzonden te werden, ten eynde daer, tot die
tijd toe, in lijnbaanspen op de reyse voor de kost Scheeps diensten
te doen; Is verstaen, van het een en ander nader gebruyk hebbende
aantekening te houden, en met den laatstgem: na volgens zijne
Condemnatie te doen handelen.

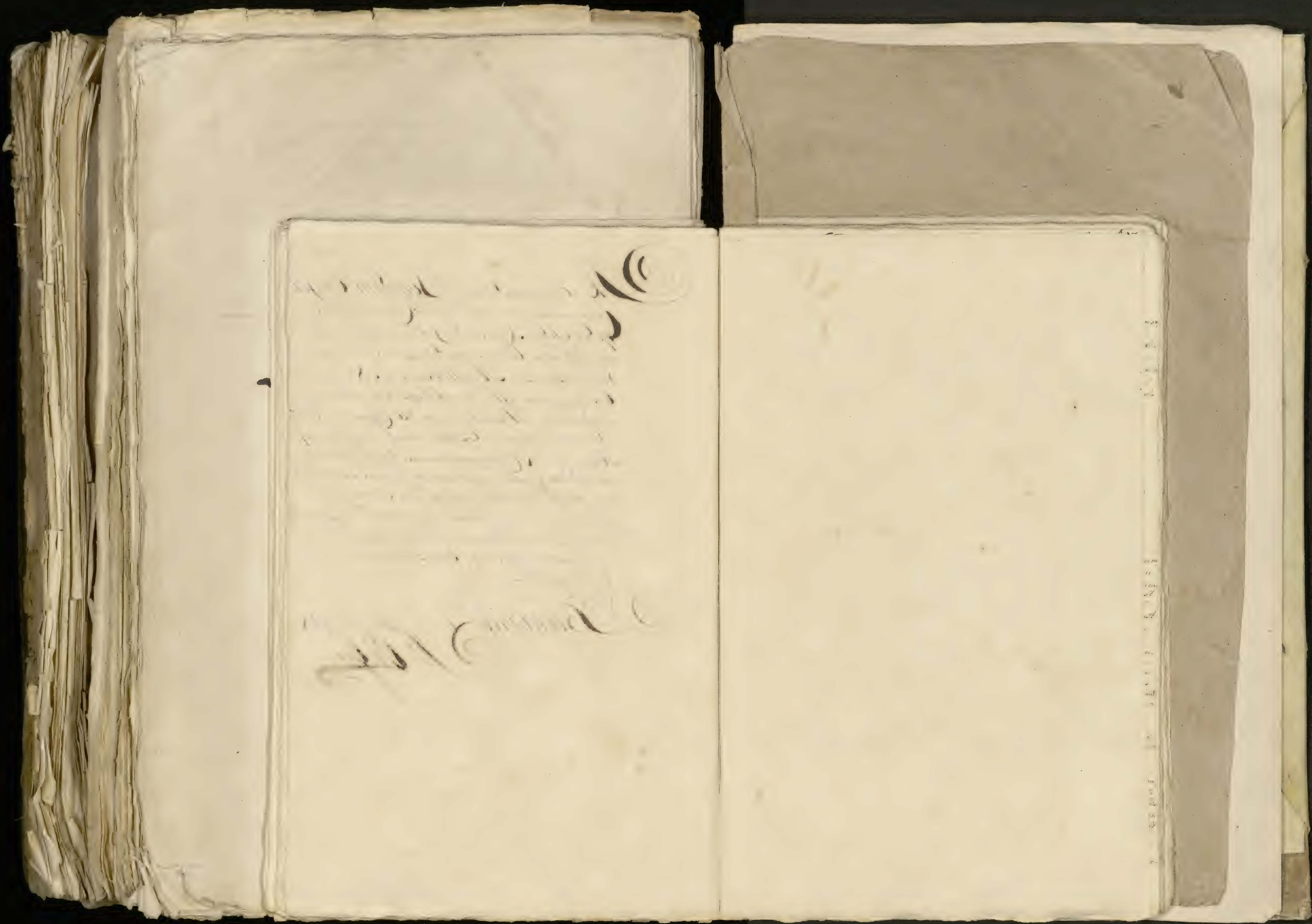
Accordeert
M. Ramp
secr.

Ik Ondergeschreeven Joachim Outjes
Commandeur van De Retourvloot
op het Schip Keukenhoff thans ter reede Leggende
om met dien boodem van hier onder goodes Zeegen
Voor d kaamer Amsterdam te Navigeeren
bekenne van alle de Scheeps behoeftens be,
neevens de Provisie voor 120 Coppen in 9 maan,
Voorsien te zijn Excepto vleesch en Spek voor 7
Azijn voor 4 Cadjang en boonen Vriese Booter
en Witte Caabse wijn voor 3 maande Alsmeede
van kruijt en scherp gelijk den Inventaris
daar van gemaakt komt aan te toonen wijders
dat aan dien boodem t noodige gerepareerd
en Vertimmert is, Over Zulx niet meer
benoodigt ben

Batavia den ber Ao 1754:

J: Outjes

Ik ondergeschreeven Pieter Jansz Boot als Stuurman
in dienst der E: Comp:e bekleydende op het retour
schip Keukenhoff Hand Zeyll Ree, Leggende
om met dien bodem van hier, onder godes zeegen
voor de Camer Amsterdam te Repatrieeren,
bekenne by dezen, waar, ende waaragtig te zyn,
dat ik van den beginne, 't zedert dat gemelte
boodem, voor het patria is beladen geworden
ten overstaan, van den onder Equipagie meester
d'E: Jan Ackervelt ontfangen, derselve
niet anders dan alleen, 's Comp: coopmanschappen, volgens een daar van gemaakt en
door, evengemelde onder Equipagie meester
onderteekende stuagie Lyst geborgen hebbe,
welke Goederen nevens de Geleybrieffies
van de Respective administrat.s getrokken
uyt het projeet van d'E: Eeren Oppercoop
lieden des Casteels Batavia van de
wal successivelyk toegezonden zyn, en
dat voorts de luyken van gemelte ruym
door den Commandeur en Equipagie
Meester d'E: Heer Coert Roseboom
——— behoorlyk toegezegelt zyn het
geen ten allen tyden des gerequireerd
wordende met solemneele Ede praesentere te bevestigen

Batavia den 29 Dec: A.o 1754.

Pieter Jansz Boot

Aan de Wel Edele Groot Agtbaare Gestrenge Wijse en Zeer Geneerde Heeren de Gecommitteerde Heeren Bewindhebberen der Oost Indische Vergaderinge van XVII vergadert binnen Amsterdam representerende de Generale Geoctroyeerde Nederlandsche Oostindische Compagnie.

Wel Edele Groot Agtbaare Heeren en Meesters

Gelijk de Ziele eene naauwe betrekking heeft op het Lighaam, zo heeft ook de Godsdienst eene naauwe betrekkinge op den Burgerstaat, zo dra de Ziel is afgescheiden van het Lighaam blijft er niets dan een [illegible] over, [illegible] zo haast de Godsdienst uit den Burgerstaat word weggenomen [illegible] het [illegible] en van maate dat de Godsdienst al [illegible] vervallen, verbleeken ook Maatschappijen en Steden.

[illegible] dit zijn de [illegible] te bekennen [illegible] Voorbeelden van vroege en laatere tijden te [illegible] [illegible] zoude ons [illegible] dat dit van zelve uit de [illegible] van de Godsdienst vloeit, want bekent [illegible] gemoederen der gemeente [illegible] [illegible] worden [illegible] door haare eigen [illegible] in [illegible] is de [illegible] volkeren die na hun [illegible] om de bijzondere [illegible] welke de Godsdienst bijzondere menschen [illegible] voor bij te gaan.

Wat [illegible] wij [illegible] Groot Agtb: [illegible] van den Godsdienst [illegible] voor [illegible] gemaakt in [illegible] landen den Godsdienst [illegible] Groot Agtb: [illegible] tot [illegible] [illegible]. Zoo [illegible] zullen [illegible] [illegible] Zeden [illegible] Godsdienst [illegible] en zoo [illegible] Groot Agtb: [illegible] zullen wij te [illegible] van [illegible] meeste [illegible] van een groo[illegible] den Godsdienst worden [illegible].

Het eerste dat wij nederig verzoeken is eenige vermeerdering van onze tractementen, behaalt het UWelEd: Grootagtb: dezelve tot 200 guldens 's maands te vermeerderen, of aan de Hooge Regering [illegible] te laten, om een middel van bestaan [illegible] voegen, [illegible] volkomen genoegzaam Zijn; Wij hebben ver: [illegible] zelfs ook nog in het voorleden jaar, deze zaak [illegible] aan UWelEd: Grootagtb: te vertoonen de [illegible] van onze tractementen en andere inkomsten voor te blijven, dat de [illegible] van alle [illegible] ons noodzakelijk aan [illegible] zoude moeten bloot stellen, welke zoo schadelijk is voor de uitbreiding des geloofs onder een volk, dat zeer op het uitwendige [illegible] is, en de nood doen ons dit lastig verzoek wederom herhalen.

Het is wel waar, dat de Predikanten nooit meer bebezoldinge hebben genooten als Wij, [illegible] maar wij beleeven ook
tegenwoordig. <u>tegenwoordig</u> andere tijden als voorheen en tijds waren verhondert [illegible] en zyn prijs zoo [illegible] welke nu zyn [illegible], dat wij niet kunnen [illegible]. Wyl wij het [illegible] te [illegible] Wij geen beter weg als ons te vervoegen bij UWelEd: Grootagtb: de voedsterheeren van Gods kerke in deze gewesten [illegible] ende [illegible] Heere [illegible] merken [illegible] ons als [illegible] gehooren worden, [illegible] meer [illegible] voort te zetten.

[illegible] alle afhankelijk is, moet het dikwils [illegible] en kerk [illegible] gelijk de Provintie [illegible] maar als [illegible] vrijmoediger handelt als bij minder met betrekkinge op zyn [illegible] afhankelijk is: dit [illegible] Wij niet alsof Wij eene onbepaalde vrijheid op den Predikstoel [illegible] maar om dat Wij eene Christelijke vrijmoedigheid eischen in het bestraffen van zulke zonden welke den ondergang van kerke en burgerstaat nae zig sleepen, want gelijk het eerste <u>strijdt</u> tegen de gronden van den godsdienst, zoo
Strijdt. <u>vloeit</u> het laatste uyt onzen eeden pligt, en [illegible] zijn.

Het oog [illegible] [bevestiging] van deze geheele Colonie moet ons verzoek billijken, [illegible] om ons geloove voort te planten, onder heidenen en Mahometanen [illegible] het [illegible] belang is, en [illegible] of toevoegsel dat de [illegible]

ste

[illegible] de geloovige Joden, zy niet komen, hoe zullen zij komen indien men hun [illegible] en hoe zal den [illegible] indien er [illegible] worden gezonden; en hoe zullen zy komen indien zij voor armoede en verachtinge niet beveiligd worden, die [illegible] UWelEd: stellen [illegible] Vaderland, [illegible] vrinden niet te verlaten veel minder zigh aan zulke groote gevaren bloot stellen, als men [illegible] is op de groote Wateren.

Wij [illegible] onze ongegronde [illegible] want de Malabaarsche kerk heeft [illegible] een geheel jaar [illegible] door den dood van Dom. Schilling en de krankheid van Dom. Brandes. Dom. [illegible] ook nog [illegible] die ongevallige [illegible] het getal der [illegible] gehoort [illegible] tijd als [illegible] Dom: [illegible] een weynig van zyne [illegible] bediendelen [illegible] Ordinaire Predikdienst in de Portugeesche gemeente eens [illegible] wekelijks te [illegible] gezegde Dom. Schutter welke [illegible] zal [illegible] hoe nu deze dingen over een [illegible] met het oogmerk van de voortplantinge des geloofs onder de inlandsche natie, laaten Wij [illegible] oordeelen.

Denken Wij dat Dom. Swerts ons dit jaar in den bloei zyner jaren ontrukt is, en dat er onder ons zyn die na alle dagen [illegible] zullen begeeven [illegible] in zyn eerste dienst [illegible] Dom: [illegible] tot ons is overgekomen als alleen Dom. de Graaf, die [illegible] een waardigh Dienaar des N: T: betoont te zyn, Wij hebben [illegible] om te [illegible] dat er een groot gebrek in den Godsdienst [illegible] is, en dat daar mede den ondergang van den burgerstaat [illegible] gaan, om de zelve dan te vermeiden, neemen Wij onder [illegible] ons verzoek als een bequaam hulpmiddel daar [illegible] UWelEd: Grootagtb: op het [illegible] te [illegible] zoo het zelve word ingewilligt, zullen Wij [illegible] van [illegible] maaken, maar het voordeel zal

daar

daar teegens dan weeder rijkelijk op de Edele Maat-
schappije [illegible].
Het tweede, dat Wij met eerbied en needrige vrij-
moedigheid verzoeken, is dat het UWelEd. Groot-
agtb. behaage de Luthersche Godsdienst binnen engere
paalen te stellen want zij beginnen thans buiten
alle perken te springen, en zouden onzen openbaaren
Godsdienst, indien ze niet beteugeld wierden, wel traaten
te ondermijnen. Wij zullen de eer hebben UWelEd.
Grootagtb. daar van het volgende staaltje zodanig
veele wij veel konden kunnen [illegible], onder het oog te leggen,
en laaten het verdere aan UWelEd. Grootagtb. be-
scheiden oordeel, of ons verzoek op reeden steunt:
Wanneer op den 19e feb. deeze [illegible] de heilige doop voor
eenen [illegible] geteelt kind versogt wierd en Wij dit
verzoek om verscheiden [illegible] redenen gegrond op
kerkelijke en politike wetten, de eenigste reegels on-
zer handelingen kan uijtstelden tot eene volgende ver-
gaaderinge geviel het, dat de heer gemelde
[illegible] staat zijh aanstonds bij de Luthersche gemeente
vervoegde, stellen het kind voor den doop in [illegible],
waar over Wij onze doleantie op eene eerbiedige wijse,
aan zijne Hoog Edelheid de Hooge Regeringe deezer
landen inbragten, gelijk de zelve hier neevens gaat on-
der letter A. Dan wijl de Hooge Regeeringe goet vond
onze schrijven in handen der Luthersche kerkenraad
te stellen, om daar op een berigt te dienen, gelijk ook
in vrij [illegible] termen geschiede, als hier te zien
is onder letter B. welke papieren wederom door hun
Hoog Edelheid aan ons wierden toegezonden, om be-
hoorlijk van antwoord te dienen, blijkende uijt het
nevensgaande extract het welk ook vereijst wierd
in dier voegen, als hier nevens gaat onder letter C.
Terwijl Wij als nog niet weeten [illegible] wat het
zijne Edelheden de Hooge Regeeringe deezer landen
eindelijk gelieven tot in deze hoogewigtige zaak
te disponeeren.

het

Het eenigst zeekere middel dat leevens van God-
delijk ontzag en instellinge is om de zondaars in den
band te vinden, is de bediening des woords, vergeseld
door de kerkelijke tugt. maar van wat nut zal de-
zelve zijn, indien voor den Broederen den Luther-
anen, vergeefs wordt hoe meest de ongebondent-
heid en vleeselijke wellust niet toenemen, in
dien op deeze wijs gekoesterd word. bovendien de zaaken
zijn reeds zo ver, dat veele die zouden welke eene
van de voornaamste oorzaaken der ondergang des
Joodschen rijks eertijds waaren, [illegible]
verdreven, en daar [illegible] het is wel
onze pligt om in deezen voor God en te waaken
Maar wat zullen Wij doen, indien de midde-
len welke Wij in des Heeren vreeze aanwen-
den, worden verijdelt, gelijk op dien wijze
geschied.
Voorts kunnen Wij niet nalaaten UWelEd.
Grootagtb. te melden dat Dom: Mork op des
UWelEd. intercessie verlost, na eenen wakkeren
agtjaarigen dienst uijt het seminarium in an-
[illegible] zijnde Dom: Mulder wee-
derom in des zelfs plaatse is aangesteld gelijk
Wij reeds voorleeden jaar hebben aangeteekend
den 15 Septemb. deezes jaars op eene deftige wijze
geinstalleert:
Dewijl Wij nu niets meer hebben, het welk UWelEd.
Grootagtb. attentie verdient, uijtgenomen den staat
der kerken en schoolen in deeze gewesten, welke
Wij de eer hebben hier bij neder te leggen, zo ne-
men Wij de vrijheid ons zelven op het ootmoedi-
gen UWelEd. Grootagtb. hooge gedagten en
UWelEd. Grootagtb. in de dierbaare bescherming
des Allerhoogsten beveelende.
Met alle eerbied te zijn

Weledele Grootachtbaaren Heeren en Meesters

UWelEd. grootachtbaare en heiltoebeden
Dienaars de Predikanten en Ouderlingen
uijtmaakende den Kerkenraad van
Batavia!

en bij aller naam en last

[illegible] Prs:

Batavia
Den 21 dec: Anno 1754

[illegible]

Wibrandus Columba Epist: scriba

Op de ingekomene geverifieerde gerugten dat Gerrit
Ploeg, baas ten Eylande onrust, die in eene der voorgaen„
de vergaderingen, den H: doop hoe wel sonder een daar bij„
gevoegt requëst, voor een in onegt geprocureert, en door hem
geadopteerd kint versogt hadde, en welk versoek om die selve
redenen geweygert, maar nogthans onder die conditie toege„
staan wierd, bij aldien hij sijn versoek bij de eerste aan„
staande vergaderingen per requëst wilde hervatten;
sig egter niet ontsien heeft, om aan het selfde kint in de
Luthersche kerk het sacrament der H: doop te laten toe„
dienen; so is na rijpe overweging en met een parigheyt
van stemmen goedgevonden, en den scriba deses in man„
daat is gegeven, om dit geval het welke in de gevol„
gen van seer verdrietige uytsigten soude kunnen worden,
bij wege van eene deductie en doleantie eerbiediglijk en
wat nader ter beschouwing onder het oog van uw hoog Ede„
lens te brengen 't is het oogmerk soo seer niet van den
kerkenraad; om uw Hoog Edelens lastig te vallen met
eene de monstratie nopens het ongelijk en kleynagting
die in dit geval deese vergadering is aangedaan, al hoe wel
deselve in haar helder ligt uytstraalt; vermits het immers
bij geen een, ja selfs het allerminste collegie niet practica„
bel, veel min tolerabel is, dat eene saak reets bankvast
gemaakt, niet afgewesen, nog ook gedecideerd sijnde, ilico
uyt enkele hardhoofdigheyd ter bes!iffing mag gebragt werden„
ter plaatse, die sijn regt tegenstrijdig is met die geene, al„
waar de saak in questie reets geinsinueert was; wij laaten
alle sulke en diergelijke vilipendeuse handelwijsen over ter
verandwoording van alle de geene die het maar lusten
mag onder ons aan te doen, maar dit is het waarom 't geen de kerken„
raad in dit geval meent te reclameren, dat selfs het sacrament des H: doop hier door [illegible]
maakelijk is ten toon gesteld, nademaal het immers
onmogelijk als iets indifferenter kan aangemerkt
werden, of imand, het sy sijn eygen off per adoptie aan„
genomen kind, in de gereformeerde, dan wel in de

Luthersche

Op de ingekomene geverifieerde gerugten dat Gerrit Ploeg, baas ten Eylande Onrust, die in Eene der Voorgaende vergaderingen, den H: doop hoe wel sonder Een daar bij gevoegt requiest, voor Een in onegt geprocureert, en door hem geadopteerd kint versogt hadde, en welk versoek om die Selve redenen geweygert, maar nogthans onder die Conditie toegestaan wierd, bij aldien hij sijn versoek bij de Eerste aanstaande vergaderingen per requiest wilde herhalen; sig Egter niet ontsien heeft, om aan het selfde kint in de Luthersche kerk het Sacrament der H: doop te laten toedienen; So is na rijpe overweging en met Een paarigheijt van stemmen goedgevonden, en den Scriba derhalven man dat is gegeven, om dit geval het welke in de gevolgen van seer verdrietige uijtsigten souden kunnen worden, bij wege van Eene deductie en doleantie Eerbiedigelijk en wat nader ter beschouwing onder het oog van UWel hoog Edelens te brengen 't is het oogmerk Zoo seer niet van den kerkenraad; om UWel Hoog Edelens lastig te vallen met Eene demonstratie nopens het ongelijk en kleijnagting die in dit geval deese vergadering is aangedaan, al hoe wel deselve in haar helder ligt uijtstraalt, vermits het immers bij geen een, ja selfs het allerminste Collegie niet practicabel, veel min tolerabel is, dat Eene Zaak reets hangende gemaakt, niet afgewesen, nog ook gedecideerd Zijnde, ilico uijt Enkele hardnekkigheijd ter beslissing mag gebragt werden ter plaatse, die sijn regt tegenstrijdig is met die geene, al waar de Zaak in questie reets geinsinueert was; wij laaten alle Zulke en diergelijke vilipendeuse handelwijsen over ter verantwoording van alle de geene die het maar lusten mag om de ons aan te doen, maar dit is het waarin 't geen de kerkenraad in dit geval meent te resideeren, dat selfs het sacrament des H: doops hier door merkelijk is ten toon gesteld, nademaal het immers ommogelijk als iets indifferenter kan aangemerkt werden, of imand, het sij sijn Eygen off per adoptie aangenomen kind, in de gereformeerde, dan wel in de

Luthersche

Luthersche kerk de H: doop laat ontfangen, vooral wanneer
men uyt alle omstandigheden kan besluyten, dat diergelijke
onverschillige verkiesing haare oorsprong verschuldigt is aan
een verkeerdelijk opgevat misnoegen; de openbaare Gods
dienst die het voornaamste voorwerp is van de opsettendheyd
aller menschen, Ja selfs van die gene die 'Inwendige ten min-
sten betragten, is nooit meerder blootgesteld aan verragting
dan wanneer het een ygelijk maar vrijstaat soodanige kerke-
lijke plegtigheeden op eene onverschillige wijze te behandelen,
die ten minsten in het oog van de heele wereld loopen: Nu is
het ongetwijfeld, dat de bediening der H: Sacramenten de
allerkragtdadigste influentie in den openbaaren godsdienst
heeft, vermits soo wel het eene als het andere een openbaar
zegel der verbonden met god niet alleen, maar ook een ontwij-
felbaare en onherroepelijke Confessie is, tot wat voor eene ge-
meente van Christus een iegelijk behoord; soude iemant Com:
UwHoog Edelens maar een gevolg van die natuur voor te stellen
die om gewigtige reden en volgens kerken ordre voor een tyd va-
des Heeren Taafel was afgehouden, niet op het selve fondament
van weygering, uyt enkele drieft en met een boos gemoet,
kunnen na de Luthersche kerk gaan, om aldaar de Communie
te genieten? Immers het geval is gelijkstandig, het zijn Sacra-
menten van een en het selve verbond, zij hebben een en deselv-
ve Insteller, en bygevolg soo moeten ze met deselve, en met
eene evengelijke devotie soo van de Leeraar geadministreerd
als van de gemeente ontfangen worden, En het soude ganscht
niet swaar vallen, om aan te toonen, dat iemand, die
geene swarigheyd maakt om de eene week den H: doop voor
zijn kind by de gereformeerde kerkenraad te versoeken,
en de andere week het selve in de Luthersche kerk
te laaten doopen, dat die ook geresolveert genoeg sal zijn,
om dan eens in de gereformeerde, en in cas van weyge-
ring wederom in de Luthersche kerk te Communiceeren,
wat soude dan eyndelijk van onsen godsdienst wor-
den? wat gebruyk, wat nuttigheyd soude dog van de ker-
kelijke tugt kunnen verwagt worden? Ja wat voordeel
souden de Sacramenten ons kunnen verschaffen, indien
het maar vrystond, om, tot wegneeming van alle wey-
gering, en uytstel, met eene ongeduldige en oploopende

Drieft

Drieft; Ja tot ergernie en in spijt van den kerkenraad
sig promisque dan by de gereformeerde, dan by de Luthersche
gemeente voegen? 'T is den kerkenraad niet onbekent
dat veele menschen met een blinde en onbesonnen yver
op de verachting van het Sacrament des H: doops, omtrent
hunne in onegt geteelde kinderen gesteld zijn, indien ver-
gen datse ongeduldig zynde, om eene aanstaande ker-
kelijke vergaderinge af te wagten, sonder welkers permis-
sie de doop aan diergelijke kinderen niet kan toegestaen
werden, verscheide Leeraars in hunne huisen met derge-
menten gemolesteert hebben; maar dit zijn die voorvoor-
deelen, dat is die ongestrafte libertijt, die als eene vrugt-
baare moeder oorsaak is van soo veele openbaare tergingen
door menschen, die sig verbeelden in cas van den gods-
dienst een onbepaald regt te hebben, om maar van den
kerkenraad te eyssen wat se willen, even eens, alsof
de godsdienst na de verkeerde opinien van 't gemeen, en
niet na fondamenteele kerkwetten moeste verrigt
werden; vermits immers met het missen, maar vele
het verachten der Sacramenten voor een Christen kan
nadeelig zyn, ten waare men tot den ouden paapschen
Suurdeessem wederkeeren, en van 't gebruik der Sacra-
menten, als van een absoluut noodsakelijk requisiet, de
Saligheyd wilde doen afhankelijk worden;
Maar het voornaamste, dat hier by nog in aanmerking
koomt, is, dat hier door de voortplanting van den gere-
formeerden godsdienst in deese gewesten merkelijk soude
gestremt worden, regtstreeks tegens de intentie en ordres
van haare hoog mogende aan, die by het eerste etablisse-
ment van de oost indische maatschappy geemaneert zijn: wij
weeten wel, dat de Luthersche die als een by oogluiking
getolereerde godsdienst (want het hier toe verleende pri-
vilegie van hunne Hoog Mogende, als van de eerste
Souverein des lands, die in cas van den godsdienst alleen
over het jus privilegie disponeeren kunnen, is den ker-
kenraad onbekent) het liberum exercitium Sacramento-
rum heeft, maar dat exercitium nog ygter volgens de hier
toe verordende limiten in patria, en waar van de ker-
kenraad in de Synodale acten en brieven ook is verwittigt

geworden

geworden, niet verder geextendeerd worden, als over de Luthersche Geloofsgenooten, en over die Kinderen, die van Luthersche ouders gebooren zijn, want anders zoo zoudende maayen, waar niet gezaait hebben, en hunnen zeissen zetten in een oogst, die van de eerste grondlegging der Nederlandsche maatschappije door de gereformeerde leere is toebereid geworden; Den predominanten godsdienst competeerd alleen het privilegium de propaganda fide. Wat voor schaade en nadeel de Luthersche kerk reeds onze arme ledematen heeft toegebragt, hoe de uiterlijke luister onzer bijeenkomst hier door verminderd is, En wat voor gedagten dat heidenen en Mahommedanen moeten hebben van ons Christendom, die ze altoos hebben aangemerkt als eene enkele gezindheid, dit alles zullen we veel liever met doofheid aanroeren, als onze redenering hier langer op vestigen; zoudende dan bovendien nog moogen verstrekken tot een vrij asylum en schuilplaats van alle degeene, die hunne kinderen in onze kerken wel willen laaten doopen, zonder zig echter te willen onderwerpen aan onze kerken orde, en die de bediening der Sacramenten als het waare, stante pede ons willen koomen af te dwingen. Waarlijk de Kerkenraad belooft zig van de ijver voor onze Godsdienst, van de voorzigtigheid waar mede dezelve bestuurt word, en van de magt die UwHoog Edelens van god in handen gegeven is, zoo veel goeds, dat ze zulks niet zullen willen gedoogen, veel minder ongunstig opneemen, dat de kerkenraad zig wat leetelijke, hoe wel gepaart met eene eerbiedig en vol van vertrouwen bij UwHoog Edelens bedmaakt over een zaak van die natuur, die ons ten naasten aan het hartelig, en waar van de grondige insigt en verandwoording voornamentlijk van onze handen zal geeijscht worden. 't is UwHoog Edelhedens beter, als ons, bekent, hoe bezwaarlijk dat het valt, en wat voor uitsigten dat er niet al worden vereijscht in het herstellen van zaaken, wanneer dezelve in een gemeene best te verre verloopen zijn; En echter zoo kunnen dezelve veel ligter geremedieert worden, vermits de politique staat alleen zijn betrekking heeft tot het uiterlijke en tijdelijke welvaaren van de menschen; maar wanneer het lichaam van de godsdienst begint te vervallen, die zijne betrekking alleen tot het innerlijke en eeuwige welvaaren der menschen heeft, zoo zullen de middelen van herstelling zoo ligt niet kunnen geappliceert

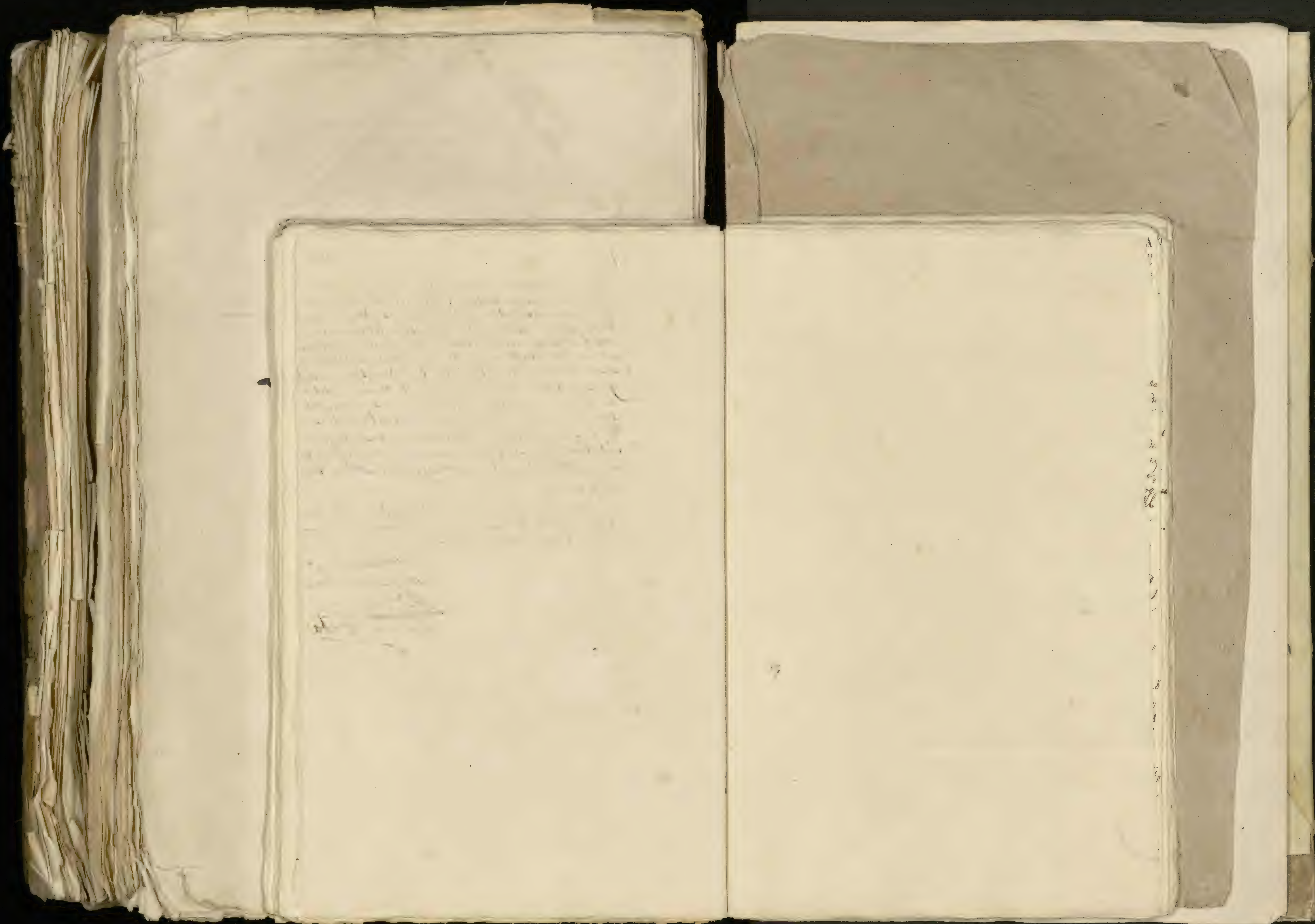
worden

Worden; vermits alle misbruiken van die natuur aanstonds in de gemoederen diepe wortelen schieten, zaaken die men veeltijds in de godsdienst onverschillig aanziet, worden ongevoelig abuijsen, abuisen geven gelegentheid tot quaade gewoontens de gewoonten in boose wetten, die dan niet anders als met het uiterste rigeur kunnen uitgewortelt worden, daarse anders, in haar begin, door eene vroegtijdige en sagte geneesing hadden kunnen geremedieert worden. dat is het, dat we in alle betammelijkheid, en met het vereijschte respect over dit tederlijke geval UwHoog Edelhedens ter consideratie brengen; de kerkenraad versoekt geene satisfactie voor zig zelven, maar eijschte voor de glorie van die godsdienst waar van UwHoog Edelhedens zelfs belijdenisse doen.

Waar op goedgevonden is, om dit schriftuur in eene kerkelijke resolutie te veranderen, en het zelve in dier voegen aan de Hooge Regeeringe dezer Landen te laten afgaan.

Accordeert met
het resolutie boek.
[signature]
Sijn: k: m: Scriba

Letter A.

Extract uit de Resolutien genomen by den kerkenraad der Luthersche gemeente te Batavia; op

Dingsdag den 23:e April anno 1751. —

Binnen gebragt, en gelezen zynde een zeer gerespecteerd Extract uit de notulen van 't gebesoigneerde en geresolveerde in rade van India, op vrydag den 15:e maart 1751. behelzende een Communicatie van zekere doleantien van den EerW: kerkenraad der gereformeerde gemeente, over het doopen van een kind, geadopteerd door den baas ten Eilande Onrust Gerrit ploeg, by ons geschied, om daar op te dienen van verandwoording; zoo wierd goedgevonden en gere,, solveerd, daar op met alle Eerbiedigheid aan zyn hoog Edelheid den hoog Edelen groot agtb: heere Jacob Mossel gouverneur generaal, en de Wel Edele heeren raden van nederlands India voor te stellen

Dat het doopen van dat kind den 24: feb: a: currentis by ons is geschied, na dat het op een behoorlyke wyze, met openlegging van een acte van adoptie, gepasseerd by den notaris Jacob Lerier, den 18: ejusdem, was vrogt en ten overstaan van getuygen, die beide zyn ledematen onzer gemeente;

Dat wy in zulke gevallen den doop aan een kind nim,, mer kunnen nog mogen weigeren, en dat wy aldus het ,, allerminste bedenken by het doopen van dat kind niet hebben kunnen hebben, voor al niet, daar ons niet was gecommuniceert, dat het by de gerefor,, ,, meerde kerk reeds was gepresenteerd, en wat dies wegen by den EerW: kerkenraad derzelver was gehandelt of besloten

Dat haar hoog Edelens alsowel zullen begry,, ,, pen dat aan onze behandeling in desen gants niet competeerd de deftige titulatuur door den EerW: kerkenraad daar aan gegeven

Schoon wy ons nu voorstellen dat wy door deze remonstratien aan haar hoog Edelens ordre hebben

voldaan

voldaan, en ons genoegzaam verandwoord, zoo wierd
al evenwel noodig g'oordeelt haar hoog Edelens nog
ootmoedig te vertoonen
Dat ons zeer speculatief voor komt, dat den
Eerw: kerkenraad voorn: zoo stellig schrijft haar
alleen te competeeren het prerogatief de propaganda
fide;
Dat wij haar Eerw: gewillig toestaan een groot
prerogatief in dezen, als hebbende in de uitgebreidheid
van Indien de schoonste gelegendheid tot dat wen,
" schelijk werk, maar dat haar Eerw: schrijven, dat
haar alleen Competeerd het prerogatief de
propaganda fide, hier ter plaatse, zij daar door
schijnen ons te willen privéeren van een allerwe,
" zentlijkst stuk van de ons genege vergunde open
" baare vrije goddienst oeffening, waar toe wij
ons door de nooit volprede goedheid onzer heeren
en meesters zoo zeer geregtigd en verpligt agten,
als haar Eerw: gelijk haar hoog Edelens duidelijk
zullen begrijpen, wanneer dezelve gelieven in
aanmerking te neemen de eerste resolutie ter
vergunning onzer oogen goddienst oeffening,
ende Consideratien waar op die is gevolgt;
Dat wij alzoo vertrouwen, dat haar hoog Edelens
en onze hoog gebiedende heeren Majores, met een
bijzonder genoegen, en zeer gaarn zouden zien
dat wij gelegentheit tot de voortplanting des
Christelijken geloofs, en tot het verwekken
van een gelukkige aemulatie in dezen ontmoe,
ten, en ons ook daar bij zouden nemen onder
" haare vaderlijke protectie. –
Dat wij niet hadden willen nog kunnen ver,
" zuijmen zulks bij deze onze verandwoording
te voegen, nademaal wij meenen, dat den Eerw:
Kerkenraad voorsz: alleen van het prerogatief
de propaganda fide heeft gesprooken, om bij andere
voorkomende gevallen daar op te kunnen staan

waar

waar door wij dan bij diverse onomganglijke gelegend,
" heden ons in gedurige moeijelijkheden zouden in,
gewikkelt vinden. altoos het doopen van een onegt
kind, van een Christelijk geboren en Europeeschen
vader, zal van niemand in een naauwer zin tot
de propagatio fidei kunnen gerekend worden
maar verder wierde nog geresolveerd onder,
" danig kennisse te geven, dat wij gereed zijn reeg:
te doen van de administratie onzer kerkelijke
middelen van den voorleden Jaare, ten daage en
uure wanneer het haar hoog Edelens zal wel,
" behagen onder stond. accordeert / was getekent /
Henricus Franke. v. d. M.

Letter B.

Aan Sijn Hoog Edelheid den
wel Edelen groot agtb: Heere
Jacob Mossel
Gouverneur Generaal
Mitsgaders
Aan de wel Edele Heeren
raden van Nederlands India

Uwe
Hoog Edele wijd Gebiedende Heere
En Edele Heeren

Ter schuldpligtige voldoeninge aan uw hoog Edelhedens venerabele bevelen vervat bij Extract notulen van 't gere„soigneerde en geresolveerde in rade van India de 15 maart 1754 sal de ondergeteekende baas ten Eylande onrust Ger„rit Ploeg, nederigst op de klagten van den Eerw: kerken„raad der gereformeerde gemeente de N: bevorens tegens den verantwoorder ingebragt; wegens dat hij zeker door hem geadopteert (: en soo als haar eerwaardens zeggen mogt:) kint in de Luthersche kerk het sacrament des doops heeft laten toe dienen, zig eenvoudiglijke verantwoorden met te Confesseeren.

Hoe het wel waar is dat hij verantwoorder een door geadopteert kint van sijne, nu vrijgegeven slavin in de Luthersche kerk heeft laten uyt het heydendom in de Christelijken godsdienst inlijven.

Maar hoe het ook teffens waar is, dat hij dit niet eerder heeft ondernomen, als na dat hij eenige heeren leden der gereformeerde kerkenraad tegens des ver„antwoorders iteratieve preeparatoire instantien om het voorsz: kind in de gereformeerde gemeente te mogen doen doopen, verskeide swarigheden (: successive :) zoo nopens het eerst vrij te moeten geven van de moeder en daar na van het kind selver) geopperd: wetende eyndelijk hals

wanneer

Wanneer de verantwoorder alle die obstaculen bereydwillig
hadde opgeruimt:) door den wel gem: kerkenraad het ver„
soek meermeld al mede was afgeslagen, om deese twee
volgende speciaale weder op nieuws gemaakte difficulteiten,
1. dat de verantwoorder of adoptant geen Lidmaat zynde
twee getuygen, die Ledematen waaren, moest hebben en
2. om dat er geen request nopens de adoptie [illegible] was
gevoegt of gepresenteert geworden, uytwijsens sekere
en [illegible] van den Eerwaardens Heere predicant Ittema
hier annex.

Waar en tegens de verantwoorder zig heeft verbeelt
dat syn doopen opvoedinge in de gereformeerde kerk en re„
ligie hem (: schoon nog geen Litmaat zynde:) immers ge„
noeg qualificeerde een kind in die selve kerk en religie
door den doop te mogen laten inlyven, dat het nietmin
des verantwoorders meerm: versoek nog niet aanstonds
en teffens opgeven der twee voorsz: getuygen (: die immers
maar eerst by den doop selver gerequireert worden, en al
mede, onder reverentie niet altyd Ledemaaten behoeven te
wesen:) geen reden konde uitleveren tot ontzegginge van
syn versoek, also min als het voorgem: verzuijmt
van 't niet presenteeren van een request nopens de adop„
tie, van welke formaliteijt (: Zoo als de verantwoor„
der onderrigt:) wel te meermalen in Kerkenraade
word gedispenseert, ten minste in cas de Eerwaarde Leer„
praeder, of eenig ander lit van haar Eerw: de goed„
heijd heeft gehad (: gelyk in dit geval de Eerwaarde
Heer Ittema:) om op zig te nemen den voordragt
van het versoek in vergadering selfs te zullen
doen; en door dese redenen is den vertoonder in die
argwaan en agterdogt vervallen, dat hy den een of
den anderen van haar Eerwaardens mogelyk wel een„
nig misnoegen tegens den baas van onrust opgevat we„
sende, dit wel de oorspronk van die successive gesprek
scrupulen zoude kunnen geweest zyn.

Waarom hy verantwoorder niet gaarne langer
willende opgehouden werden in de uytvoeringe van het

geen

Eerwaarde Heer Ittema

Uw Eerwaarde verzoeke zeer vriendelijk mij te benarig=
=tigen of het verzogte bij den Eerwaarden Kerkenraad
gepermitteert is, en zulx g'accordeert zynde het U Eerw:
convenieert naer onrust te gaan, en den Doop aen 't kind
te geven, waar van teffens aan den Baas port geven zal;
verzoeke ook om de Emancipaties en adopties wederom;
terwijl de Eere heb te zyn /: onderstond:/ Eerw: Heer /: ~~lager~~
lager U W Eerw: gehoorzaamen Dienaar / en daer onder.
P.r ordre van mijn vader de Heer Simon Josephe.
/: was geteekend: G.r C.d Sander /: In margine: / Batavia
den: 13 Febr: 1754

Accordeert.
G. S. Craan
g: Clerq.

Mijn Heer:

UWE verzoek is niet geaccordeert, eensdeels om dat de Adoptant geen, Lidtmaat is, zoo dat de twee getuijgen moet hebben, die Lidtmaaten zijn, andersdeels om dat 'er geen Requést nevens de Adoptie meede gaat. |: onderstond UE. dienaer. |: was geteekend: | S: Ittema.

Accordeert.
J: S: Craan
g. Clercq.

Geene hij bij de adoptie hadde aangenomen geloofd, dan
ook ten dien fine alleen is overgegaan, om het meerm: Kind
aan de eerwaarde heeren Luthersche predicanten ter inlij„
vinge in de Christelijken godsdienst te laten aanbieden,
sonder te hebben bevroed en als nog te kunnen nagaan
dat hij verantwoorder eenige ergernisse geven off misdaat
begaan soude met den heijligen doop aan meerm: Kind
te laten toedienen in de publique kerk en door een predi„
cant van eene alhier speciaal geadmitteerde Luthersche
gemeente; welke de heeren gereformeerde predicanten
voor broeders erkennen, en welkers doop nog door
de gronden der gereformeerde religie werd gewraakt,
nog in 't geheel de aanvaardingen derselver aannemin„
gen tot Lidmaat in de laatst gem: godsdienst eenig het
allerminste beletsel of hinder toebrengen; en immers
het soogenaamde prerogatief de propaganda fide
dan ook waarlijk al oneerde niet veel contrarie„
ren kan; maar welk point de verantwoorder ver„
meenende niet van sijn de partement te weesen;
hem overalsulks gepermitteerd hier omtrent te besluyten,
in hoope van aan uwe Hoog Edelens g'eerde orders na
genoegen te hebben voldaan en doen blijken, dat, soo
hij al in deesen iets mogt hebben gepecceert; zijnde
misdaat, of sonde, buyten malitie off moetwillige af„
dwaalinge, alleen uyt onweetenheijd, of ten hoogsten uyt
onbedagtzaamheijd soude zijn geschied, en dienvolgens
(:des doods:) tigtelijk vergevinge of inschikkinge ten beste
meriteeren.

Het welke de verantwoorder van uwe Hoog Ede„
lens alomme bekende gunst afsmeekende, intusschen
zig met alle ontzag en onderdanigheijt noemen zal
(:onderstond:) Hoog Edele groot agtb: en wijdgebiedende hee„
re en wel Edele heeren (:lager:) uwe Hoog Edelens aller
oodmoedigste en schuldpligtigste dienaar; (:was geteekend
Gerrit Ploeg —

Extract uijt de Notulen vant' gebesoigneerde en geresolveerde in Rade van India op Dingsdag den 14 Meij 1754

Ingevolge en ter voldoening aan het geresolveerde op den 15 maart passo als nu ingekoomen zynde twee Berigten of verantwoordingen, naementlijk een van den kerkenraad der luthersche gemeente alhier, en het andere van den Baas ten Eijlande onrust Grrit Ploeg, en zulks ter zaake derselven in de luthersche kerk hadde doen doopen een door hem geadopteerd kind, welkentweege door der kerken raad der gereformeerde gemeente alhier is geдoleerd geworden blijkens het aengeteekende ter evengedte resolutie, soo is, dewijl bij die schriftuuren gevonden worden eenige speculative positieven, verstaan, deselve te doen besorgen aan den kerkenraad der laatsgem: gemeente, om daar op van hunne consideratien te dienen, en vervolgens op het een en ander finaal te kunnen disponeeren.

Accordeert.
J: W Hazebroek
pl. secrets

Accordeert met het kerkelijke Resolutie Boek.

[signature]

Sij: l. m. [signature]

Extract uijt de Notulen vant' gebesoigneerde en geresolveerde in Rade van India, op Dingsdag den 14 Meij 1754

Ingevolge en ter voldoening aan het geresolveerde op den 15 maart passo. als nu ingekoomen zynde twee Berigten of verantwoordingen, naementlijk een van den kerkenraad der luthersche gemeente alhier, en het andere van den Baas ten Eylande onrust Grrit Ploeg, en zulks ter zaake derselven in de luthersche kerk hadde doen doopen een door hem geadopteerd kind, welkentweege door der kerkenraad der gereformeerde gemeente alhier is gedoleerd geworden blykens het aengeteekende ter evengedte. resolutie, soo is, dewijl by die schrifthuuren gevonden worden eenige speculative positieven verstaan, dezelve te doen bezorgen aan den kerkenraad der laatsgem: gemeente, om daar op van hunne consideratien te dienen, en vervolgens op het een en ander finaal te kunnen disponeeren.

Accordeert.
J: W. Hazebroek
pl. Secrets

Accordeert met het kerkelyke Resolutie Boek.
[illegible]
[illegible]

Extraordinaire vergadering gehouden op
Donderdag den 27: Junij 1751.

Moderaat [illegible].

Die Moder. leest op het schrifture tegens den kerkenraad der Luthersche gemeente, het welk aan Zijn Eerw: bij resolutie van den 20: maij lestgeleden is gebeurd om, zijnde het selve tuwellen geproduceerd met een paring, heit van stemmen omalde af te gaan: luijdende woordelijk als volgt.

Aan Zijn Edelheid den Hoog Edelen groot
Agtb: Heer Jacob Mossel gouverneur
generaal
beneevens
De wel Edele Heeren Raden van Nederlands India.

Hoog Edele Heer, en wel Edele Heeren.

De gezamentlijke predikanten en ouderlingen uitma„keude den kerkenraad der gereformeerde gemeente alhier neemen bij dezen de vrijheid uw Hoog Edelheedens en bij extract van den 14: maij Jongstl: gerequireerde Consideratien op en tegens twee differente Schrif„tuuren, het eene door den Eerw: Kerkenraad der Luthersche gemeente sub dato 23: april passato, en het ander door den baas ten Eilande Onrust Gerrit Ploeg, bij wege van vergadering op onze den 11: maart bevoorens gedaane doleantie ingediend, met schul„dig eerbied te praesenteeren.

Wij zullen (in voldoening van dit zeer geEerde requisit) de zaak in quaestie, of den regten staat

des

Des verschils tusschen ons en den kerkenraad der gemeente, met de wederzijdse bewijsredenen pro en contra in behoorlijke order voorstellen, en op den zakelijken inhoud van gemelde schriftuuren breedvoerig redeneren: waaruit aan uw Hoog Edelh.s en aan alle onzijdig oordeelende blijken zal, dat evengem: baas in het verzoeken van den H: doop voor het bewuste kind en den kerkenraad der Luthersche gemeente in het accordeeren van dien, gehandelt hebben tegen alle regt en order.

De principaale zaak in quæstie concerneerd de propagatie der Luthersche religie, aan deze hoofdplaats, en hoe verre die door de wet bepaald of gepermitteerd zij.

Hier omtrent nu is de vraag niet, of die broederen (volgens het daar toe in patria door de hoog Edele heeren Seventienen op den 3. april 1742. verleend consent) volkomen vrijheit hebben haare leer en godsdienst door de openbaare bediening des woords der Sacramenten ter deezer plaatze te propageeren onder alle christenen die door opvoeding, doop en avondmaal dezelve of reeds toegedaan, of daar toe genegen zijn? zulks werd van ons geenzints betwist ten vollen erkend en toegestaan, mits zulks niet gepractiseerd werde door hatelijke weegen en middelen tot præjuditie van den prædomineeren godsdienst, tegen de wet en christelijke order.

Maar dit is eigentlijk de vraag en het regte verschil point.

1° uit algemeen, of die leeraaren uit hoofde van de aan hun vergunde vrije godsdienst oeffening geregtigt en bevoegt zijn, haare leer en godsdienst buiten haare kerk en gemeente, nog boven dien, onder heidenen en mahumedaanen en allerleij onchristenen, vrij en dienstbaare, zoo buiten als binnen deze stad, neffens ons met eene gelijke vrijheid op allerleij wijze te propageeren en te doen propageeren, als hebbende in dezen met ons het zelve regt en privilegie?

Haar Eerw.s affirmeeren en prætendeeren zulks bij haare eevengem: christelijke verantwoording zonder de minste hæsitatie of exceptie; wij daarentegen negeeren zulks op het zeerst te en defendeeren het contrarie op zodanige gronden als wij d'eere zullen hebben uw hoog Edelh.s zoo aanstonds te vertoonen.

2° uit bijzonder is de vraag, of haar Eerw.s vermogen het Sacrament des doops te bedienen aan een kind, wiens vader en adoptant niet in de Luthersche maar in de gereformeerde kerk gedoopt en opgevoed, dus niet tot haare maar tot onze kerkelijke gemeenschap is behoorende; schoon hij tot nog toe zonder geloofs belijdenisse zijnde, onder het getal der gereformeerde ledematen niet is aangenomen.

3° En (om nog een stap verder te gaan:) of haar Eerw.s al mede bevoegt zijn in haare kerk vergaderinge zoodanige verzoeken te admitteeren of accordeeren die bij ons consistorium, om wettige reeden provisioneel of absoluut na kerken ordre zijn ontzegt en van de hand geweesen?

Gelijk nu beide deeze gevallen extreeren, en haar Eerw: zulk een kind op den 24. feb: jongstl: in haare kerk gedoopt hebben zoo zullen wij aantoonen, dat zulks strijdig is tegen alle regt en christelijke ordre

wat

Wat het eerste vraag- of verschil point aangaat, —
namelijk het "offenen met gelijke vrijheid gepra
"tendeerde regt, privilegie of prærogatief noopende
voortplanting haarer religie ter deezer hoofdplaats
onder heidenen en mahommedanen, en allerleij —
onchristenen zonder onderscheid, daar omtrent gebruik
haar Eerw. tot staving hunner pretensie de vol
"gende bewijzen en uitdrukkelijke woorden: —
Maar dat haar Eerw.s schijnen, dat haar alleen
competeert het prærogatief de propaganda fide
hier ter plaatse, zij daar door schijnen ons te willen
priveeren van een allerwijzentlijkst stuk van de on
geregte vergunde openbaare vrije godsdienst oeffening
waartoe wij ons door de nooit volprezende goedheit onzer
heeren en meesters zeer geregtigt en verpligt agten
als haar Eerw.s gelijk haar hoog Edelh.s duidelijk —
zullen begrijpen, wanneer dezelve gelieven in aan
"merking te neemen de eerste resolutie ter vergun
"ning onzer vrijen godsdienst oeffeninge, en de Con
"sideratien, waar op die gevolgt is:"
Zoo dat partijen hunne voornaamste en eenigste
bewijzen te fundeeren,

1.o op de eerste resolutie der hoog Edele heeren 17de daar omtrent genomen.

2o op zekere consideratien in dat subject.

Waar op wij antwoorden dat in de eerste grond —
geen het minste bewijs voor de propagatie der
luthersche religie onder heidenen en mahom
"medanen, maar wel eene vrije en openbaare
oeffening van dien, onder de leeden en christenen

dien

dier gemeente altijd na de structe orde en re-
glementen des Vaderlands moeten, opgesloten en bepaald
blijvende. Gelijk overduidelijk blijkt uit de inhoud
van hoog gemelde resolutie, luidende sub dato 3.
april 1742. woordelijk aldus

"Eindelijk volgens het eens voorgenomen resolveerende
Batavia tot de hooftplaats van geheel Indien door
de compagnie zal worden gemaakt, en daar toe
absolute vrijheid van religie werd verleend, zoo is
goed gevonden en verstaan, aan die van de augsburgse
confessie, daar toe verzoek komende te doen, ten
haeren kosten te permitteeren eene kerk, zoo tot
Batavia als aan de Caap de Goede hoop, onder eene
stricte onderwerping van broederschap met die van de,
waar de overigheid dier plaatsen zal [illegible]
zal moeten dienen, behoudens nogtans dat de
dienst zal moeten werden verrigt en gedaan,
op de wijze, zoo als in de provintien altijd ge-
bruikelijk is."

Wij laeten het nu aan het hoogwijs oordeel
van uw hoog Edele.s als de beste uitleggers deezer
wetten en bevelen, of er in den gevallen
inkomt de even geciteerde resolutie het
minste woordeken van eene propagatie van Gods-
dienst onder heidenen en mahommedanen
te vinden zij, of daar in opgesloten legge.
wij laten alle verstandige christenen oordeelen
of men aan deze bewoordinge vrijheit van Gods
dienst en eene kerke te permitteeren aan die
van de augsburgse confessie, eenen anderen
zin kan opdringen als deezen, dat namelijk den zelven
broederen vergunt werd de vrije bediening des

woords

woords en der Sacramenten binnen hunne kerk
muuren, om de zelve aldaer vrij en onverhin
"dert te mogen oeffenen onder alle de geene, die
de meergem: Confessie door doop en avondmael
zijn toegedaen:
En zo stelt hen de wet in possessie van dat
regt, om haren Godsdienst vrij en ongestoort te
mogen oeffenen; maer geenzints om de zelve
onbepaald te mogen uitbreiden en propageeren
onder allerly natien van den inlander zonder onder
scheid: want het eene is anders is, zijne Godsdienst
in eene gepermitteerde kerke vrij en openbaer te
mogen oeffenen onder zijne geloofsgenooten;
iets anders daer en tegen denzelven alom
voort te planten: het eerste kunnen zig haer Ed:
Heeren met volkomen regt toeeigenen, en het
tweede blijft een onbetwistelijk voorregt van
den (niet zoo genaemden, maer in waerheid)
predomineerenden Godsdienst onder belijd"
-nisse, die zulks in dit Land altoos is, en blijven
moet, gelijk uwe hoog Edelh: dit bij gewalvenis"
sive aen de hoog Edele heeren Majores in pa-
tria, van den 5: novemb: 1743. omtrent het bekleden
van publijke ampten door die van meergem: ge-
- meente zeer wijsselijk erkend hebben.
Als men wijders bij de voorengeciteerde resolu
-tie onder respective heeren en meesters
van den 3. april. 1742. in aenmerking neemt de
notabile limitatie, restrictie van den altoos ge-
permitteerden vrijen kerkdienst der Lutheria-
- nen, zoo zal ten vollen blijken, dat zulk eene
praetense propagatie daer bij niet alleen, niet gunt,
maer wel expresselijk gedecideerd is, in deze zeer
nadrukkelijke woorden: behoudens nogtans tot

den

der dienst (der gemeente) zal moeten werden
verrigt en gedaen op de wijze, als altoos in de
provintien gebruikelijk is.
Ook dat deze Lutherse kerk nopens voorreg-
-ten in dit cas, even eens zal moeten geconsidereert
werden als die kerken daer te Lande, dat is na het
voorbeeld der provintie van holland, gelijk zulks
door de hoog Edele heeren 17en bij missive, gedateerd
amsterdam den 15. 7br 1747. aen deze regeering
nader aengeschreven en gestatueerd is, indien
wij nu kunnen aentoonen, dat alle publijke exer"
citie en propagatie van de Lutherse Godsdienst
"buiten de steden daer zulke kerken zijn, door
de geheele provintie van holland ten platten lande ist
zo is dit van zelf onwedersprekelijk ten onzen
voordeele gedecideerd, om dat eene deze gemeente
te batavia geen andere of meerdere voorregten
vergund zijn als aen die van amsterdam, en andere
steden daer te Lande:
Dit nu bewijzen wij door de uitdrukkelijke resolutie
van haer Edele groot mogende de heeren staten van
holland en west friesland, sub dato ult: julij 1624.
en 20. april 1644. item bij placcaet van den Edelen hove
van holland, op den 5. februarij 1655. op het stuk van
den Godsdienst geemaneerd, en waer bij alle exercitie
der Lutherse religie ten platten lande wel expres
selijk verboden is, op poene daertoe staende. Indien
derhalven de simpele exercitie van dien, buiten die
steden, onder zulk een strikt verbod legt, gevolglijk
ook, en nog te meer eene verdergaende propagatie
van dien, onder andere gezindheden.
Hoe kunnen nu onze partijen staende houden bij
haere verantwoording, dat de propagatie van haeren
godsdienst onder christenen en onchristenen, een alder
wezentlijkst stuk is, van de hun gunstige vergunde
openbaere vrije Godsdienst oeffening, waertoe haer

Bev:

Eerw:s Zoo wel als wij vermeenen geregtigd te zijn?

Dit is het fondament waer op onze gewoelens voor-namentlijk steunen, en wij zoo stellig schrijven bij onze ingediende bedenkinge, dat wij vermeenden ons alleen te competeeren het prerogatief de pro-pagandæ fidei: in vertrouwen dat haer Eerw:s specu-latie en verwondering nu zal komen te cesseeren, tot een nader bewijs, dat haer Eerw:s geen volkomen regt nog onbepaelde vrijheid hebben haeren Gods-dienst binnen of buiten deze stad, na ons op gelijke wijze te mogen propageeren, dient almede, dat niet zij maer wij het regt alom hebben schoolen te stigten ende onderhouden in allerleij taelen, om daer door de inboorlingen te onderwijzen in de gronden van den christelijken Godsdienst, tot meer-der uitbreijding van den zelven in deze ontwerpen; het welk al mede een voornaem teeken en gedeelte is van onzen praedomineerenden Godsdienst, waer van de weet alle andere gezinten secludeert, zoo wel als haer Eerw:s dier in deze na het voorbeeld in nederland maer een enkeld lees- en schrijfschool konden mogen, gelijk zulks aen haeren voorlezer alhier door uwe hoog Edelh:s op den 24 julij 1746 vergund is, zonder meer

wat nu aengaet de bewuste consideratien, waer op zig haer Eerw: in dat subject zoo zeer beroepen, wij verklaeren der niet te weten, dat deselve in het stuk van Godsdienst en dies voortplanting in deeze gewesten, door onze hoog gebiedende heeren en meesters, zoo volkomen zijn geapprobeerd en geapplaudeerd, dat men ze als finale besluiten op statutaire kerkwetten op batavia zoude moeten respecteeren; het tegendeel komt ons te blijken uit haer Edele groot agtb: generaele missive van den 5: Xb: 1744 aen deze regeering waer in zij het door eenige gedeputeerde van den Lutherschen

Kerkenraad.

Kerkenraad te Amsterdam aan haare vergadering binnen Middelburg gedaan verzoek, om aan Cabo de Goede hoop ingevolge het of die considerationen gemeene besluijt van den 3:e April 1742: mede eene Kerk te mogen bouwen, ontzegt hebben om deese zuer speculatien reeden dat haar Edagroot agtb: wilden zien hoe zig de zaken te Batavia met die kerk zouden schikken, zonder te zeggen dat die consideratien van eene algemeene vrijheijd van Religie in deese gewesten van Nederlands Indien strijdig zijn tegens de claissicale handelingen daar van zijnde ja tegens uijtdrukkelijke Statuten en placcaaten van den Lande:

Uijt het geposeerde zullen nu UwHoogEd: na hun hoog wijsheid veel zelve ligt penetreeren of er nog in de gegeven ordres der Heeren en meesters nog in die zoo bedenkelijke consideratien eenig gegrond bewijs voor de gepreetendeerde zaak te vinden zij, en nogtans houden haar Eerwaardens staande dat niet alleen UwHoogEdelh: maar ook de Hoog gebie-dende Heeren Majores met een bijzonder genoegen en zeer gaarn zouden zien dat ze gelegentheijt ontmoeten niet alleen tot de voortplanting des christelijken geloofs maar ook NB: tot het ver-wekken van eene gelukkige aemulatie in deesen Soo draa wij nu ontwaaren en daar van goede ver-zekering hebben, dat UwHoogEdelh: beneffens de hoog gem: Heeren Majores zulks met zulk een bezonder genoegen en zoo gaarn zagen zoo zullen wij ons aan der zelver welbelagen met eerbied onder-werpen, maar wij vertrouwen dat haar Eerw:s het grootste genoegen hier zoo wel als in het Vaderland geven zullen wanneer ze zig met een en stillen geest dankbaar en getrouw betoonen voor de nooit is preesen goet luijt en uijtneemende voorregten aan hen vergund zonder zig voor het verwekken van onrusten en wanordre schuldig te maken aan ondankbaarheijt maar bij aldien haar Eerw: met zulk eenen regt christelijken ijver tot de ge-wenschte bekeering van heidenen en Mahumedanen aan de geloofsplaats

in

in Waarheyt Beziéld, en Zoo begeerig Zijn daar toe gelegentheyt te ontmoeten; Waarom Zoekt men die niet daar Zete Vinden is? Waarom bedient men Zig niet van de tot strekt noodzakelijke middelen en Wegen om neffens ons toegang te krijgen tot de Volkeren? Namelijk door het aanleeren van hunne Taalen; Waar van men in den tijd van 8 jaaren, tot heeden toe de minste blijken heeft gegeven, en Zonder dewelke men Zig immers, met al dien gepretendeerden ijver tot haare bekeering bespottelijk maakt in de oogen van Christenen en Onchristenen.

Het is om deze Reeden voor haar Eerw: ganschelijk niet passelijk te verklaaren, Zulk eene amulatie te willen of te Zullen verwekken onder ons door haaren ijver en bijZondere talenten, dat wij daar door als op nieuws Zullen werden aangespoort om dit heijlsaame bekeerings ijveriger en beter voort te Zetten want wat wil nog die Zoo genaamde geluckige amulatie die men uijt die Consideratien Zoo breetig ont leent heeft, anders Zeggen, als dat haar Eerw: om den ijver en bekwaamheyd van onze Kerkenraad Zeer laag, maar van hunnen eijgenen Zeer hoog gevoelende Zijn. ——

Wat nu aangaat het tweede bovengem: verschilpoinct of haar Eerw: geregtigt bevoegt Zijn kinderen te doopen, waar van de Vader en Droptent in de Luttersche maar in de gereformeerde Kerk gedoopt en opgevoet is, dit eene Zaak waar omtrent de Kerkenraad dier gemeente gehandelt heeft tegen alle recht en Ordre der Nederlandsche Kerken, waar op wij ons in deesen beroegen. ——

Betreffende nu het derde vraagstuk, of haar Eerw: boven dien nog bevoegt Zijn kinderen te doopen die bij desen Kenraad, Kerkwetten, provisioneel of in tot geheel Zijn afgeweesen, sulks laten wij almede ter desisie van uwhoogEdelh: met eerbiedig verzoek, dat uwhoogEdelh: gunstige attentie gelieven te slaan op onze den 31.e Maart jongstleden met Respect ingediende Volcantie

Volcantie en de daar bij geallegeerde Redenen Nopens de arbitrarie gedoentens en Zeer ergerlijke handelwijs van opgem.e Braa ten eilande onrust, als strijdig tegens d'Eer van onzen Godsdienst, en alle Christelijke Ordre.

Accordeert met het Ker,
kelijke resolutien boek
[signature] Mehmer
Sijn: h: m: [signature]

Letter C

Den algemeenen Staet van Gods Kerke in dese oosterSche ge-
westen Sullende beschrijven soo ontmoet ik

I Het Eiland groot Java, ende op het selve wederom

A. deselfs hoofdplaetse Batavia alwaer inde nederduijtsche
gereformeerde gemeente, de volgende predikanten dienen

Sierardus Bonnier
Siele Ittema
Johannes Gabriel Relotius
Johan Conraad Mattstede, en
Sibrandus Columna

Terwijl dom: Willem Johan Sweerts, na eene siekte van eenige
maenden overleden is gedurende welken tijd de Extraordi-
naire predikant dom: Simon Bossius deselfs predik-
beurt heeft waergenomen, gelijk de predikanten van de
portugeesche gemeente soo veel hunne besigheeden toelaten
mede eene beurt in de Hollandsche kerk waerneemen

De portugeesche gemeente word nog gelijk inden voorleden
Jaere gestigt door de predikanten:

Johan Maurits Mohr
Lebrecht August Belmer en
Johan George Boekler

Maer demaleidsche kerk is thans geheel sonder leeraer
want dom: Joh: Cajet: Thadd: Fernant is in het begin van dit
Jaer overleden, en dom: Braarda blijft, wegens desselfs aen
houdende krankzinnigheid buiten staet om eenigen dienst
te doen soo dat hier op de ordinaire tijden eene predikatie
word voorgelesen, terwijl het H: avondmaal verscheide
maalen door dom: Bossius, in de nederduitsche taale
heeft moeten worden bedient, uitgenoomen inden maend
van Julij, wanneer dom: Mohr het selve, gelijk ook de
voorbereidinge, inde maleidsche taale verrigt heeft welke
nu ook in het vervolg de donderdag avond beurt op sig heeft
genoomen, en waergenoomen, tot dat dom: Muller sijn
Eerw: daer van ontslagen heeft.

De Extraordinaire predikanten onder ons sijn D: D: Simon
Bossius, die den predikbeurt van dom: Sweerts tot ge-
noegen waerneemt en Henricus de graaf, welke in-

der

Letter C

Omtrent den algemeenen Staet van Godts Kerke in deze oosterSche gewesten Sullende beSchrijven Soo ontmoet ik

I Het Eiland groot Java, ende op het Selve wederom

A. deselfs hooftplaetse Batavia alwaer in de nederduijtsche gereformeerde gemeente, de volgende predikanten dienen

Sierardus Bonnmer
Siele Ittema
Johannes Gabriel Relotius
Johan Conraad Maltstede, en
Sibrandus Columba

Terwijl dom: Willem Johan Swaerts, na eene siekte van eenige maanden overleden is gedurende welken tijd de Extraordinaire predikant dom: Simon Bossius deselfs predikbeurt heeft waergenomen, gelijk de predikanten van de Portugeesche gemeente soo veel hunne bezigheeden toelaten mede eene beurt in de Hollandsche kerk waernemen

De Portugeesche gemeente word nog gelijk in den voorleden Jaere gestigt door de predikanten:

Johan Maurits Mohr
Librecht August Belmer en
Johan George Boehler

Maer de maleidsche kerk is thans geheel Sonder leeraer want dom: Joh: Casp: Thadd: Fernant is in het begin van dit Jaer overleden, en dom: Braarda blijft, wegens deselfs aenhoudende krankzinnigheid buiten Staet om eenigen dienst te doen Soo dat hier op de ordinaire tijden eene predikatie word voorgelesen, terwijl het H: avondmaal verscheide maalen door dom: Bossius, in de nederduitsche Taale heeft moeten worden bedient, uitgenoomen in den maend van Julij, wanneer dom: Mohr het Selve, gelijk ook de voorbereidinge, in de maleidsche Taale verrigt heeft, welke nu ook meteen vervolgh de donderdag avond beurt op sig heeft genomen, en waergenoomen, tot dat dom: Muller Sijn Eerw: daer van ontslagen heeft.

De Extraordinaire predikanten onder ons Sijn D: D: Simon Bossius, die den predikbeurt van dom: Swaerts tot genoegen waerneemt en Henricus de Graaff, welke in

dien maend mey allier geassisteerd, leert en leeft, soo als het Eenen dienaer des H: J. betaamt dom: Wijsskens is nog tot ons niet over gekoomen, alsoo door indispositie aen Cabo de goede Hoop heeft moeten blyven, maer onlangs is hier ingekomen van het eyland van timor dom: Christiaan Müller, welke door hun ne Edelhedens, de hoog regeringe, aengesteld is tot Rector van het Seminarium, mitsg:s gedesplicieerd voor de maleid: sche gemeente welke hy by ons allen volkoomen recommandeert

B. op het Eiland onrüst is geen permanent Leeraar, maer de predikanten van de hollandsche gemeente moeten aldaer wekelijks den dienst waerneemen gelijk ook de leeraar van de portugeesche kerk, beneffens het H: avondmaal aen de christenen op Toegoe toedienen het welk ook in het verfolgt door de predikanten van de maleidsche kerke op het landgoed van zijn Edelheid den heere gouverneur Jacob Mossel, wel tevreden genaamt, geschieden sal schoon sulks tot hier toe nog niet mogelijk is geweest, door gebrek van leeraren in die gemeente

Γ. op Samarang word des heeren kudde geweid door dom: Joh: Wil: Swemmelaar, welke onlangs de overige com toiren hebbende besogt, en niettegenstaande van die moeyelyke reise zynde geretourneert, ons den staat dier ge meenten nog niet heeft berigt, soodat wij ons in deser, aen onse voorige van den voorleden Jaere, refereren, terwijl we geene geringe verwagtinge hebben van den ieveren, waarmeede wij dezen onsen opgaten meede broeder altijd beziel hebben gevonden

II op Sumatras west kust is geen ordinaer leeraar, maer bij bequaame gelegentheden worden de predikanten van hier na derwaarts gesonden, om de kerken en schoolen te visiteeren, hoewel sulks seedert het aenweesen van dom Joh: Ger: à Betten aldaer niet heeft kunnen geschieden aen onse voorgaande

III op het Eiland Ceilon, en bepaaldelijk
A. op desselfs hooft plaetse Colombo, bevinden sigh deese

predikanten

Ordinarisanten
Sigisbertus Abrahams Bronsveld
Johan Joachim Fybrands en
Matthias Wermelskircher, met de
Extraordinaire Leeraaren.
Franciscus Jans en
Petrus de Sylva
Proponenten
Louis Pieres en
Abraham Pieres

Favorable nederduitsche gemeente uit 1050 ledematen bestaet, en het Eilands christendom een getal van 63300 koppen uitmaakt, waar onder 538 ledematen zijn.

Voorts bevinden sigh op.
Negombo 139.
Caleture 146.
Cotta 235. Ledematen aan welken het H: avondmaal alle 3. maanden in hunne moedertaale bedient wordt zynde de gemeente van Tutucoryn tot 54. en die van Calpetty tot 19. Ledematen aangegroeid voort overige leggen de proponenten Simon Perera te Caliture en Simon de Sylva te Negombo hunne talenten met prediken en Catechiseeren redelijk wel aan.

B. op Jaffenapatnam word des heeren kudde geweid door D: Philippus de Melho welke derwaarts door de Ceilonsche regeeringe beroepen is, in plaetse van den op zijn versoek Emeritus geworden dom: Gerhardus Potken, van welken kerkstaet ons geene nadere berigten zijn ingekoomen alwaarom wij ons refereren aen onse voorgaande.

C. op gale word des heeren wagt waargenomen door de predikanten
Johan Philip Smit en
Andries Frederik Schüttze.
onder welke de neder duitsche gemeente uit 136 ledematen en die op Matura uit 10. bestaet welke alle traag zijn

om

onte geloovent beloopende het inlandsche singaleesche Chri,
stendom 92313. koppen, waer onder 32. ledematen 17. opgale
15. op matúre, terwijlze niet alleen Zeer onkundig sijn
maer ook veele wederkeeren met den hond tot sijn eijgen
uijtbraeksel.

IV Van amboina nog geene missive hebbende ontfangen
weeten wij niets te melden, als dat aldaar in de neder,
duijtsche gemeente dienen

Nicolaas Heusing, en
Cornelis grize.

Terwijl dom: Joh: ger: A Besten in de maleidsche
taale beroepen is.

V. In Banda word des heeren kudde geleid door dom: Her,
manus Hayko van der veen, en Theod: wilh: olung, sijnde
de eerste door de hooge regeringe dezer Landen na keer,
waerts gesloot, gelyk deselve hier ook in 't aanstaande
jaer verwagt word, terwijl de staet der kerken en schoo,
len deeze is.

op Neira sijn Christenen . 1088.
als Ledematen . . 72.
Gemene Christ. 604.
Kinderen . . 412.
Teweeten . . 200. in } School
212 buiten }

op Lonthoir sijn Christenen 215.
Ledematen . 21.
Gem: Christ: . 124.
Kinderen . . 70.
Waarvan . . 45. in } School
25. buiten }

op Toulo Aij sijn Christ: . 125.
Ledematen . 15.
Gem: Christ: . 75.
Kinderen . . 4.
Teweeten . . 3. in } School
1 buiten }

op wajer.

op Wajer sijn Christenen . . . 41.
Ledematen . . 3.
Gem: Christ. . . 30.
Kinderen . . . 8.
als . . 5. in } School
3. buiten }

op Kosingain sijn Christenen 40.
Gem: Christ: . . 20.
Kinderen . . 20.
als 10. in } School.
10. buiten }

op Selamme sijn Christenen 53.
Ledematen . . 2.
gem: Christ . 39.
Kinderen . . 12.
Teweeten 9. in } School
3. buiten }

op bovengemelde plaetsen sijn dit jaer 212. Kinderen
en besaerde gedoopt.

op de Suidwester Eilanden Teweeten
op Kisser sijn Christenen . . 425.
gem: Christ: 254.
Kinderen . . 171.
als . . 67. in } School
104. buiten }
waar onder ongedoopt 60.

op Wetter sijn Christenen . . 102.
gem: Christ: . . 68.
Kinderen . . 34.
als . 24. In } School
10. buiten }

op Letty sijn Christenen 203. als
Ten negorij toetekeij . . .
gem: Christ . 138.
Kinderen . . 65.
als 46. In } School.
19. buiten }

Ter.

Ter Negorij Sarai Zyn Christ: 178.
gem: Christ: . . 88.
Kinderen . . 90.
als . . 32. in } School
58. buiten

Ter Negorij Tomerien en nieuwnom Zyn
Christenen . . 61.
gem: christ: . . 21.
Kinderen . . 90. in } school alle onged:
10. buiten

op Moa Zyn Christenen . 220.
gem: Christ: . 110.
Kinderen . . 110.
60. in } School zijnde
50. buiten } 20. ongedoopt

Op Damme Zyn Christenen . 394.
gem: Christ: . 244.
Kinderen . . 150.
75. in } School waar
75. buiten } van 8. besaarde
en 59. Kinde, ren onged!

Ter Negorij Lolat Zyn Christ: . 55.
gem: d[o]: . . 28.
Kinderen . . 27.
17 in } school alle
10. buiten } ongedoopt

op Babber Zyn Christenen . 180.
gem: Christ: . 54.
Kinderen . . 126.
31 in } school alle
95. buiten } ongedoopt

op de Zuidoost Eylanden
op Woekam Zyn Christ: . 135.
gem: Christ: . . 88.
Kinderen . . 47.
3. in } school
44. buiten } ongedoopt

op Wamer Zyn Christenen . 87.
gem: Christ: . . 56.
Kinderen . . 31. in de School
ongedoopt

op.

op Maykoor Zyn Christenen 52
gem: Christ: 25
Kinderen . 27 in de schoole gedoop[t]

Somma: 3696:

VI In Ternaaten word het eenwig Evangelium verkondigt door dom: Isaacus Vedder.
welke ons berigdat aldaar 90 ledematen 994 gemeene Christenen, en [illegible] besaarde nieuw gedoopte Zyn behalven 54: Kinderen, en 13: schoolKinderen.

VII op Macasser is thans geen Leeraar, alsoo dom: Hermanus Vedder onlangs Sterlyk overleden is maar aldaer bevinden sigh 115. ledematen 167 gemeene Christenen en 107. Schoolkinderen, benevens 40. nieuw gedoopte, besaarde en Kinderen

VIII op Malacca, alwaer dom: Gert: Corn: Bastiaanse ordinair Predikant en leeraar is, Zyn 34. ledematen, gemeene Christenen 65. voor het overige Zyn aldaer 3. besaarde, en 20. Kinderen gedoopt, terwijl nog 35 Kinderen de Schoole frequenteren en 25. Sulx niet doen

IX met betreckinge op Timor, mallabaar en de Cust Cormandel refereren wij ons aen onse voorige, en dewijl we geene Kerkelyke brieven hebben ontfangen kunnen wij niets, dom: Carel Schilles op de tweede en dom: Carel Mich: Watstorf op de laatste plaatse het werk des Heeren verrigten

Batavia 21: octob:[r]
A: 1744.

Letter D.

